

Ayuntamiento de Madrid

A
5728

Ayuntamiento de Madrid

24-10

...
...
...
... la fusione
...
...
...
... nous fut donnée,

Amstelædami,
Typis IOANNIS BLAEV,
Sumptibus Societatis. 1650.

Soy de
t. u.

n.º 5540

du
de
vi
lu
m
pl
na
qu
fo
fie
de
ru
no
pl
La
ca
lia
ill
bi
ic
me
aq

Reverendissimo in Christo Patri , ac
Honoratissimo Domino,

A
5728

D. G V I L I E L M O ,

Cantuariensi Episcopo ,

Totius Angliæ Primati ac Metropolitanò ,

Regiæ Majestati à Consiliis sanctioribus , &

Academia Oxoniensis Cancellario.

Aude usque nascenti cumulavit eos Anti-
quitas , laureâ æternum virenti coronabit
eos Posteritas, quorum virtus Heroica mi-
sellos duro fato aut iniqua fortuna pressos,
ex Orci quasi faucibus, vindiciis secun-
dum libertatem datis, asseruit. Lemniscatas utique lau-
des ad Nomen tuum, tanquam ad numen & aram Io-
vis Liberatoris & Vindicis, gratus ac memor, liber ac
lubens figo, cujus virtute & gratia isti qualescunque
mei in Poëtis enodandis labores, chalcographorum
plusquam aheneis vinculis emancipati, & juri suo redon-
nati, lucem vident. Atque utinam gratias laureatas æ-
que agere mihi in promptu esset ! quanquam & hoc
fortasse æquius sit, gratias, quibus referendis impar-
siem, subinde agere, semper habere, usque solvere; &
debere tamen. Neque interea tam imprudens sum re-
rum æstimator, ut nesciam quinam debeantur illi ho-
nores; cujus pietate viget Ecclesia, renascuntur tem-
pla; cujus munificentia & gravitate, renident Sophiæ
Lares, Musarum ædes; florent sanitati suæ restitutæ A-
cademiæ; cujus prudentiâ statuminantur Regia consi-
lia, Reip. salus facta tecta conservatur. Debentur certe
illi, jure solvuntur dedicata Theophylacti, Catenæ Iobi,
SS. Patrum, gravissimorum Theologorum, ex an-
tiquitatis situ & ruderibus operâ suâ erutorum æterna
monimenta. Et quâ tandem fiducia, alter ego Sinates
aque cotylam, alter Mises malum Punicum offero,

aut hac profani thuris accerrâ litare peto? Propensa certe & mihi jam olim, ab iis usque annis, quibus utri- que dulcia fuerunt hæc Humanitatis studia, spectatâ Gratiâ Tuâ fretus, animatum Bonitate templum sup- plex accedo. Cujus penetralia ingresso si non datur Theologiæ laurum figere: orare tamen in limine ut li- ceat, has qualescunque ederas suspendere, atque à lon- gè adorare, cultor religiosus peto. Atqui, *ne fortè pu- dori Musa Palæphatiâ Tibi sit succineta papyro*; virtutis suæ conscia, precium sibi ponere non veretur. Et latent & lucent electro hoc inclusa pœtico, Theologia ve- terum, atque Sapiencia. Illa, Mundi creationem, dilu- vium, non paucas historias quæ SS. paginae notitiam Ægyptiis acceptam relatae sapiunt, recenset: Hæc, fabularum utcunque involucris velatam, complectitur Philosophiam omnigenam; quam vel Sæmuis ipse ta- cendo dixit; vel Stoæ, Academiae aut Lycei patres docuerunt; Scita scilicet, & Placita, quæ Naturam, Mores, Politicam informant: Historiam denique ab Or- be condito ad Augusti tempora miro contextam arti- ficio perpetuat. Quibus omnibus cum lucem adferre studuerim, tum id imprimis curæ & officii mei esse duxi, ut clara illa esset, nec quæ ex trivio sumpta patro- cinium tantum devenustaret. *μηδὲ πλεὺς πικρῶ σὴν εὐσεβασεῖ, μήτε ψυχῆν. εἰ πλεόν εἶχον πλεόν εἰδίδαν*, ut olim Augusto Græculus. Vbi itaque demerendi deest facultas; pro more; ad vovendi decurrerem facilita- tem; nisi satis duxissem, Virtutem, quæ suâ satis luc- claret, in mentis adyto venerari, quam epistolæ propy- læo adorare.

Amplissima Dignitatis tua

vetus fidusque cliens

THOM. FARNABIVS

PUBLII OVIDII NASONIS

* METAMORPHOSEΩN

LIBER I.

* Valet, uti par est, plurimum Fabii auctoritas; qui lib. 4. Institut. cap. 1. Metamorphoseos mentionem facit in singulari. Apulci epigraphæ

IN nova fert animus mutatas dicere formas
Corpora. Dii captis (nam vos mutastis & illas)
Aspirate meis; primaque ab origine mundi
Ad mea perpetuum deducite tempora carmen.

etiam singularis est, ut quæ sui ipsius unica & singularis Metamorphosis. Virgillii Æneis, Statii Thebais & Achilleis effertur item singularia; ut quæ unius personæ, aut uno in loco gesta referant. Prævalent tamen, tum in opere ipso multifariæ transformationes, ut Metamorphosis in Multitudinis numero inscribatur opus; tum Græcorum exemplum, quos sibi noster, concinnatis poetis illorum rhapsodiis, quam compilatis scripsi, imitandos fuisse. Namque Parthenius, poeta Chiis, cujus unicus, quod scio, superest versus ab A. Gellio citatus l. 13. c. 25. ejusdem argumenti opus inscripsit Plurale. Suum item Antonius Liberalis Μεταμορφώσεων ἑξωγήνην, ut &, quos ipse citat, Nicander ὄρσοις μύθων, Didymarctius Μεταμορφώσεων εἰδὸς, Antigonus ἁλλοίως, Cotinna ἱεροῦ ἑπέου, Planudes denique Græcam suam poetæ nostri versionem inscripsit Μεταμορφώσεως. Quin & Mss. quorum mihi usum indulgit benignitas Clarissimi atque Eruditissimi Viri Domini Rogeri Twissden Equitis Aurati & Barouetti, titulum præferunt pluralem. a Corpora mutata in novas formas. sic n. ipse 2. Trist. in facies corpora versa novas. Quam Hypallagen si admisisset modo, vel etiam advertisset Scaliger Hypercritic. 7. c. non licenter adeo atque infelicitè operis hujus principium, ob brevitatè puram ac scitam laudatum prius, locutionis deinde inusitatæ damnasset, neque pro laudato hoc Ovidii disticho bono obtrusisset nobis pentastichon malum & suum (consulto & eleganter à poeta factum judicat Ger. Vossius, ut qui de corporum conversione esset dicturus, à verborum conversione auspicaretur.) b Nec immiti æque censura, syllabam *mi* iteratam rosisset, quæ compositio veteribus poetis, usque majorum genium, usque adeo non displicuit, ut etiam in delictis fuerit, obtinueritque inter Schemata locum, Parecbasis nuncupata. c Et illas? inquit idem Scal. & quid aliud? Non aliud certe quam ab irata Critica impactum sigillum supercilioso Censori, qui Causalem à Copulativa non discreverit. Habet n. Conjunctio & vim Emphaticam in Axiologia Invocationis. q. d. Dii (nam & .i. etiam vos mutastis illas) aspirate captis meis. Iam dudum explosa est ab eruditis Interpretatio ab ordine illo; Nam mutastis vos & illas. Quo quidem modo, inquit Raphael Regius, sensus ex eleganti insulsus redditur; Peritque univèrsa Emphases gratia. Ineptum utique foret & supervacuum, quando vox ista *illæ* includat etiam ipsas Deorum mutatas formas. d Κόσμος, ἐπιτοκία & ἄδεν, continuum: quæ summa laus est tum ingenii tum artificii poetæ nostri, fabulas tot, tam reconditas, tam varii argumenti, continuè serio, & quasi contigua structura ad modum annulorum in torque aut catena confertorum, ab orbe usque condito ad Augusti tempora, connectentis. Heras. t. l. 7. Ode, Carmine perpetuo celebrare.

LIBROS
DEL DR.
L. MARCO

A 3
Ayuntamiento de Madrid

Chaos,

Ultima possedit, solidumque coercuit orbem.

quidem sede & ratione occupat aqua : quæ tamen extaret terra in hospitium & usum animantium, iussa est recedere in cavitates quasdam, maria, fontium domos, flumina, lacus.

i Extima terre naturali

Hominis creatio. F A B. 2.

S*ic ubi dispositam, quisquis fuit ille deorum,
Congeriem secuit, sectamque in membra redegit:
Principio terram, ne non aqualis ab omni
Parte foret, ^m magni speciem glomeravit in orbis. 35
Tum freta diffudit, rapidisque tumescere ventis
Iussit, & ambita circumdare littora terra.
Addidit & fontes, & stagna immensa, lacusque,
Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis:
ⁿ Quæ diversa locis partim sorbentur ab ipsa; 40
In mare perveniunt partim, ^o campoque recepta
Liberioris aqua, ^p pro ripis littora pulsant.
Iussit & extendi campos, subsidere valles,
Fronde tegi sylvas, lapidosos surgere montes.
^q Utque dæ dextra cælum, totidemque sinistra 45
Parte secant Zona, quinta est ardentior illis:
Sic onue inclusum numero distinxit eodem
Cura Dei, totidemque plagæ tellure premuntur.
Quarum quæ media est, non est habitabilis æstu;
Nix tegit alta duas: totidem inter utramque locavit,
Temperiemque dedit, mista cum frigore flamma. 51
Imminet his ær, qui quanto est pondere terra,
Pondere aqua levior; tanto est onerosior igne.
Illic & nebulas, illic consistere nubes
Iussit, & humanas motura tonitrua mentes, 55
Et cum fulminibus ^r facientes frigora ventos.
His quoque non passim mundi fabricator habendum
Aera permisit. Vix nunc obsistitur illis,*

m Mare cum terra constitunt unum globum.
n Nilus, Euphrates, Alphicus, alii fl. ab sorbentur quidem à terra; sed rursus emergunt. videtur autem poeta innuere fl. quosdam, qui non emergunt, neq; deferuntur in mare alveis apertis. *o* Equore. Sic infra v. 315.
p latius liquidaria campus aquarum. *q* In mare se exonerant. Ripa enim proprie fluminum sunt, littora maris.
r Dividunt cœlum Astronomi secundum latitudinem in quinque Zonas: mediã inter Tropicos *Torridam* vocant; duas

extremas, Polis subjectas, hanc ad polum Arcticum *Dextram*, illam ad Antarcticum *Sinistram*. Inter has & *Torridam* alterutrinque *Temperatam* statuunt. Cui divisioni & Terram subjacentem respondere volunt. Mediam propter solis ardores antiqui credebant inhabitabilem, ut & duas extremas propter frigus. Vide Io. de sacro Bosco, ad eum Clavium & alios. ad soann. Scip. Macrobiani. Tusc. quæst. 1. lib. & quæ nos ad Georg. 1. Virg. & Iacobus à Cruce legit factent. fulgura ventos, motes iis versibus qui habentur l. 3. *Quis nimbos immixtaque fulgura ventis Adiatis, & tonitruis, & inevitabile fulmen*, pro fatno & insulso sensu damnans lectionem vulgarem, nec quæ majestati divini operis respondeat, quæ tamen retineri potest, cum ex fulminibus fulgura possint intelligi, & frigus vento excitari.

f Ventorum,
qui Auroræ
& Altraei gi-
gantis filii.
Hef. Theog.
g Ventos
tantum prin-
cipales à
quatuor mun-
di cardini-
bus designat
Noster.

de cæteris
vide Physi-
cos, & Meteoro-
logos, nec
non A. Gell.
2. lib. cap. 22,
Noti sunt
illi versus
Manilii. l. 1.
Asper ab axe
ruit Boreas,
fugit Eurus
ab ortu, Au-
ster habet me-
dium solem,
Zephyrusque
cadentem.

Adi Senecam
l. 7. Nat.

Quæst. 6. c.
ista citantem.

¶ Arabiæ
regionem.

h. Baryab.

x. Αμυγαν
ἄλιον, ur-
sam maio-
rem. A. Gell.

2. lib. 21. c.

y Meridiona-
lis, Antartica,

Septentrionali opposita.

¶ Platonico sequitur, qui astra
& Deos in ordinem animalium re-
tulerunt.

* Sic Mss. omnes, pro quo in-
terlinearis surrepsit lectio, fulgescere.

a Fundamentum ei cui subjacet, τὸ
ὑπὸ τοῦ. sic mare navibus solum,
terra viris &c. Serv. ad 7. Aineid. ubi mensæ
vel quadræ dicuntur à Virgilio Cœleste salum.

b In jus & possessionem,
quasi in divisione obtigerunt.

c In creatione ultimus, qui in dominio sum-
mus.

d Hoc ex Academ. & Stoa, quibus anima humana est
scintilla cœle-
stis, & diviniæ particula auræ.

e Digesti jam & exornati.

f Cui admix-
tum nuper fuerat in confusa massa,
Chao. g Prometheus, quem cur
pœtæ fluxerunt ἐν θρωποποσειδῶν, vide Cœlium Rhodigin. lib. 7. cap. 19.

h Vide Cic. 2. de Natura Deorum,
& de Leg. Seneca 94. Epist. Apul. 1. apol.
Lactant. lib. 4. cap. 20.

(Cum sua quisque regat diverso flamina tractu)

Quin laniant mundum : Tanta est discordia fra-
trum.

t Eurus ad Auroram, u Nabathaag, regna recessit,

Persidague, & radiis juga subdita matutinis.

Vesper, & occiduo qua litora sole tepefcunt,

Proxima sunt Zephyro : Scythiam, x septemq, triones

Horriser invasit Boreas : y contraria tellus

Nubibus assiduis, pluvioque madescit ab Austro:

Hæc super imposuit liquidum & gravitate carentem

Ethera, nec quicquam terrens facis habentem.

Vix ita limitibus discreverat omnia certis :

Cum, qua pressa diu massa latuere sub ipsa,

Sidera cæperunt toto * effervere calo.

Nou regio foret ulla suis animalibus orba:

z Astra tenent cæleste z solum, formaq, Deorum;

b Cesserunt nitidis habitanda piscibus unda;

Terra feras cepit, volucres agitabilis æer.

Sanctius his animal, mentisque capacius alta

c Deerat adhuc, & quod dominari in cætera posset.

Natus homo est : sive hunc d divino semine fecit

Ille opifex rerum, mundi e melioris origo :

Sive recens tellus, seductaque nuper ab alto

Ethere, f cognati retinebat semina cæli :

Quam g satus Iapeto mistam fluvialibus undis

Finxit in effigiem moderantum cuncta Deorum.

h Pronaque cum spectent animalia cætera terram,

Os homini sublime dedit, cælumque videre

Iussit, & erectos ad sidera tollere vultus.

Sic, modo qua fuerat rudis & sine imagine tellus,

Induit ignotas hominum conversa figuras.

Qua-

Quatuor mundi ætates. FAB. 3.

A Vurea prima sata est atas, quæ vindice nullo,
Sponte sua sine lege fidem rectiung, colebat. 90
Pœna metusq; aberant; nec vincla^k minantia fixo
Ære ligabantur: nec supplex turba timebat
Iudicis ora sui; sed erant sine iudice tuti.
Nondum casa suis, peregrinum ut viseret orbem,
Montibus, in liquidas pinus descenderat undas: 95
Nullaque mortales præter sua litora norant.
Nondum præcipites cingebant oppida fossa;
Non tuba directi, non aris cornua flexi,
Non galeæ, non ensis erat: sine militis usû
Mollia secura peragebant otia gentes. 100
Ipsa quoque immixtis, rostroque intacta, nec ullis
Sævicia vomeribus, per se dabat omnia tellus.
Contentique cibus nullo cogente creatis,
Arbutos factus montanaque fraga legebant,
Cornaque, & in duris hærentia mora rubetis, 105
Et qua deciderant patulaⁿ Iovis arbore glandes.
Ver erat æternum; placidique tepentibus auris
Mulcebant Zephyri natos sine semine flores.
Mox etiam fruges tellus inarata ferebat:
Nec renovatus ager gravidis canebat aristas. 110
Flumina jam lactis, jam flumina nectaris ibant:
Flavaque de viridi stillabant ilice mella.

i Fabulæ huius originem acceptam relatam voluit Sibyllis, nec non Hebræis, à quibus forte inaudierant Græci quædam de statua per somnum oblata Nabuchodonosori, cui caput aureum, humeri argentei, &c. quam interpretatus est Daniel de quatuor imperiis. Refert Hesiodus 5 ætates: à quo non pauca mutata est noster, ut & ab Arato & Fabio Pictore. Quinam poëtæ in eodem argumento huserint, vide Iudicem no-

strum Poeticum. & Interdicentia, pœnam minantia. Leges vero æreis tabulis incisæ clavis ferreis adhibebantur parietibus. Vbi malos mores affigi fuerat æquius: ut jocatur ille apud Plautum in Trinummio. Al. legunt, minantia collo. Æra ligabantur. Alii, Nec vincla minantia fixo Ære legebantur. I Καρπὸν δὲ ἱερὰς ἑίδωρ @ ἄρπυιαι Ἀδρυεὶν τὸ πᾶν τῶν καὶ ἀφ' ἑσπεύ. Hesiod. Ἰπυ- m Alii leg. Arboreos factus. ut 15. lib. Pythagoras, & Virgil. 1. Georgic. Quercu, Iovi sacra, uti latus Apollini, Herculi populus, Marti fraxinus, sed Miservæ olea, ut habet Avieni fab. o Nec opus erat opera aut imperio agricolæ ad messem opinam.

Quatuor anni tempora. FAB. 4.

Postquam, P Saturno tenebrosa in Tartara missa,
Sub Iove mundus erat, subitque argentea proles,
Auro deterior, sulvo pretiosior ære: 115
Iuppiter antiqui contraxit tempora veris,

p Fabulam Saturni à Iove exacti & in Tartara deturbati lege apud Natalem Comitem lib. 2. c. 2. La-

stantium l. 7. c. 13. Macrob. l. 1. c. 7. ἢ Χρυσῆα ἔσπερ σὺν ἑνὶ ἐνάλιζον ἔσπερ ὄρημα. Hesiod. Ἰπυ. s. Ætæmi illius, & perpetui sub Saturno in ætate aurea.

& Temperie
 & tempestate
 incertos, mo-
 do calore æ-
 stuantes, mo-
 do frigore ri-
 gentes; atque
 hinc morbido-
 s. Al. in æ-
 quales autum.
 u Lege 1. Ge-
 org. Virg. In-
 de; Ante lo-
 rem nulli subi-
 gebant arua co-
 loni, &c.
 x Stiria.
 y Al. vincta.
 sc. ia modum
 cratis.
 z Αχαιο μιν
 mist; &c.
 Theognis. lege
 & Iuvena-
 lis Sat. textā.
 Credo pudiciā
 Saturno rege
 moratam, &c.
 a Avaritia per-
 fas & nefas,
 per omne sce-
 lus ferro ar-
 mata & veue-
 no ad opes
 grassata.
 b Τιμῆς μὲν τῆν
 ἀνιμοῦ δὲ δαί-
 σμον, &c.
 Anthol. x. 65
 Νῆξ. c Video,
 inquit Sen. 7.
 l. Benef. c. 10.
 Ferrum ex ipsā
 tecebrū prola-
 tum, quibus ar-
 gentum & au-
 rum: ne aut in-

strumentū in cades mutus deesse, aut precū. Lege & ipsius Epist. 94. & Plin. præ-
 fat. Imus in viscera eius, &c. d Quis non audivit Philippi Macedonis arma vi-
 etricia, ἀργυρέας κλέιδας, & asinum auro onustum: Greciam auro ejus non ferro
 subactam! e Οὐδὲ γὰρ ἔτι ἐνωδύρω, καὶ ἐταίρῳ ἐταίρῳ, &c. Hes. 177. citantur hi
 nostri poetæ versus à Seneca 5. l. Benef. c. 15. f Affectu. Iuven. 1. Sat. nigros
 efferre maritos, veneno sc. extinctos. g Herba venenosa genus, è spuma Cer-
 beri. infr. l. 7. h Consulturus Mathematicos, super diuturnitate vitæ patris
 sui. Nota Mathematicū genesi sua: sed grave taraxū expectare colos. Iuven. 14. Sat.
 i Αθανάτω μὲν ὄφρα ἴτων, ἀρδαιπὸν τῷ, ἀνδράπων Αἰδῶς καὶ Νέμεσις. Hesiod. 177.
 k Astræi filia: Hæstodo Iovis filia: cur virgo fingatur, & graphicam Iustitiæ
 imaginem vide apud A. Gell. l. 1. c. 4. * Vide quæ ad visco, lib. 8.

Perque hyemes, astusque, & inæquales autumnos
 Et breve ver. spatium exegit quatuor annum.
 u Tum primum siccis aer fervoribus ustus
 Canduit; & ventis & glacies astricta pependit. 120
 Tum primum subiere domos: domus antra fuerunt,
 Et densi frutices, & junctæ cortice virgæ.
 Semina tum primum longis Cerealia sulcis
 Obruta sunt, pressique jugo gemuere iuveni.
 Tertia post illam successit æthenea proles, 125
 Særior ingenii, & ad horrida promptior arma;
 Non scelerata tamen. De duro est ultima ferro.
 Protinus erupit vena peioris in ævum
 Omne nefas; & fugere pudor, verumque, fidesque:
 In quorum subiere locum fraudesque, dolique, 130
 Infidiaque, & vis, & amor sceleratus habendi.
 Vela dabat ventis, nec adhuc bene noverat illos,
 Navita, b quaque diu steterant in montibus altis,
 Fluctibus ignotis insultavere carina.
 Communemque prius, cœu lumina solis & aura, 135
 Cautus humum longo signavit limite mensor.
 Nec tantum segetes alimentaque debita dives
 Poscebatur humus; sed & itum est in viscera terra:
 Quasque recondiderat, Stygiisq; admovent umbris,
 EFFODIVNTVR opes, irritamenta malorum. 140
 Iamque nocens ferrum, ferroque nocentius aurum
 Prodierat: prodit bellum, d quod pugnat utroque,
 Sanguineaque manu crepitantia concutit arma.
 Vivitur ex raptō: e non hospes ab hospite tutus,
 Non socer à genero: fratrum quoque gratia rara est.
 Imminet exitio vir conjugis, illa mariti: 146
 f Lurida terribiles miscent & aconita novercæ:
 Filius ante diem patrios h inquirat in annos.
 Victa jacet pietas: & i virgo cæde madentes
 Vltima * cœlestium terras k Astræa reliquit. 150

Gigan-

N
 A
 Al
 Tu
 Ful
 Obr
 Perf
 Inma
 Et, ne
 In facie
 Contemp
 Et viole

γὰρ οὐκ
 καὶ τοῖς
 γαντιβύς
 καὶ ἀίμα
 citantur
 & Myrth
 Sabinus,
 fuisse reb
 phonas.
 αὐτῶν κα
 Heroicis
 ἐκδοῦνται
 fert, pr
 num, co
 Gigantū
 Διομαχέ

Q
 Fada
 Ingent
 Concili
 Est vic
 o Lact
 Hac it
 Regal
 Atria
 Plebr
 P Cal

ves, D
 q Dii

I Gigantomachia. F A B. 5.

Neve foret terris securior arduus ather;
 Affectasse ferunt regnum caeleste Gigantes,
 Altaque congestos struxisse ad sidera montes.
 Tum pater omnipotens misso perfregit Olympum
 Fulmine, & excussit subjectum Pelion Ossa. 155
 Obruta mole sua cum corpora dira jacerent;
 Perfusam multo natorum sanguine terram
 Inmaduisse ferunt, calidumque animasse cruorem.
 Et, ne nulla sua stirpis monumenta manerent,
 In faciem vertisse hominum: sed & illa propago 160
 Contemprix superum, saevaque avidissima caedis,
 Et violenta fuit. Scires in sanguine natam.

γάντων οἰσται τὸν νομοθέτην αἰνίτισσθαι, πλεον ἔσον διασημῶς τὸ μυθολογῆσαι,
 καὶ τοῖς τῆς ἀληθείας ἵκνησον αἰσῆς ἐπιβαίνειν ἀξιοῦν. Philo Iud. 1. de Gi-
 gantibus. Erant autem γηγενοῖς Terræ & Cœli filii. Οὐρακα γῆς ἐγένοντο
 καὶ αἰματ. Οὐλύμποιο. Οἰφheus. Vide Claudiani Gigantomachiam, & quas
 citantur à nobis in Poetico Indice, sub titulo, Gigantomachia. Videantur
 & Mythologi, Hyginus 28 fab. Apollodorus l. 1. Ant. Liberalis fab. 28. Ge-
 Sabinus, Natalis Comes 6. l. c. 21. & 22. quorum alii interpretantur Gigantes
 fuisse rebelles, seditiosos, impios, sacrilegos: alii Tyrannos, alii ventos Ty-
 phonas. Οὐ μὲν ἐς ἀγῶνας ἔλθῃν τοῖς θεοῖς, ἀλλ' ὕερισται μὲν τάχα ἐς τὰς νεώς
 αὐτῶν καὶ τὰ ἴδη, &c. Philostratus lib. 5. de vita Apollonii cap. 6. in cuius
 Heroicis lege & tit. ἀμπελοκλήρον. Philo lib. de Gigant. γῆς μὲν γεγενησθε
 ἀνθρώποι οἱ θεοῦσιν καὶ τῶν σέματ. ἡδονῶν, &c. Iosephus 1. lib. 4. cap. re-
 fert, progeniem hanc fuisse Angelorum, seu filiorum Dei cum filiabus homi-
 num, congregientium. Nec inscite Ægyptii tradunt vites è sanguine
 Gigantum natas, quippe quarum latice mentes hominum infensatæ, deum
 θεομαχῶν incitantur.

Lycaon in Lupum. F A B. 6.

QVa pater ut summa vidit Saturnius arce,
 Ingemit: & facto nondum vulgata recenti
 Fœda Lycaonia referens convivium mensæ, 165
 Ingentes animo, dignas Iove, concipit iras:
 Conciliumque vocat, tenuit mora nulla vocatos.
 Est via sublimis cœlo manifesta sereno,
 Lacæa nomen habet, candore notabilis ipso.
 Hac iter est superis ad magni tecta Tonantis, 170
 Regalemque domum: dextra, lavaque deorum
 Atria nobilium valvis celebrantur apertis.
 Plebs habitat diversa locis: à fronte potentes
 P Cœlicola, clarique suos posuere q penates.

ves. Diana, Venus, Mars, Mercurius, Iupiter, Neptunus, Vulcanus, Apollo
 q Dii Minorum gentium, vide Arnobium lib. 4.

A 6

Hic

l Videtur fa-
 bula hæc Gi-
 gantum, mon-
 tes montibus
 aggerentium
 quo cœlum
 expugnarent,
 adumbrata
 ex notione
 aliqua Histo-
 riæ sacræ, &
 respicere tur-
 ris Babylo-
 ni- cæ Iructu-
 ram. ἴσως
 τῆς τὰ παρὰ
 τοῖς ποιηταῖς
 μεταθεμένης
 περὶ τῶν γι-

n Al. cœna.
 o De lacteo
 circulo, præ-
 ter philoso-
 phos, vide
 Macrob. 1. l.
 15. c. de fo-
 mnio Scip. &
 Mauil. astron.
 1. l. & Hy-
 gin. l. 2. &
 Turneb. adv.
 l. 13. c. 2.
 p Qui se.
 Majorum
 sunt gentium:
 Iuno, Vestia,
 Minerva, Ce-

† Expri-
mēre
volut illud
Homeri Iliad.

α. ἢ καὶ κρυ-
μῆσιν ἐπ'
ὄφρασι νύκτα
Κροῖον, Ἀμ-
βροσίω δ'
ἔσται χροῖον
ἐπερὶ ὄσαντο
ἀνακτῶν Κρο-
τὸς ἀπ' ὠδο-
νάτοιο, μάγαν
δ' ἐλέλιξεν
ὄλυμπον.

† Δρακόντες
σάδεις σιγουν-
tur gigantes:
utrum ab in-
visa illa ho-
minibus for-
mat an ab in-
cessu super-
bo? an quod
nihil rectum,
nihil superum
cogitant,
totius vitæ
eorum gressu
atque pro-
cessu in infer-
na mergentur
ut Macrobius.
Saturn. 1. lib.
20. c. & Cri-
nitus 2. 1.

† I. c. an deni-
que ab ambi-
tione sinuosa?
Natal. Comes
1. 6. c. 22.
ε Κόρτῳ τε.

Βεῖσις τῆς Γύγης ὁ ὑπερβόανος τέκνον, τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ἄλλων ὀστρο-
το, Ἀπλάσιοι, καὶ ἀλλὰ ὅ ἐκείνῳ πινυτῶν, &c. Hesiod. Theogon. de Gigan-
tibus. vide Hier. Magium lib. 1. cap. 4. & F. B. V. Sapiens. 2. cap.
¶ Quod espugnare affectabant, Deosque captivos ducere. x Ab una ho-
minum progenie, Gigantum gc. genere. y Vide lib. 2. Metamorph. v. 45.
z Quæ sit pars sincera, docet, Semidei, & Numina ruris, Dæmones, Heroës.
Ανδρῶν ἡρώων θεῶν γένος, ὅτι καλεῖται ἡμίθεοι Hesiod. 1. 167. Ciofanius ex
vet. cod. legit, sunt rustica numina Nympha, Faunique, Satyrique, & mont.
Nofter in Ibin. Vos quoque plebs superum, Fauni, Satyrique Larisque; Flumi-
naque, & Nympha, Semideumque genus. Quos omnes se in montes recepisse
creditur, a Iove monitos, ut sibi a diluvio caverent. a Arcadiæ tyran-
nus: de quo vide Apollodorum 3. lib. & Nat. Comitem lib. 9. cap. 9. b Ad
supplicium. c Conjurantium in Augustum, quorum meminit Suetonius
cap. 19. neque enim placet intelligere de Iulio Cæs. qui conjurationi nou
superfuit. d A cujus vita sc. pendebat salus Imperii jam gestis patris &
suis clari facti.

Hic locus est, quem, si verbis audacia detur, 175
Haud timeam magni dixisse palatia cæli.

Ergo ubi marmoreo superi sedere recessu;
Celsior ipse loco, sceptroque innixus eburno,
† Terrificam capitis concussit terque, quaterque
Cæsariem; cum qua terram, mare, sidera movit. 180

Talibus inde modis ora indignantia solvit:
Non ego pro mundi regno magis anxius illa
Tempestate fui, qua centum quisque parabat
Injicere † anguipedum captivo † brachia † cælo.

Nam, quanquam ferus hostis erit, tamen illud † ab uno
Corpore, & ex una pendebat origine bellum. 186
Nunc mihi, qua totum Nereus circumsonat orbem,
Perdendum est mortale genus: † per flumina juro
Infera, sub terras Stygio labentia luco.

Cuncta prius tentanda: sed immedicabile vulnus
Ense recidendum est; ne † pars sincera trahatur.
Sunt mihi † Semidei, sunt rustica numina Fauni,
Et Nympha, Satyrique, & monticola Sylvani:
Quos quoniam cæli nondum dignamur honore,
Quas dedimus, certe terras habitare sinamus. 195

An satis, o superi, tutos fore creditis illos,
Cum mihi, qui fulmen, qui vos habeoque regoque,
Struxerit insidias notus feritate † Lycaon?
Confremuere omnes: studiisque ardentibus ausum
Talia † deposcunt. Sic, cum † manus impia savit 200

Sanguine † Cæsareo Romanum extingueret nomen;
Attonitum tanto subita terrore ruina
Humanum genus est, totusque perhorruit orbis.
Nec tibi grata minus pietas, Auguste, tuorum,

Quam fur
Murmur
Substitit
Iuppiter
Ille quidem
Quod tam
c Contiger
Quam cu
Et Deus h
Longa mo
Enumerar
Menala t
Et cum Cy
Arcados
Ingridior
Signa dea
Caperat: i
Mox, ait,
An sit m
Nocte gra
Me parat
Nec conto
Obsidis u
Atque it
Mollit aq
s Quos fin
h In dom
Territus
Exululat
Colligit os
Vtitur in
In villos

leptice nu
de filio Ca
Eophylax,
in fab. 175
nem huma
dit Apollo
in lupum v
guinem lib
sibi datum
mens Alex
mo evert
gnos dixerit

Quam

Quam fuit illa Iovi. Qui postquam voce manugue
 Murmura compressit, tenuere silentia cuncti. 206
 Substitit ut clamor pressus gravitate regentis,
 Iuppiter hoc iterum sermone silentia rupit:
 Ille quidem pœnas (curam hanc dimittite) solvit;
 Quod tamen admissum, qua sit vindicta, docebo. 210
 Contigerat nostras infamia temporis aures:
 Quam cupiens falsam, summo delabor Olympo,
 Et Deus humana lustrò sub imagine terras.
 Longa mora est, quantum noxa sit ubique repertum,
 Enumerare: minor fuit ipsa infamia vero. 215
 Manala transferam latebris horrenda ferarum,
 Et cum Cylleo gelidi pineta^e Lycei.
 Arcados hinc sedes & inhospita tecta tyranni
 Ingredior, traherent cum sera crepuscula noctem.
 Signa dedi venisse Deum; vulgusque precari 220
 Caperat: irridet primo pia vota Lycaon.
 Mox, ait, Experiar, Deus hic, discrimine aperto,
 An sit mortalis: nec erit dubitabile verum.
 Noctè gravem somno, nec opina perdere mortè
 Me parat: hæc illi placet experientia veri. 225
 Nec contentus eo, missi de gente Molossa
 Obsidis unius jugulum mucrone resolvit:
 Atque ita semineces partim ferventibus artus
 Mollit aquis, partim subiecto torruit igni:
 Quos simul imposuit mœsis; ego vindice flamma 230
 In dominum & dignos everti tecta penates.
 Territus ipse fugit, nactusque silentia ruris
 Exululat, frustra que loqui conatur: ab ipso
 Colligit os rabiem, solitaque cupidine cadis
 Ventur in pecudes; & nunc quoque sanguine gaudet. 235
 In villos abeunt vestes, in crura lacerti.

e Verisimile
 est, Gentiles
 multa è sa-
 cris libris, vel
 lectione, vel
 auditione
 accepisse: vel
 etiam à
 Chaldæis &
 Ægyptiis, in-
 ter quos vixe-
 rant Hebræi.
 Quo, inquit
 Tertullianus
 in apologeti-
 co contra
 gentes, poeta-
 rum, qui so-
 phistarum, qui
 non omnino
 de fonte pro-
 phetarum pota-
 verit? inde
 igitur philoso-
 phi sitim in-
 genii sui riga-
 verunt, &
 quæ seq. c. 47.
 Deus certe
 ipse, ut habe-
 tur l. Gene-
 seos c. 18. di-
 cit, Descen-
 dam, & vide-
 bo utrum
 clamorem
 qui venit ad
 me, opere
 compleve-
 rint, an non
 sit ita, ut
 sciam.

f Mont. Ar-
 cadia, cujus
 regem Pro-

leptice nuncupat poeta Arcada: quum Arcadia postea dicta sit ab Arca-
 de filio Callistæ quæ filia erat Lycaonis. g Hoc Hyginus lib. 2. tit. Ar-
 cophylax, refert de Arcade Calistoni filio, ceso à Lycaone. Verum idem
 in fab. 176. narrat, Lycaonis filios Iovem tentaturos, deus ne esset, car-
 nem humanam cum alia mistam ei in epulo apposuisse. Quod iidem tradit
 Apollodorus 3. lib. Natal. Comes lib. 9. cap. 9. scribit Lycaonem
 in lupum versum, quod in ara Iovis Lycæi infante mactato humanum san-
 guinem libaverat. Boccacius refert Lycaonem obsidem à Molossis devictis
 sibi datum, eorundem legatis repetentibus edendum apposuisse. Aliter Cle-
 mens Alex. Admonit. ad gentes. Aliter Pausanias in Atticis. h Al. in Do-
 mino dignos. Ms. In Dominum dignosque everti. Ms. alter, In Dominum di-
 gnos everti. quam lectionem tuetur Glareanus, Appositive.

Multi multa de Lycanthropis. Plin. l. 8. c. 22.

Cæli. Rhodig.

lib. 27. cap. 12. Aug. de civit. Dei lib. 18. cap. 17. & 18. Miranda facta non credenda Olaus Magnus lib. 18. cap. 45. & Cigogna lib. 4. cap. 1. Hier. Magius lib. 4. cap. 12. Bullingerus 2. lib. adversus Magos. 29. cap. Boissardus de Magia. cap. 6.

*Fit lupus, & veteris servat vestigia forma.
Canicis eadem est, eadem violentia vultus:
Idem oculi lucent; eadem feritatis imago est.*

Diluvium, & reparatio generis humani jactu lapidum. F A B. 7.

Occidit una domus; sed non domus una perire digna fuit: qua terra patet, fera regnat Erimys.

In facinus jurasse putes: dent ocius omnes
Quas meruere pati (sic stat sententia) pœnas.
Dicta Iovis^k pars voce probant, stimulosq; fremunt
Adjiciunt: ^k alii partes assensibus implent. 24

Et tamen humani generis jactura dolori
Omnibus: & qua sit terra mortalibus orba
Forma futura, rogant: quis sit laturus in aras
Thura: ferisne paret populandas tradere terras?
Talia querentes (sibi enim fore cetera cura) 25
Rex superum trepidare vetat; sobolemque priori
Dissimilem populo promittit^l origine mira.

Iamque erat in totas sparsurus fulmina terras;
Sed timuit, ne forte sacer tot ab ignibus aether
Conciperet flammæ, totusque ardesceret^m axis. 26

ⁿ Esse quoque in fati reminiscitur, affore tempus,
Quo mare, quo tellus, correptaque regia cœli
Ardeat; & mundi moles operosa laboret.

Tela reponuntur manibus fabricata Cyclopum.

% Allusum videtur ad Curiam Romanam, in qua Majorum gentium patres sententiam dicebant; Minorum gent. patres in aliorum sententias pedibus ibant, uode pedarii dicti. A. Gel. 3. lib. 18. cap. 1. Lapidum jactu, ut infra.

^m Cœlum.
ⁿ Desagrationem mundi futuram (inquit Lactantius lib. de ira Dei 23. cap.) vaticinatum est Sibylla his versibus: Κεῖ ποτε τῆν ἀρχὴν οὐρανὸν ἔτι πηλοῦσσι, ἂν ἔσται ἔσθλοισσι, καὶ ἔσθλοισσι τῆν γῆν Ἀιδεῶντων ἔσθλων ὕψος ἐμπροσθε πηλοῦσσι. Subjicitque ibidem tres hosce Ovidii versus. Quod & Seneca præscivit Confolat. ad Marciam, sub ipsa calce libri. Cum tempus advenit, quo se nunc nunc ex disposito lucet, ardebit. Idem Natural. Quæstionum lib. 3. cap. 21. Qua ratione inquit? Eadem, qua conflagratio futura est. Virtusque fit, cui Deo visum ordiri meliora, vetera finire. Aqua & ignis terrenis dominantibus. Ex his ortus, & ex his interitus est, &c.

Pana plac

Perdere, &

Protinus &

Et quacumq;

Emittitque

Terribilem

Barba gra

Fronte sea

Vique ma

Fit fragor

Nuncia I

Concipit l

Sternunt.

Vota jace

Nec calo

Cæruleus

Convocat

Intraver

Nunc, ar

(Sic opus

Fluminib

Iusserat:

Et defra

& Ipse tr

Intremu

Expatriat

Cumque

Tectaque

Siqua de

Indeject

1636. def

2437. reg

nicarum, i

Dea Syria

tesa & op

xima illos

magni su

nsque, de

hominum

magnam,

pecudes,

chus lib.

cian fuiss

Berosus

quocunqu

Pana

αωζεαυ

Poena placet diversa; Genus mortale sub undis 260
 Perdere, & ex omni nimbos demittere caelo.
 Protinus Aëliis Aquilonem claudit in antris,
 Et quaecunque fugant inductas flamina nubes:
 Emittitque Notum. Madidis Notus evolat alis,
 Terribilem picea tectus caligine vultum: 265
 Barba gravis nimbis, canis fluit unda capillis,
 Fronte sedent nebula, rorant pennaque sinusque.
 Vique manu late pendentia nubila pressit,
 Fit fragor, & densi funduntur ab aethere nimbi:
 Nuncia Iunonis varios induta colores 270
 Concipit Iris aquas, alimenta que nubibus affert.
 Sternuntur segetes, & deplorata colonis
 Vota jacent, longique perit labor irritus anni.
 Nec caelo contenta suo est Iovis ira: sed illum
 Cæruleus frater juvat auxiliariis undis. 275
 Convocat hic amnes: qui postquam tecta tyranni
 Intravere sui, Non est hortamine longo
 Nunc, ait, utendum; vires effundite vestras:
 (Sic opus est) aperite & domos, ac & mole remota,
 Fluminibus vestris totas immittite habenas. 280
 Iusserat: hi redeunt, ac fontibus ora relaxant,
 Et defrenato volvuntur in aquora cursu.
 Ipse tridente suo terram percussit: at illa
 Intremuit, motuque vias patefecit aquarum.
 Expatiat ruunt per apertos flumina campos; 285
 Cumque satis arbusta simul, pecudesque, virosque,
 Tecta que, cumque suis rapiunt penetralia sacris.
 Siqua domus mansit, potuitque resistere tanto
 Indejecta malo: culmen tamen altior hujus

Annon ju-
 re summo
 res suas
 repetitum
 veniant
 SS. Patres,
 Iustinus Mar-
 tyr 1. apol.
 Lactantius
 2. lib. de
 origiae erro-
 ris, alii; me-
 ritoque ar-
 guant Ethni-
 cos furti
 simul & adul-
 terii? Qui, ut
 ait Tertul-
 lianus Apo-
 logetico
 contra gen-
 tes. 47. cap.
 Nostram hanc
 paratiram suis
 opinionibus
 ad fabulas &
 philo/opticas
 sententias
 aduicavere-
 runt, & de
 una via obli-
 quos multos
 tramites &
 inextricabiles
 sciderunt.
 Quaecunque
 n. faudo au-
 dierant de
 universali
 illo diluvio
 Noetico,
 A. Mundi

1656. deferunt ad diluvium singulare quod contigit in Thessalia A. Mundi
 2437. regnante ibi Deucalione, qui, ut habet Arrianus 2. lib. rerum Bithy-
 nicarum, in editos montes cum suis confugit. Sed audi Lucianum in lib. de
 Dea Syria referentem quæ tradiderint Græci: ὕβρις καὶ ἄστυγος ἰσχυρὸς
 ἔβη τῶν οὐρανῶν, &c. Injuriae nique nefariae perpetratae opera, &c. quāmobrem ma-
 xima illos consequuta est calamitas. Tellus enim multam aquam effudit, imbres
 magni fuerunt, flumina solio majora decurrerunt, mare ascendit altius, eo-
 usque, dum omnia aquis inundarentur, atque omnes perirent, Deucalion solus
 hominum supervixit in secundam generationem, pietatis gratia. Arcam quippe
 magnam, ἀνενοχὸν ἰερὸν ἄδυον, cum uxore & liberis ascendit, cum ipso fera &
 pecudes, bina ex unoquoque genere, &c. Quibus adde quod refert Plutar-
 chus lib. de solertia animalium. Columbam ē Deucalionis arca emissam nun-
 tiam fuisse tempestatis, cum rediret; serenitatis, cum evolaret. Videatur &
 Berofus & Iustinus lib. 2. p. Fontes. vide 574 vers. inf. q. Obice
 quocunque, & Hinc terræ motus & cum his eluviones elicit ἀπορροὶ καὶ
 ἀπορροὶ καὶ

Vnde

f Profunda
 aquarum mole.
 s Pifcium & sum-
 magenus hæsiti
 ulmo, Noia
 qua sedes fue-
 rat colum-
 bi, & c. Ho-
 rat. 2. ode 1. l.
 n Sic Mss.
 uterque sub-
 scribit Mure-
 to, l. 16. var.
 lect. c. 9. à rú-
 201. Cic. si
 fors, male
 vulgo legi-
 tur, sic fors
 tulit. x Sic
 Argo navem,
 quæ prima,
 ut volunt,
 tentavit ma-
 re, Abnoceat
 inoustrum
 Nereides ad-
 mirate apud
 Canullum in
 Argonauti-
 cis. y Inge-
 niosissimus ille
 poetarum, in-
 quit Senec. 3.
 l. Nat. quæst.
 c. 27. egregie
 & promagni-
 tudine rei
 dixit; Omnia
 pontus erat;

Vnda tegit, pressæque latent sub ^f gurgite turres. 295
 Iamque mare & tellus nullum discrimen habebant :
 Omnia pontus erat, deerant quoque litora ponto.
 Occupat hic collem; cymba sedet alter adunca,
 Et ducit remos illic, ubi nuper ararat.
 Ille super segetes, aut mersa culmina villa 295
 Navigat: hic ^t summa piscem deprendit in ulmo,
 Figitur in viridi ^u (si fors tulit) anchora prato :
 Aut subiecta terunt curva vineta carina.
 Et modo quæ graciles gramen carpere capella ;
 Nunc ibi deformes ponunt sua corpora phoca. 300
 x Mirantur sub aqua lucos, urbesque, domosque
 Nereides: sylvasque tenent delphines, & altis
 Incurfant ramis, agitataque robora pulsant.
 y Nat lupus inter oves; fulvos vehit unda leones ;
 Vnda vehit tigris; nec vires ^z fulminis apro, 305
 Crura nec ^a ablato profunt velocia ceruo.
 Quæsitisque diu terris, ubi sistere possit,
 In mare lassatis volucris vaga decidit alis.
 Obruerat tumulos immensa licentia ponti,
 Pulsabantque novi montana cacumina fluctus. 310
 Maxima pars unda rapitur: quibus unda pepercit,
 Illos longa domant inopi jejunia victu.
 b Separat Aonios Attæis Phocis ab arvis
 Terra ferax, dum terra fuit; sed tempore in illo
 Pars maris, & latus subitarum campus aquarum. 315
 Mons ibi ^c verticibus petit arduus astra duobus,
 Nomine Parnassus, superatque cacumine nubes.
 Hic ubi Deucalion (nam cætera texerat aquor)

deerat quoque litora ponto, Nisi tantum impetum ingenii & materia ad pue-
 riles ineptias rediisset; Nat lupus inter oves, fulvos vehit unda leones. Non
 est, inquit, res satis sobria lascivire devorato orbe terrarum, &c. Magnificè
 hæc, si non curavit, quid oves & lupi faciant. Spero me habere quo nostrum
 ab hac suggestione asseram; idque principis poetarum exemplo. Neque
 enim hic (alibi forte) lascivit, sed serio & sobrie curat quid agat lupus inter
 oves; ut qui salutis suæ satagat non respiciens prædam, sibi prospiciat; rap-
 pinæ utique immemor. Virgilius 3. Georg. in hypotyposi dixit & omnia
 populantis peitis, posttauros, equos, sues, homines, hostias lue abreptas,
 adjicit & feras rapinæ, præ languore, immemores, promiscue inter affluetas
 prædas obambulare. Non lupus insidias explorat ovilia circum, Nec gregibus
 nocturnus obambulat. quare? acivior illum cura domat. imitii dama cervique
 fugaver, Nunc inerteque canes & circum tecta vagantur. x Vtrum ab exer-
 tis utrinque dentibus fulminis cuspides referentibus tan quia ut fulmen obliqua
 præstringit lumina flamma? sic & aper obliqua latrantes dissipat idem. 3. l. 344.
 Et δὲ πλεονάζει τοῖς ἔθνεσι θεῶν τῶν κινῶν, τὸ τοῖς ἔθνεσι ἐπιπέσει. Pollux lib. 5.
 c. 12. vide l. 8. v. 389. a Vadis abrepto. b Hypallage. Aonia i. e. Bœotia se-
 parat Phocenses ab Atticis. c Qui Herodoto dicti, Tithoreus & Hyampeus.

Cum con-
 e Coryci d
 e Fatidic
 Non illo
 Vir fuit,
 Iupiter t
 Et super
 Et super
 Imocuo
 Nubila d
 Et calo t
 Nec ma
 Mulcet
 Extante
 Caruleu
 Inspirat
 Iam rev
 Tortilis
 Buccina
 Litora r
 Tum qu
 Contigu
 Omnibu
 Et quib
 Iam ma
 Flumin
 Surgit
 k Postq
 Ostendit
 Reddit

Apollo.
 responsa
 quit Am
 vandi m
 ex eo qu
 sermo G
 collocari
 receptu
 tum, ut
 angusta
 inventa
 fors care
 te, Vni
 gum; au
 mo, inu
 bile; &

Cum

Cum consorte tori parva d rate vectus adhaesit,
 eCorycidas Nymphas, & f numina montis adorat, 320
 B Fatidicamque Themis, qua tunc oracula tenebat.
 Non illo melior quisquam, nec amantior aequi
 Vir fuit, aut illa reverentior ulla deorum.
 Iupiter ut liquidis, stagnare paludibus orbem,
 Et superesse videt de tot modo millibus unum, 325
 Et superesse videt de tot modo millibus unam,
 Innocuos ambos, cultores numinis ambos;
 Nubila disjecit, nimbisque Aquilone remotis,
 Et celo terras ostendit, & athera terras.
 Nec maris ira manet; positoque tricuspide telo, 330
 Mulcet aquas rector pelagi; supraque profundum
 Extantem, atque humeros innato murice tectum
 Ceruleum Tritona vocat; h conchaque sonanti
 Inspirare jubet: fluctusque & flumina signo
 Iam revocare dato. Cava buccina sumitur illi 335
 Tortilis, in latum qua turbine crescit ab imo:
 Buccina, que in medio concepit ubi aera ponto,
 Litora voce replet sub i utroque jacentia Phæbo,
 Tum quoque ut ora Dei madida rorantia barba
 Contigit, & cecinit iussos inflata recessus; 340
 Omnibus audita est telluris, & aquoris undis:
 Et quibus est undis audita, coercuit omnes.
 Iam mare litus habet; plenus capit alveus amnes:
 Flumina subsidunt; colles exire videntur.
 Surgit humus, crescunt loca decrepantibus undis. 345
 k Postque diem longam nudata cacumina sylva
 Ostendunt, limumque tenent in fronde relictum.
 Redditus orbis erat: quem postquam vidit l apertum,

d Κόρυθος, λένεακι, ut supra ad. 260. vers.
 e Nymphas antri Corycii. quod & ipsum dictum à nympha Corycia, ex qua Apollo genuit Lycorum, à quo urbs nominata est Lycorea. Pausanias in Phocicis, & Delphici dicti Lycores.
 Schol. Apollon. lib. 2. v. 713. atque hinc Lucianus in Timone ait, arcana appulisse ad Lycorin montem.
 f Numina regionis, Indigetes, & Deos Topicos salutare atque adorare advenis moris erat.
 g Terræ, quæ prima tenebat oraculum, successit Themis, huic

Apollo. Cum regna Themis tripodasque teneret. Lucan. 5. 81. & quæ nos ibi. responsa Themidis priora Delphi. Sidonius 9. carm. Spiritus clementorum, inquit Am. Marcellinus l. 21. & potestates substantiales suppeditant nobis divini wandi munera. & verba vaticina, quibus numen præesse Themidæ dicitur: quæ ex eo quod fixa fatali lege decreta præscire fas sit in posterum, quæ ratiocinatio sermo Græcus appellat, ita cognominatam, in cubili solioque Iovis Theologi veteres collocarunt Ov. 7. Met. 760. h Tubicini suo & armigero imperat Neptunus, receptui canat. de Tritonum figura videatur Plin. l. 9. c. 5. Neque Tritoni tantum, ut Deo marino, tuba ex concha. i. coclea marina quæ tortilis crescit, ab angusta parte quæ inflatur, turbinatim & in amplum definit: sed & præsci, ante inventam à Tyrrenis tubam, hac usi sunt. Eustath. & Virg. Æn. 6. Sed tunc forte cava dum personat æquora concha, de Miseno. i Sole oriente & occidente, Vniuerso denique terræ marisque tractu. k Post multos dies, tempus longum; annum sc. si Noëticum intelligas Diluvium. l Emergentem ex cataclysmo, inundatione aquarum. Sic & mare dicitur aperiri, veruo tempore navigabile; & montes urbelsq; viatoribus, Male itaque legitur, postquam vidit innotum.

in Patruelis, non germana. filia sc. Epimethei ex Pandora, uti & Deucalion erat Promethei filius, ex Asia uxore: uterque autem Prometheus & Epimetheus filii erant Iapeti. Validissimum vinculum, naturæ forte, cognationis lege, conjugii foedere firmius: *ὡς ἄνδρ' ἰσὺς ὁ κείνους φέσθ'.* Arist. 5. polit. o Prometheus hincigitur hominum imagines è luto finxiffe, atque has igne coelitus surrepro animasse, vel quia rudes homines ad civilem vitam revocavit, artibusq; inventis instruxerit, an quod primus artem inven-

Et desolatas agere alta silentia terras;
 Deucalion lacrymis ita Pyrrham assatur obortis: 350
 O m soror, ô conjux, ô sœmina sola superstes,
 Quam commuise mihi genus, & patruelis origo.
 Deinde torus junxit, nunc ipsa pericula jungunt:
 Terrarum, quasæcunq; vident occasus & ortus,
 Nos duo turba sumus: possedit cætera pontus. 355
 Hac quoque adhuc vita non est fiducia nostræ
 Certa satis: terrent etiam nunc nubila mentem.
 Quis tibi, si sine me fatis erepta fuisses,
 Nunc animus miseranda foret? quo sola timorem
 Ferre modo posses? quo consolante dolores? 360
 Namque ego (crede mihi) si te quoque pontus haberet,
 Te sequerer conjux, & me quoque pontus haberet.
 O utinam possem populos reparare o paternis
 Artibus, atque animas formatæ insuadere terra!
 Nunc genus in nobis restat mortale duobus: 365
 (Sic visum est superis) hominumq; p exempla mane.
 Dixerat, & flebant: placuit cœleste precari (mus.
 Numen, & auxilium q per sacras quarere sortes.
 Nulla mora est; adeunt pariter Cephissidas undas,
 Et nondum liquidas, sed jã vada nota secantes. 370
 Inde ubi libatos irroravere liquores
 Vestibus, & capiti; stectunt vestigia sacra
 Ad delubra dea: quorum fastigia turpi
 Squallebant musco, stabantque sine ignibus ara.
 Ut templi tetigere gradus, procumbit uterque 375
 Pronus humi, gelidoque pavens dedit oscula saxo:
 Atque ita, Si precibus, dixerunt, numina justis
 Victa remollescunt, si flectitur ira Deorum;
 Dic Themis, qua generis damnum reparabile nostri
 Arte sit; & meritis ser opem, mitissima, rebus. 380
 Mota dea est, & sortemq; dedit: u Discedite i templo,

Et: velas
 Ossaque p
 Obstupue
 Pyrrha p
 Detque f
 Ladere j
 Interea r
 Verba da
 Inde Pro
 Mulcet;
 Aut pia
 Magn
 Ossa reor
 Conjugis
 Spes tar
 Diffidui
 Discedu
 Et jussor
 Saxa (q
 Ponere a
 Molliriq
 Mox, u
 Contigit
 Forma
 Non ex
 Qua ta
 Et terr
 Quod s
 Qua m
 Inque b
 Missa v
 Et de f
 Indo b
 Et doc

metallis
 hanc no
 & inter
 hinc à
 Jaci d
 guine na

Et velate caput, & cinctasque resolvite vestes;
 Ossaque post tergum magnæ jactate parentis.
 Obstupuere diu: rumpitque silentia voce
 Pyrrha prior; jussisque deæ parere recusat: 385
 Detque sibi veniam pavido rogat ore, pavetque
 Ladere jactatis maternas ossibus & umbras.
 Interea repetunt cacis obscura latebris
 Verba datæ sortis secum, inter seque volutant.
 Inde Promethides placidis Epimethida dictis 390
 Mulcet; & Aut fallax, ait, est solertia nobis,
 Aut pia sunt, nullumque nefas oracula suadent.
 Magna parens terra est: lapides in corpore terra
 Ossa reor dici: jacere hos post terga jubemur,
 Conjugis & augurio quanquam Titania mota est; 395
 Spes tamen in dubio est: adeo cælestibus ambo
 Diffidunt monitis: sed quid tentare nocebat?
 Discedunt, velantque caput, tunicasque recingunt,
 Et jussos lapides sua post vestigia mittunt.
 Saxa (quis hoc credat, nisi sit pro teste vetustas?) 400
 Pondere duritiem cæpere, suumque rigorem;
 Mollirique & mora, mollitaque ducere formam.
 Mox, ubi creverunt, naturaque mitior illis
 Contigit; ut quadam, sic non manifesta videri
 Forma potest hominis, sed uti de marmore cæpta. 405
 Non exacta satis, rudibusque similissima signis.
 Quæ tamen ex illis aliquo pars humida succo,
 Et terrena fuit, versa est in corporis usum:
 Quod solidum est, flectique nequit, mutatur in ossa.
 Quæ modo vena fuit, sub eodem nomine mansit: 410
 Inque brevi spacio, superiorum numine, saxa
 Missa viri manibus faciem traxere virorum;
 Et de sæmineo reparata est sæmina jactu.
 Inde genus durum sumus, experientisque laborum:
 Et documenta damus, qua simus origine nati. 415

& Animas, quas lædi credebat antiquitas, illata cadaveribus aut tumulis injuria.
 & Respexisse ingeniosissimum poetam opinatur Muretus 10. lib. var. lect. 2. c. ad historiam Rom. Liv. 1. l. cum Regiis adolescentibus responsum esset, eum regnaturum Romæ, qui primus matris osculum tulisset, Brutus è navi descendens simulato casu terram osculatus est, &c.
 Vetus item Grammaticus, de eo qui ad lapidem offensus dixerat, Γῆς ὀσμῶν δὲ χρομῶν νόδα: Quæ etiam valet analogia in venis terræ de aqua &

metallis. & Interpretatione sancta, sana, felici. & Ad metamorphosin hanc non fit motus in instanti; sed per alterationem, accretionem, ortum & interitum. b Unde homines nati durum genus. Virg. 1. Georg. atque hinc à λαῖς lapis dici volunt λαῖς populos, ἢ δὲ ἄβωον Ἰβωῶτα ἑποῖοι, λαῖοι δὲ καλῆνται. Supra de progenie natæ è gigantum sanguine, στρες è sanguine natam.

Python.

Neve peris famam posset delere vetustas,
 o *Inde* ait sacros celebri P certamine ludos,
 Pythia perdomita serpentis nomine dictor.
 Hic venum quicumque manu, pedibusve, rotave,
 Victricis escites capiebat frondis honorem.
 q No *quoniam* laurus erat: longoque decentia crine 450
 Tempora cungebat de qualibet arbore Phæbus.

Corinthiacis Pythia instituta scribit: ab Eurylocho Theffalo,
 pres. p Pugillatu, cursu pedestri & curuli. q Parasceve & translatio ad fab. seq.

Daphne in Laurum. F A B. 9.

Primus amor Phæbi Daphne & Peneia; quem non
 Sors ignara dedit; sed seva Cupidinis ira.
 Delius huic nuper victo serpente superbus
 Viderat adducto stectentem cornua nervo: 455
 Quidque tibi, lascive puer, cum fortibus armis?
 Dixerat: ista decent humero gestamina nostras;
 Quis dare certa fera, dare vûnera possumus hosti,
 Quis modo pestifero tot jugera ventre prementem
 Stravimus innumeris tumidum Pythona sagittis. 460
 Tu face, nescio quos, esto contentus amores
 Irritare tua: nec laudes asserere nostras.
 Filius huic Veneris; Figat tuus omnia, Phæbe,
 Te meus arceat, ait: quantoque animalia cedunt
 Cuncta Deo, tanto minor est tua gloria nostrâ. 465
 Dixit; & eliso percussis aëre pennis,
 Impiger umbrosa x Parnassi constitit arce.
 Deque sagittifera prompsit duo tela pharetra,
 y Drversorum operum: fugat hoc, facit illud amorem.
 Quod facit, z auratû est, & cuspide fulget acuta: 470
 Quod fugat, obtusum est, & habet sub arundine
 plumbum.

Hoc deus in nympha Peneide fixit: at illo
 Lasit Apollineas trajecta per ossa medullas,
 Protinus alter amat; a fugit altera nomen amantiis.

inf. fluctuare dicitur propter varium Solis ortum pro situ suo in *Zodisco*, ab
 Equatore versus alternum Tropicum. z Cupido. Amo *quod* ne
 re i. e. pulchritudine nascitur. Sed vide Fr. Bac Sapieniar *quod*
 17. c. u Tibi. x Supra 317. vers. y Contrariorum est. etiam ope
 rationum, z Quantum ad amorem potiundum valeat aureus Imbellis. Tu
 piter amplius indicabunt Mythologi. a Fingitur Daphne Apollinem fu
 gere, quod Laurus umbram & opaca loca amet, Solem & aprisum non fe
 rar facile.

o Sic poeta
 rum, histori
 corum &
 Mythologo
 rum torrens.
 Vide & Scal
 poet. l. 1.
 c. 23. A Dio
 mede tamen
 Pausanias in
 Pindari inter
 prete ad fab. seq.

z Daphne
 fingitur Pe
 nei filia, quod
 ius abund
 o nascatur
 in ripis Pe
 nei, qui flu
 vius e radici
 bus Pindi
 montis ortus,
 per Tempe
 amocuisi
 mum Thessa
 liæ nemus la
 bitur, infra
 569. hodie
 Salampria, ut
 alii, Pexio.
 Ladouis a.
 filiam esse
 volunt Philo
 stratus, Paus
 thonius
 f A. *quod*
 D. *quod*
 L. *quod*
 Sol oriens
 Gracis ex
 illa insula
 Cycladum
 una, *quod*
 manifesto ap
 pareat, *quod*

b Syl.

b Venandi studio & ferarum caesarum spoliis.
 c *Αὐτῶν δὲ νυπτιᾶν*.
 d Nuptiæ.
 Vide quæ nos ad Senecæ Thebaid. v. 262. de Hy-menæo.
 e De facibus quæ in nuptiis præferbantur sponfis vide quæ ad Senecæ Thebaida, v. 263. & 307. f Ipsa Diana apud Callimachum
Δὴς μὴ προβλήνῃ ἀνώγειν ἑώρα φυλάσσειν. Concessit Iupiter,
εἶπεν τὴν ἑωρᾶν ἑὸν ἰδὲ μὴδὲ τῶν ἀνθρώπων, eodem hymno in Dianam.
 g Peneus, pater. h Stipulae ita incense rationem & causam reddit
 Virg. 1. Georg. 161.
 i *Αἴθρη λευκὴν στίβου κρητῶν ἀρετῆν ἑρπύλλων*. Sive inde occultas vires, &c.
 i Viatores ajunt noctu iter pergentes ferre secum fa-

b *Sylvarum latebris, captivarumque ferarum* 475
Exuviis gaudens, c innuptaque amula Phæbes,
Vitta coercerat positos sine lege capillos.
Multi illam petiere; illa averfata petentes,
Impatiens expersque viri, nemora avia lustrat :
Nec quid d Hymen, quid Amor, quid sint connubia
Sape pater dixit; Generum mihi, filia, debes: (curat.
Sape pater dixit; Debes mihi, nata, nepotes. 482
Illæ velut crimen e tedas exosa jugales,
Pulchra verecundo suffundens ora rubore,
Inque patris blandis hærens cervice lacertis, 485
f Da mihi perpetua, genitor charissime, dixit,
Virginitate frui: dedit hoc pater ante Diana.
g Ille quidem obsequitur: sed te decor iste, quod optat.
Esse vetat; votoque tuo tua forma repugnat.
Phæbus amat, visq; cupit connubia Daphnes: 490
Quodque cupit, sperat; suaque illum oracula fallunt.
Vique leves h stipula demptis adolentur aristas,
Vt facibus sepes ardent, quas forte i viator
Vel nimis admovit, vel jam sub luce reliquit :
Sic Deus in flammis abiit; sic pectore toto 495
Vritur, & sterilem sperando nutrit amorem.
Spectat inornatos collo pendere capillos :
Et, quid si comantur? ait. videt igne micantes
Sideribus similes oculos: videt oscula, qua non
Est vidisse satis: laudat digitosque, manusque, 500
Brachiaque, & nudos media plus parte lacertos :
Siqua latent, meliora putat. Fugit ocior aura
Illæ levi: neque ad hæc revocantis verba resistit.
Nympha, precor, Peneia mane: non insequor hostis:
Nympha mane: k sic æna lupum, sic cervæ leonem,
Sic aquilam penna fugiunt trepidante columba, 506
Hostes quaque suos: amor est mihi causa sequendi.
Me miserum! ne prona cadas, indignave ladi
Crura notent sentes, & sim tibi causa doloris.
Aspera, quæ properas, loca sunt: moderantius oro, 510
Curre, fugamque imibe: moderantius insequar ipse.
Cui placeas, inquire tamen. Non incola montis,
Non ego sum pastor; non hic armenta, gregesue

ces, quas adveniente luce negligenter abjiciunt aliquando, unde sepibus incendium. *Semustamque facem vigilata nocte viator Pones.* Fast. lib. 4. 164. vers. h *Non ego te, tigris ut æcra Gesubusve leo frangere persequer.*
 Horat, 1, 1, ode 23.

Horridu.
 Quem su
 Et in Cla
 Iuppiter
 Estque p
 9 Certa
 Certior.
 Inventu
 Dicor, &
 Hei mihi
 Nec prof
 Plura lo
 Fugit, c
 Tunc qu
 Obviag
 Et levis
 Aucta
 Perdere
 Ipse am
 Vt can
 Vidit; &
 Alter t
 Sperat,
 Alter i
 Morsib
 Sic De
 Qui ta
 Ocior el
 Immine
 Viribus
 Vitta la
 Fer pat
 Qua ni
 Qua fa
 Vix pre
 Mollia
 In fron
 Res mor
 Ora cae

cit. *
 fal. 3.
 bores u
 his dubi

Hor-

Horridus observo : nescis, temeraria, nescis
 Quem fugias, ideoq; fugis. mihi ¹ Delphica tellus, 515
 Et ^m Claros, & ⁿ Tenedos, ^o Pataraeque regia servit.
 Iuppiter est genitor : P per me quod eritque, fuitque,
 Estque patet : per me concordant carmina nervis.
 & Certa quidem nostra est : nostra tamen una sagitta
 Certior, in vacuo qua vulnere pectore fecit : 520
 Inventum medicina meum est, x opiferque per orbem
 Dicor, & ^l herbarum est subjecta potentia nobis.
 Hei mihi, quod nullis amor est medicabilis herbis ;
 Nec profunt domino, qua profunt omnibus artes !
 Plura locuturum * timido Peneia cursu 525
 Fugit, cumque ipso verba imperfecta reliquit.
 Tunc quoque visa decens : nudabant corpora venti,
 Obviaque adversas vibrabant flamina vestes,
 Et levis impulsos retro dabat aura capillos.
 Ausa fuga forma est, sed enim non sustinet ultra 530
 Perdere blanditias juvenis Deus : utque monebat
 Ipse amor, admissio sequitur vestigia passis.
 Ut ^r canis in ^u vacuo leporem cum Gallicus arvo
 Vidit, & hic pradam pedibus petit, ille salutem :
 Alter inhasuro similis, jam jamque tenere 535
 Sperat, & extento stringit vestigia rostro ;
 Alter in ambiguo est, an sit comprehensus, & ipsis
 Morsibus eripitur, tangentiique ora relinquit :
 Sic Deus, & virgo est : hic spe celer, illa timore.
 Qui tamen insequitur, pennis adjutus amoris, 540
 Ocius est, requiemque negat, tergoque fugacis
 Imminet, & crinem sparsum cervicibus asslat.
 Viribus absumptis expalluit illa, citaque
 Victa labore fuga, spectans Peneidas undas,
 Fer pater, inquit, opem, x si flumina numen habetis.
 Qua nimium placui tellus, ait, hisce, vel istam, 546
 Qua facit ut ledar, mutando perde figuram.
 Vix prece finita, torpor gravis occupat artus :
 Mollia cinguntur tenui praeordia libro :
 In frondem crines, in ramos brachia crescunt. 550
 Res modo tam velox pigris radicibus haret :
 Ora cacumen habent : remanet nitor unns in illa.

/ Delphi urbs
 Phocidis in
 Achaja ad
 Paruassum,
 oraculo
 Apolliniis
 clara.
 m Opp. Io-
 niae ubi mons
 & lucus
 Apollini sa-
 cer. n Inf.
 maris Aegei.
 o Urbs Ly-
 cia, templo
 & oraculo
 Apolliniis
 clara. p Va-
 tinationis
 utique Deum.
 Respici au-
 tem volunt
 ad v. illum
 ll. a de Ne-
 store Oe-
 ἤδη τὰ τ'
 ἰαρίμνι, πρὸ
 τ' ἰόντα.
 q Kāv@
 οἰστυνὴν ἱλαζ'
 ἀνίην, κίον@
 ἀοιδόν. Φοῖβος
 ἦδ' καὶ τὸσον
 ἐπιπέσει καὶ
 κούδῃ. Κείνη
 δὲ Σπρω, καὶ
 μάντις. ἢ δὲ
 νυ Φοῖβος
 Ἰησοῦ διδάσ-
 σιν ἀνά-
 στασις θε-
 νάτω. Cal-
 limachus
 hymn. in
 Apollinem.
 r Αἰοσι@,
 ἀλεξίκακ@.
 male itaque
 legunt, opi-
 sex.
 f Quas in
 medicina po-
 tentes sol ē
 terra eli-

cit. * Al. Ραπίο. † Leporemque lasum Gallici canis dente. Mar-
 tial. 3. lib. 47. Epigr. u Patente campo, in quo nullae segetes, ar-
 bres nullae. x Namque, quoniam, Causalis nempe, non conditiona-
 lis dubitativa,

Y Laurum Apollini (inquit Eusebius præpar. Euang. 11.) dedicarunt, quia ignea est, unde odio Dæmonibus, & si comburitur, plurimum sonat, quod prædicendi virtutem significat, &c. Nam Phœbi Delphica laurus Terribili sonitu flamma crepitantis cremanur. Lucet. 6. l. Divinationis symbolum esse volunt, Lycophronis Cassandra Δεικνύων φερέων ἐκ λαιμῶν ὄρωα. Vera cano, sic usque sacras innocia Laurus fecer. Vates apud Tibullum 2. l. el. 5. Vide quæ nos ad Senecæ Oedipum v. Neque ferūdν solum κωνταίν, sed ἀλξήρικων est. Cujus virtutes vide apud Matchiolum in Dioscoridem 1. l. 90. c. & Dodonæum 6. 5. Y Hinc laureæ scena citharœdi. a Laurus, inquit Plinius 1. 15. c. 30. triumphis proprie dicitur, gratissima domibus janitrix Cæsarium Pontificumque. Quæ sola & dæmos exornat & ante limina excubat. & infra. Romanis præcipue lætitiarum foriarumque nuncia additur literis, & militum lanceis pilisque. Fasces Imperatorum decorat. Ex his in gremio Iovis Opt. Max. deponitur, quoties titiam nova victoria attulit. Trist. 4. l. el. 1. b Triumphi pompam, acclamationes, jocosum licentiam, coronas, sacrificia, ornatus, &c. lege apud Alex. 1. 6. c. 6. c Hinc intelligunt nonnulli mediani inter duas lauros Imperatoris fores plantatam stetisse quercum: aliud tamen declarant Dioscorid. hæc verba 1. 53. καὶ ἦδὲ τὸ τριτάτος δένδρον πρὸ τῶν βασιλείων αὐτῶν προτίθειν καὶ τὸ τὸν εἶσανον τὸν δροινῶν ὑπὸ αὐτῶν ἀρτάσθαι, τὸτα εἰ ὡς καὶ αἰὶ τῆς πολιμίας ἠκῶντι καὶ τῆς πολιτίας σώζονται ἰσηφίωδι. Vide & Ovid. Trist. 1. 1. eleg. & Val. Max. 1. 2. c. 3. d Apollo, quem eundem cum Baccho volunt, somatus fugitur & imberbis, quo radii Solis & vigor nuquam fecens significatur. Hefychio est ἀουρηκίωμος, ἢ ἢ δὲ δὲ Φεβῆος ἀουρηκίωμος, ἢ ἀουρὸς ἂν παντὸς πάθος. e Idem laurus est ἀθανάλης pereunni virore dens. f Apollo, πάλιν, sagittis. i. radiis feriens, vel πάλιν morbos dans. Ab acclamatione ἢ πάλιν. Scal. Poet. 1. l. 23. c.

Y Hanc quoque Phœbus amat, postquam in stipite dextera
Sentit adhuc trepidare novo sub cortice pectus.
Complexusque suis ramos, ut membra, lacertis, 58
Oscula dat ligno: refugit tamen oscula lignum.
Cui Deus: At quoniam conjux mea non potes esse
Y Arbor eris, certe dixit, mea: semper habebunt
Te coma, 2 te cithara, te nostra, laure, pharetra.
2 Tu ducibus lætis aderis, cum b læta triumphum 59
Vox canet, & longas visent Capitolia pompas.
Postibus Augustis eadem fidissima custos
Ante fores stabis; c medianque tuebere quercum
Vrque meum d intonsis caput est juvenile capillis,
Tu quoque, e perpetuos semper gere frontis honores. 56
Finierat f Pæan: factis modo laurea ramis
Annuit; utque caput, visa est agnasse cacumen.

Influit, C
Hæc do
Annis:
Vndis ju
Conventu
Nescia l
Populifer
Apida
Moxque
In mare
Inachus
Fletibus
Luget, u
An sit a
Esse put
Viderat
Flumine
Nescio q
Aut ho
Dum ca
Quod se
Praside
Nec de
Sceptra
Ne fuge
Construa
Cum D
Oculum
Interea
Et noct
Sub ni
Esse, ne
Atque

Iō in vaccam, Syrix in fistulam, & Argus in caudam pavonis. FA B. 10. 11. 12.

2 Thessaliæ. h Quorum amicitiam celebrant multi. Venustius nemo quā Alianus l. 3. Var. hist. c. 1. i Lapsu præcipiti.

ESt nemus & Amonia, prærupta quod undique claudit
Sylva, vocant Tempe h; per qua Peneus ab imo
Effusus Pindo spumosis volvitur undis:
i Dejectuque gravi tenues agitantia fumos
Nubila conducit, summisque aspergine syævis
Influit

tamen n
sanias a
Thessali
Etii cont
Fo. q
ceus eti
Strabo
Pā d'
Aveii
Aveii
tis uoth
4. l. A

Influit, & sonitu plus quam vicina fatigat.
 Hac^k domus, hac sedes, hac sicut penetralia magni
 Annis: in his residens, facto de cautibus antro. 575
 Undis jura dabat, nymphisque colentibus undas.
 Conveniunt illuc popularia flumina primum,
 Nescia^l gratentur, ^m consolenturneⁿ parentem,
 Populifer Sperchius, & irrequietus Empeus,
 Apidanusque senex, lenisq; Amphrysius, & Eas:
 Moxque amnes alii, qui, qua tulit impetus illos, 581
 In mare deducunt fessas erroribus undas.
 Inachus viuis abest; imoque reconditus antro
 Fletibus auget aquas, natamque miserrimus Io
 Luget, ut amissam, nescit vitane fruatur, 585
 An sit apud manes, sed, quam non invenit usquam,
 Esse putat nusquam, atque animo pejora veretur.
 Viderat à patrio redeuntem Iuppiter illam
 Flumine: & ò virgo Iove digna, tuoque beatum
 Nescio quem factura toro, pete, dixerat, umbras, 590
 Aut horum, aut horum nemorum (& monstraverat
 Dum calet, & medio sol est altissimus orbe. (ambas)
 Quod si sola times latebras intrare ferarum;
 Praside tuta Deo nemorum secreta subibis:
 Nec de plebe Deo; se qui caelestia magna 595
 Sceptra manu teneo, sed qui vaga fulmina mitto.
 Ne fuge me (fugiebat enim) jam pascua P Lerna,
 Constaque arboribus q Lyrcea reliquerat arva:
 Cum Deus induc'ta latas caligine terras
 Occuluit, tenuitque fugam, rapuitque pudorem. 600
 Interea medios Iuno despexit in agros:
 Et noctis faciem nebulas fecisse volucres
 Sub nitido mirata die; non fluminis illas
 Esse, nec humenti sensit tellure remitti:
 Atque suus conjux ubi sit circumspicit; ut qua 605

le Fontes
 ipsos appel-
 lant poetae
 domos numi-
 num aquari-
 corum. Hor.
 ode 7. 1. l.
 Et demum Al-
 bunea rese-
 nantis. Cyre-
 ne 4. Georg.
 Virg. Sonitum
 thalami sub
 fluminis alti
 sensu. mox
 v. 583. Ina-
 chus imo re-
 conditus antro
 Fletibus auget
 aquas. supra.
 v. 279. aperire
 domos, &c.
 l Propter
 filiam Apolli-
 ni dilectam
 & in laurum
 conversam.
 m Propter
 filiam amif-
 sam. n Non
 ex Peneo
 oriuntur, sed
 hos fl. Peneus
 excipit.
 o Vicunque
 lib. vet.
 Mssque mei
 habeant
 Eridanus &
 interpretes
 negligenter
 audaces ob-
 trudent nobis
 hunc in Thef-
 salia fluvium,
 Geographi

tamen non agnoscent Eridanum alium quam Italum. Strabo quidem & Pau-
 sanias admittunt cognominem fl. in Attica. Verum ille non est popularis
 Thessaliae. Legendum ergo Apidanus. Vide quae nos ad Lucanum 6. 372. v.
 Etsi contra tendat acriter Herc. Ciolanus. p Paludis Argiae in Peloponne-
 so. q Perperam legitur vulgo Lyrcea, cujus prima corripitur: quum Lyr-
 ceus etiam sit Arcadiae mons ex quo Inachum fluere agnoscent Geographi.
 Strabo 6. l. Ἰνδὶπδὲ ἐς Ἀγγύου διὰ κίμα τεμένω κεν δῆμον Ἀγγίω. Idem. l. 8.
 Πᾶ δ' ἰσθμῶν πλεῖστον ὁ Ἰναχέου, χωρὰ δ' ἑωδῆ; πρὸς μὲν Ἰχθῦν τὸς πηγὰς ἐν
 Ἀγγίω τὴ κατὰ τὴν Κορινθίαν ὄρεα τῆς Ἀρκαδίας. Pausanias in Corinthiacis,
 Ἀγγαίω opp. unica litera mutata dictam esse postea Lyrceam à Lyrco Aban-
 tis uoitho, qui eam occupavit. Item Apollonius 1. l. Stephanus, & Statius
 4. l. Ἄρει Lerna vocεος, ἄρει Lyrcei, & ingens Inachus. Al. Dircea.

B

Deprens

r Adulteria, supra.
 s Ignoto & obscuro genere ortum, cujusque ignorabantur parentes, eum veteres appellabant Terræ filium.
 † Iunoni, & forori & conjugii. * Argus uniuersæ mundi machinæ typus est, cujus caput cœli præ se fert imaginem, oculi stellarum, quæ inferiora respiciunt. Iō ergo, si terram capias, non minus ab Argo nocturno, vicibus alterius, respicitur quam à Cyclope diurno. i. Sole. Si vacca sit, Lunam crescentem referunt cornua, nuptaque est Osiridi, cujus cornua pleno orbe coeuntia Solem referunt. Vtrumque nimirum loco Aegyptios, Perlas, alios soluisse notum est. Alias Mythologias quæ Historiam, quæ Physicam, nec non Mores spectant, habes apud Natal. Comitem lib. 3. cap. 18. vide etiam Clarissimi Viri Io. Seldeni 4. caput Syntagmatis 1. de Diis Syris. x Metaph. sumpta à re militari. * Al.

Veni & ad ripam. cc Al. Seque externam fugit.

Deprensus toties bene nosset furta mariti.
 Quem postquam cælo non repperit: Aut ego fallor,
 Aut ego lador, ait. delapsaque ab æthere summo
 Constitit in terris, nebulaeque recedere iussit.
 Coniugis adventum præsenferat, inque nitentem 610
 Inachidos vultus mutauerat ille iuuenecam.
 Bos quoque formosa est. speciem Saturnia vacca,
 Quoniam invita, probat: nec non & cuius, & unde,
 Quove sit armento, veri quasi nescia, querit.
 Iuppiter è terra genitam mentitur, ut auctor 615
 Desinat inquiri. petit hanc Saturnia munus.
 Quid faciat? Crudele, suos abdicere amores:
 Non dare, suspectum. Pudor est, qui suadeat illinc;
 Hinc dissuadet amor. victus pudor esset amore;
 Sed leve si munus socia generisque torique 620
 Vacca negaretur; poterat non vacca videri.
 Pellice donata, non protinus exiit omnem
 Diva metum, timuitque Iovem, & fuit anxia furti.
 Donec Aristorida servandam tradidit Argo.
 Centum luminibus cinctū caput Argus habebat. 625
 Inde suis vicibus capiebant bina quietem;
 Cetera servabant, atque in statione manebant.
 Constiterat quocumque loco, spectabat ad Iō:
 Ante oculos Iō, quamvis aversus, habebat.
 Luce finit pasci: cum Sol tellure sub alta est, 630
 Claudis, & indigno circumdat vincula collo.
 Frondibus arboreis, & amara pascitur herba:
 Proque toro, terra non semper gramen habenti
 Incubat infelix; limosaque stumma potat.
 Illa etiam supplex Argo cum brachia vellet 635
 Tendere; non habuit quæ brachia tenderet Argo:
 Et conata queri, mugitus edidit ore,
 Pertinuitque sonos, propriaque exterrita voce est.
 * Venit & ad patrias, ubi ludere saepe solebat,
 Inachidas ripas: novaque ut conspexit in unda 640
 Cornua, pertimuit, & seque externata refugit.
 Najades ignorant, ignorat & Inachus ipse,
 Quæ sit. at illa patrem sequitur, sequiturque sorores,

Et pat
 Decer
 Illa m
 Nec re
 Oret o
 Liter
 Corpor
 Me m
 Cornib
 Me m
 Nata
 Lectus
 Dicta
 Pector
 At tie
 Spesq
 De b
 Nec si
 Sed n
 Eter
 Talia
 Erepta
 Abstr
 Occup
 Nec st
 Ferre
 à Plei
 Parva
 Somn
 Hac u
 Desfl
 Et pos
 nio &
 bis, u
 nata,
 tive v
 et inve
 ete va
 m à m
 reperi
 nih à
 primus
 ab Arg
 Coriur
 rima.
 4. Ba

Et

Et patitur tangi, sequē y admirantibus offert.
 Decerptas senior porregerat Inachus herbas; 645
 Illa manus lambit, patriisque dat oscula palmis :
 Nec retinet lacrymas. & si modo verba supersint,
 Oret opem, nomenque suum, casusque loquatur.
 Litera pro verbis, quam pes in pulvere duxit,
 Corporis indicium mutati triste peregit. 650
 Me miserum! exclamat pater Inachus inque gementis
 Cornibus, & nivea pendens cervice juvenca,
 Me miserum! ingeminat: Tunc es quasita per omnes
 Nata mihi terras? Tu non a inventa reperta es.
 Luctus eras levior. retices, nec mutua nostris 655
 Dicta refers; alto tantum suspiria ducis
 Pectore; quodque unum potes, ad mea verba remugis.
 At tibi ego ignarus thalamos, tēdasque parabam;
 Spesque fuit generi mihi prima; secunda nepotum :
 De grege nunc tibi vir, & de grege natus habendus.
 Nec finire licet tantos mihi morte dolores : 661
 Sed nocet esse Deum; praeclusaque janua lethi
 Eternum nostros luctus extendit in ævum.
 Talia dicenti stellatus summovet Argus;
 Ereptamque patri diversa in pascua natam 665
 Abstrahit. Ipse procul montis sublime cacumen
 Occupat; unde sedens partes speculatur in omnes.
 Nec superum rector mala tanta Phoronidos ultra
 Ferre potest. natamque vocat, quem lucida partu
 à Pleiās enixa est, lethoq; det imperat Argum. 670
 Parva mora est, alas pedibus, & virgamque potente
 Somniferam sumpsisse manu, tegimenque capillis.
 Hac ubi disposuit, patria Iove natus ab arce
 Desiluit in terras. illic tegimenque removit,
 Et posuit pennas, tantummodo virga retenta est.

y Patri & Nymphis forroribus, familiare obsequium vel speciem admirantibus. Non IO, quas literas pes bovis exprimere videtur. Neque n. inde filiam suam mutatam ab alia vacca distinxisset. Quia potius existimemus mentem eandem & rationem in IO mansisse, uti in Actæone, Vlyssis sociis, aliis: adeoque ductu pedis expressisse nomen, unde agnosci posset. Neque hic locum habet elegantia Laur. Vallel. j. c. 1. Neque illa duorum ludimagistrorum lis apud Alex. ab Alex. l. 1. c. 21. super differentia verborum Inve-

vio & Reperio. Elegantior mihi olim suboluit sensus, ex illis Cereris verbis, ubi innotuisset illi de filia à Plutone raptā; Et quasita alia tandem mihi nata, reperia est: Si reperire vocas amittere certius; aut si Scire ubi sit reperire vocas, s. l. infra vers. 514. Quasi dicat Inachus, Tu inventa, non es inventa tamen: quam puellam me inventurum sperabam desiderabamque, ecce vacuam invenio. Itaque tui desiderata luctus erat levior, quam ita formā mutatā inventa. Quam conjecturam meam postea ab aliis confirmatam reperi. b Armento. c IO qua ratione dicatur Phoronis, non liquet: nisi à fratre ducatur Patronymicum. Erat enim Phoroneus Inachi filius, qui primus homines dispersos in unius civitatis jus compulit. Regio autem illa ab Argo Phoronei ex filia nepote nomen accepit, ut habet Pausanias in Corinthiacis. d Maja, una ex septem Atlantis filiabus Pleiadum pubherima. e Vnde nomen illi Αρυσφόρης. f Talaria. g Caduceum. Virg. 4. Æneid. h Cauisiam, petasum.

i *Fistula ex septem distiparibus arenis in alae formam crescentibus compacta* : sic lib. 8.

v. 191. de alis Dædaleis : sic rustica

quondam *Fistula distiparibus paulatim surgit arenis*.

k *Sopire fistulae cantu vigilis Argi oculos*.

l *Nymphas arborum, quæ cum arboribus nascuntur uua & intrerunt : ex hæc & hæc.*

m *Arcadicas. Nonacris mons est Arcadiæ cum urbe cognominis.*

n *Nympha proprie, fontis aut fluvii præses, à νεω, fluo.*

o *Dianam,*

natam in Delo ius. quæ & Ortygia, à copia coturnicum. p *Corona è pinu, quæ propria Panos arbor. q Nubere proprie de sponsa dicitur, quæ flammeo caput velata ad sponsum deducitur. De viro tamen dicitur* *κρηνηνικωσ. Proxi nubere nolo mea. Martialis 7. lib. 12. epigr. Invenial. 2. Sat. nubis amicus : Sic Suetonius & Tacitus de Nerone. Vel* *αρχηνικωσ* *cujusmodi sententiam citat Nonius ex Pomponio veteris fabularum autore : sed meus frater postquam videt me inde ejectione domo, Nupst posteriori donata vetula, varicosa Asa. Seneca 21. controvers. Tyranus permissis servis, ut dominabus suis nubant. Sed Mariangelus & Ciofanus probant quod in Capran. l. leg. Talia verba referre : restabas verba referre.* r *Restabat ut reliquam fabulam pertexeret : sprevisse se. nympha illius preces, fugisse, orasse nymphas ut mutari posset, mutatam fuisse.* s *Antam fabulæ dedit natura fluvii, quem Dionysius vocat, Εὐμολων ποταμὸν καὶ ἰσχυρὸν Ἄαδωνα. οὐρεξ* Græce significat fistulam pastoritiam à οὐρεξω sibilu. Lucretius l. 5, & Zephyri cava per calamorum sibilu primum Agrestes docuere, &c. Illa iuventa tenuit Pana in numerum Deorum ; sed de pl. be. Natal. Comes s. l. 6. c. legatur & Francisci Baconi de Sapientia veterum, 6. c. Pan fuit Natura.

Hac agit ut pastor, per devia rura capellas, 675
Dum venit, adductas : & i structis cantat arenis.

Voce nova captus custos Iunonius artis,

Quisquis es, hoc poteris mecum considerare saxo,

Argus ait : neque enim pecori sæcundior ullo

Herba loco est, aptamq; vides pastoribus umbrā. 680

Sedit Atlantiades, & euntem multa loquendo

Detinuit sermone diem; junctisque canendo

k Vincere arundinibus servantia lumina tentat.

Ille tamen pugnat molles evincere somnos : 685

Et, quamvis sopor est oculorum parte receptus ;

Parte tamen vigilat : quarit quoque (namq; reperta

Fistula nuper erat) qua sit ratione reperta.

Tum Deus, Arcadia gelidis in montibus, inquit,

Inter l Hamadryadas celeberrima m Nonacrimas 690

n Naias una fuit ; Nympha Syringa vocabant.

Non semel & Satyros eluserat illa sequentes,

Et quoscunque deos umbrosaque sylvæ, feraxque

Rus habet : o Ortygiam studiis, ipsamque colebat

Virginitate Deam, ritu quoque cincta Diana 695

Falleret, & credi posset Latonia, si non

Corneus huic arcus, si non foret aureus illi.

Sic quoque fallebat. Redeuntem colle Lyceo

Pan videt hanc, p pnuque caput præcinctus acuta

Talia verba refert; Tibi q nubere, Nympha, volentis

Votis cede Des. r Restabat plura referre : 701

Et precibus spretis fugisse per avia Nympham,

Donec arenosi placidum l Ladonis ad amnem

Venerat; hic illam, cursum impediens undis,
 Ut se mutarent, liquidas orasse sorores: 705
 Panaque, cum prensam sibi jam Syringa putaret,
 Corpore pro Nymphæ calamos tenuisse palustres.
 Dumque ibi suspirat, motos in arundine ventos
 Effecisse sonum tenuem, similemque querenti:
 Arte nova vocisque Deum dulcedine captum, 710
 Hoc mihi colloquium tecum, dixisse, manebit:
 Atque ita disparibus calamis compagine cera
 Inter se junctis nomen tenuisse puella.
 Talia dicturus, vidit Cyllenius omnes
 Succubuisse oculos, adopertaque lumina somno. 715
 Supprimat extemplo vocem, firmatque soporem
 Languida permulcens medicata lumina virga.
 Nec mora; falcato nutantem vulnerat ense,
 Qua collo est confine caput; saxoque cruentum
 Deiecit, & maculat præruptam sanguine rupem. 720
 Arge jaces; quodque in tot lumina lumen habebas,
 Extinctum est; centumque oculos nox occupat una.
 Excipit hos, volucrisque sua Saturnia pennis
 Collocat, & gemmis caudam stellantibus implet.
 Protinus exarsit, nec tempora distulit ira; 725
 Horrificamque oculis animoque objecit Erminyn
 Pellicis Argolicæ, stimulosque in pectore cæcos
 Condidit, & profugam per totum terruit orbem.
 Vltimus immenso restabas, Nile, labori.
 Quem simul ac tetigit, positus in margine ripæ 730
 Procubuit genibus, resupinoque ardua collo,
 Quos potuit solos tendens ad sidera vultus,
 Et gemitu, & lacrymis, & luctifono mugitu
 Cum Iove visa queri est, finemque orare malorum.
 Conjugis ille sua complexus colla lacertis, 735
 Finit ut penas tandem rogat: inque futurum
 Pone metus, inquit, nunquam tibi causa doloris
 Hac erit; Stygias jubet hoc audire paludes.
 Ut lenita Dea est, vultus capit illa priores,
 Fitque quod ante fuit: sugiunt de corpore seta: 740

t Alii leg. consilium, alii concilium.
 u Supra ad vers. 677.
 x Mercurius in Cyllene monte Arcadiæ natus.
 y Soporifera. Qua fretus Dat somnos, admittitque, & lumina morte resignat.
 4 Æneid.
 7 Haïpe.
 a Appropriari potest hæc insultatio vino sepultis, quibus interit animi lumen. Natalis Comes interpretatur de ira, quam Mercurius. i. e. celestis vis & ratio quæ est in nobis placat ac composit: ita ut furo centoculus omnem captans iracundia: ausam a sana ratione & molli oratione mitigetur, fiatque ægæ tardus & deses, r. l. f. c. Macrobius 2. l. Sa-

turn. cap. 1. de Cælo Argi fab. interpretatur. b Pavonis. c Furo-
 ris oestrum. Hoc quandam monstro horribiles exercuit iras Inachia Iuno pe-
 ssa meditata juvenca. Virg. 3. Georg. d Vide Apollodorum sub initio
 lib. 2. e A Phœnicibus raptam ex Argis Io scribit Herodotus in Clio
 per initium libri, & ab iis in Ægyptum deportatam. Ibi ajunt, cum Ægyptios
 multa nova inventa docuisset, Api regi uupuisse eam. f Vide, quæ ad 189-
 vers. supra.

g Contra-
Etis oculis
non est in
tantum Bō-
zig, ut antea.
h Digtos un-
guibus præ-
armatos.

i Lana signifi-
fimi pe:ovū
excrementum,
inquit Apo-
lejus in Apo-
logia, iam
alum Orphei &
Pythagore
s itū profanus
vestitus est.

Sed enim
mundissima
lini seges in-
ter optimas
finges terra
exoria, non
modo iaduii
& amilui
sanctissima
Ægyptiorum
sacerdotibus,
sed optat
quoque in re-
bus sacra
usurpatur, ra-
tionem red-
dit Mart.

Capella 2. l.
Frumentum
Iris in Ægy-
pto, Tripto-
lemus apud
Atticos do-
cūere. Ea-
demque Iris
lini usum se-
mentemque
monstravit.

k Herodotus in Euterpe Apin Græca lingua Epaphum esse ait, & in Tha-
lia; Est autem hic Apis, idemque Epaphus, è vacca genitus, &c. l Μισγά-
λε λέγονται, λαλῶντα. μέγα φρονύοντα. m En, ego ille antea liber & in-
genius, ego inquam ille terox prius, jam pudore consternatus tacui. Δεσπῆ
ἢ ἄδωρα, κἔν θρασυπραχῆς τις ἦ, Ὅταν συνείδῃ πατὴρ ἢ μητὴρ κακῶ-
ς Solenne veteribus juramentum, per caput, fata, genium, dextram.
Per caput hoc iuro, per quod pater ante solebat. Virgil. 9. Æneid. o Vi-
trici, patris falsi. p Trium, meminit 2. lib. quarum duas nominat, Phae-
thulam & Lampetien: tres alias Io. Tzetzes 127. Chil. 4. Æglen, Hemi-
thean, Dioxippen nominat. Hyginus fab. 154. septem, q Ηέλιος ἢ
ὁς πᾶντ' ἐφορᾷ, καὶ πᾶντ' ἰσκέειν. Homer. Oδ. μ.

Cornua dereferunt: & sit luminis arctior orbis:
Contrahitur rictus: redeunt humerique manusque:
Vngulaque in quinos dilapsa absternitur h ungues.
De bove nil superest, forma nisi candor, in illa:
Officioque pedum Nymphe contenta duorum 745
Erigitur, metuit que loqui, ne more juvenca
Mugiat: & timide verba intermissa retentat.
Nunc Dea l linigera colitur celeberrima turba.
Hinc k Epaphus magni genitus de semine tandem
Creditor esse Iovis: perque urbes juncta parenti 750
Templa tenet. Fuit huic animis equalis & annis,
Sole satius Phaethon, quem quondam l magna loquen-
Nec sibi cedentem, Phæbog, parente superbum (tem,
Non tulit Inachides: matrique, ait, omnia demens
Credis, & es tumidus genitoris imagine falsi. 755
Erubuit Phaethon, iramque pudore repressit:
Et tulit ad Clymenen Epaphi convicia matrem.
Quoque magis doleas genitrix, ait, m En! Ego liber,
Ille ferox, tacui, pudet hæc opprobria nobis
Et dici potuisse, & non potuisse refelli. 760
At tu, si modo sum cælesti stirpe creatus,
Ede notam tanti generis, meque asserere cælo.
Dixit, & implicuit materno brachia collo; (rum,
n Perque suum, o Meropisque caput, tædasque p soro-
Traderet, oravit, veri sibi signa parentis. 765
Ambiguum est, Clymene precibus Phaethontis, an ira
Mora magis dicti sibi criminis, utraque cælo
Brachia porrexit: spectansque ad lumina Solis,
Per jubar hoc, inquit, radius insigne coruscū,
Nate, tibi iuro, q quod nos audique videtque; 770
Hoc te quem spectas, hoc te, qui temperat orbem,
Sole satum: si ficta loquor, neget ille videndum
Se mihi; sitque oculis lux ista novissima nostris.

Nec

*Nec longus patrios labor est tibi nosse penates :
Vnde oritur, terra domus est contermina nostra. 775
Si modo fert animus, gradere, & scitabere ab ipso.
Emicat extemplo, latus post talia matris
Dicta sua Phæthon, & concipit æthera mente :
Æthiopsque suos, positosque sub ignibus Indos
Sidereis transit, patriosque adit impiger ortus. 780*

LIBER II.

Phaëthon. F A B. I.

Regia Solis erat sublimibus alta columnis,
Clara micante auro, flammisque imitante py-
Cujus ebur nitidum fastigia summa tegebat : *(yopo:*
Argenti bifores radiabant lumine valva.
Materiam superabat opus : nam Mulciber illic
Æquora cælarat mediis cingentia terras,
Terrarumque orbem, cælumque quod immet orbi.
Cæruleos habet unda deos, Tritona canorum,
& Proteaque ambiguum, balnearumque prementem
h *Ægæona suis immania terga lacertis ; 10*
i *Doridaque & natas : quarum pars nare videtur ;*
Pars in mole sedens virides siccare capillos ;
Pisces vehi quadam. Facies non omnibus una est,
Nec diversa tamen, qualem decet esse sororum.
Terra viros, urbesque gerit, sylvasque, ferasque, 15
Fluminaque, & nymphas, & cætera numina ruris.

caretur liber hic secundas. In quadesce. volunt nonnulli poetam intendisse
dignum ad Augusti Templum cum porticu & bibliotheca magnifice extru-
ctum in parte Palatii. Alii, habuisse eum ante oculos regiam Latini à Virgi-
lio descriptam 7 Æneid. Ego certe credo Poetam, quo fuit ingenio, in men-
tem suam tantum tinxisse calanum, atque inde cum Phaethonte suo conce-
pisse æthera mente. Nisi forte in manibus habuerit Euripidis Phaethonta qui
nobis interit, cujus meminuit Athenæus 11. lib. & cujus à Longino, dum
exempla poeticae phantasiae adfert, specimen citatur, inibique præcepta
Phæthi Phaethontem suum monentis instituentisque. infra ad vers. 54. & 133.
b. Lege Senecam hos versus citantem, epist. 115. c. Gemma radiante in-
stat carbunculi. Neque enim placet de ære coronario intelligere : quod
Plinius lib. 34. cap. 8. scribit *auri certis scrupulis mixtum præsentis pyropi*
bractea ignoscere. d. Tum artificium, tum argumentum. *Materia non cedit*
opus. Martial. 9. 51. e. Vulcanus, ad cujus artificium in Achillis clypeo.
Il. 18. respexisse poetam volunt. f. Vers. 333. lib. 1. g. Vide lib. 8.
vers. 737. h. *Ἐνάλιος Ζεύς*, Deum marinum, Hesychio, quem tamen eun-
dem cum Briario facit Homerus Il. 8. & Virg. 10. Æneid. i. Oceani ac Te-
thyos filiam, Nerei uxorem, matrem Nympharum marinarum. k. Scopu-
lo. lib. 13. vers. 924. Glaucus de se ; Nunc in mole sedens moderabar arun-
diæ liam.

v Cælum, Di-
vinitatem, &
omnia sibi
summa polli-
ceretur. f. Qui-
bus ipse im-
peravit. Be-
rosus. i. Sub
Sole vertica-
li.

a In Rhetor-
um scholis,
è quibus pen-
itus institutus
prodiit
noster, præ-
ceptum est,
Vestibula ne
sint honesta,
aditusque illu-
stres. Quin
& hoc solen-
ne poëtis ut
Transitiones
atque exordia
à Topogra-
phiis & Chro-
nographiis
dicant. Cu-
ravit ergo
noster ut à
speciosa pal-
latii descrip-
tione auspi-

1 Sedebat
 itaque Phoebus in Æ-
 quatore, hinc
 inde Zodiaci
 signis divisus,
 6 Septen-
 trionalibus
 ad dextram,
 6 Australibus
 ad sinistram.
 m Ipso Solis
 radio Phœbi
 solium vide-
 tur descri-
 ptum, quod
 cingunt satel-
 lites, stipato-
 res, custodes,
 famuli, ac-
 censæ, affe-
 clæ, clientes,
 quibus om-
 nes à Sole di-
 mensum
 funt. n Solis
 ministræ, cœ-
 li janitricæ,
 ἠελιοῦ τῆς
 ἑταίρας. Homer.
 Il. v. πύλαι
 μέγαν ἕρπον,
 ὅς τ' ἔχον ἑταί-
 ρας. ὅς τ' ἔστ' ἐπι-
 γυῖς. Ὀρεῖ
 δένεται.
 πῖλαι μεκί-
 ρισσι. Socrus.
 Homer. in
 hymno
 Apollinis.
 Θεῶν μέγαν
 ἕρπον. He-
 siod. Theog.
 Οὐρανὸς
 ἀφ' οὐρανό-
 ῳ ἕρπον. Ly-
 cophron. rati-
 onem vide
 apud utrius-
 que commentatorem Io. & Isc. Tzetzen. Reddidimus & nos ad vers. 712.
 Hercul. furent. Senecæ. Vide & Clariss. Fr. Baconi Sapientiam Veterum
 s. c. Styx sive Fœdera. vide infra lib. 3. vers. 291. p Temeritas mei prom-
 issi cessit in temeritiam tuam petitionem. Nec video quid sibi velit qua-
 rundam expositio ut tua sit sextus casus & subaudiatur voce. Tua scilicet
 voce, mea vox temeraria facta est. Nec eorum quibus tua, est tua
 iuris.

Hæc super imposita est cæli fulgentis imago ;
 1 Signaque sex foribus dextris , totidemque sinistris .
 Quo simul acclivo Clymeneia limite proles
 Venit , & intravit dubitati tecta parentis ; 20
 Protinus ad patrios sua fert vestigia vultus ,
 Consistitque procul : neque enim propiora ferebat
 Lumina . m Purpureo velatus veste sedebat
 In solio Phœbus , claris lucente smaragdis .
 A dextra lævaque Dies , & Mensis , & Annus , 25
 Seculaque , & posita spatiis æqualibus n Hora :
 Verque novum stabat cinctum florente corona :
 Stabat nuda ætas , & spicea ferta gerebat :
 Stabat & Autumnus calcatis sordidus uvis :
 Et glacialis Hyems canos hirsuta capillos : 30
 Inde loco medius rerum novitate paventem
 Sol oculis juvenem , quibus aspicit omnia , vidit :
 Quæque via tibi causa ? quid hac , ait , arce petisti
 Progenies Phæthon haud inficianda parenti ?
 Ille refert , O lux immensi publica mundi , 35
 Phœbe pater , si das usum mihi nominis hujus ,
 Nec falsa Clymene culpam sub imagine celat ;
 Pignora da genitor , per qua tua vera propago
 Credar ; & hunc animis errorem detrahe nostris .
 Dixerat . At genitor circum caput omne micantes 40
 Deposuit radios , propiusque accedere jussit :
 Amplexusque dato , nec tu meus esse negari
 Dignus es ; & Clymene veros , ait , edidit ortus .
 Quoque minus dubites , quodvis pete munus ; & illud 45
 Me tribuente feres : promissi testis adesto
 o Diis juranda palus , oculis incoenita nostris .
 Vix bene desierat : currus petit ille paternos
 Inque diem alipedum jus & moderamen equorum .
 Panituit jurasse patrem , qui terque quaterque
 Concutiens illustre caput , p Temeraria , dixit , 50
 Vox mea facta tua est : utinam promissa liceret
 Non dare ! confiteor , solum hoc tibi , nate , negarem .

Dissu-
 Mag-
 Mu-
 Sors
 r Plu-
 Neje-
 Non
 Me
 Qui
 Non
 r Ar-
 Enit-
 Vnde
 Sit
 Vltim-
 Tunc
 Ne f-
 Adde-
 Side-
 2 Nid-
 Impo-
 Fing-
 Obv-
 Fors-
 Cono-
 Esse
 Utque
 Per
 d
 Sev-
 Scor-
 Nec
 gant-
 deatio-
 subje-
 stru-
 tu na-
 ferun-
 illa p-
 tius a-
 ratio-
 falo-
 nius
 non
 pe si-
 Scor

Dissuadere licet: non est tua tuta voluntas.
 Magna petis, Phaethon, & qua non viribus istis
 Munera conveniunt, nec tam puerilibus annis. 55
 Sors tua mortalis: non est mortale quod optas.
 Plus etiam quam quod superis contingere fas est
 Nescius affectas, placeat sibi quisque licebit;
 Non tamen ignifero quisquam consistere in axe
 Me valet excepto, vasti quoque rector Olympi, 60
 Qui fera terribili jaculatur fulmina dextra,
 Non ager hos currus. Et quid Iove majus habetur?
 Ardua prima via est, & qua vix manent recentes
 Enituntur equi; medio est altissima caelo:
 Unde mare, & terras ipsi mihi saepe videre 65
 Sit timor, & pavida trepidet formidine pectus.
 Ultima prona via est, & eget moderamine certo.
 Tunc etiam, & quae me subjectis excipit undis,
 Ne ferar in praeceptis, Thetys solet ipsa vereri.
 Adde quod assidua rapitur & vertigine caelum, 70
 Sideraque alta trahit, celerique volumine torquet.
 Nitore in adversum: nec me, qui caetera, vincit
 Impetus; & rapido contrarius evehor orbi.
 Finge datos currus: quid ages? poterisne rotatis
 Obvius ire polus, & ne te citus auferat axis? 75
 Forsthan & lucos illic, urbesque Deorum
 Concipias animo, delubraque ditia donis
 Esse: per insidias iter est formasque ferarum.
 Utque viam teneas, nullogue errore traharis:
 Per tamen adversi gradieris cornua Tauri, 80
 Amoniosque arcus, violentique ora Leonis,
 Savaque circuitu curvantem brachia longo
 Scorpion, atque aliter curvantem brachia Cancrum.
 Nec tibi quadrupedes, animosos ignibus illis,

79 Ex Phae-
 choute Euripidis, cuius meminit Athenaeus 11. l. videntur versus isti; Μη δίγυ; ήϊων παθίων, ήπερ ήϊων Μαδδ άνωθή; 7 δίφρον. έλαβεν μη μεδών, quos citat Clemens Alexandrinus 2 lib. παιδαγωγ. 2. c. 7. Vers. 190. infra.

f Ascensus acclivis, medium caligans, descensus praeceptis: uti & honorum.

i Ex opinione vulgi, cui Sol noctu quiescere creditur, & res in plano agi videtur. u Infra ad v. 179.

x Mare, secundum sensum, & opinionem vulgi, cui litus incolenti videtur Sol Oceano se mergere: ut etiam navi-

gantium, ut Lucret. 4. l. In pelago nautis ex undis ortus, in undas Sol si mihi videatur obire & condere lumen, &c. y Motu violento, quo primum Mobile orbis subiectos ab ortu ad occasum, inde per Antipodum Horizontem ad ortum nostrum 24. horarum spatio incitantissima conversione rapit, super polos mundi. x Motu naturali, quo orbis singuli, motione sibi propria, ab Occidente in Orientem feruntur, super polos Zodiaci. a Neque me sub Ecliptica linea manentem moratur illa primi Mobilis imperuosa rotatio; sicut deviant caeteri planetae retrogradi, citius aut tardius moventes, propter Apsides. b Ne te rapiat celerissima caeli rotatio. c Orientem quippe spectat Taurus. d Sagittarium, ex Chirone Theophrasto. Vexat se hic Scal. 7. Hypercrit. quod annum Solis laborem poeta ad unius diei pensum exigit. Sed neque imperitus rerum harum Ovidius. Speciose, non exacte locatum inducit Solem, quo juvenem deterreat. e Duorum quippe signorum pene spatium occupat, in Libram porrectus. f Contra quam Scorpium: hic se, occasum versus, ille orientem spectat.

g Cum primum
 alto se gurgitis
 tollant Solum
 equi, lucemque
 elati narius
 efflant. Virg.
 12. Æneid.
 h Vide, in-
 quit Senec. l.
 de Providen-
 tia, quam alte
 ascendere de-
 beat virtus:
 scies illi non
 per secuta
 vadendum
 esse. Ardna
 prima via est,
 & qua vix,
 &c. Hæc cum
 audisset ille
 generosus a-
 dolescens:
 Placet, in-
 quit, via,
 ascendo. Est
 tanti per ista
 ire casuro.
 Non desinit
 tamen pater
 acrem animi
 metu territa-
 re. Vigue
 viam teneas,
 nulloque er-
 rore traharis;
 Per tamen
 adversi, &c.
 Post hæc ait,
 Finge datos
 currus. His,
 inquit juve-
 nis, quibus me
 deterreri put-
 tas, iucitor:
 liber illic sta-
 re, ubi ipse

Quos in pectore habent, quos ore, & naribus efflant;
 In promptu regere est: vix me patiuntur, ubi acres 86
 Incaluerit animi, cervixque repugnat habentis.
 At tu, funesti ne sim tibi muneris auctor,
 Nate, cave: dum resque sint tua corrige vota.
 Scilicet ut nostro genitum te sanguine credas, 90
 Pignora certa petis: do pignora certa timendo,
 Et patrio pater esse metu probor. Aspice vultus
 Ecce meos: utinamque oculos in pectore posses
 Inserere, & patrias intus deprendere curas.
 Denique quicquid habet dives, circumspice, mundus,
 Deique tot ac tantis cæli, terraque, marisque, 96
 Posce bonus aliquid: nullam patiēte repulsam.
 Deprecor hoc unum, quod vero nomine pœna,
 Non honor est: pœnam, Phaëthon, pro munere poscis.
 Quid mea colla tenes blandus, ignare elacertis? 100
 Ne dubita, dabitur (Stygias juravimus undas)
 Quodcumque optaris: sed tu sapientius opta.
 Finierat monitus: dictis tamen ille repugnat,
 h Propositumque premit, flagratque cupidine currus.
 Ergo, qua licuit genitor civitatus, ad altos 105
 Deducit juvenem, i Vulcania munera, currus.
 Aureus axis erat, temo aureus, aurea summa
 Curvatura rota, radiorum argenteus ordo.
 Per jugæ chrysolithi, positaque ex ordine gemma,
 Clara i repercussio reddebant lumina Phæbo. 110
 Dumque ea magnanimus Phaëthon miratur, opusque
 Perspicit; ecce vigil nitido patefecit ab ortu
 Purpureas Aurora fores, & plena m rosarum
 Atria: n diffugiunt stella; quarum agmina cogit
 Lucifer, & cæli o statione p novissimus exit. 115
 Tum pater, ut terras mundumque rubescere vidit,
 Cornaque extremæ velut evanescere luna;
 Iungere equos Titan velocibus imperat q Horis.

Sol trepidat: Humilis & inertis est, tuta sectari: per alta virtus it. i Ex officina Vulcani. k Non est cur disertissimo poetæ litem intendat Diomedes Grammaticus affectati decoris & nimii cultus: si ad principem poetarum Virg. attendat, lumen orationi ab hac eadem repetitione se pius conciliantem, Æn. libb. 4. f. 7. 11. & 12. Nec raro Homerum idem factitantem. Lege Senecæ epistolam 115. qua ratione hos inducat versus. l Radiis Solaribus ad leve & solidum corpus refractis. m Aurora Græcis poetis est ῥοδοεικέλιος, ῥοδόεικος, ῥοδόπειλα, ῥοδόγυρος. n Evanescent sc. languidæ, à Solis majore luce minores obscuratæ. o Translat. à re militari. p Veneris stella, quam terræ propiorem serius lustrat Sol quam fixas stellas. q Supra ad v. 126.

Iussa D
 r Amb
 Quadr
 Tum p
 Contig
 Imposi
 Pectore
 Si pot
 Parce,
 Spont
 x Nec
 Sectus
 Zonar
 Effug
 y Hac
 Veque
 Nec p
 Altu
 Inferi
 Neu
 Neve
 Inter
 Qua
 Dum
 Hum
 Posc
 Corra
 Est t
 Dur
 Dur
 Qu
 d O
 Sta
 Gau

in L
 nens
 flum
 long
 nob
 Hec
 Eur
 beu

Iussa Dea celeres peragunt, ignemque vomentes
 r Ambrosia succo saturos praecepibus altis 120
 Quadrupedes ducunt, adduntque sonantia fræna.
 Tum pater ora sui sacro & medicamine nati
 Contigit, & rapida fecit patientia flamma:
 Imposuitque comæ radios, prasagaque luctus
 Pectore sollicito repetens suspiria, dixit: 125
 Si potes his saltem monitis parere parentis;
 Parce, puer, r stimulis, & fortius utere^a loris.
 Sponte sua properant: labor est inhibere volantes.
 * Nec tibi directos placeat via quinque per arcus.
 Sæctus in obliquum est lato curvamine limes, 130
 Zonarumque trium contentus sine, polumque
 Effugit Australem, junctamq; Aquilonibus Arcton.
 y Hac sit iter: manifesta rota vestigia cernes.
 Utque ferant aquos & cælum & terra calores,
 Nec preme, nec summum molire per athera currum.
 Altius egressus cælestia tecta cremabis; 136
 Inferius, terras: Mediotutissimus ibis.
 Neu te dexterior^z tortum declinet ad Anguem;
 Neve sinisterior pressam rota ducat ad^a Aram;
 Inter utrumque tene: fortuna cætera mando, 140
 Quæ juvet, & melius, quam tu tibi, consulat opto.
 Dum loquor, Hesperio positas in litore metas
 Humida^b nox tetigit: non est mora libera nobis.
 Poscimur, & fulget tenebris Aurora fugatis.
 Corripe lora manu: vel, si mutabile pectus 145
 Est tibi; consilium, non curribus utere nostris,
 Dum potes, & c^c solidis etiam nunc sedibus astas;
 Dumque male optatos nondum premis inscius axes;
 Quæ tutus spectes, sine me dare lumina terris.
 d Occupat ille levem juvenili corpore currum; 150
 Statque super, manibusque datas contingere habendæ
 Gaudet, & e invito grates agit inde parenti.

r Axe sub
 Hesperio sunt
 pascua Solis
 equorum,
 Ambrosiam
 pro gramine
 habent. l. 4.
 f Cui inerat
 virtus ἀλσφι-
 νου^α vel
 ἀντιπυ^α.
 r Flagellis.
 u Frænis.
 x Non eun-
 dum recta
 per s circu-
 los parallelos;
 sed per Zo-
 diacum, qui
 Equatorem
 oblique inter-
 secans Tropi-
 cum Canci
 à dextra, Ar-
 cticum ver-
 sus, attingit;
 Tropicum
 Capricorni
 à sinistra, ad
 Antarcticum.
 y Longinus
 πρὸς τὴν λα-
 δαν Πηαν-
 τασίαν Euripi-
 didis ista
 citat ex
 Phaethonte
 ipsius. Τῶ
 γὰρ οὐκ ἔστι
 ἡ ἕξις
 τῶν ἡμῶν ὁ
 ἥλιος, ἔλα-
 βῆ, &c.
 Phaethonti
 habenas tra-
 dens Sol,
 impelle non

in Lybicum ætherem incidens, &c. sed ito supra septem Plejadas cursum te-
 nens. y Qui flexu sinuoso labitur anguis Circum, perque duas in morem
 fluminis Arctos. Virg. 1. Georg. a Sidus Australe, constans 7 stellis, non
 longe à cauda Scorpii. Latus autem mundi Austrium, depressius; Boreale,
 nobis sublime. b Et ipsa spatio confecto, emensa cursum occidit litore
 Hesperio. c In regia mea, curru nondum conscenso. d Toruè^r ἀκρίβας
 ἡμῶν ἡμῶν, κέρως ὁ πλεονῶν ἀποφθῶν δὲ χιμῶν, καὶ δὲ χιμῶν. Longinus ex
 Euphride, supr. 133. v. e Cui extortum hoc muus, quod non interpretatur
 beneficii loco, aedum gratiis digno.

f Alia aliis
poetis & my-
thincis equo-
rum Solis no-
mina: quos
vide.

g Βαλκίδα,
ὄστρακον,
carceris.

h Nefcia,
quanta ruina
inimiceret
Phaethonti,
quem peperit
Clymene filia
Tethyos.

i Αἰ δὲ ἐπιπῶν
ἴπῳ αὐτῆρ
ὄστρακον. Long-
ginus, ut mo-
do. k Αμει-
ζῆ ἐλαχ. Verfa
major, con-
stans ex 27.
stellis, qua-
rum septem
lucidiores

plaustrī for-
mā referunt,
l Anachroni-
sinus Prolep-
ticus; si fabu-
lam advertas,
qua Iuno pel-
licem Calisto

cum filio in
astra relatos
indignata, hoc
ab Oceano
impetrabit,
infra v. 330.
si veritatem,
quia polo ele-
vato vicina
hæc astra,
Helice & Cy-
nufora.

m De quo
modo, v. 138.

n Æstu ap-
proximante asperior & sævior. o Vitate polo vicinior, adeoque ambitus
illi minor. p Quibus vigor ideo & vegeti roboris indicium; & hæc tamen
intremuere. sic himulus, Horat. 1. lib. 23. Ode, & corde & genibus tremis.
Et in SS. literis, Balhazzar, Dan. 5. q Vertigo caligans offusa est oculis
& animo in media luce, imo in tanta. Ευφωρῆς ὀφθαλμοῖσιν. r Qui maritus
Clymene, immortalis jam filius dici potius cupiens quam Dei. Namque Ho-
mero γένεσσι πατρῶν ἠνδρῶν. * Victa, f Clayum,

Interea volucres f Pyroeis, Eous, & Aethon,
Solis equi, quartusq; Phlegon, hincitibus auras 155
Flammiferis implent, pedibusq; & repagula pulsant.

Qua postquam Tethys fatorum h ignara nepotis,
Reppulit, & facta est immensi copia cæli;
Corripuere viam, pedibusque i per aëra motis
Obstantes scindunt nebulas, pennisque levati 160
Prætereunt ortos iisdem de partibus Euros.

Sed leve pondus erat, nec quod cognoscere possent
Solis equi, solitaque jugum gravitate carebat.
Vtique labant curva justo sine pondere naves,
Perque mare instabiles nimia levitate feruntur: 165

Sic onere insueto vacuor dat in aëre saltus,
Succutiturque alte, similisque est currus inani.
Quod simul ac sensere, ruunt, tritumque relinquunt
Quadrijugi spatium, nec quo prius ordine, currunt.

Ipse pavet, nec qua commissas flectat habenas, 170
Nec scit, qua sit iter, nec, si sciat, imperet illis.
Tum primum radiis gelidi caluere k Triones,
Et l vetito frustra tentarunt æquore tingi.

m Quæque polo posita est glaciali proxima serpens,
Frigore pigra prius, nec formidabilis ulli, 175
Incaluit, n sensitque novas fervoribus iras.

Te quoque turbatum memorant fugisse, Boote;
Quamvis o tardus eras, & te tua plaustra tenebant.
Vt vero terras despexit ab æthere summo
Infelix Phaethon penitus penitusque jacentes, 180

Palluit, & subito p genua intremuere timore;
Suntque oculis q tenebra per tantum lumen oborta:
Et jam mallet equos nunquam tetigisse paternos:
Iam cognosse genus piget, & valuisse rogando:
Iam r Meropis dici cupiens; Ita fertur, ut acta
Præcipiti pinus Borea, cui * cuncta remisit 185

f Frana suus rector, quam Diis, votisque reliquit.
Quid faciat? multum cæli post terga relictum;
Ante oculos plus est; animo metitur utrumque:

Et mod
Prospic
Quidq;
Nec rei
Sparsa
Vastaru
Est locu
x Scorpi
Porrigi
Huic p
Vulner
Menti
Qua p
Expat
Ignora
Hac si
Incurf
Et mo
Præcip
Inferi
Adm
c Corr
Fissaq;
Pabul
Mate
Paru
Cunq;
In cin
e Ar
Et tu
g Vir
8 Par
k Pa
l Et

tamer
modo
pronu
codic
Taur
Geog
num
bus t
Ocap
Phae
uelc

Et modo quos illi ^t fas tum contingere non est,
 Prospicit occasus, interdum respicit ortus. 190
 Quisq; agat ignarus, stupet: & nec fræna remittit,
 Nec retinere valet, nec nomina novit equorum.
 Sparsa quoque in vario passum miracula cælo,
 Vastarumque videt trepidus ^u simulacra ferarum.
 Est locus, in geminos ubi brachia concavat arcus 195
 * Scorpius; & cauda, flexisque utrinque lacertis
 Porrigit in spatium signorum membra duorum.
 Hunc puer ut nigri ^y madidum sudore veneni
 Vulnera curvata minitantem cuspide vidit;
 Mentis inops, gelida formidæ lora remisit: 200
 Quæ postquam summo sensere jacentia tergo;
 Expatiantur equi, nulloque inhibente per auras
 Ignota regionis ewit, quaque impetus egit,
 Hac sine lege ruunt, altoque sub æthere fixis
 Incurvant stellis, rapiuntque per ^z avia currum. 205
 Et modo summa petunt, modo per ^a declivia, viasq;
 Præcipientes spatio terra propiore feruntur;
 Inferiusque suis ^b fraternos currere Luna
 Admiratur equos: ambustaque nubila fumant.
 Corripitur flammis ut quæque altissima tellus, 210
 Fissaque agit rimas, & succis aret ademptis.
 Pabula canescunt; cum frondibus uritur arbor;
 Materiamque suo prabet seges arida damno.
 Parva queror: magna pereunt cum manibus urbes:
 Cumque suis totas populis incendia ^d terras 215
 In cinerem vertunt; sylva cum montibus ardent.
 * Ardet Athos, Taurusq;, Cilix, & Tmolus, & Oete,
 Et tum sicca, prius ^e celeberrima fontibus, Ide;
 & Virgineusq;, Helicon, & ^h nondum Oeagrius Æmus:
 Ardet in immensum ⁱ geminatis ignibus Ætna, 220
 k Parnassusq;, biceps, & Eryx, & Cynthus, & Othrys,
 l Et tandem nivibus Rhodope caritura, Mimasque.

* Alii leg. Fat-
 tum contin-
 gere non est.
 u Signorum
 monstræ; præ
 cæteris Scor-
 pion. x Si-
 gnium Zodia-
 ci constans
 stell. 21. duo-
 rum pene si-
 gnorum spa-
 tia occupans.
 chela siquidẽ
 Libram con-
 strituere vi-
 dentur; scor-
 pionem vero ip-
 sum cauda re-
 curva desi-
 gnat. y A ca-
 loris vicinia
 sudantem, æ-
 stuantem, sæ-
 vientem.
 z Avia cum
 Phaethonta
 rapax vis So-
 lis equorum
 æthere ra-
 pavit toto,
 Lucret. 5. l.
 a Declivia lo-
 ca, proba le-
 gio decliva.
 licet alii ob-
 trudent decli-
 ve. b Phœbi,
 cujus soror
 Phœbe, & ge-
 nere, & offi-
 cio, & lumi-
 ne mutato.
 c Excusanda
 hic subit Ovi-
 dii solennis
 luxuria; quam

tamen interpolant ingenium poetæ, signantia epitheta, festivæ allusiones; quæ modo Physicæ sapiunt, modo historiam respiciunt. d Ineptissime gentes legi pronunciat Ciofanus, cum gentes & populi idem sint. fidem etiam appellat veit. codicum. Mei tamen Mss. gentes habent. e Ardet Athos mons Macedoniæ, Taurus Ciliciæ, Tmolus Phrygiæ, Oeta Thessaliæ, &c. de quibus videantur Geographi, nisi ubi aliud quid occurrat interprete dignum. f Quam inde pro-
 λυμινος appellat Homerus. Sunt qui leg. celeberrima fontibus. g Musis virgini-
 bus facer Bœotia mons. h Nondum infamis morte Orphei qui filius erat
 Oeagri. de quo vid. l. 11. v. 1. i Nativis suis l. 15. v. 340. atque his incendia
 Phaethontæ. k Vers. 316. l. 1. l Non alias caritura; ut quæ perpetuis ca-
 uelcat nivibus.

m Bacchatus jugis. Vbi audito stimulant Trieterica Baccho Orgia nocturnisque vocat clamore Cytheron. Virg. 4. Æn. vid. & nostrum sub exitu l. 3. n Multa de Scythiæ frigore questus est nosser poeta, in libb. de Tritibus & de Ponto. o Nubes cauinine superans. Nubes suffexis Olympus. Lucanus de Olympo magicis suppreffo. 6. l. 477. v. unde & pro celo usurpatur. p Vertice se attollens pater Apenninus ad auras. Virgil. 12. Æn. q Inter Metamorphoseis, numerare licet plurimas causas naturales ad fabulas detortas transferri.

* Al. Desistere. r Nec invenit. desiderant se.

multæ regiones fontes suos. s Corinthus. t Quin & latissima & altissima flumina exsiccata sunt. u Mysia fl. aliis Paphlagoniæ, à Teuthraute rege Telephi patre. x Trojano nempe bello, ubi Vulcani vi arsit & exaruit Xanthus. Il. 6. 6. d' ἡ ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τῆς ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τῆς ἀπὸ τοῦ πυρὸς, &c. y Flavas volvens arenas Lycormas Ætolia fl. z Mæander fl. Phrygiæ sinuosis flexibus prolapsus (600 ut numerant gycis) in fontem suum multoties referri videtur. u Alii leg. Ταρταρὸς Ἐννα. Laconia fl. b Mediam Babylonem interfluens. c Liqueuntur aurifluis amnis ramenta, si vedere fas est. d Cygni. e Hic etiam ortum Nili, qui inter abditissima Naturæ arcana latet, ad fabulam transfert, uti dictum ad v. 235. modo. de cuius fl. origine & inundationis causis vide quæ nos ad Lucanum 10, lib. 190.

Dindymag, & Mycale, m natusq; ad sacra Cytheron, Nec profunt n Scythia sua frigora: Caucasus ardet. Ossaque cum Pindo, majorq; ambobus o Olympus, Aeriaque Alpes, & P nubifer Apenninus. 226

Tum vero Phaethon cunctis è partibus orbem Aspicit accensum, nec tantos sustinet astus: Ferventesque auras, velut è fornace profunda, Ore trahit, currusque suos candescere sentit. 230

Et neque jam cineres, ejectatamque favillam Ferre potest, calidoque involvitur undique fumo; Quoque eat, aut ubi sit, picea caligine tectus Nescit; & arbitrio volucrum raptatur equorum.

q Sanguine tum credunt in corpora summa vocato, Ethiopum populos nigrum traxisse colorem: 236 Tum facta est Libye raptis humoribus æstu Arida; tum nymphea passis fonteisque, lacusque,

* Defluxere comis: t quarit Bœotia Dircen; Argos Amymonen, t Ephyre Pirenidas undas. 240 t Nec sortita loco distantes flumina ripas Tuta manent: Mediis Tanais sumavit in undis,

Peneusque senex, u Teuthrauteusque Caycus, Et celer Ismenos, cum Phocæico Erymantho, x Arsiusque iterum Xanthus, y flavusq; Lycormas, Quique recurvatis ludit z Mæander in undis, 246

Mygdoniusque Melas, & a Tenareus Eurotas: Arsit & Euphrates b Babylonius, arsit Orontes, Thermodoonque citus, Gangesque, & Phasis, & Ister. Æstuat Alpheus, ripa Sperchiades ardent, 250

Quodq; suo Tagus amne vehit, c fluit ignibus aurum: Et, qua Mæonia celebrant carmine ripas, Fluminea d volucres medio caluere Caystro.

Nilus in extremum fugit perterritus orbem, c Occuluitque caput, quod adhuc latet: ostia septem Pulverulenta vacant, septem sine flumine valles. 256

Sors eadem Ismarios Hebrum cum Strymone siccat,
 Hesperiosq; amnes Rhenum, Rhodanumq;, Padumq;
 Cuique fuit rerum ^f promissa potentia Tibrim.
 Dissilit omne solum, penetratq; in Tartara rimis 260
 Lumen, & infernum terret cum conjuge regem:
 Et mare contrahitur, siccaque est campus arena
 Quod modo pontus erat, quosq; & altū texerat aquor.
 Existunt montes, & ^h sparsas Cycladas augent.
 Ima petunt pisces: nec se super aquora curvi 265
 Tollere consuetas audent delphines in auras.
 Corpora phocarum summo resupina profundo
 Exanimata jacent: ipsum quoque Nerea fama est,
 i Doridaque, & natas, tepidis latuisse sub undis.
 Ter Neptunus aquis cum torvo brachia vultu 270
 Exerere ausus erat; ter non tulit aeris ignes.
 Alma tamen Tellus, ut erat ^k circumdata ponto
 Inter aquas pelagi, contractosque undique fontes,
 Qui se coniderant in opaca viscera matris,
 l Sustulit ^m omniferos collo tenus arida vultus: 275
 Opposuitque manum fronti, magnoque tremore
 Omnia concutiens paulum subsedit; & infra
 Quam solet esse, fuit: ⁿ sacraque ita voce profatur;
 Si placet hoc, meruique, quid o tua fulmina cessant,
 Summe Deum? liceat peritura viribus ignis, 280
 Igne perire tuo, clademque ^o autore levare.
 Vix equidem fauces hac ipsa in verba resolvo:
 (Presserat ora vapor) tostos en aspice crines,
 Inque oculis fumum; volitant super ora favilla.
 Hofne mihi fructus? hunc fertilitatis honorem, 285
 Officiique refers, quod adiuvici vulnera aratri
 Rastrorumque fero, totoque exerceor amo?
 Quod pecori fronder, p alimentaque mitia fruges
 Humano generi, vobis quoque thura ministro?
 Sed tamen exitium fac me meruisse: quid unda? 290
 Quid meruit q frater? cur illi tradita sorte
 Aquora decrescunt, & ab aethere longius absunt?
 Quod si nec fratris, nec te mea gratia tangit;

f Respicit forte ad Iovis promissum 1. Æneid. Virg. aut Calchantis vaticinium 13. l. Q. Calabri v. 336. Al. permittit. g Et cocci modo atque sub aquis latentescopuli apparent, augentque Cycladum inss. numerum. h Vnde & σπώροδις; dicta. Virg. 3. Æneid. Sparsasque per aquora Cycladas, & crebris legimus freta coacta terris. Cyclades vero quod κύκλον. i. circumlun inter se formant. i Oceani & Tethyos filiam, Nerei uxorem, matrem nympharum marinarum. k Cineta Oceano, qui terrarum solidum coeret orbem. 1. lib. 31. vers. l Videtur poeta respexisse ad locum Pausanias in Atticis,

Εστὶ δὲ καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας; ὅσα ἔχει τὸ Δία. Est apud Athenienses simulachrum terræ Iovi supplicantis ut e cælo imbrem demitteret. m Ipsa quippe terra est alma mater, omnipotens, Pandora. n Quia Dea, Vesta, Cybele, non sicca, ut legunt nonnulli. o Iove potius quam Phaethonte. p Prodigia rerum omnium quæ ad victum mortalium, & ad cultum Deorum pertinent. q Neptunus, cui in divisione Mundi sorte obtigit mare, ut Iovi cœlum, Plutoni inferi,

At

v Plato in Timæo, fabulam refert ad montanarum regionum incendia. In Phædone ad affectum incontinentiam. ita Clemens Alex. Stromat. 5. Lucianus in Astrologia, ad Solis cursum à Phæthonte deprehensum, sed imperfecte relictum. Tertullianus ad conflagrationem Sodomæ. Ramites ad Heliæ in curru igneo raptum. Pentecontarch. 26. Alii ad temeraria Principum juvenum imperia.

f Ex rege Mauritanie, Astronomie peritissimo coelique motus docente, inons altissimus, cujus vertex nubes superans aciem oculorum fugit, à Poetis fingitur coelum sustinere, ab æcolis appellatur *columna Cæli*. l. 5. v. 657. Virg. 4. Æn. *coelum qui venice fulcit.* t Phœbum. n Armentarium cœli. x Vicunque neget Lucretius lib. 6. Fulmina gignit è crassis atque putandum est Nubibus extructis. Nam coelo nulla sereno, Nec leviter densis mittuntur nubibus unquam. Hic tamen Emicuit coelo tacitum sine nubibus ullis Fulmen Lucan. 1. & Diespiter per purum tonantes egit equos volucrumque currum. Horat. Ode 34. l. 1. y Oxymoron q. d. extinxit ignibus igues. z Ita Mss. elegantius per Hypallagen, quam quod vulgo legitur *eripiunt.* a Meteoron exhalatio superius inflammata, vento transversim ad terram dejecta, tractumque stellæ cadentis præ se ferens. b Longe quippe ab Æthiopia distat Eridanus Italiæ fl. max. ΕΥΡΩΠΗ & ποταμός ἀναλλασσόμενος τῆς γῆς ἀπὸ τῆς καρυφῆς. Ημιδαίης Πυθίου πύλον ἀρρακίον ἠελίου. Apollonius 4. lib. Arg.

At cali miserere tui : circumspice, t utrinque
Fumat uterque polus ; quos si violaverit ignis, 295
Atria vestra ruent. t Atlas en ipse laborat,
Vixque suis humeris candentem sustinet axem.
Si freta, si terra pereunt, si regia cæli ;
In chaos antiquum confundimur. Eripe flammis
Si quid adhuc superest, & rerum consule summa. 300
Dixerat hæc Tellus : neque enim tolerare vaporem
Ulterius potuit, nec dicere plura ; suumque
Rettulit os in se, propioraque Manibus antra.

At pater omnipotens superos testatus, & t ipsum,
Qui dederat currus ; nisi opem ferat, omnia fato 305
Interitura gravi, summam petit arduus u arcem ;
Vnde solet nubes latis inducere terris ;
Vnde movet tonitrus, vibrataque fulmina jactat.
Sed neque, quas posset terris inducere nubes,
Tunc habuit, nec, quos cælo demitteret, imbres. 310
x Intonat, & dextra libratum fulmen ab aure
Misit in aurigam : pariterque, animaque rotisque
Exiit, & sevis y compscuit ignibus ignes.
Consternantur equi : & saltu in contraria salto
Colla jugo z excutiunt, abruptaq; lora relinquunt. 315
Illic frenâ jacent, illic temone revulsus
Axis, in hac radii fractarum parte rotarum :
Sparsaque sunt late laceri vestigia currus.
At Phæthôn, rutilos flamma populante capillos,
Volvitur in præceps, longoque per aëra tractu 320
Fertur : ut interdum de cælo a stella sereno,
Qua si non cecidit, potuit cecidisse videri.
Quem procul à patria diverso maximus orbe
b Excipit Eridanus, fumantiaque abluit ora.

Sorores Phaëthontis in arbores. F A B. 2. 3.

N Ajades Hesperia^d trifida sumātia flamma³²⁵
Corpora dant tumulo, signant quoque^e carmi-
ne saxum :

Hic situs est Phaëthon, currus auriga paterni ;
Quem si non tenuit, magnis tamen excidit ausis.

At pater obductos luctu miserabilis agro
Considerat vultus: & si modo credimus, unum 330

Isse diem & sine sole seruit: & incendia lumen
Præbebant, aliquisque malo fuit usus in illo.

At Clymene postquam dixit, quæcunque fuerunt
In tantis dicenda malis; lugubris & amens,

Et laniata sinus, totum percensuit orbem, 335
Exanimisque artus primo, mox ossa requirens :

Repperit ossa tamen peregrina condita ripa,
Incubuitque loco, nomenque in marmore lectum

Perfudit lacrymis, & aperto pectore fovit.
Nec minus^h Heliades lugent, & i inania morti 340

Munera dant lacrymas, & caesa pectora palmis
Non auditurum miseras Phaëthonta querelas

Noctæ dieque vocant, a sternunturque sepulchro.
Luna quater junctis impleat cornibus orbem ;

Illæ more suo (nam morem fecerat usus) 345
Plangorem dederant, & è quibus Phaëthusa sororum

Maxima, cum vellet terra procumbere, quæstæ est
Diriguisse pedes: ad quam conata venire

Candida Lampetie, subita radice retenta est.
Tertia, cum crinem manibus laniare pararet, 350

Avellit frondes: hæc stipite crura teneri,
Illæ dolet fieri longos sua brachia ramos.

Dumque ea mirantur, completitur inguina cortex,
Peræ gradus uterum, pectusq; humerosq; manusque,

Ambit: & extabant tantum ora vocantia matre. 355
Quid faciat mater, nisi quo trahit impetus illam,

Huc eat atque illuc? & dum licet, oscula jungat?
Non satis est; truncis avellere corpora tentat,

Et teneros manibus ramos abrumpit: at inde

e Nymphæ
Italicae.

d A fulmine
quod trifidum, trifidum, trifidum, tricuspe
sunt, propter triplicem
potestatem,
subtilem, fu-
liginosam,
urentem; vel
quia lucet,
ferit, & ar-
det.

e Epitaphio.
eoque rite
concepto,
inscriptoque.
Situs n. est,
qui combus-
tus & tumu-
latus. Cic. 2.
l. de legibus.
f Huc alludit
Seneca, c. 21.
de vita bea-
ta. Qui hoc
facere pro-
ponet, volet,
tentabit, ad
Deos iter fa-
ciat. n. ille,
etiam si non
tenuerit, ma-
gnis tamen
excidit au-
sis.

g Luminis
sc. satis su-
perque ab
incendio.

h Phaëthon-
tis sorores.
trium hic
mentio. Io.
Tzetzes 137.
Chil. 4. no-
minat 5. Hy-
gius 154.

fab. nominat septem. i Sic Virgilius 6 Æneid. An' inquam nepotis His
saltem accumulæ donis, & suagar inani munera, & Æneid. 11. Exanimum
mæsti vano comitamur honore. non auditurum sc. miseras Phaëthonta que-
relas Noctæ dieque vocant. k Phaëthontis sorores alii in *αἰθίνας* popu-
los nigras, alii in aliis mutatas fuisse fabulantur. Virg. 6. Ecloga, Io. Tzet-
zos 137. Chiliad. 4.

I Quid miserum Ænea laceras? jam parce sepulto: Parce pius scelerare manus, &c. Polydorus apud Virgilium 3. Æn.

m Extremum sc. vale. *n* Rem naturalem, ut solet, fabulæ accommodat. Quam vero arboris esse lacrymam volunt, Plin. l. 37. c. 2. & 3. Solin. cap. 23. Ambros. hexæm. l. 2. c. 15. bituminis esse genus asserit Dalecampius ad 3. cap. 37. l. Plin. in Septentrionalium litorum tractu, è terra scaturiens, molle quidem sed maris fluctibus & temporis diuturnitate durefcere. lege etiam Lucianum περί ἡλεκτρῶν. *o* Nomen inditum videtur à Sole, qui Homero ἡλεκτῶν. Homer. Il. 3. τέυχξι παμφάκων ἡλεκτῶν ἰερέης.

Sanguinea manant, tanquam de vulnere, gutta. 360
1 Parce precor, mater, quacunque est saucia clamat,
Parce precor: nostrum laceratur in arbore corpus.
Iamque vale: cortex in m verba novissima venit.
a Inde fluunt lacryma, stillataque sole rigeſcunt
De ramis o electra novis; qua lucidus amnis 365
Excipit, & nurbus mittit gestanda Latinis.

CYGNUS. F A B. 4.

p Heliadum in arbores electriferas mutatarum. *q* Stheneli filius. Sed & alter Cygnus proles Neptunia ab Achille cæſus, in avem cognominem mutatur. inf. l. 12. v. 72. Aliam longe fabulam de Cygno Apollinis filio narrat Anton. Liberalis 12. fab. Metamorphos. *r* Tegunt. Trist. l. 4. el. 3. Iam mea cygneas initantur tempora plumas. *s* Cartilaginosa, ut in

A Ffuit huic *P* monstro proles *q* Stheneliia Cygnus: *Qui tibi materno quamvis à sanguine junctus, Mente tamen, Phæthon, propior fuit. Ille relicto* 369
(Nam Ligurum populos, & magnas t rexerat urbes)
Imperio, ripas virides, amnemque querelis
Eridanum, impletat, sylvamque sororibus autam:
Cum vox est tenuata viro, canaque capillos
r Dissimulant plume, collumque à pectore longe
Porrigitur, digitosque ligat s junctura rubentes: 375
Penna latus velat, tenet os sine acumine rostrum;
Fit nova r Cygnus avis, u nec se cæloque, Iovique
Credit, ut injuste missi memor ignis ab illo;
u Stagna petit, patulosque lacus, ignemque perosus,
Quæ colat, elegit contraria flumina flammis. 380
Squalidus interea genitor Phæthontis, & expers
Ipse sui decoris: qualis, x cum deficit orbi,
Esse solet; lucemque odit, seque ipse, diemque;
y Datq; animum in luctus, & luctibus adjicit iram;
z Officiumque negat mundo. Satis, inquit, ab avi 385
Sors mea principis fuit irrequieta, pigetque
Actorum sine sine mihi, sine honore laborum.

t Cygnum Ligurum regem in Muscis claruisse refert Pausanias in Atticis: sed in avem mutatam minime fide dignum videri, uti nec ipsam avem mortis suæ præſciam canere. lege Lucianum, περί τῶν ἡλεκτρῶν καὶ τῶν κύκων. *u* Naturalem causam transfert ad fab. *x* Vbi deliquitum & Eclipse patitur, opaci Lunæ corporis interjectu obscuratus. neque tamen simul toti deficit orbi, sed parti. *y* Indulget luctibus & indignationi, inſeſus Iovi, *z* Agendi curram, cujus beneficio illustratur orbi.

Quilibet alter agat portantes lumina currus :
 Si nemo est, omnesque dei non posse fatentur ;
 Ipse agat, ut saltem, dum nostras tentat habenas, 390
 Orbat ura ^b patres aliquando fulmina ponat.
 Twic sciet, ignipedum vires expertus equorum,
 Non meruisse necem, qui non bene rexerat illos.
 Talia dicentem circumstant omnia Solem
 Numina, neve velit tenebras inducere ^c terris 395
 Supplice voce rogant: missos quoque Iuppiter ignes
 Excusat, ^d precibusque minas regaliter addit.
 Colligit amentes, & adhuc terrore paventes,
 Phæbus equos, stimulos, dolens, & verberare sœvit: 400
 Sævit enim, natumque objectat, & imputat illis.

Calisto in Vrsam, & Arcas in Arctophylaca. F A B. 5. 6.

AT pater omnipotens ingentia mœnia cœli
 Circuit, & ne quid labefactum viribus ignis
 Corruat, explorat, qua postquam firma, sui que
 Roboris esse videt, terras hominumque labores 405
^e Perspicit (Arcadia tamen est impensior illi
 Cura ^f sua) fontesque, & nondum audentia labi
 Flumina restituit; dat terra gramma, frondes
 Arboribus, latusque jubet revirescere sylvas.
 Dū redit, itque frequens, in virgine ^h Nonacrina 410
 Hæsit, & accepti caluere sub ossibus ignes.
 Non erat hujus opus lanam mollire trahendo,
 Nec ⁱ positas variare comas: sed fibula vestem,
 Vitta ^k coercebat neglectos alba capillos,
 Et modo leve manu jaculū, modo sumpserat arcū. 415
 Miles erat Phæbes: nec ^l Manalon attigit ulla
 Gratiar hac ^m Trivia. Sed nulla potentia longa est.
 Vterius medio spatium Sol altus habebat,

machus i. hymn. Εὐ δὲ εἰ Παρθένῳ Πρὶν τῆσιν, &c. tradit idem Pausanias
 in Arcadicis. g Necdum, credo, poterant, nupero arefacta incendio. h Ar-
 cadica. Nonacris enim mons est Arcadiæ cum urbe cognomine. sed & No-
 nacræ uxor erat Lycaonis, cujus nata erat Calisto. i Al. Posin. Sic elegia de
 medicamine faciei. Vultus adornatos positi variare capillos. k Al. coer-
 ceterat. l Montem Arcadiæ. m Dianæ. quæ tres sortitur vias sub Zodia-
 co, secundum longitudinem, latitudinem, altitudinem; motu sc. proprio
 nec non violento, ab Ecliptica devio, & Apidalium; Excentrico, in ἑ-
 γήσιον & πηγύγιον. Sed vide quæ nos ad Hippolytum Senecæ v. 411. quibus
 adde quæ habet Athenæus l. 7. c. 21.

^a Supra
 vers. 60.
^b Per invi-
 diam plurali
 utitur nume-
 ro, cum de
 uno loqua-
 tur.
^c Al. leg-
 rebus.
^d Iuno infra
 4. lib. 472.
 vers. Impe-
 rium, pro-
 missa, preces
 confundit in
 unum.

^e Al. Dispi-
 cit. ut Virg.
 1. Æn. Cum
 Iupiter æthe-
 re summo
 Despiciens
 mare veli-
 volun, ter-
 rasque jacentes,
 Litora que
 & latos po-
 pulos.
^f Vbi natus
 est. Namque
 Cretenses
 ortum sibi
 Iovis vendi-
 cantes, pro
 mendacibus
 rejicit Calli-

n Remittit,
laxat arcum.
o Al. Cæ-
stem.

p Solo quod
texerat
herba, modo
v. 421.

q Lasciviora,
licentiora
quam quæ à
virgine dari
par erat.

r Et vi virgi-
ni illata se
prodit.

s Voti com-
pos.

t Diana. ἀνώ
τῶν δεινῶν,
à retibus
quibus usa
venatrix

Dea. Aliis,

quod nomen
hoc sibi assu-
mere dignata
est Diana in
honorem &
memoriam

Britomartis
comitis suæ,

quæ Minoen
præ amore
insequentem
cum fugeret,
se in mare

præcipitavit.

Cretes postea
dira grassan-
te peste, ora-
culo moniti
virginis cada-
ver retibus

è mari ex-
traxere, at-
que Dianæ

templum sub
Dictynnæ

nomine ex-
tractum di-
cavere. Diodor. 6. lib. paulo aliter refert hanc fab. in Corinthiacis. Aliis

Dictynna est luna, ἀνώ τῶν δεινῶν τὰς ἀντίνας. Aliter etiam Anton. Libera-
lis c. 40. Βοτρυμαρτίς. u Plurimis lignis, indicitis. x Ita omnino legen-
dum contendit Herc. Ciofanus, contra Raphaelem Regium qui præfert ve-
natrix. Ms. noster sanior habet, venatu. legatur eadem hæc fabula sub
initio 2. lib. Faistorum. y Solis, Phœbi, Dianæ, cujus soror Luna, Phœ-
be, Diana.

Cum subit illa nemus, quod nulla ceciderat et as.

Exiit hic humero pharetram, lentosq; retendit 420

Arcus; inque solo, quod texerat herba, jacebat :

Et pictam posita pharetram ceruice premebat :

Iuppiter ut vidit fessam, & custode vacantem,

Hoc certe furtum conjux mea nesciet, inquit :

Aut si rescierit, sunt o. sunt jurgia tanti? 425

Protinus induitur faciem, cultumque Diana,

Atque ait, O comitum virgo pars una mearum,

In quibus es venata jugis? De P cessite virgo

Se levat; & salve numen, me iudice, dixit,

Audiat ipse licet, majus Iove: ridet, & audit, 430

Et sibi præferri se gaudet, & oscula jungit,

Nec moderata satis, nec sic a virgine danda.

Qua venata foret sylva narrare parentem

Impedit amplexus, nec se sine crimine prodit.

Illam quidem contra, quantum modo femina possit, 435

(Aspiceres utinam Saturnia, mitior esses)

Illam quidem pugnat: sed qua superare puella,

Quisvis Iovem poterat? superum petit athera victor

Iuppiter; huic odio nemus est, & conscia sylva.

Inde pedem referens, pene est oblita pharetram 440

Tollere cum telis, & quem suspenderat arcum.

Ecce suo comitata choro Dictynna per altum

Manalon ingrediens, & cade superba ferarum,

Aspicit hanc, visamque vocat: clamata refugit,

Et timuit primo, ne Iuppiter esset in illa. 445

Sed postquam pariter Nymphis incedere vidit,

Sensit abesse dolos, numerumque accessit ad harum.

Heu quam difficile est crimen non prodero vul-

Vix oculos attollit humo: nec ut ante solebat, (tu !

Iuncta Deæ lateri, nec toto est agmine prima: 450

Sed fileat, & læsi dat signa rubore pudoris.

Et nisi quod virgo est, poterat sentire Diana

Mille notis culpam: Nymphæ sensitisse feruntur.

Orbe resurgebant lunaria cornua nono,

Cū Dea venatu y fraternis languida flammis, 455

Nasta nemus gelidum, de quo cum murmure labens
Ibat, & attritas versabat rivus arenas.

Vi loca laudavit, summas pede contigit undas;
His quoque laudatis, Procul est, ait, arbiter omnis:
Nuda superfusus tingamus corpora lymphis. 460

^a Parrhasis erubuit: cuncta velamina ponunt:
Vna moras quarit: ^a dubitanti vestis adempta est:
Qua posita, nudo patuit cum corpore crimen.

Aitonitæ, manibusque uterum celare volenti,
I procul hinc, dixit, nec ^b sacros pollue fontes, 465
^c Cynthia: deque suo jussit secedere cætu.

Senferat hoc olim magni ^d matrona Tonantis,
Distuleratque graves in idonea tempora pœnas:
Causa mora nulla est: & jam puer ^e Arcas (idipsum
Indoluit Iuno) fuerat de pollice natus. 470

Quo simul obvertit sexam cum lumine mentem;
Scilicet hoc etiam restabat, adultera, dixit,
Vi sæcunda fores, fieretque injuria partu
Nota, Iovisque mei testatum dedecus esset.

Haud impune ferēs: adimam tibi namq; figuram, 475
Qua tibi, quaque places nostro importuna marito.
Dixit, & arreptam prensis à fronte capillis
Stravit humi pronam. Tendebat brachia supplex:

^f Brachia cæperunt nigris horrescere villis,
Curvariq; manus, & aduncos crescere in ungues, 480
Officioque pedum fungi, laudataque quondam
Ora Iovi lato fieri deformia rictu.

Neve preces animos, & verba precantia flectant;
Posse loqui eripitur: vox iracunda, minaxque,
Plenaque terroris rauco de gutture fertur. 485

Mens antiqua tamen facta quoque & mansit in ursa,
Assiduoque suos gemitu testata dolores,
Qualescunque manus ad cælum & sidera tollit;
Ingratumque Iovem nequeat cum dicere, sentit.

^h Ah! Quoties sola non ausa quiescere sylva, 490
Ante domum, quondamque suis erravit in agris!

^h Ah! Quoties per saxa canum latratibus acta est,
ⁱ Venatrixque metu venantium territa fugit!

Sape feris latuit visis oblita quid esset,
Vrsaque conspectos in montibus horruit urfos: 495

tozem in Arati Phænomena. g Vti in Io, Actæone, Cadmo, aliis transfor-
matis. h Hæ! Ianus Gebhardus, Herc. Ciofanus, alii. i Ah! transponunt.
venantiumque metu venatrix territa fugit!

x Calisto Arcadica. est autem Parrhasia regio Arcadiæ, ubi mons & sylva cognominæ, quam à Parrhaso Lycaonis filio nomen habere tradit Stepheanus. a Al. Cynthianis.

b Fontes, quibus perennis erat scaturigo, nomen habere credebantur. c Diana, à Cyntho Deâ monte, ubi nata.

d Iuno. e Videatur Germanicus Cæsar interpres Phænomenon Arati, & Natalis Comes 9. lib. cap. 9.

f Calisto, ut habet Pappus, venatrix erat. illa ingressa aliquando ursæ cubile interfecta est ab ursa, quæ mox egressa, à Calistis comitatu in ursam illam mutata credebatur.

Sed vide Pausaniam 4. l. 8. Higinum, l. 2. c. 1. Commenta-

k Lycaon
 sc. in ursum
 mutatus, ut
 lib. 1.
 l Arcadicas.
 Erimanthus
 quippe Arca-
 diae mons est,
 apro ab Her-
 cule caeso
 celebris. Alii
 leg. Ery-
 manthos.
 m Al. Et pa-
 riter raptos
 per inania
 vento.
 n Immenfum
 vacuum.
 Lucr. 1. lib.
 per spatium
 aerium, quod
 iuane vide-
 tur. o Sibi
 invicem, ut &
 polo Arctico.
 p Cynosu-
 ram & Heli-
 cen vel plau-
 strum.
 q Ira & in-
 dignatione.
 r Spumis, nec
 non ætate, ut
 quæ omnium
 rerum, imo
 ipsorum Deo-
 rum mater,
 ὄμηρον γὰρ
 Σείω ἦν ἴτην,
 καὶ μύτιον
 τῆδ' ὄν. unde
 & iis reve-
 rentia. Hom.
 Il. 2. f Ita
 Mss. nostri,
 ver. codd. ac
 melius quam
 vulg. mentiar.

s Cordolia mea. u Circulus Arcticus. vide quæ ad 45. vers. 1. l. x Resti-
 tuat illi formam priorem, sicut & restituit suam Io nepti Phoronei è vacca
 in mulierem restituta. 740. vers. lib. 1. y Ita Iuno, Iliad. 2. Oi μ' ἐν
 ἄστ' ἔμυσεν ἰδ' ἄστρον ἢ ἀτ' ἄστρον, Δεξιμῶν Πελῆς, ἔτα, &c. ratione
 Physica, quod ex aqua rarefacta & attenuata gignitur ac nutritur aer, cu-
 jus regionem infimam statuunt Iunonem. z Ad fabulam traducit causam
 naturalem, quod sidera polo nobis elevato vicina non subeant horizontem,
 qui poëtis & vulgo *metam.*

Pertimuitque lupos, quamvis k pater esset in illis.
 Ecce Lycaonia proles ignara parentis
 Arcas adest, ter quinque ferens natalibus annos :
 Dumque seras sequitur, dum saltus eligit apros,
 Nexilibusq; plagis sylvas l Erymanthidas ambit, 500
 Incidit in matrem, qua restitit Arcade viso,
 Et cognoscenti similis fuit. Ille refugit,
 Immotosque oculos in se sine fine tenentem
 Nescius extimuit, propiusque accedere fugit :
 Vulnifico fuerat fixurus pectora telo : 505
 Arcuit omnipotens, pariterque ipsosque, nefasque
 Sustulit, m & celeri raptos per n mania vento,
 Imposuit cælo, o vicinaque sidera fecit.
 p Intumuit Iuno, postquam inter q sidera pellex
 Fulsit, & ad r canam descendit in aquora Tethyn, 510
 Oceanumque senem, quorum reverentia movit
 Sape Deos: causamque via scitantis, inquit,
 Quæritis athereis quare regina Deorum
 Sedibus hic adsim? Pro me tenet altera cælum.
 s Mentior: obscurum nisi nox cum fecerit orbem 515
 Nuper honoratos summo t mea vulnere cælo
 Videritis stellas illic, ubi u circulus axem
 Ultimus extremum, spacioque brevissimus ambit.
 Est vero, cur quis Iunonem ladere nolit,
 Offensamque tremat, qua prosum sola nocendo? 520
 O ego quantum egi! quam vasta potentia nostra est!
 Esse hominem vetui; facta est Dea: sic ego pænas
 Sontibus impono; sic est mea magna potestas.
 x Vindicet antiquam faciem, vultusque ferinos
 Detrahatur, Argolica quod in ante Phoronide fecit. 525
 Cur non expulsa ducit Iunone, meoque
 Collocat in thalamo, socerumque Lycæona sumit?
 At vos si lasa tangit contemptus y alumna,
 z Gurgite cæruleo septem prohibete triones,
 Sideraque in cælum stupri mercede recepta 530
 Pellite, ne puro tingatur in aquore pellex.

Corvus, Coronis, & Nyctimene.
FAB. 7. 8. 9.

D *ti maris annuerant: habili Saturnia curru*
Ingreditur liquidum^a pavonibus aera pictis,
Tam nuper pictis caso pavonibus Argo,
Quam tu nuper eras, cum candidus ante fuisses, 535
Corve loquax, subito nigrantes versus in alas.
Nam fuit hac quondam niveis argentea pennis
Ales, ut aquaret totas sine labe columbas :
Nec servaturis vigili Capitolia voce
Cederet anseribus, nec amanti flumina Cycno. 540
Lingua fuit damno: lingua faciente loquaci,
Qui color albus erat, nunc est contrarius albo.
Pulchrior in tota, quam^d Larissa Coronis,
Non fuit Amonia. Placuit tibi, Delphice, certe,
Dum vel casta fuit, vel inobservata: sed^e ales 545
Sensit adulterium^e Phœbeius; utque latentem
Detegeret culpam non exorabilis index.
Ad dominum tendebat iter: quem garrula motis
Consequitur pennis, scitetur ut omnia, cornix :
Auditaque via causa, Non utile carpis, 550
Inquit, iter; ne sperne mea præfagia lingua.
Quid fuerim, quid simque vide; meritumque require;
Invenies nocuisse fidem: Nam tempore quodam
Pallas Erichthonium prolem sine matre creatam
Clauferat Aetha texta de vimine cista, 555
Virginibusque tribus & gemino de Cecrope natis
Servandam dederat; sed enim inconfessa quid esset ;
Et legem dederat, sua ne secreta viderent.
Abdita fronde levi densa specular ab ulmo,
Quid facerent. Comissa^h dua sine fraude tuentur 560

^a Quorum caudas geminis stellantibus ex Argi oculis ornarat Iuno lib. 1. vers. 723. Picti vero pavones proprie trahunt currum Iunonis, propter variegatam & multicolorem aeris naturam; qua de causa & Iris eidem nuntia & ministra est.
^b Repetitio *παυονibus* ad connexionem seq. fabule.
^c Allusum ad historiam, quæ habetur apud Livium 5. l. Gallos per noctis silentia ad summum Capitolii obsessi ascendisse, ita ut non custodes solum fallerent, sed

& canes: anseres tamen clangore & strepitu alarum excitasse M. Manlium, dein alios, qui Gallos præcipites deturbarent. ^d Ex Larissa Thessaliæ urbe, Achillis patria. ^e Corvus, propter auguria, varicina & præfagia Apollini facer. ^f De ortu Erichthonii è semine Vulcani, vim Minervæ parantis, in terram effuso, obsignati, & tribus virginibus Cecropidis commendati, vide Lucianum l. 1. de falsa religione c. 17. Antigonus *ισογειν παυονibus ουνο* *γυνη* 16. Pausaniam in Atticis. Nomen illi fecerunt *Ιεγς* cum Minerva, & *Ζηφους* unde satus. Natal. Com. 4. l. 5. c. & 9. l. 11. c. ^g Cecrops dicitur dictus, vel quia ex Sai urbe Aegypti advena Athenis primus regnavit, utriusque linguæ peritus: vel quia primus marem foeminae matrimonio iuxit, ut autor est Iustin. l. 2. Tetztes in Lycophronem. ^h Antigonus *ισογειν παυονibus* refert Agraulon (sic enim nominat Aglauron) & Pandrosion cistam aperuisse, & conplexisse circa Erichthonium duos serpentes. quod negant alii, volentique

Pan-

i — Appositum draconem sibi videre visas, quod Erichthonius serpentinos haberet pedes, lapsum inferne & caudam serpentis.

k Cornicem ob garrulitatem averfatur prudentiæ Dea. In Minervæ templis lucisque raro, Athenis omnino non adspicitur, Plin. 10. lib. 12. cap.

l Noctuam, quæ Minervæ sacra, quia noctivida in tenebris perspicit, ales noctis quæ Euphrone dicta, namque ἐν νυκτὶ βυλῆ, ut & propter oculos æthios qui illi cum Minerva communes quæ & ipsa Νυκτιμῆν. Quin & frequens est Athenis urbi Minervæ.

m Tum cornix plena pluviam vocat improba voce, Et sola in sicca secum spatiat arena.

Virg. 1. Georg. n Nyctei regis Lesbi filia, quæ patris amore cæpta, incesti pœnas dedit, in noctuam mutata, hinc lucifuga, ab avibus, inter cetera si prodeat, incessitur.

Pandrosos atque Herse; timidas vocat unâ sorores
Aglauros, nodosque manu diducit, & intus
Infantemque vident, i apporrectumque draconem.

Acta dea refero; pro quo mihi gratia talis
Redditur, k ut dicar tutela pulsa Minerva, 56

Et ponar post l noctis avem. Mea pœna volucres
Admonuisse potest, ne voce pericula quarant :

At puto, non ultro, nec quicquam tale rogantem
Me petit: licet hoc ex ipsa Pallade quaras :

Quamvis irata est, non hoc irata negabit. 57

Nam me Phœacia clarus tellure Coroneus
(Nota loquor) genuit, fueramque ego regia virgo,

Drivibusque procis (ne me contempne) petebar.
Forma mihi nocuit; nam cum per litora lentis

Passibus, m ut soleo, summa spatiar arena, 57

Vidit, & in caluit pelagi Deus, utque precando
Tempora cum blandis absumpsit inania verbis,

Vim parat, & sequitur: fugio, densumque relinquo
Litus, & in molli nequicquam lassor arena.

Inde deos, hominesque voco: nec contigit illum 58

Vox mea mortalem: mota est pro virgine virgo,
Auxiliumque tulit. Tendebam brachia cælo :

Brachia cæperunt levibus nigrescere pennis.
Rejicere ex humeris vestem molibar: at illa

Pluma erat, inque cutem radices fixerat imas. 58

Plangere nuda meis conabar pectora palmis ;
Sed neque jam palmas, nec pectora nuda gerebam.

Currebam; nec, ut ante, pedes retinebat arena,
Sed summa tollebar humo: mox acta per auras

Evehor, & data sum comes inculpata Minerva. 59

Quid tamen hoc prodest, si diro facta volucris
Crimine n Nyctimene nostro successit honori ?

An, qua per totam res est notissima Lesbon,
Non audita tibi est, Patrium temerasse cubile

Nyctimenen. Avis illa quidem; sed conscia culpa 59
Conspectum, lucemque fugit, tenebrisque pudorem

Celat, & à cunctis expellitur athere toto.
Talia dicenti, Tibi, ait, revocamina, corvus,

Sint precor ista malo: nos vanum spernimus omen.
Nec cæptum dimittit iter: dominoque jacentem 60

Cum^o juvene Amonio vidisse Coronida narrat.
 Laurea delapsa est audito crimine & amanti,
 Et pariter vultusque Deo, plectrumque, colorque
 Excidit. utque animus & tumida fervebat ab ira.
 Arma assueta^l capit, flexumq; a cornibus arcu⁶⁰⁵
 Tendit, & illa suo toties cum pectore juncta
 Indevitato trajecit pectora telo.
 Ista dedit gemitum, tractoque a vulnere ferro
 Candida puniceo perfudit membra cruore:
 Et dixit, Potui pœnas tibi, Phœbe, dedisse, 610
 Sed peperisse prius: duo nunc moriemur in una.
 Hæcenus: & pariter vitam cum sanguine sudit.
 Corpus inane anima frigus lethale secutum est.
 Pœnitet heu sero pœna crudelis amantem,
 Seque quod audierit, quod sic exarserit odit; 615
 Odit avem, per quam crimen, causamque dolendi
 Scire coactus erat: necnon arcumque manumque
 Odit, cumque manu temeraria tela sagittas:
 Collapsamque sovet: seraque ope vincere fata
 Nititur: & medicas exercet inaniter artes. 620
 Quæ postquam frustra tentata, rogamque parari
 Vidit, & arsueros supremis ignibus artus:
 Tam vero gemitus^u neque enim caelestia tingi
 Ora licet lacrymis^u alto de corde petitos 624
 Edidit: haud aliter quam cum spectante juvenca,
 Lactentis vituli dextra^x libratus ab aure
 Tempora discussit claro cava & malleus ictu.
 Vi tamen^x ingratos in pectora fudit odores,
 Et dedit amplexus, a injustaque justa peregit:
 Non tulit in cineres labi sua Phœbus eosdem 630
 Semina, sed^b natum flammis, uteroque parentis
 Eripuit, c geminique tulit^c Chironis in artrum.
 dit ac multo vitam cum sanguine sudit. 2. An. v. 532. u Deos didici securum
 agere ævū. Nec si quid gravius faciat natura, deos id Tristes ex alto cœli de-
 mittere recto. Hor. 5. ser. 1. J. Neq; enim lacrymare Deorum est. x Ad certio-
 rem firmioremq; ictum. ut uno vulnere caderet, quod in victimis auspicarum.
 y Poppe, victimarii hostiam percipientis. z Iphie Apollinoi displicentes? au-
 mortuæ nihil profuturos? 4 Quorum se ingratum injustumq; damnabat auto-
 rem. Iacobus Bononiensis interpretatur parvas extemporales exequias. Legit-
 que, injustaque bulla, minus recte. est enim ὀφθαλμοποιον justa, vide Io. Ger-
 vossium 5. I. Institut. Rhetor. b Æsculapium, h. pra. ad v. 601. c Ἀνδρῶν
 ἄλλοις ὀφθαλμοποιῶν τὸ κατὰ μέγεθος. Io. Tzetzes Chil. 94. 1. 7. ut qui fatus fue-
 rit à Saturno in forma equi ex Philyra. Chirurgia, quippe, quæ & primi exer-
 cebant medici, non ad homines solum, sed ad iumenta te extendebat, erant
 que iidem medici, chirurgi, veterinarii. Centaurus erat, sed iustus, artis me-
 dicae, equestris, venatoris peritissimus, necnon Astronomis & Musicis.

s Coronis si-
 lia fuit Phle-
 gya, Apollini
 adamata, ex
 quo prægnans
 copiam sui
 fecit Iſchyi
 Elati filio,
 quod cum A-
 pollini corvi
 iudicio inno-
 tuisset, tellis
 eam cõfodit;
 utero tamen
 matris pue-
 rum extraxit,
 quem Æſcu-
 lapium nomi-
 natum Chi-
 roni educan-
 dum tradidit.
 Ex Phlegya
 i. e. calore So-
 lis, & Coro-
 nide i. e. aëris
 temperamen-
 to natus est
 Æſculapius,
 qui pater Hy-
 gieia. vide e
 Natal. Com-
 mit. l. 4. c. 11.
 p Amatae Co-
 ronidis. y Et
 tumida fren-
 dens Mavort-
 ius ira. l. 12.
 v Arcum &
 sagittas. / Al.
 capis. z Hæc
 dixit mo-
 riens: & cum
 Polite Virgi-
 liano, Conci-

*Sperantemque sibi non falsa premia lingue,
Inter aves albas vetuit consistere corum.*

Ocyrhoë in equam. F A B. 10.

è Iphius Chironis. e Mss. *è hñ.* ut sit nomen fl. cuius ad ripas nata fuerit. f Ex *è hñ* & *è hñ* q. d. curiu velocem. g Medicinam, Astronomiam, Musicam. h Eubus *è hñ*, afflatu divino, quo de vide quæ nos ad 6. l. Æn. Virg. & ad Lucan. 5. l. vers. 80. i Letho vindicata. k Moribundos in vita retinere, mortuos in vitam revocare. l Plutone sc. querente, & Iove indignante Hippolytum ab equis discerptum restitui ab Æsculapio in vitam posse. Ipse repectorem medicinæ talis & artis Fulminæ Phœbigeam

Stygias detrusit ad undas. Virg. 7. Æn. Æsculapius & ipse non sine flagitio Apollinis natus, quid fecit aliud divinis honoribus dignum, nisi quod sanavit Hippolytum? mortem sane habuit clariorem, quod à Deo meruit fulminari. I actant. 1. lib. de falsa relig. 10. cap. m Iovis, cuius filius Apollo, nepos Æsculapius. n Prino è matris morientis utero raptus, secundo, ubi à fulminis consagratoe reviviscens divinitatem consecutus. o Chironi Herculis sagittas felle Hydræ tinctas tractanti, una ex iis decidit in pedem, cuius vulneri cum mederi non posset, neque tamen dolorem ferre, precibus à Iove impetravit ut immortalis nato mori liceret. mortuus, in sidera relatus Sagittarii signum exiit. p Dicendum ab Ocyrhoë laudisa.

Semifer interea divina stirpis alumno 635
Latus erat, mistoque oneri gaudebat honore.
Ecce venit rutilis humeros projecta capillis
Filia d Centauri, quam quondam Nympha e Chari-
Fluminis in rapidi ripis enixa, vocavit (clo,
i Ocyrhoen. Non hac & artes contenta & paternas 640
Edidicisse fuit: fatorum arcana canebat.
Ergo ubi vaticino: concepti mente furores,
Incaluitque h Deo, quem clausum pectore habebat,
Aspicit infantem, Torique salutifer orbi
Cresce, puer, dixit: Tibi se mortalia sæpe 645
Corpora i debebunt; k animas tibi reddere ademptas
Fas erit; idque semel l Diis indignantibus ausus.
Posse dare hoc iterum flamma prohibere m avita;
Eque Deo corpus sies exanguis, Deusque.
Qui modo corpus eras, n & bis tua fata novabis. 650
Tu quoque, chare pater, non jam mortalis, & avis
Omnibus ut maneat, nascendi lege creatus,
o Posse mori cupies tum, cum cruciabere dira
Sanguine serpentis per saucia membra recepto:
Teque ex æterno patientem numina mortis 655
Efficient, triplicesque Deæ tua fila solvent.
Restabat fati p aliquid; suspirat ab imis
Pectoribus, lacrymaque genis labuntur oborta:
Atque ita; Prævertunt, inquit, me fata, vectorque
Plura loqui, vocisque mea præcludit usus. 660
Non fuerant artes tanti, quæ nuntium iram
Contraxere mihi; mallem nescisse futura.
Iam mihi subduci facies humana videtur:
Iam cibus herba placet; jam latis currere campis

Impetus

Impetus est; in equā, cognataq; pectora vertor. 665
 Tota tamen quare? Pater est mihi nempe biformis.
 Talia dicentis pars est extrema querela
 Intellecta parum: confusaque verba fuerunt.
 Mox, nec verba quidem, nec equus sonus ille videtur,
 Sed simulantis equam, parvog, in tempore certos 670
 Edidit hinnitus, & brachia movit in herbas.
 Tum digiti coeunt, & quinos alligat ungues
 Perpetuo cornu levis ungula, crescit & oris
 Et colli spatium, longa pars maxima palla
 Cauda fit, utque vagi crines per colla jacebant; 675
 In dextras abiere jubas; pariterque novata est
 Et vox, & facies: nomen quoque monstra dederunt.

Battus in indicem. F A B. II.

Flebat, opemque tuam frustra Philyreus heros,
 Delphice, poscebat: nam nec rescindere magni
 Iussa Iovis poteras, nec, si rescindere posses, 680
 Tunc adera: Elm, Messeniaque arva colebas.
 Illud erat tempus, quo te pastoris pallas
 Textit: onusque fuit baculus sylvestris olivæ;
 Alterius, dispar septem fistula cannis.
 Dumq; amor est curs, dum te tua fistula mulcet. 685
 Incusfodita Pylios memorantur in agros
 Processisse boves: videt hanc Atlantide Maja
 Natus, & arte sua sylvis occultat abactas.
 Senferat hoc furtum nemo, nisi natus in illo
 Rure senex, Battum vicinia tota vocabat. 690
 Divitis hic saltus, herbosaque pascua Nelei.
 Nobiliumque greges custos servabat equarum.
 Hinc timuit, blandaque manu seduxit, & illi,
 Quisquis es, hospes ait, si forte armenta requirer
 Hac aliquis, vidisse nega: neu gratia facta 695
 Nulla rependatur, nitidam cape pramia vaccam;

fiaque arva? quæ in Thessalia. Seneca in Hyppolito, v. 295. imputat hoc
 amoris quo deperibat Deus regis filiam, Ant. Liberalis dicit filium nominat-
 que Hymenæum. nofter mox, Dumque amor est curæ. x Pastoritius rheno
 c pelibus. d. g. g. y Sinistræ. unde in versu præced. sunt qui legunt; onus
 dextræ baculus sylv. ol. x Pylus urbs Messeniæ erat Nestoris patria.
 a Furto sc. gratuito, urque canit Horat. 10. ode l. 1. jocos. quem locum
 huic consonum lege. b Buculas 12. boves 100. taurumque armenti virum
 abegisse Mercurium refert Ant. Liberalis Metamorph. 23. c Palmis in cer-
 tamibus, Virg. 1. Geor. Eliadum palmas Epeiros equarum.

Propter
 patrem, qui
 parte altera
 equus. Cur
 autem ego
 tota in
 equum tranf-
 eoi? y Εὐπρωή
 jam dicta,
 quæ prius
 Οκυρβοῦ. Lu-
 lius Pollux
 l. 4. Εὐπρωή
 ἢ Χίρωνος,
 ὠπαδάτωρ
 εἰς Ἴσων παῖ
 Εὐεπίδου.

f Chiron,
 Philyræ ex
 Saturno
 filius.
 x Apollo à
 Delphis, ubi
 responsa
 dabat.
 y Apollo di-
 vinitate
 exatus pro-
 pter Cyclo-
 pas, qui
 fulmina fa-
 bricassent,
 quorum icu
 periit Phæ-
 thon, ut alii,
 Aesculapius,
 pavit armen-
 ta Admeti re-
 gis Thessa-
 liæ. Sed quid
 Thessaliæ
 cum Elide &
 Messene, quid
 si liceat lege-
 re, Magne-

d Pyllos à
Messeniis dis-
terminante.
e Furtum
indica.
f Ant. Libe-
ralis refert
chlaenam
Batto à Mer-
curio datam.
g Allusum
volunt ad
Battum quen-
dam ineptum
poëtam, qui
in versibus
suis eadem
ideiudem

iterare solebat. Battum eadem verba titubanter repetentem deridet itidem.
Mercurius. vide Erasmi adag. *Ἐπιτολὴ & Βασιλειῶν.* h Vtrum vir &
milliarium? au utique metallorum? lapis Lydius, Heraclius, index *βάσανθ.*
Ant. Liberalis dict. 23. Metamorph. *Ἐρμῆς: δὲ χαλαρήνας ὅτι διχρήμαθ'
ἔν, ἰσάπτειν αὐτὸν τῆ ῥάσδω καὶ μετέπειτα αὖ πάλιν, &c. λίγεται δὲ καὶ
ὁ τὸν περιουσίαν ἄχει ἕν σακίῳ Βατῆς.*

i Mercurius,
eloquentiæ
Deus, manu
gerens cadu-
centum *καρ-
κῶν*, virgam
geminis au-
gibus impli-
citam, qua
innuitur vis
atque effica-
cia eloquen-
tiæ discordes
hominum ani-
mos concili-
antia. h At-
ticos. iuxta
Athenas inter
Piræum &
Sunium. *Ἰθ-
θῆ ἐστὶ ἡ
Μεσοζῆα*

Ἰθθῆσιον, &c. Strabo 9. l. & Pausan. in Atticis. l Locus amœnus prope
Atheas à Lycio Pandionis filio nomen habens, ubi Athenienses deinde, ope-
ris præfecto Pericle, considerunt gymnasium. frustra sunt qui vel Lycæum
Arcadicum aut Corinthiacum hic fœmiant. m In celeberrimo Palladis fe-
sto, cui hinc nomen *καρκαρῆς* virgines nobiles ac nobiles canistra ferebant
Dæx, in quibus ierant ea quæ ad Panathenæorum & aliarum pomparum fa-
cra pertinebant. Suidas. — ut Attica virgo Cum sacris Cereris. Horat.
Serm. 3. l. 2. Necnon Cereris Thesmophoriis alijque Orgis lux *καρκαρῆς*.
n Corollis floreis redimita hæc canistra crediderim, quam esse ad marginem
usque pleua, quod de poculis dicitur, o Quin & rapacissima.

Aglauros in lapidem. F A B. 12.

Hinc se sustulerat paribus i Caducifer alis: 710
k *Μυρμηκίος*, volans agros, gratamq, Minerva
Despiciebat humum, cultique arbuta l Lycei.
m Illa forte die casta de more puella
Vertice supposito festas in Palladis arces
Pura^a coronatis portabant sacra canistris. 715
Inde revertentes Deus aspicit ales, iterque
Non agit in rektum, sed in orbem curvat eundem.
Vt volucris visis o rapidissima milvius extis,
Dum timer, & densi circumstant sacra ministri,
Flectitur in egrum, nec longius audet abire. 720
Spemque suam motis avidus circumvolat alis:
Sic super Actæas agilis Cyllenius arces
Inclinat cursus, & easdem circinat auras.

Quanto

Quanto splendidior, quam cætera sidera, fulget
 Lucifer; & quanto, quam Lucifer, aurea Phæbe; 725
 Tanto virginibus præstantior omnibus Herse
 Ibat, eratque decus pompa, comitumque suarum.
 Obstupuit forma Iove natus: & æthere pendens,
 Non secus exarsit, quam cum p̄ Balearica plumbum
 Funda jacit: volat illud, & incandescit eundo; 730
 Et, quos non habuit, sub nubibus invenit ignes:
 Vertit iter, & cæloque petit diversa relicto,
 Nec se dissimulat: tanta est fiducia forme.
 Quæ quanquam iusta est, cura tamen adjuvat illam,
 Permulcetq; comas, chlamydēq; ut pendeat apte. 735
 Collocat, ut limbus, totumque appareat aurum:
 Vt teres in dextra, qua somnos ducit, & arcet,
 Virga sit: ut ter sis niteant talaria plantis.
 Pars secreta domus, ebore, & testudine cultos 739
 Tres habuit thalamos: quorum tu, Pandorose, dextrum:
 s̄ Aglauros lævum, medium possederat Herse.
 Quæ tenuit lævum, venientem prima notavit
 Mercurium, nomenque Dei scitarier ausa est,
 Et causam adventus. Cui sic respondit: Atlantis
 Pleioneſque nepos, Ego sum, ū qui iussa per auras 745
 Verba patris porto: pater est mihi Iuppiter ipse.
 Nec fingam causas: tu tantum fida sorori
 Esse velis, prolisque mea matertera dicti.
 Herse causa via est: saveas oramus amanti.
 Aspicit hunc oculis isdem, quibus abdita nuper 750
 Viderat Aglauros flavæ secreta Minerva:
 Proque ministerio magni sibi ponderis aurum
 Postulat: interea tectis excedere cogit.
 Vertit ad hanc torvi x̄ dea bellica luminis orbes,
 Et tanto penitus traxit suspiria motu, 755
 Vt pariter pectus, positamque in pectore forti
 ȳ Egida concuteret: x̄ subit, hanc ā arcana profana
 Detexisse manu, tum cum ā sine matre creatam
 b̄ Lemniacam stirpem contra data sædera vidit;

mater. ū Διότιτος, κβουξ, internuncius Deorum. Mercurius, inquit Arno-
 bius, quasi quidam Medicurrius dictus est: quod inter loquentes duos media
 currat & reciprocetur oratio, &c. 3. l. advers. gentes. x̄ Pallas, Diva arripo-
 tens, bello metuenda virago, infra vers. 767. ȳ Scutum seu loricaem Iovi &
 Palladi propriam, τῆς αἰγῆς, capræ vel porci squamifera draconis corio
 contextam, in qua Medusæ caput, homines in lapides convertens. lib. 5.
 vers. 180. x̄ Palladi in mentem venit. ā Supra vers. 554. b̄ Vulcaniam,
 cui sacra Lemnos ins.

p̄ Balearium
 inf. sub
 Hispania,
 hodie Ma-
 jorca, & Mi-
 norca, incolæ
 olim peritissi-
 mi fundito-
 res.

q̄ Motu se.
 & attritio-
 ne aeris in-
 candescit &
 liquefit.

r̄ Terras pe-
 tit, iter ab
 instituto ad
 cæelum redit
 diversum.

s̄ Quia Πάν-
 δεός, atque
 Εγών nomen
 à rore habe-
 re videntur;
 sunt qui
 Αγγεῖλον
 etiam ab
 agris dici vo-
 lunt, quasi
 agrestis &
 immunitis. cer-
 te Antigonius
 ἱεροῦ πα-
 τέρων οὐκ-
 ὄντων ἔχει
 Αγγεῖλον,
 non Αγγε-
 ῶν. respici-
 ce vers. 561.
 quæ nos ad
 illum.

t̄ Mercurius.
 Pleione au-
 tem uxor
 erat Atlan-
 tis, mater
 Pleiadum, in
 his Maja,
 quæ Mercu-
 rii ex Iove

c Viles animæ, nulla virtute redemptæ à vitiiis, homunciones ignaviae sibi suæ & inertiae conscii, cum ipsi non valeant boni aliquid de se sperare, non audeant ad egregiam aliquam artem aut facinus nobile adspirare; intra pigritiae suæ tenebras latitantes agris oculis alienæ gloriæ Solem ferunt. Lucr. 3. Macerat invidia ante oculos illum esse potentem; Illum aspectari claro qui incedit honore; Ipsi se in tenebris volvi coeoque querunt.

d Virtutem sequitur invidia & premit, non opprimit, aut

obscurat. neque enim credit virtus invidiæ quasi obnoxia; verum gloria invidiam vincit. e Ut viperæ parentis suæ ventre eroso nascuntur; ita livor oppressum exedit animum; dolorem ex alieno bono pro pabulo habens. f Anastrophæ. duxit suspiria ad vulvum. i. conspectum Dææ. g Aut enim rebus alterius opimis paller, macrescit, obliquis oculis & limis inueterat, fama que alio-

rum maligno dente venenum inspirat cacoblepas iste livor, aut

h ——— Alienis malis tanquam suis bonis letatur, pascitque se κακῶν χάρις, ἐπιχαρισία. i O' εὐδίας ἐστὶ κέρειον. Ἴδι δὲ τι καλὸν ἐν αὐτῷ. Τη-
 ζῆ δὲ φθόνος ἂν ἐμμελέει καὶ κερδίην. h Pallas τριτογένεια, à palude Tritone Libya, juxta quam nata est, ubi Stagni quæta Vultus vidit aqua, posuitque in margine plautas, Et se dilecta Tritonida dixit ab unda. Lucan. 9. l. 3 2. vers.

l Pro gestu se attolletorium à terra. ut l. 4. vers. 711. atque ita iudicante oculorum sensu. m Successum. locutione Græca, subauditur ἴδιον. cui ut medeatur aliis, leg. Successibus atque Mineræ Indoluit.

Ingratamque Deo fore jam, ingrathamque sorori, 760
 Et ditem sumpto, quod avara poposcerat, auro.

Protinus Invidia nigro squallentia tabo

Tecta petit. Domus est imis in vallibus antri

Abdita, sole carens, non ulli pervia vento,

Tristis, & c ignavi plenissima frigoris, & quæ 765

igne vacet semper, caligine semper abundet.

Huc ubi pervenit bello metuenda virago,

Constitit ante domum (d neque enim succedere tectis

Fas habet) & postes extrema cuspide pulsat.

Concussa patuere fores: videt intus edentem 770

& Vipereas carnes, vitiorum alimenta suorum,

Invidiam; visaque, oculos avertit: At illa

Surgit humo pigre, semesarumque reliquit

Corpora serpentum, passuque incedit inerti.

Vrque deam vidit formaque armisque decoram, 775

Ingemut, & vultumque deæ ad suspiria duxit.

& Pallor in ore sedet, macies in corpore toto;

Nusquam recta acies, livent rubigine dentes;

Pectora felle virent; lingua est suffusa veneno;

Risus abest, h nisi quem visi movere dolores; 780

Nec fruitur somno, vigilantibus excita curis:

Sed videt ingratos, intabescitque videndo,

Successus hominum; carpitque & i carpitur una;

Suppliciumq; suum est. Quamvis tamen oderat illam,

Talibus affata est breviter k Tritonia dictis: 785

Infice tabe tua natarum Cecropis unam,

Sic opus est, Aglauros ea est. Haud plura locuta,

Fugit, & impressa tellurem l repulit hasta.

Illam deam obliquo fugientem lumine cernens, 789

Murmura parva dedit, m successorumque Mineræ

Indoluit, baculumque capit, quem spinea totum

Vincula cingebant: adopertaque nubibus atris,
 Quacunque ingreditur, florentia proterit arva,
 Exuritque herbas, & o sianma papavera carpit,
 Afflatuque suo populosque, urbesque, domosque 795
 Polluit, & tandem p Tritonida conspicit arcem,
 Ingeniisque, opibusque, & festa pace virentem,
 Vixque tenet lacrymas, quia nil lacrymabile cernit.
 Sed postquam thalamos intravit & Cecrope nata,
 Iussa facit: pectusque manu ferrugine tincta 800
 Tangit, & hamatis præcorâia sentibus implet,
 Inspiratque nocens virus, picemque per ossa
 Dissipat, & l medio spargit pulmone venenum.
 Neve mali causa spatium per latius errent,
 Germanam ante oculos, fortunatumque sororis 805
 Conjugium, pulchraque deum sub imagine ponit,
 Cunctaque magna facit: quibus irritata, dolore
 Cecropis occulto mordetur, & anxia nocte,
 Anxia luce gemit, lentaque miserrima tabe
 Liquebit, ut glacies incerto saucia sole;
 Felicitisque bonis aliter non uritur Herfer,
 Quam cum spinosis ignis supponitur herbis,
 Quæ neque dant flammæ, lenique tepore cremantur.
 Sæpe mori voluit; ne quicquam tale videret:
 Sæpe velut crimen rigido narrare parenti.
 Denique in adverso venientem limine sedit
 Exclusura Deum: cui blandimenta, precesque,
 Verbaque jactanti mitissima, x Desine, dixit,
 Hinc ego me non sum nisi te motura repulso.
 Stemus, ait, pacto, velox Cyllenius, isto; 820
 Calatasque fores virga patefecit: At illi
 Surgere conanti partes, & quascunque sedendo
 Flestimus, ignava nequeunt gravitate moveri.
 Illa quidem puenat recto se tollere trunco:
 Sed genuam junctura riget, frigusque per ungue 825
 Labitur; & pallent amisso sanguine vena.
 Vtque malum late solet immedicabile cancer

n Vrentibus
 oculis fascinat,
 Vritque videndo.
 o Respicit
 tum naturam
 invidiæ,
 quæ summa
 petit, & pestilenti afflatu
 Ceu fulmine summa vaporat.
 Lucr. 5. lib.
 tum historiarum
 duas; Tarquinii
 Superbi summa
 papaverum
 capita baculo decutientis
 in horto coram
 nuntio misit
 sibi à filio
 Sexto qui
 simplices Gabios
 fefellerat,
 Liv. lib. 1.
 Necnon Thrasuboli
 superemissentes
 spicas coram
 Periantri nuntio
 demtentis.
 Laert. 1. lib.
 quod Periantrum
 fecisse coram
 Thrasubulo
 nuntio refert
 Aristot. 3. Politicorum.
 p Athenas

artibus, studiis, & pace florentes. q Aglauri. r Invidia quæ ut rubigo
 ferrum, animum exedit. f Ad intimas medullas, & præcordia. t Ob-
 jecti speciem ampliat, quo gravius irriteretur doleatque. u Vibrante ra-
 dios modo remissiores, modo validiores. x Me precibus & blandis ver-
 bis sollicitare. y Alii leg. quacunque. Alii quiscunque. Alii intelligunt in-
 optime autem legitur flestimus. Sic Catullus in nuptiis Pelei & Thetidos,
 Qui postquam niveos flexerunt sedibus artus. Vulgo quidem
 a Leg. Flestimus. a Contendit exurgere & se erigere.

b Frigus.
c Pausanias
in Atticis
scribit, Mi-
nerve inter-
dicto, ne de-
positam ci-
tiam curiose
inspicerent,
paruisse qui-
dem Pandrosos;

reliquas sorores citiam resignasse, visoque Erichthonio, furis agitatae ex praecipiti arcis loco se misisse. Quod de una earum iurimasse videtur Nolter in Diris in Ibin. Livida se scopulis ut virgo misit ab altis, Dixerat invito quae mala verba Deo. d Trahit livor mentis in lapidem.

*Serpere, & illasas vitiatis addere partes :
Sic lethalis b hyems paulatim in pectore venit,
Vitalesque vias, & respiramina clausit. 830
Nec conata loqui est; nec, si conata fuisset,
Vocis habebat iter: saxum jam colla tenebat,
c Oraque duruerant, signumque exanguie sedebat.
Nec lapis albus erat: d sua mens infecerat illam.*

Europa à Tauro rapta. F A B. 13.

e Athenas,
quibus no-
men indidit
Aθήνα, ue-
mini non
auditum
certamen
Neptuni &
Palladis de
nomine uo-
va illius ur-
bis. vide
Aristidis Pa-
nathenai-
cam.

f Hæret hic
interpretibus.
aqua, qui-
bus summæ
dividua
ortæ, Qui
fieri possit,
ut Phœnicæ
suspiciant
Pleiadas
sinistras?
Quas credo

ita componi posse. Primum non hæc disertim dicit poëta, Phœniciam sus-
picere Pleiadas à sinistra. Verum Amphibolia est. Namque & tellus Sido-
nis à sinistra sita poterat etiam suspicere Pleiadas. Deinde pro imaginaria
& relativa cœli situs ratione, varie à variis gentibus considerata. Græcis
quippe antea pars Septentrio, Romanis Meridies, ita tamen ut, licet ante-
riori corporis parte ad Austrum versi essent, faciem tamen versus Orientem
flecterent. Vti demonstrat Ant. Delrius in curis secundis ad Thyestem Sene-
cæ vers. 697. Sic positæ Phœnicia sinistra erit constellationi Pleiadum;
Contra conversis, Pleiades sinistra erunt ratione situs Phœnicæ. g Et non
calcata candidiora uive. 2. de Ponto.

HAs ubi verborum pœnas mentisque profana 835
Cepit Atlantiades, e distas à Pallade terras
Linguit, & ingreditur jactatis athera pennis.
Sevocat hunc genitor, nec causam fassus amoris,
Fide minister, ait, jussorum nate meorum,
Pelle moram, subitoque celer delabere cursu : 840
Queque tuam matrem tellus à parve f sinistra
Suspicit, (indigena Sidonida nomine dicunt)
Hanc pete; quodque procul montano gramine pasci
Armentum regale vides, ad litora verte.
Dixit: & expulsi jamdudum monte juvenci 845
Litora jussa petunt; ubi magni filia regis
Ludere virginibus Tyriis comitata solebat.
Non bene conveniunt, nec in una sede morantur
Majestas & amor. Sceptri gravitate relicta,
Ille pater rectorque deum, cui dextra trifidus 850
Ignibus armata est, qui nutu concutit orbem,
Induitur faciem tauri, mistusque juvenis
Mugit, & in teneris formosus obambulat herbis :
Quippe color nris est, & quam nec vestigia duri

Calcavere pedis, nec solvit aquaticus Auster. 855
 Colla toris extant, armis palearia pendont.
 Cornua parva quidem; sed qua contendere posses
 Facta manu, putaque magis pellucida gemma.
 Nulla in fronte mira, ^h nec formidabile lumen;
 Pacem vultus habet. Miratur ⁱ Agenore nata, 860
 Quod tam formosus, quod praelia nulla minetur.
 Sed quamvis mitem, metuit contingere primo.
 Mox adit, & flores ad candida porrigit ora.
 Gaudet amari; &, dum veniat sperata voluptas.
 Oscula dat manibus (vix ah! vix cetera desert) 865
 Et nunc alludit, viridique exultat in herba;
 Nunc latus in fulvis niveum deponit arenis:
 Paulatimque metu dempto, modo pectora prabet
 Virginea palpanda manu, modo cornua fertis
 Impedienda novis. Ausa est quoque regia virgo, 870
 Nescia quem premeret, tergo considere tauri.
 Tum Deus à terra, scocoque a littore sensim
 Falsa pedum primo vestigia ponit in undis.
 Indo abit ulterius, mediusque per aquora ponti
 Fert pradam. Pavet hæc, littusq; ablata relictum 875
 Respicit; & dextra cornu tenet, altera dorso
 Imposita est: ^m tenues sinuantur flamine vestes.

^k Virg. 1. Æneid. Gremio fœvet inscia Dido Insidet quantus misera Dens.
^l Quæque super pontum simulato vecta juvenco, Virginea tenuit cornua falsa manu. Eleg. 2. 1. Amorum. lege Moschi Idyllion 2. Anacreontis Europam, Horat. 3. 1. 27. Oden. ^m Mss. Tremulæ sinuantur fluminae vestes.

^h Nec oculi truces. ⁱ Europa. Herodotus ipso in historiae suæ limine refert Græcos quosdam, Creten-tes postea nominat, raptam lo ulturos, navigasse in Phœniciam, inde inter alias Europam regis Agenoris filiam rapuisse. Navis insignis Taurus, vel, ut alii ferunt, dux prædonum Taurus, ansam dederunt fabulæ Europæ à Iove tauro raptæ: sed vide Clariss. Seldeni Syntagma de Diis Syris 2. c. 15.

LIBER III.

Homines è dentibus serpentinis orti. F A B. I.

IAmque deus, posita ^a fallacis imagine tauri,
 Se confessus erat, ^b Dictæaque rura tenebat:
 Cum pater ^c ignarus, raptam perquirere ^d Cadmo
 Imperat, & pœnam, si non invenerit, addit
 Exilium, facto ^e pius, & sceleratus eodem.
 Orbe pererrato (quis enim deprendere posset

à quo rapta esset, raptam tamen perquirere Cadmo, &c. Sunt qui natam legant. E Mss. nostris alter, Cadmo perquirere natam. ^d Nec soli Cadmo. namque idem mandavit filiis, Phœnici, qui in Africam profectus, ibi manebat, à quo Afri Pœni; & Cilici, à quo Cilices. Hygin. 178. fab. Thasus filium ab Agenore missum addit Natal. Com. 8. l. 23. c. ^e Οὐλοποιος, pius sc. in filiam quam queri, impius in filium quem non redire, imperat, nisi favore inventa. sic lib. 9. vers. 409. de Alcmaone; Natus erit facto pius & sceleratus eodem, sed vide lib. 7. vers. 341.

^a Simulati, cuius speciem indutus Europam rapuerat. ^b Cretam ins. in qua Dictæ mons. ^c Ignorans

f Non habitatis, deser-
tis. § Vac-
cis non secus
ac bobus &
tauris ad cul-
turam agri
utebantur
prisci. h Aπδ
της βοδης re-
gionem dici
volunt. alii à
Bocoto Ne-
ptuni & Ar-
nes filio.
Thebas vero
urbem à
Θηβων quam
Syracusa lingua
bovem &
vaccam signi-
ficare volunt.
i Castalius
quidem fons
& mons est
Phocidis in-
ter Delphos
& Parthallum,
è cuius vici-
nia Delphi-
cum oracu-
lum hic in-
telligi vult.
Cadmus, in-
quit Apollo-
dorus lib. 3.
Delphos de
Europa
Deum scisci-
taturus con-

tendit. Deus illi de Europa quærere interdixit: sed bove viæ duce, &c.
Nonnus 4. Διὸς ἄνδρ' ἀποκρίσειτο μὲν ἄρα Πηδῆ. & mox, Κρητικῆς
πατρὸς νόμον ἔσθ' Ἰνδῶν ἕδος. k Modo ad vers. 11. l Fl. Bocotiae:
u Verbis Phocidos. n Al. speciosum. o Regionem aliquam ingressis, aut
in patriam postliminio reversis moris erat salutare Deos topicos, geniosque
loci, religiose invocare, adorare, terram osculari. p Incidua. q Marti
facere, ἢ Ὀρυσίῳ ἢ Ἰνδῶν Κάδμου, ἢ Ἐργασίῳ ἀκρίτων ἢ ἀσπίδων, Πέ-
τρων, Ἀργεῖσιν κρητὴ ἰστίων ἐπιβ. Apollon. 3. Argonaut. Fontem huic
Aretiadem Marti fuisse sacrum testatur Pausanias in Bocoticiis. Euripidi fons
hic Dirce est. r Cristis aureis. s ἢ δὲ βοῶν. Quamvis Philoſtatus tra-
dat angues aquatiles cristis carere. f Lingua serpentum, celeri vibrata
hinc iode motu, triplex videtur. † Respexisse volunt Ovidium ad ser-
pentem illum miræ magnitudinis, qui apud Bagradam fl. Africa Atilii Re-
guli exercitum usum amnis prohibuit, multis militibus correptis elisique,
de quo Plinius lib. 8. cap. 14. A. Gellius 6. l. 4. c. Silius 6. l. Orosius 4. l.
cap. 8. alii. Mihi potius videtur imitatus Euripidem in Phœniſſis, ubi Cad-
mi ipsius & serpentis habetur certamen. Lege Nonnum sub exitu lib. 4. hoc
idem referentem.

Furta Iovis? profugus patriamque iramque parentis
Vitat Agenorides, Phœbique oracula supplex
Consulit: & qua sit tellus habitanda, requirit.
Bos tibi, Phœbus, ait, f solis occurret in arvis. 10
Nullum & passa jugum, curvique immunis aratri:
Hac duce carpe vias: & qua requieverit herba
Mœnia fac condas. h Bœotiaque illa vocato.
Vix bene i Castalio Cadmus descenderat antro:
Incustoditam lente videt ire juvencam, 15
Nullum k servitii signum cervice gerentem:
Subsequitur, pressoque legit vestigia gressu,
Autoremque via Phœbum taciturnus adorat.
Iam vada l Cephisi, m Panopesque evaserat arva:
Bos stetit: & tollens n speciosum cornibus altis 20
Ad cœlum frontem, mugitibus impulit auras.
Atque ita respiciens comites sua terga sequentes
Procubuit, teneraque latus submisit in herba.
Cadmus o agit grates, peregrinaque oscula terra
Figit, & ignotos montesque, agrosque salutat. 25
Sacra Iovi salturus erat: jubet ire ministros,
Et petere è vivis libandas fontibus undas.
Sylvæ vetus stabat, p nulla violata securi,
Et specus in medio virgis ac vimine densus,
Efficiens humilem lapidum compagibus arcum. 30
Vberibus sacundus aquis: ubi conditus antro
q Martius anguis erat r cristis præsignis & auro;
Igne micant oculi; corpus tumet omne veneno;
s Tresque micant lingua; triplici stant ordine dentes.
t Quem postquam Tyria lucum de gente profecti 35

Infausto tetigere gradu, demissaque in undas
 Vina dedit sonitum: longo caput extulit antro
 Cæruleus serpens, horrendaque sibila misit.
 Effluxere ^u undæ manibus: ^u sanguisque reliquit
 Corpus, & attonitos subitus tremor occupat artus. 40
 Ille volubilibus squamosos nexibus orbes
 Torquet, & immenso saltu sinuatur in arcus:
 Ac media plus parte leves erectus in auras
 Despicit omne nemus, tantoque est corpore, quanto
 Si totum spectes, & geminas qui separat Arctos. 45
 Nec mora: Phœnicas, sive illi tela parabant,
 Sive fugam, sive ipse timor prohibebat utrumque,
 Occupat hos morsu, longis amplexibus illos,
 Hos necat afflatu, siquest^r hos tabe veneni.
^z Fecerat exiguus jam Sol altissimus umbras: 50
 Quæ mora sit sociis, miratur Agenore natus,
 Vestigatque viros. Tegimen direpta leoni
 Pellis erat; telum splendenti lancea ferro,
 Et jaculum: teloque ^a animus præstantior omni.
 Ut nemus intravit, ^b lethataque corpora vidit, 55
 Victoremque supra spatiosi corporis hostem
 Tristia sanguinea lambentem vulnera lingua:
 Aut ulter vestra, fidissima corpora, mortis,
 Aut comes, inquit, ero. Dixit: dextraq; ^c molarem
 Sustulit, & magnum magno conamine misit. 60
 Illius impulsu cum turribus ardua celsis
 Mænia mota forent: serpens sine vulnere mansit,
 Loricæque modo squamis defensus, & atra
 Duritia pellis, validos cute reppulit ictus.
 At non duritia jaculum quoque vicit eadem; 65
 Quod medio lenta spina curvamine fixum
 Constitit, & totum descendit in ilia ferrum.
 Ille dolore ferox caput in sua terga retorfit,
 Vulneraque adspexit, ^d fixumque hostile momordit.
 Idque ubi vi multa partem labefecit in omnem; 70
 Vix tergo eripuit, ferrum tamen ossibus hæsit.
 Tum vero postquam solitas accessit ad iras
 e Causa recens; plenis tumuerunt guttura venis.

* Aqua ex
 urais, nisi
 malis legere,
 Effluxere
 urnæ mani-
 bus.
 x Sanguine
 sc. ab exti-
 mis partibus
 ad arcem
 cordis se re-
 cipiente.
 y Post tot
 notas Em-
 phaticas, ser-
 pentis caput
 effertentis ex
 longo antro,
 torquentis
 orbes, sinuati
 in arcus, ere-
 cti in auras,
 desipientis
 omne nemus,
 quibus ma-
 goirudinem
 illius conjici
 voluit, Hy-
 perbolice
 tandem com-
 parat illum
 constellatio-
 ni illius ser-
 pentis. Qui
 flexu sinuo-
 so elabitur
 anguis Cir-
 cum perque
 duas, in mo-
 rem fluminis,
 Arctos. Virg.
 1. Georg.
 7 Notatio
 meridiei.
 a Coriolanus
 quippe exter-
 na neglexit
 arma, nisi ad-
 essent inter-
 na. Plutar-
 chi Coriol.
 b Letho da-

ra. e Saxum quidem iogens, sed hyperbolice molarem dixit lap. Μάρ-
 κων τοῦ ἐπιπέδου ἐπὶ τὸν ὄρειον ἵσταντο κροῦσον κενταῖον ἐλάος. Nonni-
 D onyl. 4. d Moie canum. αἰ τοῖς ἀδύοις οἷς ἐν Βαλκάνοις χαλεπώτατοι, τῆ
 ἐλάοντες ἐκ ἀπὸ τῶν αἰ. Plato de Republ. 5. e Vulcanus à Cadmo insitum.

* Al. au-
ras.

f Quod ad
mores atti-
oet, lege
mytholo-
giam fab.
Cadmi apud
Delirium in
Senecæ Oe-
dipoden.
vers. 747.

Quoad histo-
riam, Pa-
lephatus
lib. 1. refert
Cadmum in-
terfecisse
Draconem
Thebanorum
Martis filium;
Draconis au-
tem filios
cum amicis
contra Cad-
mum insur-
rexisse; qui
tamen om-
nes viribus
inferiores
superati ab
eo sunt,
postquam di-
scordix dis-
fensionisque
femina inter
illos sparsit.
Sed &
legatur
Claud. Mi-
nos com-
ment. ad
Alciati em-
blem. 18. vi-
de quæ iu-
fra ad vers. 115.

Spumaque pestiferos circumfluit albida rictus,
Terraque rafa sonat squamis. quique halitus exit 75
Ore niger Stygio, vitiatas insicit * herbas.

f Ipse modo immensum spiris facientibus orbem
Cingitur; interdum longa trabe rector extat:
Impete nunc vasto, ceu concitus imbribus amnis,
Fertur, & obstantes perturbat pectore sylvas. 80

Cedit Agenorides paulum, spolioque leonis
Sustinet incurfus, instantiaque ora retardat
Cuspide pratenta. Furit ille, & B mania duro
Vulnera dat ferro, figitque in acumine dentes.

Iamque venenifero sanguis manare palato 85
Cæperat, & virides aspergine tinxerat herbas:
Sed leve vulnus erat; quia se retrahebat ab ictu.
Lasaque colla dabat retro, h plagamque sedere
Cedendo arcebat, nec longius ire sinebat.

Donec Agenorides conjectum in guttura ferrum 90
Vsq̄ sequens pressit; dum retro quercus eunti
Obstitit; & fixa est pariter cum robore cervix.

Pondere serpentis curvata est arbor, & ima
Parte flagellari i gemuit sua robora cauda.
Dum spatium k victor victi considerat hostis; 95

Vox subito audita est; neq̄ erat cognoscere promptum
Vnde: sed audita est, Quid Agenore nate peremptum
Serpentem spectas? l & tu spectabere serpens.

Ille diu pavidus pariter cum voce colorem
Perdiderat, gelidoque coma terrore rigeant. 100

Ecce! viri fautrix superas delapsa per auras
Pallas adest; m motaque jubet supponere terra
Vipereos dentes, populi n incrementa futuri.

Paret; & impresso sulcum patefecit aratro.
o Spargit humi iussos, mortalia semina, dentes: 105
Inde (sive majus) gleba cæpere moveri;

g Supra ad vers. 69. h Recessu sibi cavebat ne plaga
altius descenderet. i Pathos tribuitur arbori ex impatientia draconis fau-
cibus. k Cadmea utique victoria etiam victoribus infelix & damnosa. Καθ-
μείλιτα νίκη inquit Suidas λέγουσιν ἐπὶ τῶν κακῶς νοκῶντων, &c. ἢ: Κάδμου
ἀνελευν τὸν τὴν ἀρσίου κρήνην τηρῶντα δράκοντα ἰδὼν ἔτισσεν Ἀπὸ ἔκτου ἔτη-
L Regno pulsus ab Amphione & Zetho ad Illyrios transit, ubi ipse cum uxore
Hermione in serpentes transmutati sunt. lib. 4. vers. 565. Euripides in Bac-
chis. m Aratae, vomere proficisse. n Γίνων ὀδοντοφυῖν, Euripid. in Phoe-
nissis. refarciendo suorum damno. o Ο μὲν Ἀπὸνισιν ἐπισείρας σπείδισι
Κάδμου Ἀγκυροφίδης γαστήρην ἔισατο λαβὼν Ἀπὸ ἀκμῶντων ἔσον ὑπὸ δὲ πρὶ
ἄπλων. Apollon. 3. lib. 4. 1134. partem tamen dentium missam ad Aetenu.
vide l. 7. vers. 122.

P Primaque de sulcis acies apparuit hasta ;
 Tegmina mox capitum picta nutantia cono,
 Mox humeri pectusque, onerataque brachia telis
 Existunt, crescitque seges clypeata virorum. 110
 Sic ubi tolluntur festis aulae theatris,
 Surgere signa solent, primumque ostendere vultus :
 Cetera paulatim, placidoque educta tenore
 Tota patent, imoque pedes in margine ponunt.
 Territus hoste novo Cadmus capere arma parabat: 115
 Ne cape, de populo, quem terra creaverat, unus
 Exclamat, nec te civilibus insere bellis.
 Atque ita terrigenis rigido de fratribus unum
 Comminus ense ferit : jaculo cadit eminus ipse.
 Hic quoque, qui dederat letho, non longius illo 120
 Vivit, & expirat, modo quas acciperat, auras :
 Exemploque pari furit omnis turba; suoque
 Marte cadunt subiti per mutua vulnera fratres.
 Iamque brevis vita spatium sortita juvenis
 Sanguineam tepido plangebant pectore matrem; 125
 Quinque superstitis, quorum fuit unus Echion.
 Is sua jecit, humi monitu Tritonidis arma,
 Fraternalque fidem pacis petiitque, deditque.
 Hos operis comites habuit Sidonius hospes ;
 Cum posuit jussam Phœbeis sortibus urbem. 130

p Spicula, cuspides hastarum primum apparuerunt.
 q Surgunt, ubi evolvuntur aulae parietibus assigenda.
 r Cadmus ubi armatos viros è terra exoriri conspexit, lapides inter eos coniecit.
 Tum ii se invicem ferri se existimantes mutuatam inter se pugnam inierunt.
 Apollodorus 3. l. ex Phœcyde, Hi, ut tradunt Mythologi, quum proximarum essent regionum, adversus Cadmum

subito constiterunt, ac propter repentinos quasi de terra ortos confictus, ex omni parte confluentes vocabantur Sparti à *σπάρτω*. f Cadmus ferrus ex Phœnicia advexisse primus literas in Græciam, Græcam characteribus expressisse linguam, ac rebus dedisse nomina. Herodot. in Terpsichore. Diador. 4. l. & l. 6. c. de Rhodo. Hygin. 277. c. Polyd. Virg. 1. l. 6. c. alii. Erasmus serpentinus deutes interpretatur literas, quibus digladiantur inter se, conficiuntque se invicem seditiosi è literatis. lege Barpr. Anuli carmen in typograph. Lugdun. & qua habet Claud. Minos ad Alciati Emblem. 155. interisse sc. consonas mutua cæde, quinque vocalibus superstitis. literas dici Cadmi filias notum est. Quatuor reliqui dicti sunt, Vdæus, Chrouius, Pelor, Hyphenor. qui autore Pallade, projectis armis pacem invicem petierunt, impetrarunt, condendis Thebis Cadmo futuri comites.

Actæon in Cervum. F A B. 2.

I Am stabant Theba: poteras jam Cadme videri
 Exilio felix. Soceri tibi u Marsque Venusque
 Contigerant : huc adde genus de conjugæ tanta,

u Diodorus tamen lib. 6. scribit, Cadmum duxisse Harmoniam

nam (quam alii vocant Hermionem) uxorem Iasi, non ut Græci fabulantur, Martis sororem, aut filiam, Nuptias à diis celebratas & dotatas.

* Filias quatuor, Iaso, Semeleu, Agaven, Autonoen; filium uonum, Podonum.

γ Ex Ino, quæ nupit Athamanti, Melicertam & Learchum; Ex Semele & Iove, Bacchum; ex Agave & Echione, Pentheum; ex Autonoe & Aristæo, Actæona.

ζ Sententiam hanc Solonis ad Croesum, lege in Herodoti Clio copiose relatam. ζη δὲ οὐρανὸν ἀδὶν ἔλκειον ἑσπερίων, ἡελίου δὲ ὑπὸντες τῆν τάλανταύων ἡγῆσθαι ὅπως ἕμεσιν ἀνέσθαι. Euripid.

Andromach. Ita est profecto, alius de alio iudicat dies; & tamen supremus de omnibus; ideoque nulli credendum.

Plinius 7. l. c. 40. idem habet Sophocles in Oedipo tyranno. alii complures. a Belluis nonnullis, non homini propria. i. l. 3. Od. Pennis non homini datis. b Oriente & occidente. c Bceotius. Bceotios Hyantas antiquitus dixere. inquit Plin. l. 2. c. 7. d Retia ex lino. e ἡδὲ κερκόσι πλοῖσι. f Fontis Gargaphii in hac valle meminerunt Herodotus in Calliope, & Pausanias in Bceoticis, obstructum sc. fuisse à Persis in bello Persico, mox à Plataënsibus restitutum. g Quo expeditior esset venatrix Dea. * Al. sacra. h Supra, Efficiens humilem lapidum compagibus arcum. vers. 30. i Viridi qua margine clauderet undas Herba, nec ingenium violarent marmora tophum. Iuvenal. 3. Sat. k Remissum arcum, laxatum. Callisto l. 2. vers. 420. Exiit hic humero pharetram, lentosque retendit Arcus.

* Tot natos natasque, & pignora chara & nepotes; Hos quoque iam juvenes. Sed scilicet 2 Ultima semper

Expectanda dies homini est: dicitque beatus 136
Ante obitum nemo, supremaque funera debet.

Prima nepos inter res tot tibi, Cadme, secundas
Causa fuit luctus; a alienaque cornua fronti
Addita, vosque canes satiati sanguine herili. 140

At bene si quaras; fortuna crimen in illo,
Non scelus invenias. quod enim scelus error habebat?

Mons erat infectus variarum cæde ferarum:
Iamque dies medius rerum contraxerat umbras,
Et Sol ex aquo meta distabat b utraque; -145

Cum juvenis placido per devia lustra vagantes
Participes operum compellat, c Hyantius ore:
d Lina madent, comites, ferrumque cruore ferarum,

Fortunaque dies habuit satis: altera lucem
Cum e croceis in vecta rotis Aurora reducet, 150

Propositum repetemus opus. nunc Phæbus b utraque
Distat idem terra, finditque vaporibus arva.
Sistite opus presens, nodosaque tollite d lina.

Iussa viri faciunt, intermittuntque laborem.
i Vallis erat piceis, & acuta densa cupressu, 155

Nomine Gargaphie, & succinctæ cura Dianæ,
Cujus in extremo est antrum nemorale recessu,
Arte laboratum nulla; simulaverat artem

Ingenio natura suo. nam pumice vivo,
h Et levibus tophis nativum duxerat arcum. 160

Fons sonat à dextra, tenuis perlucidus unda,
i Margine gramineo patulos succinctus hiatus.
Hic dea sylvarum venatu fessa solebat

Virgineos artus liquido perfundere rore.
Quo postquam subit; Nympharum tradidit vii 165
Armigeræ jaculum, pharetramq;, arcusq;, k retentos.

Altera

Altera deposita subiecit brachia palla;
 Vincla duæ pedibus demunt. nam doctior illis
 In Ismenis Crocale sparsos per collis capillos 170
 Colligit in nodum; quamvis erat ipsa soluta.
 Excipiunt laticem a Nipheg, o Hyaleque, p Rhanisq;
 Et a Psecas, & r Phiale, funduntque capacibus urnis.
 Dumque ibi perluitur solita Titania lymphæ,
 Ecce! Nepos Cadmi, dilata parte laborum, 175
 Per nemus ignotum non certis passibus errans
 Peruenit in lucum: sic illum fata ferebant.
 Qui simul intravit rorantia fontibus antra,
 Sicut erant nuda, viso sua pectora Nympha
 Percussere viro, subitisque ululatibus omne 180
 Impletvere nemus, circumfusæque Dianam
 Corporibus texere suis. tamen altior illis
 Ipsa dea est; colloque tenus supereminet omnes.
 Qui color infectis adversi solis ab iclu
 Nubibus esse solet, aut purpureæ Aurora; 185
 Is fuit in vultu visa sine veste Diana.
 Quæ quanquam comitum turba est stripat a suarum;
 In latus obliquum tamen adstitit, oraque retro
 Flexit; & ut vellet promptas habuisse sagittas;
 Quas habuit, sic hausit aquas vultibusq; virilem 190
 Perfudit, spargensque comas ultricibus undis,
 Addidit hæc cladis præsentia verba futura:
 Nunc tibi me posito a visam velamine narres,
 Si poteris narrare, licet. nec plura mirata,
 Dat sparsa capiti x vivacis cornua cervi, 195
 y Dat spatium collo, summasque z cacuminat aures;
 Cum pedibusque manus, cum longis brachia mutat
 Cruribus, & velat maculoso vellere corpus.
 Additus & a pavor est. fugit b Autonoeius heros,

l Cothurnos. Venus habitu venetricis assumptæ. A. u. i. Purpureoque alte furas vincire cothurnos. a Ismeni fl. filia. ex re adaptat nomina de Græco, κερκίλη calculus est litoralis, vel in imo fontis.
 z Quasi lotrix, à λωτῶν. o Pellucida, ab ὕαλος, vitruū. y A φείνο, aspergo. q A φείσις, guttula roris. r Quæ quasi è φείσις aut capaci urna perfundat Dominam. / Diana, Titanii progenies, ut Sol Titan. i Pudicitie tenebrarum florem, & expressum; Verecundie tincturam, erubescenciam comparat Iridis rubori & Auroræ. quæ φείσις τις ἄδοξίας, πᾶσι

πᾶσι τῶν ἡ ἕτα, Sec. Aristot. Ethic. 4. c. 9. Suffusus à corde per arterias spiritalis sanguis, ad phantasiam subleatus, inde cerebri frigiditate repercussus deorsum fertur & per ora diffunditur. Vide Macrob. Sat. 1. 7. c. 11. u Actæonis transmutati causa, inquit Diodorus l. 5. traditur à nonnullis, quod Dianæ concubitum, quum venaretur in montibus, adpetierit. Euripides, quod se illi Actæon prætulit venandi arte. Iuuo apud Lucianum illi scoptice exprobrat deformitatem, visam scilicet ab Actæone veritam, ne adolescens ipsius turpitudinem, εὐζωρ, evulgaret, immisisse illi canes. Dialog. Iunonis & Latonæ. x Τίταραγονίς. Et quater egreditur cornua secula cervini. Aufon. de ætat. y Producit, attollit in longum. z Acutas arrigit. a Cervo naturalis. ut cui cor magnum. Hiuc nonnullis placet mythologia quam acceptam ferunt Anaximani, Actæona ætate jam affecta timidiorum factum, peculio omni in canibus alendis absumpto, extrema egestate pressum elanguisse. b Actæon, Autonoe filius.

Ej

*At comites rapidum solitis hortatibus agmen
Ignari instigant, oculisque Actæona quarunt,
Et velut absentem certatim Actæona clamant.
Ad nomen caput ille refert: & abesse queruntur, 250
Nec capere oblata segnem spectacula prada.
Vellet abesse quidem, sed adest; velletque videre,
Non etiam sentire, canum fera facta suorum.
* Undique circumstant, mersisque in corpore rostris,
Dilacerant falsi dominum sub imagine cervi. 255
Nec, nisi finita per plurima vulnera vita,
Ira pharetrata fertur satiata Diana. †*

* Actæonem à veris canib. laceratum apud Corinthios, huiusque fuisse facinoris authores Bacchides refert Max. Tyrius. * Stesichorus prodit, eum à Diana pelle cervina circumdatum incitatoque; ab ea in

herilem necem canes, ne Actæon Semelen in uxorem duceret. vide Pausan. in Boeot. Pier. Hierogl. 7. l. quod & suo tempore multis venatoribus Coris accidisse, ut à canibus suis furore quodam actis dilaniarentur, refert Iul. Scaliger, comment. in Aristotelem l. 1. de plantis. rabie sc. in canibus per dies Caniculares grassante. Natal. Com. 7. l. 24. * Sunt qui Actæonem, neglecta rei domesticæ cura propter venationis studium, decoxisse tradunt, dum nimiam canum vim & numerum aleret. * Alii ad prodigiosos ganeones & ollares amicos alunt; à quibus exhausti pereunt à re & spe bona. Barpt. Anulus, & Alciatus. * Alii ad aleatores perditos alium volunt, quibus Damnosus semper subfiliere Canes, factus sc. alex. infausi damnosique. * Ad principes spectare epimythion volunt nonnulli, apud quos gratiosorum purpuratorum gratia valet ad odium & ruinam principum. * Curiosos alienorum consiliorum rimatores significari hinc videtur Arnobius 3. l. Et spoliatur Apollo germana, quam quondam puris in fontibus abluentem membrorum sordes corniger ille venator inspexit & pœnam curiositatis invenit. Certe curiosus ille uxoris suæ, per amicum pudicitia explorator, in ficta Hispani Dioxippota historia, meritas dedit veri Actæonis pœnas. † Fabulam hanc denique ad secreta Principum accommodat Cl. Fr. Baconus c. 10. de sapientia veterum. Qui, inquit, Principibus non admissi, & præter eorum voluntatem secretorum conscii sunt, odium certissimum apud eos consequuntur. Itaque gnari se peti, & occasiones captari, vitam degunt cervorum more, timidam & suspicionibus plenam. Quin & illud accidit, ut à servis & domesticis, in gratiam principum accensur & evertantur. Vbi enim principis offensio manifesta est, quot servi, tot fere proditores esse solent. Infeliciter sane cessit poëtæ nostro, quod aliquid vidit, quod noxia lumina fecit, &c. Trist. 2. lib.

Bacchus femori Iovis infusus. FAB. 3.

Rumor in ambiguo est: aliis violentior aquo
Visa dea est; aliis laudant, dignamque severa
Virginitate vocant: pars invenit utraq; causas. 260
Sola Iovis conjux non tam culpetne probetne
Eloquitur, quam clade domus ab Agenore ducta
Gaudet: & à Tyria collectum pellice transfert
In h generis socios odium. Subit (ecce!) priori
Causa recens: gravidamq; dolet de semine magni 265
Esse Iovis Semelen, tum linguam ad iurgia solvit:

f Rationes sue cause & argumenta.
g Europa.
h Phœnisa.
i Cognatos.
i Minas, convitia, vel indignationes quibus secum stomachatur injurias.

Pro-

¶ Adjurandi.
 l Soror Tonantis, hoc enim solum mihi nomen relictum est. Senec. Herc. fur. 1.

m Eadem Iuno 2. l. 472. v. Scilicet hoc etiam restabat, adultera, dixit, ut focunda fores, &c. Quia tamen multis contigit, ut matres de Iove fierent, quibusdam videtur legendum *2790*, ut de Marte intelligatur, quem solum peperit Iovi. Addit tamen Hesiodus Vulcanum, Ilichyan, Heben. o A patre degeuer fieri, nisi plures iras gerat. vide quæ ad 12. l. An. sub sine, Es Germana Iovis, Saturniq; altera proles. p Ex Epidaurio Peloponnesi urbe. Alteram cognominem habet Dalmatia. q Es δὲ καὶ ὡς ἑστὶν ὡς ὁμοίως; ἔστι Κρονοῦ, Ἐκ δὲ τῆς αἰῆς ὡς ὁμοίως ἕσπετος ἡ ἀπονοῦ, &c. Noan. Dionys. 8.

r Fulmen.

f Vide quæ ad v. 46. l. 2. t Pejerantibus enim interduntur nectar & ambrosia per novennium, vel quia Iovi auxilium in bello contra Titanas tulerunt filii illius, Vis, Robur, Victoria: vel quia ipsa Deorum conjurationem Iovi detexit.

Qua

Profeci quid enim toties per jurgia? dixit:
 Ipsa petenda mihi est; ipsam, ^k si maxima Iuno
 Rite vocor, perdam: si me gemmantia dextra
 Sceptra tenere decet; si sum regina, Iovisque 270
 Et soror, & conjux; ^l certe soror. At puto furto est
 Contenta, & thalami brevis est injuria nostri.
 m Concipit; id deerat: manifesta que crimina pleno
 Fert utero: & mater, quod vix mihi contigit ⁿ uni,
 De Iove vult fieri. tanta est fiducia forma. 275
 Fallat eam saxo: o nec si Saturnia, si non
 Ab Iove mersa suo Stygia penetrabit ad undas.
 Surgit ab his solio, fulvaque recondita nube
 Limen adit Semeles: nec nubes ante removit,
 Quam simulavit anum, posuitq; ad tempora canos,
 Sulcavitque cutem rugis, & curva trementi 276
 Membra tulit gressu; vocem quoque fecit anilem.
 Ipsaque erat Beroë Semeles p Epidauria nutrit.
 Ergo ubi captato sermone, diuque loquendo
 Ad nomen venere Iovis, suspirat; & opto 280
 Iupiter ut sit, ait; metuo tamen omnia, multi
 Nomine divorum thalamos iniere pudicos.
 Nec tamen esse Iovem satis est: det pignus amoris,
 q Si modo verus is est; quantusq; & qualis ab alta
 Iunone excipitur; tantus, talisque rogato 285
 Det tibi complexus; suaque ante insignia sumat.
 Talibus ignaram Iuno Cadmeida dicitis
 Formarat. Rogat illa Iovem sine nomine munus:
 Cui Deus, Elige, ait, nullam patiére repulsam.
 Quoque magis credas, ^l Stygiæ quoque conscia sunt
 Numma torrentis. ^r timor, & Deus ille Deorum est. 291
 Lata malo, nimiumque petens, perituræq; amantis
 Obsequio Semele, Qualem Saturnia, dixit,
 Te solet amplecti, Veneris cum sædus initis,
 Da mihi te talera. Voluit Deus ora loquentis 295
 Opprimere. exierat jam vox properata sub auris.
 Ingemuit: neque enim non hac optasse, neque ille
 Non jurasse potest. Ergo maestissimus altum
 Æthera conscendit; vultumque sequentia traxit
 Nubila, quos nimbos, immistaque fulgura ventis 300
 Addidit, & tonitrus; & inevitabile fulmen.

Qua tamen usque potest, vires sibi demere tentat.
 Nec, quo centimanum dejecerat igne ^u Typhosa,
 Nunc armatur eo: nimium feritatis in illo est.
 x Est aliud levius fulmen, Cui dextra Cyclopus 305
 Scavitæ flammaque minus, minus addidit ira;
 Tela secunda vocant superi. capit illa, domumque
 Intrat Agenoream, corpus mortale tumultus
 Non tulit athereos, y donisque jugalibus arsit.
 Imperfectus adhuc infans genitricis ab alvo 310
 Eripitur, a patrioque tener (si credere dignum est)
 z Insiuitur femori, maternaque tempora complet.
 Furtim illum primis Ino matertera cumis
 Educat. inde datum Nympha ^b Nyscides antris
 Occulere suis, lactisque alimenta dedere. 315

^u Vastæ magnitudinis Gigantem, belli quod Iovi Titanes intulerunt auctorem. vide l. 5. v. 321. Ad Cl. Fr. Baconi Sapientiam veterum de Typhone seu rebelli.
 x De fulminū generibus v. Plin. 2. l. 51. c. y Sibi dotis nomine à Iove, invito tamen, indukis.

z Βρίσφι, κούλιζον, & Βρίσφι, κλιτέριος ἀδελφῆς τυκισῶν vocat Bacchum Nonn. l. 2. a Εὐρύς δ' Ἰωναιῶν ὡς δὲ αὐτῶν, ἡμεῖν κοροφῶν, καὶ πατρὸς ἡδὲ τῆς σὺν κλιῶν ait Neptunus apud Lucianum, sed quid sibi vult ἰταμῶδον? An quia, ut vulgo exponunt, Semele est terra (namque eadem cum Maja, Bona Dea, Fauna, Ope est Macrobio, Saturn. l. 1. c. 12.) Bacchus vitis, urique à Iovis, i. aëris moderato calore factus? An vero quod fructus terræ & vitis femore & pedibus calcantium perficitur? An utique joculari licet, & (ridentem dicere verum Quid vetat?) dicere; Bacchum. i. foetum Semeles. i. Vitis per sex menses crescere in utero matris, per tres alios menses cruditatem suam decoquere in amphoris conditum, & expleto denique materno tempore h. e. novem mensibus, salubre fieri potulique aptum? dispiciat lector. An forte laboramus in mera fabula, cui nec mica, nec gutta medullæ sanæ? quia Curtius l. 3. refert, Nyfsan sitam esse sub radicibus montis quem *Μερον* incolæ appellant. Inde Græcos mentiendi traxisse licentiam, Iovis femine Liberum patrem esse celatum. *μυρῶς* n. sonat femur. b Infantem inquit Diodorus lib. 5. Iupiter Mercurio dedit ad antrum Nyfsæ, quod inter Phoeniciam Nilumque est, deferendum: à nymphisque omni studio curaque educandum. unde ab Iove Nyfsaque Dionysium dixerunt. quod Homerus in hymnis testatur. innuit fabula, quod Plato monet, flagrantem & temulentum Deum sobriis nymphis restinguendum esse. i. e. merum temperandum, & aqua diluendum. quod elegantius carmine expressit Meleager, Anthologiae l. 1. c. 19. Αἰ νόμοφ' ἢ βίαιον ὄν' ἐκ πυρῶς, &c.

Tiresias in augurem. FAB. 4.

DVinque ea per terras fatali lege geruntur,
 Tutaque ^c bis geniti sunt incunabula Bacchi:
 Forte Iovem memorant diffusum nectare curas
 Seposuisse graves, ^d vacuaque agitasse remissos
 Cum Iunone jocos; & ^e Major vestra profecto est, 320
 Quam quæ contingit maribus, dixisse, voluptas.
 Illa negat. Placuit, quæ sit sententia ^e docti

^c Ex utero matris abortiva, deinde ex Iovis femore. unde *μυρῶς*. & *δὲ βίαιον* dictus modo ad v. 311. ^d Ab ira, rixa, zelotypia;

jamque ociosa utpote Iovi conciliata. e Quem *Ἀδρῆν γυναικῶν τ' ἀδελφῆς* *Εὐρυίας*; vocat Lycophron.

Qua-

f Tiresiā mythologi annū interpretantur, propter alternas anni vices, modo marem, modo foemina; vere, quo generantur omnia, marem; ætate, qua pariunt, foemina. redire autem ad generationem autumnū. Lucianus in Astrologia ait, Græcos fabulatos Tiresiam accipitis fuisse sexus, ὅτι τῶν πλανουμένων ἀστέρων τὰς μὲν θήλειας, τὰς δὲ ἀρσενίας δίκουσι. g Nativa, quam natus sortitus est. i. matula. h Pronunciavit sc. tres fuisse amoris uncias in viro, novem in foemina, diuturniorem sc. voluptatem in foemina quia frigidiore; ardentiorē in viro, quia calidiore. Coel. Rhodig. 14. l. 14. c. Apollodorus autem l. 3. pronunciasse eum ait, de novem ac decem voluptatis partibus, mares novem, mulieres sentire decem. ubi & aliam refert ejusdem sententiam. i Sic Hesiodus, Tzerzes, Liberalis, alii tum poetæ, tum interpretes. Callimachus vero in lavacro Palladis, & Nonnus Dionys. 5. Tiresiam oculis privatum fuisse eadem de causa, quia Actæona traxit: à Pallade sc. quam nudam viderat, visus incustodiri pœnam dedisse. & Propert. l. 4. 9. Magnam Tiresias aspexit Pallada vates, Fortia dum, posita Gorgone, membra lavat. k Vaticinū munere donavit & longævitate.

*Querere f Tiresia. Venus huic erat utraque nota.
Nam duo magnorum viridi coeuntia sylva
Corpora serpentum baculi violaverat ictu; 325
Deque viro factus (mirabile) femina, septem
Egerat autumnos: octavo rursus eosdem
Vidit, & est vestra si tanta potentia plaga,
Dixit, ut auctoris sortem in contraria mutet.
Nunc quoque vos feriam. Percussis anguibus iisdem,
Forma prior rediit, & genitrixque venit imago. 330
Arbiter hic igitur sumptus de lite jocosa,
Dicta Iovis h firmat. i Gravius Saturnia iusto,
Nec pro materia fertur doluisse: sui que
Iudicis aterna damnavit lumina nocte. 334
At pater omnipotens (neque n. licet irrita cuiquam
Facta dei fecisse deo) pro lumine adempto
k Scire futura dedit, pœnamque levavit honore.*

Echo in vocem, & Narcissus in florem. F A B. 5. & 6.

§ Ex fide Mss. meorum, quorum uterque habet *Prima fide, vocisque: alter subscrip- tum præfert i. fidei.* Nec minus ex auctoritate Ciofani quam Levini Torrentii, ad 7. o- den 3. l. Horatii, *Constantis juvenem fidei*, qui ibidem citat ex 6. Metamorph. V. que fide pignus dextras, ex 7. l. 733. v. *Tentamenta fide*, inclino potius in hanc lectionem quam vulg. *fidem*. vide A. Gell 9. l. 10. c. m Congruum sane Narcissi matri nomen, ἠὲ τῷ λαρῖν. à lilio. n Fl. Bocotix, unde & Narcissus dictus Cephissus. o Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, quod marcescat cito, si florem respicias; si puerum, quod suo desiderio marcidus torpuerit.

*Lle per Aonias fama celeberrimas urbes
Irreprehensa dabat populo responsa petenti. 340
l Prima fide vocisque rata tentamina sumpsit
Cæcula m Liriope: quam quondam flumine curvo
Implicuit clausaque suis n Cephissus in undis
Vim tulit. Enixa est utero pulcherrima pleno
Infantem Nymphæ, jam tunc qui posset amari, 345
o Narcissumque vocat. de quo consultus, an esset
Tempora matura visurus longa senectæ,*

Fati-

Fatidicus vates, Si se non noverit, inquit.
 Vana diu visa est vox auguris: exitus illam,
 Resque probat, lethiq; genus, novitasq; furoris. 350
 P Nam quater ad quinos unum Cephisius amos
 Addiderat, poteratque puer, juvenisque videri:
 Multi illum juvenes; multa & petiere puella:
 Sed fuit in tenera tam dura superbia forma;
 Nulli illum juvenes, nulla tetigere puella. 355
 Aspicit hunc trepidos agitantem in retia cervos
 & Vocalis Nymphæ, quæ nec retinere loquenti,
 Nec prior ipsa loqui didicit, resonabilis Echo.
 Corpus adhuc Echo, non vox erat; & tamen usum
 Garrula non alium, quam nunc habet, oris habebat,
 Reddere de multis ut & verba novissima posset.
 Fecerat hoc Iuno, quia, cum deprendere posset
 Sub Iove sæpe suo Nymphas in monte jacentes;
 Illa deam longo & prudens sermone tenebat, 364
 Dum fugerent Nymphæ. Postquã hæc Saturnia sensit,
 Hujus, ait, lingua qua sum delusa, potestas
 Parva tibi dabitur, vocisque brevissimus usus:
 Reque minas firmat. Tamen hæc in fine loquendi
 Ingemuit voces, auditaque verba reportat.
 Ergo ubi Narcissum per & devia rura vagantem
 Vidit, & incaluit; sequitur vestigia furtim. 371
 Quoque magis sequitur, flamma propiore calescit;
 Non aliter, quam cum summis circumlita tedis
 Admotas rapiunt vivacia sulphura flammæ.
 O quoties veluit blandis accedere dictis, 375
 Et molles adhibere preces! natura repugnat,
 Nec sinit incipiat: sed, quid sinit, illa parata est
 Expectare sonos, ad quos sua verba remittat.

p Herc. Gio-
 fauns è codd.
 Vrsini Vari-
 can. vetustio-
 ris sui, Aldi-
 ni, & uno
 Cœlestio, le-
 gendum con-
 tendit, Namq;
 ter ad quinos,
 quam lect.
 confirmare vi-
 dentur v. 454.
 Quid me puer
 unice fallis? &
 v. 470. primo-
 que extin-
 guor in ævo.
 cum prima
 pars ævi ad
 ætatis anam
 14. plus minus
 extendatur.
 nihil muto.
 q Præfert i-
 dem Giof. cu-
 piere puella,
 tum libb. au-
 toritate tum
 exemplo Ca-
 tullii, quem
 magistrum
 cum multis in
 locis agnosce-
 nosfer, tum
 hic plauæ. Ca-
 tullus in car-
 mine nuptiali
 63. Multi illi
 pueri, multæ
 optavere
 puellæ. Idem
 cum tenui ca-

ptus destoruit nngui, Nulli illum pueri, nullæ optavere puellæ. v. Ady, 63. q
 vocatur Sophocli in Phœlecte, loquax, garrula. / Αχθ φωνής τής ψάτης λυ-
 γ-63ης. repercussæ vocis aut soni representatio, Enodus 4. l. Anthologia. Ηγχο
 μιμωδύου, φωνής τής γα, φησὶν ὁ ἄριστο. & Dedita opera, ut Deam moraretur
 adeoque falleret. n Modo ad v. 361. quibus adde Epigr. 11. Ausonii. Aëris
 & linguæ sum filia, &c. Extremos pereunte modos à fine reducens, Ludificata
 sequor verba aliena meis. * Qui se effuse amat, atque immodicam de se
 conceperunt opinionem, non multum in publico aut in rebus civilibus versan-
 tur: hic enim neglectus multi & vilipendia occurrent, quæ se sibi ostendant
 animos ipsorum dejectura: Itaque vitam plerumque degunt solitariam, pri-
 vatam & usbratilem vilium hominum conatui cuncti, qui illos colere atque
 admirari sibi in animum inducant, ac velut Echo in omnibus dictis factisque
 assententur, iis & verbosam præsent obsequia, Cl. Baconus, in Narcisso sue.

Forte

y Eleganter
Poëta prius
amovet à ju-
vene fidorum
comitum
agmen, quam
admittat re-
sonas Echus
voces, & fal-
sas assentato-
rum accla-
mationes.
Qui & ipsi
quo tutius
fallant per-
dantque, ab-
ducunt ju-
venes à pa-
rentibus, ab
amicis, à mo-
nitorum mi-
nisterio, à
consiliis sanis
& virtutibus
ipsis. 2. Mi-
rum poetæ
artificium! ut
ipsæ voces
fabulæ quasi
aliud narran-
tis repetant
ollarium ami-
corum & pa-
raistorum ver-
ba; Adest,
Veni, Coëa-
mus, Sit tibi
copia nostri.
a Ad spelun-
cas enim, fa-
xa, rupes solida
& conca-
vas, voces
per acris par-
tes clarius re-
percussæ resu-
nunt. b Vo-

Forte puer y comitum seductus ab agmine fido 379
Dixerat, Hic quis adest? Et, 2. Adest, responderat Echo.
Hic stupet, utque aciem partes dimisit in omnes,
Voce, 2. Veni, magna clamat: Vocat illa vocantem.
Respicit, & rursus nullo veniente, Quid, inquit,
Me fugis? Et totidem, quot dixit verba, recepit.
Perstat, & alterna deceptus imagine vocis, 385
Huc coëamur, ait; Nullique libentius unquam
Responsura sono, 2. Coëamur, rettulit Echo:
Et verbis favet ipsa suis, egressaque sylvæ
Ibat, ut injiceret sperato brachia collo.
Ille fugit, fugiensq; manus complexibus aufert, 390
Ante, ait, emoriar, quam sit tibi copia nostri:
Rettulit illa nihil, nisi, 2. Sit ibi copia nostri.
Spreta latet sylvæ, pudibundaque frondibus ora
Protegit, & solis ex illo vivit in 2. antris:
Sed tamen hæret amor, crescitq; dolore repulsa, 395
Et tenuant vigiles corpus miserabile cura,
Abducitque cutem macies, & in aëra succus
Corporis omnis abit; vox tantum, atq; ossa supersunt.
Vox manet: ossa ferunt lapidis traxisse figuram.
Inde latet sylvæ, nulloque in monte videtur; 400
Omnibus auditur: c. sonus est, qui vivit in illa.
Sic hanc, sic alias d. undis aut montibus ortas
Luserat hic Nymphas; sic cœtus ante viriles,
Inde manus aliquis despectus ad aëthera tollens,
Sic amet ipse licet, sic non potiatu amato. 405
Dixerat: Assensit precibus e. Rhamnusia justis.
Fons erat illimis nitidis f. argenteus undis,
Quem neque pastores, neque pasta monte capella
Contigerant, aliudve pecus; quem nulla volucris
Nec fera turbarat, nec lapsus ab arbore ramus: 410
Gramen erat circa, quod proximus humor alebat,
Sylvæque, sole locum passura tepescere nullo.

cis metamorphosin fecerat Iunonis ira; corporis, Narcissi repulsa. e Qui
 Græcis Νηΐς. d Najadas & Oreadas. e Nemesis Dea, quæ rerum cum
 prosperarum nimis, aut adversarum vices rependit, scelestorum superbiam &
 insolentiam ulciscitur, innocentiam moderatorum asserit. cuius effigiem Rham-
 nunte Atticæ pago cultam describit Pausanias in Atticis. Marcellius sub exi-
 tu 14. l. Strabo 9. l. alii. Erat coronata & alata; dextra gestabat hastam fraxi-
 neam, sinistra phialam in qua inclusi erant Æthiopes; cervo insidebat. epimy-
 thium dabunt Am. Marcell. dicto l. 14. Petr. Crinitus 19. l. de honest. discipl. 6.
 cap. Erasmus in adagio, Adrastria Nemesis. Post omnes egregie Cl. Baconus,
 in Nemesis seu vicibus rerum, f Qua mollis unda argenteo errabat pede.
 Duræus in Aluredo,

His

Hic & puer & studio venandi lassus, & astu,
 Procubuit, ^h faciemque loci, fontemque secutus:
 Dumque sitim sedare cupit, sitis altera crevit. 415
 Dumque bibit, visa correptus imagine forma,
ⁱ Spem sine corpore amat: corpus putat esse quod
 umbra est.

Ac stupet ipse sibi, vultuque immotus eodem
 Hæret, ut è Pario formatum marmore signum.
 Spectat humi positus ^k geminum ceu lumina sidus,
^l Et dignos Baccho digitos, & Apolline crines, 421
 Impubesque genas, & eburnea colla, decusque
 Oris, & in niveo mistum candore ruborem:

Cunctaque miratur, quibus est mirabilis ipse.
 Se cupit imprudens, & qui probat, ipse probatur: 425
 Dumque petit, petitur; pariterque, accendit, & ardet.
 Irrita fallaci quoties dedit oscula fonti!
 In mediis quoties visum captantia collum
 Brachia mersit aquis, nec se deprendit in illis!
 Quid videat nescit; sed, quod videt, uritur illo: 430
 Atque oculos idem, qui decipit, incitat error.

^m Credule, quid frustra simulacra fugacia captas?
 Quod petis, est nusquam: quod amas, ⁿ avertere, perdes.
 Ista ^o repercussa, quam cernis, imaginis umbra est,
 Nil habet ista sui, tecum venitque, manetque, 435
 Tecum discedet, si tu discedere possis.
 Non illum Cereris, non illum cura quietis.

Abstrahere inde potest: sed opaca fusus in herba
 Spectat inexploto mendacem lumine formam,
 Perg, ^p oculos perit ipse suos, paulumque levatus, 440
 Ad circumstantes tendens sua brachia sylvas,
 Ecquis, Io sylva, crudelius, inquit, amavit?
^q (Scitis enim, & multis latebra opportuna suis)
 Ecquem, cum ^r vestra tot agantur secula vita,
 Qui sic taberit, longo meministis in avo? 445
 Et placet, & video; sed, quod videoque, placetque,
 Non tamen invenio; tantus tenet error amantem.
 Quoque magis doleam, non nos mare separat ingens.

^g Vide Narcissi icona apud Philostratum l. 1. Iconum. & statuum Narcissi. in Callistrati statuis.

^h Amcenitatem & umbram qua capiebatur æstivus: fontem, quem adpetebat sitiens.

ⁱ Speciem & imaginem corporis, cuius potiundæ spe lactabatur.

^k Oculos tuos initar gemini sideris lucentes.

^l Herculis. Ciofanus ex codd. Mss. contendit legendum: Et dignos Baccho, dignos & Apolline crines. cuius

lectonis vestigia præter citatos ab illo, & mei Mss. habent,

Et digitos Baccho dignos & Apolline crines, quam lect. ex ipso Ovidio videtur non levi iudicio fluctuare.

^m Apostrophe pathetica ad Narcissum. ⁿ Tu modo te averte, nulla erit umbra, nihil quod ames. ^o Ab aqua, tanquam à speculo. ^p Per quos, veluti per fenestras admittuntur species & imagines lethales. Vide v. 373. l. 14. ^q Sic Homerus Iliad. β (Υπερ β̄ θ̄ραϊ ἕρ, ἄρ̄σι τ̄, ἕρ̄ τ̄ ἄρ̄σι, &c.) ^r Corvum multiplicat novies Phœnix reparabilis ales. Quem vos perpetuo decies prævertitis avo Nymphæ Hamadryades, quarum longissima vita est.

Nec

f Scripte
Euanthes in
fabulis, fo-
rorem Nar-
cisso gemel-
lam fuisse cum
oris forma,
tum coma &
omni corpo-
ris parte fi-
mitem, quam
unice amavit.
Hac mortua
ille desiderii
impatiens di-
citur ad fon-
tem venire
solutus, ut e-
jus imaginem
ibi intueretur.
Verum
ubi id solati-
um leve videretur,
dolo-
re denique
perit, vel,
ut aliis placet,
se in fontem
deiecit.
Sed hæc ad
Narcissi gratiam
ficta esse ait Pau-
sanias in
Bœot.
z Echo, Naja-
des, Oreades.
supra v. 402.
u Quas sibi
delicias faciunt
blandiciasque male-
fani *φιλῶσι*,
undecunque
sibi spem & gratiam captantes,
undique placentiam? * Agnoscit tandem
errorem suum ac vanitatem; nectamen animum mutat sic amator ille apud
comicum; Et illam scelestam, & me miserum esse sentio; Et tædet, & amore
ardeo; & prudens, sciens, Vivus, vidensque pereo; nec quid agam scio.
Ter. Eunuch. 1. sc. 1. act. y Non hoc de Narcisso solis pronunciatum puta-
quadrabit idem in Euclyones, Gryllos, Verres, alios, quos pecunie, vini, libi-
dinis copia fecit inopes. Ausonius de Narcisso: Si cuperes alium, posses Nar-
cisse potiri: Nunc tibi amoris adest copia: fructus abest, epigram. 95. Iti-
dem 96. z Lacrymas platum fontis faciem crispantibus obliterari. a Quod
tangere non licet, aspicere liceat. b A summo pectore, vel collo, unde ve-
stis incipit, vult Ciofannus, Aliis placet, summa vestem diduxit ab ore, vi-
de l. 5. v. 398.

Nec via, nec montes, nec clausis mœnia portu:
Exigua prohibemur aqua. Cupit ipse teneri: 550
Nam quoties liquidis proreximus oscula lymphis,
Hic roties ad me resupino nititur ore.
Posse putes tangi, minimus est, quod amantibus obstat.
Quisquis es, huc exi: quid me puer unice fallis?
Quove petitus abis? Certe nec forma, nec atas 455
Est mea, quam fugias: & amarunt me quoq; Nympha.
u Spem mihi nescio quam vultu promittis amico,
Cumque ego porrexi tibi brachia, porrigis ultro;
Cum risi, arrides: lacrymas quoque sæpe notavi,
Me lacrymante tuas, nutu quoq; signa remittis; 460
Et quantum motu formosi suspicor oris
Verba refers aures non pervenientia nostras.
x Ille ego sum: sensi; nec me mea fallit imago.
Vror amore mei: flammæ moveoque, feroque. 464
Quid faciam? Roger, anne rogem? quid deinde rogabo?
Quod cupio, mecum est: y Inopem me copia fecit.
O utinam a nostro secedere corpore possem!
Votum in amante novum est: vellem quod amamus
abesset.
Iamque dolor vires adimit; nec tempora vita
Longa mea superant, primoque extinguo in ævo: 470
Nec mihi mors gravis est posituro morte dolores.
Hic, qui diligitur, vellem diuturnior esset:
Nunc duo concordēs anima moriemur in ira.
Dixit, & ad faciem rediit male sanus eandem,
Et lacrymis turbavit aquas, obscuraque z moto 475
Reddita forma lacu est: quam cum vidisset z abire,
Quo refugis? Remane; nec me, crudelis, amantem
Desere, clamavit; a liceat quod tangere non est,
Aspicere, & misero præbere alimenta furori:
Dumque dolet, b summo vestem diduxit ab ore, 480

Nudaque marmoreis percussit pectora palmis.
 Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem,
 Non aliter, quam poma solent, quæ candida parte,
 Parte rubent; aut ut variis solet uva racemis
 Ducere purpureum nondum matura colorem. 485
 Quæ simul aspexit c liquefacta rursus in unda:
 Non tulit ulterius: Sed, ut intabescere flava
 Igne levi cera, matutinaque pruina
 Sole tepente solent; sic attenuatus amore
 Liquitur, & tecto paulatim carpitur igni. 490
 Et neque jam color est misto candore rubori,
 Nec vigor, & vires, & qua modo visa placebant,
 Nec corpus remanet, quondam quod amaverat Echo.
 Quæ tamen ut vidit, quamvis irata, memorque,
 Indoluit; quotiesque puer miserabilis, Eheu! 495
 Dixerat; hæc resonis iterabat vocibus, Eheu!
 Cumque suos manibus percusserat ille lacertos,
 Hac quoque reddebat fontium plangeris eundem.
 Ultima vox solidam fuit hæc spectantis in undam,
 Heu frustra dilecte puer! Totidemque remisit 500
 Verba locus; dittoque vale, vale inquit & Echo.
 Ille caput viridi fessum submitit in herba:
 Lumina mors clausit domini mirantia formam.
 Tum quoque se, postquam est inferna sede receptus,
 In Stygia spectabat aqua, planxere sorores. 505
 Naiades, & sectos fratri imposuere capillos.
 Planxerunt Dryades: plangentibus assonat Echo.
 Lamque rogam, quassasque faces, feretrumque pa-
 rabant:

Nusquam corpus erat. Croceum pro corpore h florem
 Inveniunt, foliis medium cingentibus albis. 510

c Liquida
 rursus facta &
 limpida.

d Ad Φιλώ-
 των, υαροφας
 & διαγοφας
 ingenia ex-
 primenda ele-
 ganter sumit-
 tur flos ver-
 nus, idemque
 φιλωφας
 pluviae stri-
 tor, cum e-
 jusmodi in-
 genia spem
 sui sub iuitia
 prodigam
 præbeant,
 quam tamen
 mox fallunt
 & frugis bo-
 næ expecta-
 tionem de-
 stituunt.

e Commori-
 tur, Nar-
 cisse, tibi
 resonabilis
 Echo, Voc-
 cis ad extre-
 mos exani-
 mata modos,
 Et pereuntis
 adhuc geni-
 tum refecuta
 quere lis Vt-
 tina nuac
 etiam verba
 loquentis
 amat. Auso-

nus 97. Epigr. f Vano certe amore dilecte & perverso, siquidem stulta
 res est & iniqua, adolescentem in terreni corporis fluxu umbram usque in-
 spectare propriam i. e. corpoream vitam quæ animæ veræ idolum est po-
 stremum, quam cum ætius quam par est, amplexatur, vitam veram i.
 e. animalem, per inscitiam amittit. g Quascunque curas aut studia quis
 in animam contraxerit in hac vita, vel à natura, vel affectibus, aut vi-
 tæ ratione, ea manent etiam cum corpus exuerit. Plato in Gorgia. Cu-
 ræ non ipsa in morte relinquunt. Virgil. 6. Æneid. quæ gratia currum Ar-
 morumque fuit vivis; quæ cura nitentes Pascere equos; eadem sequitur
 tellure repositos. h Flos hic Diis inferis facer fugitur, ut qui floreat tan-
 tum & transeat, neque ullum ex se fructum edat. ita & ingenia præcocia
 haud facile perveniunt ad frugem.

Pentheus. F A B. 7.

Echionis &
 Agaves filius.
 ipse resp.
 Baccho apud
 Euripidem in
 Bacchis,
 Παιδιος Α-
 γωνος πατρός
 πατρὸς ὧν Ἐχ-
 ονίου, οὗ Βακ-
 χος: Ἐν δὲ
 συζητοῦν τῶν
 ἰσθμίων ἰσθμ-
 ῶν ἰσθμίων. Nec-
 non Luciano
 in concilio
 Deorum καὶ
 δαίμωνισσῶν.
 nempe ἀνο-
 τῆς πῆνθου.
 k Cæcitatem.
 l De his infra
 ad v. 528.
 m Diodorus
 l. 4. tres nu-
 merat Bac-
 chos. 1. In-
 dum, Inven-
 torem vitis
 ferendæ. 2.
 Iovis & Pro-
 serpinæ fi-
 lium, agricul-
 turæ invento-
 rem. 3. Iovis
 ex Semele fi-
 lium, cui in-
 ventæ & victo-

Cognita res vati meritam per Achæidas urbes,
 Contulerat famam: nomenq; erat auguris ingens.
 Spernit ¹ Echionides tamen hunc ex omnibus unus,
 Contemptor superum ¹ Pentheus, prasæaque ridet
 Verba senis; ^k tenebras, & ^k cladem lucis adempta
 Objicit: ille movens albertia tempora canis, 516
 Quam felix esses, si tu quoque luminis hujus
 Orbis, ait, fieres, nec ¹ Bacchica sacra videres!
 Namque dies aderit, (quam non procul auguror esse!)
 Qua novus huc veniet proles ^m Semeleia Liber. 520
 Quem nisi templorum fueris dignatus honore,
 Mille lacer spargere locis, & sanguine sylvas
 Fœdabis, ⁿ matremque tuam, matrisque sorores.
 Et veniet: neque enim dignabere numen honore:
 Meq; sub ^o his tenebris nimium vidisse quereris: 525
 Talia dicentem ^p perturbat Echione natus.
 Dicta fides sequitur: responsaque vatis ^q aguntur.
 Liber adest, festisque fremunt ululatibus agri:
 Turba ruit, mistæque viris matresque, nurusque,
 Et vulgus, proceresque ignota ad sacra feruntur. 530
 Quis furor ^r Anguigenæ proles ^r Mavortia vestras
^u Attollit mentes? Pentheus ait: ^x Erane tantum
 Era repulsa valent, & adunco tibia cornu?
 Et magica fraudes? ut quos non bellicus ensis,
 Non tuba terruerit, non strictis agmina telis, 535
 Fœmineæ voces, & mota insania vino,

rias, priorum tribuunt Græci. Jul. Firmicus de errore profanæ relig. Duos fuis-
 se Bacchos tradit, Cretensem, & Thebanum, apud quem plura legere est
 de utroque non vulgo nota. Cicero 3. l. de Nat. Deorum enumerat quinque. De
 nullo vero horum mentio à poetis fit, nisi de Iovis hoc & Semele filio. ⁿ Aga-
 ven matrem, materteras Ino & Autochoën. ^o Vel sic, cæcum. ^p Interpellat, im-
 pedit ne plura loquatur. Alii leg. *p*nturbat. i. e. impulsu & impetu à se amovet.
^q Exitum perinde fortiantur. ^r De Bacchanalibus, sacro Græco, scelus om-
 nium seminario, videatur Liv. 94. l. ubi in concione Portius Cato Consul inter
 cætera. Primum, inquit, mulierum magna pars est. deinde simillimi fœminis ma-
 res stuprati, & conitrapratorës, fanatici, vigiles, vino, strepitibus, clamoribusq;
 nocturnis attoniti, &c. In his sacris Bacchantes thyrsos gerentes pampinis he-
 deraque coronati gestabant vites, hireos, cophinos, phallos; per sylvas, montes,
 nemora furibunda saltabant; dissono clamore, ululatu, tibiarum cantu & cym-
 balorum tinnitu omnia replebant. his supra promiscua, cædes infandæ. Sed
 plura lege apud Patres 55. Arnob. 5. l. Aug. de Civ. Dei 6. l. c. 9. & 10. l. c. 13.
 Clem. Alexand. in Protrep. Euseb. 2. l. Præpar. Euang. c. 5. Tertull. de spectacu-
 lis. Firmicum de err. prof. relig. ^s Thebani, progenies eorum qui ex dentibus
 Anguis orti sunt. supra v. 105. — ^t Anguis autem illi Marti sacer custos erat
 fontis Martii. ad v. 32. ^u Alii *Assonni*. ^x Cymbala,

Obscæ-

Obscænique greges, & inania tympana vincant ?
 Vosne senes mirer ? qui longa per aquora velti
 ¶ A Tyro, hac profugos posuisti sede penates,
 Nunc finitis sine Marte capi ? Vosne, acrior etas, 540
 O juvenes, propioraque mea ? quos arma tenere
 Non thyrso ; galeaque regi, non fronde decebat.
 Este, precor, memores, qua sitis stirpe creati,
 Illiusque animos, qui multos perdidit unus,
 Sumite serpentis : Pro fontibus ille, lacuque
 Interiit : At vos pro fama vincite vestra. 545
 Illa dedit letho fortes : Vos vincite molles.
 Et patrum retinete decus. Si fata vetabunt
 Stare diu Thebas ; utinam tormenta, virique
 Mania diruerent, ferrumq;, ignisque sonaret ! 550
 Essemus miseri sine crimine, forsque querenda,
 Non celanda foret, lacrymaque pudore carerent.
 At nunc a puero Thebae capientur inermi ;
 Quem neq;, bella juvant, nec tela, nec usus equorum ;
 Se madidi myrrha crines, mollesque corona, 555
 Purpuraque, & pictis intextum vestibus aurum.
 Quem quidem ego actutum modo vos absistite cogam
 Assumptumque ² patrem, commentaque sacra fateri.
 a An satis Acrifso est animi contemnere vanum
 Numen, & Argolicas vementi claudere portas ? 560
 Penthea terrebit cum totis ^b advena Thebis ?
 Ite citi, (famulis hoc imperat) ite, ducemque
 Attrahite huc vinculum : jussis mora segnis abesto.
 c Hunc avus, hunc Athamas, hunc cætera turba suorum
 Corripiunt dictis frustra que inhibere laborant. 565
 Acrior admonitu est ; irritaturque retenta
 Et crescit rabies, moderaminaq; ipsa nocebant.
 Sic ego torrentem, qua nil obstabat eunti,
 Lenius, & modico strepitu decurrere vidi :
 At, quacumq;, trabes, obstructaq;, saxa jacebant, 570
 Spumeus, & fervens, & ab obice sævior ibat.
 Ecce ^d cruentati redeunt ; & Bacchus ubi esset,
 Querenti domino, ^e Bacchum vidisse negarunt.
 Hunc, dixere, tamen comitem, famulumq;, sacrorum,

y Ne fraus
 fiat Pedæ le-
 gi, Græco-
 rum more
 constet sibi
 ultima syllaba
 in Tyro,
 cujus prior
 brevis est. Et
 tamen alter
 ē Mss. nostris
 habet: Hac
 Tyron, hac
 profugos
 pos. sede pe-
 nates. ut
 Virgil. 1.
 Æneid.
 Ilium in Ita-
 liam portans,
 victo ique
 penates,
 & Iovem,
 quem ementi-
 tus est pa-
 trem. Oὐ δὲ
 χομῆν ἰσπελὸν
 αἰθρᾶ ἰδῆεν
 δῖον. Bacchus
 apud Nonn.
 44. l. Dionys.
 αἰθρᾶ δὲ τὴν
 ἰγχιῖ χαλκίῳ
 τειρομήνῳν ἔγ
 σπύζα κηρῶ,
 Ὅτι Διὸς με-
 γάλιστο γούνη
 ἐψάσατο κηρῶ.
 a Acrifus
 Argivorum
 rex, oculus
 portis, neque
 Deum hunc
 neque sacra
 ipsius admisit.
 b Bacchus
 quem non
 civem agno-
 scit Pentheus,
 nedum
 Deum.
 c Apud Euri-
 pidem in Bac-

chis, non audit Cadmum, non Tiresiam. d Vulnerati à comitibus Bacchi, dum Bacchum & Bacchasprehendere tentarent. e Famuli tamen in Bacchis Euripid. Παιδῶν, πᾶστομεν, τὴν δὲ ἄγρῳν ἡγρευκότες Εὐρῆνο ἱερεμῆας, &c. ipsum adducentes Bacchum, quem noster Acatæ sub imagine inducit latentem.

f Penthei
fab. alii referunt ad ultionem divinam

*Cepimus : & tradunt manibus post terga ^f ligatis,
Sacra dei quondam & Tyrrhena gente secutum.*

pœnas ab Atheis & Divinorum contemptoribus exigentem. Alii ad ignarum Politicæ principem, cui haud tutum est conari uno ictu frangere populû concitati impetus, quos mora melius labefacit, quam vis repente tollit. Clariss. Baconus ad curiositatem derorquet, quem adi. ^g Qui hic est Tyrrhena de gente, quomodo versu 583. illi patria Moœonia est? Tyrheni, iidem Thufci & Hetrusci, à Lydis & Moœoniis oriundi, qui sub Tyrreno Lydi fratre duce eam Italiæ partem appulsi occuparunt quæ Hetruria appellatur ad mare Tyrreum, Thuscum, seu inferum. Vbi Lydia quondam Gens bello præclara jugis infedit Hetruscis. Virg. 8. Æn. Adi Dionyl. Halicarnass. 1. 1.

Nautæ in Delphinos conversi, & Pentheus à Bacchis
discerptus. F A B. 8. 9.

Aspicit hunc Pentheus oculis, quos ira tremendos
Fecerat, & quanquã pœna vix tempora differt,
O perture, tuæque alius documenta dature
Morte, ait, sede tuum nomen, nomenq; parentum, 580
Et patriam, morisque novi cur sacra frequentes.
Ille metu vacuus, Nomen mihi, dixit, Acœtes:
& Patria Maonia est, humili de plebe parentes
Non mihi, qua duri colerent pater arva juvenci,
Lanigerosque greges, non ulla armenta reliquit. 585
Pauper & ipse fuit: h linoque solebat & hamis
Decipere, & calamo salientes ducere pisces.
Ars illi sua census erat: cum traderet artem,
Accipe quas habeo, studii successor, & hares,
Dixit, opes: moriensque mihi nihil ille reliquit 590
Præter aquas, unum hoc possum appellare paternum.
Mox ego, ne scopulis harerem semper in iisdem,
Addidici ^k regimen dextra moderante carina
Flectere, & ^l Olenia sidus pluviale capella, 594
^m Taygetemq; ⁿ Hyadesq; oculis, ^o Arctonque notavi.
Ventorumque domos, & portus puppibus aptos.
Forte petens ^p Delon, & ^q Chia telluris ad oras
Applicor, & dextris adducor litora remis:
Doque leves ^r saltus, udaq; immitto arena.
Nox ubi consumpta est, aurora rubescere primo 600
Cæperat: exurgo ^s laticesque inferre recentes
Admoneo, monstroque viam qua ducit ad undas.

^b Reti, in-
quiuat, ex li-
no. Quid si
ipsam signet
lineam vel se-
tam? Namq;
Glancus de fe
l. 13. v. 923.
Nam modo
ducebam du-
centia retia
pisces: Nuuc
in mole se-
dens modera-
bar arundine
linum. ⁱ In
quibus exer-
cerem artem
piscatoriam.
^k Artem nau-
ticam. navis
autem guber-
natori neces-
saria est cog-
nitiio fide-
rum & por-
tuum. ⁱ Anal-
theæ, inter
sidera relatæ,
quod Iovi in-
fanti lac præ-
buisset prope
Olenum. opp.
Achaïæ. quæ
ortu & occa-
su suo pluvias inducit. ^m Pleiadas, quarum una est Taygete. ⁿ Stellas 5.
in capite Tauri. ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jh} ^{ji} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

ⁱ In quibus exer-
cerem artem
piscatoriam.
^k Artem nau-
ticam. navis
autem guber-
natori neces-
saria est cog-
nitiio fide-
rum & por-
tuum. ⁱ Anal-
theæ, inter
sidera relatæ,
quod Iovi in-
fanti lac præ-
buisset prope
Olenum. opp.
Achaïæ. quæ
ortu & occa-
su suo pluvias inducit. ^m Pleiadas, quarum una est Taygete. ⁿ Stellas 5.
in capite Tauri. ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jh} ^{ji} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

Ipse,

Ipse, quid aura mihi tumulo promittat ab alto,
 Prospicio: comitesque voco, repetoque carinam.
 Adsumus en inquit sociorum primus Opheltus:
 Vique putat, prædam deserto nactus in agro 606
 *Virginea puerum ducit per litora forma.
 Ille mero, somnoque gravis titubare videtur,
 Vixq; sequi; specto cultum, faciemque, gradumque:
 Nil ibi quod credi posset mortale videbam. 610
 Et sensi, & dixi sociis: ^u quod numen in isto
 Corpore sit dubito; sed corpore numen in isto est.
 Quisquis es, o faveas, nostrisque laboribus adsis:
 His quoq; des veniam. Pro nobis mitte precari,
 Dictys ait, quo non alius conscendere summas 615
 Ocyor antennas, prensoque rudente relabi.
 Hoc Libys, hoc flavus ^x prætor tutela Melanthus,
 Hoc probat Alcimedon, & ^y qui requiemq; modumq;
 Voce dabat remis, animorum hortator Epopeus;
 Hoc omnes alii: prædæ tam cæca cupido est.
^z Non tamen hanc sacro violari pondere pinum 621
 Perpetiar, dixi: ^a pars hic mihi maxima iuris;
 Inque aditu obfisto. Furit audacissimus omni
 De numero Lycabas; qui Thusca pulsus ab urbe,
 Exilium, dira pœnam pro cade luebat. 625
 Is mihi, ^b dum refesto, juvenili guttura pugno
 Rupit: & excussum misisset in æquora, si non
 Hæsisset, quamvis amens, in fune retentus.
 Impia turba probat factum, tum denique Bacchus
 (Bacchus enim fuerat) veluti clamore solutus 630
 Sit sopor, ^c æque mero redeant in pectora sensus;
 Quid facitis? quis clamor? ait: qua dicite nauta,
 Huc ope perveni? quo me deferre paratis?
 Pone metum, ^e Proreus, & quos contingere portus,
 Ede, velis, dixit: terra sistere petita. 635
 Naxon, ait ^f Liber, cursus advertite vestros:
 Illa mihi domus est, vobis erit hospita tellus.
 Per mare fallaces, perque omnia numina jurant,
 Sic fore, meque jubent picta dare vela carina.

t Duodecim. quos nominat Hygius, 134. fab. noster infra 20. ⁺ Iustitias dicitur xipos. ⁺ Iustitias dicitur xipos. ⁺ Iustitias dicitur xipos. Nonn. lib. 45. ubi tota hæc fabula. ^u H. ⁺ Ζεύς ὄδ' ἔστιν ἡ ἀπύρρητος Ἐπίδωρος, ἡ Περσεύδων, &c. gubernator ad socios in Homeri hymno Δίωτος ἡ ληστὴ. ^x Qui prætor assiduus custos navi prospicit. Proreta, ἡ ἡρωεὺς. ^y Portifculus. κλεισθῆς. hortator & moderator remigum. ^z Non finem hanc navem violari prædatura tam sacri ponderis. i. numinis, vel per Hypallagen. Non patiar numen violari hac navi. ^a Gubernator erat, ut habet Homerus modo

dicto Hymno. ^b Dum refesto. ^c Quasi vero jam concocto & despinato, ad sobriam mentem reversus. ^d Homerus in Hymno de Baccho & latronibus, & Nonnus lib. 45. ferunt Bacchum à prædonibus viuculis ligatura fuisse, vincula autem ultro excidisse manibus & pedibus. ^e Supra vers. 617. ^f Bacchus, ut Græcis Διονῆος. Quod curis solvit corda, Lyæus etit.

g Inf. Maris
Ægei, Cycladum celeberrima. quæ & Dionysia vocatur à fertilitate vitium & vini copia.
h Ne Naxon devehatur puer.

ι Τυροσὶ τοῖς τῆς ὀψ' ἡγ' κκεῖος ἐφόρῳ. ὅς τ' ἰδύρις Νείσων ἔς ἀλλήλους.
Nonnus 45.
Dionys.

k Ironice vel Interrogatorie. l Hæc sub Acatæ persona.

m Nautæ, prædones.

n Μὲ ὄφθαλμοφάνη καὶ παρρησίῃ τῆς.

atque ipse jam Bacchus sibi præfentissimus;

quamvis sub persona Acatæ dissimulatus. sic Mercurius per se jurat apud

Plautum in Amphit. So. Per Iovem juro, me esse

Sosiam, neque falsum dicere.

Mer. At ego per Mercurium juro, tibi Iovem non credere.

o Vela prius collecta & antennæ adstricta jam dimitunt soluta, h. e. pandunt, explicant vela. p Remis velisque.

q Ἀσπίνα δ' ἀκρόβητον παρὰ ἰσίων ὄρεσιν ὄρη Ἀμπελοῖ ἐνθα καὶ ἐνθα, καὶ ἐκρημένοντο τ' πολλὰ Βορέων. ἕμψ' ἰδὸν τ' μίλας ἐλλοισίτο κισθὲς Ἀνθισί τῆρα τῆσσω, &c. Hymn. Hom. supradicto. r Vicibus.

neque enim vix ferunt racemos, sed contra. s Thyrsi descriptio. t Fera istæ significant terrificas species, imagines & phantasmata, quæ eboriorum oculis & animis obverlantur. u Nautæ nimio graves Baccho, ut qui Deum invitum moverant, se præcipitarant in manifesti periculi mare, gubernatore Iolo qui non transilierat modici munera Liberi, incolumi. Atque hic memorare iubet lepidiss. historiam, quam refert Timæus apud Athenæum lib. 2. cap. 2. Νέκυστοι τ' ἡδὲ ἐν Ἀκρόγυατι, &c. Iuvenes quidam in domo quadam Agrigentii potantes, usque adeo per ebrietatem dementati sunt, ut se crederent in triremi navigare, sæva tempestate jactatos. vasa itaque & stragula domus eiecerunt per fenestras in viam, tanquam in mare. neque concursu populi spectant

Dextera & Naxos erat, dextera mihi linthea danti, 640

Quid facis, ô demens? quis te furor? inquit Opheltes.

Pro se quisq; timet: h lavam pete, maxima nutu

Pars mihi significat; pars, quid velit, aure susurrat.

Obstupui; capiatque alius moderamina, dixi:

Meque ministerio scelerisque, artisque removi. 645

Increpor à cunctis: totumque immurmurat agmen.

E quibus Ethalion, k Te scilicet omnis in uno

Nostra salus posita est, ait: & subit ipse, meumque

Explet opus, Naxoque petit diversa relicta.

Tum deus illudens, tanquam modo deniq; fraudem

Senferit è puppi pontum prospexit adunca, 651

Et stenti similis, Non hæc mihi litora nautæ,

Promissistis, ait; non hæc mihi terra rogata est.

Quo merui pœnam factò? qua gloria vestra est?

Si puerum juvenes, si multi fallitis unum? 655

l Iamdudum flebam; lacrymas m manus impia nostras

Ridet, & impellit properantibus aquora remis.

n Per tibi nunc ipsum (neque enim presentior illo

Est deus) adjuro, tam me tibi vera referre,

Quam veri majora fide. Stetit equore puppis 660

Haud aliter, quam si siccum navale teneret.

Illi: admirantes remorum in verbere perstant,

Velas, o deducunt, p geminag; ope currere tentant.

q Impediunt hedera remos, nexuque recurvo

Serpunt, in gravidis distinguunt vela corymbis. 665

Ipsæ racemiferis frontem circumdatus r uvis,

t Pampineis agit at velatam frondibus hastam.

Quem circa t riges, simulacraque inania t lyncum

Pictarumque jacent fera corpora t pantherarum.

u Exiliere viri, (x sive hoc insania fecit, 670

Mer. At ego per Mercurium juro, tibi Iovem non credere. o Vela prius collecta & antennæ adstricta jam dimitunt soluta, h. e. pandunt, explicant vela. p Remis velisque. q Ἀσπίνα δ' ἀκρόβητον παρὰ ἰσίων ὄρεσιν ὄρη Ἀμπελοῖ ἐνθα καὶ ἐνθα, καὶ ἐκρημένοντο τ' πολλὰ Βορέων. ἕμψ' ἰδὸν τ' μίλας ἐλλοισίτο κισθὲς Ἀνθισί τῆρα τῆσσω, &c. Hymn. Hom. supradicto. r Vicibus. neque enim vix ferunt racemos, sed contra. s Thyrsi descriptio. t Fera istæ significant terrificas species, imagines & phantasmata, quæ eboriorum oculis & animis obverlantur. u Nautæ nimio graves Baccho, ut qui Deum invitum moverant, se præcipitarant in manifesti periculi mare, gubernatore Iolo qui non transilierat modici munera Liberi, incolumi. Atque hic memorare iubet lepidiss. historiam, quam refert Timæus apud Athenæum lib. 2. cap. 2. Νέκυστοι τ' ἡδὲ ἐν Ἀκρόγυατι, &c. Iuvenes quidam in domo quadam Agrigentii potantes, usque adeo per ebrietatem dementati sunt, ut se crederent in triremi navigare, sæva tempestate jactatos. vasa itaque & stragula domus eiecerunt per fenestras in viam, tanquam in mare. neque concursu populi spectant

Sive

Sive timor) primusque Medon nigrescere pinnis,
 Corpore depresso & spina curvamine flecti
 Incipit. Huic Lycabas, in qua miracula, dixit,
 Verteris? & lati rictus, & panda loquenti
 Naris erat, squammamque cutis durata trahebat.
 At Libys, obstantes dum vult obvertere remos, 676
 In spatium reslire manus breve vidit; & illas
 Iam non esse manus, jam pinnas posse vocari.
 Alter ad intortos cupiens dare brachia fines,
 Brachia non habuit, truncosq; repandus in undas 680
 Corpore desiluit; Falcata novissima cauda est,
 Qualia dimidia sinuantur cornua Luna.
 Undique dant saltus, multaque aspergine rorant;
 Emergunt que iterum, redeunq; sub aquora rursus:
 Inque chori ludunt speciem, lascivag, jactant 685
 Corpora, & acceptum patulis mare naribus efflant.
 De modo viginti (tot enim ratis illa ferebat)
 1 Restabam solus, 2 pavidum, gelidumque trementi
 Corpore vixque animum firmat deus, Excute, dicens,
 Corde metum, 2 Diamq; tene. Delatus in illam 690
 Accessi sacris, Baccheaque sacra frequento.
 Præbuius longis, Pentheus, ambagibus aures,
 Inquit, ut ira mora vires absumere posset.
 b Præcipitem famuli rapite hunc, cruciatq; duris
 Corpora tormentis Stygia demittite morti. 695
 Protinus abstractus solidis Tyrrenus Acætes
 Clauditur in tectis: & dum crudelia jussa
 Instrumenta necis, ferrumque, ignesque parantur,
 c Sponte sua patuisse fores, lapsusque lacertis
 c Sponte sua, sama est, nullo solvente, catenas. 700
 Perstat Echionides, nec jam jubet ire, sed ipse
 Vadit, ubi festus facienda ad sacra d Citharon

quamprimum ab hac tempestate incolentes portum tangerent, staturas tanquam Diis marinis posituros. x Neque inepte finguntur ebrii mutari in pisces, eosque ducentes choreas, & laticem naribus efflantes, rictu credo ac vomitu; in illud denique piscium genus qui δελφίνος dicuntur, vere δελφίνος. h. e. maris suæ cui Cardani subtilitari de delphinis non reclamitat Iul. Scalig. exerc. 223. 5. y Sobrius è viginti solus. z Θάραξ δὲ κρίσις, & c. Bacchus gubernatori, in hymno dicit. Hom. a Naxos, quam Strongylem, dein Dian, mox Dionysida, & c. appellarunt. Plin. 4. l. 12. c. b Καθίσταται αὐτὸν ὡς ἀσπίδα ἀπὸ τῆς ἀντιπύρας, & c. Pentheus in Eurip. Bacchis. c Διὰ τὸν θυγὸν ὁ θεὸς ὄζει ἀπὸ τῆς ἀντιπύρας, & c. d Mons Bœotia: nocturnis Bacchi Orgiis resonans. Thyas ubi audito stimulant Trieterica Baccho Orgia, nocturnusque vocat clamore Citharon. 4. Æueid.

tis & spellestem pro-
 jectam diri-
 pientis ad fa-
 ctiorem men-
 tem redie-
 runt. Quin
 & magistrati-
 bus postridie
 advenienci-
 bus causamq;
 tantæ vesan-
 niæ sciscitan-
 tibus respon-
 derunt, tem-
 pestate se ve-
 xatos, navem
 ut allevarent
 sarcinas se su-
 pervacuas in
 mare abje-
 cisse. Miran-
 tibus præto-
 ribus atque
 eos incusanti-
 bus, juvenum
 quidam, Ego,
 inquit, viri
 Tritones, me-
 tu conternat-
 us sub imo
 navis tabula-
 to delitui.
 Ignoscenti-
 bus eorum
 dementiae
 magistrati-
 bus, atque ne
 in posterum
 se vino in-
 gurgitareat
 monentibus,
 egerunt gra-
 tias, vove-
 runtque se iis

e Arborem
conscenderat
Pentheus
spectaturus
Orgia, ut
habet Euripi-
des in Bac-
chis, Nonnus
lib. 46. Dio-
nyf. Theocri-
tus Idyll. 26.
λαμψίς.
f Nectantum
non initiatis,
sed & sacri-
legis & sa-
cerorum con-
rempторibus.
g Θήκη, ἰλι-
κη, vñc λιν
vocat Pen-
theum Eurip-
ides, Flac-
cus taurum,
vitulum Per-
sius.
h Εὐχά τοι μή-
τηρ ἴμι παῖς
σίδην Πενθεύς,
δὲν ἔτιος ἐν δό-
μοις Εὐχίου θ.
Οὐκ ἴμι δὲ
δὲ μήτις με,
μηδὲ τὰς
ἄμακας Ἀμαρ-
τίας πᾶσις
σὲν κατὰ κτῶ-
νος. Η δὲ
ἄφρον ἐξήσπ,
&c. Nuncius
in Bacchis
Euripidis.

i Per manus filii tui rogata, miserere nepotis itidem discerpenti, nisi tu opem
auleris. h Η δὲ ἄφρον ἐξήσπ, καὶ διενεργῆς Κθαγῆς ἑλίαςσ' ἄφρονισ' ἂ χρη φρο-
νῶν, &c. Euripid. Bacch. legend. & Theocriti Ἀρηά, & Nonnum 46. Dionys.
ibi & luctus Agaves ad sanam mentem reversæ. Senec. Oepid. 422. I Tò σω-
κρονῶν ἢ καὶ σίδην τὰ τῶν θεῶν, Κάλδισον διμου γ' αὐτὸ, καὶ σοφώτατον Θεησίσιον
ἴσπου χρημα, τῶσι χρωμένους, ita nuncius narrationem ex dis Penthei in Euripi-
dis Bacchis. m Thebanæ, ab Ismeno fl, Bceotix, in qua Thebæ.

Canibus, & clara bacchantum voce sonabat.
Ut fremit acer equus, cum bellicus are canoro
Signa dedit tubicen, pugnaque assumit amorem: 705
Pentheas sic ictus longis ululatibus ather
Movit, & audito clamore recanduit ira.
Monte fere medio est cingentibus ultima sylvis
Purus ab arboribus spectabilis undique campus:
e Hic oculis illum cernentem sacra & profanus 710
Prima videt, prima est insano concita cursu,
Prima suum misso violavit Penthea thyrso
Mater: & , ô gemina, clamavit, adeste sorores:
Ille & aper, in nostris errat qui maximus agris,
Ille mihi ferendus aper. Ruit omnis in unum 715
Turba furens: cuncta cœunt, trepidumq; sequuntur,
Iam trepidum, jam verba mentis violenta loquentem,
h Iam se damnantem, jam se peccasse fatentem.
Saucius ille tamen, Fer opem, matertera, dixit,
Autonœ: moveant animos! Actæonis umbra. 720
k Illa quis Actæon nescit: dextramque precantis
Abstulit; Inoo lacerata est altera raptu.
Non habet infelix qua matri brachia tendat;
Trunca sed ostendens dejectis vulnera membris,
Aspice mater, ait. Vists ululavit Agave, 725
Collaque jactavit, crinemque per aëra movit:
Avulsumque caput digitis complexa cruentis,
Clamat, Io comites! Opus hoc victoria nostra est.
Non citius frondes autumnis frigore tactas,
Iamque male hærentes, alta rapit arbore ventus; 730
Quam sunt membra viri manibus direpta nefandis.
l Talibus exemplis monita nova sacra frequentant,
Thuraque dant, sanctasque colunt m Ismenides aras.

LIBER IV.

Dercetis in piscem, Semiramis in columbam,
& Nais in piscem. F A B. I. 2. 3.

AT non Alcithoë^a Mineias Orgia censet
Accipiendi dei: sed adhuc temeraria Bacchum
Progeniem negat esse Iovis: sociasque sorores
Impietatis habet. Festum celebrare sacerdos,
Immunesque operum famulas dominasque suorum, 5
Pectora^b pelle tegi, ^c crimales solvere vittas,
^d Serta comis, manibus frondentes sumere thyrsos
Iusserat: & sevam lasi fore numinis iram,
Vaticinatus erat. Parent matresque, nurusque,
Telas, & calathos, ^e infectaque pensa reponunt, 10
Thuraque dant, ^f Bacchumque vocant, ^g Bromium-
que, Lyaumque,

^h Ignigenamque, ⁱ satumque iterum, solumque ^k bi-
matrem:

Additur his^l Nyseusque, indetonsusque ^m Thyoenus,
Et cum ⁿ Lenao genialis constor uva,

^o Nyctileusque, ^p Eleleusque parens, & ^p Iacchus,
& ^p Evan: 15

^q Et qua præterea per Grajas plurima gentes
Nomina, Liber, habes. ^r Tibi enim inconsumpta ju-
Tu puer aternus, tu formosissimus alto (venta est,
Conspicere celo: tibi, cum sine ^s cornibus astas,
Virgineum caput est. ^t Oriens tibi victus, adusque 20
Decolor extremo qua cingitur India Gange.

^u Penthea, tu venerande, bipennisferumq; ^x Lycurgum

Iac. Gaddii l. 1. 2. hymn. Antholo. Græc. epigr. 33. c. Videndus & Ioach. Camerarius problem. 6. l. 8. ^g A fremitu Bromius, quod vociferatur Iacchus, Quod curis solvit corda Lyæus erit. ^h Fulminis ictu editum, ut l. superiore. ⁱ Ex utero Semele & Iovis femore. cur *πρωτογενής* vocetur, aliam rationem vide apud Strabonem lib. 13. Georg. ^k A Nyfa Indiæ urbe. ^l Idem u. est cum Sole usque juvene & radiis comato. Macrob. 1. Saturn. 18. c. & Mythologi alii, quos super his consule. ^m A matre Semele, quæ culta nomine Thyoes à *Θύα*. ⁿ A torculari seu laçu, qui *λυσός*. ^o A nocturnis Orgiis. ^p A clamore in Orgiis & exhortatione in bello Gigant. ^q Soleum quippe erat atque è religione omnia nomina hymnis inferere, ne quod omitterent; ut & — ^r Attributa & gesta. vide quæ nos ad Senec. Oedipum, choro 2. / Bacchus cur sit cornutus, dixi ad Senec. Hippolyt. v. 753. & Ad Senec. Oedip. 114. ^s Libro præced. ^t Regem Thraciæ, cui cum vites omnes in odium Bacchi excinderet, immissa à Baccho insania, falcem cruribus suis allisit, interijtque, sed vide Homerum 6. Iliad.

^a Minei filia.
^b Νεφέων, hinnulorum, & Βοσράγγων vulpium.
^c Quod in omnibus sacris fieri solet. ^d Pamphinea. Vitis caput tegitur; lateri cervina finistro Vellera dependet, &c. 6. l. v. 59.
^e Imperfecta, opere per festa intermisso.
^f Lux huius erit ab hymno in Bacchum. Horat. Ode 19. 2. l. & 25. Ode 3. lib. Senec. Oedip. vers. 403. Sannazar. 2. lib. 5. eleg. Mureti Galliambo ad Catulli epithalamium 63.

y Redi ad
libr. præced.
v. 570.

z Vers. 659.
l. superioris,
& Nat. Com.
l. 5. c. 13.

a Silenus
Bacchi alum-
nus, Lucian.
concil. Deor-
um. Diodor.
l. 4. b Lanifi-
cio Minervæ
invento Bac-
chi festis par-
um conveni-
enti.

c Noviter in-
venta, & ab
his pro falsis
habita.

d Quam
Bacchus
Deus est.

e Veneris
filia, vel ipsa
Venus cuius
in Phœnicia
Imaginem se
vidisse testa-
tur Lucianus,
in lib. de Sy-
ria Dea.

Σημειω
ἐξου. ἡμισυ
μην γυνή. τὸ
δὲ οὐδὲν ἐκ
μνησθῶν ἐξ
ἀκέρως ποθῆς,
Ἰχθυὶ ἀρῆ
ἀποστῆναι.

vel quia in
aqua lapsa
servata fuis-

set à piscibus; vel quod Typhonem fugiens in piscem sese Cytherea nova-
vit, &c. ut habet Manilius lib. 4. Ast. Ad quem vide Iosf. Scalig. & quæ
adjecit Io. Seldenus 2. Syntagm. de Diis Syris c. 3. Deam hanc Syriam Pa-
læstinam & Hierapolitanam vocant, Dirceto, Arargarin, Dagon, Diodorus
Sic. 3. l. Hyginus. Athenæus l. 8. c. 5. Strab. 16. l. 1. Macrobius. 1. Saturn. 23. c.
Ramirez. Penticont. 21. c. Lil. Gyrard. 1. Syntagm. — f Cujus
filia Semiramis in columbam versa est, ἐξ περὶ τὴν ἀποκρίσιν. Lucian. de Dea
Syria. de expositione infantis Semiramidis, utque ab avibus nutrita sit, accre-
veritque, &c. Diodorus lib. 3. g Nympha Nosola inf. Erythræi maris,
quæ juvenes advenas, quibus consuevisset, in pisces veneficiis mutavit. quæ &
ipsa tandem à Sole, cui inf. illa sacra, vindice, in piscem versa est. h Mutos,
ἰχθυῶν, ut qui pulmonibus, arteria & gutture careant. i Morus.

Sacrilegos mactas, y Tyrrhenaque mittis in æquor
Corpora. Tu bijugum pictis insignia franis
Colla premis z lyncum: Baccha, Satyrique sequuntur,

a Quique senex ferula titubantes ebrius artus 25
Sustinet, & pando non fortiter hæret a seculo.

Quacumque ingrederis, clamor juvenilis, & una
Fæmineæ voces, impulsaque tympana palmis,
Concavaque æra sonant, longoque foramine buxus.
Placatus mitisque, rogant Ismenides, ad sis: 30

Tussaque sacra colunt. Sola Mineides intus
b Intempestiva turbantes festa b Minerva
Aut ducunt lanas, aut stamina pollice versant,
Aut hærent tela, famulasque laboribus urgent.

E quibus una levi deducens pollice filum. 35
Dum cessant alia, c commentaque sacra frequentant:
Nos quoque, quas Pallas melior dea d detinet, inquit,
Virile opus manuum vario sermone levemus.

Perque vices aliquid, quod tempora longa videri
Non sinat, in medium vacuas referamus ad aures. 40
Dicta probant, primamque jubent narrare sorores.

Illæ, quid è multis referat (nam plurima norat)
Cogitat: & dubia est, de te Babylonia narret
e Derceti, quam versa squamis velantibus artus
Stagna Palæstini credunt coluisse figura; 45

f An magis ut sumptis illius filia pennis,
Extremos altis in turribus egerit annos;
g Nais an ut cantu, nimiumque potentibus herbis
Verterit in h tacitos juvenilia corpora pisces,

Donec idem passa est; an qua poma alba ferebat, 50
Vt nunc nigra ferat contactu sanguinis i arbor.

Hæc placet, hæc quoniam vulgaris fabula non est,
Talibus orsa modis, lana sua fila sequente.

Pyramus & Thisbe. F A B. 4.

Pyramus & Thisbe, juvenū pulcherrimus alter, 55
 Altera, quas oriens habuit, pralata puellis,
 Contiguas habuere domos: ^k ubi dicitur altam
 Coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem.
 Notitiam, primosque gradus vicinia fecit;
 Tempore crevit amor: ^l tēda quoque jure coissent. 60
 Sed ^m veterare patres, quod non potuere vetare.
 Ex aquo captis ardebant mentibus ambo.
 Conscius omnis abest; nutu, signisque loquuntur:
 Quoque magis tegitur, ⁿ tanto magis aestuat ignis.
 Fissus erat tenui rima, quam duxerat olim, 65
 Cum fieret, paries domui communis utrique.
 Id vitium nulli per secula longa notatum;
 (o Quid non sentit amor?) primi vidistis amantes,
 Et vocis fecistis iter, tutaque per illud
 Murmure blanditiæ minimo transire solebant. 70
 Sape ubi constiterant hinc Thisbe, Pyramus illinc,
 Inque vices fuerat captatus anhelitus oris,
 Invide, dicebant, paries, quid amantibus obstas?
 Quantum erat, ut sineres toto nos corpore jungi?
 Aut, hoc si nimium est, vel ad oscula danda pateres?
 Nec sumus ingrati: tibi nos debere fatemur, 76
 Quod datus est verbis ad amicos transitus aures.
 Talia diversa nequicquam sede locuti
 Sub noctem dixere Vale: partique dedere
 Oscula quisque sua non pervenientia contra. 80
 Postera P nocturnos aurora removerat P ignes,
 Solque pruinosas radiis siccaverat herbas:
 Ad solitum coiere locum. Tum murmure parvo
 Multa prius ^r questi, statuunt, ^s in nocte silenti

^k Babylonis arcem à Belo conditam, regiam & urbem, Semiramis, vita functo conjugē suo Nino, ciuitate muro ex latere coctilibus bitumine interlito, cuius ambitus 365 stadia complectitur cum antiquo spatio singula stadia singulis diebus essent perfecta. Altitudo muri inter turres, quæ erant 250. erat cubitorum 50. ipsarum turrium altitudo, cubitorum 60. latitudo 32 pedum, ut quadrigæ occurrentes facile commearē inter se possent. Qui plura volet, adeat Diodor. 3. l. Strabonem

16. Curtium lib. 5. Herodotum 2. Hygin. 233. cap. mediam urbem interfluente Euphrate; per quem quo stratagemate capta fuerit à Cyro Babylon lege Xenoph. 7. l. de inst. Cyri. vide Io. Tzetzen l. 9. Chil. 275. / Nuptiæ. in quibus cum aquæ & ignis sacramenta adhiberentur, faces quinque e tēda ardore à toridem pueris patris & matris præferabantur. vide quæ nos ad Senec. Thebaid. vers. 263. & 507. ^m Veruerunt nuptiarum jure ne coirent; ne animis & affectu iungerentur, vetare non poterant. In conjugii vero, supra alia omnia, necessendis vel solvendis male respondent coacta ingenia. ⁿ Verr. libb. Tectus magis aestuat ignis. & unus Mss. mens. o Quis fallere posset amantem? Virg. de Didone 4. Æneid. p Cœli faces stella: ut l. 7. v. 103. Postera depulerat stellas Aurora micantes. q Alii. Ad solitum rediere locum. Alii. ad sol. venere locum. v De parentibus suis. s Concupia, intempesta. Al. Vt nocte sequenti Fallete.

LIBROS

DEL DR.

L. MARCA

D 6

Fallere

z Sepulchri
Nimi moles,
inquit Dio-
dorus, alti-
tudinis 9.
stadiorum, la-
titudinis 10.
conspectur
velut arx
quædam, licet
multis stadiis
distans ab
urbe. lib. 3.

u Baccis.
Poma in-
quunt, sunt,
quæ foris
habent quod
est usui &
durum intus
includunt:
Nuces, quæ
foris corio
duriore te-
guntur, intus
habent nuclei
medullam.
Pomi tamen
nomen gene-
rale fere est
omni fru-
ctuum ge-
neri.

x Vt nox
longa quibus
mentitur
amica vide-
tur. Hor. 1.
epist. 1. lib.
Omnisque
nimium lon-
ga properanti
mora est.
Seneca.

y Ex opinio-
ne vulgi, cui
res in plano
agi videtur,
& Sol occi-
dere Hesperio mari.

z Al. Surgit ab iisdem. a Constituta, ut, Dies colloquio vel nuptiis dictus.
Al. Pactaque. b Sedavit, placavit. c Discerpere, dilaniare. d Ex Stoa,
cui mors ad manum præstat portum & libertatem à malis. Nunquam est ille
inifer, cui facile est mori. Senec. in Herc. Oetæo. Si piger luctus, habes Mor-
tem paratam. pectus in tela indue. Idem in Herc. Furem, 1026. e Al. Et
ad pactæ se confert arboris umbram,

Fallere custodes, foribusque excedere tentent, 85
Cumq; domo exierint, urbis quoque tecta relinquunt:
Neve sit errandum lato spatiantibus arvo,
Convenient ad z busta Nimi, lateantque sub umbra
Arboris. Arbor ibi niveis uberrima u pomis
Ardua morus erat, gelido contermina fonti. 90
Pacta placent: & lux z tarde discedere visa
y Precipitatur aquis, & aquis mox z exit ab iisdem.
Callida per tenebras versato cardine Thisbe
Egreditur, fallitque suos, adopertaque vultum
Pervenit ad tumulum, a dictaque sub arbore sedit. 95
Audacem faciebat amor. Venit ecce recenti
Cade leana bouum spumantes oblata rictus,
Depositura sitim vicini fontis in unda:
Quam procul ad Lunæ radios Babylonia Thisbe
Vidit, & obscurum timido pede fugit in antrum, 100
Dumque fugit, tergo velamina lapsa relinquit.
Vt lea saxa sitim multa b comescuit unda,
Dum redit in sylvas, inventos forte sine ipsa
Ore cruentato tenues laniavit amictus,
Serius egressus vestigia vidit in alto 105
Pulvere certa fera, totoque expalluit ore
Pyramus: ut vero vestem quoque sanguine tinctam
Repperit, una duos, inquit, nox perdet amantes;
E quibus illa fuit longa dignissima vita:
Nostra nocens anima est: ego te miseranda peremi; 110
In loca plena metus qui iussi nocte venires,
Nec prior huc veni. Nostrum c divellite corpus,
Et scelerata fero consumite viscera morsu,
O quicumque sub hac habitatis rupe leones. 114
Sed d Timidi est optare necem: velamina Thisbes
Tollit, e & ad pacta secum fert arboris umbram.
Vtique dedit nota lacrymas, dedit oscula vesti,
Accipe nunc, inquit, nostri quoque sanguinis haustus:
Quoque erat accinctus, demisit in ilia ferrum.
Nec mora: ferventi moriens e vulnere traxit, 120
Et jacuit resupinus humo: cruor emicat alte,

Non aliter, quam cum ^f vitiato fistula plumbo,
Scinditur, & tenui stridente foramine, & longas
Ejaculatur aquas, atque ictibus aera rumpit.

^h Arborei fetus aspergine cadis in atram 125

Vertuntur faciem: madefactaque sanguine radix
Purpureo tingit pendentia mora colore.

Ecce, metu nondum posito, ni fallat amantem,
Illa redit, juvenemque oculis animoque requirit,

Quantaque vitarit narrare pericula gessit. 130

Vitque locum, & ⁱ visam cognoscit in arbore formam;
(Sic facit incertam ^k pomi color) haret an hac sit.

Dum dubitat, tremebunda videt pulsare cruentum

Membra solum, retroque pedem tulit: oraque buxo

Pallidiora gerens, exhorruit aquoris instar; 135

Quod fremit, ^l exigua cum summum stringitur aura.

Sed postquam remorata suos cognovit ^m amores,

Percutit indigno claro plangore lacertos:

Et laniata comas, amplexaque corpus amantis,

Vulnera supplevit lacrymis, sletumque cruori 140

Miscuit, & gelidis in vultibus oscula figens,

Pyrame, clamavit, quis te mihi casus ademit?

Pyrame responde: tua te charissima Thisbe

Nominat, exaudi; vultusque attolle jacentes.

Ad nomen Thysses oculos ⁿ jam morte ^o gravatos

Pyramus ^o erexit, visaque recondidit illa. 146

Quae postquam vestemque suam cognovit & ense

Vidit ^p ebur vacuum, tua te manus, inquit, amorque

Perdidit infelix: Est & mihi fortis ^q in usum

Hac manus, est & amor; dabit hic in vulnera vires.

^r Persequar extinctum, lethique miserrima dicar 151

Causa, comesque tui: ^t quique a me morte revelli

Heu sola poteris, poteris nec morte revelli.

His tamen amborum verbis estote rogati

O multum ^u miserrique mei, illiusque parentes, 155

Vt quos certus amor, quos hora novissima junxit,

Componi tumulo non invideatis eodem.

At tu, quae ramis arbor miserabile corpus

Nunc tegis unius, mox es tectura duorum,

toro est, oculisque errantibus alto Quae sivit caelo lucem, ingemuitque reperta.
^p Eburneam vaginam. ^q In hoc idem, ut mihi quoque mortem conscisciam.
^r Alii, Te sequar extinctum. ^s Inversio acuti fatua. ^t Orbi jam liberis,
quorum affectus cogere & coercere voluistis. Nec miseri minus sunt liberi,
qui dum illicitos amores suos parentum reverentiae & charitati antefecerunt,
tristem non raro & infelicem sortiuntur exitum.

¶ Pyrami.

κ Cineres
& ossa.

y Soror Al-
cithoes, filia
Minei.

z Fabulam
hanc canit
Demodocus
in Homeri
Odyſſea 8.
Narrat &
Nonnus 5.
Dionys. & 25.

a Vulcano.
b Hōr' ἀεὶ
τῶν ἀνθρώπων
τὰ κ' ἔκ' κί-
τις ἔδει Ἰσώ.
&c. Odyſſ. 8.
c Vulcanus,
qui dum mar-
tris auxilio
occurreret
adversus Io-
vem, ἐπι-
πέσῃς πρὸς
ut ipse narrat
Iliad. α.

præcipi-
tatus à Iove
de cælo, in
Lemnum de-
cidit, ubi eum
Sinties exce-
perunt.

d Mercurius, qui interroganti Apollini respondit, non gravia sibi
futura ejusmodi vincula, nec ingratum tale opprobrium. Odyſſ. 8. e H Ἦ
Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἀρεῆς ἐμώδεσθαι τὴν Ὀμήρου ἀοιδῶν ἀπειρογέγραυ. inquit
Lucian. libel. de Astrologia. Ignea Martis stella significat calorem, Veneris au-
tem stella humorem temperatum; ex horum conjunctione constat generatio.
quos Sol aspectu suo elicit detegitque, Vulcani immodicus calor impedit, Ne-
ptunus, ut habet Homerus 8. Odyſſ. ligatos solvit; aqua se. extinguit calorem.
Symmetria hinc Physica. Arnob. vero l. 5. ad mores refert. Quod in adulterio
dicitis Martem & Venerem Vulcani esse circumretitos arte; cupiditatem dici-
tis atque iram vi pressas consilioque rationis. vide Cæli, Rhodig. l. 18. 6.

Signa tene cadis; pullosque & luctibus aptos
Semper habe factus, gemini monumenta cruoris. 160
Dixit, & aptato pectus mucrone sub imum
Incubuit ferro, quod adhuc à ^u cade tepebat.
Vota tamen tetigere deos, tetigere parentes:
Nam color in pomo est, ubi permaturuit, ater;
z Quodque rogis superest, una requiescit in urna. 165

Venus & Mars deprensi, & Leucothoë in
virgam thuream. F A B. 5.

D Eſerat; mediumq; fuit breve tempus, & orſa eſt
Dicere y Leucothoe: vocem tenuere ſorores.
Hunc quoque, ſiderea qui temperat omnia luce,
Cepit amor Solem: Solis referamus amores. 170
z Primus adulterium: Veneris cum Marte putatur
Hic viſiſſe deus: videt hic deus omnia primus.
Indoluit ſalto, a Iunonigenaque marito
Furta tori, furtique locum monſtravit: at illi
Et ment, & quod opu fabriliſ dextra tenebat, 175
Excidit. Extemplo graciles ex are catenas,
Retiaque, & laqueos, qua lumina fallere poſſent,
Elimat: non illud opus tenuiſſima vincant
Stamina, b nec ſummo qua pendet aranea rigno.
Utque leves taſtus, momentaq; parva ſequantur, 180
Efficit, & lecto circumdata collocat apte.
Vi venere torum conjux & adulter in unum
Arte viti, vincliſque nova ratione paratis,
In mediis ambo deprenſi amplexibus harent.
c Lemnius extemplo valvas patefecit eburnas, 185
Admiſitque deos: illi jacuere ligati
Turpiter, atque d aliquis de diis non triſtibus, optat
Sic fieri turpis. Superi riſere: diuque
Hæc fuit in toto notiſſima e fabula cælo.

Exigit

Exigit indicii ^f memorem Cytherea pœnam, 190
 Inque vices illum, tectos qui læsit amores,
 Lædit amore pari. Quid nunc, Hyperione nate,
 Forma, colorque tibi, radiataque lumina profunt?
 Nempe tuis omnes qui terras ignibus uris,
 Vreris igne novo: quique omnia cernere debes, 195
 Leucothoen spectas; & virgine figis in una,
 Quos mundo debes, oculos. Modo surgis Eoo
 & Temporius cœlo, modo ⁿ serius incidis undis,
 Spectandique mora brumales porrigis horas.
 Deficis interdum, ⁱ vitiumque in lumina mentis 200
 Transfit, & obscurus mortalia pectora terres.
^k Nec, tibi quod Luna terris propioris imago
 Obsiderit, palles: facit hunc amor ipse colorem.
 Diligis hanc unam: nec te ^l Clymeneque ^m Rhodofq̃,
 Nec tenet ⁿ *Ææa* genitrix pulcherrima *Circes*, 205
 Quaque tuos ^o *Clytie*, quamvis despecta, petebat
 Concubitus; ipsoque illo grave ^p vulnus habebat
 Tempore. ^q *Leucothoe* multarum oblivia fecit;
^r *Gentis* odorifera quam formosissima partu
 Edidit *Eurynome*. sed postquam filia crevit, 210
 Quam mater cunctis, tam matrem filia vicit.
 Rexit *Achæmenias* urbes pater ^r *Orchamus*; isque
^s *Septimus* à prisco numeratur origine *Belo*.
^t *Axe* sub *Hesperio* stant pascua *Solis* equorum;
Ambrosiam pro gramine habent: ea fessa diurnis 215
 Membra ministeriis nutrit, reparatque labori.
 Dumque ibi quadrupedes cœlestia pabula carpunt,
 Noxque vicem peragit; thalamos deus intrat amator;
 Versus in *Eurynomes* faciem genitricis; & inter
 Bis sex *Leucothoen* famulas ^u ad lumina cernit 220
Levia versato ducentem stamina fuso.

Ita est dies tam nubila in qua Sol aliqua hora non cernitur, quod illi cum *Alexandria* & *Syraculis* commune. vel quod hæc inf. paludibus quondam humida solis calore arida facta sit & fertilis. ut habet *Diodorus Sic.* l. 6. de *Rhodo* inf. *Horatio* dicitur clara. i. Solis radiis, urbibus, portibus, templo & *Colosso* Solis. vide *Comment.* in oden 7. *Pindari*. ⁿ *Perfa* mater *Circes*, *Æææ* dicitur ab *Ææa* opp. *Colchorum*. ^o *Nympha* quæ *Phœobum* amavit. ^p *Dolorem* ob prælatam sibi *Leucothoen*. ^q *Filia* *Orchami* regis *Achæmeniae*, & *Eurynomes*. ^r *Arabicae*, *Achæmeniae*. ^s *A Belo*, *Abas*, *Acrisius*, *Danae*, *Perseus*, *Bachæmon*, *Achæmenes*, *Orchamus*. ^t *Sub* *Collo* occidentali. ^u *Caligant* qui obrudunt læt. ad limina. Neque vident lumina nentibus ancillis convenire. quod nostro solemne est. 2. *Fastor*. *Lumen* ad exiguum famulae (*Lucretiae*) data pensa trahebant. Quod de *Famulis* ad lumina monet *Danfquejus* ad *Sil. Ital.* 1. l. non huc facit.

Ergo

κ Copiam
fermonis
ferendi re-
motis arbi-
tris.

γ Cursu sub
Zodiacum
naturali.

ζ Πανόψιος.
προσδίδεις
ἡ γὰρ αἰώνιος
ὄψια. Or-
pheus.

α Leuco-
theam.

β Crudelis,
immitis.

Allusum for-
ze ad suppli-
cium Vesta-
lium corru-
ptarum.

ε Al. eje-
ctum.

δ Post Phae-
thontem fi-
lium fulmine
extinctum à
Iove, qui
Sævis com-
pescuit igni-
bus ignes.

2. lib. vers.
313.

ε Phœbus
quidem ten-
tat revocare
calorem vi-
talem in
artus Leu-
cothoes geli-
dos. Hypal-
lage.

ζ Prodigis
ε terra ar-
bor thuri-
fera, cujus
gummi in-
censi in sacris odor ascendit ad nares Deorum. Achæmenia autem, Arabia,
& Saba thure & aromatibus passim à Poetis celebrantur.

Ergo ubi, ceu mater, cara dedit oscula nata
Res, ait, arcana est: famula discedite, neve
Eripite x arbitrium matri secreta loquendi.
Paruerant: thalamoque deus sine teste relictus, 225

Ille ego sum, dixit, qui longum y metior annum,
z Omnia qui video, per quem videt omnia tellus,
Mundi oculus: mihi, crede, places. pavet illa: metuq;
Et colus, & fusus digitis cecidere remissis.

Ipse timor decuit: nec longius ille moratus 230
In veram rediit speciem, solitumque nitorem.

At virgo quamvis inopino territa visu,
Vincta nitore dei, posita vim passa querela est.
Invidit Clytie: (neque enim moderatus in illam
Solis amor fuerat) stimulatque pellicis ira 235

Vulgat adulterium, diffamatumque parenti
Indicat. ille ferox immansuetusque a precantem
Tendentemque manus ad lumina solis, & Ille
Vim tulit invita, dicentem, defodit alta

b Crudus humo: tumulumque super gravis addit
arena. 240

Dissipat hunc radiis Hyperione natus, iterque
Dat tibi, quo possis defossos promere vultus;
Nec tu jam poteras c enectum pondere terra
Tollere nympa caput; corpusque exangue jacebas.
Nil illo fertur volucrum moderator equorum 245

d Post Phaethontes vidisse dolentius ignes.
Ille quidem gelidos radiorum viribus artus,
Si queat, e in vivum tentat revocare calorem.
Sed quoniam tantis fatum conatibus obstat;
Nectare odorato sparsit corpusque locumque, 250

Multaque praequestus, f Tanges tamen athera, dixit.
Protinus imbutum caelesti nectare corpus
Delicuit, terramque suo madefecit odore:
Virgaque per glebas sensim radicibus atbis
Thurea surrexit, tumulumque cacumine rupit. 255

Clytie in Heliotropium. F A B. 6.

A T Clytien, quamvis amor excusare dolorem
Indiciumque dolor poterat; non amplius B autor

g Sol fons
luminis,
caeli oculus,
mundi mens.

Lucis

Lucis adit, ^h Venerisque modum sibi fecit in illa.

Tabuit ex illo dementer amoribus usa

ⁱ Nympharum impatiens; & sub Iove nocte dieque

Sedit humo nuda madidis incompta capillis, 261

Perque novem luces expers undaque cibusque,

Rore mero, lacrymisque suis jejunia pavit:

Nec se movit humo; tantum spectabat euntis

Ora Dei, vultusque suos flecebat ad illum. 265

Membra seruit hāsisse solo; partemque coloris

^k Luridus exanguis pallor convertit in herbas.

Est in parte rubor, violaque simillimus ora

^l Flos tegit. Illa suum, quamvis radice tenetur,

Vertitur ad solem, mutataque servat amorem. 270

^b Phcebo
modus hic
fuitque amo-
ris sui in
Clytie, quæ
deserta con-
tabuit cibo
per dies no-
vem abiti-
nens, atque
in florem
Heliotropium
transforma-
ta est, pri-
stini amoris
memor, ad
Solem con-
versa.

ⁱ Commer-

cium aliarum Nympharum fugiens. ^k Nocte cœruleos contrahit flores fide-
ris desiderio. Coel. Rhod. 29. lib. 4. ^l Heliotropium, inquit Plinius, se
cum Sole circumagitur; abeuntem sequitur, tantus amor est fideris. l. 2. 41. 66
& lib. 22. 9. cap.

Daphnis, Scython, Celmus, Smilace.

F A B. 7. 8. 9. 10.

Dixerat: & factum mirabile ceperat aures.

Pars fieri potuisse negant; pars ^m omnia veros

Posse deos memorant: sed non est Bacchus in illis.

Poscitur Alcithoë, postquam silvere sorores:

Quæ radio stantis percurrens stamina tela, 275

Vulgatos taceo, dixit, pastoris amores

Daphnidis ⁿ Idæi, quem Nympha pellicis ira

^o Contulit in saxum. Tantus dolor urit amantes.

Nec loquar, ut quondam ^p natura jure novato 279

Ambiguus fuerit modo vir, modo fœmina, Scython.

Te quoque, nunc ^q adamas, quondam fidissime parvo

Celme Iovi, largoque ^r sates Curetas ab ^s Imbri:

Et ^t Crocon in parvos versum cum Smilace flores,

Prætereo, dulcique animos novitate tenebo.

^m **Ἰδαίος**
μῦθός τ' ἂν οὐκ ἔστι
Ἰδαίου μῦθου
ἢ Σοφοκλέους ἐν Ἀΐακι.
Ἰδαίου δὲ τὸ
οὐκ ἔστι δὴν ἄνθρωπος.
Hom.
Ἰλιάδ. 3.
n Phrygii,
vel Cretensis.
Ida enim
mons est &
Phrygiæ &
Cretæ.
^o Transsultit,
alii, & melius,
dolore
scilicet repul-
sæ atrocitum

ac stupefactum reddidit. vide Iacobum Bononiens. qui hunc eundem cum
Theocr. Daphnoide facit. ^p Vide infra de Hermaphrodito vers. 378. & de
Cœni. lib. 12. vers. 190. ^q Quod Iovis mortalitatem vulgaverat, olim nu-
tritius Iovis nempe unus ex Idæis Dactylis. ^r De Curetum origine & offi-
cio vide Strabonem 10. lib. & quæ nos ad Senec. Herc. Oct. vers. 1877.
^s Fungorum aut asparagorum more, tanquam novos homines. ^t Crocon
adolefcentem amavit Smilax, quo cum frui non posset, ambo in flores con-
versæ sunt. Plin. 16. lib. 35. cap.

Salmacis. F A B. II.

Η — Καὶ ἡ
 Σαλμακίς
 κενὴ διαβέβλη-
 μένη ὑπὸ τῆς
 βουβων. αἰ;
 μολοδύρα
 τῆς πύργου,
 &c. Et Sal-
 macis foas,
 uelicio qua
 de causa in-
 famis, quasi
 ex eo biben-
 tes effocmi-
 net molliat-
 que. Enim-
 vero luxuria
 hominum vi-
 detur in aëris
 & aquæ tem-
 periam cul-
 pam referre.
 Atqui non
 hæc causam
 luxuriæ præ-
 bent, sed di-
 vitiar & vi-
 cius intem-
 perans. Stra-
 bo 14. l.
 Georg. vi-
 deatur &
 Turnebus
 lib. 28. c. 39.
 exponens
 Salmacida
 spolia sine
 sudore &
 sanguine.
 x Parum vi-
 rilibus, effoc-
 minantibus.
 Vt male fa-
 nus, male
 gratus: male
 nimis ami-
 cum. statio male fida. y Εγγύ καὶ Αφροδίτη. z Nullus non foas sacer
 habitus, cui & unum suum, Nympha cognominis. a Ex ocio, rerum af-
 fluencia, luxu in cibis & vestitu, fastidio, & immodico sui cultu nascitur
 amor & libido. Noster 1. lib. de Remedio amoris. & Seneca in Hippolyto
 vers. 203. b Buxeo. Cytorum autem mons Galatiæ buxo abundat. Virg.
 2. Georg. Vadantem buxo spectare Cytorum, & noster lib. 6. Inde Cy-
 toriaco radium de monte tenebat. c Aquis vice speculi usa, Nuper me
 in litore vidi. Corydon. Virgil. 2. Eclog. d Al. Quamvis properabat
 adire.

Vnde sit infamii, quare x male fortibus vidis 285
Salmacis enervet, tallosque remolliat artus,
Discite: causa latet; vis est notissima fontis.
Mercurio puerum diva Cythereide natum
Najades Ideis enutrivere sub antris.
Cujus erat facies, in qua materque paterque 290
Cognosci possent; y nomen quoque traxit ab illis.
Is tria cum primum fecit quinquennia, montes
Deseruit patrios: Idaque altrice relicta,
Ignotis errare locis, ignora videre
Flumina gaudebat, studio minuente labores. 295
Ille etiam Lycias urbes, Lyciaque propinquas
Caras adit; videt hic stagnum lucentis ad immum
Vsq̄que solum lympha: non illic canna palustris,
Nec steriles ulva, nec acuta cuspide juncti.
Perspicuus liquor est, stagni tamen ultima vivo 300
Cespitate cinguntur, semperque virentibus herbis.
z Nympha colit. a sed nec venatibus apta, nec arcus
Flectere qua soleat, nec qua contendere cursu;
Solaque Naiadum celeri non nota Diana.
Sape suas illi fama est dixisse sorores: 305
Salmaci, vel jaculum, vel pictas sume pharetras,
Et tua cum duris venatibus otia misce.
Nec jaculum sumit, nec pictas ille pharetras,
Nec sua cum duris venatibus otia miscet.
Sed modo fonte suo formosos perluit artus, 310
Sape b Cytoriaco deducit pectine crines;
Et, quid se deceat, c spectatas consulit undas.
Nunc perlucenti circumdata corpus amictu,
Mollibus aut solus, aut mollibus incubat herbis.
Sape legit flores, & tunc quoque forte legebat, 315
Cum puerum vidit, visumque optavit habere.
Nec tamen ante adit, d et si properabat adire,

c Quam

e Quam se composuit, quam circumspexit amictus,

Et finxit vultum, & meruit formosa videri.

Tunc sic orsa loqui: Puer o dignissime credi 320

Esse deus! Seu tu deus es, potes esse Cupido:

Sive es mortalis, qui te genuere beati;

Et mater felix, & fortunata profecto

Si qua tibi soror est, & qua dedit ubera nutrix.

Sed longe civitatis longaque beator illa est, 325

Si qua tibi sponsa est, si quam dignabere & teta.

Nunc tibi sive aliqua est, mea sit furtriva voluptas:

Seu nulla est, ego sim: thalamumque meamus eundem.

Nais ab his tacuit; Pueri h rubor ora notavit;

Nescit, quid sit amor: sed & erubuisse decebat. 330

Hic color aprica pendentibus arbore pomis;

Aut ebore tincto est, aut sub candore rubenti,

Cum frustra resonant k ara auxiliaria, Luna.

Poscenti Nympha sine sine l sororia saltem

Oscula, jamque manus ad eburnea colla ferenti, 335

Definis? Aut fugio, tecumque ait, ista relinquo.

Salmacis extimuit, locaque hac tibi libera trado

Hospes, ait, simulatque gradu discedere verso.

Tum quoque respiciens, fruticumque recondita sylva

Delituit, flexumque genu summisit, at ille, 340

Vt puer, & vacuus, & inobservatus, in herbis

Huc it, & hinc illuc, & in alludentibus undis

Summa pedum, taloque tenuis vestigia tingit.

Nec mora; temperie blandarum captus aquarum,

Mollia de tenero velamina corpore ponit. 345

Tum vero obstupuit, nudaque cupidine forma

Salmacis exarsit, flagrant quoque lumina Nympha.

m Non aliter, quam cum puro nitidissimus orbe

Opposita speculi referitur imagine Phæbus.

Vixq; morā patitur, vix jam sua gaudia differt: 350

Iam caput amplecti; jam se n male continet amens.

Ille cavis velox, applauso corpore palmis

Desilit in latices: o alternaque brachia jactans

In liquidis translucet aquis, ut eburnea si quis

e Sic Mercurius lib. 2. verfic.

cura 734. cura

adjuvat formam, Permul-

cetque co-

mas, &c.

g Nuptiis, in

quibus præ-

feriebantur

faces è teta,

supra vers. 60.

h Vide v. 183.

l. 3. i Ως δ'

δρα τις τ' ελα-

φωρε γρηη

φοινικι μηρη.

quod Oltro

Mæconis

Assyrio foemi-

na tioxit

ebur. Ovid. 2.

Amorum el.

5. Quale ro-

sæ fulgent

inter sua lilia

mistæ; Aut

ubi captatis

luna laborat

equis. k Mu-

lieres Astro-

logiæ peritæ,

ut Aglaonica,

Plutarcho

autore l. de

defectu ora-

culoium, ecli-

pseos Lunæ

præscia, quo

sibi fidem

apud vulgus

facebant,

simulabant se

carminæ ma-

gico, venefi-

ciis & rhom-

bo posse Lu-

nam rubore

suffusam de-

ducere, quod

cū vulgo esset

persuasum, laboranti Lunæ auxiliari se credebatur, si pelvium tinnitu & rubarum strepitu obstreperent carminibus veneficarum, ne exaudirentur à Lunâ. Canus & è curru Lunam deducere tentat; Et faceret, si non era repulsa sonent. Tibullus 1. el. 8. Senec. Hip. 787. sed præter poetas, Liv. l. 26. Plutarch. in Pericle. Tacit. 1. Annal. l. Verecunda, cuiusmodi vel sorori possent dari, vel à sorore. m Vti refracti ad speculum Solis radii. n Vix se continet. ægæ se reprimit. supra ad vers. 285; o Tanquam nataturus. lib. 5. vers. 595.

P Signa

p Quibus
major ab ani-
bientis cry-
stalli aut
virii διαφω-
ριστῆς nitor.
Et laet &
lucet Phae-
thontide con-
dita gutta
apis. Mar-
tial. 4. l. 32.
Epigr.

9 Αἰσῶς
ὡς αἰσῶς ἔσ-
θητα δὲ δὲ
κωτος φῖσαν
δὲ ὄμοιοι πῆ-
λαρον, &c.
Hom. Il. 12.
vide quæ
nos ad ean-
dem simili-
tud. Aeneid.
11. Virg.
† Congruum,
conchile,
locustam aut
alium pi-
scem; vel
ipsum etiam
piscatorem
vid. Plinium
l. 9. cap. 29.
δὲ πρὶν σπι-
ραῖς τῆς ἑλ-
λαστοῦ Αὐ-
δρας δ' ἀγρο-
τήρας δ' αἰσῶς
καὶ κρείσσονας
ἔχθρας, &c.
Oppianus

lib. 2. Alienticon. Alia. 7. lib. animal. 11. cap. Pierius lib. 27. Hiero-
glyph. f. Acetabulis, cirris, σπειραῖς. ut Oppianus, superiore nota.
† Hermaphroditus filius Mercurii qui nepos Atlantis. † Coalescunt in
unum velut arbor quæ inseritur furculo. sunt autem genera inserendi hæc:
sub cortice, aut in trunco, aut emplastro. Palladii Febr. Columell. 5. lib.
11. cap. † Ομοῖς γίνονται κερὰ τῆς κορῆς τῆς. De Hermaphroditis, qui &
androgyne & Arsenothelyes dicuntur, vide Diodor. 5. l. cap. de Priapo &
Hermaphrodito, & è Diodoro excerpta Photii 244. Plinius lib. 7. cap. 3.
& 4. & quæ ibi Dalecampius, Luciani Somnium. Ecel. Rodig. lib. 15. cap. 10.
ἀνδρῶν ὡς ἐν τότε μὲν ἦν καὶ ἑὶ καὶ ἄνομα, ἔξ ἀμφοτέρων κλωνῶν, τῆ
τῆς ἑλῆσιν καὶ τῆς ἑλῆσιν. Plato in Symposio.

P Signa tegat claro, vel candida lilia, vitro. 355
Vicimus; & meus est, exclamat Nais: & omni
Veste procul jacta, medus immittitur undis,
Pugnantemque tenet, luctantiaque oscula carpit;
Subjēctatque manus, invitaque pectora tangit:
Et nunc hac juveni, nunc circumfunditur illac. 360

Denique nitentem contra, elabique volentem
Implicat † ut serpens, quem regia sustinet ales,
Sublimemque rapit. pendens caput illa, pedesque
Alligat, & cauda spatiantes implicat alas.

Vtque solent hedera longos intexere truncos, 365
Vive sub aquoribus deprensus Polypus † hostem
Continet, ex omni dimissis parte † flagellis;
Perstat † Atlantiades, speratque gaudia Nymphæ
Denegat: illa premit, demissaque corpore toto
Sicut inhærebat, pugnes licet improbe, dixit, 370

Nou tamen effugies. Ita dit jubeatis, & istum
Nulla dies à me, nec me diducat ab isto!
Vota suos habuere deos: nam † mista duorum
Corpora junguntur, faciesque inducitur illis
Vna: velut si quis conducat cortice ramos, 375

Crescendo jungi, pariterque adolescere cernat.
Sic ubi complexu cœierunt membra tenaci,
† Nec duo sunt, sed forma duplex; nec sæmna dici,
Nec puer ut possit: neutrumque & utrumque videtur.
Ergo ubi se liquidas, quo vir descenderat, undas 380
Semmarem fecisse videt, mollitaque in illis
Membra, manus tendens, sed jam non voce virili
Hermaphroditus ait, Nato date munera vestro,
Et pater & genitrix, amborum nomen habenti:

¶ *Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde* 385
Semivir, & tactis subito mollescat in undis.
Motus uterque parens nati rata verba biformis
Fecit, & incerto fontem medicamine tinxit.

¶ Salmacis, inquit Vitruvius, lib. 2. cap. 3. falsa opinione putatur Venerea

reca mollitie implicare eos qui ex eo fonte biberint. Neque enim molles & impudici sunt ex ea aqua: est enim ejus fontis aqua perlucida saporque egregius. Sed quia Cares & Leleges barbari à colonia ab Argis deducta pulsi, ubi se recepissent in montes & latrocinia ibi exercebant, descendebant aquatum ad notum sibi fontem, atque ibi in Græcorum consuetudinem & suavitatem sua voluntate reducebantur. Hinc aqua illa, non impudico morbi vitio, sed humanitatis dulcedine mollitis animis barbarorum eam famam est adepta.

Mineides in Vespertiliones. F A B. 12.

Finis erat dictis. Et adhuc ^a Mineia proles
 Urget ^b opus, spernitque Deum, festumq; profanat:
 Tympana cum subito ^c non apparentia raucis 391
 Obstrepuere sonis, & adunco tibia cornu.
 Timulaque ara sonant, & olent myrrhæque crocique:
 Resque fide major, cæpere virescere tela,
 Inq; hedera faciem pendens frondescere ^d vestis. 395
 Pars abit in vites, & qua modo fila fuerunt,
 Palmite mutantur, de stamine pampinus exit:
 Purpura fulgorem pictis accommodat uvis.
 Iamque dies exactus erat, tempusque subibat,
 e Quod tu nec tenebras, nec posses dicere lucem, 400
 Sed cum luce tamen dubia consinia noctis.
 Tecta repente quati, pinguesque ardere videntur
 Lampades, & rutilus collucere ignibus ades,
 f Falsaque sævarum simulacra ululare serarum.
 Fumida jam dudum latitant per tecta sorores, 405
 Drversæque locis ignes & lumina vitant.
 Dumque petunt tenebras, & parvos membrana per
 artus
 Porrigitur, tenuesque includunt brachia penna.
 Nec, qua perdidertim veterem ratione figuram,
 Scire sinunt tenebra. Non illas pluma levavit, 410
 Sustinuere tamen se perlucensibus alis,

a Alcithoë, Arzione, & Leucothea. ut Ant. Liberalis, Leucippe, Arsippe, & Alcatheo. b Lauificium.

c Quæ, Meneides mente capta sibi vife sunt audire. d Lana in fisis & rellis, quod inuunt versos sequeates. Simile huic vide l. 3. vers. 654. de Tyrhenis nautis. e Crepusculum, lux crepera & dubia.

f Χαλσθηνας ἢ Διόνυσος ἢ ἑνὸς τῶν τῶν, καὶ λέων καὶ πᾶρ δάλης, καὶ ἐκ τῶν κελιδόνων

τῶν ἐξ ἑβραϊκῶν ὠπῶν καὶ γάλα. Ant. Liberalis fab. 10. additque πρὸς δὲ τῶν σημεῖα, &c. His prodigiis territæ, sortes mox in urnam conjectas concusserunt: exit fors Leucippæ. Ea vocit Deo sacrificium, filiumque suum Hippasum adjuvantibus sororibus dilaniavit. g In vespertiliones; animal biforme, volucre, implume tamen, mutantur. Aliter Liberalis. ἑντῶν ἑρμῆς ἀφάμενος τῆ βλάβῃ μεταβαλεν εἰς ἑρμῆνας. καὶ αὐτῶν ἢ μὲν ἐγένετο νυκτῆρις, ἢ δὲ γλαυκῆ, ἢ ἤρῶσα, ἑρμῆνον δὲ οἱ τῶν τῆν ἀκτῆν τῆ ἡλίου.

Contra

Errant exangues sine corpore & ossibus umbra:
 Parsque forum^a celebrant, pars imi tecta tyranni;
 b Pars aliquas artes antiqua imitamina vita 445
 Exercent; aliam partem sua pœna cœrcet,
 Sustinet ire illuc, cœlesti sede relicta,
 (Tantum odiis iraque dabat) Saturnia Iuno.
 Quo simul intravit, sacroque à corpore pressum
 Intremuit limen; tria Cerberus extulit ora, 450
 Et tres latratus simul edidit. illa sorores
 à Noctē vocat genitas, grave & implacabile numen.
 Carceris ante fores clausas adamante sedebant;
 Deque suis atros pectebant crinibus angues.
 Quam simul agnoverunt inter caliginis umbras, 455
 Surrexere deæ. Sedes^c scelerata vocatur.
 f Viscera præbebat Tityus lanianda, novemque
 Iugeribus distractus erat. g tibi, Tantale, nulla
 Deprenduntur aqua: quæque imminet, effugit arbor.
 h Aut petis, aut urges ruiturum, Sisyphæ, saxum. 460
 i Volvitur Ixion: & se sequiturque, fugitque.
 Molirique suis lethum patruelibus ausa,
 Assiduc repetunt, quas perdunt, Belides, undas.
 Quos omnes facie postquam Saturnia^k torva
 Vidit, & l ante omnes Ixiona: rursus ab illo 465
 Sisyphon aspiciens, Cur hic è fratribus, inquit,
 Perpetuas patitur pœnas? Athamanta superbum
 Regia dives habet, m qui me cum conjuge semper
 Sprevit? & exponit causas odiique viæque;
 Quidque velit quod vellet, erat, ne regia Cadmi 470

ciouissimum, qui in aqua, terra & aëre versatur. capita volunt esse leonis, canis, lupi. Horatio est, Bellua centiceps. vide Pausaniam in Laconicis. d Furias Acherontis & Noctis h. e. Inatrabilis erroris filias; scelerum vindices; iræ, cupiditatis, libidinis, ultrices. e Vbi supplicia expendant scelerati. Virg. 6. Æn. sceleratum limen. f Vide quæ nos ad 6. Æneid. Virg. Nec non & Tityon, &c. Senec. Hippolyt. 1228. g Quæ nos ad Seneca Thyesten 152. Sed hæc pueris nota. h Quæ singulorum fuerint delicta, quæ supplicia, vide quæ nos olim ad Senecæ tragœd. quæ ad Virgil. 6. Æneid. videndi Mythologi, Platouis Phædon. ad illum Marf. Ficini argumentum, Macrobius in Somnium Scipionis l. 1. c. 10. Vulturem jecur immortale tudentem exponens tormenta malæ conscientie viscera interiora rimantis, &c. Lucretius item 3. l. & ipse fons Hom. Odyss. 2. Luciani Necyomantia. Ioannes Tzetzes Chiliad. 273. l. 9. i Rota sc. indefinenter actus. qua expressio- ne nihil argutus atque ingeniosus dici posse ajunt. Ego tamen æquari autem superari arbitror ab illo quod seq. vers. 508. Tum face jactata per eundem sapius orbem Consequitur motis velociter ignibus ignes. k De Iunonis odio in filias Danaï qui filius Beli, Epistola Hyparmentæ ad Lynceum. l Memor se ab illa interpellatam ad adulterium. m Qui cum uxore sua Iu-
 me sprevit,

a Frequen-
 tant. ut mo-
 do vers. 414.
 b Virg. 6. Æn.
 Pars in græ-
 mineis exer-
 cent, &c.
 de pœnis eo-
 dem l.

c Cerberus,
 quem Pluto-
 nis canem
 vel serpen-
 tem, Infero-
 rum custo-
 dem nuncu-
 pant, triceps
 fingitur, ut
 terram de-
 notet, quæ

ægeiocep-
 omnium mor-
 talium per
 tres orbis,
 tum cogna-
 tas, partes;
 omnis ætatis,
 infantum, ju-
 venum, se-
 nium, mortis
 genere natu-
 rali, violento,
 fortuito ab-
 sumptorum
 corpora vor-
 rat. Porphyr.
 Interpretatur
 esse demonem perai-

⁊ Alii, exten-
 ses. o Purga-
 vit pollutam
 descensu ad
 inferos & fu-
 riarum aspe-
 ctu. p Thau-
 mantis. i. e.
 admirabilius
 filia, cujus
 se. origo mor-
 talibus mira-
 culo sit. Pla-
 to in Theæ-
 teto. Plu-
 tarch. 3. l. de
 placitis phi-
 losophor. 5.
 q Ab Ipu,
 signis. ὄψις-
 λαι. Plato in
 Theæteto.
 Aristot. 3. l.
 Meteor. c. 3.
 & 4. Jul.
 Scal. exercit.
 80. r Orna-
 tum adverte
 & comita-
 tum harum
 Dearum. vide
 Virgil. Ale-
 cto 7. Æn.
 f Athaman-
 tis Aoli fil-
 i Διοπίου
 γυνάκας, λυ-
 σάδης φρε-
 νας, quibus
 intellectus de-
 lusus aliud
 quam quod
 videt, videre
 se opinatur.
 vide quæ nos
 ad Senecæ
 Hercul. fu-
 rentem vers.
 953. u Quos
 divi conscia
 fasti Mens
 habet attoni-
 tos, & surdo
 verberare cadit

Occulum quatiente animo terrore flagellum. Juvenalis 13. Sat. * Attule-
 rat secum Medea Scythiæ aconiton ab oris. Illud Ethinææ memorant, &c.
 7. lib. 410. vers. J In furorem agens, ⁊ Rotavit facem ut continentem
 igneus circulus videretur.

Staret, & in facinus traherent Athamanta furores.
 Imperium, promissa, preces, confundit in unum,
 Sollicitatque deas. Sic hac Iunone loquuta,
 Tisiphone canos, ut erat turbata, capillos
 Movit, & ⁊ obstantes dejecit ab ore colubros. 475
 Atque ita, Non longis opus est ambagibus, inquit,
 Facta puta, quæcunque jubes: inamabile regnum
 Desere, teque refer cæli melioris ad auras.
 Lata redit Iuno, quam cælum intrare parantem
 Rotatis o lustravit aquis P Thaumantias ⁊ Iris. 480
 Nec mora: ⁊ Tisiphone madefactam sanguine sumit
 Importuna facem, fluidoque cruore rubentem
 Induitur pallam, tortoque incingitur angue;
 Egrediturque domo. Luctus comitatur eñtem,
 Et Pavor, & Terror, trepidoque Insania vultu. 485
 Limine constiterat: postes tremuisse feruntur
 ⁊ Aolii, pallorque fores infecit acernas;
 Solque locum fugit. monstris exterrita conjux;
 Territus est Athamas, tectoque exire parabant.
 Obstetit infelix, aditumque obsedit Eryniis, 490
 Nexaque viperis distendens brachia nodis
 Casariam excussit, mota sonuere colubra,
 Parsque jacent humeris, pars circum pectora lapsa
 Sibila dant, saniemque vomunt, linguisque coruscant.
 Inde duos mediis abruptit crinibus angues, 495
 Pestiferaque manu raptos immisit. At illi
 Inosque sinus Athamanteosque pererrant,
 Inspirantque ⁊ graves animos, nec vulnera membris
 Vlla ferunt: ⁊ mens est, quæ diros sentiat ictus.
 ⁊ Attulerat secum liquidi quoque monstra veneni, 500
 Oris Cerberis spumas, & virus Echidna,
 Erroresque vagos, cacæque oblitvia mentis,
 Et scelus, & lacrymas, rabiemque, & cadis amorem,
 Omnia trita simul: qua sanguine mista recentis
 Coxerat are cavo viridi versata cicutæ, 505
 Dumque pavent illi, vertit ⁊ furiosum venenum
 Pectus in amborum, præcordiaque intima movit.
 ⁊ Tum face jactata per eundem sapius orbem,
 Consequitur motu velociter ignibus ignes.

Sic^a victrix, iussique potens, ad^b inania magni 510
 Regna redit Ditis: sumptumque recingitur anguem.
 Protinus *Eolides* media^c furibundus in aula
 Clamat, io comiter, his retia tendite *Sylvos*,
 Hic modo cum gemina visa est mihi prole *leana*,
 Virque fera sequitur vestigia conjugis *amens*, 515
 Deque sinu matris ridentem, & parva *Learchum*
 Brachia tendentem rapit, & bis terque per auras
 More rotat funda, rigidoque infantia saxo
 Discutit ora ferox. tum denique concita mater,
 Seu dolor hoc fecit, seu sparsi causa *veneni*, 520
 Exululat, sparsisque fugit male sana capillis.
 Teque ferens parvum nudis, *Melicerta*, lacertis,
 d *Evoe* *Bacche* sonat. *Bacchi* sub nomine *Iuno*
 Risit, & Hos usus praestet tibi, dixit, *alumnus*.
 Imminet aquoribus scopulus: pars ima cavatur
 Fluctibus, & tectas defendit ab imbris undas; 525
 Summa rigent frontemq; in apertum porrigit aquor.
 Occupat hinc (vires insana fecerat) *Ino*,
 e Seque super pontum nullo tardata timore
 Mittit, f onusque suum: percussa recanduit unda.
 At *Venus* immerita & neptis miserata labores, 530
 Sic patruo blandita suo est: O numen aquarum,
 Proxima qui caelo cessit, *Neptune*, potestas,
 Magna quidem posco: sed tu miserere meorum,
 Lactari quos cernis in Ionro immenso,
 Et diis adde tuis. Aliqua & mihi gratia ponto est:
 Si tamen in medio quondam concreta profundo 536
 h Spuma sui, i gratumque manet mihi nomen ab *Alia*.
 Annuit oranti *Neptunus*: & abstulit illis
 Quod mortale fuit, majestatemque verendam

a Voti compos, Iunonif-
 que peracto
 mandato.

b Vide quae
 ad vers. 441.
 supra.

c Hoc est
 quod sibi in
 exemplum
 ultionis sum-
 psit Iuno, su-
 pra 428. ut
 furiali corre-
 ptus errore
 & mente de-
 lusus turbata,
 in aliud,
 quam quod
 revera est, fe-
 ratur, uti
 Penthei ma-
 ter, & mater
 tera. lib.
 praeced.

d Vox Bac-
 chantium. ab
 acclamatione
 Iovis collau-
 dantis Bac-
 chum in bello
 giganteo mu-
 tatum in Leo-
 nem. Phocius
 in excerptis
 ex Proli
 Chrestoma-
 thia. ἤθερο ἢ
 ὁ Ἰέθερος ἐν
 ἐορταῖς καὶ θυ-
 σίας Διονύσιος,
 βέλωνται μένος
 πολλὰ φρού-

γυαλι. e Ἀπὸ ταύτης αὐτὴν ἰς Θάλασσαν Ἰνὸν ῥήμα, &c. Pausanias in At-
 ticis sub sine. Ino cum Melicerta, de saxo quam Molurida vocant se in mare
 praecipitavit, cum natu majorem filium pater occidisset, seu furore impulsus,
 seu ira incensus quod Orchomeniis famem immisissam uxoris faciuore
 audisset; Phrixum simul uxoris prioris filium ab illa sublatum. Namque,
 ut habet Nonnus 10. Dionysiacon repudiata à Phrixo privigno quem ama-
 bat, sterilitatem agris induxit. f Puer à Delphiis exceptus & in Corin-
 thiorum Isthmon expositus, in deorum marinorum numerum referebatur,
 Palemon dictus & Portunus. Pausanias in Atticis. Lucian. in dialogis ma-
 rinis. Nonnus 10. Dionysiac. g Inus, cui mater erat Harmonie filia Vene-
 ris. h Venus enim ἀφροδίτη ἀπὸ τῆ ἀφροῦ, ex spuma maris in quod Cae-
 li à Saturno execti projiciebantur testiculi: cum ob seminis similitudinem
 spumofam, tum humoris salis vim genitabilem. i Alii, Gratumque. quod
 gratum minus.

k Quod usu venit iis qui ex mortalibus in Deos relati sunt. Ino dicta est Leucothea & Maruta, quæ eadem cum Auro-ra. Melicerta vero Palamon & Portunus, honoresque illi certaminis Ithimicorum habiti. Solent enim mortuis consecratis nomina immutari, credo, ne quis putet homines eos fuisse, &c. Laëtantius 1. 1. de falsa religione.

Inus comites in saxa & aves. F A B. 14.

l Thebanæ, quarum conjuges à Phœnicibus Cadmij socijs oriendi. Et pro certo credentes eam obisse. m Semele, cujus gratia univer- sam Bacchi familiam in- dicta odii & vindicta pro- tequebatur. n Invidiam alicui facit, qui ejus favitiam in odium adducit. l. 7. vers. 608. Ante ipsas, quo mors foret in viliosior aras. Juvenal. 14. Sat. Invidiam facient nolenti surge- re Niso. Lucan. 2. l. 36. vers. p Ne forte in numina mutarentur, uti Ino quam lugebant, mutavit eas Ino in saxa & aves. q Thebanæ istæ malices, à Cadmo autore. Al. Minceides.

l **S** Idonia comites, quantum valere, secuta
Signa pedum primo videre novissima saxo :
m Nec dubium de morte rata, Cadmeida palmis
Deplanxere domum; scissis cum veste capillis. 545
Vique parum justa, nimiumque inⁿ pellice saxa
o Invidiam fecere Dea. convitia Ino
Non tulit: &, Faciam vos ipsas maxima, dixit,
P Sævitia monumenta mea. Res dicta secuta est.
Nam qua precipue fuerat pia, Persequar, inquit, 550
In freta regnam: saltumque datura, moveri
Haud usquam potuit, scopuloque affixa cohasit.
Altera, dum solito tentat plangore ferire
Pectora, tentatos sentit riguisse lacertos.
Illa, manus ut forte tetenderat in maris undas, 555
Saxea facta manus in easdem porrigit undas.
Hujus, ut arreptum laniabat vertice crinem,
Duratos subito digitor in crime videres.
Quo quæque in gestu deprensa est, hasit in illo. 559
Pars volucres facta; qua nunc quoque gurgite in illo
Æquora distinguunt summis q Cadmeides alis.

Cadmus & Harmonia in dracones. F A B. 15.

r Nescit Cadmus Ino filiam & nepotem Melicertam in Deos maris fuisse relatos.

r **N**escit Agenorides natam parvumque nepotem
Æquoris esse Deos. l Luctu, serieque malorum
Victus & ostentis, qua plurima viderat, exit
Conditor urbe sua, tanquam fortuna locorum 565

s Cadmus domus suæ perpetuis cladibus obrutus, quasi cœlum illud & terram abominatus, cum uxore Harmonia jam senex Thebis migravit in Illyrium, profugus ob Linum à se interfectum, ut alii; regno pulsus ab Amphione & Zetho. ut alii, se ad Eucelienfes contulit. à quibus, ex oraculi responso, dux belli contra Illyrios electus, victor iis imperavit,

Non

Non sua se premeret: longisque erroribus actus
 Contigit Illyricos profuga cum conjuge fines.
 Tamque malis annisq; graves dum prima retractant
 Fata domus, † releguntque suos sermone labores: 570
 Num † sacer ille mea trajectus cuspide serpens,
 Cadmus ait, fuerat tum, cum Sidone profectus
 Vipereos sparsi per humum nova semina dentes:
 Quem si cura deum tam † certa vindicat ira,
 Ipse, precor, † serpens in longam porrigat alvum. 575
 Dixit: † †, ut serpens, in longam tenditur alvum,
 Durataque cuti squamas increfcere sentit,
 Nigraque ceruleis variari corpora guttis:
 In pectusque cadit pronus, commistaque in unum
 Paulatim tereti † tenuantur acumine crura. 580
 Brachia jam restant: qua restant brachia tendit;
 Et lachrymis per adhuc humana fluentibus ora,
 Accede, o conjux, accede miserrima, dixit;
 Dumque aliquid superest de me, me tange, manumq;
 Accipe, dum manus est, dum non totum occupat
 anguis.

Ille quidem vult plura loqui: sed lingua repente 586
 b In partes est fissa duas. nec verba volenti
 Sufficiunt, quotiesque aliquos parat edere questus,
 Sibilat. hanc illi vocem natura reliquit.
 Nuda manu feriens exclamat pectora conjux, 590
 Cadme, mane, teque infelix his † exue monstris:
 Cadme, quid hoc? ubi per? ubi sunt humerisq; manusq;
 Et color, † facies? †, dum loquor, omnia? Cur non
 Me quoque caelestes in eundem vertitis anguem?
 Dixerat. † ille sua lambebat conjugis ora, 595
 Inque sinus caros, veluti cognosceret, ibat,
 Et dabat amplexus, assuetaque colla petebat.
 Quisquis adest (aderant comites) terretur: at illis
 Lubrica perlucet cristati colla draconis:
 Et subito duo sunt, junctoque volumine serpunt; 600
 Donec in oppositi nemoris subiere latebras.
 Nunc quoq; nec fugiunt homines, nec vulnere ladunt:
 Quidque prius fuerint, placidi meminere dracones.

wantur. Ms. *fruantur*. b Linguae serpentum propter celere vibratione geminas aut etiam tergeminas habere videntur. c Alii, *crue*.
 d Lege sis, quae refertur ex Plutarcho Pierius 14. lib. hieroglyph, de angue puella amasio.

† Al. *repe-
untque*.
 † Redi ad
 32. vers.
 3. lib.
 x Constanti,
 continua.
 y Videl. 3.
 vers. 97.
 † Oros *πε-
ρος ερηων*
*Ωπας πε-
ρησαν ιχθυ*
*οστωδα με-
ρη. Nou-
nus 46.*
 Dionys. vel
 quia ibi in
 exilio latuit
 incps: vel
 quia homo
 politicus se
 ad mores &
 leges Barba-
 rorum accom-
 modavit: vel
 quia Illyriis
 plerisque
 oculi *δευδε-
κεις καὶ δε-
κοντες*, qui
 interimant
 videndo quos
 diutius irati
 viderint: ut
 qui pupulas
 in singulis
 oculis binas
 habeant:
 A. Gellius
 l. 9. cap. 4.
 vel denique
 ab ipso gen-
 tis nomine,
 cum *ιχθυος*
 anguillam so-
 bet, quae longae
 cognata colu-
 bra. a Al. *enr-*

Serpentes è sanguine Medusæ procreati.

F A B. 16.

e Bacchus, ex Semele, filia sua. f. Filius Abantis regis Argivorum, qui filius Beli, cui Iupiter genitor. & Acrisius oraculum consuluerat, maremne pareret uxor, au foeminam. respondit oraculum, nullum se habiturum filium; nepotem aliquando è filia, à quo ipse occideretur. Danaen itaque filiam cum nutrice

includit thalamo abegeo subterraneo in specu. cui se immisit Iupiter in aureum imbrem conversus, fucumque fecit mulieri. epimythiam dabit, Hor. 3. l. Ode 16. & Paul. Silent. Antholog. l. 7. *Ἰεῖος* & ἀφ' αὐτοῦ ἵστειται, &c. b. Bacchus. i Perseus, qui à Polydeete rege Seriphi (ad quem arca, in qua ipse cum matre inclusus fuerat, appulit) ad debellandas Gorgonas, petendumque Medusæ ex iis natu maximæ caput, missus, accepit à Mercurio talaria & harpen, à Plutone galeam, à Pallade agida & speculum; victor reversus dum Medusæ caput per cœlum volans Africum portaret, guttæ Gorgonei capitis deciduæ in serpentes mutatae sunt. Causam naturalem & historicam ad fabulam convertit. transtulit poeta locum hunc ex Apollonii 4. Argonaut. *Ἐὶς δὲ λῶν* & *Ἀλφὸν ὑπερτάλο* *Ἰερίου*. &c. vide quæ nos ad Lucanum l. 9. vers. 619. & deinceps. Sed Vide Clariss. Baconi Vet. sap. de Perseo sive bello. interpretantis Perseo, id est, ad bellum probe instructo opus esse celeri expeditione, occultis consiliis, providentia, &c. v. Appollodorum l. 2. & allegorice expositam ab H. Tzetze, sub initio Lycophr. Cassandra.

SEd tamen ambobus versa solatia forma
Magna e nepos dederat, quæ debellata colebat 609
India, quem positus celebrabat Achaia templis,
Solut f Abantiades ab origine cretus eadem
Acrisius superest, qui mœnibus arceat urbis
Argolica, contraque deum ferat arma, genusque
Non putat esse deum (neque enim Iovis esse putabat)
Persea: quem & pluvio Danae conceperat auro. 611
Mox tamen Acrisium (tanta est presentia veri)
Tam violasse deum, quam non agnosse nepotem
Pœnitet: impositus jam cœlo est h alter; & i alter
Viperæ referens spolum memorabile monstri, 615
Aera carpebat tenerum stridentibus alis.
Cumque super Libycas victor penderet arenas;
Gorgonei capitis gutta cecidere cruenta:
Quas humus exceptas varios animavit in angues,
Vnde frequens illa est, infestaque terra colubris. 620

Atlas in Montem. F A B. 17.

INde per immensum ventis discordibus actus,
Nunc huc, nunc illuc, exemplo nubis aquosa
Fertur: & ex alto seductas aethere longe
Despectat terras, totumque supervolat orbem.
Ter gelidas Artos, ter Caneri brachia vidit: 625
Sape sub occasus, saepe est ablatas in ortus.
Iamque cadente die, veritus se credere nocti,
Constitit Hesperio, regnis Atlantis, in orbe,
Exiguamque petit requiem: diu Lucifer k ignes
Evocet

k Luminas,
lucem,

Evocet Aurora, cursusque Aurora, diurnos. 630
 Hic hominum cunctis ingenti corpore prestans
¹ Iapetionides Atlas fuit: Ultima tellus
 Rege sub hoc, & pontus erat, qui solis anhelis
 Equora subdit equis, & fessos excipit axes.
 Mille greges illi, totidemque armenta per herbas 635
 Errabant: & humum vicinia nulla premebat.
 Arborea frondes auro radiante nitentes,
 Ex auro ramos, ex auro ^m poma ferebant.
 Hospes, ait Perseus illi, seu gloria tangit
 Te generis magni, generis mihi Iuppiter autor: 640
 Sive es mirator rerum; mirabere nostras.
 Hospitium, requiemque peto. Memor ille vetusta
 Sortis erat. dederat ⁿ Themis hanc Parnassia sortem:
 Tempus, Atla, veniet, ^o tua quo spoliabitur auro
 Arbor, & hunc prada titulum Iove natus habebit.
 Id metuens, solidis pomaria clauserat Atlas 646
 Manibus, & vasto dederat servanda ^p draconi,
 Arcebatque suis externos finibus omnes.
 Huic quoque, Vade procul, ne longe gloria rerum,
 Quas mentiris, ait, longe tibi Iuppiter absit. 650
 Vimque minis addit, manibusque expellere tentat
 Cunctantem, & placidis miscentem fortia dictis.
 Viribus inferior (Quis enim par esset Atlantis
 Viribus?) At quoniam parvi tibi gratia nostra est,
 Accipe munus, ait. lavaque à parte Medusa 655
 Ipse retro versus squalentia protulit ora. (maque
 Quantus erat, mons factus Atlas: ^q nam barba, co-
 In sylvas abeunt. juga sunt humerique, manusque,
 Quod caput ante fuit, summo est in monte cacumen.
 Ossa lapis sunt. tum partes alrus in omnes 660
 Crevit in immensum, (sic Dii statuistis) & ^r omne
 Cum tot sideribus caelum requievit in illo.

Atlas Iapeti
 filius fuit, fra-
 ter Promethei,
 ut alii,
 Hesperii: rex
 Mauritaniae,
 ad Oceanum
 occidentum qui
 ab illo Atlan-
 ticus dictus.
 m Aurea hæc
 mala alii pu-
 tant fuisse ci-
 tria vel Medi-
 ca. Dalecain-
 pius, ad 3. l.
 Athenæi c. 7.
 Alii, oves cor-
 poris magui
 & coloris
 subrutili, au-
 ream referen-
 tis nitelam.
 τὸ μέλας u-
 trumque si-
 guificante.
 Pollux. Alii,
 stellas inter-
 pretantur
 quod Astro-
 nomie perit-
 us fuerit At-
 las. Natal.
 Com. 7. l. 7. c.
 Aurifodinas
 alii. s. Vide
 321. v. 1. lib.
 o Quod ab
 Hercule fa-
 ctum postea.
 l. 9. v. 190.
 p Cui Ladon
 nomen. Apol-
 lon. 4. l. Ar-
 gonaut. Ἀέθου
 Εἰσι τὸν

ἄλλοι δὲ παρὰ χεῖρας βέλτο μήλα Χάρου ἐν Ἀτλαντῶσι, χθόνιος ὄφις, quem fluvium in-
 terpretantur volumine sinuoso circumdataem hortos Help. 9 Virg. 4. Æn.
 Atlantii cinclum assidue cui nubibus aëra Pimiferum caput, & vento pulsantur &
 imbrui: Nix humeros infusa tegit, tum flumina mento Præcipians senis, & glacie vixet
 horrida barba. & quæ nos ibi. r Propter Astronomie scientiam, spheramque
 ab illo inventam fingitur Atlas coelum sustinere. Diodor. 4. l. sub initio addit,
 illum cum in altissimum montem ad astrorum cursus observandos ascendisset,
 subito à ventis abreptum. Idem ref. Vives ad 1. cap. 18. l. August. de civit.
 Dei. Sed vide Aristot. 2. de Cœlo. & Tzetzen. 1. hist. l. 5. Macro b. 2. l.
 Quando siderum motus, aut ratio coepta est genethliaca sciri? non post Theu-
 lin Ægyptium, aut post Atlantem (ut quidem ferunt) gestatorem, bajulum, ti-
 hicinem illum ac destitiam cœli? Arnobius lib. 2.

Andromeda à Perseo liberata & Virgæ
in Coralia. F A B. 18.

Æolus, Iovis ex Acella filius, Hippotæ nepos. Αἰὼλος Ἰωῶτος παῖς κλυτὸν Ἀπολλῶνα. 4. lib. qui quum satiram ventorum adverteret, atque ex ortu & occafu siderum, statisque anni temporibus, ut & regionum marisque æstus reciproci ventos prædiceret. Ἔπιπλον τῶν ἀνέμων καὶ ἔπειθ' ἵς vocarunt ac crediderunt, inquit Strabo 2. & 6. lib. Virg. 1. Æn. 8. Ventum autem ponunt plerumque Sole oriente, & sper vitæ cum Soleredit. Juvenal. 12. Sat.

« Harpe.

x Quibus

imperavit Cepheus, cujus uxor ————— y ————— Cassiope, cum se Nereidas forma præstare gloriaretur, arrogantia poenas dedit in unica filia Andromeda; quam saxo alligatam exponi, à ceto devorandam exegit Neptunus, ex responfo utriusque duro oraculi Iovis Ammonis, de quo vide quæ nos ad 9. lib. Lucani 512. vers. R Perseus Abantis pronepos. Acrisius enim Persei avus filius erat Abantis. a Al. primo stupet illa. Ciof. codd. & Ms. alter è nostris. b Elegantissime picturam hanc expressit Lucianus περὶ οἰκῆ. Ο Περσεύς τὸ κῆρ ἐπὶ Κορίνθῳ καὶ τὴν Ἀδριανίδα κατὰ γὰρ, μοχ, ἐν Ἐπείρῳ ἢ ποτὲ ὁ τρυφῆς ἡμῶν τὰ αἰῶν ἀπερῆεν καὶ εὐδῶν, &c. virginis, inquit, vercundiam expressit artifex & metum. spectat enim pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & bellæ visum ἀπερῶν μῆχος. Argumentum citat ex Herodoto in Polymnia. Sed & vide Persea Philostrati. Iconum lib. 1. & Pausaniam in Corinthiacis. c Bellæ hujus ossa Romam ex oppido Iudææ Ioppe allata ostendit M. Scaurus, longitudine pedum 40. altitudinē costarum Indicos elephantes excedente, spinæ crassitudine sesquipedali, Plin. l. 9. c. 5. Solin. c. 36.

Clauferat ¹ Hippotades atero carcere ventos :
Admonitorque operum cælo clarissimus alto
² Lucifer ortus erat. Pennis ligat ille resumptis 665
Parte ab utraque pedes, ³ a teloque accingitur unco,
Et liquidum motis talaribus æera findit.
Gentibus innumeris circumquæ infraque relictis,
x Æthiopum populos, x Cepheaque conspicit arva.
Illic immaritam y materna pendere lingua 670
Andromedam pœnas injustus jusserat Ammon.
Quam simul ad duras religatam brachia cautes
Vidit z Abantiades nisi quod levis aura capillos
Moverat, & tepido manabant lumina fletu,
Marmoreum ratus esset opus. trahit inscius ignes, 675
Et stupet: & visa correptus imagine forma,
Pene suas quaterere est oblitus in æere pennas.
Vt fletit, O, dixit, non istis digna catenis,
Sed quibus inter se cupide junguntur amantes,
Pande requirenti nomen terræque tuumque, 680
Et cur vincla geras. a Primo silet illa, b nec audeo
Appellare virum virgo, manibusque modestos
Celasset vultus, si non religata fuisset.
Lumina, quod potuit, lacrymis implevit obortis.
Sapius instanti, sua ne delicta fateri 685
Nolle videretur, nomen terræque suumque,
Quantaque materna fuerit fiducia forma,
Indicat: & nondum memoratis omnibus, unda
Insonuit. veniensque immenso c bellus ponto

Imminet,

Imminet, & latum sub pectore possidet equor. 690
 Conclamat virgo; genitor lugubris, & una
 Mater adest, ambo miseri, sed justius illa;
 Nec secum auxilium, sed dignos tempore fletus,
 Plangoremque ferunt, vinctoque in corpore adherent.
 Tum sic hospes ait: Lacrymarum longa manere 695
 Tempora vos poterunt; ad op̄a brevis hora ferenda est.
 Hanc ego si peterem Perseus, Iove natus & e illa
 Quam clausam implevit secundo Iuppiter auro,
 Gorgonis anguicomæ Perseus superator, & alis
 Ætherias ausus jactatis ire per auras,
 Præferret cunctis certe gener. Addere tantis 700
 Dotibus & meritum (saveant modo numina) tento.
 Vt mea sit, servata mea virtute, paciscor.
 Accipiunt legem, quis enim dubitaret? & orant,
 Promittuntque ^f super regnum dotale parentes.
 Ecce! velut navis præfixo concita rostro 705
 Sulcat aquas, juvenum sudantibus acta lacertis:
 Sic fera dimotis impulsu pectoris undis
 Tantum aberat scopulis, quantum & Balearica torto
 Funda potest plumbo mediis transmittere cæli:
 Cum subito juvenis pedibus tellure ^h repulsa 710
 Arduus in nubes abiit, ut in aquore summo
 Umbra viri visa est, visam fera savit in umbram.
 Virque ⁱ Iovis præpet, ^k vacuo cum vidit in arvo
^l Præbentem Phæbo Iuventia terga draconem,
 Occupat adversum; neu sæva retorqueat ora, 715
^m Squamigeris avidos figit cervicibus ungues:
 Sic celeri missò præceps per mane volatu
 Terga feræ pressit, dextroque sumentis in armo
ⁿ Inachides ferrum curvo tenuis abdidit ^o hamo.
^p Vulnere læsa gravi, modo se sublimis in auras 720
 Attollit, modo subdit aquis: modo more ferocis
 Versat apri, quem turba canum circumsona terret.
 Ille avidos morsus velocibus effugit alis,

e ὄρετο ἡ
 ἡμαυροσιν
 γῆς. &c.
 υἱὸς Διὸς ἰσχυροῦ,
 ἢ ἕως ἡμερῶν
 οὗ φαμὺν
 αὐτοῦ ἔργου
 ἕμμεναι. Pin-
 darus Pyth.
 12. ode.
 Ἀλλὰ πατήρ
 Περσέως ἄλλοι-
 πιῶν ὁμῶς ἔσται
 ἱερότων ἡρώ-
 σιῶν ἀγαθῶν
 ἡλδῆ, καὶ ἔτι
 φλογέως πα-
 ρακρίτης.
 Nonn. Dio-
 nyf. 47.
 f Insuper,
 g Balearium
 inf. incolas
 fuisse peri-
 tissimos fun-
 ditores, &
 supra dictum
 & satis no-
 tum.
 h Sic lib. 2.
 fugit & im-
 pressa tellu-
 rem reppul-
 sit. v. 718.
 vide quæ nos
 ibi.
 i Aquila, ales
 minister ful-
 minis, quæ
 sunt aves præ-
 petes, vide
 Agel. 6. lib.
 6. cap.
 k Hinc inde
 parente, ubi
 nulla sata,
 arbusta nulla.
 l Apricantem
 se ad Solem.

m Τοῖς ὁμοῖ ἰωτ' ἐτάθη πᾶσι. ἔσται ἡ ἀνίσταται, δουλεύουσα δὲ ἀντι. Sophoc. Antigone. supra vers. 352. n Perseus Argivus ab Inacho, p̄fco Argivorum rege. o Ad capulum usque; cui recurvatur ferrum ad munimentum manus. p Audi Luciantum prælii hujus victoriæque præconem, in lib. πικρὸν τῷ οἴκῳ. Καὶ θῆρον μὲν ἴππεσι περικῶδες ταῖς δοκίαις, καὶ δεδιτῆμον τῷ χροσμῶτι. Καὶ ὁ Περσεύς ὃ τῇ λαῖᾳ μὲν προσέκινεσι τὴν Γόρυον. τῇ δὲ αἰῶνι ἢ κελικνεῖται τῷ ἔσται. Καὶ τὸ μὲν, ὅσον τὸ κήρυξ εἶδος τῆς Μίδουσαν ἢ δὴ Νῶτος ἐστὶ. τὸ δὲ ὅσον ἕμελλεν μῆναι, τῇ ἀερωῇ κλιπεται.

q Aspergine
 madidis.
 v Δσπρίης Αὐ-
 ξεμάδης πλερο-
 εις ἀνελυσσάτο
 Πισσίου Ἀξίου
 ἔθρον ἔζων.
 Nonnus 47.
 Bionys.
 s Omnia de-
 ponendum
 erat Medusæ
 caput Perseo
 scopulum si-
 nistra tenenti,
 belluam dex-
 tra trajicien-
 ti. s Phorci
 & Cetus fi-
 liam. vide
 quæ nos ad
 9. lib. Lucan.
 629. v.
 u Baccæ co-
 rali sub
 aquis caudi-
 dæ & molles:
 exemptæ cou-
 festim durau-
 tur & rube-
 scunt. Plin.
 31. l. 2. c. ad
 eum Dale-
 campius. x Ἐπιπέτρα τῆς ἑκείνης ἀναλυσσάσης ἐν τοῖς ὕδασι βίβρασι. Ma-
 ximus Planudes in Græca sua Ovidii Metamorphos. versione.

Quæ patent, nunc terga cavis super obsita conchis,
 Nunc laterum costas, nunc qua tenuissima cauda 726
 Desinit in piscem, falcato vulnerat ense,
 Bellua puniceo mistos cum sanguine fluctus
 Ore vomit: maduere graves aspergine penna.
 Nec q bibulis ultra Perseus talaribus ausus 730
 Credere, conspexit scopulum: qui vertice summo
 Stantibus extat aquis, operitur ab aquore moto.
 Nixus eo, rupisque tenens juga prima sinistra,
 Ter quater exegit repetita per ilia ferrum.
 Litora t cum plausu clamor, superasque Deorum 735
 Implevere domos. gaudent, generumque salutant,
 Auxiliumque domus, servatoremque fatentur
 Cassiope, Cepheusque pater. t Resoluta catenis
 Incedit virgo, preciumque & causa laboris.
 Ipse manus hausta vittrices abluit unda, 740
 t Anquiserumque caput dura ne ladat arena,
 Mollis humum foliis, natasque sub aquore virgas
 Sternit, & imponit t Phorcynidos ora Medusæ.
 Virga recens, bibulaque etiam nunc vira medulla
 Vim rapuit monstri, tactu uque induruit huius, 745
 Percepitque u novum ramis & fronde u rigorem.
 At pelagi Nympha factum mirabili tentant
 Pluribus in virgis: & idem contingere gaudent.
 x Seminaque ex illis ut erant jactata per undas;
 Nunc quoque coralus eadem natura remansit: 750
 Duritiem tacto capiant ut ab aere, quodque
 Vimen in aquore erat, fiat super aquora saxum.

Medusæ crines in Serpentes. F A B. 19.

y Primus hon-
 oris locus
 medius, pro-
 ximus fini-
 ster, inquit
 Lipsius 2. lib.
 Electorum 2. c. Cur itaque assignatur Palladi locus super Mercurium? A-
 ratione vicinæ quæ Palladi potior & propria. ut l. 12. 151. v. Auson. 64. epi-
 gram. *Ærea bos fletera, mactata est vacca Minerva.* s Iovi mactari
 taurum negat Servius ad 3. Æneid. & Macrobi. Saturn. 3. cap. 10. Asserit
 Xenophon Cyropæd. & Iulianus ad Libanium, vide quæ nos ad Seneca: Me-
 deam 60. vers. & Hercul. furem, vers. 299.

Protinus

Protinus Andromeden, & tanti premia facti
 a Indotata b rapit: c tedas d Hymeneus, amorque
 e Præcipiunt, f largis satiantur odoribus ignes;
 Sertaque dependent tectis, & ubique lyraque 760
 Tibiaque, & cantus, animi felicia læti
 Argumenta sonant. referatis aurea valvis
 Atria tota patent, pulchroque instructa paratu,
 Cephæni proceres inewit convivium regis.
 Postquam epulis functi; generosi munere Bacchi 765
 h Diffudere animos: cultusque genusque locorum
 Quarit Abantiades. Quærenti protinus unus
 Narrat Lyncides moresque habitumque virorum.
 Quæ simul edocuit, Nunc, ô fortissime, dixit,
 Fare precor, Perseu, quanta virtute, quibusque 770
 Artibus abstuleris i cernita draconibus ora.
 Narrat Abantiades; gelido sub Atlante jacentem
 Esse locum solida tutum munimine molis;
 Cujus in introitu k geminas habitasse sorores 775
 Phorcidas, unius sortitas luminis usum:
 Id se solerti, furtim dum traditur, astu
 Supposita cepisse manu; perque abdita longe,
 Deviaque & sylvis horrentia saxa fragosis
 Gorgoneas tetigisse domos, passimque per agros, 780
 Perque vias vidisse hominum simulacra ferarumque
 In silicem ex ipsis visa conversa Medusa.
 Se tamen horrenda, clypei quem lava gerebat
 Ere percussio, formam aspexisse Medusa,
 Dumq; gravis somnus colubros, ipsamq; tenebat,
 Eripuisse caput collo, pennisque fugacem 786
 Pegason, l & fratrem, matris de sanguine natos.
 Addidit & longi non falsa pericula cursus;
 Quæ freta, quas terras sub se vidisset ab alto,
 Et quæ jactatis tetigisset sidera pennis. 790
 Ante expectatum tacuit. tamen m excipit unus

a Virginem sine dote, neglecto scilicet regno, quod promissere super dotale parentis. supra v. 705. Al. in dotem, i. e. doris nomine dicta. Alii particulam in intensivam esse volunt. b Allufum forte ad Rom. morem, ubi virgines è gremio matris rapi solitæ, in memoriam & omem raptarum Sabinarum, quod Romulo & suis feliciter cessit. c Repete quæ ad v. 60. hujus lib. d De Hymenæo, vide quæ nos ad Senec. Thebaid. v. 262. & Medeam 67. vers. e Al. præcipitant. f De apparatu, ritibus, & festivitate celebri nuptiarum, vide quæ nos ad Lucan. l. 6.

v. 254. & deinceps. & Alex. ab Alex. 2. l. 5. c. g Al. citharæque lyraque. h Lætitia: dator Bacchus, illa vero diffundit dilatæque cor, tristitia contrahit. i Medusæ caput anguibus cernitum. k Pexius. Pephredo & Ervo. Zenodotus addit tertiam Diuo. filias item Cephei, sorores Gorgonis. his unicus erat oculus, unus deus quibus per vices utebantur sorores. hos intercepit Perseus, atque his instructus, ad Gorgonas avolavit, Medusam dormientem offendit, eique collum amputavit. lege quæ Is. Tzetzes ad Lycophr. ibi. λαμπροειδής τε αὐλαυδὸς ποδηνίαις, &c. & Erasini adag. Orci galea. & Luciani Dialog. Tritonis & Nereidum in dial. marinis. Apollod. r. 2. l. 1. Ἰ Χρυσόκορπε μὲν ἀνδρῶν, ἴσθων δὲ Ἰηρῶν. Tzetzes dicto loco. m Ἰσχυρομένη. ἀπαμειβόμενον & πρὸς τῆν. Inno sic excepit regia Inno, Virg. 4. Æneid.

Cur Medusa sola Gorgonum gesserit alterni.
 Pulcherrimam sceminarum fuisse Medusam ferunt. *Ἰταγόγετυ* vocat Pindarus od. 12. Pyth. illius itaque amore captos obstupuisse. Narrant Diodor. lib. 4. &

Pausanias 2. Medusam reginam fuisse gentis bellicosae juxta Tritonidem paludem, & noctu per insidias à Perseo oppressam, mortuae pulchritudinem admiratum Perseum praecidisse caput, & ut spectaculo esset, in Graeciam deportasse. Pausan. tamen ibidem refert Proclum Carthaginiensem iteris mandasse, bestiae hoc genus esse, quod & Athenaeus l. 5. c. 19. tradit esse *Ἰδών κἀ τῶν βλαπῶν*. ex eo genere quae in Africa sunt *ἀπολιθώσασα ἀνθρώπων ἄντρα*. quem lege, & Plin. lib. 8. cap. 21. & Alian. de anima. lib. 17. cap. Palephatus lib. 1. narrat Phorcyn regem Cyreneorum fecisse statuam auream Minervae, quam Cyrenaei Gorgonum vocabant. virum bonum hujus custodem & vigilem intercepisse navi praedatoria, è tribus Phorcei filiabus Medusam, quia negavit se ostensuram ubi esset illa statua interfecisse, &c. If. Tzetzes adfert inythologiam sub initio comment. in Lycophr. *Περσεύς δ' ἦλθε εἰς Ἀθήνας δὴ, ὁ ἄνευ, &c.* aliam Fulgentius sub exitu lib. 1. Natalis Comes aliam lib. 7. cap. 11. & 12. & 13. Nostra fabulose detorquet ad offensam Minervae vindictam. Sed finis sit.

Ex numero Procerum, quarens, cur una sororum Gesserit alternis immistos crinibus angues.

Hospes, ait, quoniam scitaris digna relatu;

Accipe quaesiti causam: ^o Clarissima forma, 795

Multorumque fuit spes invidiosa procorum

Illa, nec in tota conspectior ulla capillis

Pars fuit; inveni, qui se vidisse referent.

Hanc Pelagi rector templo vitiasse Minerva

Dicitur; aversa est, & castos agide vultus 800

Nata Iovis texit, neve hoc impune fuisset,

Gorgoneum crinem turpes mutavit in hydros.

Nunc quoque, ut attonitos formidine terreat hostes,

Pectore in adverso, quos fecit, sustinet angues.

a Procerum Aethiopicorum, qui ad celebritatem nuptiale convenerant. lib. praeced. 760. v. Cephæi proceres inveni convivia regū.
 b Peseus Danaes filius.
 c Alii, conjugalialia, quibus non placet conjugalialia. quod tamen pro conjugalialia

LIBER V.

Caput Gorgonis homines in faxa convertens. F A B. I.

Unde ea ^a Cephenum medio ^b Danaeius heros Agmine commemorat; fremitu regalia turba

Atria complentur: nec, ^c conjugalialia festa

Qui canat, est clamor; sed qui fera nunciet ^d arma.

Inque repentinos convivia versa tumultus. 5

^e Assimilare freto possis; quod saxa quietum

Ventorum rabies motis exasperat undis.

Primus in his ^f Phineus belli temerarius autor

admitti contendit Turaeus l. 13. Advers. c. 21. Quin & 6. Metam. 536. v. Nec nota virginitas, nec conjugalialia iura. d Pino & lucernis Medus acinaces immane quantum discrepat! Horat. l. 1. od. 27. e Κινηθῆν ἐπ' ἀγορῆς ὡς κίχες ἔκ' ποδῶν Σαρδάρως Πλούσι Ιακωβίου. Hom. II. β. f Frater hic Cephæi; alter ab illo qui oculis multatus Argonautas hospitio excepit, huic tamen desponsata fuerat Andromeda antequam ceto exponeretur.

Fra-

Fraxineam quatiens arata cuspidis hastam ;
 En, ait, en adsum præcepta conjugis ultor. 10
 Nec mihi te penna, nec & falsum versus in aurum
 Iuppiter eripiet. Conanti mittere, Cephæus,
 Quid facis? exclamat: Quæ te, germane, furentem
 Mens agit in facinus? meritisne hac gratia tantis
 Redditur? hac vitam servatam dote rependis? 15
 Quam tibi non Perseus, verum si quaris, ademit,
 h Sed grave^l Nereidû numen, sed^k corniger Ammon,
 Sed quæ^l visceribus veniebat bellua ponti
 Exaturanda^l meis. Illo tibi tempore rapta est,
 Quo peritura fuit, nisi si crudelis id ipsum 20
 Exigis ut pereat, luctuque levabere nostro.
 Scilicet haud satis est, quod te spectante revincta est,
 Et nullum quod opem patrusus, sponsusve tulisti;
 Insuper à quoquam quod sit servata dolebis?
 m Præmiaque eripies? Quæ, si tibi magna videntur,
 Ex illis scopulis, ubi erant affixa, petisses: 26
 Nunc sine qui petiit, per quem hac non orba senectus,
 Ferre, quod & meritis, & voce est pactus; eumque
 Non tibi, sed certa prælatum intellige morti.
 Ille nihil contra: sed & hunc, & Persea vultu 30
 Alterno spectans; petat hunc ignorat, an illum;
 Cunctatusque brevi contortam viribus hastam,
 Quantas ira dabat, n nequicquam in Persea misti.
 Ut stetit illa toro, stratis tum denique Perseus
 Exiit, teloque ferox inimica remisso 35
 Pectora rupisset, nisi post^o altaria Phineus
 Iffet: & (indignum!) scelerato profuit ara.
 Fronte tamen Rhæti non irrita cuspis adhesit:
 Qui postquam cecidit, ferrumq; ex osse revulsum est,
 P Calcitrat, & positas aspergit sanguine mensas. 40
 Tum vero indomitas ardescit vulgus in iras,
 Telaque conjiciunt, & sunt, qui Cephæa dicant

g Quo mentiris te satum. vel, fallax, quo dissimulatus Iuppiter fucum fecit virgini Danaë. h Disjunctivæ particula repetitionem & vin considerat Quintilianus in hoc exemplo, quod profert l. 9. Institut. Rhetor. c. 3. i Quæ indignata arrogantiam Castiopes, quæ se marinis uisce nymphis præferre auta est, precibus à Neptuno impetraverunt, ut immitteretur cetus qui Cephæorum agros popularetur. Consulutus igitur Iuppiter Ammon de ratione amovendi mali, respondit, placari non posse Nereidum iram nisi exposita Ceto Castiopes prole.

k Vide quæ nos ad Lucanum l. 9. v. 512. & seqq. l Nata, femine & sanguine meo. Empharice. m Andromedam, & regnum dotale, utcumque hoc remississe visus fuerit Perseus v. 757. l. præced. Proximus Andromedes, & tanti præmia facti Indotata vapit. namque præmia hac scopulis affixa autumat. n Neque enim destinatum attingit scopum: vel errore mittentis dextræ; vel levi declinatione Persei ictu effugientis. o Nuptiis adhibitas aras & sacra, advocatos Deos hinc liquet, & ex tumultuaria illa altera in nuptiis Pirithoi pugna l. 12. v. 258. Proximus ut steterat, spectans altaria vultu Famidæ terribili, Ca. non, ait, visum istu? p Ex more cadentium in acie & pugna, qui adæ aut edæ apud poetas, terram ingratius & indignanter salutant. 10. Aen. Sideribus in seclis Acon, & calcibus atratis Turpis huius exprimit, noster, 12. l. v. 238, madida respiratione arena Calciprat.

ἢ Τὸς τῆς ἑ-
 νίας ἰσότητος.
 Iovem maxi-
 me violati
 hospitii vin-
 dice in. Μὴ
 φοβήσῃς θυγα-
 τέρης Διὸς ἑ-
 νίᾳ σιέσας αὐ-
 τήσῃ αἰλῶος τῆ
 γῆρας ἐσθλῶν.
 Athenæus
 35. l. 16. c.
 r Opportune,
 Fortitudini
 auxilio adest
 Prudentia,
 quæ *Alto*
consilio fulcit,
Viresque secun-
das sufficit.
 Atque hoc
 sibi voluit
 poetæ, cum
 Deos intro-
 ducunt auxi-
 liares. Ambo
 autem Iovis
 filii.
 s Nympha
 palustris, cui
 nomen
 ἐπὶ τῆς λίμ-
 νης.
 * Hypallage.
 Hoc eum vo-
 luit; *confudit*
in ore fracta
ossa: sui in-
terpres l. 12.
vers. 250.
 * ossa Non a-
 gnoscendo con-
 fusa reliquit in
 ore. l. 5. v. 292.
 discussisque of-
 sibus ora.
 et Emphatice.
 Me, viro.
 x Languore
 & tremulo

horrore fluitantibus in morte. οὐρανὸν ἰουβενῆσσι. τὸ δὲ σπῆρ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν
 Simonides. *Fata vocant, conditque natavia iuxta somnus.* Euridice 4. Georg.
 Virg. y *Alii. Syenites.* Syene urbs Aegypti sub tropico Cancræ jacet. Lucan.
 6. *Umbras nusquam flelente Syene,* in Solsitio æstivo. adverte autem quam
 èserte & confulto Atyr, Phorbantia, alios patronymicis suis distinguat, ne
 forte hystoriam confundant cognominæ. λ Amphimedonius.

Cum genero debere mori: sed limine tecti
 Exierat Cephæus, testatus jusque, fidemque,
 Hospitiique Deos, ea se prohibente moveri. 49
 & Bellica Pallas adest, & protegit ægide fratrem,
 Datq; animos. Erat Indus Atyr, quem flumine Gange
 Edita Limniace vitreis peperisse sub undis
 Creditur; egregius forma, quam divite cultu
 Augebat, bis adhuc octonis integer annis, 50
 Indutus chlamydem Tyriam, quam limbis obibat
 Aureus: ornabant aurata monilia collum,
 Et madidos myrrha curvum crinale capillos.
 Ille quidem jaculo quamvis distantia misso
 Figere doctus erat, sed tendere doctior arcus. 56
 Tum quoque lenta manu flectentem cornua Perseus
 Stipite, qui media positus fumabat in ara,
 Perculit, & fractus confudit in ossibus ora.
 Hunc ubi sædator jactantem in sanguine vultus
 Assyrius vidit Lycabas junctissimus illi, 60
 Et comes, & veri non dissimulatur amoris;
 Postquam exhalantem sub acerbo vulnere vitam
 Deploravit Atyr; quos ille tetenderat arcus
 Arripit: Et, necum tibi sint certamina, dixit;
 Nec longum pueri fato letabere, quo plus 65
 Invidia, quam laudis habes. Hac omnia nondum
 Dixerat, emicuit nervo penetrabile telum,
 Vitatumque tamen sinuosa veste pependit.
 Vertit in hunc harpen madefactam cade Medusa
 Acrifsoniades, adigitque in pectus: at ille 70
 Iam moriens oculis sub nocte natantibus atrâ,
 Circumspexit Atyr, seque acclinavit ad illum,
 Et tulit ad manes junctæ solatia mortis.
 Ecce y Suenites gentus Methione Phorbas,
 Et Libys Amphimedon, avidi committere pugnam,
 Sangune, quo late tellus madefacta tepebat, 76
 Considerant lapsi. surgentibus obstitit ensis,
 Alterius costis jugulo Phorbantis adactus.
 At non Altoriden Erithum, cui lata bipennis

Telum

Telum erat, admoto Perseus petit ense: sed altis 80
 a Extantem signis, multaque in pondere massa
 b Ingentem maibus tollit cratera duabus,
 Disfligitque viro, rutilum vomit ille cruorem:
 c Et resupinus humum moribundo vertice pulsat.
 Inde e Semiramio Polydamaona sanguine cretum, 85
 Caucasumque Abarim, Sperchisidamque Lycetum,
 Intonsumque comas Helicen, Phlegyamq; Clytumque,
 Sternit, & extructos morientum calcat acervos.
 Nec Phineus ausus concurrere comminus hosti,
 Intorquet jaculum: quod detulit error in Idam 90
 f Expertem frustra belli, & neutra arma secutum.
 Ille tuens oculis immitem Phinea torvis,
 Quandoquidē in partes, ait, abstrahor, accipe Phineu,
 Quem fecisti hostem, pensaque hoc vulnere vulnus.
 Iamque remissurus tractum de corpore telum, 95
 Sanguine defectos cecidit collapsus in artus.
 Hic quoque Cephenum & post regem primus Odites
 Ense jacet Clymeni; Protenora percutit Hypseus;
 Hypsea Lyncides. fuit & grandævus in illis
 Emathion equi cultor, h timidusque Deorum: 100
 Qui, quoniam prohibent anni bellare, i loquendo
 Pugnat, & incessit, scelerataque devovet arma.
 Huic Cromis amplexo tremulis altaria palmis
 k Decutit ense caput: quod protinus incidit ars,
 Atque ibi l semianimis verba execrantia lingua 105
 Edidit, & medios animam expiravit in ignes.
 Hinc gemini fratres, Broteasq; & m castibus Ammon
 Invicti, n vinci si possent castibus enses,
 Phinea cecidere manu. Cererisque sacerdos
 Amphitus, albeni velatus tempora o vitta. 110

i mpune quietam. 12. Æneid. g Proxime regem. i. e. regi dignitate & autoritate secundus. h Religiose veneratus Deos. Primus in orbe Deos fecit timor. Petronius. i Lingua strenuus. k Al. Demisit. l De Orphei capite, l. 11. v. 53. stebile lingua Marmurat exanima. m Coestuum pugna erat c pugillatus genere, ubi pugnis res agebatur, sed armatis, tanquam si qui chirothecis, c corio bubulo, iisque ferro aut plumbo adfixo gravibus armati inter se decertarent, quæ loris alligabantur brachiis ne exciderent. agona Virgilius, 4. Æneid. iconas Hier. Mercurialis exhibet l. 2 de arte Gymnastica c. 9. Et Manutius l. 1. de quaestis per epistolam. s. epist. * Si quid valeat contra retiarum ferula. Martial. epist. ad 2. lib. o Fascia lineæ, qua vinciebantur frontes sacerdotum & victimarum. Adverte autem tumultuaria pugna & rixæ super mero miserum furorem; qui nec affinitati, virtuti, ætati, formæ, integritati, innocentie, rebus sacris, ipsis sacerdotibus, quos vitta, non Musarum alumnis, quos insule & artis instrumenta sanctos haberi jubeat, non denique dissimilis agri parcat,

a Protuberantem & asperum signis. Argensum vetus & siccum extra pocula caprima. Inven. 1. Sat, b Οὐρανος ista, & roror meracus in prælia trudit ignes, arma ministrat, natisque in usum lætitiæ scyphis ad pugnas abuti cogit. 1. 2. 1. Forse fuit iuxta signis extantibus asser Antiquus crater, &c. Virg. 2. Georg. Et magno Hy-laurum Lapythia cratera minantem. c Vide 40. v. supra. e De Semiramide, lib. priore v. 46. f Frustra abstinentem à pugna, utpote neutrarum partium. Virg. afflicta ubem Immunem tanti belli, atque

P Τὸ δὲ ἄλλο
 ἢ ἄλλο τοῖς
 κίτιοι μὴ ἴσο-
 μοι.

Ajax Sopho-
 cleus.

9 Certe,
 ubi cecinit
 & cecidit.
 ut de Mar-
 sya Apu-
 lejus.

r Obices,
 vectes.

f E latere
 consolio fan-
 guinem
 elicit.

Per unquam
 squalentem
 atro latus
 hausit aper-
 ture. 10. A-
 neid.

t Βακχιδῶ.
 Max. Plau-
 des.

u Sarcasmus,
 cuiusmodi
 ille Turni
 Eumedii in-
 sultantis
 Aneid. 12.

En agros, &
 quæ bello,
 Trojane pe-
 tisti, Hæpe-
 riani metire
 jacens, aut

Indi Sophi-
 stæ. Paulo
 post mortuus
 tantum ob-
 tinebis terræ,
 quantum
 satis sit ad
 sepulcrum
 corporis
 tui. Ei δὲ

τῆς ἄλλοι ἴσοι
 μορφῆ, πῶς μὲν οἱ ἄλλοι, θνατὰ μεμνῆσθαι πρὸς ἰδίων μίση, καὶ τὰς οὐδὲν ἀπ' αὐ-
 τῶν γὰρ ἐπινοήσας. Pind. Nem. 11. x Dorisæ.) Perseus Abantis pro-
 nepos, Acrisius enim Danaës pater erat filius Abantis. z Successus uxorē suā,
 inflare favori nūminis. de Cas. Lucan. 2. l. vers. 148. a Hasta fraxinea.
 b Cum pater ignoratur, is est quem habere non licet; filius dicitur Iphurios.
 Isidor. Nothus autem, qui ex concubina, non ex legitima uxore natus est,
 sed patrem habet certum.

Tu quoque Lampetide non hos adhibendus ad usus,
 Sed qui pacis opus citharam cum voce moveres,
 Iussu eras celebrare dapes festumque canendo.

Quem procul astantem, plectrumq; imbellem tenentem
 Pettalius irridens, P Stygiis cane cætera, dixit, 115

Manibus: & lavo mucronem tempore fixit.
 Concidit, & digitis morientibus ille retentat

Fila lyra: q casuque fuit miserabile carmen.
 Non finit hunc impune serox cecidisse Lycormas:

Raptaque de dextro robusta r repagula poste 120

Ossibus illisit media cervicis: at ille
 Procubuit terra, mactati more iuveni.

Demere tentabat lavi quoque r robora postis
 Cinyphæus Palates: tentanti dextera fixa est

Cuspide Marmaridæ Corinti, lignoque cohasit. 125

Hærenti r latus hausit Abas: nec corruiat ille,
 Sed retinente manu moriens è poste pependit.

Sternitur & Melanæus Perseia castrâ secutus,
 Et Nasamoniaci Dorilas ditissimus agri,

Dives agri Dorilas: quo non possederat alter 130

Latius, aut totidem tollebat farris acervos.

Huius in obliquo missum stetit inguine ferrum,
 (Lethifer ille locus) quem postquam vulneris autor

Singultantem animam, & versantem lumina vidit
 r Bacchius Halcyoneus, u hoc quod premis, inquit,

habeto

De tot agris terræ: corpusq; exanguè reliquit. 135

Torquet in hunc hastam calido de x vulnere raptam
 Vltor r Abantiades: media qua nare recepta

Cervice exacta est: in partes eminet ambas.
 z Dumque manum fortuna iuvat; Clytiumque Cla-

nimque 140

Matre sato una, diverso vulnere fudit.

Nam Clytii per utrumque gravi vibrata lacerto
 a Fraxinus acta femur, jaculû Clanis ore momordit.

Occidit & Celadon Mindeus; occidit Astreus
 Matre Palastina, b dubio genitore creatus. 145

Ethionque sagax quondam ventura videre,
 Tunc ^c ave deceptus falsa; regisque Thoactes
 Armiger, & ^d a caso genitore infamis Aeyrtes.
^e Plus tamen exhausto superest: namq; omnibus unum
 Opprimere est animus. Conjurata undiq; pugnant 150
^f Agmina pro causa meritum impugnante fidemque.
 Hac pro parte, focer frustra pite, & nova conjux
 Cum genitrice favent, ulularumque atria complent.
 Sed sonus armorum superat, gemitusque cadentum:
 Pollutosque simul multo Bellona penates 155
 Sanguine perfundit, renovataque pralia miscet.
 Circumeunt unum Phineus, & mille secuti
 Phinea. tela volant & hyberna grandine plura
 Prater utrumque latus, praterque & lumen, & aures.
 Applicat hic humeros ad magna saxa columna, 160
 Tutaque terga gerens, adversaque in agmina versus
 Sustinet instantes. Instabat parte sinistra
^h Choanius Molpeus, dextra Nabathaus Ethemon.
ⁱ Tigris ut, auditis diversa valle duorum,
 Extimulata fame, mugitibus armentorum, 165
 Nescit utro potius ruat, & ruere ardet utroque:
 Sic dubius Perseus, dextra levane feratur,
 Molpea trajecti summovit vulnere cruris;
^k Contentusque fuga est. neque enim dat tempus E-
 themon,
 Sed furit, & cupiens alto dare vulnera collo, 170
 Non circumspicitis exactum viribus ensen
 Fregit; in extrema percussa parte columna
 Lamina dissiluit, dominique in gutture fixa est.
 Non tamen ad lethum caussus satis illa valentes
 Plaga dedit. trepidum Perseus, & inertia frustra 175
 Brachia tendentem ^l Cyllenide confodit harpe.
^m Verum, ubi virtutem turba succumbere vidit,
 Auxilium, Perseus, quoniam sic cogitis ipsi.

utque fieri solet, major pars superat meliorem. g. Quam multa grandine
 umbi Culminibus crepitant. s. Aeneid. Tempestas telorum, ac ferens ingratit
 imber. h. Chaonos in Arabia agnoscit Plinius lib. 6. cap. 28. Quid autem
 hic Chaonii? i. Vide Thyesten Senecæ. vers. 705. k. Satis habet Perseus
 fugasse Molpea. l. Quam acceperat à Mercurio, qui natus est in Cylene
 monte Arcadiæ. m. Verum ubi se numero obruit, advertit per ingruentem
 undique multitudinem, locum esse virtuti. Quatenus forti liceat declinare
 periculum, docebit Aristoteles lib. 3. Eth. ad Nicomachum c. 6. & 7.

e Augurio.
 Virg. 9.
 Aeneid. de
 Rhamnate
 augure caeso,
 Sed non au-
 gurio potuit
 depellere pe-
 stem.
 d Parricidio,
 forte.
 e Putaris tot
 jam cæsis,
 satis exhau-
 tum esse
 sanguinis,
 facis labo-
 ris; plus
 tamen super-
 est. certa-
 tim enim
 omnes, u-
 nanimes, &
 qui conju-
 rati in unum
 Persea im-
 perum fac-
 iunt, hunc
 undique
 perunt.
 f. Causam
 partesque
 Phinei im-
 pugnantis
 meritum
 Persei, &
 fidem regis
 omnes ob-
 nixe atque
 animo fir-
 mato promo-
 vent: ju-
 stam causam
 partesque
 fidei vel duo
 vel nemo.

Dixit,

n *fas est &*
ab hoste doce-
ri, quidni &
juvari? lege
& utilissi-
mum libel-
lum Plutar-
chi, de ca-
pienda utili-
tate ex inimi-
cis.

o Meduse ca-
pitate, quod
hosti ademe-
rat. vide
quæ ad 795.
v.l. 4. quibus
adde quæ ha-
bet Palæpha-
tus lib. 1.
Perseum ubi
Gorgonem,
id est, statuum
auream à si-
liabus Phor-
ci abstulisset,
in partes eam
plures diffre-
gisse, capite
servato inte-
gro. reposuif-
se vero trire-
mi suæ cui
inde nomen
Gorgonis in-
didit. hinc à
cæteris iusu-
lis pecunias
exegisse: Se-
riphios, infu-
la deserta, fu-
gisse: Perseu
itaque, ubi
mœonia & la-
pides tantum
ibi invenisset,
aliis deinde
insulanis,

quibus pecunias imperarat, dicere solitum: Videte ne, quemadmodum Seriphii,
Gorgonis caput videntes, & vos etiam in lapides mutemini. p De Nili ostiis,
ejulq; incrementis caussis, vide quæ nos ad Lucan. l. 10. v. 200. & seq. q Hoc
tamen infelix miseram solabere mortem, Rœna magni dextera cadit. Aeneas Lauso 10.
A. h. quæ est ea gratia. & inf. l. 12. v. 31. r Ignavi & pusillanimi ceditis huic
magico: quin fortiter contra itis? Lucianus more suo in lib. cui titulus Icones.
Αλλ' ἢ τοις τόντι θεοῖς ἰπασσον ἐστὶν τὸ γόργῳ ἰδόντες, οὐδ' ἐγὼ ἐνασχῶσθαι παρὰ
κίλην τινὸς γυναικὸς ἰδών. αὐτὸ δὲ τὴν μέσην ἐκείνην, μικρὸν δὲ τὸν λίθον. ἔξ ἀνθρώπων οὐ
γαργαλίαν, πειρηγῶς ὑπὸ τῆς θαυμάσιας. Quia Phœciæ satellitum & mala caussæ
propugatores, i Perseo, n Contrâ quam monuerat Perseus v. 179. supra.

Dixit, n ab o hoste petam; vultus avertite vestros,
Si quis amicus adest; & Gorgonis extulit ora. 180

Quare alium, tua quem moveant miracula, dixit
Thessalus. utque manu jaculum lethale parabat
Mutere, in hoc hasti signum de marmore gestu.
Proximus huic Ampix animi plenissima magni
Pectora Lyncida gladio petit: inque petendo 185

Dextera dirigit, nec citra mota, nec ultra est.
At Nileus, qui se genitum P septemplice Nilo
Ementitus erat, clypeo quoque flumina septem
Argento partim, partim calaverat auro:
Aspice ait, Perseu, nostra primordia gentis; 190

q Magna feres tacitas solatia mortis ad umbras
A tanto cecidisse viro. Pars ultima vocis
In medio suppressa sono est. ad aperta que velle
Ora loqui credas, nec sunt ea peruisa verbis.
Increpat hos, r vitioque animi, non viribus, inquit,
Gorgones torpetis, Eryx. incurrite mecum, 196

Et prosternite humi juvenem magica arma moventem.
Incursum erat: tenuit vestigia tellus,
Immotusque silex, armataque mansit imago.
Hi tamen r ex merito pœnas subiere. sed unus 200

Miles erat Persei: pro r quo dum pugnat, Aconteus
Gorgone u conspecta saxo concrevit oborto.
Quem ratus Astyages etiam dum vivere, longo
Ense ferit; sonit tinnitibus ensis acutis.
Dum stupet Astyages, naturam traxit eandem, 205

Marmoreoque manet vultus mirantis in ore.
Nomina longa mora est media de plebe virorum
Dicere. bis centum restabant corpora pugna:
Gorgone bis centum riguerunt corpora visa.

Pœnitet injusti tunc denique Phinea belli. 210
Sed quid agat? simulacra videt diversa figuris,
Agnoscatque suos, & nomine quemque vocatum
Pescit opem. credensque parum, sibi proxima tangit

Corpo-

Corpora: marmor erant. avertitur, atque ita supplex,
 x Confessasque manus, obliquaq; brachia tendens, 215
 Vincis, ait, Perseu: remove tuâ monstra; tuaque
 Saxificos vultus, quacumque ea, tolle Medusa,
 Tolle precor, non nos odium, regnique cupido
 Compulit ad bellum. Pro conjugè movimus arma:
 y Causa fuit meritis melior tua; tempore nostra. 220
 Non cessisse piget. z Nihil, ô fortissime, præter
 Hanc animam concede mihi; tua cætera sinto.
 Talia dicenti, neque cum quem voce rogabat
 a Respicere audenti, quod, ait, timidissime Phineu,
 Et possum tribuisse, & magnum est munus inertis; 225
 Pone metum, tribuam, nullo violabere ferro:
 Quin etiam mansura dabo monumenta per avum;
 Inque domo soceri semper spectabere nostri;
 b Vt mea se sponsi soletur imagine conjux.
 Dixit, & in partem c Phorcynida transtulit illam,
 Ad quam se trepido Phineus obverterat ore. 231
 Tunc quoque conanti sua flectere lumina cervix
 Dirigit, saxoque oculorum induruit humor.
 Sed tamen os timidum, vultusque in marmore sup-
 plex,
 Summissaque manus, faciesq; d obnoxia mansit. 235

quam ob pudorem quo Perseum suspicere, verecundabatur;
 b Ironice. c Medusæ caput. d Dejecta, velut hominis sibi
 misse culpam agnoscentis veniamque precantis.

Prætus in saxum. F A B. 2.

Victor Abantiades e patrios cum conjugè viros
 Intrat; & f immeriti vindex ultorque g parentis
 Aggreditur h Prætum. nam fratre per arma fugato
 Atrifoneas Prætus possederat arces.
 Sed nec ope armorum, nec quam male cæperat,
 arce 240
 Torva colubriferi superavit lumina monstri.

pretantur, à Præto fratre reguo sine causa pulsi, g Avi, Acrisi, h Filium
 Abantis, fratrem Acrisi.

x Supplicis
 & peccasse se
 contentis
 extentas ma-
 nus, mox
 vers. 235.
 y Vtunque
 Andromeden
 abducere me-
 ruiti, quam
 virtute tua
 liberaſti,
 possem tamen
 ego causam
 meam defen-
 dere tempo-
 re, ut quæ
 mihi prius
 fuerit de-
 sponsata.
 z Sine hanc
 animam, &
 miserere pre-
 cantis. Turnus
 12. Æneid.
 a Metuens
 contra intue-
 ri Medusæ
 caput, cuius
 vim saxificam
 in tot suis pu-
 trefactis vi-
 derat, potius
 ut volunt alii,
 conscii, sub-

e Argos.
 f Vtunque
 male de se
 meriti, quem
 cum matre
 vna inclusum
 arca mari
 exposuisset.
 Neque enim
 placet, quod
 quidam inter-

Poly-

Polydectes in lapidem. F A B. 3.

7 Arcam in qua Danae & Perseus inclusi erant, cum ad Seriphum inf. ap. p. h. s. l. s. t. e. x. c. e. p. t. i. s. s. e. t. tradiditque fratri suo Polydecti. Hic,

quo Danae, quam amavit, potiretur, Perseum jam juvenem amovit, amandatum adversus Gorgonas, uti dictum ad 616. vers. lib. 4. quum vero ab illa expeditione victorem reversum contumeliose excepisset, capitisque vires ele- vasset quasi ementitas, ab ejus conspectu in saxum mutatus est; regno Seriphi ad Dictyos fratrem delato. Apollonii Scholiastes 4. lib. ad 1515. vers. k Yt vers. 179. supra; *Vultus averitae vestros, si quis amicus adest.*

TE tamen, ô parva rector Polydecta Seriphi,
Nec juvenis virtus per tot spectata labores,
Nec mala mollierant: sed inexorabile durus
Exerces odium; nec iniqua finis in ira est. 245
Detrectas etiam laudem, siletamque Medusa
Arguis esse necem. dabimus tibi pignora veri,
k Parcite luminibus, Perseus ait: oraque regis
Ore Medusæo silicem sine sanguine fecit.

Musæ in aves, & Pyrenei præcipitium.

F A B. 4.

1 Quem genuit Iupiter in aureo conversus imbre, & in Dauaeis gremium delapsus.

Ita restitunt quidam, alii Syro, alii Siphno. quæ omnes sunt è Cycladibus, in quibus nullus Cypro locus. Aldus excudit, à dextra Cythno Scyroke relictis. Planudes vertit, τὴν Σιφνον καὶ Ἐλλάδος, τὴν τε κίβητον καὶ γύλαρον διείρας ἁφ᾽ ἑαυτῶν. Ἐπὶ συντομοτάτῃ ἑδῶς ἔδειξεν ὄντῃ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἰσον, &c. n. Virginibus Musis sacrum Bœotiae montem. Pegasus ex Medusæ sanguine natus, equum alatum, ictu ungulæ elicuisse caballinum fontem in Helicone, unde equo nomen Πήγασος, fonti ἰπποκρήνη inditum, nemini non auditum. p Spondæo in quinta regione profertur Deæ oculos undequaque circumferentis prospectus. q Suidii que locique. Cum alii, tum Mss, nostri. Elliphi τὸ ἔπος.

Hæcenus¹ aurigena comitè Tritonia fratri 250
Se dedit: inde cava circumdata nube Seriphon
Deserit, à dextra^m Cythno Gyaroque relictis.
Quaque super pontum via visa brevissima Thebas
n Virgineumque Heliconæ petit: quo monte potita
Constitit, & doctas sic est affata sorores. 255
Fama novi fontis nostras pervenit ad aures,
Dura^o Medusæi quem^o præpetis ungula rupit,
Is mihi causa via: volui mirabile factum
Cernere; vidi ipsum materno sanguine nasci.
Excipit Vranie; Quacumque est causa videndi 260
Has tibi, diwa, domos, animo gratissima nostro, est,
Vera tamen fama est: & Pegasus hujus origo est
Fontis, & ad latrices deduxit Pallada sacros.
Qua mirata diu factas pedis ictibus undas,
Sylvarum lucos circumspicit P antiquarum, 265
Antraque, & innumeris distinctas floribus herbas,
Felicisque vocat pariter q studioque locoque

r Mæoni-

⁊ Mæonidas. Quam sic affata est una sororum,
 O, Nisi te virtus opera ad majora tulisset,
 In partem ventura chori Tritonia nostri, 270
 Vera refers, meritoque probas artemque locumque:
 Et gratam sortem, tutæ modo simus, habemus.
 Sed (vetitum est adeo sceleri nihil) omnia terrent
 Virgineas mentes, dirusque ante ora Pyreneus
 Vertitur: & nondum me tota mente recepti. 275
 ⁊ Daulia Threicio Phocæaque milite rura
 Ceperat ille ferox, injustaque regna tenebat.
 Templâ petebamus Parnassia; vidit ewites,
 Nostraque fallaci veneratus numma vultu,
 Mæonides (agnorat enim) consistite, dixit, 280
 Nec dubitate, precor, tectò ^u grave fidus & imbrem
 (Imber erat) vitare meo: Subiere minores
 Sape casas superi. Dictis, & tempore mota,
 Annuimusque viro, x primaque intravimus ades.
 Deserunt imbres, victoq; Aquilonibus Austro 285
 Fusca repurgato fugiebant nubila, cælo:
 ⁊ Impetus ire fuit. claudit sua tectâ Pyreneus,
 Vimque parat, quam nos sumptis effugimus alis.
 Ipse secuturo similis stetit arduus arce,
 Quaq; via est vobis, erit & mihi, dixit, eadem, 290
 Seque jacit vecors è summo culmine turris:
 Et cadit in vultus, ⁊ discussisque ossibus oris
 ⁊ Iundit humum morsens scelerato sanguine tinctam.

rationem accedit à Myonia Phocidis urbe Myonidas dictas. Namque neque
 à *μῆνῶ* dici, neque à *Μνημοσύνη* matre Mnemonidas, *ἐπιλόγων* sapit. / Vt
 enim fontium puritatem, nemorum amœnitates, sylvarum solitudinem &
 recessum amamus: ita securitatis præfidia & pacis oia Musæ desideramus.
 ⁊ Daulida, vel Dauliam, Phocidis opp. Pyreneus Thraciæ Rex per vim oc-
 cuparat. ⁊ Pluvias & tempestates concitatas à quorundam fiderum ortu
 & occasu, uti dictum supra de Hyadibus & aliis. x Vestibulum, atria. Ne-
 que enim in penetralia corruptorum & veteratorum Musis fas aut pudor in-
 troire permittit. y Animus discedendi cœptoque itinere pergendi fuit.
 ⁊ Supra vers. 58. a Lib. 4. vers. 40.

Pieridum certamen cum Musis. Illarum speci-
 minis argumentum: Dii à Typhoeo fugati, se-
 que mutant in varias formas. F A B. 5.

M^Vsa loquebatur; penna sonuere per auras,
 Voxq; ^b salutans ramis veniebat ab altis: 295

centi *χαῖτε*, *χαῖτες*. Quis expedivit Pictaco suum *χαῖτε*, Pictaque docuit ver-
 ba nostra conari. Persius prolog.

v Crux Gram-
 maticis fixa,
 à Mæonia,
 quam qui
 Bœotici par-
 tem esse di-
 cunt, non
 probant. A
 Mæonide
 Homero.
πεδάψιν
 hanc &
ἰωνῆρονισμῶν
 neque Agel-
 lius asserere
 poterit, lib.
 10. c. 16. ne-
 que Pontau
 Antonius.
Μνημονidas
 dici à Mem-
 none patre
 nescio quo, in
 hac *μεσογονίᾳ*
 fateor me
ἔμπεσον; ut
 credam tan-
 dem, opus
 est viatico.
 quamvis Mss.
 mei habent
Μνημονidas.
 Lil. Gyrat-
 dus in Syn-
 tag. de Mus-
 is proxime

b Exprimen-
 tum saluta-
 tionis vo-

Suspicit,

Calitibus fecisse metum, cunctosque dedisse
 Terga fuga, donec fessos *Aegyptia* tellus
 Ceperit, & septem discretus in ostia Nilus.
 Huc quoque terrigenam venisse *Typhoea* narrat; 325
 Et se mentitis superos celasse figuris,
 Duxque gregis, dixit, fit Iuppiter, & unde recurvis
 Nunc quoque formatus *Lybis* est cum cornibus *Ammon*.
 Delius in corvo, proles *Semeleia* capro,
 Fele soror *Phæbi*, nivea *Saturnia* vacca, 330
 Pisce *Venus* latuit, *Cyllenus* ibidis alis.
 Hactenus ad citharam vocalia moverat ora.
 Poscimus *Anides*: sed forsitan otia non sunt,
 Nec nostris præbere vacat tibi cantibus aures,
 Ne dubita, vestrumque mihi refer ordine carmen, 335
 Pallas ait: nemorisque *levi* consedit in umbra.
 Musa refert: Dedimus summam certaminis & mi.
 Surgit, & immixtos hederæ collecta capillos
 Calliope querulas præterat pollice chordas:
 Atque hac percussis subjungit carmina nervis. 340

Mela l. 1. c. 13. Hyginus c. 196. Apollodorus l. 1. Nonnus 3. Dionys. vide quæ ad 45. v. l. 4. de Venere in piscem mutata ex Manilio. & Ovid. Fast. 2. Natalis Comel. 6. c. 21. & 22. Sabinus. Eleganter denique & plene fabulam hanc canit Barclaius noster l. 1. Argendis suæ. Diferte Clariss. Baconus & narrat & interpretatur

Typhonem sive repellem in Sapiëntia veterum. q. Hinc Iupiter *Ammon* arietina forma cultus, hinc filius ejus *Bacchus* cornutus, hinc demens *Aegyptus* portenta colli crocodilon & Ibin, Porrum, tepe, canem, pisces & cercopithecos. Juvenal. 15. Sat. & Calliope, chori quasi præcentrici; principi certe & προφητείας — (Tunc sic neglectos hederæ redimisa capillos Calliope querulas præterat pollice chordas. 5. Fastorum.

Proserpina à Plutone rapta, & Cyane in fontem. F A B. 6.

Prima Ceres unco glebam dimovit aratro;
 Prima dedit fruges, alimentaque mitia terris;
 Prima dedit & leges: Ceresis sunt omnia minus.
 Illa canenda mihi est: utinam modo dicere possem
 Carmina digna Dea. certe est dea carmine digna.
 & Vasta giganteis injecta est insula membris 346

t H ἡρώδης
 ζωοφάντων
 &c. Orpheus in hymno Cereris.
 Prima Ceres ferro ignita
 les vertere
 terram insti-

tuæ & quæ seq. Virg. 1. Georg. Ovid. 4. Fast. Barclaii Argensis. l. 2. Metr. 1. & Pro glandibus frumenta. Chaoniam pingui glandem misavit arista. 1. Georg. x. Invento à Cerere (quam Iliu suam *Aegyptii* volunt. i. Lunam) frumento, leges jam rogata de agrorum terminis, emptionibus, testamentis. unde Θεσμοπόρος dicta. vide quæ nos ad 4. lib. *Æueid. Legisera Cereri*. Diodor. 6. lib. & Impia Pieri filia gesta Typhoei carmine extulerant: Musa jam pœnas addidit quas dedit ille Iovi icibus fulmine & subjectus Sicilia ins.

2 Trina

ꝛ Sicilia, à
 tribus pro-
 montoriis,
 quæ hic no-
 minantur à
 poeta, Ty-
 phoëo expor-
 recto super-
 injecta. Virgi-
 lius 9.
 Æneid. Im-
 postam Ty-
 phoëo Inati-
 men inf. in
 sinu Puteo-
 lano, ductam
 ab Homeri
 Εἰν ἀγένης
 ἔτι φῶρι τυ-
 φῶτος Ἰμ-
 πῆνα θυῶος,
 12. Iliad.
 Quem & Lu-
 canus sequi-
 tur l. 5. v.
 101. Apollo-
 nio 2. lib.
 Κῆτος ὄρω-
 ἐρύξει
 Ἐσπερίδι
 Ὀδῶσι Νικηῖς.
 Straboni
 16. l. 1. c. 13.
 in Cilicia:
 Pindarus vi-
 detur omnia

ꝛ Trinacris, & magnis subjectum molibus urges
 Ætherias ausum sperare Typhoëa sedes.
 Nititur ille quidem, tentatque resurgere sape:
 Dextra sed Ausonio manus est subjecta Peloro; 350
 Lava, Pachyne, tibi; Lilybae curra premuntur;
 Degravat Ætna caput: sub qua resupinus arenas
 Ejectat, a flammamque fero vomit ore Typhoëus.
 Sape remoliri luctatur pondera terra,
 Oppidag, & magnos devolvere corpore montes. 355
 Inde tremit tellus, & b rex pavet ipse silentium,
 Ne pateat, latoque solum retegatur hiatus.
 Immissisque dies trepidantes terreat umbras.
 Hanc metuens cladem, tenebrosa sede tyrannus
 Exierat: curruque atrorum evehctus equorum, 360
 Ambibat Siculae cautus fundamenta terra.
 Postquam exploratum satis est loca nulla labare,
 c Depositusque metus, videt hunc Erycina vagantem
 d Monte suo residens: natumque amplexa volucrem,
 e Arma manusq, mea, mea nate, potentia, dixit, 365
 Illa, quibus superas omnes, cape tela, Cupido,
 Inque f Dei pectus celeres molire sagittas.
 & Cui triplicis cessit fortuna novissima regni.
 Tu superos, ipsumque Iovem, tu numina ponti
 Victa domas, h ipsumq, regit qui numina ponti. 370
 Tartara quid cessant? cur non matrisque, tuumque
 Imperium profers? i agitur pars tertia mundi:
 k Et tamen in cælo (qua jam patientia nostra est)

miscere, Pythiorum ode 1. Τυφῶος ἐκτροχάκησθαι, τὸν ποτι Κίλικιον θείης
 πολυβύτου ἄστρου. οὐ γὰρ μὲν τοῖς θ' ὄρωσι Κίλικος ἀλκιμῆς ἕχθρα, Σικελία τ'
 ἄστρῳ πύλαι στένα λαχρῶν τῶ κίον δ' ἕγαντα συνίχθι νεφέλων Ἀίτωα, &c. Ve-
 rum huius rei licentiam excusat ratio naturalis, namque. a Quotquot
 ubique montes, aut loci marini eructant incendia; aut repentibus flatibus,
 qui vocantur Typhones, & terræ motibus concutuntur, Typhoëo injecta
 finguntur. Æneid. 2. Claudian. de raptu Proserpinæ 1. noster lib. 14. v. 1.
 b Umbrarum rex, Dis, Pluto, Orcus, ἄδης, Hades: de qua voce vide H.
 Sanfordium & Parkerum de descensu Domini l. 2. c Mss. Depositaque me-
 tra, alii metum. Alii Depositoque meum. d Eryce ab Eryce Veneris & Bu-
 tæ filio, qui in hoc monte ædem Matri Veneri inde Erycinæ dixit, condi-
 dit. e Nate mea nates, &c. An. 1. f Plutonem. g Cui in mundi di-
 vident Mss. mei. ipsumque regit qui numina ponti. quæ sors secunda, aptissi-
 meque convenit huic forti. Quis hic locus iis qui lequat, nomina terra, aut
 lumina terra; ut Plutonem bis admittant, aut Phœbum omnino? i Agitur
 de imperio tertie partis mundi, Inferis sc. quod nisi interveniat opera tua,
 nobis penitus interit. & tamen akerius e duabus, quibus dominati sumus,
 partibus multum nobis perit. k Nescio quid sibi velint Mss. omnes, Et
 tamen in cælo quoque jam patientia nostra est. Mss. Ciofani & Briauti clario

Spernimur, ac mecum vires minuuntur amoris.

Pallada nonne vides, jaculatricemque Dianam 375

Abscessisse mihi? Cereris quoque filia, virgo,

Si patiamur, erit: nam spes affectat easdem.

At tu pro socio, si qua est tibi gratia, regno

Iunge Deam patruo. Dixit Venus. Ille pharetram

Solvit, & arbitrio matris de mille sagittis 380

Vnam seposuit: sed qua nec acutior ulla, (cum:

Nec minus incerta est, nec qua magis audiat ar-

Oppositoque genu curvavit flexile cornu,

Inque cor hamata percussit aruidine Ditem.

Haud procul Ennais lacus est à manibus altus, 385

Nomine Pergusa; non illo plura Cayster

Carmina cynorum labentibus audit in undis.

Sylvia coronat aquas cingens latus omne, suisque

Frondebibus, ut velo, Phœbeos summovet & ignes:

Frigora dant rami, varios humus humida flores. 390

Perpetuum ver est. Quo dum Proserpina luco

Ludit, & aut violas, aut candida lilia carpit,

Dumque puellari studio calathosque sinumque

Implet, & aequales certat superare legendo,

Pene simul visa est, dilectaque, raptaque Diti. 395

Vsque adeo est properatus amor. Dea territa, mæsto

Et matrem, & comites, sed matrem sæpius, ore

Clamat, & ut summa vestem laniarat ab ora,

Collecti flores tunicis cecidere remissis;

Tantaque simplicitas puerilibus afficit annis; 400

Hæc quoque virgineum movit iactura dolorem.

Raptor agit currus, & nomine quemque vocando

Exhortatur equos, quorum per colla iubaque

Excutit obscura tinctæ ferrugine habenas:

Perque lacus altos, & volentia sulphure fertur 405

Stagna Palicorum rupta ferventia terra,

bris. q Al. idus. r Mars videt hanc, visamque cupit, potiturque cupita. s. Falstor. f Earum nomina habes apud Pausaniam, ex Homero, in Messenicis. t Mss. quidem nostri, atque alii, quos suggerit Ciofanus, habent, summo vestem laniarat ab ore. i. summa vestis parte. quod tamen non placet, quum versus proxime præcedens eadem voce claudatur. vide vers. 480. lib. 3. n Etiam flosculorum quos collegerat. x Orphæum, Athona, Nyctea, Alastora. Claudian. 1. de raptu Proserpinæ, sub exitu libri. y Vide H. Ciofanum defendentem olentia sulphure contra Dionemdem. & infra vers. 470. z Lacum Palicorum inter Leontinos & Menas. olentia stagna Palii, 2. de Ponto. De Diis Palicis adi Macrobius lib. 5. cap. 19.

l Proserpinam Plutoni qui frater Iovis. hic autem pater fuit Proserpinæ.

m Nec quæ certius ferriat, quod designavit arcus. Virg. 1. Georg. vers. ult. neque audit currus habentis.

n Grata domus Cereri; multas ea possidet urbes, In quibus est culto fertilis Enna solo. 4. Faistorum, ubi fabula hæc ad plenum.

Enna ergo urbs Sicilia; imo umbilicus. unde male à quibusdam legitur Enna.

Cicer. item 6. Verrina. o Pergusa dixere Sicani. Claudian. 2. de raptu.

Percon Firmicus. p Ionia fl. cygnorum copia cele-

Et

Et

Et

a Archia's Bacchiadum unus, oriundus Bacchia Dionysii filia, e Corintho sita in Isthmo inter duo maria Ionium & Aegaeum, profectus, condidit Syracusas, Siciliae urbem inter duos portus majorem alterum, alterum minorem. Thucydides l. 6. Strabo. 6. l. Theocritus Idyl. 16. Cluver. Sicil. antiq. 1. lib. 12. cap. & Inter Cyanes fontem & Ortygiam insulam ponte Syraculis junctam, est pars aequoris quae portum efficit ab altera parte Syracusarum.

c Alpheus Peloponnesi fl. juxta Pisas, ereditur subterraneo meatu lapsus

miscere se Aretusae fonti in Ortygia ins. Syracusanæ. Pausanias in Eliacis prioribus. Strabo 6. lib. Virg. 3. Æn. Alpheum fama est, &c. Alii quamplurimi. Noster infra, vers. 565. d. Hiati. Lucretius de Ætna. In summo sunt ventigeni crateres, ut ipsi nominant, uos quas fauces perhibemus, & ora. 6. lib. e Diodorus sub principio lib. 6. f Nympha nuncus ipsius fontis tota delicit in aquas.

Et qua *a* Bacchiada bimari gens orta Corintho Inter inaequales posuerunt mania portus.

b Est medium Cyanes, & *c* Pisae Arethusa, Quod coit angustis inclusum cornibus aquor. 410 Hic fuit, a cujus stagnum quoque nomine dictum est,

Inter Sicelidas Cyane celeberrima nymphas, Gurgite qua medio summa tenus exitit alvo, Agnovitque Deam; Nec longius ibitis, inquit. Non potes invita Cerris gener esse: roganda, 415 Non rapienda fuit. Quod si componere magnis Parva mihi fas est: & me dilexit Anapis; Exorata tamen, nec, ut hac, exterrita nupsi. Dixit: & in partes diversas brachia tendens Obstitit. Haud ultra tenuit Saturnius iram: 420 Terribilesque hortatus equos, in gurgitis ima Contortum valido sceptrum regale lacerto Condidit. Icta viam tellus in Tartara fecit, Et pronois currus medio d craterere recepit.

e At Cyane, raptamque Deam, contemptaque fontis Iura sui mærens, inconsolabile vulnus 426 Mente gerit tacita, lacrymisque absumentur omnis; f Et quarum fuerat magnum modo numen, in illas Extenuatur aquas. molliri membra videres, Ossa pati fluxus, ungues posuisse rigorem. 430 Primaque de tota tenuissima queque liquefcant, Cærulei crines, digitique, & crura, pedesque: Nam brevis in gelidas membris exilibus undas Transitus est. Post hac hæneri, tergumque, latusque, Pectoraque in tenues abeunt evanida rivos. 435 Denique pro vivo vitiatas sanguine venas Lympha subit: restatque nihil quod prendere possit.

Puer in stellionem. F A B. 7.

Interea pavidæ nequicquam & filia matris
In Omnibus est terris, omni quasita profundo.
 Illam non udis veniens Aurora capillis
 Cessantem vidit, non Hesperus: illa duabus
 i Flammasferas pinus manibus succendit ab Aetna,
 k Perque prunosas tulit irrequieta tenebras.
 k Rursus ubi alma dies hebetarat sidera, natam
 k Solis ab occasu, Solis quarebat ad ortus. 445
 Fessa labore sitim conceperat, oraque nulli
 Colluerant fontes: contactam stramine vidit
 Forte casam, parvasque fores pulsavit. At inde
 Prodit l anus, divamq; videt, m lymphamque roganti
 Dulce dedit, n testa quod coxerat ante, o polenta. 450
 Dum bibit illa datum, P duri puer oris, & audax
 Constitit ante deam, risitque, avidamque vocavit:
 Qffensa est; neque adhuc epota parte, loquentem
 Cum liquido mista perfudit diva polenta.
 Combibit os maculas, & quæ modo brachia cecit. 455
 Crura gerit: cauda est mutatis addita membris,
 Inque brevem formam, ne sit vis magna nocendi,
 Contrahitur, parvaque minor mensura lacerta est.
 Mirantem, sistentemq; & tangere monstra q parantem
 Fugit anon, latebramque petit, aptumque colori 460
 r Nomen habet variis stellatus corpora guttis.

& Περαφθου.
 quæ Latinis,
 qui à sua lin-
 gua dedu-
 cunt, ludunt-
 que nomini-
 bus, Proserpi-
 na, est herba
 segetis è terra
 proserpens,
 vel etiam spi-
 ritu vegetans,
 filia Ceteris
 h. e. feminis,
 vel terræ, &
 Iovis. i. e.
 aeris genita-
 bilis & beni-
 gni. rapitur à
 Plutone, h. e.
 moritur de-
 scenditque ad
 Orcum (quod
 de Petroselinii
 semine dici
 solet) prius
 quam renas-
 catur. à Paue,
 i. e. à natura
 Iovi indica-
 tur. Εξάρη
 dicta à cen-
 tuplicato se-
 minis pro-

ventu. Trium (inquit Arnobius) attollit numinum capita, elementi, libidi-
 nis, germinis. quem lege lib. 3. & lib. 5. ut & Iul. Firmicum de errore
 prof. relig. Sed & Cl. Baconum de Sapientia veterum. b Frumentum
 in Sicilia primum sua sponte natum esse ferunt, mox & satum. Triptolemus
 à Cecrope Atheniensium rege missus, qui & semen deferret & ferendi ar-
 tem, & ipse mox mari ac terra vectus mortales novæ agriculturæ rationem
 edocuit. atque hinc Eleusis Attica. lege Diodorum Sic. lib. 6. i Faces
 hæcæ interpretari libet Solem & Lunam, quæ sovent, eliciunt, alunt & ma-
 turant segetes — k — De die & nocte. l Videtur hæc esse
 Baubo Arnobii lib. 5. Nicandro tamen in Theriacis vers. 433. Μεράνεια.
 Ovidio fuscæ narranti hanc fab. 4. Fastrum Melanina vocatur. Mismam
 appellat Aut. Liberalis 24. fab. ut & filium nominat Ascalabum, quæ tamen
 vox sonat Græcæ stellionem. Namque interpres Nicandri puerum vocat
 Abantem. m Κωσάιος Nicandro, quod Cicero de Oratore cinnam vertit.
 id autem conficitur ex polenta. i. farina hordeacea, melle, aqua, caseo, tem-
 perata. adi Turnebum 12. lib. Advers. cap. 8. Dulce itaque ponitur absolu-
 te, & — n Vase figlino. o — Ex polenta. p Impudentis.
 adeoque ipse erit petulans & procax. q Al. paventem. r Stellionis. ἰστὴρ
 ποικίλος in τῷ σώματι ἀσκαλάβου. Ant. Liberal. Metam. 24. fab. animal
 est lacerto simile, cui tergus pictum guttis maculisve lucentibus,

f Quod in avaros torqueri potest. *avidia natura parum est.*
Senec. Herc. Oeteus vers. 631. 2 Vers. 411. supra.
u Virginis raptæ & delibatae iudicium proprium: Zonam solutam. lege quæ habet Firmicus de rustico quodam, cui propter divitias Pluton fuit nomen, raptore Proserpina. qui ne prehenderetur à Cereris manu armata ipsum insequente, vehiculum egit per medium lacum Percum, in bique perit cum virgine submersus.
x Cum laboraret aliquando Sicilia annona, sterilitatem illam & penuriam qua semetis terræ credita

falleret depositum, significari volunt fabula hac de Proserpina à Platone rapta. Natalis Comes. s. l. 14. c. y Supra ad vers. 347. 2 Zonam. ut modo vers. 470. a Al. *Pariterque iata.* b Terræ fallentis depositum & spem inventæ species enumerat. Horat. 1. ode 3. l. Fundusque mendax; arbore nunc aquas, culpante, nunc torrentia agros sidera, nunc hiemes iniquas. vide quæ nos ad Georg. Virg. 1. l. c Carduus, lappa, filix, aliæque herbæ malæ, quibus terra mater est, & quæ nulla arte, nullo labore evelli vincique possunt: cum satis contra inimicatur & novercatur. d Arethufam fabulantur s. Elidis ex Peloponneso occultis subter mare cuniculis lapsam rursus emanare in Ortygia ins. prope Syracusas. supra vers. 409. & infra vers. 576. e Depositum cum fide reudenti, fertili, nisi tu vetes, Sicilia,

Quas Dea per terras, & quas erraverit undas,
Dicere longa mora est: quærèti defuit orbis.
Sicaniam repetit; dumque omnia lustrat eundo,
Venit & ad Cianem: ea, ni mutata fuisset 465
Omnia narrasset; sed & os, & lingua volenti
Dicere non aderant, nec, qua loqueretur, habebat.
Signa tamen manifesta dedit: notamque parenti
Illo forte loco dilapsam in gurgite sacro
Persephones u zonam summis ostendit in undis: 470
Quam simul agnovit, tanquam tum denique raptam
Scisset, inornatos laniavit diva capillos:
Et repetita suis percussit pectora palmis.
x Nescit adhuc ubi sit: terras tamen increpat omnes,
Ingratasque vocat, nec frugum mungere dignas: 475
y Trinacriam ante alias, in qua 2 vestigia damni
Repperit. Ergo illic sava vertentia glebas
Fregit aratra manu a parilique irata colonos
Ruricolæque boves letho dedit, arvaque jussit
b Fallere depositum, vitiatæque semina fecit. 480
Fertilitas terra latum vulgata per orbem
Sparsa jacet: primis segetes moruuntur in herbis.
Et modo Sol nimius, nimius modo corripit imber,
Sidera nunc, ventique nocent: avidæque volucres
Semina jacta legunt: lolium tribulique fatigant 485
Triticeas messes, c & mexpugnabile gramen.
Tum caput Eleis d Alpheias extulit undu:
Rorantesque comas a fronte removit ad aures,
Atque ait, O toto quasitæ virginis orbe,
Et frugum genitrix, immensos siste labores, 490
Neve tibi e fida violenta irascere terra.
Terra nihil meruit, patuitque invita rapina.
Nec sum pro patria supplex: huc hospita veni.
Pisa mihi patriæ est, & ab Elide ducimus ortus;

Sicaniam

Sicaniam peregrina colo: sed gratior omni 495
 Hac mihi terra solo est; hos nunc Arethusa penates,
 Hanc habeo sedem; quam tu mitissima serva.
 Mota loco cur sim, tantique per aquoris undas
 Aduhar^f Ortygiam; veniet narratibus hora
 Tempestiva meis & cum tu^h curaque levata, 500
 Et vultus melioris eris: mihi pervia tellus
 Præbet iter, subterque imas ablata cavernas
 His caput attollo, ¹ desuetaque sidera cerno.
 Ergo dum^k Stygio sub terris gurgite labor,
¹ Visa tua est oculis illic Proserpina nostris: 505
 Illa quidem tristis, nec adhuc interrita vultu,
 Sed regina tamen, sed^m opaci maxima mundi,
 Sed tamen inferni pollens matrona tyranni,
 Mater ad auditas stupuit, ceu saxea, voces,
 Attonitaque diu similis fuit: utque dolore 510
 Pulsa gravi gravis est amentia, curribus auras
 Exit in athereas. Ibi toto nubila vultu
ⁿ Ante Iovem sparsis stetit^o invidiosa capillis,
 Proque meo veni supplex tibi, Iuppiter, inquit,
 P Sangume, proque tuo: si nulla est gratia matris, 515
 Nata patrem moveat, neu sit tibi cura, precamur,
 Vilior illius, quod nostro est edita partu.
 En! ^q quasita diu tandem mihi nata reperta est:
 Si reperire vocas amittere certius; aut si,
 Scire ubi sit, reperire vocas. Quod rapta, feremus, 520
 Dummodo reddat eam: neque enim prædone marito
 Filia digna tua est, si jam mea filia non est.
 Iuppiter excepit, Commune est pignus onusque
 Nata mihi tecum: sed, si modo nomina rebus
 Addere vera placet, non hoc injuria factum, 525
 Verum amor est: neque erit nobis gener ille pudori,
 Tu modo diva velis. Vt desint cætera, Quantum est
 Esse Iovis fratrem? Quid, quod non cætera desunt?
 Nec cedit nisi^r sorte mihi? Sed tanta cupido
 Si tibi^s discidium est, repetet Proserpina^t cælum, 530
 Lege tamen certa, si nullos contigit illic

f Insulam ju-
 xta Syracusas
 in Sicilia,
 olim ponte
 junctam con-
 tinenti, postea
 aggere.

Αρτυγίαν
 ὀρεῖν Ἀλκυονίδων
 Κλινῶν Συρα-
 κῶν ἰάλαρος,
 Ορτυγία, Δι-
 νιον Ἀερπίδιος,
 cum respectu
 quodam ad
 alteram Or-
 tygiam, De-
 lon. g Infra,
 v. 568. erunt
 opportuna il-
 la & mollissima
 sandi tempora.

h Sollicitudi-
 ne & dolore.

i Non visa
 mihi sub ter-
 ris labenti.

k Profundo
 certe meatu
 lapsa est Are-
 thusa, si ea vi-
 derit quæ

Stygio in gur-
 gite facta
 sint, omnino

profundo, si
 sub mari qui-
 dam amnes,

inquit Plinius
 l. 2. c. 103.

odio maris
 ipsa subeunt
 vada, sicut

Arethusa
 fons Syracu-
 sanus, &c.

l Refert Pau-
 sanias in At-
 ticis Cererem

Argis à Pelas-
 go acceptam

hospitio, de filia rapta ex Chrysanthide cognovisse. Didymus & Tharræus
 in proverbii, Hermeios indicasse Cereri raptum Proserpinæ tradunt. Alii
 Cabarim quendam è Paro insula. Triptoleum aut Celeum alii. ^m Obscuri,
 nigri, inferni. ⁿ Paulo secus refertur hæc fabulæ pass. 4. l. Fastorum. ^o Invi-
 diam motura utrique & Iovi & Plutoni. ^p Filia. ^q Tu non inventa repe-
 ta es. Luctus erat levior. l. 1 v. 654. Vide & quæ nos ibi. ^r In sortilegio mun-
 di, quo mihi cæli, illi cessit inferorum imperium. ^s Sic Mvs. & melius quam
 quod vulgo leg. assidui. ^t Auras superas vitæ, quibus ante fruebatur.

u Ex Stoz, in qua domi-
natur fa-
rum, ipsum
que exuperat
Iovem.

z Malum
granatum.

y Miffus tam-
en Mercuri-
us 4. Paftor.
fcitatum,
utrum Pro-
ferpina man-
fiffet jejuna,
refert, rapra
tribus folvit
jejunia gran-
nis, Punica
que lento
cortice poma
regunt.

x Gorgyram
vocat Apol-
lodorus lib. 1.
aliterque re-
fert hauc

fab. Ceres, inquit, Afcalapho Acherontis, & Gorgyræ filio, quod in filiam
fuam testimonium dixiffet, grave apud inferos fuperimpofuit faxum. a Al-
profanus. b Forma propria exutus.

Ore cibos: nam u sic Parcarum fœdere cautum est.

Dixerat. At Cereri certum est educere natam.

u Non ita fata finunt: quoniam jejunia virgo
Solverat, & cultis dum simplex errat in hortis, 535

x Pioniceum curva decerpferat arbore x pomum.

Sumptaque pallenti y septem de cortice grana
Prefferat ore fuo. Solusque ex omnibus illud
Afcalaphus vidit: quem quondam dicitur z Orphe,

Inter Avernales haud ignotiffima Nymphas, 540

Ex Acheronte fuo furvis peperiffet fub antris.

Vidit, & indicio reditum crudelis ademit.

Ingemuit regina Erebi, teftemque z profanum. (pha

Fecit avem: fparfumque caput Phlegethontide lym-

In roftrum, & plumas, & grandia lumina vertit. 545

Ille b fibi ablatas fulvis amicitur in alis,

Inque caput crefcit, longosque refleffitur ungues,

Vixque movet natas per mertia brachia pennas:

Fœdaque fit volucris, venturi nuncia luctus,

Ignavus bubo, dirum mortalibus omen. 550

c Sirenes, filie
Acheloi &
Terpſichores.
Quas fi volu-
ptates inter-
pretemur,
taurino faue
imperu aut
flumineo im-
pellunt, nec
minus fuavi-
tate fua alli-
ciunt ad per-
niciem. hifaris
pœna, mors
blanda, gau-
dium crudele.

Martialis Epigr. 64. l. 3. adi Sap. vet. Domini Verulamii: Siren,
feu Voluptas, de adulatoribus funt qui interpretemur. Sabinus de liberalium
artium gymnaſio, Rhetorices imprimis & poetica, quæ tamen ab honeſto de-
generant inſtituto. quem lege, & Scalig. 5. poet. d Voluptates quidem fu-
perne & prima fronte pulchræ videntur; inferne, perque ventris ſubmœnia &
quæ ſub ventre funt belluina, & exitu amara. Nec minus artes logodædalæ,
ſpecie quidem honeſtæ apparent, plerunque tamen fallere & ex mala cauſa
bonam, ex bona malam reddere audent profiteri. Horatius deſidiam vocat
improbam Sirena. e Alia ab aliis adferuntur cauſa. Sed de certamine earum
cum Muſis, de cantu pernicioſo, &c. multa Poetæ, ethici, mythologi, quos adi-

Sirenes. F A B. 9.

Hic tamen indicio panam linguaque videri
Commeruſſe poteſt. Vobis, c Acheloides, unde
d Pluma, pedesque avium, cum virginis ora geratis?
e An quia, cum legeret flores Proſerpina vernos,
In comitum numero miſta Sirenes eratis? 555

Quam poſtquam toto fruſtra quaſiſtis in orbe,

Protinus, ut veſtram ſentirent aquora curam,

Poſſe ſuper ſtultus alarum inſiſtere remis

Opraſtis: facilesque Deos habuiſtis, & artus

Vidiſtis veſtros ſubitis flavescere pennis. 560

Ne tamen ille canor mulcendas natus ad aures,

Tan-

Tantaque dos oris lingua * ne perderet usum :
Virginæ vultus, & vox humana remansit.

Arethusa in Fontem. FAB. 10.

AT^f medius fratrisque sui mæstaque sororis
Iuppiter, ex aquo volventem dividit annum: 565

Nunc Dea regnorum nomen commune duorum,

& Cum matre est totidem, totidem cum conjugè men-

h Vertitur extemplo facies & mentis, & oris : (ses,

Nam modo qua poterat Diti quoque mæsta videri,

Lata deæ frons est; Vt Sol, qui tectus aquosis 570

Nubibus ante fuit, victis e nubibus exit.

Exigit alma Ceres, h nata secura recepta,

Quæ tibi causa fugæ; cur sis, Arethusa, sacer fons?

Conticuere vidâ: quarum Dea sustulit alto

Fonte caput, i viridesque manu siccata capillos 575

k Fluminis Alpei veteres narravit amores.

Pars ego Nympharum qua sicut in Achæide, dixit,

Vna fui: nec me studiosus altera saltus

l Legit, nec posuit studiosus altera casses.

Seâ quamvis forma nunquam mihi fama petita est,

Quamvis fortis eram, formosæ nomen habebam: 581

Nec mea me facies nimium laudata iuvabat.

Quaque alie gaudere solent, ego m rustica dote

Corporis erubui, crimenque placere putavi.

Lassa revertēbar, memini, n Stymphalide sylva :

Æstus erat, magnusq; labor geminaverat æstum. 585

Invenio sine vortice aquas, sine murmure euntes,

Per spicuas ad humum: per quas numerabilis alte

Calculus omnis erat, quas tu o vix ire putares.

Cana salicta dabant, nutritaque populus unda,

Sponte sua natas ripis declivibus umbras. 590

Accessi, primumque pedis vestigia tinxî,

Poplite deinde tenui: neque eo contenta recingor,

Molliaque impono salici velamina curva,

Nudaque mergor aquis; quas dum ferioque trahog; ,

Mille modis labens, p excussaque brachia jacto, 595

Nescio quod medio sensu sub gurgite murmur,

Territaque insisto propioris margine q ripa.

neglecto formæ cultu, quod aliæ sibi honori, hoc mihi crimini duxi, ut formam, qua placere possem, adstruerem. n Stymphalus, Arcadiæ in Peloponneso, mons est & urbs. o Alii quippe fluminis leni agmine. p Pro Nataantium gestu, l. 4, vers. 353. q Sic Mss. cum vulgo leg. fontis.

* al. deperderet.

f Arbiter æquus, sequerster sine exceptione.

g Vt per sex

mensis, qui-

bus Sol in si-

gnis est Au-

stralibus,

apud mari-

tum sit, infra

terram: sex

alios, quibus

visit Borealia

signa, emer-

gat, mature-

cat; in horrea

deportentur

fruges. Vel

etiam quod

Luna, quæ

eadem est

quæ Proser-

pina & Dia-

na, ex aquo

utruque hem-

isphærium,

superius at-

que inferius

illustret.

h Redi ad

vers. 500.

i Ex nativo

aquarum co-

lore, tribun-

tur à poetis

viridis & ca-

eruleus color

Nympharum

capillis.

k Al. Flumi-

nis Elici, lege

dialogum Ne-

ptuni & Al-

pei, in dia-

logis marinis

Lucani.

l Obiit, lu-

stravit.

m Simplex,

r. In nonnullis vet. cod. transponuntur hi duo versus. s. Verbum Arcadie, non procul à Mantinea. sed & alia est cognominis in Bœotia, inter Thespiam & Coroneam.

Ἔ Δίγαται καὶ τοιαῖς ἐς τὸν Ἀλφειὸν, ὡς ἀνῆρ εἰς Θηροταλῆς, &c. Narrant, inquit Pausanias in Eliacis prioribus, Alpheum fuisse venatorem, amasse Arethusam, & ipsam venatricem, que cum fugeret amantem, in insula Orygiæ prope Syracusas in fontem conversam fuisse. Alpheum, ut ipsam sequeretur, in amnem item mutatum subter mare meare ac fœri illi Syracusano miscere. Quod ut credam verum esse, adducor Delphici Apollinis responso. is enim Archiam Corinthiū coloniam Syracusas deducendam hortatus dixit: Οὐ γινώσκεις καίτοι ἐν ἡεροιδίῃ πάντων Τρινακίης καθύπερθεν, ἐν Ἀλφειῷ ζήμα ἐλάττει, Μισσημένον πηγῆς Ἐδρασίης Ἀρειθῆος. Quod ultra probatum it Pausanias simili lapsu Nili, Jordanis & aliorum fl. ἢ Μυσθῆσι ἢ τῷ Ἀλφειῷ ἐρεχόμενον ὀπὸ Πελοποννήσου, &c. Strabo l. 6. Fabulantur, inquit, Alpheum in Peloponneso ortum, subter mare alveo suo infra terram usque ad Arethusam ductum sursum inde in mare affluere. Cujus rei argumentum proferunt: Pateram quandam apud Olympiam in Alpheum prolapsam, ad fontem Arethusam fuisse delatam. tum fontem eum turbidum fieri quando Olympiæ boves sacrificantur. Quam pro fabula confutat idem Strabo, ibidem. Namque ostium Alpei manifesto in mare exire; neque ulla apparere fauces que amnem absorbeant: neque fieri posse ut aqua dulcis maneat, si per mare, vel subter mare permeet.

Quo properas Arethusa? Suis Alpheus ab undis,
 Quo properas? iterum rauco mihi dixerat ore.
 Sic ut eram fugio sine vestibus; altera vestes 600
 Ripa meas habuit; tanto magis instat, & ardet;
 Et, quia nuda fui, sum visa paratior illi.
 Sic ego currebam, sic me ferus ille premebat,
 Ut fugere accipiter penna trepidante columba,
 Ut solet accipiter trepidas urgere columbas. 605
 Usque sub l' Orchomenon, Psophidaque, Cyllenengue,
 Manaliosque sinus, gelidumq; Erymanthon, & Elm
 Currere sustinui; nec me velocior ille:
 Sed tolerare diu cursus ego viribus impar
 Non poteram; longi patiens erat ille laboris. 610
 Per tamen & campos, & opertos arbore montes,
 Saxa quoque, & rupes, & qua via nulla, cucurri.
 Sol erat à tergo, vidi precedere longam
 Aute pedes umbram, nisi si timor illa videbat: 615
 Sed certe sonituque pedum terrebat, & ingens
 Crimales viitus afflabat anhelitus oris.
 Fessa labore fuga, Fer opem, deprendimur, inquam,
 Armigera Diana tua, cui sape dedisti
 Ferre tuos arcus, inclusaque tela pharetra. 620
 Mota dea est, sparsisque serens è nubibus unam
 Me super iniecit. u Lustrat caligine testam
 Amnis, & ignarus circum cava nubila quarit:
 Bisque locum, quo me dea texerat, inscius ambit,
 Et bis Io Arethusa, Io Arethusa vocavit. 625
 Quid mihi tunc animi misere fuit? Anne quod agna,
 S; qua lupos audit circum stabula alta frementes?
 Aut lepori, qui vepre latens hostilia cernit
 Ora canum, nullosque audet dare corpore motus?
 Non tamen abscedit, neque enim vestigia cernit 630
 Longius ulla pedum: servat nubemque, locumque.
 u Occupat obsessos sudor mihi frigidus artus.

CATH-

*Ceruleaque cadunt toto de corpore gutta,
Quaque pedem movi, manas lacus, eque capillis
Ros cadit, & citius, quam nunc tibi x facta renarro.
In latices mutor: sed enim cognoscit amatas 636
Amnis aquas, positoque viri, quod sumpserrat, ore,
Vertitur in proprias, ut se mihi misceat, undas.
Y Delia rupit humum: z cecis ego mersa cavernis
Advehor Ortygiam, qua me cognomine diva 640
Grata mihi superas eduxit prima sub auras.*

x Ita Mss. aliique codd. rectius quam vulgati qui habent, *facta*. y Benignitas Dianæ, quam colui, quam precata sum, aperta tellure mihi per altos occultosque terræ meatus

indulsit iter ad Ortygiam, sibi sua que Delo cognominem. supra vers. 499. z Fulgentius Alpheum interpretatur *αλφειός*; *φως*: Arethufam, nobilitatem xquitatis. quem ad i. 3. l. Alii ad integritatem morum incorruptorum referunt.

Lyncus in lyncem. F A B. II.

HAc Arethusa tenus. Geminos a dea fertilis ban-
Curribus admovit, frenisque coercuit ora; (gues
Et medium cæli terraque per aera velta est.
Atq; levem currum Tritonida misit in e urbem 645
d Triptolemo, partimque e rudi data semina jussit
Spargere humo, partim post tempora longa f reculta.
Iam super Europen sublimis, & g Asida terram
Vectus erat juvenis. Scythicasque advertitur ora,
Rex ubi Lyncus erat: regis subit ille penates, 650
Qua veniat, causamque via, nomenque rogatus,
Et patriam: Patria est clara mihi, dixit, Athena;
Triptolemus nomen; veni nec puppe per undas,
Nec pede per terras: patuit mihi pervius ather.
Dona fero Cereris, latos qua sparsa per agros, 655
Frugiferas messes, alimenta que mitia reddant.
Barbarus invidit, tantique ut numeris autor
Ipse sit, hospitio recipit, somnoque gravatum
Aggreditur ferro: conantem sigere pectus
Lynca Ceres fecit, rursusque per aera jussit 660
h Mopsopium juvenem sacros agitare jugales.

a Dea fertilitatis Ceres. b Dracones. Claudian. 1. de raptu Prof. Sinuosa draconum Membra regens; volucrique per avia nebula tractu figunt. comparat, Scal. 5. poet. c Athenas Palladi Tritoniæ sacras, utpote ab illa nominatas. d Quem Ceres, quod cum filiam quereret, à Celeo patre Triptolemi benigne fuisset accepta, ferendi rationem docuit,

eique dedit currum quem trahebant alati dracones, quo vectus mortalibus impertiret agriculturam. supra vers. 439. Tzetzes in Hesiodum allegoriam fabulæ explicat. Noum. Dionys. lib. 19. e Non antea cultæ, indomitæ. f Novali. g Asiam proprie dictam, Mysiam, &c. quæ primam producit. 1. Georgic. & quæ Asia circum Dulcibus in stagnis rimantur præta Caystri. & 7. Æneid. Sonat amnis, & Asia longe Pussa palus. Asiæ vero quæ pars quarta orbis, primam corripit volunt. 1 Æneid. Europa atque Asia pulsus. h Atheniensem, à rege Mopsopo. Straboni lib. 9. à Mopsopo, Triptolemu.

Pierides in picas. F A B. 12.

in Calliope.
supra vers.
338. k Su-
pra ad v. 314.
l Pica, inquit
Sabinus, aves
sunt garrulae
quidem, sed
minime cano-
rae. Per has
intelligi dicit
versificatores
& literatores
& ineptos atque
arrogantes,
qui sese ja-
ctant ostenta-
tione ingenii,
atque odiose
obstreperunt
doctioribus:
Zoilii, Cerco-
pes, Amphi-
manes, Thy-
mocreontes, Bavi
i, Mavii, Homero,
Hesiodo, Pindaro,
Simonidi & Virgi-
lio organire ausi. Et est certe persi-
strae frontis & cincedicae buccae aegyrtarum
genus, qui cum Musas ne a limine quidem salutarint,
virtutibus tamen geminis & sibi germanis, propriis-
que freti, ignorantia simul & arrogantia,
non verentur se eruditis inferre, imo, si Diis placet,
praeferre. Iamque analektorum catillones &
plagiarii etiam lipporum serinia compilare.
Sed videant, ne quando res suas repetitum veniant
Musarum filii, deplumaturi Sirenas furtivis
nudatas coloribus. Caveant, ne dum ipsa
liguriant, ne dum tribus quasi magicis verbis,
ac medicamine docti jam facti, famae quamvis
Herostrateae pennis subvolare voluit; caveant,
inquam, ne trepidatio illos fallat & festinatio,
ut habet aureus ille Milesius, ne pyxidibus non
verae ex arcula depromptae decipiat similitudo;
adeoque se advertant non aves factos, sed
asinos, eosque plumbeos.

Fluerat doctos è nobis i maxima cantus :
At^k Nympha vicisse deas Heliconae colentes
Concordi dixerè sono. Convitia victa
Cum facerent, Quoniam, dixit, certamine vobis 665
Supplicium meruisse parum est, maledictaque culpa
Additis, & non est patientia libera nobis :
Ibimus in pœnas, & qua vocat ira, sequemur.
Rident Pœonides, spernuntque minantia verba,
Conataque loqui, & magno clamore protervas 670
Intentare manus, pennas exire per ungues
Aspexere suos, operire & brachia plumis :
Alteraque alterius rigido concrefcere rostro
Ora videt, volucresque novas accedere sylvis.
Plangere dumque volunt, per brachia mota levata,
Aere pendebant, nemorum convitia, pica. 675
Nunc quoque in alitibus faciundia prisca remansit,
Raucaque garrulitas, studiumque immane loquendi.

LIBER VI.

Certamen Palladis & Arachnes.

F A B. I.

m A Tritone
fl. Bœotiae,
inquit Pausa-
nias in Bœo-
ticiis. non illo,
ὅς ἐς τὴν πρὸς Ἀλφειὸν
ὁ ἄλκιμος ἐκιδύσων ἐκ τῆς
Τριτωνίδος
λίμνης. Quod tamen Mela,
Lycophronis interpres,
Lucanus, alii asserunt.
Bœotiorum lingua
ἄλιδον caput significare
volunt. quod si ita sit,
conveniet fab. de Minerva
ex Iovis capite prognata.
Apollonii scholiastes ad
4. lib. ἢ τὸ ἔξω τῶν
τεῖς ἐνωπίως ποῖσσω.
Diomedes II. 1. ἔξω μὲν
ἐξ Πάλλης Ἀθήνη
m Musarum, ab Aoniis montibus & fl. Bœotiae.

PRabuerat dictis m Tritonia talibus aures : (iram.
Carminaque n Aonidum, justamque probaverat

Tum

Tum secum; Laudare parum est, laudemur & ipsæ;

Numina nec sperni sine pœna nostra sinamus,
 o Mæoniaque animum satis intendit Arachnes, 5

Quam sibi lanifica non cedere laudibus artis
 Audierat. Non illa p loco, nec origine gentis

Clara, sed arte fuit. Pater huic Colophonius Idmon,
 q Phocæico bibulas tingeat murice lanas:

Occiderat mater, sed & hac de plebe, suoque 10
 Equa viro fuerat. Lydias tamen illa per urbes

Quasierat studio nomen memorabile: quamvis
 Orta domo parva, parvis habitabat Hypæpis.

Hujus ut aspicerent opus admirabile, sæpe
 Deseruere sus Nympha vineta Timoli: 15

Deseruere suas Nympha Pactolides undas.
 Nec factas solum vestes spectare iuvabat:

u Tunc quoque cum fierent. Tantus decor assuit arti.
 x Sive rudem primos lanam glomerabat in orbes;

Seu digitis subigebat opus, repetitaque longo 20
 Vellera mollibat nebulas aquantia tractu;

Sive levi teretem versabat pollice fusum;
 Seu pingebat acu: Scires à Pallade doctam.

Quod tamen ipsa negat: Tantæq; y offensa magistra,
 Certet, ait, mecum: nihil est quod victa recusem. 25

Pallas anum simulat, falsosque in tempora canos
 Addit, & infirmos baculo quoque sustinet artus.

Tunc sic orsa loquitur: z Non omnia grandior ætas
 Quæ fugiamus habet: Seris venit a usus ab annis.

Consilium ne sperne meum: Tibi fama petatur 30
 Inter mortales faciendæ maxima telæ.

b Cede deæ, veniamque tuis temeraria dictis
 Supplice voce roga: veniam dabit illa roganti.

Aspicit hanc c torvis, inceptaque fila relinquit,
 Vixque manus d retinens, confessaq; uultibus iram, 35

Talibus e obscuram resecuta est Pallada dictis:
 f Mentis inops, longaque venis confecta senectæ.

o Mæonia seu Lydia.
 p Patria, nec genere & familia.

q Phocæa purpura claudit. Erat ergo Arachnes pater tinctor purpurarius.
 r Oppidulo Lydiæ in descensu

Timoli montis ad Caystri prætorum.
 s Timoli montis Lydiæ.
 t Pactolus Lydiæ fl. aurifer est.

u Sedetiam tunc dum fierent.
 x Lanificii opera singularia habuisti, &c. lib. 4. vers. 31.
 y Dignata, per ingratitudinem non agnoscentes Palladem magistram.
 z Expressus hic locus ex Euripide in Phœnissis, ubi Iocasta filium Eteoclem ab ambiciosa debortatur injuria.

Ω τέκνον ὄν Exei τι λέξαι τῶν ἰένω σφώτερον. a Experimentia. b ἐπι τῆς λοιδωρήσου θεῆς. ἐχθρῆ σοφία. καὶ τὸ κωχῆσθαι παρὲς κωρὸν μανίαςτιν ὑποκρίκει Pindarus 9. Olymp. c Sc. oculis. d A vi inferenda. e Dissimulantem se, & alieno schemate latentem. resecuta autem pro prosecuta. vide quæ ad vers. 562. lib. 12. f Turanus Virgilianus: sed te victa situ, verique effæta senectus, O mater, curis nequicquam exercet. 7. AEn. vers. 440.

g Phrygiæ,
 e vicinia su-
 pra vers. 15.
 Sed quia
 Phrygiæ
 Nymphæ non
 erant ita in
 finitimis, su-
 spicio est,
 legendum
 esse *Mæonia*.
 h Non ita
 pudorem &
 verecundiam
 decouerat
 penitus, quin
 rubor vel
 invitæ offu-
 sus fuerit.
 vide quæ ad
 3. lib. vers.
 132. & Ma-
 crob. lib. 2.
 cap. 11.
 Saturn.
 i Mss. qui-
 dam ab *isth*.
 k Trans-
 versæ perti-
 cæ, cui te-
 læ stamea
 alligatur &
 involvitur:
 sequitur-
 que accura-
 tissimæ te-
 læ texendæ
 hypoty-
 polis.
 l Al. insecti.
 m Tum ar-
 tis expri-
 mendæ,
 tum victo-
 riæ conse-
 quendæ.
 n Aptè ap-
 positeque,
 ex arte &

ratione Physica atque Optica. Vmbra, inquit, gradatim per colorum le-
 via discrimina declinantes faciunt ut imagines surgere & extare videan-
 tur: non secus ac radii Solis in roridam cavamque nubem se fundentes re-
 fractique fallunt visum variosque repræsentant Iridis colores.

*Et nimium vixisse diu nocet. Audiat istas,
 Si qua tibi nurus est, si qua est tibi filia, voces.
 Consilii satis est in me mihi: neve monendo* 40
*Profecisse putes, eadem est sententia nobis.
 Cur non ipsa venit? cur hac certamina vitat?
 Tum dea, Venit, ait: formamque removit anilem,
 Palladaque exhibuit. Venerantur numina Nymphæ,
 & Mygdonidesque nurus: sola est interrita virgo.* 45
*Sed tamen erubuit, subitusque invita notavit
 Ora rubor, rursusque evanuit: ut solet æer
 Purpureus fieri, cum primum Aurora movetur,
 Et breve post tempus candescit solis ab ortu.
 Perstat in incepto, stolidæque cupidine palma* 50
*In sua fata rust: neque enim Iove nata recusat,
 Nec monet ulterius, nec jam certamina differt.
 Haud mora: consistunt diversis partibus ambæ,
 Et gracili geminas intendunt stamine telas.
 Tela^k jugo juncta est; stamen secernit arundo; 55
 Inferitur medium radiis subtemen acutis,
 Quod digiti expediunt: atque inter stamina du-
 ctum
 Percusso ferunt^l inserti pectine dentes.
 Vtraque festinat, cinctæque ad pectora vestes
 Brachia docta movent, studio fallente labo-
 rem.* 60
*Illic & Tyrium quæ purpura sensit ahenum
 Textitur. & n tenues n parvi discriminis umbra:
 Qualis ab umbre solet percussus solibus arcus
 Inscere ingenti longum curvamine cælum;
 In quo diversi niteant cum mille colores,* 65
*Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit.
 Vsq; adeo quod tangit idem est, tamen ultima di-
 stant.
 Illic & lentum filis immittitur aurum,
 Et vetus in tela deducitur argumentum.*

Tela

Tela Minervæ, & Arachnes. FAB. 2.

Cecropia Pallas^o scopulum Mavortis in arce 70
 Pingit, & P antiquam de terra nomine litem.
 9 Bis sex cœlestes medio Iove sedibus altis
 Augustâ gravitate r sedent: sua quemque deo-
 rum

Inscribit facies, Iovis est regalis imago.

Stare deum pelagi, longoque ferire tridente 75

Aspera saxa facit: medioque è vulnere saxi
 Exiluisse fretum, quo pignore vendicet urbem.

At sibi dat clypeum, dat acuta cuspidis hastam,

Dat galeam capiti, defenditur ægide pectus.

Percussamque sua simulat de cuspidis terram 80

Edere cum baccis factum canentis olivæ,

Mirarique deos. r Operis victoria finis.

Vt tamen exemplis intelligat emula laudis,

Quod pretium speret pro tam furialibus ausis: 85

Quattuor in partes certamina quattuor addit,

Clara colore suo, brevibus distincta sigillis.

u Threiciam Rhodopen habet angulus unus, & A-
 mum

Nunc gelidos montes, mortalia corpora quondam,

Nomina summorum sibi qui tribuere deorum.

x Altera Pygmæa fatum miserabile matris 90

Pars habet: hanc Iuno jussit certamine victam

Esse gruem, populisque suis indicere bellum.

Pinxit & y Antigenon ausam contendera quondam

itaque oraculum Cecrope tum regnante, responsum spectare hæc ostenta ad contentionem Neptuni & Palladis de nomine & tutela urbis, vicisse Minervam in suffragiis uno seminarum calculo, &c. quod confirmant statuae duæ de quibus Pausanias in Articis in hæc verba: Πνεοίητος ἢ καὶ τὸ φυτόν τῆς ἐδαφῆς Ἀρπύξ καὶ κῆρυξ ἀνοικαίμενον Ποσειδῶν. Vide & Plutarchum in Themistocle, & Statium Thebaid. 12. Vbi ingens lrs superum: dubiis donec nova surgeret arbor rupibus, & longa refugum mare frangeret umbra. Qui ferina hic legunt, gemino tibicine sententiam statuminant ex Virgilio: altero in 2. Æn. ubi equum durateum appellat ferum: inque feri curvam compagibus alvum contorsit. altero in 1. Georgic. Tuque o cui prima fremement Fudit equum tellus magno percussa tridenti Neptune. quod in Thracia factum asserit Io. Bapt. Egnatius c. 8. 1 Opus clausit olivæ, pacis symbolum, in suffragiis victoria. 101. vers. u Æmus rex Thraciæ Rhodopen Strymonis fluv. filiam duxerat. Hanc cum ille Iunonem appellaret, illum Rhodope Iovem: in montes mutati sunt. x Gerana matrona à popularibus suis Pygmæis pro numine culta, Deos præ se contempsit, Iunonem maxime & Dianam, quarum indignatione in gruem est conversa, infestissimam Pygmæis hostem, qui illam venerati fuerant. Athenæus 9. l. 1. cap. y Laomedontis filiam, ob speratam Iunonis formam, mutatam in Ciconiam: cujus de natura Plin. 10. l. 23. c. & Pierius 17. l. Hieroglyph.

o Collem Martis, Areopagum. in quo causam dixerat Mars apud 12 Deos iudices de cæde Halirrhothii, accusante patre Neptuno. p Lib. 2. vers. 836. q Lib. 1. vers. 171. r Sedebant decem, stabat Neptunus vers. seq. & Pallas, utpote quorum agebatur lis. s Ita leg. eruditiores, moti autoritate Varronis. enacam in Athenarum arce olivam, sed & emanantem mox aquarum scaturiginem scribentis, consultum

¶ Forte à κρησσοδα.
quia saxo jacens lacrymare videtur, neque enim idem est cum Myrrha patre, de quo l. 20.

¶ Cujus filias, quod se Iunoni prætulissent, Dea in saxeos templi gradus transformavit.

¶ Prætexebant limbum undique oleæ, pacis insignia, ut modo v. 82.

¶ Arachne, supra vers. 5. d. Lib. 2. sub exitu.

¶ Iove aequi-
læ formam assumente ut Asterien in coturnicem mutatam raperet. f. Zid. κρησσοδα, ταυροσ, σαρρυροσ, χρυσοσ, δει, Ἰσπαρτεσ, Αἰθρησ, Εἰδρωπαισ, Αὐτιοπεισ, Δεωπεισ. Autholog. c. de quibus & cæteris consule Mythologos.

g. Antiopam Nyctæi filiam. h. Alcmena. Tirythia erat urbs Argis vicina in qua nutriebatur Hercules. i. Aeginam Asope filiam. vide que ad 621. vers. lib. 7. k. Proserpinam, filiam Cereris que Δηδ. Orpheo Δηδ. πικυρωταεσ. Qualis floricomâ quondam populator in Aetna Virgineas inter choreas Deoida raptam sustulit. Ansonius epist. 4. ad Theonem. l. Arne Aoli filia, de qua Diodorus lib. 5. m. In fluvium Enipeum mutatus Neptunus ex Iphimedeia Aloeï uxore genuit Othum & Ephialtem. n. Hoc de Theophane Bisaltidis filia narrat Hyginus fab. 183. o. Ceres ex te in equum converso, & ipsa prius in equam, peperit filium cuius nomen ἐσ τὸσ ἀραλῆσ ἐσ effari non licet: mox & Ariona equum. Pausanias in Arcadicis. p. Medusa Pegæi mater l. 4. v. 736. q. Cum Admeti pavit armenta. lib. 2. vers. 631. r. In quam se Bacchus converterat. f. Vt Sat, in equum conversus ex Philyra genuit centaurum Chirona,

Cum magni consorte Iovis, quam regia Iuno
In volucrem vertit: nec profuit Ilion illi, 95
Laomedonve pater, sumptis quin candida pennis
Ipsa sibi plaudat crepitante ciconia rostro.
Qui superest solus² Cynryan habet angulus orbem,
Ipsaq² gradus templi natarum membra suarum
Amplectens, saxoque jacens lacrymare videtur. 100

b. Circut extremas oleis pacalibus oras.
Is modus est, operisque sua² facit arbore sinem.
c. Maonis elusum designat imagine tauri
d. Europam: verum taurum, freta vera putares.
Ipsa videbatur terras spectare relictas, 105

Et comites clamare suos, tactumque vereri
Assilentis aquæ, timidasque recondere plantas.
Fecit & Asterien^c aquila luctante teneri:
Fecit^f olorinis Ledam recubare sub alis.

Addidit, ut Satyri cœlatus imagine pulchram 110
Iuppiter implevit gemino & Nyctæida fœtu;
Amphitryon fuerit, cum te^h Tirythia cepit.
Aureus ut Danaën,ⁱ Asopeida luserit ignis,
Mnemosynen pastor, varius^k Deoida serpens.

Te quoque mutatum torvo, Neptune, juvenco 115
i. Virgine in Aolia posuit: tu visus^m Enipeus,
Gignis Aloïdas; n. aries Bisaltida fallis.
o. Et te flava comas frugum mitissima mater
Sensit equum: te sensit equum p. ermita colubris

p. Mater equi volucris: sensit Delphina Melanthe. 120
Omnibus his faciemque suam, faciemque locorum
Reddidit. Est illic q. agrestis imagine Phæbus:
Vtque modo accipitris pennas, modo terga leonis
Gesserit; ut pastor Mecareïda luserit Issen.

Liber ut Erigonen^r falsa deceperit uva: 125
f. Vt Saturnus equo geminum Chirona creavit.

*Vltima pars tela tenui circumdata limbo
Nexilibus flores hederis habet intertextos.*

Arachne in Araneam. F A B. 3.

Non illud Pallas, non illud carpere Livor
Possit opus. Doluit successu flava virago, 130
Et rupit pictas, & caelestia crimina, vestes:
Vtque ^a Cytoriaco radium de monte tenebat,
Ter quater ^x Idmonia frontem percussit Arachnes.
Non tulit infelix: laqueoque animosa ligavit
Guttura. Pendentem Pallas miserata levavit, 135
Atq; ita, *Vrve quidem, pende tamen improba, dixit:*
Lexque eadem pœna, ne sis secuta futuri,
Dicta tuo generi, serisque nepotibus esto.
Postea discedens succis & Hecateidos herba
Sparsit: & extemplo tristi medicamine tacta 140
Defluxere coma; cum quis & naris, & aures.
Fitque caput minimum: toto quoque corpore parva
In latere exiles digiti pro cruribus harent; (est.
Cætera venter habet, & de quo tamen illa remittit
Stamen, & antiquas exercet aranea telas. 145

Ovidium hic de cicuta loqui. comment. in Dioscorid. ^x Lege Vlyssis Al-
drovandi, & Antonii Tileii araneam, necnon Gazæ pia Hilaria pag. 21.

Niobe in marmor. F A B. 4.

Lydia tota fremit, Phrygiaque per oppida facti
Rumor it, & magnū sermonibus occupat orbem.
^a Ante suos Niobe thalamos cognoverat illam.
Tum cum Meoniam virgo, ^b Sipyllumque colebat:
Nec tamen admonita est pœna popularis Arachnes
Cedere cœlitibus, verbisque ^c minoribus uti. (ces,
Multa dabant ^d animos: sed enim nec ^e conjugis ar-
Nec ^f genus amborum, magnique potentia regni,
Sic placuere illi (quamvis ea cuncta placerent)
Vt sua progenies: Et ^g felicissima matrum 155

^b Opp. Lydiæ, infra vers. 312. ^c Moderationibus. infra v. 368. ^d Spiritus magnos & superbificos. ^e Arx & turres in mœnibus Thebarum ut 178. v. infra. Me regia Cadmi sub domina est, fidibusque mei commissa mariti Mœonia. Amphionem autem, sono testudinis à Mercurio sibi donatæ, saxa ad Thebana mœnia extruenda traxisse notum est, vel ex Horatii epist. ad Pisones, dicitur Amphion, Thebanæ conditor arcis Saxa movere sono testudinis, &c. unde & quidam legunt hic, *aries*. ^f Infra vers. 172. & seq. ^g O quantum caliginis mentibus humanis obijcit magna felicitas! inquit Seneca lib. de Brevitate vitæ. Quam multi fuissent felices nisi ita se putassent! Bonum, inquit idem epist. ult. tunc habebis tuum, cum intelliges infelicitissimos esse felices.

F 7

Dicta

^a Telam Deorum flagitiosa adulteria continentem. ⁿ Buxeo. est u. Cytorum mons Galatiæ, undans buxo. 2. Ge-org. x Idmonis filia. supra vers. 8. ^y Aconiti ab Hecate filia Persæ quæ mater erat Medææ iu-venti, quod alias tamen è spuma Cerberi natum dicitur. Her-mol. Barbarus putat

^a Hanc Arachnae, utpote popularem suam & civem, nove-rat Niobe, filia Tantaliqui Phrygiæ & Lydiæ imperitabat, priusquam nuberet Am-phioni Thebarum regi.

h Εὐθυσία 550.
Virg. 10.
Æn. Fatidica Manro.
i Thebanæ scemina: ab Ismeno fl. Bœotie.
k Proprie, ut quæ Apollini sacra l. i. vers. 553.
l Cætera divinitas, ut habet adulatorie in præfatione Valerius, opinione colligitur: una præfenti fide paterno avitoque fideri par videtur. Reliquos enim Deos accepimus, Cæsares dedimus.
m Conviva deorum. μετὰ κείτοις σὺν ἑσσι. Gallus Anthol. 3. ἐπιπέποιον Σάκιοι δᾶπνυα σπρίγγων Pindar. 1. Olymp.
n Taygete. ut aliis, Euryanassa. quamvis hanc alterius

Dicta foret Niobe, si non sibi visa fuisset.
Nam sata Tiresia venturi præscia Manto
Per medias fuerat, h divino concita motu,
Vaticinata vias: ^l Ismenides ite frequentes,
Et date Latona, Latonigenisque duobus 160
Cum prece thura pia, ^k lauroque innectite crinem.
Ore meo Latona jubet. Paretur: & omnes
Thebaides jussis sua tempora frondibus ornant,
Thuraque dant sanctis & verba precantia flammis.
Ecce! venit comitum Niobe celeberrima turba, 165
Vestibus intexto Phrygiis spectabilis auro,
Et, quantum ira simit, formosa: movensque decoro
Cum capite immisos humerum per utrumq; capillos,
Constitit, utque oculos circumtulit alta superbos,
Quis furor ^l auditos, inquit, præponere visis 170
Cælestes? aut, cur colitur Latona per aras, (autor,
Numen adhuc sine thure meum est? mihi Tantalus
m Cui licuit soli superiorum tangere mensas;
n Pleiadum soror est genitrix mea; maximus Atlas
Est avus, o atherium qui fert cervicibus axem, 175
P Iuppiter alter avus, P socero quoque glorior illo.
Me gentes metuunt Phrygia, me regia Cadmi
Sub domina est: q fidibusque mei commissa mariti
Mænia cum populis à meque, viroque reguntur.
In quamcunque domus adverti lumina partem, 180
Immensa spectantur opes: accedit eodem
Digna dea facies; q huc natas adjice ^r septem,
Et totidem juvenes, & mox generosque, nurusque.
Querite nunc, habeat quam nostra superbia causam:
Quoque modo audetis genitam Titanida Cao 185
Latonam præferre mihi, ^s cui maxima quondam

Niobes matrem statuunt. o Lib. 4. 628. & 655. p Tantali pater, & Amphionis conjugis mei. q Supra vers. 152. r De numero variant auctores. 10. Tzerzes dicit fuisse duodecim: quos nominat lib. 4. chil. 141. Sed vide Agell. lib. 20. cap. 7. Nat. Com. 6. lib. 13. cap. Ciofan. & Hygin. fab. 9. s Iurejurando obstrinxerat Iuno terras omnes, ne parturienti Latonæ locum concederent: latuit tum sub aquis Delos ins. quam emergere jussit Neptunus, & locum parturienti præbere: oras & litora circum Errantem Mycone celsa Gyaroque revinxit. Æneid. 3. Sed lege dialogum Iridis & Neptuni apud Lucianum in Dialogis marinis. quam ins. Ἰθάκη dictam voluit, quod cum diu sub aquis larisset, tandem apparuisset. cum probabilius sit ita dici, quod Græcis oriri videatur Sol omnia apparere faciens inter Cycladas pone Delon, quam natalem Solis & Lunæ fingunt fluctuare, propter varium eorum, per Zodiacum moventium, ortum. Sunt qui erroris ias, causam crebris terræ motibus tribuant,

Exiguam

Exiguam sedem paritura terra negavit?
 Nec caelo, nec humo, nec aquis dea vestra recepta est.
 Exul erat mundo, donec miserata vagantem,
 Hospita tu terris erras, Ego, dixit, in undis, 190
 Instabilemque locum Delos dedit. ⁊ illa duorum
 Facta parens: uteri pars hac est septima nostri.
 Sum felix: Quis enim neget hoc? felixque manebo.
 Hoc quoque quis dubitet? Tutam me copia fecit.
 Major sum, quam cui possit fortuna nocere: 195
 Multaque ut eripiat, multo mihi plura relinquet.
 Excessere metum mea jam bona. Fingite demum
 Huic aliquid populo natorum posse meorum:
 Non tamen ad numerum redigar spoliata duorum.
 ⁊ Ite x satis prope sacris; laurumque capillis 200
 Ponite. Deponunt, & sacra infecta relinquunt.
 Quodque licet, tacito venerantur murmure numen
 Latona. ⁊ Turba quantum distabat ab orba,
 Tantum animosa sui furis agitata doloris
 Indignata dea est; summoque in vertice Cynthi. 205
 Talibus est dictis gemina cum prole locuta:
 En! Ego vestra parens, vobis animosa creatis,
 Et, nisi Iunoni, nulli cessura dearum,
 An dea sim, dubitor: perque omnia secula cultus
 Arceor. o nati, nisi vos succurritis, aris. 210
 Nec dolor hic solus: diro convitia facta
 ⁊ Tantalus adjecit, vosque est postponere natis
 Ausa suis, & me (a quod in ipsam b recidat!) orbam,
 Dixit, & exhibuit linguam scelerata c paternam.
 Adjectura preces erat his Latona relatis: 215
 Desine, Phœbus ait, pœna mora longa querela est.
 Dixit idem Phœbe, celerique per aëra lapsu
 Contigerant tecti d Cadmeida nubibus arcem.
 Planus erat, lateque patens prope mœnia c campus,
 Assiduus pulsatus equis: ubi turba rotarum, 220
 Duraque mollierat subjectas ungula glebas.

1 Δύο φασί-
 ρας ἑναντί-
 κειται
 τῆς μεγάλης.
 ἰγὼ δὲ τὸ-
 σπουδασίας
 τὴν λαοῦσις
 καὶ ἰατρικῆς
 &c. Tzetzes,
 4. Chil. 141.
 ⁊ Disside-
 te, desiste-
 te ab his
 sacris, de-
 ponite cap-
 piti coronas.
 x Al. sa-
 cris. quam
 vocem em-
 phatice ge-
 minari vo-
 lunt; aut
 ex iis alte-
 ram exponi,
 extraneam.
 y Quantum
 vero nume-
 ro suo di-
 stabat ab or-
 bite, tan-
 tum indo-
 luit, indi-
 gnataque est
 despici illum
 numerum.
 Versum il-
 lum, Tan-
 tum animo-
 sa sui furis
 agitata do-
 loris, tan-
 quam adul-
 terium ni-
 do deiciunt
 eruditiores
 aquile. in
 nostris cer-
 te Mss. non

apparet. uti nec in Vaticanis duob. testante Ciofano. qui & alias adfert le-
 ctiones, fabam tamen nullam. ⁊ Emphatice. filia viri propter scelera ad
 Tartareas damnati poenas. a Quod, dii prius omen in ipsam Conver-
 tant. 2. Aeneid. b Decidat substituunt ἐπιπέσσειοντες τὸ πῆλον τῆς μέ-
 τρω. Sed quid opus, ubi passim productæ legantur primæ syllabæ in re-
 fert, repulsi, repovis, &c. c Tantalus, cui poenas improba lingua de-
 dit: Τάνταλος καὶ δὲ αὖς γλώσσῃς δὴμίως καὶ σὺς κέρας. Antholog. δ. δ.
 d Thebas, e Hippodromus,

f Equorum
ostro instrato-
rum, man-
dentiumque
sub deutibus
aurum.

g Primoge-
nitus.

h Refert Ho-
merus Iliad.
ultim. periif-
se domi om-
nes, *ἐν τῷ ἰσθμῷ*

ἐστὶν ἄλωτο.

Tetzels 4.

Chil. 141.

mares inter
venandum,

puellas domi.

Ἀπόλλων μὲν

τῶν ἄλλων

Σπυρίωνος

Κρόνου δὲ,

Ἡ Ἀγρῆς

ἐν τῷ ἰσθμῷ

τῶν ἄλλων, κα-

θῆκων.

i Per crura
equi in cur-
sum concita-
ti, laxatis
illi frenis.

k Agitationi
equorum.

l Oleo, quo
se inunge-
bant palæ-
stritæ.

m Miss, no-
stri & alii,

contento. i.

e. extento.

fic infra vers.

246.

n Quæ in
morte tremu-
lo huc illic
horrore fluit-
ant, ut ad

vers. 71. supra.

Iam moriens
oculis sub
nocte nata-

tibus atra.

o Spondæus in quinta sede moram animæ agere nec sine lucta è
corpore migrans exprimit.

p Spiculo hamato.

q Virg. de Rhæro, Pur-
puream vomit ille animam, *Æueid. 9.* & multo vitam cum sanguine fundit.
ex illorum mente, qui sanguinem animæ sedem esse opinantur.

Pars ibi de septem genitis Amphione fortes
Conscendunt in equos, Tyrioque ^f rubentia succo
^f Terga premunt: auro gravidis moderantur habenis.

E quibus Ismenos, qui matri & sarcina quondam 225

& Prima sua fuerat, ^h dum certum flectit in orbem
Quadrupedis cursus, spumantiaque ora coerces,

(*Hei mihi!*) conclamat: medioque in pectore fixa

Tela gerit, fransque manu moriente remisit

In latus a dextro paulatim defluit armo. 230

Proximus audito sonitu per inane pharetra

Fræna dabat Sipylus: veluti cum præsciis imbres

Nube fugit visa, pendentiaque undique rector

Carbasa deducit, ne qua levis effluat aura.

Fræna tamen dantem non evitabile telum 235

Consequitur: summaque tremens cervice sagitta

Hæsit, & extabat nudum de gutture ferrum.

Ille, ut erat pronus, ⁱ per crura ⁱ admissa, jubaſque

Volvitur; & calido tellurem sanguine fœdat.

Phœdimus infelix, & aviti nominis hæres 240

Tantalus, ut solito finem imposuere ^k labori,

Transferant ad opus ^l nitida juvenile palastra:

Et jam contulerant artæ luctantia nexu

Pectora pectoribus, ^m cum tento concita nervo,

Sicut erant juncti, trajecit utrumque sagitta. 245

Ingemuere simul; simul incurvata dolore

Membra solo posuere: simul suprema jacentes

Lumina versarunt; animam simul ^o exalarunt.

Afficit Alphenor, laniataque pectora plangens

Evolat, ut gelidos complexibus allevet artus, 250

Inque pio cadit officio: Nam Delius illi

Intima fatifero rupit præcordia ferro.

Quod simul eductum est, pars est pulmonis in P hamis

Eruta: ^q cumque anima cruor est effusus in auras.

At non ^r intonsum simplex Damascithona vul-
nus 255

Afficit: ictus erat qua crus esse incipit, & qua

Mollia nodosus facit internodia poples.

Dumque manu tentat trahere exitiabile telum,

Alte

Expi

Emu

Vltim

Br

Dix

Parc

Nov

Vub

Fam

Tam

Mir

Hoc

Nan

Finie

Heu

Quæ

Et m

Invi

Y Cor

Ofcu

A q

Pafco

Pafco

Corq

b Eff

Cur

Quæ

Dix

Quæ

Aut

E qu

Impo

Alte

Conti

Oraq

b Ma

minat

dum p

rant a

noant

Alter

Altera per jugulum ^f pennis tenus acta sagitta est:
Expulit hanc sanguis, seque ejaculatus in altum 260
Emicat, & longe terebrata profilit aura.
Ultimus Ilioneus non profectura precando
Brachia sustulera: Dique o communitur omnes,
Dixerat, ^g ignarus non omnes esse rogandos,
Parcite. Motus erat, cum jam revocabile telum 265
Non fuit, Arcitenens: minimo tamen occidit ille
Vulnere, non alte percusso corde sagitta.
Fama mali, populique dolor, lacrymaque suorum,
Tam subita matrem certam fecere ruina,
Mirantem potuisse, irascentemque quod ausi 270
Hoc essent superi, quod tantum juris haberent.
Nam pater Amphion, ^h ferro per pectus adacto,
Finierat moriens pariter cum luce dolorem.
Heu! Quantum hanc Niobe Niobe distabat ab illa!
Qua modo Latois populum summovertat aris, 275
Et mediam tulerat gressus resupina per urbem
Invidiosa suis: At nunc ⁱ miseranda vel hosti,
^j Corporibus gelidiz incumbit, & ordine nullo
Oscula dispensat natos suprema per omnes.
A quibus ad caelum ^k lventia brachia tollens, 280
Pascere crudelis nostro Latona dolore,
Pascere, ait, satiaque meo tua pectora luctu,
Corque ferum satia, dixit: per ^l funera septem
^m Effero; exulta, victrixque inimica triumphat.
Cur autem victrix? Misera mihi plura supersunt
Quam tibi felici: post tot quoque funera vinco. 286
Dixerat: & sonuit contento nervus ab arcu,
Qui, prater Nioben unam, conterruit omnes.
Illa modo est audax: stabant cum vestibis atris
Ante ⁿ toros fratrum demisso crine sorores. 290
E quibus una trahens harentia viscere tela,
Imposito fratri moribunda relanguit ore:
Altera solari miserum conata parentem
Conticuit subito, ^o duplicataque vulnere caco est,
Oraque compressit, nisi postquam spiritus ibat. 295

f Contra quam tradunt Grammatici. *Tenus* enim regit sextum casum singularem, & pluralem; genitivum vero dualem.
g Nescius quanam essent rogandi.
h Latona sc. & Latoide quos matris violarat superbia.
i Intellecta filiorum morte vitam pertaesu gladio sibi in viscera adacto interijt.
k Ως καὶ παρὰ ἔργου ἀξίως ἔργων τοῦ καὶ.
l Sophochis Ajax. Vel Priamo miseranda domus, Diomedes. 11.
m Aecid.
n Virg.
o Fabius. Semestr. 1.3. c. 8.
p Ex planctu.
q Toties mihi visa sum mori, toties efferri ad funus, quoties alius atque alius filiorum interfectus est.

l Mss. omnibus Herc. Ciofani subscribunt mei, habentque versum geminatum ad hunc modum: Per funera septem dum pars nostra jacet: & dum per funera septem Effero; exulta, &c. *c* Lectulos, in quibus erant ad funus compositi. *d* Incurvata cecidit vulnere fixa tero, sic enim nonnulli legunt, mei libb. habent duplicataque vulnere tota est.

Prodigio motum. Nam me jam grandior avo,
 Impatensque via gentor, deducere lectos
 Iusserat inde boves, ^m gentisque illius ewiti
 Ipse ducem dederat: cam quo dum pascua lustror,
 (Ecce!) lacu medio ⁿ sacrorum nigra favilla 325
 Ara vetus stabat tremulis circumdata cannis.
 Restitit; & ^o pavido faveas mihi, murmure dixit
 Dux meus: & simili, faveas mihi, murmure dixi.
 Naiadum, Faunisque foret tamen ara rogabam,
 Indigenave dei: cum talia retulit hospes. 330
 Non hac, ô juvenis, montanum numen in ara est:
 Illa suam vocat hanc, cui quondam regia conjux
 P Orbem interdixit, quam vix erratica Delos
 Errantem accepit, tunc cum levis insula nabat.
 Illic incumbens cum ^q Palladis arbore palma, 335
 Edidit invita geminos Latona ^r noverca:
 Hinc quoque Iunonem fugisse ^r puerpera fertur,
 Inque suo portasse sinu duo numina natos.
 Iamque ^t Chimarsera, cum Sol gravis ureret arva,
 Finibus in Lycia, longo dea fessa labore, 340
 Sidereo siccata sitim collegerat astu,
 Vberaque ebiberant avidi lactantia nati.
 Forte ^u lacum mediocris aqua prospexit in imis
 Vallibus: agrestes illic fruticosa legebant
 Vimina cum juncis, gratamque paludibus ulvam.
 Accessit, positoque genu Titania terram 346
 Pressit, ut hauriret gelidos potura liquores:
 Rustica turba vetat. Dea sic affata vetantes,
 Quid prohibetis aqua? usus ^x communis aquarum est.
 Nec solem proprium natura, nec aera fecit, 350
 Nec tenues undas: ad publica munera veni.
 Qua tamen ut detis, supplex peto. Non ego nostros
 Abluere hic artus, lassataque membra parabam,

m Mihi itineris ducem
 addit Lycium.
 n Sacrificiorum
 cinere nigra ara.
 o Religioso.
 Ut ferme religiosi
 viaantium moris
 est, cum lucus
 aliquis aut locus
 sanctus in via
 oblatum est,
 veniam postulare,
 &c.
 Apuleius auspiciatus
 Florida. Sunt qui
 legunt parvo
 h. e. summisso.
 p Respice
 quæ ad v. 186. supra.
 q Ενθα πρωτογονος τς φοινικης Δαριος δ' εστις βασις Πρωτης Λατοφιλω, Euripides in Hecuba. εστι μιν ος θεο τεικα πρωτης Λητω Φοινικης μωδωνης κρεσιν ιφοιματην.
 Theoguis δεφωμενη δυω φυτων, ελατης και φοινικης, διδωμες επικυκισ ποιιδας.

Eustath. in Homer. Il. 2. Catullus in seculari ad Dianam; Quam mater prope Deliam deposuit olivam. Et mos est, ut habet Apollonii scholias, parturientium, proxima quæque apprehendere, ut sic dolores sublevent enixius. r Iunone, novercali usque odio profecuta pellicum liberos. s Laxona à partu recens. t Chimæra mons est Lyciæ ignivomus à Bellerophonte habitabilis creditus. Quem fabulati sunt monstrum trifforme. ut esset Πρωτης Λιαω, οπιθεν δ' δρακων, μιοτη δ' ιχθυωσα Δαυδη αποπυλισσα προς μιν. interpretantur autem montem, cujus pars summa leonibus, media igne, ima serpentibus infestatur. aut Ethice, amorem, qui cum impetu invadit, per libidinem progreditur, in fine aculeos doloris & poenitentia post se relinquit, lib. 9. v. 668. n Fontem Melam vocat Probus ad Virg. Georg. 2. l. & pastorem, qui prohibebat, Neoclem. x Iure naturæ multa sunt communia, quædam jure gentium.

Sed

Quem d Tritoniaca Latous arundine victum
 Affecit pœna. Quid me mihi detrahis? inquit: 385
 Ah! piget: ah! non est, clamabat, tibia tanti.
 Clamanti cutis est summos direpta per artus,
 Nec quicquam nisi vulnus erat: cruor undiq; manat,
 Detectique patent nervi, trepidaque sine ulla
 Pelle micant vena. Salientia viscera posses, 390
 Et perlucens numerare in pectore fibras.
 Illum ruricola sylvarum numina Fauni,
 Et Satyri fratres, & tunc quoque clarus e Olympus,
 Et Nympha stierunt, & quisquis montibus illis
 Lanigerosque greges, armentaq; bucera pavit. 395
 Fertilis immaduit, madefactaque terra caducas
 Concepit lacrymas, ac venis perbibit imis.
 Quas ubi fecit aquas, vacuas emisit in auras.
 Inde petens rapidum ripis declivibus aquor, 399
 & Marsya nomen habet, Phrygiæ liquidissimus amnis.

d Pallas & ipsa Tritonia, conspeta in Tritonide palude oris sui deformitate dum tibias à se inventas infaret, indignata eas abjecit. Reperit Marsyas Satyrus, earumque è sono in tantum sibi placuit ut ipsum Apollinem in Musicæ certamen provocare ausus fuerit. à quo victus est &

excoriatus. leges certaminis, progressus, successum lege apud Diodorum l. 4. Ovid. Fastrum 6. l. Athen. 14. l. 2. c. Xenophon ἀνορθώσεως α. refert Marsyam victum ab Apolline & excoriatum ἱριζόντες οἱ περὶ σαρπίδες. & Tzetzi est Μαρσύης φρυζοκόσμος ἄρην ἀλάς τὸ πρῶτον, &c. 1. Chil. 15. Aliter refert fab. Marsyæ Apuleius 1. Floridorum. Nisi forte tibia dici possit Tritoniaca à Tritonide palude, juxta quam Lotus materia tibiis apta, & Lotophagi. e Satyrus Marsyæ discipulus, Tzetzes 1. Chil. 15. Οὐτός ἐστι ὁ ποῖς Ἰάργιδος ἢ Ὀλυμπιονιδάσης. & Ovid. 3. eleg. 2. de Ponto. Meminit & Olympi cuiusdam Diodor. l. 4. Iovi puero præfecti, à quo eruditus & ad virtutē instituitus, Olympius dictus est. Sed & Strabo l. 10. Σειληνὸν καὶ Μαρσύην καὶ Ὀλυμπιον στυγέουτες ἐς τὴν καὶ εὐρηλῆς ἀλάων ἱσορήντας. f Quibus cornua sunt bubula vel magna à βυ particula intensiva. g Isti loco, inquit Strabo l. 12. adsignant fabulam Olympi & Marsyæ, & certamen Marsyæ & Apollinis. Superne est palus calamos proferens, ad tiliarum ligulas aptos. unde fortasse occasio fab. ex hac palude oriuntur & Marsyas fl. & Mœander. de utroque Max. Tyrius.

Pelops humerus è carneo in eburneum. F A B. 7.

Talibus exemplis redit ad presentia dictis
 Vulgus: & extinctis cum stirpe Amphiona luget.
 Mater in invidia est: hanc tunc quoq; dicitur unius
 Flesse Pelops, humerisque suas à pectore postquam
 Deduxit vestes, ebur ostendisse sinistro. 405
 Concolor huic humerus nascendi tempore dextro,
 Corporeusque fuit, manibus mox casa paternis
 Membra ferunt junxisse deos: aliisque repertis,

h Niobe Tantalii filia, soror Pelopis, qui in luctu ob foretorem vestes lacerans ad planctum, vel mutaturus purpureas pullis, ut infra v. 507.

ostendit humerum eburneum. quem suppleverant Dii quos excepisset Tantalus, iisque filium inter alias epulas apposuisset, abstinerunt ceteri, Ceres sola ex humero decerptum edit, Pindarus 1. Ode Olymp.

3 Quis

i Humerus.

i *Qui locus est juguli medius, summiq; lacerti,
Defuit, impositum est non camparentis in usum
Partis ebur; factoque Pelops fuit integer illo.* 411

Progne, Philomela, Tereus, & Itis in
aves. F A B. 8.

k Ἀργεῖς τε,
Σπάρτη τε, Ἰου-
ρική τε. Mueh-
r. Hom. 4.
II. 1 Δία τῆν
τῶν Πάρι-
δων δὲ Μυε-
νης μὲθ' ἑσθ' ἰ-
νquit Strabo.
I. 8. Namque
Agamemnon
rerum poti-
tus, Argoli-
cum regnum
Mycenaeo
adjecit: La-
conicum Me-
nelaus tenuit.
m Irate, im-
misso in Ca-
lydonios a-
gros apro,
quod Oeneus
Aitoliae rex
primicias Dis
obtulisset pre-
terita Diana.
l. 8. n Arcadiae
opp. Ne-
que enim hic
de illo Bco-
tia mentio.
o Corinthe à
L. Mummio
capta & in-
censa, in com-
mune fluxit,
quicquid erat
in statu &
vasis auri, ar-
geuti, æris.
Flor. l. 2. c. 16.
Plin. 34. l. c. 1.

p Πέλοπος inter Argos & Corinthū. Strab. 8. q Neleo Nestoris patri regnata.
r Nondum Pirtheus Thesei avus maternus ibi regnavit. s Urbes aliae Pello-
ponnesiacae, quas claudit Coriathus ἀμφὶ τὴν Ἰσθμὸν in Isthmo inter Aegaeum &
Iouium mare sita. t Urbesq; Achaicae, extra Isthmum. u Quis crederet urbem
humanitatis sua diis claram defururam officio? sed excusanda erat, quippe ob-
dione preffa à barbaris, forte Amazonum, copiis. x Thraciae rex, filius Martis.
y Rex Athenarum. z Δουρῆμας Ἰστιας inquit Pausanias in Atticis, sibi regem
Thraciae affinitate iunxit. a De inauspicatis nuptiis, vide quae nos ad Senecae
Medeam 15. v. Octav. v. 13. & ad Lucan. l. 2. v. 255. & deinceps. Virg. 4. Aen.
6. Dirum mortalibus omen, l. 5. v. 550.

Finitimi proceres coeunt; urbisque propinqua
Oravere suos ire ad solatia reges,
k Argosque, & Sparte, l Pelopeiadesque Mycena,
Et nondum m torva Calydon invisa Diana, 415
n Orchomenosque ferax, & o nobilis are Corinthos,
Messeneque ferox, Patraque P humilesque Cleona,
Et q Nelea Pylos, r nec adhuc Pittheia Træzen,
s Quaeque urbes alia bimari clauduntur ab Isthmo,
t Exteriusque sita bimari spectantur ab Isthmo. 420
Crederet quis posset? u Sola cessastis Athena.
Obstitit officio bellum: subvertaque ponto
Barbara Cecropios terrebant agmina viros.
x Threicius Tereus hac auxiliariis armis
Fuderat; & clarum vincendo nomen habebat. 425
Quem sibi y Pandion z opibusque virisque potentem,
Et genus à magno ducentem forte Gradivo,
Cambubio Progenes iunxit. a Non pronuba Iuno,
Non Hymenaeus adest, non illi Gratia lecto.
Eumenides tenuere facies de sinere raptas, 430
Eumenides stravere terum, tectoque b profanus
Incubuit b bubo, thalamiq; in culmine sedit.
Hac ave conjuncti Progne Tereusque, parentes
Hac ave sunt facti. gratata est scilicet illis
Thracia, diisque ipsi grates egere; diemque 435
Quoque data est claro Pandione nata tyranno,
Quoque erat ortus Itys, festum jussere vocari.
Usque adeo latet utilitas. Iam tempora Titan
Quinque per autumnos repetitis duxerat annis,
Cum blandita viro Progne, Si gratia, dixit. 440

Vlla mea
Vel soror
Promitte
Germana
In freta a
Cecropios
Vt primus
Iungitur
Ca perat
Conjugis
d Ecce!
Divition
Najadas
Si modo
Non sec
Quam s
Aut fro
Digna q
Extimue
In Vener

rarior est.
phesio ha
tehuo fat
Ex diffidi
ab uxore
nihil suspi
in sylva v
mortem c
versus ear
dis attriv
suam, à t
Polytech
ollam co
tehoum
indicavit
carnes ej
Pandare
vinculis
runt. ub
miserata
dio conc
aite quar
vertit: r
Pandare
statim in
lecanem
upupa ex
tyu deph
beneficio

Vlla

Vlla mea est; vel me visendam mitte soror,
 Vel soror huc veniat; redituram tempore parvo,
 Promittes socero: Magni mihi numeris instar
 Germanam vidisse dabis. Iubet ille carinas
 In freta deduci; veloque & remige portus
 Cecropios intrat, c Piraeaque litora tangit. 445
 Ut primum soceri data copia, dextera dextra
 Iungitur, infausto committitur omine sermo.
 Caperat adventus causas, mandata referre
 Conjugis, & celeres missa spondere recursus. 450
 d Ecce! venit dives magno Philomela paratu,
 Divitior forma: quales audire solemus
 Najadas, & Dryadas mediis incedere sylvæ,
 Si modo des illis cultus, similesque paratus.
 Non secus exarsit conspecta virgine Iereus, 455
 Quam si quis canis ignem supponat aristis,
 Aut frondem, postasque cremet fœnilibus herbas.
 Digna quidem facies; sed & hunc innata libido
 Extimulat, prouumque genus regionibus illis
 In Venerem; flagrat vitio gentisque suoque. 460

c Piræum, inquit Pausanias in Articiis, ἠμῶν πύλιν ἐν πύλαις, navale & portum fecit Themistocles, namque Phalerum prius navale fuerat Athenis. d Ne à notis pura vacet margo, neve amatoris impura fordeat; adnectere visum est fabulam, uti alias refertur ab Aut: Liberali, cujus Metamorphos. liber

rarior est. Πανδάρειος ἀπὸ τῆς γῆς τῆς Ἐπειρίας, &c. Pandareus in agro Epephio habitavit. Hunc filia erat Aëdon, quam in matrimonium dedit Polytechno fabro qui Colophone Lydia habitavit. His uicicus erat filius Itys. Ex diffidio cum uxore Polytechnus ad focerum proficiscitur. ibi simulat se ab uxore missum ad adducendam secum sororem Chelidonem. Pandareus nihil suspicatus mali, filiam Chelidonem illi committit. Cui Polytechnus in sylvâ virginatatem eripit. tonsa deinde capite, aliis eam vestibus induit, mortem minatus, si quid horum unquam Aëdoni indicasset. ita domum reversus eam aucillâ loco uxori tradit. Aliquandiu eam soror operis exigendis attrivit: donec Chelidonis cum urna ad fontem deplorans calamitatem suam, à sorore exaudita est. Vbi vero se mutuo agnoverunt, malum illico Polytechno machinabantur. Filium ejus in frustra conciderunt, carnes in ollam coniectas coxerunt. cumque Aëdon vicino suo mandasset, ut Polytechnum eas edere juberet, ipsa cum sorore ad patrem Pandareum pervenit, indicavitque in quas devenisset miseras. Polytechnus, cognito se filii sui carnes epulatum fuisse, eas ad patrem usque insequutus est. Famuli cum Pandarei, quod tantum familiæ Pandarei probum intulisset, correptum vinculis contrinxerunt; corpusque melle inunctum in piscium projecerunt. ubi cum muscæ eum vexarent, Aëdon pristini amoris memor, eum miserata muscæ abigebat. Quod ubi deprehendissent parentes & frater, odio concitati eam interficere statuerunt. Sed Jupiter Pandareum miseratus antequam graviora in domum ejus incidere mala, eos omnes in aves convertit: quæ partim ad mare provolabant, partim in aërem subvolarent. Pandareus mutatus est in Halyæterum, mater Aëdonis in Halcyonem: seque statim in mare deiecere voluerunt, sed id Jupiter prohibuit. Polytechnus in Pelecanem transit, quod ei Vulcanus fabricanti securim dedisset. Frater Aëdonis upupa exitit. Aëdon in luciniam versa, circum fluvios & nemora filium Ityu deplorat. Chelidonis hirundo facta est, hominum contubernalis, Dianæ beneficio, quod invita virginitatem amiserat plurimum invocata Diana.

Impetus

Impetus est illi comitum corrumpere curam,
 Nutricisque fidem, nec non ingentibus ipsam
 Sollicitare datis, totumque impendere regnum,
 Aut rapere, & saevo raptam defendere bello:
 Et nihil est, quod non effreno captus amore 465
 Ausit, nec capiunt inclusas pectora flammæ.
 Iamque moras male fert, cupidoque revertitur ore
 Mandata ad Progenes, & agit sua vota sub illa.
 Facundum faciebat amor: quotiesque rogabat
 Ulterius justo; Progenem ita velle ferebat. 470
 Addidit & lacrymas, tanquam mandasset & illam.
 Proh superi! Quantum mortalia pectora cæcæ
 Noctis habent! Ipso sceleris molimine Tereus
 Creditur esse pius, laudemque à crimine sumit.
 Quid quod idem Philomela cupit? patriosque, lacertum
 Blanda tenens humeros, ut eat visura sororem,
 Perque suam, contraque suam, petit illa salutem?
 Spectat eam Tereus, pracontrestatque videndo,
 Osculaque, & collo circumdata brachia cernens,
 Omnia pro stimulis, facibusque, ciboque furoris 480
 Accipit: & quoties amplectitur illa parentem,
 Esse parens vellet; neque enim minus impius esset.
 Vincitur amborum genitor prece. gaudet, agitque
 Illa patri grates, & successisse duabus
 Id putat infelix, quod erat lugubre duabus. 485
 Iam labor exiguus Phæbo restabat: equique
 Pulsabant pedibus spatium declivis Olympi.
 Regales epula mensis, & Bacchus in auro
 Ponitur: hinc placido tradunt sua corpora somno.
 At rex Odrysius quamvis secessit ab illa, 490
 Aestuat: & repetens faciem, motumque, manusque
 Qualia vult fingit, quæ nondum vidit, & ignes
 Ipse suos nutrit, cæra removente soporem.
 Lux erat, & generi dextram complexus euntis
 Pandion, comitem lacrymis commendat abortis: 495
 Ut voluere amba, voluisti tæ quoque Tereus;
 Hanc ego, chære gener, quoniam pia causa coëgit,
 Do tibi: perque fidem, cognataque pectora supplex,
 Per superos oro, patrio ut tuearis amore;
 Et mihi sollicito lenimen dulce senecta 500
 Quamprimum (omnis erit nobis mora longa) remittat.
 Tu quoque, quamprimum (satis est procul esse sororem)
 Si pietas ulla est, ad me Philomela redito.

Mand-

Mand
 Et lacry
 Ut pigri
 Inter se
 Absent
 Suprem
 Vix dix
 Ut simu
 Admon
 Vicim
 Exulta
 Barbar
 Non a
 Depos
 Nulla
 Iamqu
 Puppib
 In stab
 Atq; u
 Et jam
 Includ
 Vi sup
 Sape se
 Illa tre
 Ore ex
 Utque
 i Horr

Mox u
 Lugent
 Intend
 O crua
 Cum le
 Nec m
 Omnia
 Tu gen
 Quin a

mist: q
 prefit.
 tipiter
 f Quam
 hæc mil

Mandabat, pariterque sua dabat oscula nata :
 Et lacrymæ mites inter mandata cadebant. 505
 Ut pignus fidei dextras utrasque poposcit,
 Inter seque datas iunxit, natamque nepotemque
 Absentes pro se memori, rogat, ore salutent :
 Supremumque vale pleno singultibus ore
 Vix dixit, timuitque sua præfagia mentis. 510
 Ut simul imposta est pietæ Philomela carinæ,
 Admotumque fretum remis, e tellusque repulsa est.
 Viculatusque, exclamat, mecum mea vota seruntur,
 Excultatque, & vix animo sua gaudia differt
 Barbarus, & nusquam lumen detorquet ab illa. 515
 Non aliter quam cum pedibus prædator aduncis
 Deposuit nido leporem Iovis ales ab alto :
 Nulla fuga est capto; Spectat sua præmia raptor.
 Iamque iter effectum est, jamque in sua littora fessis
 Puppibus exierant; cum rex Pandione natam 520
 In stabula alta trahit sylvis obscura vetustis.
 Atque ibi pallentem, trepidamque, & cuncta timentem,
 Et jam cum lacrymis ubi sit germana rogantem
 Includit: & fassusque, nefas, & virginem, h & unam
 Vi superat, frustra clamato sæpe parente, 525
 Sæpe sorore sua, magnis super omnia divinis.
 Illa tremit velut agna pavens, qua faucia cani
 Ore excussa lupi, nondum sibi tuta videtur;
 Utque columba suo madefactis sanguine plumis 530
 Horret adhuc, avidosque timet, quibus hæse-
 rat, unguis:
 Mox ubi mens rediit, passos laniata capillos,
 Lugenti similis, castis plangore lacertis,
 Intendens palmus, O diris barbæ factis,
 O crudelis! ait. Nec te mandata parentis
 Cum lacrymis movere piis, nec cura sororis, 535
 Nec mea virginitas, nec conjugalia jura?
 Omnia turbasti; pellex ego facta sororis,
 Tu geminus conjux, hostis mihi, debita pœna.
 Quam animam hanc (ne quod facinus tibi, persi-
 de, restet)

e Hypallage. vel ita judi-
 caute oculo,
 qui motu
 conspecto se
 quiescere sibi
 visus terram
 retrocedere
 opinatur.
 Provehimur
 portu, ter-
 ræque urbes-
 que rece-
 dunt. 3. An.
 vide quæ nos
 ad 466. v.
 l. 11.

f Qualis ubi
 aut leporem
 aut caudem
 tem corpore
 cynum Su-
 stulit alta pe-
 tens pedibus
 Iovis armiger
 ales. Virg. 3.
 Georg.

g Nefandum
 professus a-
 morem.

h Aliter re-
 fertur hæc
 fabula ab
 Hygino. Te-
 reus Athenas
 ad Pandio-
 nem sacerum
 venit roga-
 tum ut Phi-
 lomelam
 alteram fi-
 liam sibi in
 conjugium
 daret: Pro-
 gnen suum
 diem obiisse.
 Pandion ei
 veniam de-
 dit, Philome-
 lam & cum
 illa custodes

misit: quos Tereus in mare præcipitavit: Philomelam deinde in montem com-
 pressit. fab. 45. i Terreni minimo penuræ stridore columba, unguibus ac-
 cipiter faucia facta tuis. Ovid. Trist. l. 1. Eleg. k Respice quæ ad 3. v. lib. 5.
 l Quam metror quæ te comitabar. Sed And. Naugerius excutim itaber, uon
 hæc mihi debita pœna. quam sectionem & ex meis Mss. unus agnovit.

Pertulit ad Prognen, nec scit quid tradat in illis. 580
 Evolvit ^y vestes savi matrona tyranni,
 Fortunaque sua ^z carmen miserabile legit.
 Et (mirum potuisse) silet : dolor ora repressit,
 Verbaque quarenti satis indignantis lingua
 Desuerant ; nec flere vacat ; sed fasque, nefasque 590
 Confusura ruit , pannaque in ^a imagine tota est.
 Tempus erat , quo sacra solent ^b Trieterica Bacchi
^c Sithonia celebrare nurus : nox conscia sacris.
 Nocte sonat Rhodope timmitibus arii acuti,
 Nocte sua est egressa domo regina ; deique 595
 Risibus instruitur , ^d furialiisque accipit arma.
 Vite caput tegitur , lateri ^e cervina sinistro
^e Vellera dependent , humero levus incubat hasta.
 Concita per sylvas , turba comitante suarum,
 Terribilis Progne , furisusque agitata doloris, 600
 Bacche tuas simulat. Venit ad stabula avia tandem,
 Exululatque, ^f Evooeque sonat, portasque refringit ;
 Germanamque rapit , raptaque insignia Bacchi
 Induit, ^g vultus hederarum frondibus abdit,
 Attonitamque trahens intra sua moenia ducit. 605
 Ut sensit tetigisse domum Philomela nefandam,
 Horruit infelix, totoque expalluit ore.
 Nacta locum Progne , ^h sacrorum pignora demit,
 Oraque develat misera pudibunda sororis,
 Amplexumq; petit. Sed non attollere contra 610
 Sustinet hac oculos , pellex sibi visa sororis :
 Dejectoque in humum vultu, jurare volenti,
 Testarique deos , per vim sibi dedecus illud
 Illatum , pro voce manus fuit : ardet ^g iram
 Non capit ipsa suam Progne, sletumque sororis 615
 Corripient, non est lacrymis hoc , inquit, agendum,
 Sed ferro ; seu, si quid habes, quod vincere ferrum
 Possit. In omne nefas ego me germana paravi.
 Aut ego cum facibus regalia tecta cremabo,
^h Artificem mediis immittam Terea flammis ; 620
 Aut linguam, aut oculos, ^g quae tibi membra pudore
ⁱ Abstulerunt , ferro raptam , aut per vulnera mille
 Sontem animam expellam : Magnum est , quodcun-
 que paravi ;
 Quid sit , adhuc dubito. Peragit dum talia Progne,
^h Auctorem, actorem sceleris hujus, incestus uesandi. ⁱ Systole, quidam lib.
 habent Abstulerant, alii Abstulerint.

y Telam illam candidam purpureis inscriptam litteris. Sic & Nonnus, ib.
 Δούδαλα κερκί-
 εσκε σοφῶν γέ-
 ψασα χιτῶνι.
 z Narratione, indicium lege sis lib. 1. Autholog. c. 9.
 qualia verba scripsisse potuerit Philomela ad sororem. alterum epigr. orditur
 Σὸς μὲν πόσις
 κερκίς, πόσις ἰὺ
 σπῆλαισι βα-
 θύγ. alterum,
 Χαίρε Πρῶτη
 παρὲς τοῦ κα-
 σιγνήτος, &c.
 a Vindictae parilis imaginatione.
 b Orgia tertio quoque anno repetita in memoria triennialis expeditionis Liberi patris in Indiam.
 c Thraciae mulieres. Sithonia regio est Thraciae.
 d De Bacchanalium immanitate, vide quae ad 518.
 e. lib. 3.
 f Nebrides.
 g L. 4. v. 523.
 h Habitum & ornatum Bacchantis, quo modo Philomela simulat, dissimulat, exiit.

A Ex Helladio
 Phonus hic i-
 ta narrat: ὁ
 Ζήτης ὁ Βορέϊς
 Ἰλαβὴν Ἀγδώνος,
 &c. Zeten si-
 lli Boreæ du-
 xisse Philome-
 lam filiam Du-
 lichii Panda-
 rei: illis filium
 natum esse
 nomine Acty-
 lum. Philo-
 mela autem
 suspicata virū
 Nympham
 quandam Ha-
 madryadem
 adamare, zel-
 otypha, cum
 filius Actylus
 illi videretur
 conscius ac
 adiutor furti-
 vi cōcubitus,
 eum venatu
 redeuntem
 interfecit. Ve-
 nus autem mi-
 serata calami-
 tatem, matrē
 in lusciniam
 mutavit.
 † Matrēm fā-
 lutavit & am-
 plexus est.
 † Sedata, mi-
 tigata, sed a-
 di iudicem
 Erythraei.
 † Al. Eximia.
 † Pietate uti
 in impiū con-
 jugem esset
 impietas. vel
 etiam per sce-
 leri ulcisci
 scelestū con-
 jugem, non scelus est sed jus & fas. p Hinc vindiciæ Virg. in eclog. 6. Quas illi
 Philomela dapes, quæ dona paravit. & alii, qui Philomelam in hiru-
 tinem, Proceam in lusciniam mutatam referunt. Πανδαρεὶς ἀφ' ἧρας ἠρῶν Παιδὶ ἁ-
 λασπορῶσάνη Ἰτυλον φίλον. ὅν ποτε καλῶν ἔβριος. Hom. Odyll. 19. Varro 4. Orig.
 Lusciniā ex Attica Proce in luctu facta avis. Scholiastes Aristoph. Πρῶκη ὁ
 ἀρῶν ἢ ὁ Φιλαρῆλα ἐς χελιδόνα μεταβληθεῖσα. Sic Apollod. l. 3. & Tzet. 7. Chil.
 142. πρῶκην ἐς ἀρῶνα. τὴν φιλαρῆλαν ἠμεῖσαν θῆτι ἐς χελιδόνα. Ovid. ipse, epist.
 Sapphus. Mater Conciat Ismarium Daulias ales Ilyu. Anacreon. ut ad 557. v.
 supra. E contra, plurimorum autorum testimonio asseritur metamorphosis Pro-
 cenes in hirundinem, Philomelæ in lusciniam,

Ad matrem veniebat ^k Itys quid possit, ab illo 625
 Admonita est, oculisq, tuens immittibus, Ah! Quam
 Es Similis patri! dixit. nec plura locuta
 Triste parat facinus, tacitæque exastuat ira.
 Ut tamen accessit natus, ^l matrique salutem
 Attulit, & parvis adduxit colla lacertis, 630
 Mistæque blanditibus puerilibus oscula junxit:
 Mota quidem est genitrix, ^m infractæque constitit ira,
 Invitique oculi lacrymis maduere coactis.
 Sed simul ⁿ ex nimia mentem pietate labare
 Sensit, ab hoc iterum est ad vultus versa sororis: 635
 Inque vicem spectans ambos, Cur admovet, inquit,
 Alter blanditias? rapta silet altera lingua?
 Quam vocat hic matrem, cur non vocat illa sororem?
 Cui sis nupta vide Pandione nata marito:
 Degeneras; ^o scelus est pietas in conjuge Tereo. 640
 Nec mora: traxit Ilyn, veluti Gangetica cervæ
 Lactantem fatum per Sylvas tigris opacas.
 Utque domus alta partem tenuere remotam,
 Tendentemque manus, & jam sua fata videntem,
 Et, Mater, Mater, clamantem, & colla petentem
 Ense ferit Progne, lateri qua pectus adhaeret. 651
 Nec vultum vertit; satis illi ad fata vel unum
 Vulnus erat. p Iugulum ferro Philomela resolvit
 Vivag, adhuc, animosq, aliquid retinentia membra
 Dilaniat. Pars inde cavis exultat abenis; 655
 Pars verubus stridet; manant penetralia tabo.
 His adhibet conjux ignarum Terea mensis,
 Et patrii moris sacrum mentita, quod uni
 Fas sit adire viro, comites famulosque removit.
 Ipse sedens solio Tereus sublimis avito, 660
 Vescitur, inque suam sua viscera congerit alvum.
 Tantaque nox animi est, Ilyn huc accersite, dixit.
 Dissimulare nequit crudelia gaudia Progne,
 Iamque sua cupiens existere nuncia cladis,

Intu
 Atq
 Sic
 Pro
 Mis
 Poss
 q 1 h
 r Vip
 Et m
 Eger
 Flet
 Ny
 Corp
 Pene
 Alt
 Exce
 Ille
 Vert
 Pron
 No
 Hic
 Tem

quit
 conta
 luge
 comm
 Paul
 dori
 Plato
 scini
 ta cr
 siodu
 bant
 ex C

S
 dion
 temp
 nis,
 thea
 Cran
 II,

Intus habet, quod poscis, ait. circumspicit ille, 665
 Atque ubi sit, quarit. Quarenti, iterumque vocanti,
 Sicut erat sparsis furiali cade capillis,
 Prosiluit, Ityosque caput Philomela cruentum
 Misit in ora patris: nec tempora maluit ullo
 Possē loqui, & mentis testari gaudia dictis. 670
 & Thracius ingenti mensas clamore repellit,
 & Vipereasque ciet Stygia de valle & sorores:
 Et modo, si posset, reserato pectore, diras
 Egerere inde dapes, & demersaque viscera gestit;
 Flet modo, seque vocat bustum miserabile nati; 675
 Nunc sequitur nudo genitas Pandione ferro.
 Corpora Cecropidum pennis pendere putares,
 Pendebant pennis. & quarum petit altera sylvas,
 Altera tecta subit, neque adhuc de pectore cadis
 Excessere nota, & signataque sanguine pluma est. 680
 Ille dolore suo, pœnaque cupidine velox,
 Vertitur in volucrum; cui stant in vertice crista;
 Prominet immodicum pro longa cuspide rostrum.
 Nomen x Epops volucris; facies armata videtur.
 Hic dolor ante diem, longaeque extrema senectæ 685
 Tempora, Tartareas Pandiona misit ad umbras.

¶ In Phocide, versus ortum Solis à Delphis, inquit Strabo lib. 9. est oppidulum Daulis, ubi ferunt Tereā Thracium imperasse; eodemque fab. de Procne & Philomela referunt, ut etiam Thucydides. Pausanias item in Atticis, Δαυλίδος ἕνεκεν τῆς ὑπερβαρῆς φουρῆος. r Furias 1.4. v. 452. & 450. s Al. semelique, alii emensa, Mss. alii immensa. r Illæ, in-

quit Pausan. in Att. cum Athenas ad patrem confugissent moerore & luctu contabuerunt. inde nata fab. Procne in hircundinem mutatam filium Ityos lugere, Philomelam in lusciniam versam clamare, & ἡρπύς μὲ ἰβίζισεν, ut habet comment. Hesiodi 2. l. ἔργ. quod avis utraque luctuosos edat carnis, ait Pausan. quāvis ἔδδαν ὄρνισαν ἔδδῃ ἔσταν πεινῆ ἢ ἰνυοί, ἢ τινα ἄλλου λύπην λυπῆν. ἔδδῃ πεινῆ ἢ τε ἀηδῶν, καὶ χαλιδῶν, καὶ ὀϊστοῦ, ἔδδῃ φασὶ δὶκ λύπην Σερμύνης ἔσταν. Plato in Phædone. Intra Daulios vero fines neque hirundo parit, neque luscinia apparet. Pausanias in Phocidis. & Et manibus Progne pectus signata cruentis. Virg. 4. Georg. x Tereus upupa factus πῦ πῖς clamat. Tereiz. in Hesiodum, in tumulo autem Terei upupa primum visa est ab iis qui ibi parentabant. upupæ autem perpetuo hircundines atque lusciniæ insectantur. Photine ex Conone.]

Zetes & Calais in aves. F A B. 8.

Sceptra loci, rerumque, capit moderamē Yerechtheus:
 Iustitia dubium, validisque potentior armis.

¶ Pausanias in Atticis refert Pan-

diona posterlorem, fuisse patrem Procnes & Philomelæ. Invertisse itaque temporum seriem & successionum ordinem videtur poeta, qui huius Pandionis, qui à Metionidis regno pulsus obiit Megaris, successorem facit Erechthea, qui prioris Pandionis filius erat. Ita enim se habet series, Cecrops, Cranaus, Amphictyon, Erichthonius, Pandion, Erechtheus, Cecrops II, Pandion II. Ægeus.

7 Cephalus
 erat filius
 Deionei cui
 Pater Æolus,
 secundum
 Pausaniam;
 Deionei ge-
 ner secundum
 Strabonem
 lib. 10.
 a Boreæ
 Strymonis fi-
 lio Thraci
 nuptias Ori-
 thyie am-
 bienti in mo-
 ra erat faci-
 nus recens
 Tereis & Thra-
 cum nota fa-
 vitia.
 b Amatorum
 more, viribus
 & virtute sua
 gloriatur, sed
 Physice, nivis
 velleribus,
 grandinis glo-
 bulis, confli-
 ctu cum cete-
 ris ventis, ful-
 gure, tonitru,
 terræ mori-
 bus. c Ele-
 ganter, & ex
 natura siccis
 venti. unde
 Boreas voca-
 tur Scopæ via-
 rum, & versu
 seq. Ferri hu-
 mum. d Ita
 ex Ms. sanita-
 ti restituetur,
 quod varie
 laborabat an-
 tea. Orithyiam
 amans. al. Ori-
 thyiam ama-
 mans.
 e Thraciæ
 populum ad
 Isterum mon-
 tem & Bisto-
 nidem lacum.
 f Al. Egeliæ.
 g Orithyia, ex
 Atticis Athenis. h Zeten & Calain. & tres insuper puellas, Cithoniam, Chio-
 nen & Cleopatram.

Quattuor ille quidem juvenes, totidemque creârat
 Fœminea sortis; sed erat par forma duarum. 680
 E quibus² Æolides Cephalus te conjuge felix
 Procri fuit: ^a Boreæ Tereus Thraceseque nocebant,
 Dilectaque diu caruit Deus Orthyia;
 Dum rogat, & precibus mavult quam viribus uti.
 Ast ubi blanditis agitur nihil, horridus ira 685
 Quæ solita est illi, nimiumque domestica, vento,
 Et merito, dixit: Quid enim mea tela reliqui,
 Savitiam, & vires, iramque, animosq; minaces,
 Admovique preces, quarum me dedecet usus?
^b Aptæ mihi vis est: hac tristia nubila pello, 690
 Hac freta concutio, nodosaque robora verto,
 Induroque nives, & terras grandine pulso,
 Idem ego cum fratres cælo sum nactus aperto,
 (Nam mihi campus is est) tanto molimine luctor,
 Ut medius nostris concursibus insonet æther, 695
 Exiliantque cavis elisi nubibus ignes.
 Idem ego, cum subii convexa foramina terra,
 Supposuique ferox imis mea terga cavernis,
 Sollicito manes, totumque tremoribus orbem.
 Hac ope debueram thalamos petiisse: socerque 700
 Non orandus erat mihi, sed faciendus Erectheus.
 Hac Boreas, aut his non inferiora locutus,
 Excussit pennas, quarum jactatibus omnis
 Afflata est tellus, latumque perhorruit aquor.
^c Pulvereamq; trahens per summa cacumina pallam
 Verrit humum, pavidamque metu caligine tectus 706
^d Orithyian amans fulvis complectitur alis.
 Dum volat, arserunt agitati fortius ignes:
 Nec prius aëris cursus suppressit habenas,
 Quam ^e Ciconum tenuit ^e populos & mœnia raptor.
 Illic ^f & gelidi conjux ^g Actææ tyrami, 711
 Et genitrix facta est, partuque enixa ^h gemellos,
 Cætera qui matris, pennas genitoris, habebant.
 Non tamen has memorant vna cum corpore natus:
 Barbaque dum rutulis aberat subnixæ capillis, 715
 Implumes Calaisque puer Zetesque fuerunt:
 Mox pariter penna ritu cæpere volucrum
 Cingere utrumque latus, pariter flavescere mala.
 Ergo ubi concessit tempus puerile juvenæ,

Velleræ

Vellera cum ¹ Minyis nitido radiantia villo, 720
 k Per mare non notum ¹ prima petiere carina.

Thessaliæ
 pop. ab Or-
 chomeno su-

vio Thessaliæ qui prius Minyeus dictus est, vel à Minya filio Orchomeni, ut Scholiastes Apollonii ad 230. v. 1. l. Argonaut. Ab his tanquam præstantissimi Argonautarum, cæteri omnes Minyæ dicti sunt. Erant & alii Minyæ Bœotici à Minya rege, filio Chrysiæ, cui pater Neptunus, de quibus Pausan. in Bœoticis. sed nihil ad hunc rhombum. k Pelias, quo sibi retinere Thessaliæ regnum, quod tutelæ suæ commissum fuerat ab Æsone patre Iasonis sub hac fide ut restitueretur Iasoni adulto; simul oraculo monitus ut sibi caveret ab Abolidis, cum ex his multos de medio sustulisset, neque idem in Iasone liceret, sub prætextu specioso immortalis gloriæ ex repetito vellere aureo quod Phryxus in Colchidem portaverat, in certum mortis discrimen illi amandavit. qui tamen victor rediit. ll. Tretzes ad Lycophionem ibi. τῆς ζευδοκίης, ἐν ποτ' Οἰνύωνος θυγίης. l Primam hanc navem longam memorant Græci. Alii tamen priorem à Dauno factam narrant. Hæc ab artifice ejus nomen sortita est Argo. Alii à celeritate dictam autumant. sunt qui non unica nave, sed classe suscepisse Iasonem hanc expeditionem referant.

LIBER VII.

Iason aureum vellus auxilio Medæe acquires.

FABULA I.

I Amque fretum ^a Minyæ ^b Pagasæ puppe secabant,
 Perpetuaque trahens inopem sub nocte senectam
 Visus erat ^c Phineus: ^d juvenesq; Aquilone creati
^e Virgineas volucres miseri senis ore fugarant,
 Multaque perpesti claro sub Iasone tandem
 Contigerant rapidas limosi ^f Phasidos undas.
 Dumque adeunt regem, ^g Phryxæaq; vellera poscunt,
 h Voxq; datur Minyis magnorum horrenda laborum:
 Concipit interea validos ⁱ Aetias ignes,
 Et luctata diu, postquam ratione furorem

a Respice
 vers. penult.
 libri præced.
 b Fabricata
 sub Pagasæ
 promontorio
 & opp. Thes-
 salia.

Επίκου τῶν
 ἐπὶν Πάγα-
 σῶν. Strabo
 lib. 9. ἐκπορῆ-
 εἶον Μαγνη-
 σίας ἀγορῆς
 ἢ πρὸ τοῦ ἰκῆ
 ἀπὸ τῆς τῆς
 Ἀργῆς. Scho-
 liaſtes Apol-
 lonii l. 1.
 c Phineus

5

10

rex Arcadiæ Plexippum & Pandionem ex Cleopatra Boreæ & Orithyæ filia natos falso ab Harpalice, Diodoro, Idæa, superinducta iis noverca insimulatos occæcavit. Quam impietatem cæcitatæ ratione uli Dii Harpyias insuper immittunt qui cibos ipsi appositos raperent fœderentque. Sed vide Diodorum s. l. c. de Argonautis. & Palæopharum de Phineo. d Argonautis à Phineo benignè exceptis & de itinere atque expeditione admonitis, Calais & Zetes alati Boreæ filii Harpyias ad Inf. Plotas inde Strophades dictas fugarunt. e Virg. 3. Æneid. v. 212. f Fl. Colchidis in Euxinum mare se exonerantis. g Aurei arietis, quo huc vectus est Phryxus, vellus. vers. penult. lib. præced. & infra. h Iasoni aureum vellus nomine Pelix poscenti respondit Aetes. Non hoc licere aut posse reddi, priusquam tauros quis ignivomos domuisset, draconem vigilem custodem cecidisset, dentes ejus seminasset natosque inde terrigenas stravisset. Apollon. 3. lib. 405. v. Pindarus Pyth. 4. i Filia Aetæ regis Colchici, filii Solis.

G 4

Vincers

κ' Ὑποκρίσιν
acerrima rati-
onis & affe-
ctus lucta.

1 Euripidis

Medea,

τὰ χορῆς ἐπι-
σάμειρα καὶ
γυνώσκων,
Ὅκ ἰκονῶ-
μεν ὄ-
ντι Τιμῆς μὲν

Ἰηλίου τὸδ'
ἔξ' ἄλλοι,
εἰδὲ ἄλλο πᾶσι
Φόβος ἠρώων
περὶ φέρονται

εἰς ἡρώων;
Ἐξέρτα, &c.

Medea apud
Apollonium

3. lib. v. 464.

Ita eodem
compendio

exprobran-
tur Iasoni à

Medea Euri-
pidis:

Ἐποῶσα σὶ,
σήμερον δὲ
ταύρων πυρ-
σίνων ἐπίστα-
την Ζεύγλησι

καὶ σπρίων
Ἐαντίμεν
Ζῆνι. Δράκων

ἔθ' ὅς
πάσχεσον ἄλλοι
φίτων δέρας
σπίραις ἴσως

πολυπλέκοις
Ἀἴωνοι.

Imitatur Se-
neca in Me-
dea, v. 466.

o Quam
spondet ille,

3. Argon.
Apollon.

1073. vers.
& apud Val.
Flaccum

l. 7. v. 498.
Perte quæ

superos, divi-
sque potentior imis,
Perque hæc, virgo, tuo redeuntia sidera
nutu, Atque per has nostri iuro discriminis horas:
Vaquam ego si meriti sum
notis & immemor hujus, Si te sceptrâ, domum, si te, &c.

Vincere non poterat; ^k Frustra ⁱ Medea repugnas,
Nescio quis deus obstat, ait; mirumq; quid hoc est,
Aut aliquid certe simile huic, quod amare vscatur.
Nam cur ^k iussa patris nimium mihi dura videntur?
Sunt quoque dura nimis. Cur, quem modo denique
vidi,

15
Ne pereat, timeo? qua tanti causa timoris?
Excute virgineo conceptas pectore flammâs,
Si potes, infelix. Si possem, sanior essem;
Sed trahit invitam nova vis: aliudque Cupido,
Mens aliud suadet. ^l Video meliora, proboque: ²⁰
Deteriora sequor. Quid in hospite regia virgo
Vreris? & thalamos alieni concipis orbis?

Hæc quoq; terrâ potest quod ames dare. Vivat, an ille
Occidat, in diis licet: ^m quid enim commisit Iasoni? ²⁵
Quem nisi crudelem, non tangat Iasonis atas,
Et genus, & virtus? quem non, ut cætera desint,
Forma movere potest? Certe mea pectora movit.
At, nisi opem tulerò, taurorum afflabitur ore,
Concurreretque sua segeti, tellure creatis ³⁰
Hostibus, aut avido dabitur fera præda draconi.
Hoc ego si patiar, tum me de tigride natam,
Tum ferrum, & scopulos gestare in corde fatebor.

Cur non & specto pereuntem? oculosque videndo
Conscelero? ⁿ cur non tauros exhortor in illum? ³⁵
Terrigenasque feros, insopitumque draconem?
Diis meliora velint! Quanquam non ista precanda,
Sed facienda mihi. Prodamne ego regna parentis?
Atque ope nescio quis servabitur advena nostra?

40
Vt, per me sospes, sine me det lintea ventis,
Virque sit alterius, pœna Medea relinquar?
Si facere hoc, aliamve potest præponere nobis;
Occidat meratus. Sed non is vultus in illo,
Non ea nobilitas animo est, ea gratia forma.
Vt timeam fraudem, meritique oblitvia nostri. ⁴⁵
Et dabit ante ^o fidem, cogamque in fœdera testes
Esse deos. Quid tuta times? accingere, & omnem
Pelle moram. Tibi se semper debebit Iason.

ibi.
ispon
Scyth
in Co
Hecat
nas D
exper
peper
Hæio
σκά
Theo
vidg
is, &
Diau
Apol

Te

Te p face solemn junget sibi, & perque Pelasgas
 Servatrix urbes matrum celebrabere turba. 50
 Ergo ego germanam fratremque, patremque, deosque,
 Et natale solum ventis ablata relinquam?
 Nempe pater savus, nempe est mea barbara tellus,
 Frater adhuc infans: stant mecum vota^r sororis.
 Maximus intra me deus est. Non magna relinqua, 55
 Magna sequar; titulum servata puppis Achiva,
 Notitiamque loci melioris, & oppida, quorum
 Hic quoque fama viget, cultusque, artesque virorum:
 Quemque ego cum rebus, quas totus possidet orbis,
 Asonidem mutasse velim; quo conjuge felix, 60
 Et diis chara ferar, & vertice sydera tangam.
 Quid quod nescio qui t^r mediis occurrere in undis
 Dicuntur montes? ratibusque inimica^r Charybdis
 Nunc sorbere fretum, nunc reddere; cinctaque savis
 & Scylla rapax, canibus Siculo latrare profundo? 65
 Nempe tenens quod amo, gremioq; in Iasonis harena,
 Per freta longa ferar: Nihil illum amplexa timebo;
 Aut, si quid metuam, metuam de conjuge solo.
 Conjugiumne putas? Speciosaque nomina culpa
 Imponis, Medea, tua? Quam aspice quantum 70
 Aggrediare nefas; & dum licet, effuge crimen.
 Dixit: & ante oculos rectum pietasque pudorque
 Constiterant, & victa dabat jam terga Cupido.
 u Ibat ad antiquas x Hecates Perseidos aras,
 Quas nemus umbrosum, secretaque sylva tegebat: 75
 Et jam fractus erat, pulsusque resederat ardor.
 Cum videt Asonidem, extinctaque flamma reluxit.
 Erubere gens, totoque recanduit ore.

p Matrimonio legitimo, cuius insignia faces. l. 9. v. 60. q Τιμόφωρα γυναιξί και, ἀνδράσιν ἀ- δάη τς Εορίας, &c. Apollon. 3. l. v. 1122. &c. 991. και σάωτφ- ρων Αεγού και προπόλοις. Pindarus Olymp. 13. r Chalciopes, quæ Phryxo nupserat, & de filiis patri- monium pe- tentibus soli- cita, opem ar- tenique foro- ris Medæ implorabat. s Symplega- des, Cyaneæ, iols. in maris Euxini ostio, quæ longe na- vigantibus modo coire, modo disjun- gi videntur. Pindarus Pyth. 4. συν- δρόμων κινή- μον αμαμακτε- τον εκρούσων πέρων. s Vir- 3. Æn. 420. v. & quæ nos

ibi. u Admonuerat Iasonem Argus filius Chalciopes, Medeam Ηερίην Εχάρης ἰσθόν μετὰ ἰηθν ἰσθόν. ἰπὶ βρα θήης ἀντὴ πάλιν ἀερίσσεια Apol. 3. π Soli in Scythia duos fuisse filios refert Diodorus lib. 5. Ætæm & Perfen; Ætæ in Colchis regnavit, in Taurica Perfes; crudeles ambo effugerunt. Ex Perse Hecate orta est, immanitate patrem superans, & venefica, patrio more adven- nas Diana sacrificare solita, venenique varias species à se mistas in advenis experiri. Patre sublato regni habenas sumpsit, patruo Ætæ nupsit, cui tres peperit liberos, Circeum, Medeam, Ægialeum qui aliis dictus Absyrtus. Alitæ Hesiodus in Theogonia. Ηελίω τίκα κλυτή Περσηίς Κίρκου τς και Αἰήτην θα- πικέα, Αἰήτης δὲ γῆ μὴ Ἰδούων, Ἡδὲ οἱ Μήδων Γενέωλο. Idem alio in loco Theog. ait, Alterien ex Perse peperisse Hecateu, τὴν περὶ πάντων Ζιός Κρο- νίδης τιμωσα. πόρην δὲ οἱ ἀγλαὰ δῶρα, Μοῖρων ἴχυν γαίης, θαλάσσης και ἕρα- τῆ, &c. Ita ut in sacris invocetur Hecates nomine. Eandem esse voluit cum Diana, Proserpina, Luna, dicique quod ἑκάς. i. longe radios jactat, uti soror Apollinis.

y Imo Iuno
lumenque
juvenile Pur-
pureum, &
lætos oculo-
lis adflarat
honores.
Εὐδ' ἔσπευε
τίς τοῖο
ἄπι ἀροῦμαι
Ζηνὶ ἄν-
δρῶν Οἶον Ἰή-
σωνι θυῆς
Διδ; δάμπερ
ἤματι κείνῳ
Ἡ' μὲν ἔ; ἀντὶ
Ἰδῶν ἢ ὅ περ-
ὶ μὴδισσασθῆς.
Apollou. 3.
lib. 918.
α Πεδὸς ἀντὶς
Ἡκῶτης μὴ-
λιότομα ἠδὲ
τοκῶν. Καὶ
Διδ; ὅ; ἕναις
ἰκῆτηι τῆ Ζῆδ
ὑπὸ πρῆξτ.
955. vers. &
deinceps.
a Vide quæ
ad 417. v. 2.
lib. & quæ
ad Hippoly-
tum Senecæ
417. vers.
b Solem.
modo ad
vers. 74.
c Φάσματων
περὶ Ἰδῶν.
quo qui un-
gitur neque
vulnerabilis
fuerit, neque
obnoxius
igui, illo die
superior
omnivi futu-
rus. Apollo-
nius 3. lib. vers. 243. Νάρθηα à Græcis dici Medæ olim refert Suidas.
α Περὶ τῆς δ' ἀνδρῶν νεῦν ἰδῆς ἑστῆς ἡλίου τῶντων. Αὐτῶν ὅν τ' ἐπὶ τοῖς σέμασι
ἀδῆ μὲν ὅ; ἰστέον, &c. Apollon. 3. l. 1282. v. & Pinarius. 4. Pyth. Ad.
β' Αἰθῆς ἀδικησῶν ἰν ἰστέον ἀροῦν σκῆματο καὶ θῆας δ' ὅλῳ; ἀπὸ ἑστῆ-
δῶν γένουσι πνεῦν καυμῆναις πυρός. — e — Χαλκίτης δ' ἑπὶ τῆς ἀροῦσ-
κῶν ἡδῶν, &c. Habentes pedes ex are solidos, à Vulcano sc. factos: ut
Χαλκίτης ἰστέον Homero; non à cursu celeri ut accipiter cervi. Iof. Scal.
ad Aufon. l. 1, c. 6. f Calcis coctæ periphctalis.

Vt solet à ventis alimenta resumere, quaque
Parva sub inducta latuit scintilla favilla 80
Crescere, & in veteres agitata resurgere vires :
Sic jam lenis amor, quem jam languere putares,
Vt Vidit juvenem, specie presentis inarst.
γ Et casu, solito formosior, Æsone natus
Illa luce fuit. Posses ignoscere amanti. 85
Spectat: & in vultu, veluti tum denique viso,
Lumina fixa tenet, nec se mortalia demens
Ora videre putat, nec se declinat ab illo.
Vt vero cæpi que loqui, dextramque prehendit
Hospes, & 2 auxilium summissa voce rogavit, 90
Promisitque torum, lacrymis aut illa profusus :
Quid faciam video, nec me ignorantia veri
Decipiet, sed amor: servabere munere nostro,
Servatus promissa dato. Per sacra 2 triformis
Ille dea, lucoque foret quod numen in illo, 95
Perque b patrem soceri cernentem cuncta futuri
Eventusque suos, & tanta pericula jurat.
Creditus accepit c cantatas protinus herbas,
Edidicitque usum, latusque in tecta recessit.
Postera depulerat stellas Aurora micantes : 100
Conveniunt populi sacrum Mavortis in arvom
Consistuntque jugis: medio rex ipse resedit
Agmine purpureus, sceptroque insigni eburno.
Ecce! d adamanteis Vulcanum naribus efflant
e Eripedes tauri, tactæque vaporibus herba, 105
Ardent. utque solent pleni resonare camini,
Aut ubi f terrena silices fornace soluti
Concipiunt ignem liquidarum aspergine aquarum ;
Pectora sic intus clausas volventia flammæ,
Gutturæq; usta sonant. Tamen illis Æsone natus 110
Obrutus it. vertere truces venientis ad ora
Terribiles vultus, præsixaque cornua ferro,
Pulveremque solum pede pulsavere bisulco,

Fumif
8 Dir
Sensit
Pendu
h Supp
Ducer
Mira
Adju
i Viper
Semi
Et cre
Vique
Perqu
Nec r
Sic u
Effe
k Qu

Quo
In ca
Dem
Ipsa
Viqu
Pall
Nev
Aus
1 Ill
A s
Terr
Civ
Vitt
Tu
Obs
Se
Qu
Car

h I
enit
wol
Z
gus
riat

Fumi-

Fumificisque locum mugitibus implevere.

80 B Diriguere metu Minya, subit ille, nec ullos 115

Sensit anhelatus (tantum medicamina possunt)

Pendulaque audaci mulcet palearia dextra,

h Suppositosque jugo pondus grave cogit aratri
Ducere, & insuetum ferro proscindere campum.

85 Mirantur Colchi; Minya clamoribus augent, 120

Adjiciuntque animos: galea tum sumit athena

i Vipereos dentes, & aratos spargit in agros.

Semina mollit humus valido pratincta veneno,

Et crescunt, fiuntque sati nova corpora dentes.

90 Utque hominis speciem materna sumit in alvo, 125

Perque suos intus numeros componitur infans,

Nec nisi maturus communes exit in auras:

Sic ubi visceribus gravida telluris imago

Effecta est hominis, sæto consurgit in arvo;

95 k Quodque magis mirum est, simul edita concutit
arma.

Quos ubi viderunt præacuta cuspidis hastas 131

In caput Amonii juvenis torquere parantes;

Demisere metu vultumque animumque Pelasgi.

Ipsa quoque extimuit, qua tutum fecerat illum;

100 Vtique peti vidit juvenem tot ab hostibus unum; 135

Palluit, & subito sine sanguine frigida sedit.

Neve parum valeant à se data gramina, carmen

Auxiliare canit, secretaque advocat artes.

105 l Ille gravem medios silicem jaculatus in hostes,

A se depulsum Martem convertit in ipsos. 140

Terrigena pereunt per mutua vulnera fratres,

Civilique cadunt acie. Gratantur Achivi

Victoremque tenent, avidisque amplexibus harent.

Tu quoque victorem complecti barbara velles:

110 Obstiter incepto pudor. At complexa fuisses: 145

Sed te, ne faceres, tenuit reverentia fama.

Quod licet, affectu tacito lataris, agisque

Carminibus grates, & diis autoribus horum.

g Al. Diriguere metu subito Minya; ille nec ullos Sensit anhelatus, alii anhelantes.

h Tauros hosce interpretatur Diosdorus lib. 5. satellicum regis Taurici excubias; draconem, sacerdotem Martis, custodiam templi præfectum: Phryxi paedagogum appellat Arietem: vel etiam avectum narrat Phryxum navi, cujus infigie erat aries.

i Partem dentium serpentis à Cadmo interfecti ad Æetem miserunt Pallas & Mars. *δὲν ἴσθι; Αἰωνίου δὲ καὶ τῶν ὄντων ἰσθίου ἐν ὄντι καὶ μὲν, &c.* Apollon. 3. l. vers. 1176. vide vers. 105. l. 3. Sospitus enim hic draco non interfectus est.

h Legantur epistolæ Hypsipyles & Medæ ad Iasonem 6. & 12. Ovid. l Ita enim edoctus fuerat à Medea. Apollon. 3. lib. 1055. vers. Αἰὲν ὄρα καὶ ἴσθι; πόλλας νεοὶ δοκίμου, Λάδην λῆαν ἕκαστος εὐκαρτίων. εἰ δὲ ἂν ἐπ' αὐτῶν Καρπυαῖοι κόνιες ὄρε πρὶ Βεώμων ἄλκιον Ἀλλήλων. Conjectum ab Iasone in vulgus seditionis semen inijciatur, unde mutuo inter se civili bello interierunt. ut lib. 3. vers. 115.

in Draco hic,
ut habet Dio-
dorus lib. 5.
custodia
templi Martis
dux erat, pelli
aureæ usque
incubans.
Erat autem
templum lon-
ge ab urbe
Sybari, stadiis
70. Medea

itaque noctu
accedens corrupto, vel veneno perempto Dracone, vigiles Taurica ligna
appellavit, quæ admiffa introduxit simul Argonautas, qui erepta pelle aurea,
è vestigio nave conscensa in patriam reversi sunt. * Somnum & oblivio-
nem λήθη inducentis. * Qui somnum prius non admiserant, inassuetos som-
no. p. Aureo vellere. Sed quid illud? Vtrumque aries vere aureo vellere in-
signis ex Mercurii contactu? ut volunt Orpheus, Apollonius, Catullus, cuius-
modi à Simonide vocantur purpurea aut candida. Io. Tetz. Πράσιον ἕρ-
συχρον σίρον τὴν ἑλάν; An nativo insignia rutilo, qualia habet Iberia,
in vita Diadumeni inter imperii adipiscendi omnia recenset in agro patris
ejus oves purpureas natas. Vide quæ nos ad Thyesten Seneca ver. 222. de
arcano Tantalidarum ariete & sceptro aurato. An forte phiala erat aurea,
cujus in medio prominebat caper, aut agnus aureus? ut habet Atheæus. l. 6.
cap. 4. An opulentia Scytharum, apud quos aurifodinae, nec non ramenta
auri fluminibus dejecta & ab incolis excepta tabulis perforatis, & velleribus
transverso flumine suspensis, Phryxo prius, deinde Iasoni expeditionis cau-
sam, poetis fabulandis argumentum dederunt? An utique templum erat à
Phryxo, qui Chalciopen regis Colchici filiam duxerat, conditum, auroque
quod ex Græcia secum abstulerat, aliisque ἀνθήμασι ditatum, ad quod vel
reperendum, vel etiam prædandum navigarunt Argonautæ. Spoliatum id à
Pharnace prius, deinde à Mithridate Pergameno tradit Strabo lib. 11. An de-
nique liber membræneus ex arietum pellibus contextus, auri per chymiam
conficiendi artem continens? ut inter alios, in δόραξ Suidas. De aureis ma-
lis τοῖς μέλαις, vide 4. l. vers. 638. Qui ad mores fabulam referunt, Iasonem
volunt à Chirone educatum edoctumque ἴασιν, artem medendi sanandique
tum mentis tum corporis morbos, accepisse. Medæ itaque i. e. μέδῃ, con-
siliū ope violentorum affectuum tauros, injuriæ, fraudis, avaritiæ, libidinis
aliorumque vitiorum serpentes domuisse. q. Thefalicos. Iolcos enim opp.
Thefaliciæ. Al. *Hæmonius*, alii *Cecropius*.

De novata Æsonis juventute.

F A B. 2.

ÆMonia matres pro natis dona receptis, 159
Grandævique serunt patres; congestaq; flamma
Thura liquefaciunt, & indutaque cornibus aurum
Victima vota facit: sed abest gratantibus Æson,
Iam propior letho, fessusque senilibus annis.
Tunc sic Æsonides, O cui debere salutem
Confiteor conjux, quanquam mihi cuncta dedisti, 165
Excessit-

v Hostiarum
majorum in
sacris cornua
inancare mor-
ris erat.
J Voti dam-
natos solvit.

Excessitque fidem meritorum summa tuorum :
Si tamen hoc possunt (quid enim non carmina pos-
sunt?)

Deme meis annis, & demptos adde parenti.
Nec tenuit lacrymas. Mora est pietate rogantis ;
Dissimilemque animum subiit pater *Æta relictus.*

Non tamen affectus tales confessa, Quod, inquit, 171
Excidit ore tuo, conjux, scelus? Ergo ego cuiquam
Possesse tua videor spatium transcribere vita?

Non sinat hoc Hecate, nec tu petis aqua: sed isto,
Quod petis, experiar majus dare munus, *Iason.* 175

Arte mea socieri longum tentabimus ævum,
Non annis revocare tuis: modo diva triformis
Adjuvet, & prasens ingentibus annuat ausis.

Tres aberant noctes, ut cornua tota coirent,
Efficerentque orbem: postquam plenissima fulsit, 180
Et solida terris spectavit imagine Luna,

Egreditur tectis, vestes induta recinctas,
Nuda pedem, nudos humeris infusa capillos,
Fertque vagos media per muta silentia noctis 184
Incomitata gradus. Homines, volucresque, ferasque

Solverat alta quies, nullo cum murmure y serpens;
Immotaque silent frondes, silet humidus aer,
Sidera sola micant; ad qua sua brachia tendens,
Ter se convertit, ter sumptis flumine crinem

Irroravit aquis, ternis & hiatibus ora 190
Solvit, & in dura summisso poplite terra,
Nox, ait, arcanis fidissima, quaque diurnis

Aurea cum Luna succeditis ignibus astra,
Tuque triceps Hecate, qua captus conscia nostris,
Adjutrixq; venis, cantusque artesque magorum, 195
Quaque magos tellus pollentibus instruis herbis,

Auraque, & venti, montesque, amnesque, lacusque,
Diuque omnes nemorum, diuque omnes noctis adeste,

& qua nos ad illos. nec pigeat adire quos citavi in Poetico Indice nostro titul. *Veneficia.* y Sunt qui legunt sepes *Sopio similia nullo cum murmure serpit.* Sed poetae ipsius elegantia rejicit ineptam iterationem, & Ms. unus meus non admittit verum illum secundum. nihil hic de serpente, sed de nocte quam noster exprimere voluit ad illud *Virg. 2. Æneid.* Tempus erat, cum prima quies mortalibus agris laciuit, & divum dono gratissima serpit. y *Telex- q. 3.* cui caput dextrum equinum, huiusmodi canium, medium humanum, vel lullum. Vide *Floridi Subciffiva. l. 3. c. 11.*

¶ Venitque
Medea in
mentem
quam diffimi-
li animo ab
hoc Iasonis
tam pio, ipsa
patrem suum
senem pro-
diderit atque
deseruerit.

Et mentem
patris subiit
pietatis ima-
go *Æneid.*
10. lib. 824.
vers. Nec
dissimulan-
dum est hunc
versum in
uno Ms. meo
non reperiri.

¶ A plenitu-
dine tres dec-
rant noctes.
Luna autem
veneficiorum
prasens, qua
plena effica-
cius desumatur
in herbas, &
largius virtus
lunare mini-
strat. *Lu-
can. 6.*

x Magarum
Nudipedalia,
Nyctelia, rit-
tus cer. habes
apud *Theo-
crit. Idyll. 2.*
Virg. 8.
Eclog. &
4. Æneid.
518. Senec.
in Medea. v.
751. Lucan.
6. l. vers. 654.

Quid operari valeat
 Magia; Gœtia sit illa
 vel etiam Theurgia:
 quid per motum localem;
 vel per causas naturales,
 applicando activa passivis,
 vel sensibus illudendo;
 quid per dæmonia,
 herbas, verba, figuras,
 characteres, numeros, &c.
 an possint naturæ
 cursum mutare,
 sidera devocare,
 procellas excitare,
 &c.
 præter Platonicos
 Iamblicum, Plotinum,
 Porphyrium, Apulejum,
 præter Cornel. Agrippam
 de occultâ Philosophia,

Quorum ope, cum volui, a ripis mirantibus amnes
 In fontes rediere suos, concussaque sisto, 200
 Stantia concutio cantu freta, nubila pello,
 Nubilaque induco, ventos abigoque, vocoque,
 Vipereas rumpo verbis & carmine sauces,
 Vivaque saxa, sua convulsaque robora terra,
 Et sylvas moveo, jubeoque tremescere montes, 205
 Et mugire solum, manesque exire sepulcris.
 Te quoque Luna traho; quamvis c Temesæ labores
 Æra tuos minuant; d currus quoque carmine nostro
 Pallent, ac pallet nostris Aurora venenis.
 Vos mihi taurorum flammâs hebetastis, & unco 210
 Haud patiens oneris collum pressistis aratro.
 Vos serpentigenis in se fera bella dedistis,
 Custodemque rudem somno sopistis, & aurum
 Vindice decepto Grajas misistis in urbes.
 Nunc opus est succis, per quos renovata senectus 215
 In florem redeat, primosque recolligat annos.
 Et dabitur: neque enim micuerunt sidera frustra,
 Nec frustra volucrum tractus cervice draconum
 Currus adest; aderat demissus ab aethere currus.
 Quo simul ascendit, franatque colla draconum 220
 Permulsit, mambusque leves agitavit habenas;
 e Sublimis rapitur, subjectaque Thessala f Tempe
 Despicit, & g cretus regionibus applicat angues:
 Et quas Ossa tulit, quasque altus Pelion herbas,
 Othrysq; & Pindus, & Pindo major Olympus, 225

Wierum de Magis infam. Binsfeldum, & alios quos citavi ad 4. Æneid. Virg. vers. 437. vide Magiam omnifariam Cigogæ. lib. 3. & 4. Delrii disquis. magic. Augustini. de natura dæmonum. Eund. lib. 10. de civitate Dei. cap. 9. 10. 11. Item lib. 18. cap. 17. & 18. Anobium contra Gentes lib. 1. Tertullianum adversus gentes & lib. de Anima. & adversus Apollonium. Lactantium lib. 2. de orig. Erroris cap. 16. & 17. Eusebium præp. Euang. lib. 5. cap. 8. & 10. & contra Hieroclem. lib. 5. Bullingerum de licita & vetita Magia. Laertium in vita Empedoclis lib. 8. & quos autolice citat. Index poeticus noster sub tit. Magia vu. b Lib. 4. vers. 333. c A Temesæ Brutorum opp. ære claro 5. Fastor. 471. Temesæque concrepat æra. & Statius in sylv. Nusquam Temesæa notabu æra. vulgo legitur temesæa. d Solis æque ac tui. e An corpus assumptum, vel etiam non assumptum Dæmones per aera ex loco in locum leniquum ferre possunt, disputant Theologi, & Physici. Vtrum hoc vere fiat, an per illusionem videntium maleficas, aut alienata & decepta ipsarum maleficarum mente, præter supra citatos, vide Olavum Magnum lib. 3. de superstitiosa cultura Dæmonum. Bullingerum 1. lib. de Magia. cap. 25. de ministerio Dæmonum. Cigogam lib. 4. Magiæ omnifariæ cap. 4. f Lib. 1. v. 369. g Remois, quas discretis. hoc autem quia in usu non est, Alii legunt vips, Alii, cœru. quas mox nominat, herbarum potentium feraces.

Per-

Perspicit; & placitas partim radice revellit,
 Partim succidit curvamine falcis ⁿ ahena.
 Multa quoque ⁱ Apidani placuerunt gramina ripis,
 Multa quoque ^k Amphrysi; nec eras immuniis Enipeu:
 Nec non Peneus, nec non Sperchiades unda 230
 Contribuere aliquid, juncosque litora Bæbes.
 Carpsit & Euboica vivax ^l Anthedone gramen
^m Nondum vulgatum mutato corpore Glauci.
 Nona dies illam curru, pennisque draconum.
 Nonaque nox omnes lustrantem viderat agros, 235
 Cum rediit: nec erant tacti nisi odore dracones,
 Et tamen amosa pellem posuere senecta.
 Constitit adveniens citra limenque foresque,
 Et ⁿ tantum cælo tegitur, refugitque viriles
 Contactus, statuitque aras de cespite binas, 240
 Dexteriore Hecates, at lava parte juvena.
 Has ubi ^o verbenis, sylvaque incinxit agresti;
 Haud procul egesta ^p scrobibus tellure duabus
 Sacra facit: cultrosque in guttura velleris atri
 Conjicit, & patulas perfundit sanguine fossas. 245
 Tum super invergens tepidi carchesia lactis,
 Alteraque invergens liquidi carchesia mellis,
 Verba simul fundit, terrenaque numina poscit,
 Umbrarumque rogat rapta cum conjuge regem,
 q Ne properent artus anima fraudare senili. 250
 Quos ubi placavit precibusque & murmure longo,
 Asonis effætum proferrî corpus ad aras
 Iussit, & in plenos resolutum carmine somnos
 Exanimi similem stratis protexit in herbis. 255
 Hinc ^r procul Asonidem, procul hinc jubet ire mi-
 nistros,
 Et monet arcanis oculos removeere profanos.
 Diffugiunt jussi: sparsis Medea capillis
 Bacchantum ritu flagrantem circum aras,

h Aris, ut-
 pote purioris
 metalli quam
 ferri usus
 in herbis
 secandis,
 spectris fu-
 gandis, Lunæ
 laboribus
 sublevandis.
 Macrob. 5. l.
 Saturn. 9.
 Coel. Rhod.
 19. l. 10. cap.
 Virg. 4. Æn.
 Falcibus &
 mella ad Lu-
 nam quærun-
 tur ahenis
 Pubentes
 herbæ. Ας ἡ
 βοῦσ' ἀλαλο-
 ζομένη γυμνή,
 χαλκίον
 ἡμᾶ δρεπνοῖς.
 Sopho l.
 i Hic etiam
 obtundunt
 nobis lect.
 Eridani, sed
 lege quæ di-
 cta à nobis
 ad 580. v. l. i.
 quibus adde,
 Planudem
 hic meliori-
 bus exempla-
 ribus vel fa-
 niori consilio
 transtulisse:
 πολλὰ δὲ
 αὐτῆ καὶ ταῖς
 ἀρχαῖς τῆς Ἀπι-
 δανῆ ἡρεσων.
 k Paludis
 Thessaliæ.
 l Bœotia

oppido. m Lib. 13. vers. 904. n Sub dio pernoctavit secubans à viro.
 o Verbena proprie dicta, *vervaina*, est hierobotane. *πιπρισπῶν* Sacra re-
 cta, usurpatur tamen pro omni herba & fronde qua sternuntur & coronantur
 aræ. de usu ejus in sacris & Magia, lege quæ Plinius habet. lib. 27. cap. 9.
 p Rite omnia. Diis Inferis nigre pecudes, nocturno tempore, sub terra nem-
 pe in scrobe depresso victimæ capite, latice & omnibus inverfis immolaban-
 tur. q Ne anima senis intercipiatur, ne caput, cui diuturniorem vitæ usum
 destinavit Medea, aut Orco damnet Pluto, aut tondeat Proserpina. r Quod
 in sacris fieri solet, perclamante sacerdote *ἐκς ἑκς ἑς βίβηται*. ne non ini-
 tati profanis oculis impediatur mysteria, neve ipsi profanationem hanc juvat.
 Diffugiunt ergo jussi.

Multi-

Ἰ Τὸ πρῶτον καὶ
τὰ δεύτερα τοῖς
ἐξῆς ὁμοίως.
Num-ro Deus
impare gau-
det. Virg. 3.
eclog. & quæ
uos ibi.

ε Variam magi-
cæ hujus
farraginis
suppelle&til-
lem habes ap-
ud Senec.
Lucanum, &
quos supra
citavi auto-
res, locis di-
ctis.

η Verf. 197.
x Esse maledi-
ctis jam anti-
quis frigem
convenit, in-
quit Plin. l.
11. c. 39.

quod ubera
infantium la-
bris immul-
gere dicun-
tur. quod ta-
men fabulo-
som autumat.
infaures et-
iam fugere
creduntur.

Ovid. 6. Fast.
in has se sagæ
vertere pu-
tantur. Speu-
ger in Malleo
venefic. 2.
par. & Alb.
Spina quæst.
de Strigibus.

γ De lycanthropis dictam ad v. 236. l. 1. ζ Libycæ natricis spoliū, exuvias.
Cinyps fl. Libycæ. α Τελειοκρότων. Nam quater egreditur cornicis fecula cer-
vius. Ansonius de atar. anim. β Etatem hominum novies superat vivendo
gatula cornix. ibidem ἐπιπένη καὶ κροῶνη. Aratus in Phænomenis. c Medea, in-
quit Palæphatus, herbam invenit quæ canos capillos in nigros verteret. Prima
quoque invenit lavacrum calidum, cujus vis medica vegetiores redderet ho-
mines, & sanitati restitueret. compositioni illi περιψησις nomen, seu decoctio,
fabulæ occasionem dedit. Diogenes (apud Stobæum) refert Medeam invenisse
rationē qua molles & inertes fortes & prudentes fierent. Quo allusum videtur
in Euthydemio Platonis. ὡς ἐγὼ ἰπειδὴ καὶ πρὸς ἑτέρας αἰμαὶ παρακινδυνύουσαι ἔτοιμα
καὶ παραδίδομαι ἰμασίν Διοκαστῶν τῶν ὡσπερ τῆ Μελίης τῆ Κάλχης. ἀπαλλύται
εἰς, καὶ ἂ μὲν βέλῃ) ἐφάτω, ἂ εἴ, τὶ βέλῃ) τῶν πρώτων μόνον χρησθὲν ὡσποφρατάω.

*Multifidasque faces in fossa sanguinis atra
Tingit, & insectus geminis accendit in aris: 260*

*Terque senem flamma, ter aqua, ter sulphure lustrat.
Interea calido positum medicamen aheno*

*Fervet, & exultat, spumisque tumentibus albet.
Illic Amonia radices velle resectas,*

Seminaque, & flores, & succos incoquit atros. 265

*Adjicit extremo lapides Oriente petitos,
Et quas Oceani refluxum mare lavit arenas.*

*Addidit exceptas u Luna de nocte pruinas,
Et x Stygiū infames ipsis cum carnibus alas, 270*

*Inque virum soliti vultus mutare ferinos
Ambigui profecta lupi: nec defuit illi*

*Squamea^z Cinyphū tenuis membrana chelydri,
a Vivacisque jecur cervi: quibus insuper addit*

*Ora caputque b novem cornicis secula passa.
His & mille aliis postquam sine nomine rebus 275*

*Propositum instruxit mortali barbara munus;
Arenti ramo jam pridem mitis olivæ*

*Omnia confudit, summissque immiscuit ima.
Ecce! vetus calido versatus stipes aheno 280*

*Fit viridis primo, nec longo tempore frondes
Induit, & subito gravidis oneratur olivis.*

*At quacunq; cavo spumas ejecit aheno
Igneis, & in terram gutta cecidere calentes;*

*Vernat humus, floresque & mollia pabula surgunt.
Quæ simul ac vidit, stricto Medea recludit 285*

*Ense senis jugulum, veteremque exire cruorem
Passa, replet succis. quos postquam combibit Aeson,*

*Aut ore exceptos, aut vulnere; c barba, comaque
Canitie posita nigrum rapuere colorem.*

Pulsa fugit macies: abeunt pallorque, situsque. 290

Adjectoque cava suppleuntur corpore ruga,

Membr
Ante
d Dist

suum q
supra.

Li

V
D
Possè

Sed F

Pe

F
N
Conf

Exc
Colch
Dun

Es
Spe
Art

Idq
Illa
Sus

Mo
Mu
Du

Pro
At
Cuj

Fo
M
Ma

fab
m
zes

Membræ

*Membraque luxuriant. Aeson miratur, & olim
Ante quater denos hunc se reminiscitur annos
d Dissimilemque animum subit, atate relicta.*

d Versum
hunc in Mss.
non apparere
monet Aldus.
quasi super-
addito 170.

fluum omisit Giselinus. Et sane adulterinus surrepsisse videtur ex illo 170.
supra.

Liberi nutrices in juventutem reductæ.

F A B. 3.

Viderat ex alto tanti miracula monstri 295
*Liber: & admonitus juvenes e nutricibus annos,
Possè suis reddi, capit hoc à Colchide munus.*

e Quas
lib. 3. vers.
314. Nylei-
das dixit.

Sed Fast. 5. Hyadas. Pherecydes apud Homeri comment. Dodouzas.

Pelias arte Medæ à filiabus suis interem-
ptus. F A B. 4.

Nève doli cessent, odium cum conjuge falsum
*Phasias assimulat, Peliasq; ad limina supplex
Confugit, atque illam (quoniam gravis ipsa se-
necta est)*

f Aliter re-
fertur hæc
fab. ab aliis,
Diodorus
lib. 5. scribit
Medeam in
anum se ver-
tisse, adduxit
seque simu-
lachrum Dia-
nae, & religio-
nis specie
se Pelia
filiabus &
populo in-
sinnasse. tum
techna hac
ultram esse
Pelie scele-
& cædes
in Iasonem
& suos,
adeoque
viam struxit
se Iasoui ad
recuperan-
dum Thes-
salie reg-
num. nec
multo ab hoc
Hyginus. 24,

*Excipiunt nata. quas tempore callida parvo 301
Colchis amicitia fallacis imagine cepit.*

*Dumque refert inter meritorum maxima, demptos
Aesonis esse situs, atque hac in parte moratur;*

Spes est virginibus Pelia subjecta creatis, 305

Arte suum parili revirescere posse parentem;

Idque petunt pretiumque jubent sine fine pacisci.

Ulla brevi spatio silet, & dubitare videtur.

Suspenditque animos, sicta gravitate, rogantum.

Mox ubi pollicita est, quo sit fiducia major 310

Muneris hujus, ait. Qui vestri maximus ovo est

Dux gregis inter oves, agnus medicamine fiet.

Protinus innumeris effætus & laniger annis

Attrahitur, flexo circum cava tempora cornu;

Cujus & Amonio marcentia guttura cultro 315

Fodit, & exiguo maculavit sanguine ferrum;

Membra simul pecudis, validosque venesica succos

Mergit in are cavo: minuuntur corporis artus,

fab. Pausanias item in Arcadicis. Μήδεια μὲν ἐπιπέλας τῷ Πηλῶϊ, τῷ Ἰργῶ
μὲν συμμέροισα τῷ Ἰάσωνι, τῷ λῶϊ δὲ ἀπεχθαιμένη, &c. Idem Is. Tzet-
zes in Lycophrouem. & Aries reciprocicornis.

Cor-

h Ex Mss. auctoritate ita sanitati restituendum contendit Pontanus. namque lectione vulg. Minuunt ea corporis artus, Cornuaque exurunt. luxata videtur constructio, sensus iniectus. i Mari Hesperio seu Atlantico, in quod Iberus fl. Hispanie se exonerat. ex sensu vero vulgi poetis Sol dicitur se in occiduo aequore mergere, ibique diurnum cemens iter equos reficere. h O Equos. stultacutum, acutifurum. cuiusmodi pronuntiata prima facie falsa, contraria & absurda videntur. quæ tamen si examines & recte perpendas, falsa, ingeniosa, & acuta reperiuntur. cuiusmodi erat illud lib. 3. vers. 5. de Agnore. Facto pius & sceleratus eodem. & lib. 9. vers. 409. de Alcmaone. Omnes præter Alcestin. Diodorus 5. lib. Nomina virginum inquit Pausanias, poetarum indicavit nemo, Micon pictor duarum imaginibus adscripsit Ateropean, & Antioen. Hyginus recenset Alcestin, Pelopeam, Medusam, Iodocem, Hippothoen, & Meden. quæ pudore & metu se in Arcadiam recipere exilii causa Pelia sublaro, Iason dicitur Acasto Pelia filio regnum reliquisse. aliter tamen Diodorus lib. 5. m Erasmus fabulam hanc interpretatur de Chymicis. Inuius de Monachis & librariis, qui dum vetera exemplaria corrigere volebant, corruerunt. n Pelia: jugulum Medea petiit festinus præciditque.

Cornuaque^h exuritur, nec non cum cornibus annos,
Et tener auditur medio balatus aheno. 320

Nec mora; balatum mirantibus, exilit agnus:
Lasciuitque fuga, lactantiaque ubera quarit.
Obstupere sata Pelia: promissaque postquam
Exhibuere fidem, tum vero impensius instant.

Ter juga Phæbus equis inⁱ Ibero flumine mersis 325
Dempserat, & quarta radiantia nocte micabant
Sidera, cum rapido fallax Aetias igni

Imponit purum laticem, & sine viribus herbas.
Iamque neci similis, resoluta corpore, regem.
Et cum rege suos custodes somnus habebat, 330

Quem dederat cantus, magicaque potentia lingua.
Intrantur iussa cum Colchide limina nata,
Ambierantque torum: Quid nunc dubitatis inertes!

Stringite, ait, gladios, veteremque haurite cruorem,
Ut repleam vacuas juvenili sanguine venas. 335

In manibus vestris vita est, atasque parentis.
Si pietas ulla est, nec spes agitatis inanes,
Officium præstate patri, telisque senectam
Exigite, & saniem conjecto emitte ferro.

His, ut quæque^k pia est, hortatibus, ^k impia prima
est, 340

Et, ne sit scelerata, facit scelus: haud tamen ictus
Vlla suos spectare potest, oculosque reflectunt,
Cacæque dant scavis averse vulnera dextris.

Ille cruore fluens subito tamen allevat artus,
Semilacerque toro tentat consurgere, & inter 345
Tot medios gladios pallentia brachia tendens;

Quid facitis nata? ^m quis vos in fata parentis
Armat, ait? Cecidere illis animique, manusque.
Plura locuturo cum verbis ⁿ guttura Colchis

Absulit, & calidis laniatum mersit in undis. 350

Cerambus in avem. F A B. 5.

6. 7. 8. & 9.

Qua nisi pennatis serpentibus esset in auras,
Non exempta foret pœna. ° fugit alta, superq;
P Pelion umbrosum, P Philyraeque tecta, superque
P Othryn, & eventu veteris loca nota ¶ Cerambi.

Hic ope nympharum sublatus in aera pennis, 355

Cum gravis infuso tellus foret obruta ponto,

Deucalioneas effugit inobrutus undas.

Aoliam Pitaneum à lava parte reliquit,

¶ Faltaque de saxo longi simulacra draconis,

Idæumque nemus, quo nati furta, juvenum 360

Occulit Liber falsi sub imagine cervi.

Quaque ¶ pater Coryti parva tumulatus arena est,

Et quos ¶ Mera novo latratu terruit agros.

mutatus, ut alii, in scarabeum in Parnassum sublatus superfuit diluvio Deucalioneo. ¶ Serpentem Lesbium in saxum. lib. 11. vers. 60. ¶ Thyonei, quem abigeum ubi insequerentur bubulci, mutavit Bacchus pater in venatorem, ut & bovem in cervum. ¶ Paris ex Oenone suscepit Coryzum. Tzetzi in Lycophr. Paris. a. in Cebryna oppidulo Troadis sepultus est. Strabo 13. l. ¶ In figuram canis conversa. fab. miuus trita.

o Ad coryzus à Colchis, Athenis. Verum stratagemata hoc lege apud Diodorum lib. 5. p Montes Thessalicae, in quibus habitavit Chiron Saturni & Philyrae filius. lib. 1. vers. 632. ¶ In avem à Nymphis

Coæ matronæ in boves, & Ialysii in scopulos. F A B. 10. 11. 12.

EVrypylique urbem, qua x Coæ cornua matres
Jesserunt, tunc cum discederet ¶ Herculis agmē:
z Phœbeamq; Rhodon: & a Ialysios Telchinas, 366

Quorum oculos ipso vitiantes omnia visu

Iuppiter exosus, fraternis subdidit undis.

Transit & antiqua b Carthæia mœnia Cæa,

Qua pater Alcidas placidam de corpore nata

Miraturus erat nasci potuisse columbam. 371

Chalciope. x Lib. 4. vers. 204. a Ialysi opp. in Rhodo ins. incolas, artifices peritos sed fascinatores, quos in Iunonis odium, mari submersit Iuppiter. Diodor. 6. lib. b Carthæa urbs ins. Cæa. Ptol.

Cycnus in avem, & Hyrie in stagnum.

F A B. 13. & 14.

INde lacus Hyries videt, & c Cycneia Tempe,
Qua subitus celebravit olor. nam Phyllius illic

Bœotica Teumesia diæta à monte Teumeso, ubi Cycnus filius Hyries in olorum versus est.

c Tempe, non Thessalica illa, sed

*Imperio pueri, volucrisque, ferumque leonem
Tradiderat domitos: taurum quoque, vincere iussus 375
Vicerat, & stricto toties iratus amori,
Præmia poscenti taurum suprema negavit.
Ille indignatus, cupies dare, dixit, & alto
Desiluit saxo; cuncti cecidisse putabant:
Factus olor niveis pendebat in ære pennis. 380
At genitrix Hyria servatum nescia, & flendo
Delicuit: stagnumque suo de nomine fecit.*

d In lacum
cognominem
soluta, ut
Cyanæ lib. 5.
v. 427.

Combe in avem, & Menephron in feram, &c.

F A B. 15. 16. 17. 18. & 19.

* Pleuron
Ætolia urbs
cum extra
oleas in hoc
Medeæ vo-
latu longe
sit, *Evayen*
legi voluit,
qui Geogra-
phis notissi-
mus, Atticæ
vicus.
e Ophiifi-
lia Combe.
Planudi
Lapch.
f Iuss. finus
Argolici
contra Troe-
zenen. De-
mosthenis te-
tho nota.
g Latona primum præfide clare, sed quam postea pro Delo permutavit cum
Neptuno. h Menephron cum Cyllene filia in Arcadia (ubi mons Cyllene)
& cum Blide matre sua concubuit. Hyginus fab. 253. i Sex fluvios Ce-
phisos & fontem hujus nominis unum receperit Strabo lib. 9. fab. determinare
non ita facile. k Patras in qua regnavit Eumelus, qui hospitio accepterat
Triprolemum: cuius curran, dormiente illo, conscendit Antheus Eumeli
filius, unde dejectus interit. *numm* itaque legendum voluit. sed neque sic
expedita est fabula. l Corinthum, ab Ephyre Oceani filia, quæ ibi habi-
tavit prima. m A Pirene fonte ad radices Acrocorinthi, Pausan. in Co-
rinthiacis. n Colchicis. Quomodo Medea repudiata ab Iasone, qui Creu-
sam, sive ut alii Glancen, Creontis filiam duxerat, ulta sit virum, nuptam,
Creontem, notiora sunt ex Euripidis & Senecæ Medea, quam ut hic eis ex-
undet margo. o Filiis à se cæcis. Quos tamen Pausanias à Corinthiis lapi-
dibus obrutos scribit. 2. l. Euripidem vero accepisse pecuniam à Corinthiis ut
eandem illam in Medeam transferret, scribit ipse commentator.

Hinc P T
q Pallad
Teque se
Innexa

quos à T
hæ fabula

E Xc
Ne

Iamque
Qui vir
Hujus
Attule
Illud n
Esse car
Et via
Restam
Obliqu
y Cerbe
Implet
Et spar
Has co
Fœcum
Qua g
Agres
Ipe pa
Sumps
Cum p
Signa
Effugit

nascitur
sea sub
Ægeop
sculptam
geo reli
natum,
let? au

Hinc

Hinc P Titaniacis ablata Draconibus, intrat
 375 q Palladias arces; qua te justissime x Phineu,
 Teque senex z Peripha, pariter videre volantes,
 z Imexamque novis neptem Polyphemonis z alis.

400

p Ex Titanum sanguine natis.
 Pindarus in Theriacis.
 aut etiam

y Obscuriores sunt

quos à Titane. i. sole acceperat: ut alii. q Athenas.
 hæ fabulæ. Polyphemonis mentio in carmine in Ibiu.

Spuma Cerberi in aconitum.

F A B. 20. 21. 22.

EXcipit hanc Ægeus factio dammandus in uno;
 Nec satis hospitium est, thalami quoque fœdere
 jungit:

Iamque aderat Theseus proles ignota Parenti, 405

Qui virtute sua bimarem pacaverat Isthmon.

Hujus in exitum miscet Medea quod olim

Attulerat secum Scythicis z aconiton ab oris.

Illud u Echidnae memorant è dentibus ortum

Esse canis. z Specus est tenebroso cacus hiatus, 510

Et via declivis, per quam Tyrinthius heros

Restantem, contraque diem, radiosque micantes

Obliquantem oculos, nixis adamante catenis

y Cerberum attraxit: rabida qui concitus ira

Implevit pariter y ternis latratibus auras, 415

Et sparsit virides spumis albensibus agros.

Has concreisse putant, nactasque alimenta feracis

Fœcundique soli vires cepisse nocendi.

Qua quia nascuntur dura urvacia z caute,

Agrestes aconita vocant. Ea z conjugis astu 420

Ipsè parens Ægeus nato porrexit, ut hosti.

Sumpserat ignara Theseus data pocula dextra;

Cum pater b in capulo gladii cognovit eburno

Signa sui generis, c facinusque excussit ab ore.

Effugit illa necem, d nebulis per carmina motis. 425

f Peloponnesum intra, Achaïam & alias regiones extra Isthmum Corinthiacum inter mare Ionium & Ægeum.
 t Inf. v. 421.
 u E spumis Cerberi canis, extrahente ab inferis Hercule, ortum narrant fabulæ, inquit Plin. 27. lib. 2. cap. —

x Ideoque apud Heracleam Ponticam, ubi monstratur is ad inferos aditus, copiose

nascitur, Plin. ibid. y Lib. 4. vers. 450. z Quæ Græcis αἰών. a Thesta sublatum è medio cupientis, quo regni successio ad fil. Medum quem Ægeo pepererat, descenderet. b Auream forte cicadam capulo eburneo insculptam. vide quæ ad Senecæ Hippolyt. vers. 396. de ense & calceis ab Ægeo relictis sub saxo apud Træzeum, legatur Plutarchi Theseus. c Destinatam, venenatum scilicet poculum. d Virum nebulis offusus, ne conspici posset? an per aera solito curru averta?

The-

Thesei gesta, & Scironis offa in scopulos.

F A B. 23.

AT genitor, quanquam latatur sospite nato,
 Attonitus tamen est, ingens discrimine parvo
 Committi potuisse nefas sovet ignibus aras,
 Muneribusque deos implet; feriuntque secures
 Colla torosa boum^e victoriorum cornua vittis. 430
 Nullus^f Erechthidis fertur celebrator illo
 Illuxisse dies. agitant convivia patres,
 Et medium vulgus: Nec non & carmina, vino
 Ingenium faciente canunt. Te, maxime Theseu,
 Mirata est & Marathon Cretas sanguine tauri; 435
 Quodque suam securus arat^h Cremyona colonus,
 Minus, opusque tuum est. Tellus Epidauria per te
 Clavigeram vidit Volcani occumbere prolem: 440
 Vidit & immitem^k Cephissas ora^l Procrusten;
 in Cercyonis lethum vidit Cerealis Eleusis. 440
 Occidit ille Sinis, magnis male viribus usus;
 Qui poterat^v curvare trabes, & agebat ab alto
 Ad terram late sparsuras corpora pinus.
 Tutus ad^o Alcathoen^p Lelegeia mœnia limes
 & Composito Scirone patet; sparsisque latronis 445
 Terra negat sedem, sedem negat ossibus unda;
 Quae jaclata diu fertur durasse vetustas
 In scopulos. scopulis nomen Scironis inhaeret.
 Si titulos annosque tuos numerare velimus;
 Facta^r prement annos. Pro te, fortissime, vota 450
 Publica suscipimus: Bacchi tibi sumimus haustus.
 Consonat assensu populi, precibusque faventum
 Regia: nec tota tristis locus ullus in urbe eff.

e Victima-
 rum frontes
 coronis ac
 vittis impe-
 diri solitas,
 cornua in-
 aurari nemi-
 ni non no-
 tum.

f Athenien-
 sibus ab
 Erechtheo
 rege vide
 lib. 6. vers.
 677. g Opp.
 ad 10 millia
 ab Athenis,
 cujus inco-
 las & armen-
 tas infestavit
 taurus esse-
 ratus ab Her-
 cule ex Cre-
 ta ad Eu-
 rythea du-
 ctus.

h Opp. in
 agro Corin-
 thiaco, ubi
 Theseus
 suam pere-
 mit. i Per-
 riphetam la-
 tronem, Co-
 rypnetam dictum à κορυπή, clava. sed de his vide Plutarchi Thesea, & Dio-
 dorum lib. 5. k Qua Cephissus præterfuit Eleusina urbem Atticæ. l La-
 tronem, qui, ad lectum hospites emensus, breviores extendebat, lon-
 giores decurtabat. m Latronis, qui viatores in palæstra victos, au-
 etiam certare recusantes interfecit. Pausan. in Atticis. n Hiuc He-
 rax^u dicitur. Paus. Corinth. o Megaras, ab Alcathoo restaurata,
 postquam sublato Niso vastata fuissent à Minoe. Pausan. Attic. p A Le-
 lege ex Ægypto profecto condita. ibid. q Præcipitavit Theseus Scy-
 rona ex iisdem scopulis, è quibus viatores à se spoliatus, & lavare pedes
 coactos ipse pede in mare proculcasset. Plutarch. Thef. Strabo lib. 9.
 r Superabunt.

N
 Solli
 Gana
 Belli
 Classi
 u An
 Ante
 Quae
 Hinc
 = Pro
 Hinc
 = Flo
 Mar
 c Cyt
 Mut
 Nigr
 io Th
 lagi.
 lib. u
 ienqu
 que Se
 fulis
 tricof
 Ciofa
 nome
 insula

A
 Et d
 Gno
 Oeno
 Oeno
 E
 Turb
 Expe
 Qua

lib.
 mlla

Astr

Arne in monedulam. F A B. 24.

Nec tamen (usque adeo ^f nulla est sincera voluptas,

Sollicitumque aliquid lætis intervenit) *Aegeus*
Gaudia percepit nato secura recepto. 456

Bella parat Minos: qui quamquã milite, quamquam
Classe valet; patria tamen est ^t firmissimus ira,

^u Androgeique necem justis ulciscitur armis.

Ante tamen bello vires acquirit amicas: 460

Quaque patent aditus volucris freta classe pererrat.

Hinc ^x Anaphen sibi jungit, & ^y Astypaleia regna,

^z Promissis Anaphen, regna Astypaleia bello.

Hinc humilem Myconem, cretosaque rura Cimoli,

^a Florentemque Siphnon, Scyron, ^b planamque Seriphon, 465

Marmoreamq; Paron, quamq; impia prodidit Arne

^c Cythnon, & accepto, quod avara poposcerat, auro.

Mutata est in avem qua nunc quoq; diligit aurum,

Nigra pedes, nigris velata monedula pennis. 470

in Theseo, infidiis atque invidia Athenienses sustulerunt. ^x Ins. Cretici pelagi. ^y Altypalæan ins. Carpathii maris. ^z Desideratur hic versus in plerisque lib. nec uon Mss. meis. ^a Iacchino in Micylli conjecturam, ut legatur *Florentemque viri Siphnon*, quæ prius Meropia; vel *Florentemque auro Siphnon, planamque Ser.* namque auro aliquando claruit. Strab. Plin. Pausan. ut singulis insulis sua constant epitheta. vide 251. vers. 1.5. ^b Quæ tamen aspera & petricosa est. 242. v. lib. 5. ^c Ita mutandum censet Micyllus, cui subscribo, ex Ciofani lib. *Siphon & accepto*. tum ut insula hæc ab Arne prodita habeat nomen, tum conjungantur verba *prodidit & Mutata est*. & quia nihil ad has insulas *Aegæi maris* facit *Sithonia*.

Formicæ in homines sive Myrmidonas
 mutatæ. F A B. 25.

AT non ^d Oliaros, ^d Didymeque & ^d Tenos, &
Andros

Et ^d Gyaros, nitidaque ferax & Peparethos olivæ,

Gnossiacas juvere rates: latere inde sinistro

*Oenopiam Minos petit *Eacideia* regna.*

Oenopiam veteres appellavere: sed ipse

**Eacus* ^e *Eginam* genitricis ^f nomine dixit.* 475

Turba ruit, tantaque virum cognoscere fama

Expetit: occurrunt illi, Telamonque, minorque

Quam Telamon Peleus, & proles tertia Phocus.

Idæ riuq; Alceidv. Pindar. 3. Mthm. f Hinc orta Innois invidia, in-
missaque pestilentia.

f Apoll. 4. l.

Αλλὰ ἔδ' ἐν

ποτὶ Φύλα

δυναπέθειαν,

&c. Semper-

que è fonte

leporum Ma-

nat amari

aliquid.

t Pertinacis-

simus. Alii

leg. fortissi-

mus. ^u Filii

Minois, quem

in certamiis-

bus victorem,

ut Diodorus,

5. l. vel à pa-

tre missum

qui tributum

posceret, vel

ad studia ut

Philosophos

audiret, ut

Plutarchus

d Ins. hæ

maris Aegæi.

de quibus

consule Geo-

graphos.

e Huc enim

ex Phlonte

rapuit Iupi-

*ter *Eginam**

Alopi filiam.

οὐ δ' ἴς ἰά-

στυν Οἰκωλαῦ

εἰρηγῶν κο-

μῆστο, δῖον

Ipsæ

g Coudolens
 scil.
 h Minos, cu-
 jus imperio
 paruit Creta
 Ἰακάρωνος
 i Baeus Ae-
 giæ filius,
 hæc autē filia
 erat Alcopi
 Ἰ. Βοστωῖα.
 k Cretenfis.
 Lycus urbs
 Crete est.
 Ita Cydonia,
 Dictæa, Gnos-
 sia, Gortynia.
 ab urbibus
 Crete.
 l Principem
 legationis.
 m Quæ Mi-
 nerve Attice
 munus in cer-
 tamine de ur-
 bis nomine
 l. 6. v. 77.
 pacis item
 insigne. Paci-
 feræque ma-
 nu ramum
 præteodit
 oliuæ. Æn.
 lib. 8. Virg.
 n Medium
 Cephalum
 stipabant
 Clytus & Bu-
 tes duo
 filii Pallan-
 tis, qui unus
 ex filiis Pau-
 dionis. o Sce-
 ptro ianixus
 quam tenuit
 sinistra. Simul
 allusum ad
 etymon sce-
 ptri, à σκήπ-
 τω. p Abunde
 mihi militum
 est, quibus me
 tuear, & amicos juvem auxiliis. q Quo non sit necesse excusare se aut negare copias auxiliares. r Πλατωνίου ad Pectus descriptionem. cuius & expositum ex 1. lib. Thucydidis in sextum suum transtulit Lucretius. cuius & Homerum 2. Iliad. sequenti Virgil. 2. Georg. v. 478. & Æn. 3. 137. v. Seneca in Oedip. vers. 36. & 110. Lucan. 6. lib. 84. vers. Statius 1. Theb. 630. vers. Silius 14. 382. vers. quos comparat inter se Scaliger 5. lib. Poetics c. 11.

Ipse quoque egreditur tardus gravitate senili
 Æacus, & qua sit veniendi causa, requirit. 483
 Admonitus patris luctus & suspirat: & illi
 Dicta refert h rector populorum talia centum.
 Arma juves oro pro nato sumpta; piaque
 Pars sis militæ: tumulo solatia posco.
 Huic i Asopiades, Petus irrita, dixit, & urbi 485
 Non facienda mea: neque enim conjunctior ulla
 Cecropidis hæc est tellus. Ea fœdera nobis.
 Tristis abit; stabuntque tibi tua fœdera magno,
 Dixit: & utilius bellum putat esse mæari,
 Quam gerere, atq; suas ibi præconsumere vires. 490
 Classis ab Oenopus etiam nunc k Lyctia muris
 Spectari poterat: cum pleno concita velo
 Attica puppis adest, & portus intrat amicos,
 Quæ l Cephalum, patrisque simul mandata ferebat.
 Æacida longo juvenes post tempore visum. 495
 Agnovere tamen Cephalum, dextrasque dedere,
 Inque patris duxere domum. Spectabilis heros,
 Et veteris retinens etiam nunc pignora forma
 Ingreditur, ramumque tenens m popularis oliuæ,
 n Et dextra, lavaque duos atate minores, 500
 Major habet Clyton, & Buten pallante creatos.
 Postquam congressi, primi sua verba tulerunt
 Cecropide: Cephalus peragit mandata, rogatque
 Auxilium, fœdusque refert, & jura parentum,
 Imperiumque poti totius Achæidos addit. 505
 Sic ubi mandatam juvit facundia causam:
 Æacus, o in capulo regni nitente sinistra,
 Nec petite auxilium, sed sumite, dixit, Athena.
 Nec dubia vires: quas hæc habet insula, vestras
 Ducite, & omnis eat rerum status iste mearum. 510
 Robora non desunt: p superat mihi miles, & hostis
 Gratia diis, felix & q inexcusabile tempus.
 Imo ita sit Cephalus, crescat tua civibus opto
 Urbs, ait: Adveniens equidem modo gaudia cepi,
 Cum tam pulchra mihi, tam par atate juvenis 515
 Obvia processit: r multos tamen inde requiro,

Quos quondam vidi vestra prius urbe receptus.

Æacus ingemuit, tristisque ita voce locutus:

¶ Flebile principium melior fortuna secuta est.

Hanc utinam vobis possem memorare! sine ullo 520

Ordine nunc repetam: neu longa ambage morer vos.

¶ Ossa cinisq; jacent, memort quos mente requiris,

Et quota pars illi rerum periere mearum!

Dira lues populis ira Iunonis iniqua

Incidit^u exosa dictas à pellice terras. 525

¶ Dux^u visum est mortale malum, tantaque latebat

Causa nocens cladis, pugnatum est arte medendi:

¶ Exitium superabat opem, qua victa jacebat.

¶ Principio^u cælum spissa caligine terras

Pressit, & ignavos inclusit nubibus ætus: 530

¶ Dumque quater plenus explevit cornibus orbem

Luna, quater plenum tenuata retexit orbem,

Lethiferis calidi spirarunt astibus Austri.

¶ Constat & in fontes vitium venisse, lacusque,

Milliaque incultos serpentum multa per agros 535

Errasse, atque suis fluvios temerasse venenis.

¶ Strage canum primo, volucrumq; oviumq; boumq;

Inque feris subiti deprensa potentia morbi est.

¶ Concidere infelix validos miratur arator

Inter opus tauros, medioque recumbere sulco. 540

¶ Lanigeris gregibus balatus dantibus agros,

Sponte sua lanaque cadunt, & corpora tabent.

¶ Acer equus quondam, magnaq; in pulvere fama,

Degenerat; palma veterumque oblitus honorum,

Ad præsepe gemit morbo moriturus meriti. 545

¶ Non aper irasci meminit; nec fidere cursu

¶ Cervæ; nec armentis incurrere fortibus urfi.

Omnia languor habet: sylvisq; agrisque, visque

Corpora fæda jacent; vitiantur & odoribus aura.

Mira loquor. ¶ Non illa canes, avidaq; volucres, 550

Non cani tetigere lupi: & dilapsa liquefcunt,

bidus gravisque Auster per 4. menses continuos æstu suo corrumpit cæli tra-

ctam. ¶ Quia & aqua corrumpitur partim vitio aeris, partim à vene-

nohis serpentibus. ¶ Pecudes, ad terram prouæ & cerebro minus frigi-

dæ quam homines. τὰς βοῦδας ἰσχυρὰς καὶ κίνας ἀργύρας. Iliad. α. d. Cou-

fer his Virgilium 3. Georg. & supra citatos ad vers. 120. & comparationes

Scaligerianas 5. lib. poet. 11. cap. ¶ Pecudum, jumentorum, fera-

rum peste extinctarum, fetore. ¶ Τὰ δὲ ὄνρια καὶ τὰ κρόδα, ἐστὶν

ἀνθρώπων ἰπλάτος, πολλῶν ἀτόφων γυναικῶν, ἧ ἢ πρόσθε, ἢ γαστήρῳ

δεσφίετο. Thucyd. 2. ¶ Cadavera intacta à canibus ac vulturibus tabes

absorbent. Liv. lib. 41.

¶ Pestem omnia popula-

tem sequuta

restauratio

ex formicis.

¶ Illi quidem

quos deside-

ras mortui

sunt. ¶ Agri-

nam insulam

à pellice quâ

oderat deno-

minatam. v.

478. supra.

¶ Quamdiu

latebat nos

causa morbi,

nescios divi-

nitus fuisse

immisum,

medicam ex-

perti artem

contra tende-

bamus: sed

frustra.

¶ Causas

morbi ex-

promit, mox

lyptomata,

miseros pos-

tremito exit-

us. ¶ Cras-

sæ nubes im-

pediebant

benignitatem

Solis, quo

minus valeret

exhalare va-

pores, &

aera inertem

attenuare.

¶ Pigrum

aera tristem-

que non pur-

gabat, non re-

frigerabat

ventus alius,

dum mor-

h Εξήστ' ἢ
 αὐτὸς ὡς μάλιστ'
 καὶ ἡ συκο-
 μυδὴ ἐκ τῶν
 ἄγρων ἐς
 τὸ ἔσω καὶ
 ἔξω ἤρτων τὰς
 ὁμιλούσας.

Thucyd. Nec
 minimum
 partim ex
 agris, &c.
 Lucrer. 6.

ἢ Spectemus
 hic, inquit
 Scaliger,
 quid ad pu-
 ritate[m] Lu-
 cretii addide-
 rit Ovidius.

Principio
 caput incen-
 sum, &c.
 uterque ex
 Thucydide.

Πρῶτον μὲν
 τῆς κερφαλῆς.

Ἰερὰν ἰσχυρὰ,
 καὶ τῶν ἐφ' αὐ-
 λῶν ἰσχυρῶ-
 ῶν καὶ φλό-
 γων ἐλάμβαν-
 ον.

h Μητι
 τῶν πανυλεπ-
 τῶν ἱμετιῶν

καὶ σινδῶν
 τὰς ἐπιβολὰς,

ἀλλ' ἄλλο τι,
 ἢ γυμνῶν

ἀνίσχοντο.

Thucyd. 2.

l Medicus
 imperator.

Senec. 6. de
 Benef. 16. c.

m Sibi per-
 missi, quod
 iubet faci-
 unt.

n Ἡδίστα τ' αὖ
 ὅς ὕδαρ

ἰσχυρῶν σφαι-
 ραῖς εἰσπύου.

καὶ πολλοὶ δὲ φρίσσῃ, τῇ δὲ ἰψῇ ἰατρῶν συνιέμενας.

Thucyd. ibid.

o La-
 crymas inter
 que ad vers. 71. lib. 5.

q Suspensū undique, convexi.

Afflatuque nocent, & agunt contagia late.

h Pervenit ad miseros damno graviore colonos

Pestis, & in magna dominatur mœnibus urbis.

i Viscera torrentur primo : flammaque latentis 555

Indicium rubor est, & ductus anhelitus igni.

Aspera lingua tumet, tepidisque aërentia ventis

Ora patent, auræque graves captantur hiatu.

k Non stratum, non ulla pati velamina possunt ;

Dura sed in terra ponunt præcordia : nec fit 560

Corpus humo gelidum, sed humus de corpore fervet.

Nec l moderator adest : inque ipsos sæva medentes

Erumpit clades, obsuntque autoribus artes.

Quo propior quisque est, servitque fidelius agro,

In partem lethi citius venit : atque salutis 565

Spes abiit, finemque vident in funere morbi.

m Indulgent animi, & nulla, quid utile, cura est.

n Fontibus, & fluviiis, puteisque capacibus hærent :

Nec sitis est extincta prius, quam vita, bibendo. 570

Inde graves morbo nequeunt consurgere, & ipsis

Immoriuntur aquis, aliquis tamen haurit & illas.

Tantæque sunt miseris invisi radia lætæ ;

Profluunt, aut, si prohibent consistere vires,

Corpora devolvunt in humi, fugiuntq, penates, 575

Quisque suos : sua cuique domus sineſta videtur :

Et, quia causa latet, locus est in crimine notus.

o Semianimes errare viis, dum stare valebant,

Aspiceres ; o stentes alios, terraque jacentes ;

p Lassaque versantes supremo lumina motu, 580

Membræque q pendentis tendunt ad sidera cæli,

Hic, illic, ubi mors deprenderat, exhalantes.

Quid mihi tunc animi fuit ? aut quid debuit esse ?

Ni vitam odissem, & cuperem pars esse meorum.

Quo se cunque acies oculorum flexerat, illic 585

Vulgus erat stratum ; veluti cum patria motis

Poma cadunt ramis, agitataque ilicæ glandes.

Templa vides contra gradibus sublimia longis :

Iuppiter illa tenet. Quis non altaribus illis

Thucyd. ibid.

o La-
 crymas inter
 que ad vers. 71. lib. 5.

q Suspensū undique, convexi.

Irrita

Pro nau

r Non e

Inque

f Adm

Concip

Haud

Ipse eg

Cum f

Edidit

u Exig

Fibra

Perdi

Ante

x Am

Pars a

Morte

z Corp

Funer

Aut

a Inde

Dequ

Qui l

Nator

Nec l

Atto

Iupp

d Iffe

Nec

Aut

Ille n

Acc

Sign

80. e

ue pe

z Ne

extra

n Ne

πῶλοι

c Si

tur h

Afopi

lib. 6.

Irrita

Irrita thura dedit? quoties pro conjuge conjux, 590

Pro nato genitor, dum verba precantia dixit,

Non exoratis animam finivit in aris?

Inque manu thuris pars inconsumpta reperta est?

*Admoti quoties templis, dum vota sacerdos
Concipit, & fundit purum inter cornua vinum; 595*

Haud expectato ceciderunt vulnere tauri:

Ipse ego sacra Iovi pro me, patriaque, tribusque

Cum facerem natis; mugitus vixima ditos

Edidit, & subito collapsa sine ictibus ullis

Exiguo tinxit subjectos sanguine cultros. 600

Fibra quoque agræ notas veri, monitusque deorum

Perdiderat: tristes penetrant ad viscera morbi.

Ante sacros vidi projecta cadavera postes:

Ante ipsas, quo mors foret invidiosior, aras.

*Pars animam laqueo claudunt, & mortisque timo-
rem 605*

Morte fugant, ultroque vocant venientia fata.

Corpora missa neci nullis de more feruntur

Funeribus: neque enim capiebant funera porta

Aut inhumata premunt terras; aut dantur in altor

Indotata rogos. & jam reverentia nulla est: 610

Deque rogis pugnant, alienisque ignibus ardent.

Qui lacryment, desunt; indefletaque vagantur

Natorum, matrumque, animæ, juvenumque, senumque:

Nec locus in tumulos, nec sufficit arbor in ignes.

Attonitus tanto miserarum turbine rerum, 615

Iuppiter ô, dixi, si te non falsa loquuntur

Isse sub amplexus Æginæ Afopidos olim,

Nec te, magne pater, nostri pudet esse parentem:

Aut mihi redde meos; aut me quoque, conde supulcro. 620

Ille notam fulgore dedit, tonitruque secundo:

Accipio, sintque ista precor felicia mentis

Signa tua, dixi, qua das mihi pignoris omen.

v In aris & templis Deorum, quos non exoraverant.

f Saepe in honore Deum medio stans hostia ad aram, Inter cunctantes cecidit moribunda minitros. Virg. 3. Georg.

t Post libatam, avulsis setis; post immolatam, sale & farre fronti insperis; probata est hostia, viao, eoque mero, inter cornua fuso. u At vix suppositi tinguntur sanguine cultri, Summaque jejuna sanie infuscantur arena. Virg. ibidem.

x Τέ τι ἰσθῶ ἐν οἷς ἐσθῆ-
νῆτο, νεκρῶν
πλάσθην αὐτῆ
ἐναποθήσαν-
ται. Thu-
cyd. 2.

y Annoo hic furor est, ne moriari mori? Martial. 2. lib. epigr.

30. cujus tanta trepidatio fuit, ut pecuniam omnem in mare jufferit mergi, ne periret; classem cremari, ne incenderetur. Florus lib. 2. cap. 12.

z Non solito debitoque honore efferebantur mortui, neque exportandis extra urbem ad sepulturam satis patebant portæ aut numero aut spatio.

a Nec thure in rogam ingesto, nec collatis muneribus ab amicis. b Καὶ πῶλοι ἱ; ἀναστῶντες δίκας ἰσθῆσαντο σπῆναι τῶν ἐπιτηδεύων. Thucyd. 2.

c Si vera sunt quæ narrantur de te & Ægina. d Varie corrumpitur hic versus. Mariangelus ex Vaticano legit, Isse sub amplexus Æginæ Afopidos ignem. Iupiter in ignem mutatus compressit Æginam, vers. 112. lib. 6.

e Vtrum antiqua adeoque ramis raris? an ipsa rara, ut de semine Dodonaearum quercuum? f Firmamento omni; exauditis precibus.

g Laboribus. h Oaroi ὄραοι μύρμηκες ἑκηγεῖται ἰνδῶν ἱστῶν, Th; ἀνδρες ποταμῶν. Hesiodus in Theogonia.

i Formicas. It nigrum campis agmen, praedamque per herbas conuectat. Aeneid. 4. k Erectio assurgere corpore.

l Ciofanus, ex omnium librorum fide, contenti legendum esse, nihil. at in adibus. quod & Mss. mei agnoscunt. m Cuiusmodi jam diu non audieram.

n Alii properant. alii, proprie.

o Myrmidones ἢ κληθήσονται, οὗχ ὡς ὁ μῦθος, &c. Arguere non, ut est in fabulis, vocantur Myrmidones, quod populo peste absumpto, ex voto Aiaci, Iupiter formicas in homines mutarit: sed quod formicarum in morem terram fodiant, cum agriculturam exercentes, tum lateribus coctis destituti in antris subterraneis habitantes. Strabo lib. 8. p Gentem de formicis natam non fraudo nativo nomine, Myrmidonas ἢ μυρμηκῶν voco.

Forte fuit iuxta patulus e rarissima ramis
Sacra Iovi quercus de semine Dodonaeo.
Hic nos frugilegas aspeximus agmine longo 625
Grande onus exiguo formicas ore gerentes,
Rugosoque suum servantem cortice callem.
Dum numerum miror, totidem, pater optime, dixi,
Tu mihi da crues, & inania mœnia supple.

f Intremuit ramisque sonum sine flamine motis 630
Alta dedit quercus. Pavido mihi membra timore
Horruerant, stabantque comae; tamen oscula terra.
Roribusque dedi: nec me sperare fatebar;
Sperabam tamen, atque animo mea vota fovebam.

Nox subit, & 8 curis exercita corpora somnus 635
Occupat. ante oculos eadem mihi quercus adesse.
Et rami totidem, h totidemque animalia ramis
Ferre suis visa est; pariterque tremiscere motu,
i Granferuntque agmen subjectis spargere in arvis;
Crescere quod subito majus majusque videtur, 640
Ac se tollere humo, k rectoque assistere trunco,
Et maciem, numerumque pedum, nigrumque, colorem
Ponere, & humanam membris inducere formam.

Somnus abit, damno vigilans mea visa; querorque
In superis optis esse l nihil: sed in adibus ingens 645
Murmur erat, vocesque hominum exaudire videbar
m Iam mihi desuetas. Dum suspicor has quoque somni
Esse, venit Telamon n properus, foribusque reclusis,
Speque fideque, pater, dixit, majora videbis;
Egredere: Egredior, qualesque in imagine somni 650
Visus eram vidisse viros, ex ordine tales

Aspicio, noscoque. Adeunt, regemque salutant.
Vota Iovi solvo, populisque recentibus urbem
Partior; & vacuos priscis cultoribus agros:
o Myrmidonasque voco, nec p origine nomina frat-

do. 655
Corpora vidisti: mores, quos ante gerebant,
Nunc quoque habent. Parcum genus est, patiensque
laborum.

Qua-
nem det
es t

Quaestique tenax, & quod quaesita reservet.
 Hi te ad bella parer annis animisque sequentur :
 Cum primum, qui te feliciter attulit, Eurus 660
 (Eurvs enim attulerat) fuerit mutatus in Austros.

Cephalus & Procris. F A B. 26.

T Alibus, atque aliis longum sermonibus illi
 Implevere diem. & Lucis pars optima mensa
 Est data nox somno. Iubar aureus extulerat Sol :
 Flabat adhuc Eurvs, redituraque vela tenebat. 665
 * Ad Cephalum Pallante sati, cui grandior aetas ;
 Ad regem Cephalus, simul & Pallante creati
 Conueniunt : sed adhuc regem sopor altus habebat.
 Excipit Laocides illos in limine Phocus :
 Nam Telamon, fraterq; viros ad bella parabant. 670
 Phocus in interius spatium, pulchrosque recessus
 Cecropidas duxit, cum quis simul ipse resedit.
 Aspicit Aioliden, ignota ex arbore factum
 Ferre manu iaculum, cuius fuit aurea cuspis.
 Pauca prius medijs sermonibus ille locutus, 675
 Sum nemorum studiosus, ait, cadisque ferma.
 u Qua tamen e sylua teneas hastile recisum,
 Iamdudum dubito : certe, si fraxinus esset,
 Fulua colore foret; si cornus, nodus misset.
 Vnde sit ignoro : sed non formosus isto 680
 Viderunt oculi telum iaculabile nostri.
 Excipit Aetais e fratribus * alter : & usum
 Majorem specie mirabere, dixit, in isto
 y Consequitur quodcunque pe: it : fortunaque missum
 Non regit; & revolat nullo referente cruentum. 685
 Tum vero iuuenis z Nerens omnia quarit :
 Cur sit, & unde datum, quis tanti muneris autor.
 a Qua petit ille refert, & cetera nota; pudore,
 Qua tulerit mercede, silet; tactusque dolore
 Coniugis amissa, lacrymis ita fatur obortis : 690
 Hoc me, nate dea, (quis posset credere ?) telum
 Flere facit, facietque diu, si vivere nobis
 Fata diu dederint. hoc me cum coniuge chara
 Perdidit; hoc utinam caruissem munere semper !

nem ex Endeide Chironis vel Scironis filia habuit. a Cephalus respon-
 det ad ea quae petit & cetera nota, sed qua mercede acceperit, pra pudore
 tacet.

9 Diei pars
 major. Ma-
 riangelus
 leg. pars ul-
 tima.
 r Clytus &
 Butes ad ma-
 ne adeunt
 Cephalum
 utpote ma-
 jorem natu;
 omnes simul
 regem.
 f Et Peleus.
 z Venationis.
 u E quoli-
 guo.
 x Clytus,
 vel Butes.
 y Videtur
 ex aquifo-
 lia factum,
 cuius me-
 minit Plinius
 lib. 24. cap.
 13. Baculum,
 inquit, vel
 iaculum, ex
 ea factum,
 in quodvis
 animal emis-
 sum, etiam si
 citra cecide-
 rit defectu
 mittentis,
 ipsum per se-
 se recubita
 propius ad-
 labi.
 z Phocus,
 quem sustulit
 Aiacus ex
 Plamathe
 filia Nerei.
 Peleum enim
 & Telamo-

b Redi ad l. 5.
 vers. 31. c Al.
 varia. d Post
 celebratas
 nuptias.
 e Montis At-
 ticæ prope
 Athenas.
 f Κίερα. ὁ
 τῷ κάλλος
 ἴσως ὑπὸ
 Ημίρας ἡ-
 παυμένῳ.
 Gaultianus in
 Laconicis.
 Formosissi-
 mos autem
 quosque à
 Deabus rap-
 tos legere
 est apud
 Δειπνοσοφί-
 σταν l. 13. c. 2.
 g Sed &
 Aurora, à
 qua venie-
 bam, ipsa
 erat exem-
 plum adulte-
 ri. h Alter
 narratur hæc
 fabula ab
 Antonino
 Liberali.
 Κίφαλ. ὁ
 ἄριστος ἔ-
 μιν, &c.
 Cephalus
 Deionis filius
 Proctin
 Erechthei
 filiam in
 Thorico At-
 ticæ duxit.
 Erat is Ce-
 phalus juvenis forma & fortitudine excellens, cujus pulchritudine mota
 Aurora eum rapuit, sibi que maritum adscivit. Tum igitur Cephalus
 Proctin tentavit, an matrimonii fidem & illa servatura esset. Venatum ali-
 quando se ire simulat, ad Proctin autem mituit servum ignotum; qui
 magnam auri vim ferens, hoc ei à peregrino quodam ipsius amore ca-
 pto, dari ait, si sui copiam faceret. Proctis tenuit, sed cum duplum
 mitteretur, consentit. Cephalus ubi eam domum ingredi animadvertit,
 jamque ad se, quem alium putabat, accumbere: facem ardentem insert,
 ficinusque ejus arguit. 41. fab. Terzes 1. Chil. 20. narrat deprehensam
 à Cephalo cum Preleonte juvene, à quo acceperat auream coronam. Hy-
 ginus fab. 159.

b Proctis erat: si forte magis pervenit ad aures 695
 Orithyia tuas, c magna soror Orithyia:
 Si faciem, moresque velis conferre duarum,
 Dignior ista rapti. Pater hanc mihi junxit Erech-
 theus:
 Hanc mihi junxit amor. Felix dicebar, eramque.
 Non ita diis visum est: at nunc quosq; forsitan essem.
 Alter agebatur d post sacra jugalia mensis; 700
 Cum me cornigeris tendentem retia cervis
 Vertice e et summo semper florentis e Hymetti
 Lutea mane videt pulsas Aurora tenebris,
 f Invitumque rapit. Liceat mihi vera referre 705
 Pace dea, quod sit roseo spectabilis ore,
 Quod teneat lucis, teneat confinia noctis,
 Nestareis quod alatur aquis. Ego Proctin amabam,
 Peccatore Proctis erat, Proctis mihi semper in ore.
 Sacra tibi coitusque novos, thalamosq; recentes, 710
 Primague deserti refererebam fœdera lecti.
 Mota dea est; & siste tuas, ingrata, querelas,
 Proctin habe, dixit: quod si mea provida mens est,
 Non habuisse voles; meque illi irata remisit.
 Dum redeo, mecumque dea memorata retracto, 715
 Esse metus caput, ne jura jugalia conjux
 Non bene servasset: Facies etasque jubebant
 Credere adulterium: prohibebant credere mores.
 Sed tamen abfueram; & sed & hæc erat, unde re-
 dibam,
 Crimnis exempli: sed cuncta timemus amantes. 720
 h Quarere quod doleam statuo, donisque pudicam
 Sollicitate fidem, favit huic Aurora timori,
 Inmutatque meam (videor sensisse) figuram,
 Palladasque in eo non cognoscendus Athenas,
 Ingrediorque domum. Culpa domus ipsa carebat. 725

Castaque signa dabat, dominoque erat anxia raptō.

Vix aditus, per mille dolos, ad Erechrida factus.

Vi vidi, obstupui, meditataque pene reliqui
Tentamenta i fide: male me, quin vera faterer,
Continuus, male quin, ut oportuit, oscula ferrem. 730

Tristis erat: sed nulla tamen formosior illa

Esse potest tristi, desiderioque dolebat
Conjugis erepti. Tu collige, qualis in illa
Phoece, decor fuerit, quam sic dolor ipse decebat.

Quid referam, quoties tentamina nostra pudici 735

Reppulerint mores? quoties, Ego, dixerit, uni
Servor, ubicunque est? uni mea gaudia servo.

Cui non ista k fide satis experientia sano
Magna foret? Non sum contentus, & in mea pugno
Vulnera; dum census dare me promitto, loquen-
do, 740

Muneraque augendo, tandem dubitare cōegi.

Exclamo, Mala! pectora detego; testis adulter,

Verus eram conjux: me perfida teste teneris.

Illam nihil: tacito tantummodo vilita pudore
Insidiosa malo cum conjuge limina fugit, 745

Offensaque mei genus omne porosa virorum,

Montibus errabat, studiis operata Diana.

Tum mihi deserto violentior ignis ad ossa

Pervenit: orabam veniam, & peccasse fatebar,

Et potuisse datis simili succumbere culpa 750

Me quoque muneribus, si munera tanta darentur.

Hac mihi confesso lasum prius ulta pudorem

Redditur, & dulces concorditer exigit annos.

Dat mihi prater ea, tanquam si parva dedisset
Dona, canem munus: quem cum sua traderet illi 755

Cynthia, Currendo superabit, dixerat, omnes.

Dat simul & jaculum, o manibus quod cernis ha-
bere.

La fera poterat evitare, verum omnes iis capiebantur. — n — His sumptis, Procris Thoricum Atticæ venit ubi Cephalus habitabat, & ei in venatione occurrit; sed mutato, ita ut à nemine agnosceretur, habitu. Cephalus animadvertens se venando nihil consequi, Procris omnia, jaculi istius desiderio captus est. Procris id ei promisit concubitus conditione. Quam ubi ille accepisset, Procris se prodidit, eique exprobravit, quod neque ac ipsa peccasset. Canem quidem & jaculum Cephalus accepit. Liberalis ibidem. • Aud. Naugrius edidit, Quod nos, ut cernis, habemus.

i Pro fidei

Archaismus.

Agellius lib.

9. cap. 14.

Libra die

somnique pa-

res ubi fere-

cerit horat.

Virg. 1.

Georgic. re-

spice vers.

341. lib. 3.

k Ut modo

vers. 733.

nisi audire

malis Giofa-

num ex Vati-

ciano. Cui

non ista sa-

tis fidei.

l Varias hu-

jus versus

lectiones ad-

fert Giofana-

mus. inter

alias hanc

probat, quam

ex meis unus

habet. Ex-

clamo, male

facta nego;

male factus

adulter.

m Procris

ut habet Ant.

Liberalis

fab. 41. præ

pudore Cep-

halum deser-

ferit, & ad

Minoem Cre-

ta regem

confugit,

&c. Ab eo

jaculum &

canem acci-

pit, quæ nul-

p Najadas,
aut Thrias
nymphas
Apollinis nu-
trices, aut etiã
Nymphas Ci-
zheronidas
(quæ in antro
Sphragidio
vaticinaban-
tur, ut Pausa-
nias in Boco-
ticiis) consul-
tas de oracu-
lorum respon-
sis, ideoque
suas fortès
neglectas; fa-
numque deje-
ctum indigna-
ta Themis
vulpè immisit
quæ Theba-
norum agros
& pecora in-
festaret. à
Baccho im-
missam refert
Pausanias in
Bocoticiis. de
Themidis
oraculo, vide
quæ ad 30.
vers. lib. 1.

¶ Alii leg. Cef-
sit & exitio
multis pecorib;
sibi que. Rurico-
la pavere fe-
ram. Plautus
versio Græca
agnoscit le-
tionem, peco-
rumque suum-
que. καὶ πρὸς
λαί: ἃς ἐλάσθου

προβάτων καὶ γέρων γέρον, interpretati. narrat Ant. Liberalis fab. ult. ræ
puisse pueros Cadmeorum: eique puerum trigesimo quoque die expositum,
quem illa ablatum devorabat, ὅστις ἐλάσθου Τραχίης Ἰφικλίου. Paus. Bocotic.
¶ Al. Rurigena. hinc Plauti in aenide. Ἰδούτω ὃ καὶ ἐλίσθωσ Ἰφικλίου. s. Ho-
minum, plagarum, retium, formidinum circumductu. vide quæ nos ad primam
scen. Hippolyti Senecæ. ¶ Lorum quo tenebatur, vel ipsam copulam. ¶ Vul-
pem haec Theumelliam à Thebanorum vico Teumello vocat Pausan. in
Bocot. Palephatus & Tzetzes 1. Chil. 20. Hi virum ajunt fuisse cui nomen Alo-
pex. qui à Thebanorum rege propter astutiam suspectus & urbe expulsus vali-
da militum manu Teumellum collem occupavit. hunc Cephali auxilio adju-
tos Thebanos tandè devicisse. Tzetzes addit Canem hunc virum fuisse quo usus est
conciliatore Cephali & Procridis Minos. eundem, cum triremi veloci insequer-
etur Alopeca, utrumque fractis navibus perisse in petris marinis,

Fera & canis in saxum. F A B. 27.

MVneris alterius qua sit fortuna requiris?
Accipe mirandum: novitate movebere facti.
Carmina P Naiades non intellecta priorum 760
Solvunt ingenii; & præcipitata jacebat,
Immemor ambagum vates obscura suarum,
Scilicet alma Themis; nec talia liquit inulta.
Protinus Aoniis immissa est bellua Thebis,
¶ Cessit & exitio multis: pecorique, sibi que 765
¶ Ruricola pavere feram. Vicina juvenus
Venimus, & latoꝝ indagine circum agros.
Illa levi velox superabat retia saltu:
Summaque transibat positarum lina plagarum.
Copula detrahitur canibus, quos illa sequentes 770
Effugit, & cœtum non sequebat alite ludit.
Postor & ipse meum consensu Lalapa magno;
(Muneris hoc nomen) iam dudum vincula pugnat
Exuere ipse sibi colloque morantia tendit.
Vix bene missus erat, nec jã poteramus ubi esset, 775
Scire; pedum calidus vestigia pulvis habebat:
Ipse oculis ereptus erat. Non ocyor illo
Hasta; nec exuta contorto verberè glandes;
Nec Gortyniaco calamus levis exit ab arcu.
Collis apex medii subjectis imminet arvis. 780
Tollor in hunc, capioque novi spectacula cursus.
Quo modo deprendi, modo se subducere ab ipso
Vulnere visa fera est; nec limite calida recto,
In spatiumque fugit; sed decipit ora sequentis,
Et redit in gyrum, ne sit suus impetus hosti. 785
Imminet hic, sequiturque parem; similisque tenenti
Non tenet, & vanos exercet in aere morsus.
Ad jaculi vertebat opem; quod dextera librat
Dum mea, dum digitos amentis addere tento;

Lumi-

Lumina deflexi, revocataque rursus eodem 790
 Rettuleram: & medio (mirum) duo marmora campo
 Aspicio; fugere hoc, illud latrare putares.
 Scilicet invictos ambos certamine cursus
 Esse deus voluit, si quis deus affuit illis. 794

Procris à Cephalo imprudenter interempta.

F A B. 28.

HAttenu, & tacuit. jaculo quod x crimen in
 ipso est?

Phocus ait. Taculi sic crimina reddidit ille.
 y Gaudia principium nostri sunt, Phoece, doloris.
 Illa prius referam. juvat ô meminisse beati
 Temporis, *Æacide*: quo primos rite per annos
 Conjuge eram felix, felix erat illa marito; 800
 Mutua cura duos, & amor socialis habebat.
 z Nec Iovis illa meo thalamos praeferret amori,
 Nec me quæ caperet, non si Venus ipsa veniret,
 Vlla erat: aequales urebant pectora flamma.
 Sole fere radiis feriente cacumina primis 805
 Venatum in sylvas juveniliter ire solebam:
 a Nec mecum famuli, nec equi, nec naribus acres
 Ire canes, nec b lina sequi nodosa solebant.
 Tutus eram jaculo: sed cum satiata ferina
 Dextra cadis erat; repetebam frigus, & umbram, 811
 Et, quæ de gelidis exibat vallibus, auram.
 Aura petebatur medio mihi lenis in aestu,
 Auram expectabam: requies erat illa labori.
 Aura (recordor enim) venias, cantare solebam,
 Meque juves, intresque sinus gratissima nostros, 815
 Vtique facis, c relevare velis, quibus urimur, aestus.
 Forsitan addideram (sic me mea fata trahebant)
 Blanditias plures, & Tu mihi magna voluptas,
 Dicere sum solitus, Tu me reficisque, fovesque;
 Tu facis, ut sylvas, ut amem loca sola, meoque 820
 Spiritus iste tuus semper capiatur ab ore.
 d Vocibus ambiguus deceptam præbuit aurem
 Nescio quis, nomenque aura tam saepe vocatum,
 Esse putat Nympha: Nympham mihi credit amari.

voluisse nostrum tot in eadem vicinia versus claudere uno verbo solebant. 814.
 816. 822. b Retia rara plagæ. 4. Æn. c Quæque meos relevat aestus, cantare
 solebat. Accipienda sunt nobilis aura venit. Ovid. 3. de Arte. d Conjugis ad ti-
 midas aliquis male sedulus aures Auditos memori detulit aures sonos. ibid.

H 5

Crimi-

x Dixerat
 supra v. 695.
 Hoc telum
 me flere facit.

y Ita Diis
 placitum, vo-
 luptati ut
 incertor comes
 consequatur.
 Plautus in
 Amphitryo-
 ne. & v. 457.
 supra, Solli-
 citumque a-
 liquid lætis
 intervenit.

z Nulli fe di-
 cit mulier
 mea nubere
 malle, Quam
 mihi; non si
 se Iupiter ipse
 petat. Dicit:
 sed mulier
 cupide quod
 dicit amanti,

in vento &
 rapida scri-
 bere oportet
 aqua. Catul-
 lus 71. epigr.
 a Herc. Cio-
 fausus ex uno
 suo, duobus
 Vaticanis &
 uno Cælest.
 in lectionem
 hanc asserit.

Nec mecum
 famulos, nec
 equos, nec
 naribus acres
 Ire canes, nec
 lina sequi no-
 dosa sine-
 bam. Quam
 lect. in vet.

quibusdam
 Mariangelus
 invenit. & e-
 go in uno Ms.
 meo, quæ in-
 genuam cre-
 do; neq; enim

e Procris ut accepit nomen, quasi pellicis, aure; Excidit, & subito mota dolore fuit. * Ficto & emérito. f Auræ, quod non minus illi fatale, quã Aurora prius, namque Procris timeus Auroram, ut habet Hygin. fab. 189. matutino tempore secuta eum, ut observaret, inter virgulta delituit, quæ virgulta cum Cephalus moveri vidit, jaculum inevitabile misit, & Procrin conjugem suam interfecit.

g Voti compos, fatiatus cæde feratū. h Surgit, & oppositas agitato corpore frondes Movit in amplexu uxoritura viri. Ille seramsonuisse ratus, juveniliter arcum Corripit.

i Hei mihi, conclamat, fixisti pectus amicum; Hic locus à Cephalo vulnera semper habet. k Inferos, ad quos jam moritura hinc migro. l Si bene quid de te merui, sicut aut tibi quicquam Dulce meum. Dido Virg. 4. Æn. m Nomine suspectam mihi spiritus exit in auram: Tam morior. n Al. incubere. o Ex pectore lapsus Excipitur miseri spiritus ore viri. Hoc autem ex more veterum apud quos parens, conjux, amicus ut quisque erat charior, expirantem deosculatus, extremum halitum & fugientem animam ore excipiebat. Et extremum si quis super halitus erat, Ore legam, Anna Didonis soror, 4. Æn. id.

Criminus extemplo fisci temerarius index 829
 Procrin adit, linguaque refert audita susurra.
 Credula res amor est. e Subito collapsa dolore,
 Ut mihi narratur, cecidit; longoque resecta
 Tempore, se miseram, se sati dixit iniqui:
 Deque fide quæstia est. f, crimine concita * vano, 830
 Quod nihil est, metuit, metuit sine corpore f nomen,
 Et dolet infelix, veluti de pellice vera.
 Sape tamen dubitat, metuitque miserima falli,
 Indicioque fidem negat: g, nisi viderit ipsa,
 Damnata sua non est delicta mariti. 835
 Postera depulerant f Auroræ lumina noctem:
 Egredior, sylvasque peto, & victorque per herbas,
 Aura veni, dixi, nostroque medere labori.
 Et subito gemitus inter mea verba videbar
 Nescio quos audisse: veni tamen optima dicens, 840
 h Fronde levem rursus strepitum faciente caduca
 Sum ratus esse feram, telumque volatile missi.
 Procris erat; medioque tenens in pectore vulnus,
 i Hei mihi! conclamat, Vox est ubi cognita fide
 Conjugis: ad vocem præceptis, amensque, cucurri, 745
 Semianimem, & sparsas sædantem sanguine vestes,
 Et sua (me miserum!) de vulnere dona trahentem
 Invenio, corpusque meo mihi charius ulnis
 Mollibus attollo, scissaque à pectore veste
 Vulnere sava ligo, conorque inhibere cruorem: 850
 Neu me morte sua sceleratum deserat, oro.
 Viribus illa carens, & jam moribunda, coegit
 Hac se pauca loqui; Per nostri sædera lecti,
 Perque deos supplex oro, superosque, k meosque,
 l Per si quid merui de te bene, perq, manentem 855
 m Nunc quoque, cum pereo, causam mihi mortis amore,
 Ne thalamis auram patiari n incumbere nostris.
 Dixit: & errorem tum denique nominis esse
 Et sensi, & docui. Sed quid docuisse juvabat?
 Labitur, & parva fugiunt cum sanguine vires: 860
 Dumq, aliquid spectare potest, me spectat, o in me

o in me

Infelicem animam, nostroque exhalat in ore :
 Sed vultu p̄ meliore mori secura videtur.
 Flentibus hac lacrymans heros memorabat: & (ecce!)
 Æacus ingreditur duplici cum prole, novoque 865
 Milite; quem Cephalus cum fortibus accipit armis.

p Ante diem morior, sed nulla pellice læsa; Hoc faciet positam te mihi terra levem.

Hæc eadem Procris. 3. de Arte

LIBER VIII.

Nisus rex in Halizetum, & Scylla in Cirim.

FABULA I.

IAm nitidum retegente diem, noctisque fugante
 Tempora Lucifero, cadit Eurus, & humida surgunt
 Nubila. dant placidi cursum redeuntibus Austris
 a Æacidis, Cephaloque, quibus felicit er acti
 Ante expectatum portus tenuere petitos.
 Interea Minos b Lelegeia litora vastat,
 Prætentatque sui vires Mavortis in urbe
 c Alcathoe, quam Nisus habet: cui splendidus ostro
 Inter honoratos medio de vertice canos
 Crinis inhærebat, magni fiducia regni.
 Sexta resurgebant Orientis cornua Luna:
 Et pendebat adhuc belli fortuna, digne
 d Inter utrumque volat dubiis victoria pennis.
 Regia turris erat e vocalibus addita muris,
 In quibus auratam proles Latonia fertur
 Deposuisse lyram: saxo sonus ejus inhasit.
 Sæpe illuc solita est ascendere filia Nisi,
 Et petere exiguo resonantia saxa lapillo,
 Tunc cum pax esset: bello quoque sæpe solebat
 Spectare ex illa rigidi certamina Martis.
 20 Tamque mora belli procerum quoque nomina norat,
 Armag, equosq, habitusq, f Cydoniasq, pharetras.

5 Arginensi militi ab Æaci filiis conscripto. Nam Telamon fraterque viros ad bella parabant. 674. v.l. præced. b Megarensia à Lelege qui ab Ægypto advena Megaras restauravit, incolasque à se Lelegas nominari voluit. cujus nepotem Scironem & Nisum de regno disceptantes arbitrum elegerunt Æacium, is regnum Niso adjudicavit. Pausan. in Atticis. c Megaris, etiam ab Alcathoo

thoo restauratis & munitis. d Nisus Ἰταγλάης, Ἀλκῆος καὶ Μίνωος ἱστορῆς, ὁ καλεῖται Νίσω. Romana victoria optime consuluit fulmen, alas illi decutiens. Nix ἢ φέγγυς ἀπὸ τοῦ ἕλκεος. Anthol. 4. e Alcathoo Megaras incoisibus ciogenti operam navalis Apollo lyram deposuit. sonus autem lyrae in lapides subjectos transit. ita ut si quis calculo eos percusserit, eundem, quem pulsæ fides, sonum reddunt. Pausan. Att. Sæpe lapis recipiat Cyllenia munera pulvis, Et veterem sonitu Phœobi testatur amorem. Ciris. f Creteuses à Cy

2 Minois,
 Iupiter enim
 ex Europa
 suscepit Mi-
 noa, Radamā-
 thum, & Sar-
 pedonem, ut
 habet Hero-
 dorus in Clío,
 quem tamen
 Homerus Iovis
 & Laodamia
 filium
 fuisse scribit
 Iliad. 16.
 h Ehippiiis
 variorum co-
 lorum.
 i Vix sui iur-
 is & arbitrii,
 vix mentis
 compos erat
 Scylla, cui
 omnis cultus,
 gestus omnis
 placebat, ipsa
 arma pronun-
 ciabantur fe-
 licia.
 k Cretæ hæc
 τομυόλων
 eximia fue-
 runt urbes
 Cydon Cnos-
 sus, Gortyn,
 Lyctus, mons
 Dictæ. atque
 hinc poetis
 Cretæ epi-
 thera.
 l Et sane re-
 gum liberi
 obsides ple-
 rumque pacis
 & foederum
 pigubra po-
 scebantur o-
 lium & daban-
 tur. m Europa, ad v. 23. supra. n Perfec-
 te felix. Ternarius quippe nu-
 merus perfectus habebatur. o Tribus modis apud veteres nuptiæ fiebant. 1. Vna,
 si mulier per annum unum cum viro, licet sine legibus fuisset; 2. Farre vel Con-
 farreations, cum per Pontificem Max. & Dialem Flaminem per fruges & molam
 fallam conjungebantur: ex quibus nuptiis Patrimi & Matrini appellabantur.
 3. Coenuptione, atq; in manum conventionem, cum illa in filia locum, maritus in
 patris veniebat; ut si quis prior fuerit defunctus, locum hereditatis justum al-
 teri faceret. Servius Petri Danielis. Formulas vide apud Brissonium lib. 6.
 p Voti compos, ut veis. 30. infra, & 751.

Noverat ante alios faciem & ducis Europæ;
 Plus etiam, quam nosse sat est. Hac iudice, Minos,
 Seu caput abdiderat cristata casside pennis, 25
 In galea formosus erat; seu sumpserat ære
 Fulgentem clypeum, clypeum sumpsisse decebat;
 Torserat adductis hostilia lenta lacertis,
 Laudabat virgo junctam cum viribus artem;
 Impositis calamus patulos sinuaverat artus, 30
 Sic Phæbium sumptis jurabat stare sagittis.
 Cum vero faciem dempto nudaverat ære,
 Purpureusque albi h stratis insignia pictis
 Terga premebat equi, spumantiaque ora regebat,
 Vix sua, vix sane virgo Nisïa compos 35
 Mentis erat: felix jaculum, quod tangeret ille,
 Quaque manu premeret, felicia fræna vocabat,
 Impetus est illi (liceat modo) ferre per agmen
 Virgineos hostile gradu: est impetus illi
 Turribus è summis in k Gnosïa mittere corpus 40
 Castra, vel aratas hosti recludere portas,
 Vel si quid Minos aliud velit. Virque sedebat
 Candida k Dictæi spectans tentoria regis,
 Later, ait, doleamne geri lacrymabile bellum,
 In dubio est. Doleo, quod Minos hostis amanti est; 45
 Sed, nisi bella forent, nunquam mihi cognitus esset:
 l Me tamen accepta poterat deponere bellum
 Obside; me comitem, me pacis pignus haberet.
 Si m qua te peperit talis, pulcherrime regum,
 Qualis es ipse, fuit; merito Deus arsit in illa. 50
 O ego n ter felix! Si pennis lapsa per auras
 Gnosïaci possem castris insistere regis,
 Fassaque me, flammamq; meas, Qua dote, rogarem,
 Vellent o emi; tantum patrias ne posceret arces:
 Nam pereant potius sperata cubilia, quam vim 55
 Proditione p potens; quamvis saepe utile vinci
 Victoris placidi fecit clementia multis.

Iusta gerit certe pro nato bella perempto:
 Et causaque valet, causamque tuentibus armis.
 Vi puto vincemur. Qui si manet exitus urbem; 60
 Cur suae hac illi referet mea mania Mavors,
 Et non noster amor? Melius sine caede, moraque,
 Impensaque sui poterit superare cruoris.
 Nam metuo certe, ne quas tua pectora, Minos,
 Vulneret imprudens. quis enim tam durus, ut in te 65
 Dirigere immitem non inscius audeat hastam?
 Coepa placent: & stat sententia tradere mecum
 Dotalem patriam, sinemque imponere bello.
 Verum Velle parum est. Aditus custodia servat,
 Claustraq; portarum genitor tenet: hunc ego solum 70
 Infelix timeo, solus mea vota moratur.
 Dii facerent sine patre forem! Sibi quisq; profecto
 Est deus: signavis precibus fortuna repugnat.
 Altera jamdudum, succensa Cupidine tanto,
 Perdere gauderet quodcumque obstaret amoris. 75
 Et cur ulla foret me fortior? Ire per ignes,
 Et gladios ausim; nec in hoc tamen ignibus ullis,
 Aut gladiis opus est: opus est mihi crine paterno.
 Ille mihi est auro pretiosior, illa beatam
 Purpura me, votique mei factura potentem. 80
 Talia dicenti curarum maxima nutrix
 Nox intervenit: tenebrisque audacia crevit.
 Prima quies aderat, qua curis fessa diurnis
 Pectora somnus habet. Thalamos taciturna paternos
 Intrat & (heu facinus) u fatali nata parentem 85
 Crine suum spoliat, pradaque potita nefanda

q Androgeo ab Atheniensibus ex invidia & invidiis caeso. 7. lib. vers. 451.
 r Ergo animus, qui, ut ego dico, divinus est, ut Euripides auder dicere, Deus est. Cic. 1. Tusc. quaest. Diina hunc ardorem mentibus addunt Euryale? an sua cuique Deus sit dira cupido? Nisus Virgilian. 9. Aeneid. Animus humanus etiam nunc in corpore situs Daemon nuncupatur. Apulejus de Deo Socratis. Prope est a te Deus, tecum est, intus est. Seneca 41. Epist. Miraris hominem ad

deos ire? Deus ad homines venit. Imo, quod propius est, in homines venit. Nulla sine Deo mens bona est. Seneca Epist. 73. Dextra mihi Deus est & telum quod missile libro. Mezentius 10. Aeneid. f Fortunam Laedemontii admota manu invocabant. Hesiodus praecipit agricolae, ut stivam manu tenens vota nunciper Diti ac Cereri. Ajax sese ad arma componens invocat Deos. Iliad. 9. non Perseum fugientem in Pyden ex praelio, hoc praetextu, ut Diis sacrificaret; sed Paulum Aemylum stricto ense precantem pognantem exaudivere Dii, illique victoriam concessere. Plutarchus in Aemyllo. Fortuna fortes metuit, ignavos premit. Seneca Med. 159. r Nisus Martis, sive ut alii Deionei, filius (inquit Hyginus 198. fab.) rex Megarensium, in capite crinem purpureum habuisse dicitur. cui ab oraculo responsum fuit, tandiu eum regnaturum, quandiu eum crinem custodisset. Eruditus nescio quis, Pterio susceptus, addit Hieroglyphicum virginis cui abscissi capilli: meminitque Sampsonis cuius robur in capillis: & Nisus, inquit, non prius a Minoe interfici potuit, quam illi a filia ejus fatalis pilus abscinderetur. u Crinis hic fatalis significat secretum Nisi consilium, quod in capite summo. Hoc autem hostibus prodito, quid superest, nisi urbis expugnatio? Georg. Sabinus, apud quem vide similem historiam de Romilda Foro Iulienfi,

κ Ad patri-
cidarum sup-
plicium allu-
sum volunt.
de eo Cicer.
in oratione
pro Roscio
Amerino.

γ Mons Idæus
ubi, & gentis
eunabula no-
stræ Æn. 3.
Callimachus
hymno ad
Iovem. Gy-
rald. Syu-
tagm. 1.

ζ Orbis pro
imperio & di-
tione sumi-
tur. α Non
nihil est quod
Ciofanus sug-
gerit. impelli
remige puppes.

β Vestigia
plane Virgi-
liana. Mene
fugis? &
mox. Nec te
noster amor,
nec te data
dextera quon-
dam, Nec
moritura, &c.
4. Æneid.

ε Nam quo
me referam?
quali spe per-
dita nitur?
Idæosue pe-
tam montes?
an gurgite
vastò, &c. An
patris auxi-
lium sperem?
Ariadne a-
pud Catul-
lum. Quid

moror? an mea Pymalion dum mœnia frater Destruat? aut captam ducat
Getulus Iarbas? Dido Virg. d Hinc Medea Senecæ: Quascunque aperui tibi
vias, clusi mihi. Quo me remittis? v. 458. e Nec tibi Diva parens, generis
nec Dardanius autor, Perfide; sed duris genuit te cautibus horrens Caucasus,
Hyrcanæque admorunt ubera tigres. Æn. 4. Quamnam te genuit sola sub rupe
Iæana? Quod mare conceptum spumantibus expuit undis? Quæ Syrtis, quæ
Scylla vorax, quæ vasta Charibdis? Catul. 65. epigr. Homerum secuti omnes;
Ὁμήρου δὲ ἀπὸ τοῦ ἑσπερίου, &c. ll. 16.

Fert secum spoliū sceleris, progressaque porta
Per medios hostes (meriti fiducia tanta est)
Pervenit ad regem; quem sic affata paventem est:
Suasit amor facinus, proles ego regia Nisi 90
Scylla tibitrado patrī amque, meosque penates.
Pramia nulla peto, nisi te. Cape pignus amoris
Purpureum crinem, nec me nunc tradere crinem,
Sed patrium tibi, crede, caput: scelerataque dextra
Munera porrexit. Minos porrecta refugit, 95
Turbatusque novi respondit imagine facti:
Dii te summoveant, o nostri infamia seclis!
x Orbe suo tellusque tibi, pontusque negetur!
Certe ego non patiar γ Iovis incunabula Creten,
Quis meus est ζ orbis tantum contingere monstrum.
Dixit: & ut leges capti justissimus autor 101
Hostibus imposuit, classis retinacula solvi
lussit, & aratas a impleri remige puppes.
Scylla, freto postquam deductas nare carinas,
Nec prestare ducem sceleris sibi pramia vidit, 105
Consumptis precibus violentam transit in iram.
Intendensque manus passis furibunda capillis,
b Quo fugis, exclamat, meritorum autore relicta?
O patriæ pralate meæ, pralate parenti!
Quo fugis immiti? cuius victoria nostrum 110
Et scelus, & meritum est. b Nec te data munera, nec te
Noster amor movit, nec, quod spes omnis in unum
Te mea congesta est? c Nam quo deserta revertar?
In patriam? Superata jacet. Sed finge manere:
Proditione meâ clausa est mihi. Patris ad ora, 115
Quæ tibi donavi? Cives odere merentem,
Finitimi exemplum metuunt. d obstruximus orbem
Terrarum nobis, ut Crete sola pateret.
Hanc quoque si prohibes, & nos, ingrata, relinquit,
e Non genitrix Europa tibi est, sed inhospita Syrtis,
Armeniaq, tigres, Austroq, agitata Charybdis. 121
Nec love tu natus, nec mater imagine tauri

*Lusa tua est; generis falsa est ea fabula: verum
Et ferus, & captus nullius amore iuvenca,
Qui te progeniuit, taurus fuit. Exige pœnas, 125
Nise pater, gaudete malis modo prodicta nostris
Mœnia: nam, fateor, merui, & sum digna perire,
Sed tamen ex illis aliquis, quos impia lasi,
Me perimat: cur, qui vicisti crimine nostro,
Insequeris crimen? scelus hoc patriaque patriq; 130
Officium tibi sit. Te vero conjuge digna est,
Quæ torvum & ligno decepit adultera taurum,
Discordemque utero factum tulit. Ecquid ad aures
Perveniunt mea dicta tuas? an inania venti
Verba ferunt, iidemque tuas, ingrata, carinas? 135
Iam jam Phasiphaën non est mirabile taurum
Præposuisse tibi: plus tu feritatis habebas:
Me miseram! properare iuvat, divulsæque remis
Vnda sonat, mecumque simul mea terra & recedit,
Nil agis, ô frustra meritorem oblite meorum! 140
Insequar invitum, puppimque amplexa recurvam
Per freta longa trahar. Vix dixerat: h̄ insilit undis,
Consequiturque ratem, faciente cupidine vires,
Gnossiacæque haret comes invidiosa carina. 144
Quam pater ut vidit, (nam jam pendebat in auras,
Et modo factus avis fulvis Halitæus in alis)
Ibat, ut hærentem rostro laceraret adunco.
Illa metu puppim dimisit, & aura cadentem
Sustinuisse levis, ne tangeret aquora, visa est.
Pluma fuit: plumis in avem mutata vocatur 150
Ciris, & à k̄ tonso est hoc nomen adepta capillo.*

vocant. hodie si quando avis ea piscem illum natantem conspexerit, mittit se in aquam, raptumque unguibus dilaniat. In avem alii. Virg. 1. Georg. Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. Quacunque illa levem fugiens secat mœthera pennis, &c. h̄ ἄνω τῆς κίρκου.

De Ariadnes corona in sidus cœleste. F A B. 2.

Vota Iovi Minos taurorum sanguine centum
Solvit, ut egressus ratibus Curetida terram
Contigit, & spoliis decorata est regia fixis.

vagitem cymbalis pulsatis atque æris crepitu dissimulabant. vide quæ nos ad Herculeum Oetœum Senecæ v. 1376. unde orti sint, unde dicti, an iidem qui Corybantæ, Cabiri, Idæi, Telchines, Dactyli. videatur Strab. l. 10. Diodor. 4. l. c. de Saturn. l. 5. c. de Creta Gyrard. 1. Syntagm. Athenæus 12. l. 6. c. Pausan. E. liac. priorib. 20 Ex more victoris. ad Virg. 7. Æn. v. 183. & 11. l. 4. v. Inven. 10. Satyr. 5.

f Infra v. 156.
g Lib. 6. vers.
512.

h Tunc suspensa novo riu crine, ut censet

Ant. Delrius de navibus altis, Per mare cœruleum trahitur Niseia virgo. Nescio cujus Ciris. Sed

Apolodorus 3. l. Minos Megaris positus virginem vincam pedibus e puppi in mare dejectam meruit. Illa, inquit Hyginus, se in mare præcipitavit. fab. 198.

i Nisus dum filiam persequitur, ut habet Hyginus dict. fab. in halixetom i. e. aquilam mariam versus est. Scilla filia in piscem quem Ciriu

Creve-

n Minotaurus, Mistumque genus, prolesque biformis
 6. Aeneid. aliis Bœtiæ
 λ. tantum aliis superne homo, inferne bos. sane filius Pasiphae ex Tauro Minois ducere vel scriba, de quo Iuse Natalis Comes lib. 6. cap. 5. Tæzetes i. Chiliad. 19.
 o De Cretici hujus Labyrinthi à Dædalo conditi, nec non Aegyptiaci, Lemniaci, Italique portentosa mole, artificio, sinuosis erroribus, &c.
 Plinius 36. lib. 13. c. Virgil. 5. Aeneid. Vt

quondam Creta fertur Labyrinthus, &c. Cl. Baconi Dædalus. p. Virg. 6. Aeneid. & Hyginus 41. fab. quotannis septem Atheniensium liberorum corpora forte electa mitti devoranda à Minotauro scribunt. noster, & Plutarchus in Theseo, puberes septem mares, totidem virgines nono quoque anno. Theseus vero miseratus patriæ conditionem (ut Plutarchus habet ibid. & Catullus in nuptiis) extra sortem ire voluit. Ibi coram rege negavit tributum aut stipendium illud deberi jure. Taurus Minois dux, dextra sua se illud asserturum dixit. Qui in certamina à Theseo superatus occubuit. Miuos lætus, oederat quippe hunc Taurum ut adulterum, remisit Atheniensibus tributum. q. Ariadne, à qua gladium acceperat, & filium exitus sui ducem. r. Infantis Cretici, in qua Ariadne à Theseo relicta est. Sunt qui in Naxo insulam ferant. Desertam ibi offendens Bacchus ab Indis reversus in uxorem duxit. Fast. 3. l. epist. Phœdræ. Carullus in nuptiis. f. Sicutque tuæ tecum faciam monumenta Coronæ, Vulcanus Veneri quam dedit, illa tibi, Dicta facit; gemmasque novem transformat in ignes: Aurea per stellas nunc micat illa novem. Fastor. 3. & Catul. in nuptiis & in Corona Berenices, s. Inter Egonasin & Ophinchum.

Creverat n opprobrium generis; sædumque patebat
 Matris adulterium monstri novitate bisformis. 156
 Destinat hunc Minos thalami removere pudorem,
 o Multiplicique domo cacisque includere tectis.
 Dædalus ingenio fabra celeberrimus artis
 Ponit opus, turbatque notas, & limina flexu 160
 Ducit in errorem variarum ambage viarum.
 Non secus ac liquidis Phrygius Maander in undis
 Ludit, & ambiguo lapsu refluitque fluitque,
 Occurrensque sibi venturas aspicit undas,
 Et nunc ad fontes, nunc ad mare versus apertum 165
 Incertas exercet aquas: ita Dædalus implet
 Innumeras errore vias, vixque ipse reverti
 Ad limen potuit. Tanta est fallacia tecti.
 Quo postquam gemmam tauri juvenisque figuram
 Clausit & P. Actæo bis pastum sanguine monstrum
 Tertia fors annis domuit repetita novenis, 171
 Vtque ope virginea nullis iterata priorum
 Ianua difficilis filo est inventa relicto:
 Protinus Egides rapta q Minoide r Diam
 Vela dedit, comitemque suam crudelis in illo 175
 Litore destituit. Deserta, & multa querenti,
 Amplexusque, & opem Libor tulit; utque perenni
 Sidere clara foret, s sumptam de fronte coronam
 Immisit cælo: tenues volat illa per auras;
 Dumq, volat, gemma nitidos vertitur in ignes; 180
 Consistuntque loco, specie remanente corona,
 t Qui medius nixique genu est, anguemque tenentis.

De Icaro in mare decedente, & Perdice
in avem mutato. F A B. 3.

Dædalus interea Creten, longumque perosus
Exilium, tactusque loci natalis amore,
^u Clausus erat Pelago. Terras licet, inquit, & undas
Obstruat, at cælum certe patet, ibimus illac : 186
Omnia possideat, non possidet aera Mimos.
Dixit: & ignotas animum dimittit in artes ;
^z Naturamque novat. Nam ponit in ordine pennas
A minima cæptas, longam brevior seque, 190
Vt clivo crevisse puter: sic rustica quondam
& Fistula disparibus paulatim surgit avenis.
Tunc lino medias: & ceris alligat imas :
Atque ita compositas parvo curvamine flectit ;
Vt veras imitetur aves. Puer Icarus una 195
Stabat, & ignarus sua se tractare pericla ;
Ore residentis, modo, quas vaga polverat aura,
Captabat plumas, flavam modo pollice ceram
Mollibat, lusuque suo mirabile patris
Impediebat opus, postquam manus ultima cæpto 200
Imposita est, gemmas opifex libravit in alas
Ipse suum corpus, motaque pependit in aura.
Instruit & natum; medioque ut limite curras,
Icare, ait, moneo: ^z ne, si demissior ibis,
Vnda gravet pennas; si celsior, ignis adurat. 205
^a Inter utrumque vola. ^z Nec te spectare Booten,
Aut Helicen jubeo, strictumque Orionis ensen ;
Me duce carpe viam: pariter præcepta volands
Tradit, & ignotas humeris accommodat alas.
Inter opus, monitusque gena maduere seniles, 210
Et patris tremuere manus, dedit oscula nato
Non iterum repetenda suo, pennisque levatus
^b Ante volat, comitique timet, (velut ales, ab alto

Natalis Comes, si quis diligentius consideret, parum sane ad navigationem
pertinet, ad institutionem vitæ plurimum. lib. 7. cap. 16. lubricus quippe
est summæ fortunæ locus, unde altior Casus & impulsæ præceps immane
ruinæ. locus infimus contemptui exponitur; medius tutus. Ergo, qui neque
serpit humi, neque sidera vertice tangit, Arbitrio sapiet Dædalus ille
meo. Videatur Cl. Baconi Scylla & Icarus in Sapiaentia vet. ^a Neque
ad sinistram declina, neque ad dextram. uti Phaethonta suum monuit pater
lib. 2. vers. 137. quod & ibi etiam per sidera Borealia & Australia denqua-
bat. ^b Fabulam hanc, ipsis pene verbis, versibus non paucis iisdem habes
2. de Arte, si conferre liceat. videantur Virg. 2. Æneid. Senec. Oedip.
vers. 891, & Herc. Oct. 683. Sil. Ital. 12. l. 88. vers.

u Creta inf.
cincta mari.
Carcæris item
custodia clau-
sus perhibe-
tur, tum quia
Paliphaes
amores pro-
moverat, tum
quod Ariadne
& Theseo
labyrinthi
vestigia &
exitus rete-
rat. Ως τῆ
μοικηία γυναι-
κός αὐτοῦ
συμπεριετίσας
Εμῆδης πάντως
ἐνὶ νηλεῖν, δεῖμα-
τῆριον κλισίας.
Tzet. 1.
Chil. 19.
x Novitatem
in natura ex-
cogitat, nega-
tum sc. per
aera iter, pen-
nis non homi-
ni datis.
y Vide quæ
ad 2. eclog.
Virg. lili. Eit
mihî dispari-
bus, &c. &
Tibul. 2. l. 5.
el. quin &
formam pa-
storitiz fistu-
læ, dabit Pa-
nos Syrinx.
z Præcepta
hæc, inquit

Qua

c Apposite.
ut etiam
Virgilius 6.
Æneid. Remi-
gium ala-
rum, in ea-
dem re. tra-
lacione reci-
proca à na-
vibus ad vo-
latum, &
contra ἠερο-
γῶν ἰσχυροῦσι
ἰσχυροῦσι.
Æschylus in
Agamemno.
de accipitri-
bus. Et hæc
sane fuga
erat navalis.
Dædalus, ut
habet Pausa-
nias in Bœo-
ticis, è Creta
fugiens, ubi
non magna
sibi & filio
ædificasset
navigia,
primusque
omnium ve-
lificationem
invenisset,
quo Minois
classem, quæ
remis tan-
tum impelle-
batur, ante-
verterent,
Ipse quidem
incolumis
appulit: Ica-
ri vero na-
vem imperi-
tia governa-
toris ever-
sam tradunt.

ego eum, novo genere veli dolone invento, prævertisse regis classem ar-
bitror. & Tzetzes, Ἰκάρῳ ἢ τέτῳ γινώσκῃ τῶ λαίψητῶν ἑλεῖδων. Lucianus
de Astrologia interpretatur. Ἰκάρῳ δὲ νόστῃ καὶ οὐρανῶν καὶ χροῖον, ὡς
πάλιν ἐπιθεῖς τῶ νό, ἐξέτισε τῆς ἀληθείας, καὶ ἐς πάλαν κατηύχθη ἀβύσσου
πρυμμάτων. representant Icarivolatum exhibuit Nero. Sueton. 12. cap.
d Sororis suæ Perdices filium (allis Talam, aliis Attalum vel Acalum, Pan-
saniæ Calum vocat tumultumque ejus ostendit, noster infra Perdicem no-
minat, Nomen avi quod & ante, remansit) artis suæ sibi discipulum de-
stitit per invidiam deiecit, quia ferram & circinum invenerat, iudicii severita-
tem Athenis metuens ad Minoen Cretæ regem confugit: inde jam ad Co-
calum in Siciliam. e Circini periphraſis.

Qua teneram prolem produxit in aera nudo)
Hortaturque sequi, damnosæque erudit artes, 215
Et movet ipse suas, & nati respicit alas.
Hos aliquis, tremula dum captat arundine pisces,
Aut pastor baculo, struæque inmixtus arator,
Vidit, & obstupuit: quique athera carpere possent,
Credidit esse Deos. Et jam Iunonia læva 220
Parte Samos fuerat, Delosque Parosque relicta;
Dextra Lebinthos erat, sæcundaque melle Calydnæ.
Cum puer audaci cæpit gaudere volatu,
Deseruitque ducem, cælique cupidine tactus
Altius egit iter. Rapidi vicinia solis 225
Mollit odoratas pennarum vincula ceras,
Tabuerant ceræ, nudos quatit ille lacertos.
e Remigioque carens non ullas concipit auras:
Oraque cærulea patrum clamantia nomen
Excipiuntur aqua, qua nomen traxit ab illo. 230
At pater infelix, nec jam pater. Icare, dixit,
Icare, dixit, ubi es? qua te regione requirem?
Icare, dicebat: pennas aspexit in undis,
Devovitque suas artes, corpusque sepulcro
Condidit; & tellus à nomine dicta sepulcrum est. 235
Hunc miseri tumulo ponententem corpora nati
Garrula ramosa prospexit ab ilice perdis,
Et plausit pennis, testataque gaudia cantu est:
Vnicæ tum volucris, nec visâ prioribus annis, 239
Factaque nuper avis, longum tibi Dadale crimen.
Namque huic tradiderat fatorum ignara docendam
d Progeniem germana suam, natalibus actis
Bis puerum senis, animi ad præcepta capæcis.
Ille etiam medio spinas in pisco notat as 245
Traxit in exemplum, ferroque incidit acuto
Perpetuos dentes, & ferræ repperit usum
Primus: & e ex uno duo ferrea brachia nodo

Iunxi,

Iunxit, ut aequali spatio distantibus illis
 Altera pars staret, pars altera duceret orbem.
 Dadalus invidit, sacraque ex arce Minerva 250
 Precipitem misit, lapsum mentitus. at illum,
 Qua fauet ingenius, excepit Pallas, avemque
 Reddidit, & medio velavit in aere pennis.
 Sed ^f vigor ingenii quondam velocis, in alas,
 Inque pedes abint: nomen, quod & ante, remansit. 255
 Non tamen hac alte volucris sua corpora tollit,
 Nec facit in ramis altoque cacumine nidos;
 Propter humum volitat, ponitque in sepibus ova,
 Antiquisque memor, metuit sublimia, casus.

Aper Calydonius, Atalanta, Meleager, sorores
 Meleagri in aves. F A B. 4.

Iamque & fatigatum tellus *Ætna* tenebat 260
 Dadalon; & sumptis pro supplice Cocalus armis
 Mitis habebatur. Iam ^h lamentabile *Athena*
 Pendere deserant *Thesea* laude tributum.
 Tempa coronantur, bellatricemque *Minervam*
 Cum *Iove*, diisque vocant alius, quos ⁱ sanguine voto,
 Muneribusque datus, & acerris *thuris* honorant. 266
 Sparserat *Argolicas* nomen vaga fama per urbes
Theseos: & populi, quos dives *Achaia* cepit,
 Hujus opem magnis imploravere periculis.
 Hujus opem *Calydon*, quamvis *Meleagron* haberet,
 Sollicita supplex petit prece: causa petendi 271
 Sus erat, infesta famulus vindexque *Diana*.
Oenea namque ferunt plenus successibus anni
 Primitias frugum *Cereri*, sua vna *Lyco*,
Palladios flava latices libasse *Minerva*. 275
^k Captus ab agricolis superos pervenit ad omnes
 Ambitiosus honor: solas sine thure relictas
 Præteritas cessasse ferunt *Latoidos aras*.
 Tangit & ira deos. At non impune feremus,
 Quaque in honorata, non & dicemur multa, 280
 Inquit: & ^l *Oeneos* ultorem spreta per agros
 Misit aprum, quanto majores herbida tauros
 Non habet *Epirus*; sed habent *Sicula arva* tumores.

f De astu per-
 dicis, *Aristo-*
 teles, *Plinius*,
Plutarchus,
Ælianus,
Athenæus,
 alii. *Aldro-*
 vandus in
Ornitholo-
 gia.

g Fugientem
 ex *Creta* in
Siciliam inse-
 quutus est
Minos, profu-
 gum repo-
 licens suppli-
 cem hospitem
 tuebatur
Cocalus rex,
 qui & *Minoa*
 benigne exce-
 pit. filia ta-
 men *Cocali*
Minoem in
 balneo suffo-
 casse dicun-
 tur. *Virgil.*
 6. *Æneid.*
Dadalum
Cumas Italas
 appulisse
 primum ca-
 nit. Vide
 Fr. *Baconi*
Dadalum.
 h Vers. 170.
 supra.

i Victimarium
 quas vove-
 rant, interie-
 rat tamen
Ægeus obli-
 gubernatore
 vela pulla al-
 bis mutare iu-

reditu ex mandato pactoque. *Plutarch.* in *Theseo*. k Ab honore numio-
 bus rusticis incepto, ad superiora quoque suus enique habitus est honor, omif-
 sa tantum *Diana*. l Ex τῶν Οἰτῶν λέγον. *Thezes* 7. *Cbil.* 102.

m San-

ἢ Χαίτης ὠ-
χρῖος πρῶτος
κῆ. Ἰντὸν
ἔδοντ' Ἐβέρου-
τῆ, γ' ἄλλοις
ἔκλυον ἰντῆ
σῖλας. Ἀφ' ὧν
γυῖασι πῖντῆ
ἔδοντ' ἔνα.

Antholog.

4. lib. 7. cap.
de apri hujus
agalimate.
v Sic Mss.
cui subse-
quens versus
ἠποδοθεῖσσι
videtur.

o Elephantis.
Calidoni-
ii apri den-
tes asportavit
Cæsar Augu-
stus devicto
Antonio. Pan-
fan. Arcad. è
quibus unus
in templo
Liberi patris
suspensus in
hortis Cæsa-
ris erat unius
pedis & qua-
drantis. Na-
tal. Comes
1. 7. c. 4. Τῆς
στ' ἠγ' ἔκκτ; ὅ-
ἔδῃς πρῶτος
ἠγ' ἠλῖον.
Tzetzes.

p Ab impete,
credo, arden-
ti & calido
oris afflatu.

namque frondes afflatibus ardent. & lib. 10. vers. 550. Fulmen habent acti
in aduentu dentibus apri. & Falst. 2. Fulmines celeres dissipat ore canes. &
Martialis 11. lib. 70. epigram. Fulmines spontantia apri sunt dentes peiris. Opi-
pian. 3. Cyneg. κἄνευ ἔδοντι Ἀκρίων ἰντῆς ἴσιν μῦθῳ ἠποδοθεῖσσι ἠποδοθεῖσσι
vide quæ ad vers. 305. lib. 1. q Nominantur ab Hygino 173. fab. & Na-
Comite. 7. lib. cap. 3. v Καρῶς ἠποδοθεῖσσι, καὶ πῦρ ἠποδοθεῖσσι πολυθῖον
105. 11. 3. f Lib. 5. vers. 107. t Lib. 6. vers. ult. u Feliciter con-
cordes Thef. & Pirithous. x Toxeus & Plexippus Thestii filii, avunculi
Meleagri. y Lib. 12. vers. 202. z Achilles postea pædagogus. a Cæce-
tus & Eurytus. Parrhasii epist. 41. Al. Actoridaque parents. b Pelentis
c Admeto. d Bœotio Iolao. e Locrensis. Naryx enim urbs est Locridis.
f Primam jam, ex tribus quas vixit, ætatem agens. & ex his nonnullos
ipse recenset Iliad. 1.

in Sanguine & igne micant oculi, & igit horrida cervix,

Et seta similes rigidis hastilibus horrent; 285

Stantque velut vallum, velut alta hastilia seta:

Fervida cum raucis latos stridore per armos

Spuma fluit, dentes aguntur o dentibus Indis,

Fulmen ab ore venit, frondes afflatibus ardent.

Is modo crescentes segetes proculcat in herba, 290

Nunc natura metit steturi vota coloni,

Et Cererem in spicis intercipit area frustra,

Et frustra expectant promissas horrea messes.

Sternuntur gravidi longo cum palmitæ fetus,

Baccaque cum ramis semper frondentis olivæ. 295

Savit & in pecudes: non has pastorve, canisve;

Non armenta truces possunt defendere tauri.

Diffugiunt populi, nec sese in manibus urbis

Esse putant tutor: donec Meleager, & una

Leeta manus juvenum caluere cupidine laudis. 300

Tyndarida gemini præstantes, t castibus alter,

Alter equo; t primaque ratis molitor Iason,

Et u cum Pirithoo felix concordia Thestus,

Et duo x Thestidae, & proles Aphareia Lynceus,

Leucippusque ferax, jaculoque insignis Acastus, 305

Et volox Idas, & y jam non fœmina Caneus,

Hippothousque, Dryasque, & cretus Amynton

z Phœnix,

a Actoridaque pares, & missus ab Elide Phileus.

Nec Telamon aberat, magnique b creator Achilles,

Cumque c Pheretiade, & d Hyanteo Iolao 310

Impiger Eurytion, cursuque invictus Echion,

e Naryciusque Lelex, Panopeus, Hyleusque, fe-

roxque

Hippasus, & f primis etiam nunc Nestor in annis.

cervix,
285
eta :
dis,
dent.
299
295
ve ;
dis. 300
er,
ceus,
stus, 305
myntori
ileus.
chillis,
310
ue, fe-
annis.
lent acti
canes. &
pit. Op.
ad r. h.
& Nat.
polu. d.
iter cor-
avunculi
a Cret.
Pelens.
Locridis.
nonnullas

Et quos Hippocoön antiquus misit Amyclis,
h Penelopeſque ſocer, cum Parrhaſto Ancaos, 315
k Ampycideſque ſagax, & adhuc à conjuge tutus
Oeclides, nemoriſque decus m Tegea Lycet
u Venit Atalante Schœnei pulcherrima virgo.
o Rafilis huic ſummam p mordebat fibula veſtem,
p Crinis erat ſimplex nodum collectus in unum : 320
q Ex humero pendens reſonabat eburnea lava
r Telorum cuſtos, arcum quoque lava tenebat.
s Taliſ erat cultu facies, quam dicere vere
t Virgineam in puero, puerilem in virgine poſſeſ.
u Hanc pariter vidit, pariter Calydonius heros, 325
v Optavit renuente ſ deo, flammaſque latentes
w Hauſit, & O felix, ſi quem dignabitur, inquit,
x Iſta virum! nec plura ſinit tempuſque pudorque
y Dicere; majus opus magni certaminis urget.
z Sylva frequens trabibus, quam nulla ceciderat atas,
aa Incipit à plano, devexaque proſpiciſ arua. 331
bb Quo poſtquam venere viri, pars retia tendunt,
cc Vincula pars adimunt canibus, pars preſſa ſequuntur
dd Signa pedum, cupiuntque ſuum reperire periculum.
ee Concava vallis erat, quo ſe demittere rivi 335
ff Aſſuerant pluviæ aqua: tenet ima lacuna
gg Lenta ſaliſ, ulvæque leves, juncique paluſtres,
hh Viminæque, & longa parva ſub arwidine canna.
ii Hinc aper excituſ mediuſ violentuſ in hoſteſ
kk Fertur, t ut excuſſiſ eliſuſ nubibuſ igniſ. 340
ll u Sternitur incurſu nemuſ, & propuſſa fragorem
mm Sylva dat: exclamant juveneſ, x protentaque forti
nn Tela tenent dextra lato vibrantia ferro.
oo Ille ruit, ſpargitque canes, ut quiſque ſurenti
pp Obſtat, & y obliquo latranſeſ diſſipat ictuſ. 345
qq Cuſpibꝫ Echionio primuſ contorta lacerto

g Filieſ ſuoſ
4. quos Alci-
mum, Enaræ-
phorum, Dor-
ceum, Sebrum
Pauſaniaſ no-
minat in La-
coniciſ. Alii,
Enæſimū de
quo infra
362. v. Alco-
na, Amyclū
& Dexippū.
Hygin. fab.
273. h Laer-
teſ. i Arca-
de infra verſ.
391. k Mo-
pſuſ vateſ,
Ampyci
filieſ.
l Nondum
ex Eriphyle
uxore prodi-
tuſ Adraſto
Argivorum
regi Amphia-
rauſ vateſ,
praſciuſ ſe
non reditu-
rum à bello
Thebano.
m Atalanta
ex Tegea ur-
be Arcadiæ.
n Non legi-
tur, inquit
Herc. Cioſa-
nuſ, hic verſuſ
in libriſ
quotquot vi-
di, adulteri-
nuſ, procul-
dubio & ex-
pungendū,
&c. In uno ex

Mas. meiſ, qui opt. nullum ejuſ appareſ veſtigiuſ. Quin & ipſe præter-
quam quod claudicat, mala eſt fidei. Namque hæc Atalanta Iſtiſ filia fuit:
altera illa, quaſ pernicitate pedum claruit, & de qua lib. 12. erat Schœ-
nei filia. Κάριον Ιασίου σκεπτόν Αρκασίδω. Callimach. hymn. in Dianam.
e Leuiſ, polita. p Moſuſ conneſtebat. τῆς ἰσθμῶ ἐχθρῆ εἰς ὑπερήνω
εὐνοχράμης. Philoſtratuſ icon. Atalanta. q Pharetra. r Τὸ δὲ κάλ-
λῶν ἄφρημα πῶν ἐν εὐνοχῶ ἐν, &c. Philoſtrat. icon. ſ Numine, ſato.
t Fulguris in morem. Alii, ſi excuſſiſ eliſiſ nubibuſ igneſ. u Πολλὰ
δι' ἑνα προβίλωνα χρομῶ βάλῶ δουρεῶ μακρῶ Αὐλῶν βίλωνιν. Homer. Il. 9.
x Περσεύδα δὲ ἐν χροῶν τῶν ἰδιόχρῶν τὴν τῶ σὺνδ ἄγωιν. Philoſtratuſ
in Icone Meleagri. y Obliquo fulminei dentis ictuſ, uti dictuſ eſt ad
305. verſ. lib. 1.

Et

Vana

Dum levat hunc Pelcus, celerem in Tegea sagittam
 Imposuit nervo, sinuatoque expulit arcu :
 Fixa sub aure o feri summum p destrinxit arido
 Corpus, & exiguo rubescit sanguine setas.
 Nec tamen illa sui successu latior ictus,
 Quam Meleager erat. Primus vidisse putatur, 385
 Et primus sociis visum ostendisse cruorem,
 Et, meritum, dixisse, feres virtutis honorem.
 Erubere viri, seque exhortantur, & addunt
 Cum clamore animos, jaciuntque sine ordine tela. 390
 Turba nocet jactis, & quos petit, impedit ictus.
 Ecce! furens contra sua fata bipennisfer q Arcas,
 Discite famines quid tela virilia praesent
 O juvenes, operique meo concedite, dixit :
 Ipsa suis licet hunc Latonia protegat armis, 395
 Invita tamen hunc perimet mea dextra Diana.
 Talia magniloquo tumidus memoraverat ore :
 Ancipitemque manu tollens utraque securim,
 Institerat digitis primos suspensus in artus.
 Occupat audentem, quaque est via proxima letho, 400
 Summa ferus geminos direxit ad inguina dentes.
 Concidit Ancæus: glomerataque sanguine multo
 Viscera lapsa fluunt, madefactaque terra cruore est.
 Ibat in adversum proles Ixionis hostem
 Pirithous, valida quatiens venabula dextra. 405
 Cui procul Agides, & O me mihi charior, inquit,
 Pars anima consiste mea; licet eminus esse
 Fortibus: Ancæo nocuit temeraria virtus.
 Dixit, & arata torsit grave cuspide in cornu,
 Cui bene librato, votique potente futuro, 410
 Obstait sculea frondosus ab arbore ramus.
 Misit & Esonides jaculum, & quod casus ab illo
 Vertit, & in mentum figit latrantis, & inter
 Illa conjectum tellure per ilia fixum est.
 At manus y Oenida variat: missisque duabus, 415
 Hasta prior terra, medio stetit altera tergo.
 Nec mora: dum sunt dum corpora versat in orbem,
 Stridentemque novo spemam cum sanguine fundit,
 Vulneris autor adest, hostemque irritat ad trans,

W Haly AΓ-
 λάντη περὶ χυ-
 ποῦ ἐπιθήσει τῆς
 νεύρης τὸ βέλος
 ἀφ' οὗ. Phi-
 lostr. icon
 Atalanæ.
 s. Modo ad
 v. 355. p Levi
 rait vulnere.
 Magnique fe-
 mur perstrinxit
 Achæe.
 10. An. sum-
 mum designat
 vulnere cor-
 pus. 12. An.
 q Ancæus ex
 Parthasia
 opp. & regio-
 ne Arcadiæ.
 Lycurgi hic
 filius quem
 agnoscunt A-
 pollonius in
 catalogo, &
 Pausanias in
 Arcadicis.
 namque & al-
 ter erat Ne-
 ptuni filius.
 utriusque tribu-
 unt illud,
 Πωμα μέγιστον
 πύλα κολοσσῶ
 καὶ χεῖρας ὀ-
 σσῶν. r. Αἰετῶ-
 τρον, bipen-
 nem. ut modo
 391. v. πύλα-
 μν. Panf.
 / Theseus.
 r Amice, pars
 animæ, animæ
 dimidium
 mex, pars me-
 llor, super-
 fles. ex aquo
 divisa, ani-
 mans duo
 corpora, &c.
 Pythagorice.
 u Corneum
 hastile, ex

cornu arbore. Virg. 2. Georg. Et bona bello cornus. Æneid. 9. velat Itala cornus.
 12. Æneid. somnium dat stridula cornus. x Quod ab apro errans per sau-
 cem inferiorem & illa transiens cauem humi fixit. y Εἰς βελῶν Μελίγγε
 ἄλω. Io, Tzetzes. 7. Chil. 102,

z Splen-

ζ Καὶ τὴν
 βασιν τρεῖστας
 ὁ Μελίαιος ἐστὶ
 ἀσφαλῶς ἐνδὲ
 κρητὴ τὴν ὀρε-
 μὴν τῆς σούδας
 λόγῳ ὑπο-
 στήσας. Philo-
 stratus in Ico-
 ne Meleagri.
 a Al. consi-
 gere. Mss.
 dextram con-
 jungere dextra.
 b Sic vastam
 Polyphemi
 molem 3.
 Cerberi &
 Tityi 6.
 Aneid. toto
 antro & 7. ju-
 geribus meti-
 tur poetarum
 princeps.
 c Fuit aliis,
 futurum est
 Meleagro.
 d Atalanta.
 Nonacris
 moas Arca-
 diae frigidis-
 sima Stygis
 aqua famosus.
 e Tergus &
 caput apri.
 Ἀλκάντη ἱτό-
 ξιος τὸν ὄν,
 καὶ ἔτοχε
 πρώτῃ τῆς Θη-
 ρίης, τῶτων
 εἰνεκα αὐτῆ
 κερφαλή τε τῆ
 ὄσος καὶ τὸ
 δῖον ἀριστῶν
 2338η. Pausan.

z Splendidaque adversos venabula condit in armos.
 Gaudia testantur socii clamore secundo, 421
 Victtricemque petunt dextra^a conjungere dextram,
 Immanemque feram^b multa tellure jacentem
 Mirantes spectant: neque adhuc contingere tutum
 Esse putant: sed tela tamen sua quisque cruentat. 425
 Ipse pede imposito, caput^c exitiabile pressit:
 Atque ita, Sume mei spoliū^d Nonacria juris,
 Dixit, & in partem veniet mea gloria tecum.
 Protinus^e exuvias rigidis horrentia setis
 Terga dat, & magnis insignia dentibus ora. 430
 Illi latitia est cum munere muneris autor.
 Invidere alii; totoque erat agmine miramur.
 E quibus ingenti tendentes brachia voce,
 Pone age, nec titulos intercipe, femina, nostros,
 f Thesbiada clamant; & nec te fiducia forma 435
 Decipiat, ne sit longe tibi captus amore
 Autor: & huc admittit munus, jus muneris illi.
 Non tulit, & tumida fremdens^h Mavortius ira,
 Discite raptores alieni, dixit, honoris,
 Facta minis quantum distent: hausitq;ⁱ nefando 440
 Pectora Plexippi nil tale timentia ferro.
 Toxæa, quid faciat, dubium, pariterque volentem
 Vlscisci fratrem, fraternaque fata timentem,
 Haud patitur dubitare diu^j calidumque prioris
 Cade recalsfecit^k consorti sanguine telum. 445
 Dona deum templis nato victore ferebat,
 Cum videt extinctos fratres Althæa referri:
 Quæ, plangore dato, mastis clamoribus urbem
 Implet, & auratas mutavit vestibibus atris.
 At simul est autor necis editus, excidit omnis 450
 Luctus, & a lacrymis in^l pœna versus amorem est.

Arcad. f Plexippus & Toxens. g Ne frustra sit forma, qua freta con-
 fidis, frustra sit aut longe formæ tuæ amator ab auxilio tibi ferendo. At-
 las ad Perseum. lib. 4. vers. 650. Hinc quoque vade procul; ne longe gloria
 verum, Quas mensuris, ait, longe tibi Iupiter absit. & Turnus 12. Aneid.
 vers. 52. Longe illi Dea mater eris, &c. Quin & Diodorus 5. lib. refert
 Althææ fratres Atalantæ, cum in Arcadiam reversa esset, tergus apri ab-
 stulisse. apud quem lege totam fab. ut & Homerum II. 9. & Ant. Libera-
 tis Metamorph. 2. fab. h Althæa eadem nocte concepit ex Oeneo & Mar-
 te. Hygin. 171. fab. i Avunculi reverentiam & charitatem violante. k Fra-
 ternio. - l Vindictæ.

in Stipes erat, quem, cum partus enixa jaceret
 Thestias, in flammam triplices posuere sorores :
 Staminaque impresso fatalia pollice nentes ;
 Tempora, dixerunt, eadem lignoque tibi que 455
 O modo nate, damus. Quo postquam carmine dicto
 Excessere dea, flagrantem mater ab igne
 Eripuit ramum, sparsitque liquentibus iudis.
 Ille diu fuerat penetralibus abditus imis,
 Servatusque tuos, juvenis, servaverat annos. 460
 Protulit hunc genitrix, tecta que, & n' fragmina ponit
 Imperat, & positos inimicos admovent ignes.
 o Tum conata quater flammis imponere ramum,
 Caeta quater tenuit, pugnat materque, sororque ;
 Et diversa trahunt unum duo nomina pectus. 465
 Sape metu sceleris pullebant ora futuri ;
 Sape suum servens oculis dabat ira ruborem :
 Et modo nescio quid similis crudele minanti
 Vultus erat; modo quem misereri credere posses.
 Cumque serus lacrymas animi siccaerat ardor; 470
 Inveniebantur lacryma tamen. P Utque carma,
 Quam ventus, ventoque rapit contrarius astus,
 Vim geminam sentit, paratque incerta duobus ;
 Thestias haud aliter dubius affectibus errat,
 Inque vices ponit, positamque resuscitat iram. 475
 Incipit esse tamen melior germana parente,
 Et, consanguineas ut sanguine leniat umbras,
 q Impietate pia est, nam postquam pestifer ignis
 Convaluit, rogos iste cremet & mea viscera, dixit.
 Utque manus dira lignum fatale tenebat, 480
 Ante sepulcrales infelix astitit aras ;
 Pænarumque dea triplices furialibus, inquit,
 Eumenides sacris vultus advertite vestros :
 Vlciſcor, facioque nefas, Mors morte pianda est.

in Althææ
 Meleagrom
 enixæ appa-
 ruerunt in re-
 gia Parca :
 quæ fata in-
 fantis ita ce-
 cernerunt. Clo-
 tho dixit cum
 generosum
 futurum, La-
 chetis sortem,
 Atropos ti-
 tionem ar-
 dentem aspe-
 xit in foco, &
 ait: Tandem
 hic viveret,
 quando hic
 titio consum-
 prus non fue-
 rit. Hoc Al-
 thæa mater
 cum audisset,
 exiit de le-
 cto, atque ti-
 tionem extin-
 xit, eumque
 in regia me-
 dia obruit sa-
 talem, ne
 ab igne
 obrueretur.
 Hygin. 17.
 fab. n. Li-
 gna fracta,
 multifidaque
 faces, ramalia-
 que arida, infra
 v. 646. o Pul-
 chra, ingenio-
 sa, artificiosa
 luctæ acerrima
 Hypoty-
 posis, ubi affe-
 ctu duo, vin-

dicta & *σείρα*, in sorore & matre, de fratribus & filio alternant es confi-
 gunt: quam ut ubique fere imitatur autor Medææ tragœdiæ, ita & hic.
 P *Auceps astus inciviam rapit. P' s'eva rapidi bella cum venti gerunt, Fir-
 meum cor fluctuatur. ira pietatem fugat, Intraque pietas, cede pietati dolor.*
 & in Agamemnone, fluctibus variis agor; V' cum hinc profmodum ventus, hinc
 astus rapit, incerta dulcitat unda, cui cedit malo. q *Ὀξύερον*. de quo vide
 que ad 3. lib. 5. vers. & 7. l. 341. vers. r Qui intra viscera mea la-
 tuit, filium. infra, neri pignus nosiri. sarcina, onus uteri. f Vere sepulchra-
 les, in quibus fatalem nati sspitem cremat. r Furia 12. ἡ τῆς καίας, πείρασμα
 r *ἰεῖνος, τίσιος, μη κιδωός*. Ajax flagell. Sophoclus.

u Pater meus,
& fratrum,
Plexippi, &
Toxeos.

x Novi Orci
incola, recessus
admissi.
y Proprii
filii mece.

z Quæ rite &
iure possunt
& debent um-
bras vestras
placare; filium
meum cædis
vestræ autho-
rem.

a Ut ego
tamea sin
nato funeris
autor, & Sibus,
b præxi.

b Erant Oe-
neo ex Althæa
& alii filii, ab
Ant. Liberali
nomiuati,
Phereus, Age-
laus, Toxeus,
Clymenus, &
Periphantes.

Summa ta-
mæu Oenei
spes in Melea-
gro, utpote
Mæris prole,
supra ad v.
437. verum
audi ipsum
Liberalem.
Oι παίδες

ὄσπερ κείναι

ἀλλὰ καὶ τῶν

ἄλλων Κρητῶν;

ἄριστον τὸ δὲ σῆμα, &c.

Thestii filii ac reliqui Curetes pellem in-

vadunt, diuidium præmiorum ad se pertinere dicentes; sed Meleager vi ea

ademit, ac filios Thestii occidit. Hinc bellum inter Curetes & Calydonios or-

tum, ad quod Meleager prodire noluit, iratus ob diras quibus ipsum mater

propter fratrum necem deuoerat. Cum autem Curetes urbem iam capturi

essent, uxor Cleopatra ei persuasit ut Calydonios tueretur. Egressus contra

Curetas, perijt, cremata à matre face fatali. (de qua supra ad v. 451.) Reliqui

etiam Oenei filii in ea pugna mortem oppetierunt. c Libei aliquot à Clo-

fauo citari, & Mss. mei habent *Menses bu* quinq;que. Excusi omnes *mensium* re-

tinent, Prisciani freti autoritate, qui l. 7. *mensium* hic pro *mensium* poni ait.

monstri similiæ hæc synecopatio. Nec *vilu* facile, nec *didu* effabili ulli, qua ra-

tionem obtinuerit, quo modo ferri possit miror. Ego certe genitiuum genui-

num scribendum censeo *mensium*, inter scaudendum vero, ne legi *Pedice* op-

pedatur, adhiberi posse Synæresin seu Synecphoniam, ut 6. Æn. *quis prociatus*

omnia Perlegerint oculis, & noster l. 1. *ultima celestium*. d Vers. 451. supra.

In scelus addendum scelus est, in funera furus, 485
Per coacervatos pereat domus impia luctus.

An felix Oeneus nato victore fructur?

u Thestius orbue erit: Melius lugebitis ambo.

Vos modo fraterni manes, animaque & recentes,

Officium sentite meum, y magnoque paratas 490

Accipite & inferias, uteri mala pignora nostri.

Heu mihi! Quo rapior? Fratres ignescite matri.

Deficiunt ad capta manus: Meruisse fatemur

Illum cur pereat; a mortis mihi displicet autor.

Ergo impune foret? vivusque, & victor, & ipse 495

Successu tumidus, regnum Calydonis habebit?

Vos cinis exiguus, gelidaque jacebitis umbra?

Haud equidem patiar: pereat sceleratus, & ille

b Spermij, patris, regnumq; trahat, patriaque ruinam.

Mens ubi materna est: ubi sunt pia vota parentum? 500

Et quos sustinui bu c mensium quinque labores?

O utinam d primis arsisset ignibus infans,

Idque ego passus forem! Vixisti munere nostro;

Nunc merito moriere tuo. cape premia facti,

Bisque datam, primum partu, mox stipite raptu, 505

Redde animam; vel me fraternis adde sepulchri.

Et cupio, & nequeo. Quid agam? Modo vulnera fra-

Ante oculos mihi sunt, & tanta eadis imago: (trum

Nunc unum pietas, maternaque nomina frangunt.

Me miseram! Male vincetis, sed vincite, fratres, 510

Dummodo que dederu vobis solatia, vosque

Ipsa sequar. Dixit: dextraque e aversa trementi

Funerem torrem medios coniecit in ignes.

Aut dedit, aut visus gemitus est ille dedisse

Stipes

enim in

eius ex

tant,

per la-

crague

que pic-

capur.

ex The-

Linea &

nici, Re-

reliquias

sculprum

Spange

Disqui.

ei exper-

ma dure-

tam finiv-

lliad. F-

ebatur,

Stipes, & irritis correptus ab ignibus arsit.

Inscius, atque absens flamma Meleager ab illa

Vritur, & cæcis torrens viscera sentit

Ignibus, ac magnos superat. ^f virtute dolores.

Quod tamen ignavo cadat, & sine sanguine letho,

Mæret, & Ancæi felicia vulnera dicit,

Grandævumque patrem, fratresque, piæque sorores,

Cum gemitu, sociamque tori vocat ore supremo:

Forsitan & matrem. ^h Crescunt ignisque, dolorque,

Languescuntque iterum; simul est extinctus uterque;

Inque leves abiit paulatim spiritus auras,

Paulatim cana prunam velante favilla.

Alta jacet Calydon: lugent juvenesque senesque,

Vulgusque, proceresque gemunt, scissæque capillos

Plangunt ora simul matres Calydonides. Oeneus

Pulvere cantem genitor, vultusque seniles

Fœdat humi fasus: ⁱ spatiosumque increpat ævum.

Nam de matre manus diri sibi conscia facti

Exegit pœnas, ^k actò per viscera ferro.

Non, mihi si centum deus ora sonantia linouis,

Ingenuumque capax, torumque Heliconæ dedisset; ⁵³⁵

Tristitia persequerer miserarum vota sororum.

Immemores decoris luventia pectora tundunt;

Dumque manet corpus, corpus resoventque sovent-

Oscula dant ipsi,posito dant oscula ⁿ lecto. (que :

Post cinerem, cineres haustos ad pectora pressant, ⁵⁴⁰

Affusæque jacent tumulo, senataque saxo

Nomina complexa, lacrymas in nomina fundunt.

515 f Magnitudi-
ne animi.

g Inique ta-
men & agre
feit eam sibi
obvenire

520 mortem, in-
ter-tem & langu-
dam, in qua
non sit virtuti
sue exercen-
dæ locus. Ari-
stoteles 3. 1.

Ethic. Nico-
mach. cap. 6.

h Torris hic
fatalis respi-
cere viderur
effigiem ali-
quam ex arte
malefica. cum
praesertim
Hom. 11. 9. di-
cat Melea-
grum interiis-
se. Εξ εἰς αἰῶν
μερεῖς. Πόλλ'
ἀγῆστον ἤθετο
κακουργήσασθαι.

525 i καὶ ὄλεσε.
Πόλλ' ἔχει
καὶ ὄλεσε
κακουργήσασθαι.

530 k Actò per viscera ferro.

535 m Non, mihi si centum deus ora sonantia linouis,

Ingenuumque capax, torumque Heliconæ dedisset;

Tristitia persequerer miserarum vota sororum.

Immemores decoris luventia pectora tundunt;

Dumque manet corpus, corpus resoventque sovent-

Oscula dant ipsi,posito dant oscula ⁿ lecto.

(que :

Post cinerem, cineres haustos ad pectora pressant,

Affusæque jacent tumulo, senataque saxo

Nomina complexa, lacrymas in nomina fundunt.

540 n Quamvis quem

enim immutare, infirmare, aut etiam perimere volunt malefica, imaginem
ejus ex cera, luto aut plumbo effingunt, pectori nomen inscribunt, exorci-
pant, sub fimo vel ad leutum focum tabescere sicut perforatum aut acubus
per latera transiunt. noster epist. Hypsipyles, Devores absentes, simulta-
craque cerea fragit; & miserum tenuer in icur urget acus. & 2. Fastr. Quod-
que picæ obstrinxit, quod acu trajecit aliena, Obscuræ mentis torrens ab igne
caput. Virgil. 8. Eclog. Limus ut hic duroscit, & hæc ut cerea liquefcit, &c.
ex Theocriti Idyl. 2. Ὡς τάρω τ' κρυφὴ ἔχῃ, &c. Horat. 5. Satyr. 1. lib-
linea & effigies erat; altera cerea. Tacitus 2. Annal. super morte Germa-
nicæ, Reperiebantur, inquit, solo ac parietibus erutæ humanorum corporum
reliquiæ, carmina & devotiones, & nomen Germanici plumbeis tabulis in-
sculptum, semiusti cineres, ac tabe obruti, aliaque maleficia, &c. Sed ad
Sprangerum 1. p. Mallei vener. quæst. 1. cap. 12. Mejerum l. 16. Delicium 3.
Disqui. Magic. p. 1. quæst. 3. sect. 4. & 5. Grillandum quæst. 5. Petri Aba-
na dures, Quod facinus diem tam longo admiseris ævo. k Laqueo vi-
tam finivir, inquit Didorus Sic. 5. l. 1. Οὐδ' εἰ μὴ δίκαι μὲν γὰρ οὐκ, &c.
Iliad. Hom. Virgilius idem 3. Georg. & 6. Æneid. m Quamvis quem
ebatur, necdum rogo injectum, p Funebri, pheretro.

• Dejaniram, uxorem Herculis Beneficio Bacchi id factum (dicit Ant. Liberalis) cui eam gratiam Diana fecerat. Reliquæ in Meleagrides aves versæ, de quibus Plin. 10. lib. 26. cap.

*Quæ, postquam Oeneæ tandem Latonia clade
Est satiata domus, præter Gorgenque, o nurumque
Nobilis Alcmena, natis in corpora pennis 545
Allevat: & longas per brachia porrigit alas,
Corneaque ora facit, versasque per aera mittit.*

Najades in insulas Echinadas. F A B. 5.

p Conficendi apri labore functus quem socium & auxiliarem Meleagro tulerat.

q Athenas Erechtheo olim regnatas. r Qui autem Achelous Theseo Calydone Athenas proficiscenti ob stare potuerit, hæret Glareanus, ego non video. s Foraminoso, poroso. t Lacunaria summa distinguebantur alterois murice & concha quasi tessellatim. u Allusum videtur ad Romanum morem, quo discumbere soliti sub tertia diei parte superstitite. Hyperion autem filius Cœli

ex Titea sorore, quam *Ἑπιδίμου* vocat Diodorus, genuit Solem & Lunam. Sol autem ipse Hyperion dicitur. x Pirithous. y Fluvius Acarnanum, eorum ab Ætolis dividens, Achelous. z Phiala gemma, potius quam gemmata, ut quæ fluviatili Deo conveniat magis. Cic. Verrina. 6. erat etiam vas vitæ rium, ex una gemina prægrandi trulla excavata. Nec bibit è gemma vitæ neque sita sicut. Propert. 3. lib. 4. cl.

INterea Theseus p sociata parte laboris
Functus, q Erechtheas Tritonidos ibat ad arces.
Claudit iter, r fecitque moras Achelous eunti 550
Imbre tumens. Succede meis, ait, inelyte tellis
Cecropide; nec te committe rapacibus undis:
Ferre trabes solidas, obliquaque volvere magno
Murmure saxa solent. Vidi contermina ripa
Cum gregibus stabula alta trahi: nec fortibus illic 555
Profuit armentis, nec equus velocibus esse.
Multa quoque hic torrens nivibus de monte solutis
Corpora turbine juvenilia vortice misit.
Tutior est requies, solito dum flumina currant
Limite: dum tenues captet suis alveus undas. 560
Annuit Egides; utorque, Acheloe, domoque,
Consilioque tuo, respondit: & usus utroque est.
Punice s multivoco, nec levibus atria tophis
Structa subit: molli telus erat humida musco,
Summa z lacunabant alterno murice concha. 565
u Iamque duas lucis partes Hyperione menso,
Discubere toris Theseus comitesque laborum,
Hac x Ixionides, illa Træzenius heros
Parte Lelex, raris jam sparsus tempora canis:
Quosque alios parili fuerat dignatus honore 570
y Annis Acarnanum, latissimus hospite tanto.
Protinus oppositas nuda vestigia Nymphæ
Instruxere epulis mensas: dapibusque remotis
In z gemma posuere merum. Tum maximus heros
Æquora prospiciens oculis subjecta, Quis, inquit, 575

Ille locus, digiteque ostendit: & insula nomen
 Quod gerit illa, doce; quanquam non una videtur.
 Annis ad hac, Non est, inquit, quod cernimus, unum:
 Quinque jacent terra; a spatii discrimina fallunt.
 Quoque minus spreta b factum mirere Diana; 580
 Najades hæ fuerant; quæ cum bis quinque juvencos
 Mactassent, rurisque deos ad sacra vocassent,
 c Immemores nostri festas duxere choreas.
 Intumus; quantusque feror, cion plurimus, unquam,
 Tantus eram: pariterque animis immanis & indici;
 A sylvis sylvas, & ab arvis arva revulsi, 586
 Cumque loco Nymphas memores tum denique nostri,
 In freta provolvi. d Fluctus nosterque marisque
 Continuum diduxit humum; pariterque revulsi
 In totidem, mediis quot cernis Echinadas undis. 590

ante ostia Acheloi limus vi fluvii advectus congeffit Strabo lib. 10. Quin & alibi emergunt insulae; vel aqua recedente, vel spiritu, qui terræ includitur, terram ipsam protrudente & attollente.

De Perimele in insulam. F A B. 6.

VT tamē ipse vides, procul(en!) procul una recessit
 Insula, grata mihi: e Perimelen navita dicit.
 Huic ego virginium dilectæ nomen ademi:
 Quod pater Hippodamas agre tulit, inq; profundum
 Propulit è scopulo peritura corpora nata. 595
 Excepi, nantemque ferens; O proxima terra
 Regna vaga, dixi, fortite f Tridentifer unda,
 In quo desinimus, quo sacri currimus amnes,
 & Huc ades, atq; audi placidus, Neptune, precantem.
 Huic ego, quam porto, nocui; Sis mitis, & aquus. 600
 Si pater Hippodamas, aut si minus impius esset,
 Debuit illius misereri, ignoscere nobis.
 Cui quondam tellus clausa est feritate paterna,
 Affer opem, mersaque, precor, feritate paterna
 Da, Neptune, locum: vel sit locus ipsa licebit, 605
 Hunc quoque complectar. h Movit caput aquo-
 reus rex:

e Inf. matris
 Ionii, matris
 Echinadum,
 ante os sive
 Corinthiaci.
 f Tridents
 quem habet
 Neptuneus
 pro sceptro,
 triplicem il-
 lus ostendit
 potestatem;
 tollendi scil.
 aqoris, pla-
 candi, fer-
 vandi. Comes.
 mythol. lib.
 2. cap. 8.
 Aliis res-
 vix est,
 quod medius
 iuter Iovis
 cœlum &

Platonis infernum, utraque cum suo participet regnum. quod & Proclus re-
 fert in Cratylum Platonis, ubi de fratrum trinitate agit. Ipse resvix est, &
 famulus regis, uxor Αμφιγείτη, ternarium sonant numerum. g Et pre-
 cantium formula, Deos orantium ut assist. m. 3. l. Amorum eleg. 2. Huc ades,
 atque meus fac Dea vincat amor. Brissonii formul. 1. l. plura. h Annuit
 precibus Neptuneus, tremefecit & aquora iutu.

Concussitque suis omnes assensibus undas.
 Extimuit Nymphæ; nabat tamen: ipse natantis
 Pectora tangebam trepido salientia motu,
 Dumque eâ contrecto, totum durefcere sensi 610
 Corpus, & inducta condi præcordia terra.
 Dum loquor, amplexa est artus nova terra natantes,
 Et gravis increvit mutatis insula membris.

Philemon, & Baucis in arbores, & eorum
 domus in Templum. F A B. 7.8.9.

ⓘ Ixionis
 filius ex Cen-
 tauroꝝ
 genere, qui
 Superum
 contempro-
 res inducun-
 tur à poetis,
 ut & Cyclo-
 pes. k *Γέγοντο*
μὲν τ' ἄν τῶν,
οὗτ' ἴσθ' ἄν
ταῖς. Σο-
φροελ. Ajax
ἠαπέλ. Εἰπέτ'
ἢ θ' ἀνθρώπων
οὐδὲν ἴσθ' ἄν
ταῖς. Ἰξίων
ὄμοιος
Ἰξίων. Πύδαρ.
Pyth.
 ode 10.

l Testis ocu-
 latus adfero.
 Qui audiunt,

audita dicunt,

qui vident,

plene sciunt.

Plaut. in Truculento.

m In Phrygiam.

regnatam

Tantalum Pelopis patri.

n Troezen & Pitheus Pelopis filii tuere è Pisatide.

quorum ille urbem sibi cognominem reliquit; hic ei succedens ibi regnavit.

Teste Strab. l. 8. Fuit & Pitheus pater Æthrae quæ mater Theſei. Hunc ta-

men Lelegis patrem fuisse N. L. o Poetarum fabulas è Sacris fontibus de-

rivatas probatum it Laur. Ramirez. c. 36. Pentecontarchi; ex fabb. Prome-

thei, Diluvii, Phaethontis, &c. Sed actam agit. Hoc olim Patres omnes, qui

adversus Gentes scripserunt. Iis quos citavi ad 261. v. l. 1. adde Euseb. qui l. 10.

præp. Euang. ex Clemente, Iosepho, Porphyrio, Diodoro, aliis, ostendit exi-

mias quasque disciplinas ab Ægyptiis & Hebræis ad Græcos fluxisse. Quin &

Clemens 6 & 7. Stromat. Græcos furti arguit, ut qui ab Hebræis philoso-

phie scita sua hauserunt. Dixi ad vers. 21 l. 1. 1. adumbratum esse illum descen-

sum Iovis sub mortali specie in Arcadiam ex historia quæ habetur Genes.

c. 18. Quod hic clarius liquet. ubi sub personis Iovis & Mercurij hospitio ex-

ceptorum à Philemone & Baucide, quos illi deduxerunt in montem postquam

ulti fuissent viciniae improbitatem, urbe & regione in lacum versa repræsen-

tatur historia Lothi 19. c. Genes.

A Mnis ab his tacuit. Factum mirabile cunctos
 Moverat. Irridet credentes, utque deorum 615
 Spretor erat, mentisque feraxⁱ Ixione natus,
 Ficta refers, nimiumque putas, Acheloe, potentes
 Esse deos, dixit, si dant admittuntque figuras.
 Obstupere omnes, nec talia dicta probarunt;
 Ante omnesque Lelex, animo maturus & avo, 620
 Sic ait. Immensa est, finemque potentia cœli
 Non habet, & k quicquid superi voluere, pera-
 tum est,

Quoque minus dubites, tiliæ contermina quercus
 Collibus est Phrygiis, medio circumdata muro;

l Ipse locum vidit: nam me^m Pelopeiaⁿ Pitheus 625
 Misit in arva suo quondam regnata parenti.

o Haud procul hinc stagnum est, tellus habitabilis olim:
 Nunc celebres mergis sulcisque palustribus undæ.

Iuppiter huc specie mortalis, cumque parente
 Venit Atlantes positus caducifer alis. 630

Mille domos adiere, locum requiemque potentes:

Mille

Mille domos claufere fera; tamen una recepit.
 Parva quidem, stipulis & canna tecta paluſtri.
 Sed pia Baucis anus, parilique arate Philemon
 Illa ſunt annis iuicti juvenilibus; illa
 Conſenuere caſa: P paupertatemque ferendo,
 Effecere levem, nec vngua mente ſerendam.
 Nec reſert, dominos illic famuloſne requiras:
 Tota domus duo ſunt; iidem parentque iubentque.
 Ergo ubi calicola parvos tetigere penates,
 Summiſſoque humiles intrarunt vertice poſtes:
 Membra ſenex poſito juſſit relevare ſedili.
 Quod ſuper iniecit textum rude ſedula Baucis.
 Inde ſovo tepidum cinerem dimovit, & ignes
 Suſcit at heſternos, ſoliſque, & cortice ſecco
 Nutrit, & ad flammas & anima perducit anili,
 Multiſidaſque facer, ramaliaque arida tecto
 Detulit, & minuit, parvoque admovit abeno:
 Quodque ſuus conjux riguo collegerat horto,
 Truncat oliv. foliis: ſurca levat ille bicorni
 Sordida terga ſus nigro pendentia tigno;
 Servatogue diu reſecat de tergore partem
 Exiguam, ſectamque domat ſerventibus undis.
 Interea medias fallunt ſermonibus horas,
 Sentirique moram prohibent. Erat alveus illic
 Fagineus, dura clavo ſuſpenſus ab anſa:
 Is tepidus impletur aquis, & artuſque ſovendos
 Accipit. In medio torus eſt de mollibus ulvis
 Impoſitus lecto, ſponda pedibusque ſalignis:
 Veſtibus hunc velant, quas non niſi tempore feſti
 Sternere conſuerant; ſed & hac vilis que vetuſque
 Veſtis erat, & lecto non ind. enanda ſaligno.
 Accubuere dei. Menſam ſuccincta tremenſque
 Ponit anus; menſa ſed erat pes tertius impar;
 Teſta & parem fecit: qua poſtquam ſubdita cliv. **665**
 Suſtulit; aequat am menta exteſere virenti.
 Ponitur hic & bicolor ſincera bacca Minerva,
 Conditaque in liquida corna autumnalia b feceſ.

lecto, qui ligneus, the bedſid. funebris autē arvadine, aut papyro factus impo-
 nebatur pheretro. In verſu ſeq. Multi cod. meique Mss. habent Impoſitu lecto.
 quod æquore animo ferri poteſt, quam qui ex annotatione alicuius ad mar-
 ginem irrepiſit verſ. ſubſequens, Conſentaneique torum de molli flumina ulva.
 Et dignum ſane patella operculū. & Pedis imparis enormitatem & inæqua-
 litatem correxit & æquavit. a Olivæ virides & nigre. hic autem fructus &
 arbor intemeratæ virginis Pallados l. 6. v. 77. b Qua condita ſervantur, pich. e.
 I 4 Inty-

¶ Paupertatis
 emolumenta
 & prerogati-
 vas, ſicuti va-
 cer, legat ab
 Apulejo in
 Apologia,
 elegantiffime
 deſcripta; nec
 non à Seneca
 paſſim de-
 predicata, **640**
 epist. 2. 4. 17-
 20. ſo. à Va-
 lerio Max.
 laudata. l. 4.
 cap. 4. adi. ſi
 placet, Indi-
 cem noſtrum
 poeticum.
 ¶ Spiritu,
 folliſ vice,
 uſa.
 ¶ Reſecat
 folia de ole-
 re, trunco &
 caule reſectis.
 ¶ Fumo ſu-
 ſpenſa, niſi ſo-
 let ſuccidia.
 ¶ Elizat l. 1.
 288. ſerventi-
 bus atus Mol-
 liſ aqua.
 ¶ Priſcus ille
 mos fuit la-
 vandi hoſpi-
 tes. Atheniens
 1. lib. 9. c. ex
 Hom. 3.
 Odyſ. & An-
 tiquis torus
 erat è ſtra-
 mento. Plin.
 lib. 5. 43. cap.
 deinde ex
 herba, aut
 ulva, denique
 lana & plu-
 ma. hic autem
 impoſitus eſt
 Inty-

e Cafens recens. lactem meian appellat
 Martialis l. 1. epigr. 44. d Fictilis ergo, Agathoclea. Aufonius epigr. 8. & recubans sub coctos marmore (quo scil. fugebantur urceoli)
 Chiron. 3. Sat. Iuvenalis. Magnus animus, inquit Seneca, fictilibus utitur tanquam argento & auro.

e A parte inferiore.
 f Villa itaque utpote nova, namque etate commendabatur vina preciosa.

g Coenae apud Romanos tres fuisse missus, nemini non notum.

Ante coenam promissidem, sive Gustum.

a. Coenae caput, ex cibis firmis & praecipuis. 3. Bel-laria, sive mensas secundas.

h Voluntas

est, quae apud nos ponit beneficium. Sen. 9. Benef. 11. c. i Tenui ac fere nulli apparatus. h Canibusque sagactor anser. 599. vers. lib. 11. l Hostia, quae dabatur, loco. m Supplex & hospes non violandus; protegendus porius. Xenocrates de passere, quem persequabatur accipiter, ad eum confugiens. n Magjanus in Diatriba, & Ciofanus in var. lect. rejicendos, qui sequuntur, duos versus pro adulterinis censent. In uno Ms. meo, posterior non invenit locum, in altero neuter apparet.

Intybaque, & radix, & lactis massa coacti,
 Ovaque, non acri leviter versata favilla : 670

Omnia fictilibus. Post hac colatur d eodem
 Sistitur argento crater, fabricataque fago
 Pocula, e qua cava sunt flaventibus illita ceris.
 Parva mora est: epulasque foci misere calentes,

f Nec longa rursus referuntur vna senecta, 675
 Dantque locum mensis paulum seducta & secundis.

Hic nux, hic mista est rugosis carica palmis,
 Prunaque, & in patulis redolentia mala canistris,
 Et de purpureis collecta vitibus uva ; 679

Candidus in medio favius est : Super omnia, vultus
 Accessere boni, h nec iners, pauperque voluntas.

Interea quoties haustum cratera repleri
 Sponte sua, per seque vident succrescere vina :

Attoniti novitate pavent, manibusque supinis
 Concipiunt Baucisq, preces timidusq, Philemon, 685
 Et veniam dapibus, l nullisque paratibus orant.

Vnicus anser erat, minima k custodia villa,
 Quem diis hospitibus domini l mactare parabant :

Ille celer penna tardos atate fatigat,
 Eluditque diu, tandemque est visus ad ipsos 690

Confugisse deos. m Superi vetuere necari,
 Diuque sumus, meritasque luct vicinia pœnas

Impia, dixerunt; vobis immunibus hujus
 Esse mali dabitur: modo vestra relinquite tecta,

Ac nostros comitate gradus, & in ardua montis, 695
 Ite smul. Parent: & diis praecuntibus ambo

Membra levant baculis, tardique senilibus annis
 Nituntur longo vestigia ponere clivo.

Tantum aberant summo, quantum semel ire sagitta
 Missa potest: flexere oculos, & mersa palude 700

Cetera prospiciunt, tantum sua tecta manere.
 Dumque ea mirantur, dum deslent fata suorum,

n Mersa vident, quaruntque sua pia culmina villa:
 Sola loco stabant. Dum deslent fata locorum,

Illa vetus, dominus & jam casa parva duobus, 705
 Vertitur in templum: o furcas subiere columna,
 Stramina flavescunt, aurataque tecta videntur,
 Calataque fores, adopertaque marmore tellus.
 Talia cum placido Saturnius edidit ore:
 Dicite, juste senex, & fœmina conjuge justo 710
 Digna, quid optetis. Cum Baucide pauca locutus,
 Iudicium superis aperit commune Philemon.
 Esse sacerdotes, delubraque vestra iueri
 Poscimus: &, quoniam concordēs egimus annos,
 Auserat hora duos eadem; nec conjugis unquam 715
 Busta mea videam, neu sim tumulandus ab illa.
 Vota p̄ fidei sequitur: templi q̄ tutela fuere,
 Donec vita data est. Amis ævoque soluti,
 Ante gradus templi cum starent forte, locique
 Narrarent casus, ⁊ frondere Philemona Baucii, 720
 Baucida conspexit senior frondere Philemon.
 Iamque super geminos crescente cacumine vultus,
 Mutua, dum licuit, reddebant dicta, valeque
 O conjux, dixere simul: simul abdit a textit
 Ora ⁊ frutex. Ostendit adhuc ⁊ Tyaneius illic 725
 Incola de gemino vicinos corpore truncos.
 Hec mihi non vani, nec erat cur fallere vellent,
 Narravere senes: equidem ⁊ pendentia vidi
 Serta super ramos, ponensque recentia, dixi,
 ⁊ Cura deum dii sint, & qui coluere colantur. 730

fit in Phrygia Tyana. ⁊ Illis ipsi arboribus sic mutatis
 & coronas vidi. ⁊ Quibus Dii, Deorumque cultus curæ
 in Deorum numerum referantur.

Proteus in varias formas. F A B. IO.

Desperat: cunctosque & res, & moverat ⁊ au-
 tor;
 Thesea precipue, quem facta audire volentem
 Mira deum, nixus cubito Calydonius amnis
 Talibus alloquitur; Sunt, o fortissime, quorum
 Forma semel mota est, & in hoc ⁊ renovamine
 mansit.
 Sunt quibus in plures jus est transire figuras; 736

o Cervi li-
 gnei tran-
 eunt in mar-
 moreas co-
 lumnas.
 p A Iove
 promissis
 pra sita.
 q Aeditui, sa-
 cerdotes.
 r Philemo-
 na in quer-
 cum, Bauci-
 da in tiliam
 mutatam fe-
 runt.
 s Cortex ar-
 boris.
 t Tyana,
 urbs Cappa-
 docia; me-
 dia inter Cæ-
 sariam &
 Tarsum, ur-
 bem Cili-
 cia; Apol-
 lonio alumnus
 nobilis. Qui
 vero Ty-
 aneus potue-
 rit ostende-
 re rem in
 Phrygia ge-
 stam, nos
 video, nisi
 forte alia

appensa ferta
 fuere, & ipsi

y Fides & au-
 toritas Lele-
 gis prudentis
 piique senis
 antino man-
 ri & ævo. su-
 pra vers. 619.
 ⁊ Mutatioe
 in aliquam
 unam novam
 formam.

a Rex Ægypti, Ceres; Græcis Ἰσχυρὸς dictus, & Deus maris; quem se in varias mutasse formas fingunt: Homer. 4. Odyss.

Orpheus in hymn. Aristoph. in Ranis. Virgil. 4. Georgic. Quem nonnulli Magica arte se in eas formas mutasse ferunt. Plato in Euthydemo tradit Sophistam fuisse. Rhetorem alii & dicendi peritum; & Politicum alii, qui arte varia pro te ac tempore Remp. administrarit. Ad regum insignia referunt alii, quæ subinde immutantur, nunc leonis specie, nunc tauri, &c. Lucianus de saltatore interpretatur varias figuras repræsentante. Tzetzes καὶ ἑμὲ καὶ τὸν varicinantem per pelves fuisse arbitratur. Philosophum fuisse putant alii, de variarum rerum natura disserentem. Ponticus Heraclides in libro Homeric. allegoriarum. & hunc sequutus Clariss. Fr. Baconus in Sap. vet. interpretantur informem rerum Materiam, variarum formarum susceptibilem.

*Vt tibi complexi terram maris incola a Proteu.
Nam modo te juvenem, modo te videre leonem:
Nunc violentus aper; nunc, quem tetigisse timerent,
Angus eras; modo te faciebant cornua taurum. 740
Sæpe lapis poterat, arbor quoque sæpe videri:
Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum
Flumen eras, interdum undis contrarius ignis.*

Fames Eryfichthonis & varia Metræ metamorphosis. F A B. II.

e Πελουπη-
εία; secun-
dum exem-
plum adjici-
tur Metra,
filia Eryfich-
thonis, quæ
nupsit Auto-
lyco patri
Anticleæ, quæ
Vlyssis ma-
ter. se datura
est in tertium
exemplum.
d Callima-
cho in hym-
no Cereris,
est populus,
ἦν δὲ τις
ἐκ τῶν ἐπι-
πέτρων, κα-
ὶ δὲ δὲ δὲ
αὐτῆς κέρου.
e Quæ una nemoris instar erat. vide Iul. Scalig. Poetic. lib. 5.
cap. 8. f Ἀγκυμῆα, donaria ab iis suspensa qui Cereris ope votorum
compotes fuerant. sic vers. 56. supra. De platano à Xerxe torquibus & ar-
nillis ornata, Alian. lib. 2. Var. hist. 14. cap. Sed & notum est de more
suspendendi memorum tabellarum. g Τῶν δ' ἐπὶ τῶν νόμων ποτὶ τῶν
δίων ἔψησαντο. Callimach. ibid. h Triopæ filius. sic enim Tzetzes in Ly-
cophronem, Ἐγὼ τριόπου τῆς Θριάκας, ὃ καὶ Ἀθῶν καλεῖται, ὕδρ' ὑπάρχων
Τριόπου, ἰδέσθαι τὸ ἄλσος τῆς Διολέας. Alii substituntur, Dryopeius. i. The-
salus.

NEc minus c Autolyco conjux Eryfichthone nata
Iuris habet. pater hujus erat, qui numina di-
vum

Sperneret, & nullos aris adoleret honores. 746

Ille etiam Cereale nemus violasse securi

Dicitur, & lucos ferro temerasse vetustos.

Stabat in his ingens amoso robore d quercus,

e Vna, nemus vittæ mediæ memoresque tabellæ. 750

Sertaque emgebant, f voti argumenta potentes.

g Sæpe sub hac Dryades festas duxere choreas;

Sæpe etiam, manus nexis ex ordine, trivici

Circumiere modum: mensuraque roboris ulnas

Quinq; ter implebat; nec non & cætera tantum 755

Sylva sub hac omnis, quantum fuit herba sub illa.

Nec tamen idcirco ferrum h Triopeius illa

e Quæ una nemoris instar erat. vide Iul. Scalig. Poetic. lib. 5.
cap. 8. f Ἀγκυμῆα, donaria ab iis suspensa qui Cereris ope votorum
compotes fuerant. sic vers. 56. supra. De platano à Xerxe torquibus & ar-
nillis ornata, Alian. lib. 2. Var. hist. 14. cap. Sed & notum est de more
suspendendi memorum tabellarum. g Τῶν δ' ἐπὶ τῶν νόμων ποτὶ τῶν
δίων ἔψησαντο. Callimach. ibid. h Triopæ filius. sic enim Tzetzes in Ly-
cophronem, Ἐγὼ τριόπου τῆς Θριάκας, ὃ καὶ Ἀθῶν καλεῖται, ὕδρ' ὑπάρχων
Τριόπου, ἰδέσθαι τὸ ἄλσος τῆς Διολέας. Alii substituntur, Dryopeius. i. The-
salus.

Absti-

Abstulit; ⁱ famulosque iubet succidere sacrum
 Robur. & ut iussor cunctari vidit, ab uno
 Edidit hec raptā sceleratus verba securi: 760
 Non dilecta dea solum, sed & ipsa, licebit,
 Sit dea, jam tanget frondente cacumine terram.
 Dixit: Et, obliquos dum telum librat in ictus,
 Contremuit, gemitumque dedit & Dodonia quercus:
 Et pariter frondes, pariter pallescere glandes 765
 Cœpere, ac longi pallorem ducere rami.
 Cujus ut in trunco fecit manus impia vulnus;
 Haud aliter fluxit discusso cortice sanguis;
 Quam solet, ante aras ingens ubi victima taurus
 Concidit, abrupta cruor e cervice profundi. 770
 Obstupere omnes: ^l aliquisq; ex omnibus audet
 Deterrere nefas, savamque inhibere bipennem.
 Aspicit huic, mentisque præ cape præmia, dixit,
 Thessalus: inque virum convertit ab arbore ferrum,
 Detruncatque caput, repetitaque robora cadit. 775
 m Editus e medio sonus est cum robore talis:
 n Nympha sub hoc ego sum, Cereri gratissima, ligno;
 o Quæ tibi factorum pœnas instare tuorum
 Vaticinor moriens, nostri solatia lethi.
 Persequitur scelus ille suum, labefactaque tandem
 Ictibus innumeris, adductaque frumibus arbor 781
 Corruit, & multam prostravit pondere sylvam.
 Attonitæ Dryades damno nemorumque suoque,
 Omnes germanas Cererem cum vestibus atris
 Mœrentes adeunt, pœnamque Eryfichthonis orant.
 Annuit his, capitisque sui pulcherrima motu 786
 Concussit gravidis oneratos messibus agros;
 Moliturque genus pœna miserabile, si non
 Ille suus esset p nulli miserabilis actus,
 Pestifera lacerare fame. qua, quatenus ipsi 790

i Σιωπῆ
 ἢ ἄλλοι δὲ
 Callimach.
 k Fatidica,
 vel, a quans
 Dodonæas
 Iovis quær-
 cus; quam-
 vis hæc Cal-
 limacho sit
 populus
 ἢ ἄλλοι, ut
 modo ad
 vers. 749.
 Mss. nostri,
 alii, & excu-
 siliquet ha-
 bent decidua,
 quod Pouta-
 nus a cado
 deduci vult.
 l Sacerdo-
 tem, inquit
 Scalig. lib. 5.
 poet. cap. 3.
 excitat Ce-
 res, ut Ery-
 fichthona
 castiget.
 Ovid. famu-
 lo attribuit.
 Non excitat
 sacerdotem,
 pace tua Iu-
 li; sed ipsa
 assimilata est
 sacerdoti.
 Autrix Na-
 κίπρω (τὰ
 εἰ πάλαι ἀρ-
 τήρω Δε-
 μοστῶ ἔστ-
 στω) εἰσακτο.
 Hujc simile
 quippiam de

Hamadryade monente Parcebium Μὰ ταιῶν πρῆμους δευῶ; κλαῖ, nar-
 rat Apollonius lib. 2. Argonaut. vers. 475. & commentator ibi. m Al.
 Cum sonus auditus medio de robore talis. n Servius ad eclogam 10. Vir-
 gili, Nymphae, inquit, Hamadryades sunt, quæ cum arboribus nascuntur
 & pereunt, ἀπὸ τῆς αἰμῆς καὶ τῆς ὄρυγος, qualis fuit illa, quam Eryfich-
 thon occidit: qui cum arbore incidere, & vox inde erupit, & sanguis
 sicut docet Ovidius. Et Scaliger 5. lib. Poetics cap. 3. Nudis Callimachi
 rebus Ovidius addit ornamenta: veluti cum orationem attribuit Nymphae;
 Callimachus solum, κακῶν μὲν ἄλλοι ἔλασαν ἄλλοι. o Ναὶ νῶ, τίς ποτε δῆμος
 κόν, κόν, ἢ ἐν δαίτῃ Ποικίλεις. Συμμετῶ ἢ ἐς ἕσπερον ἀλαπθῆαι τοι. ipsa Ce-
 res interminata Eryfichthoni. Callim. p Nullius misericordia aut misera-
 tionis dignus.

9 Nympham montanam.
v Cereris jugales lib. 5.
vers. 642.
gentios Dea ferilibus animes curibus admovit, fransque coercenti ora, Et medium caeli terraque per aera velle est. Sic & Triptolemo dedit currum quem alati prehabant dracones, quo vectus mortales agriculturam doceret.

f Qui ossa atque pellis totus est, ita cura maeret. Quis extra inspicere, in sole, etiam vivo licet; Ita in pellucet, quasi laterna Punica. Euclio de agno macilento sibi à Megadoro misto. in Plauti Aulularia.

z Ita & lib. 11. vers. 630. postquam mandata peregit Ivis, abis: neque enim ulterius tolerare soporis Vim poterat; labique ut somnum sensu in aruis, effugit. u

Non adeunda dea, (neque enim Cereremque, Famem-Fata coire sinunt) montani numinis unam (que Talibus agrestem compellat 9 Oreada distis.

Est locus extremis Scythia glacialis in oris; Triste solum; sterilis, sine fruge, sine arbore tellus; 795 Frigus, mers, illic habitant Pallorque, Tremorque, Et jejuna Fames; ea se in praeordia condat Sacrilegi scelerata jube, nec copia rerum Vincat eam, superetque meas certamine vires.

Neve via spatium te terreat, accipe currus; 800 Accipe quos frans alte moderere t dracones: Et dedit. Illa dato subvecta per aera curru, Devenit in Scythiam, rigidique cacumina montis: (Caucason appellant) serpentum colla levavit, Quasitunque Famem lapidoso vidit in agro, 805 Vnguibus & raris vellentem dentibus herbas.

Hirtus erat crinis, cava lumina, pallor in ore, Labra incana situ, scabri rubigine dentes, Dura cutis, t per quam spectari viscera possent. Ossa sub incurvis extabant arida lumbis: 810

Ventris erat, pro ventre, locus; pendere putares Pectus, & a spina tantummodo crate teneri. Auxerat articulos macies, genuumque tumebat Orbis; & immodico prodibant tubere tali. Hanc procul ut vidit (neque enim est accedere juxta 815

Ausa) refert mandata dea: paulumque morata, Quamquam aberat longe, quamquam modo venerat Visa tamen sensisse Famem; retroque dracones (illuc, Egit in Aemoniam versis sublimis habenis.

Dicta Fames Cereris (quamvis contraria semper Illius est operi) peragitur, perque aera vento 820 Ad jussam delata domum est, & protinus intrat Sacrilegi thalamos; altoque sopore solutum (Noctis enim tempus) geminis amplectitur ulnis, z Seque viro inspirat, faucestq; & pectus, & ora 825 Afflat, & in vacuis peragitur jejuna venis.

Functaque mandato fecundum deserit orbem,

Quinetiam invasio atque impressio famis apud Callimachum nulla: Ovidio adeo luculenta, ut nihil supra, altoque sopore solutum, &c. Scaliger s. lib. Poet. cap. 8. v Αὐτίκα δὲ χαλεπὸν τὸ καὶ ἄγρον ἰμμάδα ἄμὸν, Ἀἴψα κρᾶτερὸν. μυγᾶλη δὲ ἰσπύγεται νόσῳ. Callim.

Inque

Inque domos inopes, assuetaque vertitur antra.

Y Lenis adhuc somnus placidis Eryfichthona pennis
Mulcebat. Petit ille dapes sub imagine somni, 830

Oraque vana movet, dentemque in dente fatigat,

Exercetque cibo delusum guttur mani,

Proque epulis ténues nequicquam devorat auras.

Vt vero est expulsa quies; furit² ardor edendi,

Perq³, avidas fauces, immensaq³, viscera regnat. 835

Nec mora; ² quod pontus, quod terra, quod educat

Poscit. & appositis queritur jejunia mensis, (aer,

Inque epulis epulas quarit, quodque urbibus esse,

Quodque satis poterat populo, non sufficit vis.

^b Plusq³, cupit, quo plura suam demittit in alvū. 840

^c Vtique fretum recipit de tota flumina terra,

Nec satiat^{ur} aquis, peregrinosque ebibit amnes:

Vtique rapax ignis non unquam alimenta recusat,

Imnumerasque faces cremat, &, quo copia major

Est data, plura cupit, turbaque voracior ipsa est. 845

Sic epulas omnes Eryfichthonis ora profani

^d Accipiunt, poscuntque simul. Cibus omnis in illo

Causa cibi est: semperque locus fit manus edendo.

Iamque fame patrias altique voragine ventris

Attenuarat opes: sed mattenuata manebat 850

Tum quoque dira fames, implacataque vigebat

Flamma gula, tandem, demisso in viscera censu,

Filia restabat ^e non illo digna parente.

^f Hanc quoque vendit inops. Dominum generosa re-

cusat:

Et vicma suas tendens super aquora palmas, 855

Eripe me domino, qui rapta pramia nobis

Virginitatis habes, ait. Hac Neptunus habebat.

immodico omni studio, & insatiata Cupiditate. ^b Ἐρυφίχθων δόρα πέναιτο, τίσων ἴξων ἴξων αἰτίς. Callim. ^c Κοσὴ δ' Ἰθάκῃ γὰρ ἄλλο γὰρ ἄλλο Αἰτὶ μέλλοις ἴδοντι. τὰ δ' ἴς ἑσθὸν δὴα θαλάσσης Αἰετῶν ἀχάριστοι κατέβησαν ἰδαῖα πᾶσι. Ως ἢ Μίσηται γῆδον, &c. Callimach. ^d Laudat Scaliger. lib. 5. Poet. c. 8. sententiarum hæc acuina & pondera. Inque epulis epulas quarit. ignem copia fieri voracitatem. accipiunt poscuntque simul. Cibus omnis in illo Causa cibi est. & semperque locus fit inanis edendo. ^e Meliore scil. miusque impio, & quæ ἢ πατρὸς εἶπο κοσῆν τίσων αἰετῶν. ^f H. Tzetzes ad illa Lycophronis τῆς πτωχότητος θαλάσσης λαμπυρίῃ. Τεκῆ, ἢ τ' ἀλλοῖσι ταῖς κατ' ἡμῶν Βουπείων ἐλθῆναι ἀμείων πατρὸς. vocat hanc Μίσην & εὐρημακίδα fuisse ait, quam in varias animalium formas mutatam patet vendidit, quæ paulo post recepta sua forma ad patrem reversa est. Ant. Liberalis Τηλεόγειον nominat, & quæ pro muliere vendita, mox in virum mutata patri tuo hinc alimenta suppeditavit.

y In quibus, inquit Scaliger, fuerat Callimachus æquo fusior ac laxior, uti, in pecoribus, mulis, equis, usque ad felle ipsam, ea noster bono iudicio neglexit, illaque est imitatus, quæ ingenii sui vi effecit, ut essent sua. Ea veto argute acuteque ac plusquam humano ingenio est profectus. Ipso in somno, Dii boni, esurientem facit. Lenis adhuc somnus, &c. ἢ Βελμῖς, γαυρίδων, γαυρίμαρπῖς. ^a Neque hoc de Fame tantum pronunciaripotest: sed & de aliis Naturæ prodigiis, Avaritia, Ambitione, Libidine, Ebrietate,

* Hamos
aereos, aut
ferreos. Qui-
que tegis par-
va ara recu-
va cibi.

g Piscandi
studio inten-
tus. h In
diversum
abiit, disces-
sit. i O πατήρ
τῆς Μηδρᾶς
πατρὶ καὶ
Μηδρᾶς, &c.
Erychthon,
ubi bona sua
omnia luxu
dilapidasset,
denum &
filiam prostitu-
it. illius
vero aetatis
homines ante
cufas pecu-
nias pecora
aliaque mer-
ces invicem
permuta-
bant. Illa
itaque ab hoc
accepta ove,
bove ab illo,
alia ab aliis
mercede, &
sua & pater-
nae subvenit
inedia. atque
hinc natam
fabulam ait
H. Tzetzes,
in locum mo-
do dictum
Lycophronis.
k Πόρῳ, &
dolo malo
quasita.

l Non infinita, ut Proteo & Metra: sed numero praescripto, ternario sc. in
hominem, taurum, anguem. quae ad fluviorum imagines pertinent, ut in lib.
seq. vide & Albani Var. hist. l. 2. c. 33. Deianara apud Sophoclem in Trachi-
nii Μηδρᾶς Ἰδὲ ἢ καὶ πόρῳ, Ἀγχιῶν λίγῳ, Ὁς μὲ ἐν πρῶτῃ κορυφαίῳ
ἔζητα πατρὸς Φαιῶν ἰοσυγῆς ταύρῳ, ἄλλοτ' αἰετῷ Δεσπυνέλιαντες. ἄματ'
ἐνδράμῳ κῆρα Βῆσπρῳ, & commentator ibi. m Cornu, l. seq. vers. 80.

Qui prece non sprete, quamvis modo visa sequenti
Esset hero; formamque novat, vultumque virilem
Induit, & vultus pisces capientibus aptor. 860

Hanc dominus spectans; O qui pendentia parvo
* Ara cibo celas moderator arundinis, inquit,
(Sic mare compositum, sic sit tibi piscis in unda
Credulus, & nullos nisi fixus sentiat hamos!)

Qua modo cum vili turbatis veste capillis 865
Litore in hoc steterat (nam stantem in litore vidi)
Dic ubi sit: neque enim vestigia longius extant.

Illam dei munus bene cedere sensit: & a se
Se quari gaudens, his est rescuta rogantem:

Quisquis es, ignoscas; in nullam lumina partem 870
Furgite ab hoc flexi, & studioque oneratus inhasi.

Quoque minus dubites: sic has deus aquoris artes
Adjuvet, ut nemo jamdudum litore in isto,
(Me tamen excepto) nec famina constitit ulla.

Credidit, & h verso dominus pede pressit arenam,
Elususque abiit. illi sua reddita forma est. 876

Ast ubi habere suam transformia corpora sensit,
Saepe pater domnis^l Triopeida tradit. at illa
Nunc equa, nunc ales, modo bos, modo cervus abibat;

Præbebatq; avido^k non justa alimenta parenti. 880
Vis tamen illa mali postquam consumpserat omnem
Materiam, dederatque gravi nova pabula morbo:

Ipse suos artus lacero dirvellere morsu
Cæpit, & infelix minuendo corpus alebat.

Quid moror externis? etiam mihi saepe novandi 885
Corporis, o juvenes, numero finita potestas.

Nam modo, qui nunc sum, videor; modo flector in
anguem;

Armenti modo dux vires in cornua sumo:

Cornua dum sumpsi, nunc pars caret altera^m in telo
Frontis, ut ipse vides. Gemitus sunt verba secuti. 890

LIBER IX.

Acheloi cum Hercule lucta, & variæ formæ,
& Cornu copix. F A B. I.

Qua gemitus truncaque deo ^a Neptunus heros
Causa rogat frontis : cum sic Calydonius annis
Capit, inornatos redimitus ^b arundine crines.
Triste petis munus : quis enim sua prælia victus
Commemorare velit ? Referam tamen ordine ; Nec
tam

Turpe fuit vinci, quam contendisse decorum est ;

^c Magnaque dat nobis tantus solatia victor.

Nomine signa suo tandem pervenit ad aures

Deianira tuas ; quondam pulcherrima virgo,

Multorumque fuit spes ^d invidiosa procorum.

Cum quibus ut socieri domus est intrata petiti,

Accipe me generum, dixi, ^e Parthaone nate,

Dixit & Alcides : alii cessere duobus.

Ille Iovem socerum dare se, famamque ^f laborum,

Et superata sua referebat iussa ^g noverca.

Contra ego, Turpe deum mortali cedere, dixi ;

(^h Nondum erat ille Deus) dominum me cernis

aquarum

Cursibus obliquis inter tua regna fluentem.

Nec gener externis hospes tibi missus ab oris,

Sed popularis ero, & rerum pars una tuarum.

Tantum ne noceat, quod me ⁱ nec regia Iouis

Odit, & omnis abest iussorum pœna laborum.

Nam, ^k quod te iactas Alcmena matre creatum ;

Iuppiter aut falsus pater est, aut crimine verus.

Matris adulterio patrem petis : elige, fictum ^l

Esse Iovem malis, an te per dedecus ortum.

Talia dicentem jamdudum lumme torvo

Spectat, & accensa non fortiter imperat ira,

Verbaque tot reddit, Melior mihi dextera lingua est ;

^a Theſeus, Neptuni, ab Aegeo patre, nepos. ^b Arundinibus & salicibus prætexuntur majorum fluviorum ripæ. hinc & ipsi arundineis coronis redimiti à poetis, cum tenuis glaucus velabat anthesin Carbasus, & crines umbrosa tegebat arundo. ^c Virg. 2. Aneid. ^d Pudorem tollit victo, cui contingit à magna ac nobili manu vinci. Cassiodor. 3. l. 15. c. redi ad lib. 5. vers. 191. supra. ^e Quam sibi invicem ambitiosi invadebant proci. ^f Oenei patrem Homerus Porthea vocat. ll. 13. Περθεύς ἢ ἑδύς πειθεύς, &c. ^g Quos ipse Iunoni exprobrans recensebit moriens. inf. 132. vers. ^h Iunonis, cuius, per Eurytheum, iussu tot labores subiisset. inf. 200. vers. & Senecam adi. Herc. Fur. 829. vers. ⁱ Nondum erat in numerum Deorum relatus. A ^j Nondum eius habes infra vers. 240. ^k Rivali creat invidiam simul & contemptum, ab odio Iunonis. ^l Dilemmate urget ad ignominiosam confessionem aut mentiri patris, aut ex adulterio gignentis.

Dum

l Exui pro-
jecique, de
more lucta-
torum, ve-
stem.

m Carbasi-
nas vestes
viridis, glau-
ci, cœrulei
coloris tribu-
unt poetæ
Diis maris &
fluviorum,
utpote iis
concolores.
n Incurvatas
instar varo-
rum, quibus
crura obtor-
ta.

o Luctaturi
oleo aut ce-
romate iun-
gebantur,
quo, poris
stipatis con-
tineretur su-
dor; namque
ex hoc dif-
fluente lassitudo.
Lucan.
4. lib. vers.
622. Exhaust-
isque virum,
Anteum Her-
cules, quod
creber arbeli-
tus illi Pro-
didit, & ge-
lidus fesso et
corpore sudor.
tum ut labe-
rentur appre-
hendentium
antagonista-
rum manus; denique ut figeretur cutis adversus ventos & frigus. Quod
nisi ipsi se, ait etiam aliptæ aut ceromatistæ, pulvere legitime inspersis-
sent, adversarii se invicem jacta arena, hanc ἀσθῦν vocabant, consper-
serunt: ut corpora oleo & ceromate lubrica mutuas palæstrarum prehens-
iones admitterent. quamvis gloriosum erat ἀσθῦν vincere. Plin. lib. 35.
cap. 11. de Diosippo pancratiaste. vide Hier. Mercurialem. lib. 1. de arte
Gymnastica. cap. 5. p. Moles vasta & pondus. q. Vide quæ Virg. 5.
Æneid. de Entello. lib. 7. vers. 586. de Latino. lib. 10. vers. 693. de Me-
zentio. omnia ex Hom. 15. Iliad. ἄσθῦν πίνθη ἡλίκωτ, &c. r. Hæret
pede per, ænsuque viro vir. Æneid. 10. vers. 362. s. Virg. 12. lib.
vers. 715. t. Lege quæ modo ad vers. 35. exhaustos sudoribus artu. Lu-
can. 4. lib. vers. 638.

Dum modo pugnando superem; tu vince loquendo. 30
Congrediturque ferox. Pudit modo magna locutum
Cedere: l rejeci^m viridem de corpore vestem,
Brachiaque opposui, tenuique a pectoreⁿ varas
In statione manus, & pugnae membra paravi.

o Ille cavis hausto sparsit me pulvere palmis, 35
Inque vicem fulva tactu flavescit arena:

Et modo cervicem, modo crura micantia captat,
Aut captare putes, omnique a parte lacescit.
Me mea defendit p gravitas, frustra que petebar.

q Haud secus ac moles, quam magno murmure flu-
ctus

Oppugnant: manet illa, suoque est pondere tuta. 41
Digredimur paulum, rursusque ad bella comus;

Inque gradu stetimus, certi non cedere: eratque
r Cum pede pes junctus, totoque ego pectore pronus

Et digitos digitis, & frontem fronte premebam. 45
l Non aliter vidi fortes concurrere tauros,

Cum pretium pugna toto nitidissima saltu
Expetitur conjux: spectant armenta, paventque,
Nescia quem maneat tanti victoria regni.

Ter sine profectu voluit nitentia contra 50
Rejicere Alcides a se mea pectora: quarto

Excudit amplexus, adductaque brachia solvit.
Impulsunquē manu (certum est mihi vera fateri)

Protinus avertit, tergoque onerosus inhasit.
Siqua fides (neque enim ficta mihi gloria voce 55
Quaritur) imposito pressus mihi monte videbar.

Vix tamen inserui t sudore fluentia multo
Brachia, vix solvi duros a corpore nexus.

Instat t anhelanti, prohibetque resumere vires,
Et cervice mea potitur: tum denique tellus 60

Pressis

Pressa genu nostro est, & u arenas ore momordi.
 Inferior virtute, meas divertor ad artes,
 Elaborque viro, x longum formatus in anguem.
 Qui postquam flexos sinuavi corpus in orbis,
 Cumque fero movi linguam stridore bisulcam,
 Risit, &, illudens nostras Tyrynthius artes;
 Y Cunarum labor est angues superare mearum,
 Dixit: &, ut vincas alios, Achelœ, dracones;
 Pars quota Lernæa serpens eris unius x Echidna?
 Vulneribus sæcunda suis erat illa: nec ullum
 De centum numero caput est impune recisum,
 Quin gemino cervix hæredæ valentior esset.
 Hanc ego ramosam natis è cade colubris,
 Crescentemque malo domui, domitamque reduxi.
 Quid fore te credis, falsum qui versus in anguem 75
 Arma aliena moves? quem forma precaria celat?
 Dixerat: & summo digitorum vincula collo
 Injicit. Angebar ceu guttura forcipe pressus,
 Pollicibusque meas pugnabam evellere fauces.
 Sic quoque devictis restabat tertia a tauri
 Forma truci; tauro mutatus membra, rebello. 80
 Induit ille toris à lava parte lacertos,
 Admissumque trahens sequitur, depressoque dura
 Cornua figit humo, meque alta sternit arena.
 Nec satis hoc fuerat: rigidum fera dextera cornu 85
 Dum tenet, infregit, truncaque à fronte revellit.
 b Najades hoc pomis & odore flore repletum
 Sacrarunt: divesque meo bona copia cornu est.
 Dixerat; & Nymphe, ritu succincta Diana,
 Vna ministrarum fuis utrinque capillis 90

quenti amputatione potuit à septeno suo ad centenarium capium numerum
 excrecere. sed ad Mythologos. *ὄχι δὴ οὐδὲς τὸ ἦν τῆ ὑδρὸς διαμικροθὰς σφαιρῆς
 ὑστῆ, καὶ διὰ τὴν σοφίαν ἀνίστη εἰ μίαν κερφαλήν ἀποσημαίνει τὸ λέγειν. πελλὰς ἀντὶ
 τῆς μᾶς. Plato in Euthydemo. α Ταύρος μὲν ἐκείθεν λέγεται ἂν Ἀγγεῶν φασί,
 καὶ θάλαρα καὶ τὰς ἄλλας ποταμούς, ἀπὸ τῶν ἡζων, καὶ τῶν κατὰ τὰ βῆδορα καμπῶς
 αὖ καλλῶσι λέγονται Strab. l. 10. qua ratione & Aristotelis 25. sect. qua II. Βῆμαρ
 dicti, vel quia se in ramos, brachia, alveos, & ostia diducunt. qua de causa &
 Hercules fingitur alterum cornu avulsiſſe Acheloo; quod in gratiam Calydon-
 iorum alterum Acheloi alveum alio vertens, plurimos Atolis agros alleruit
 omni fructuum genere fertiles. atque hinc, pro Acheloi cornu ablato, iis A-
 malthæ cornu dedisse. Strabo. 10. l. & Diodor. l. 5. vide quæ Alianus l. 2.
 Varr. hist. c. 33. — 6 — Amalthæa autem vel capra, vel Nympha Melissi fi-
 lia ubera Iovi infanti præbuisse dicitur. qua gratia & ipsa à Iove cœlum for-
 tito inter sidera relata est, illiusque cornu forte avulsum hoc munere donatum.
 ut quicquid optares, inde enasceretur, oppletum usque pomis, omni que Au-
 tumnalium fructuum genere. Ovid. 5. Fast.*

u Virg. 11.
 An. 418.
 humum simul
 ore momordit.
 & Horat. 15.
 od. l. 1. Crises
 pulvere colli-
 nes. Vide au-
 tem quæ ad
 v. 40. l. 5. supr.
 x Διὰ τὸ μῆ-
 νος καὶ τὴν
 σκολιότητά,
 propter lon-
 gitudinem,
 obliquos & si-
 nuosos flexus
 assimulantur
 fluvii angui-
 bus. Strab. 10.
 l. de hoc eodē
 Acheloo lo-
 cutus. y In-
 faus in cunas
 elisi angues
 duos à Iuno-
 ne immisos.
 Plaur. Amphi-
 tryo. Act. 5.
 Philostr. I.
 con. Herc. in
 cunis. x Hy-
 dra, Excetre,
 numeroſi mali-
 li, cui reflecto
 uno capite,
 repullabant
 duo, quos hic
 appellat gem-
 inum hæredem.
 Ex fre-

e Thefeus, Lelex, Piritheus, & comitatus eorum. l. 8. v. 565. d Deformis cornu altero avulso. Horatius quidem epist. ad August. l. 2. Agrestem Cyclopa dicit, & Sat. 5. l. l. Sarmentum

roget Cicerrum cui detrata fuit frons execto Campani morbi cornu, Paflorenu saluaret uti Cyclopa. e Clariss. Baconus in Vet. Sap: fabulam hanc ad belli expeditiones & apparatus; ad impressiones iuadentis, sustinentis subterfugia spectare censet. f Vide quæ ad 3. versum libri hujus.

Incessit, totumque tulit prædixite cornu
Autumnum, & mensis felicia poma secundas.
Lux subit; & primo feriente cacumina sole
Discedunt c juvenes, neq; enim dum flumina pacem.
Et placidos habeant lapsus, totaque residant, 95
Opperiuntur, aqua. Vultus Achelous d agrestes,
c Et lacerum cornu mediis caput abdidit undis.
Hunc tamen ablatis domuit jactura decoris;
Cætera sospes habet: capitis quoq; fronde i saligna,
Aut super imposta celatur aruidine damnum. ICO

Nessi cruor in venenum. F A B. 2.

g Aetolix fl. qui prius Lycormas dictus.

h Viquitranare designaverat.

i Portitor quippe trahendi fluvii erat. Περσίδης ὄφ' Ἡρακλῆος ἀποθανόντος ἐπέδῃ παρὰ τῆν Διὸς ἐπιπέσειν ἰνὴν ἔσπεφ' ἐκείνου. Strabo 10. l.

k Hercules oriundus Thebis in Bœotia, quæ & Aonia. l Deianiram è Calydone. m Violare Deianiram, & sefellerat, interceperatque

res Herculis, ut scribit Diodor. 5. l. n Centaurus erat Nessus, è progenie Ixionis, ut nota seq. o Rota, cui pater tuus Ixion affixus versatusque assidue ob iurcellatam stupri Iuonem, te moneat. 4. l. 161. v.

ATte, Nesse ferox; ejusdem virginis ardor
Perdiderat, volucris trajectum terga sagitta.
Namque nova repetens patrios cum conjuge muros,
Venerat & Eveni rapidas love natur ad undas.
Vberior solito, nimbus hyemalibus auctus, 105
Vorticibusq; frequens erat, atque impervius amnis.
h Intrepidum pro se, curam de conjuge agentem,
Nessus adit, membrisque valens, i scituq; vadorum,
Officioque meo ripa sistetur in illa
Hec, ait, Alcide: tu viribus utere nando. 110
Tradidit k Aoniis pavidam l Calydonida Nesso,
Pallentemq; metu, fluviumque, ipsumq; timentem.
Mox ut erat pharetraque gravis, spolioque leonis,
(Nam clavam, & curvos trans ripam miserat arcus)
Quandoquidem cæpi, superentur flumina, dixit. 115
Nec dubitat: nec qua sit clementissimus amnis
Quærit; & obsequio deferri spernit aquarum:
Iamque tenens ripam, missos cum tolleret arcus,
Conjugis agnovit vocem: Nessoque paranti
m Fallere depositum, Quo te fiducia, clamat, 120
Vana n pedum violente rapit? Tibi Nesse n bififormis
Dicimus: exaudi, nec res intercipe nostras.
Si te nulla mei reverentia movit; at o orbes

Concubitus vetitos poterant inhibere paterni.
 Haud tamen effugies, quamvis ope fidis equina. 125
 Vulnere, non pedibus te consequar. Ultima dicta
 Re probat; & missa fugientia terga sagitta
 Trajicit: extabat ferrum de pectore aduncum.
 Quod simul evulsus est, sanguis per utrumq; foramen
 Emicuit, mistus Lernæi tabe veneni. 130
 Excipit hunc Nessus: P neq; enim moriemur inulsi,
 Secum ait: & calido velamina tincta cruore
 Dat munus raptæ, velut irritamen amoris.

p Moriturus ex vulnere, inquit Diodorus, pollicitus est ei se amoris medicamentum traditurum, quo nullam præter se mulierem Hercules aliam appeteret,

παρὰ τὴν αἰσῶσιν ἔν, ἀποδύσας τὴν ἐξ αὐτοῦ περὶ τῆς γένου, καὶ τὸ τῶν προσημασμένων ἑλπίων, καὶ τὸ ἄπο τῆς ἀκίδος ἀποσάλλον ἄιμα, χριστῶν τὴν χιτῶνα τῆς Ἡρακλῆος, lib. 6. Idem habetur in argumento Sophoclis ad Trachinias, ἢ τίλοι φίλον πρός Ἡρακλῆα ἔχον, τὴν τὸν, &c.

Zelotypia Deianiræ, & Lychas in saxum.

FABULA 3.

Longa fuit mediæ mora temporis: actaque magni
 Herculis impleant terras, odiunq; noverca. 135
 q Victor ab Oechalia^r Ceno sacra parabat
 Vota Iovis; cum fama loquax pervenit ad aures
 Deianira tuas, Quæ veris addere falsa
 Gaudet, & è minimo sua per mendacia crescit;
 Amphirryoniaden Ioles ardore teneri. 140
 Credit amans, Venerisque nova perterrita fama,
 Indulsit primo lachrymis, flendoque dolorem
 Diffudit miseranda suum. mox deinde, Quid autem
 Flevus? ait: pellex lacrymis latabitur istis.
 Quæ quoniam adveniet, properandum, aliquidque
 novandum est, 145
 Dum licet, & thalamos nondum tenet altera nostros.
 Conquerar, an sileam? U repetam Calydonæ, morerne?
 Excedam teñis? ac sic nihil amplius obstem?
 Quid si me, Meleagre, tuam memorem esse sororem?
 (Forte paro facinus) quantumque injuria possit, 150
 Fæmneusque dolor, jugulata pellice tester?

q Eurytum Oechaliæ Euboicæ regem (quod Iolen filiam sibi uxorem negaverat) cum filijs interfecit Hercules, Iolen captivam secum abducens. Legatur argumentum ad Trachinias Sophoclis. & Diodor. lib. 5. O ἦ τίποτε κληνηῖο Εὐρύτου πέτρας πάλιν Νήσος ἔχου πρό-

πιαν, Ἀκὴ τις ἐμφυλῆος Εὐβοίας ἄκρον Κήρων ἔστιν, ἐν τῇ παλαιῇ Διὶ Βοιωτῶν ὀρίξει, &c. Hyllus unciat Deianiræ in Sophocl. Trachinias. f Vtrumque ad patrem reverfa, vacuam domum novis nuptiis relinquam? an Meleagri sortem me approbas ulciscar conjugem meam & pellicem?

In

1 Iovi sacra
facturis Her-
cules in Ce-
næo Eubœæ
promontorio,
Lycham fer-
rum ad Deia-
niram in
Thraciam
misit, ut ei
vestem, qua
in sacris uti
consueverat,
afferret. Hæc,
quum anxie
(ut habet
Sophocles in
Trachiniis)
inquirendo
ex Lycha in-
tellexisset de
amore Ioles,
ut retineret
ipsa Herculis
amorem, ve-
stem medica-
mine sibi à
Nesso dato
tinctam Her-
culi misit.
2 Vestem il-
lam sibi à
Deianira
missam. Her-
culis sagittis
Hydræ felle
tinctis & cru-
ore Nessi, ut
ad v. 111. su-
pra, & nota
præced.

3 Miseras mo-
lestæ hujus
tunicæ ἡπερ-
πρότερο πλεγεῖσιν ἄρτικον. 4 vires narrat Hyllus, in Sophoclis Trachiniis,
inde idem in Senecæ nescio cuius Hercule Oetæo. 5 Queret, inquit Micyl-
lus, quispiam; unde nobis Hercules in Oeta qui modo in Eubœa? Rem expen-
dit Diodor. 5. l. & in Sophoclis Trachiniis argumentum. Inualecente veneni
vi & dolore, Hercules Lycham vestis latorem, quamvis inscium, in mare præ-
cipitavit. dimisso inde exercitu, in Trachiniam profectus, Delphos mittit Lyci-
nium & Iolaum consulturos de morbi remedio. Iubet Apollo enim in Oeta in-
gentem struere pyram, de reliquis Iovi curam fore. 7 Hospitum, quos Iovi
immolabat. Verum Herculis amplissimas res gestas non capiunt marginales istæ
angustia. Spatiis itaq; disclusus iniquis necesse habeo referre lectorem, præter
eos quos citat Index noster Poeticus autores, ad Quinti Calabri paralip. l. 6. v.
202. Diodor. Scul. l. 5. Mythologos, præcipue Natal. Comit. l. 7. c. 1. Gyraldi
Syntagm. 10. Aristidis orat. de laudib. Hercules l. 1. Lactant. l. 1. c. 9. & ipsum So-
phoclem in Trachiniis, unde noster ista. & Herc. Oetæum Senecæ.

In cursus animus varios abit. 2 Omnibus illis
Prætulit imbutam Neseo sanguine vestem
Mittere, qua vires desecto reddat amori:
Ignaroque Lychæ, quid tradat nescia, luctus 155
Ipsa suos tradit, blandisque miserrima verbis
Dona det illa viro, mandat. Caput inscius heros:
Induiturque humeris 2 Lernæa virus Echidna.
Thura dabat primis & verba precantia flammis,
Vinaque marmoreas patera fundebat in aras. 160
3 Incaluit vis illa mali, resolutaque flammis
Herculeos abiit late diffusa per artus.
Dum potuit, solita gemitum virtute repressit.
Vincta malis postquam est patientia; reppulit aras,
4 Implevitque suis nemorosam vocibus 5 Oeten. 165
Nec mora; lethiferam conatur scindere vestem.
Qua trahitur, trahit illa cutem (sædumque relatu)
Aut hæret membris frustra tentata revelli;
Aut laceros artus, & grandia detegit ossa.
Ipse cruor, gelido ceu quondam lamina candens 170
Tincta lacu, stridet, coquiturque ardente veneno.
Nec modus est: sorbent avida præcordia flamma,
Cæruleusque fluit toto de corpore sudor,
Ambustusque sonant nervi, cacaque medullis
Tabæ liquefactis, tollens ad sidera palmas, 175
Cladibus, exclamat, Saturnia pascere nostris;
Pascere; & hanc pestem spectata crudelis ab alto,
Corque ferum satia; vel, si miserandus & hostis,
(Hostis enim tibi sum) diris cruciatibus agram,
Inuisamq; animam, natamq; laboribus, aufer. 180
Mors mihi munus erit: decet hæc dare dona no-
vercam.

Ergo ego sædantem 2 peregrino templa cruore

Busirim domui? Savoque ^a alimenta parentis
 Anteo eripui? nec me ^b pastoris Iberi
 Forma triplex, nec forma ^c triplex tua, Cerbere movit?
 Vosne, manus, validi pressistis cornua ^d tauri? 186
^e Vestrum opus Elis habet, vestrum ^f Stymphalides
 unda.

g Partheniumque nemus: vestra virtute relatus
 h Thermodontiaco calatus baltheus auro,
 i Pomague ab insomni male custodita ^k dracone. 190
 Nec mihi ^l Centauri potuere resistere, nec mi
 Arcadia vastator ^m aper: nec profuit ⁿ Hydra
 Crescere per damnum, geminasque resumere vires.
 Quidquod ^o Thracis equos humano sanguine pingues,
 Plenaque corporibus laceris praesepia vidi, 195
 Visaque dejeci, dominumque, ipsosque peremi?
 His elisa jacet ^p moles Nemeaa lacertis;
 q His Cacus horrendum Tyberino gurgite monstrum:
 Hac ^r caelum cervicis tuli. Defessa jubendo est
 Savae Iovis conjux: ego sum indefessus agendo. 200
 Sed nova pestis adest; ^s cui nec virtute resisti,
 Nec telis, armisque potest. pulmonibus errat
 Ignis edax imis, perque omnes pascitur artus.
 t At valet Eurystheus; ^u Sunt qui credere possint
 Esse deos, dixit; perque altam saucius Oeten 205
 Haud aliter graditur, quam si venabula taurus
 Corpore fixa gerat, saltique refugerit autor.
 v Sape illum gemitus edentem, saepe trementem,
 Sape retem antem totas infringere vestes,
 Sternentemque trabes, irascentemque videres 210
 Montibus, aut patrio tendentem brachia caelo.
 Ecce! ^x Lycham trepidum, ^y latitantem rupe cavata
 Aspicit: utque dolor rabiem collegerat omnem,
 Tunc Lycha, dixit, ^z feralia dona dedisti?
 Tunc mea necis autor eris? Tremis ille, pavetq; 215

ebrii. m Vivus ad Erythraem allatus. n Vers. 70. supra. o Diomedes regis
 Thraciae. p Valtis magnitudinis leo sylvae Nemeae. q In nonnullis Ciofiani,
 & in uno Ms. nostro non apparet hic versus, de Caco vid. Virg. 8. Aen. 193. v.
 Propert. 4. l. 10. eleg. Ov. 1. Fast. 571. v. r Vice Atlantis, de quo l. 2. v. 296. & l.
 4. v. 655. s Δυναστεία δ' ὀνόματι Σάβας τῆς τοῦ Ἰωάννου. Arist. 3. Nicom. Ethic. c. 9.
 gravate fortis mortem illam fert, in qua virtuti suae exerendae non est locus.
 t Sen. Herc. fu. v. 523. Audi haec ipsa stomachantem Herculem apud Sophoclem
 in Trachiniis; quaedam ex iis transtulit Cicero in 2. Tusc. quaest. u ἑστῆτο δὲ
 πιδόντες, καὶ μεταίρεσι. Βούδω, ἰσῶν, &c. Sophocles in Trachiniis. Et Senec. in
 Herc. Oetaeo. x Inscium supr. ad v. 165. y Ciof. swialia. Sic enim Cic. 2. Tusc.
 vertit ὁ φωνῶν ἀμφὶ τῶν ἰσῶν ἢ δὲ δῶμα. Haec me iraciviv veste furali inscium.

Palli-

a Vires reno-
 vatas ex ta-
 ctu terrae. In-
 cau. 4. l. v. 630
 b Geryonis,
 qui cum fra-
 tribus duobus
 unanimiter
 imperavit. 3.
 Inll. Hispani-
 cae. De ani-
 ma vegetati-
 va, sensitiva,
 rationali in-
 telligunt
 Physici.
 c Lib. 4. v.
 450. & 7. l. v.
 412. d Igni-
 vomis, quem
 iratus Minoi
 Neptuni in
 Cretam im-
 misit. e Aug-
 giae regis Eli-
 dos stabulum
 expurgatum.
 f Aves huma-
 nis vescentes
 carnibus, ad
 Stymphalium
 lacum Arca-
 diae. g Mons
 Arcadiae, ubi
 cervam erip-
 idem cepit.
 h Hippolytae
 reginae Ama-
 zonum ad
 Thermodon-
 ta fl. Scythiae
 habitantium.
 i Lib. 4. vers.
 637. k Lib.
 4. v. 647.
 l Pholus & a-
 llii nubigenae,

155

160

165

170

175

180

chinnis,

Micyl-

n expe-

veneni

re pra-

it Lyci-

Oeta in-

nos Iovi

ales istae

prater

l. 6. v.

Gyraldi

sum So-

Bu-

7 Quæ sedes
 misericordie,
 vide quæ ad
 Seneca: Tro-
 ada v. 689.
 8 Congloba-
 tis, validius
 flaute Borea
 aut frigidio
 aliquo ven-
 to. b Ap-
 paret ex al-
 to, vel in al-
 to, namque
 ipse scopulus
 brevis. alii
 ergo legunt
 alio. c Prius
 enim expu-
 gnarant Tro-
 jam sub Lao-
 medonte. In
 fati autem
 esse, Trojam
 capi non pos-
 se secundo
 ab Agamem-
 none & Græ-
 cis Helenam
 repetentibus,
 abique Her-
 culis sagittis
 l. 13. v. 49. &
 400. d Philocteten, qui facem rogo subiecit. vid. Sophocl. Philocteten. e Ne-
 meæ leonis pelle. f ΑΥΨΙΧΩΝΑΤ, ἕρως. πύλας τε καὶ αὐτὴν ἄντ' ἢ τελευτῆ τῶ-
 νος τὰν πόρος ὄσαν. Hercules in Trachiniis jam in rogo positus.

Pallidus: & timide verba excusantia dicit.
 Dicentem, 2 genibusque manus adhibere parantem
 Corripit Alcides; & terque quaterque rotatum
 Mittit in Euboicas, tormento fortius, undas.
 Ille per aërias pendens induruit auras. 220
 Utque ferunt imbres gelidus concreescere ventis;
 Inde nives fieri; nivibus quoque 2 mole rotatis
 Afringi, & spissa glomerari grandine corpus:
 Sic illum validis jactum per inane lacertis,
 Exanguemque metu nec quicquā humoris habentem,
 In rigidos versum silices prior edidit aras. 226
 Nunc quoque in Euboico scopulus brevis b eminet al-
 Gurgite, & humana servat vestigia forma. (te
 Quem quasi sensivum nauta calcare verentur,
 Appellamque Lychan. At tu, Iovis inclyta proles,
 Arboribus castis, quas ardua gesserat Oete, 231
 Inque pyram structis, arcum, pharetramque capacem,
 c Regnaque visuras iterum Trojana sagittas
 Ferre jubes d Peante satum; quo flamma ministro est
 Subdita, dumq; avidis comprehenditur ignibus agger;
 Congeriem sylva e Nemeæo vellere summan 236
 Sternis, & imposta clava cervice recumbis,
 f Haud alio vultu quam si convulsa jaceres,
 Inter plena meri redmius pocula sortis.

Herculis apotheosis. F A B. 4.

g Contem-
 nentem jam
 dolorem &
 flammam.
 h An utique
 spectabant
 solliciti ue ul-
 tima non re-
 sponderent
 primis? que
 tamen ita fo-
 re asserit Iu-
 piter, mox v.
 249. An erat hoc spectaculum Diis dignum, vir fortis cum mala fortuna com-
 positus? ut de Carone Seneca, l. de Providentia. c. 2. An forte studiose favebant
 Herculi aut ἑ & ἀλεξέειω, jamque de ipsius apotheosi anxii cogitabant, quod
 benigne interpretatus, in sequentibus, Iupiter, sibi gratatur, se illis inde ob-
 ligari agnoscit.

I Amque valens, & in omne latus diffusa, sonabat;
 b Securosque artus, contemptoremque petebat 241
 Flamma suum. h Timere Dei pro vindice terra.
 Quos ita (sensit enim) lato Saturnius ore
 Iuppiter alloquitur: Nostra est, timor iste, voluptas,
 O superi, totoque libens mihi pectore grator, 245
 Quod memoris populi dicor rectorque, paterque,
 Et mea progenies vestro quoque tutæ favore est.
 Nam quamquam ipsius dantis hoc immanibus actis,

Oblig
 Fida
 Omm
 1 Ne
 Sent
 At
 Idqu
 Acc
 Diu
 Forte
 Sed
 Affe
 Cater
 Dict
 Inter
 Mul
 Herc
 Matr
 k Vig
 Luxu
 Sic u
 I Part
 Capit
 Quem
 n Qu

confce
 & volu
 & mor
 morali
 22. & 2
 ventu
 immor
 de se n
 solu se
 storis

Ilith

S En

rum ur
 culis pr
 ni liber
 reddere
 Diodor

Obligor ipse tamen: sed enim ne pectora vano
 Fida metu paveant, Oetas spernite flammam. 250
 Omnia qui vincit, vincet quos cernitis ignes,
 Nec nisi materna Vulcanum parte potentem
 Sentiet. Eternum est à me quod traxit, & expers
 Atque immune necus, nullaque domabile flamma.
 Idque ego defunctum terra cœlestibus oris 255
 Accipiam; cunctisque meum latabile factum
 Diisfore confido. Siquis tamen Hercule, siquis
 Forte Deo doliturus erit; data præmia nollet:
 Sed meruisse dari sciet, invitisque probabit.
 Assensere Dei. conjux quoque regia visa est 260
 Cetera non duro, duro tamen ultima vultu
 Dicta tulisse Iovis, seque indoluisse notatam.
 Interea quodcumque fuit populabile flamma
 Mulciber abstulerat: nec cognoscenda remansit
 Hercules effigies, nec quicquam ab imagine ductum
 Matris habet, tantumque Iovis vestigia servat. 266
 Utque novus serpens, posita cum pelle senectæ,
 Luxuriare solet, squamæque nitere recenti:
 Sic ubi mortales Tirythius exiit artus,
 I Parte sui meliore viget, majorque videri 270
 Capit, & m̄ angusta fieri gravitate verendus.
 Quem pater omnipotens inter cava nubila raptum
 Quadrijugo curru radiantibus intulit astris.

ἰ Ὀσσεος ἔρασι
 ἢ Ἡρακλῆος ἐν
 τῇ Οὐγῇ κατὰ
 καὸνδὲν, &c.
 Non secus at-
 que Hercu-
 lem in Oeta
 monte combu-
 stum, ad
 Deos migra-
 se tradunt, &
 ipsum Deum
 factum. Et-
 enim ille,
 cum à se ab-
 jecisset quic-
 quid à matre
 humani at-
 que mortalis
 contractum
 acceperat,
 servata pura
 atque incor-
 rupta divini-
 tate, probe
 prius extru-
 ctæ pyræ in-
 cendio pur-
 gatus, in cœ-
 lum subvolaf-
 se creditur.
 Ita Philoso-
 phiæ opera
 tanquam igni
 perpurgati,

conscenso cacumine felicem & beatam degunt vitam, divitiarum, honorum,
 & voluptatum memores quidem amplius. Luciani Hermotimus. Vera & nobilitas
 & mortalis divinitas, si quis sapiens hoc quoque, si quis Captus amore Dei spernit
 mortalia, cœlum dante sapit tota. ἢ Ὀ; ἢ Ἰσίδου ἐν τῇ Χρηστικῇ, &c. II.
 22. & 2. An. Quasi ubi coluber, &c. Nunc posui novum exuvie nitidusque in-
 venta, Lubrica convolvit sub lato pectore terga Aratus ad Solem. I Animo, &
 immortalis gloria. Parie tamen meliore mei super alta perennis Astra ferar. ipse
 de se noster in peroratione hujus operis. Ne Nempe cœlo donandus, nec Diis
 solū sed & fato sanctis angusta & major imago humana tribuitur à poetis & hi-
 storis. n̄ Triumphantem de monstris domitis, tyrannis cæcis, terra relicta.

Ilithya in vetulam, & Galanthis in mustelam.

F A B. 5. & 6.

Sensit Atlas pondus, neque adhuc P Sthenelius iras

urgebant Atlanta minori Pondere. p Stheneli filius Euryft. veritus ne Her-
 culis progenies patrem ultura se regno exueret, Hyllum Herculis fil. & Licym-
 nii liberos & Iolaum qui Athenas confugerant poposcit, arma minatus, nisi sibi
 redderentur. à Theseo tamen & Atheniensibus adjuti Eurytheum sustulerunt,
 Diodor. 5. 1. & Liberalis 33. fab.

o Cœli, sibi
 jam gravioris
 recepto Her-
 cule Juv. sat. 1.
 contentaq; side-
 ra paucis Nu-
 minibus mis-
 er-

Solve-

9 Hyllus Iou
Ieu sibi à pa-
tre donatam
in uxorem
duxerat, gra-
vidamque
fecerat.

r Aut. Libe-
ralis τὰς μοί-
ρας τῆς ἀλευθίας
adjungit in
remorando
Alcmenę par-
tu. fab. 29.

tanquam γυ-
στουλλίδης.
f Εὐλαϊθῆρα,
quod partu-
rentibus adve-
niat opife-
ra. ἔτι ἀστῆς

τὸν ἴσθμῶν ἐλά-
σῃ. alius πρὸ τῆς
ἐλπίδος ab
evolvendo.

Eadem cum
Diana existi-
mata Ἀφροδί-
της καὶ ἡ
σιμῆς ἀρσῆ-
ραϊν. Orphe-
us hymno 1.
Plato in The-

æteto à Dian-
nam cum ster-
illis sit, par-
tum tutelam
suscepisse.

Callimachus
hymno ad
Dianam; quod
eam Latona
mater citra
dolorem ge-
stavit in utero
& pepererit.
Melius Phi-
losophi ad

Lunę, quę eadem cum Diana, potentiam referunt. quę, ut Plin. l. 2. c. 102.
foemineum molle & nocturnum fidus humores solvit, foetibus concipiendis e-
dendisque accommoda. Horat. 22. od. 3. l. & in carm. Seculari. Eadem dicta &
Lucina, ut norunt vel pueri ex Terentio. 1 Laboribus nati. ut supra v. 130.
2 Sole. 3 Aliter Bromia apud Plaurum, Ita profectio sine dolore peperit. 4 Im-
peditus. Tur. 7. l. ad vers. c. 8. legit, Lucinam nixuq; parvæ quos partus labores,
aut Nixios Deos precata. 5 Pectinatim, decussatim. καὶ αὐτῶν μὲν καὶ τὸν κρο-
τῶνα τὰς ἐαυτῶν χεῖρας. 29. fab. a Thebaux. b Συμπάλλει καὶ καὶ τῶν αὐτῶν Ἀλεξ-
715. Liberali. c Vers. 323. inf.

Solverat Eurystheus; odiumq; in prole paternum 275

Exercebat atrox. at longis anxia curis

Argolis Alcmenę questus ubi ponat aniles,

Cui referat nati testator orbe labores,

Curve suos casus, Iolen habet. 9 Herculis illam

Imperio, thalamoque animoq; receperat Hyllus, 283

Impleratque uterum generoso semine; cum sic

Incipit Alcmenę: Favzant tibi 2 numina saltem,

Corripiantque moras tunc, cum matura vocabis

Prępositam timidis parientibus 1 Ilithyiam,

Quam mihi difficilem Iunonis gratia fecit. 285

Namque 2 laboriferi cum jam natalis adesset

Herculis, & decimum promeretur 11 sydere signum,

Tendebat gravitas uterum mihi; quodque ferebam

Tantum erat, ut posses autorem dicere tanti

Ponderis esse Iovem, nec jam tolerare labores 290

Vlterius poteram: quin nunc quoq; frigidus artus,

Dũ loquor, horror habet, parsq; est meminisse doloris.

2 Septem ego per noctes, totidem cruciata diebus,

Fessa malis, tendensque ad cælum brachia, magno

Lucinam ad 4 nexos partus clamore vocabam. 295

Illa quidem venit, sed præcorrupta, meumque

Qua donare caput Iunoni vellet inique.

Vique meos audit gemitus; subsedit in illa

Ante fores ara, dextroque est poplite lavum

Pressa genu, digitisque inter se 2 pectine junctis 300

Sustinuit partus, tacita quoque carmina voce

Dixit: & inceptos tenuerunt carmina partus.

Nxor, & ingrato facio convitia demens

Vana Iovi, cupioque mori; moturque duros

Verba queror silices. matres 2 Cadmerides adfuit, 305

Votaque suscipiunt, exhortanturque dolentem.

b Vna ministrarum media de plebe Galanthis,

c Flava comas, aderat, faciendus strenua jussis,

Officiis dilecta suis, ea sensit iniqua

Nescio
Sape
Brac.

Et,
Argo
Exili

e Dr
Num
Ride

Trax
Arc

3 Str
Am
Qua

i Ore

in τῶ
æque
larum
Plaut

D

Te ta
Rapt

Fata
Impe

(Me
Oech

Vimq
Exci

Est la
Ltor

Vener
Indig

buit fi
dioem
Dryop
Nym
Illam
ceptur

Nescio

Nescio quid Iunone geri: dumque exit, & intrat 310
 Sape fores, ^d divam residentem vidit in ara,
 Brachiaque in genibus digitis connexa tenentem.
 Et, Quacumq; es, ait, domina gratare: levata est
 Argolis Alceme, potiturque puerpera voto.
 Exiit, junctasque manus pavescit a remisit 315
^e Diva potens uteri: ^f vinculis levor ipsa remissis.
 Numine decepto risisse Galanthida fama est:
 Ridentem, prensamque ipsis Dea sava capillis
 Traxit; & e terra corpus relevare volentem
 Arcuit, inque pedes mutavit brachia primos. 320
^g Strenuitas antiqua manet; nec terga ^h colorem
 Amisere suum: forma est diversa priori.
 Qua, quia mendaci parientem juverat ore;
ⁱ Ore parit, nostrasque domos, velut ante, frequentat.

Ἰν τῷ μυχῷ. ἰ Καὶ ἀποφρον ἀπίδαξαν τὴν ἰουνη. Θορικός) μὲν ἴδ δὲ τῶν ἀποφρον
 æque verum per aures coire, ac per os parere. Sed huic color à natura mustel-
 larum, quæ catulos suos quotidie transferunt, mutantque sedem, Cicero de
 Plautus in Stichos.

Dryope in Lotum arborem, & Iolus senex in juve-
 nem. F A B. 7. 8. & 9.

Dixit; & admonitu veteris commota ministra 325
 Ingemuit; quam sic ^k nurus est affata dolentem:
 Te tamen, ô genitrix, aliena à sanguine vestro
 Rapta movet facies? Quid si tibi mira sororis
 Facta mea referam? quanquam lacrymæq; dolorq;
 Impediunt, prohibentq; loqui. ^l Fuit unica matri, 330
 (Me pater ex alia genuit) notissima forma
 Oechalidum Dryope: quam virginitate carentem,
 Vimque Des passam Delphos Delongue tenentis,
 Excipit Andramon: & habetur conjuge felix.
 Est lacus acclivis devexo margine formam 335
 Litoris efficiens: summum myrteta coronant.
 Venerat huc Dryope fatorum nescia; quoque
 Indignere magis, Nymphis latura coronas:

hæc Iole, uxor
 Hyllii filii
 Herculis ex
 Deianira.
 supr. v. 180.
 ἰ Δρόσφ ἰγῆ-
 στε Σπέρχου
 πῶς, &c.
 Dryops, in-
 quit Antoni-
 nus Liberalis
 fab. 32. Sper-
 chii fl. filius
 ex Polydora
 una Danaï si-
 liarum, re-
 gum obtinuit
 in Oeta.
 Is unicam ha-
 buit filiam Dryopen, quam visam Apollo ardebat. Itaque primum se in testu-
 diem convertit; quam ubi, ut rem ludicram Dryope Nymphæque tractarent,
 Dryope etiam in sinu cor leret, de testudine Apollo in anguem transiit: ita que
 Nymphæ eam tetricæ deteruerunt, cujus virginitatem ibi Apollo delibavit.
 Illam postea cum Andramon, Oxili filius duxisset, puerum ex Apolline con-
 ceptum parit, Amphissum nominatum, &c.

K

In

m Sic è Phae-
thontis foro-
ribus l. 2. v.
360. in arbo-
res veris
Sanguinea man-
nant tanquam
de vulnere gut-
ta. idem de
Polydoro 3.
Æneid.

n An epithe-
to à bobus,
quos agunt
pascuicque
sumpto? ut
Virgil. 10.
eclog. tardi
vendere bubul-
ti. Vide quæ
Erythræus in
Indice, voce
Tardi. An quia
sero, clade
nempe accep-
ta, forore a-
missa, nunc
denique id
retulissent?

o Sed audiam-
nus Libera-
lem. Amphif-
sus urbem in
Oeta condi-
dit, monti
ipsi cognomi-
nem, ibi que
regnauit. Po-
suit & Apol-
lii in Dryo-
pide regione
templum. In
quod cum se
contulisset
Dryope, Ha-
madryades
benevolentia
inductæ eam
rapuerunt, &
in sylva oc-
cultarunt, loco ejus alno vel populo *αγιστον* producta atque excitata è terra,
ac prope arborem fonte. Ita Dryope, naturæ mutatione de mortali facta est
nympha. Amphissus Nymphis tam bene de matre sua merentibus templum po-
suit, & certamen curule instituit, quo mulierem accedere nefas, quod Dryo-
pen à Nymphis sublatum duo virgines incolis indicarunt, &c. p Filia scilicet
Sperchii, uxor Andramonis fuerat. q Nefariam metamorphosin.

Inque sinu puerum, qui nondum impleverat annum,
Dulce ferebat onus: tepidique ope lactis alebat. 340

Haud procul à stagno, Tyriôs imitata colores

In spem baccarum florebat aquatica lotos.

Carpserat hinc Dryope, quos oblectamina nato

Porrigeret flores, & idem factura videbar;

Namque aderam. m Vidi guttas è flore cruentas 345

Decidere, & tremulo ramos horrore moveri.

Scilicet, ut referunt n tardi nunc denique agrestes,

Lotos in hanc Nymphæ, fugiens obscœna Priapi,

Contulerat versos servato nomine vultus.

Nescierat soror hoc; qua cum perterrita retro 350

Iret, & oratis vellet discedere Nymphis;

o Haerunt radice pedes: convellere pugnat,

Nec quicquam nisi summa movet: succrescit ab imo,

Totaque paulatim lentus premit inguina cortex.

Vi vidit, conata manu laniare capillos, 355

Fronde manû implevit frondes caput omne tegebant.

At puer Amphissus (namque hoc avu Eurytus illi

Addiderat nomen) materna rigescere sensit

Vbera, nec sequitur ducentem lacteus humor.

Speſatrix aderam fati crudelis, openque 360

Non poteram tibi ferre soror: quantumque valebam,

Frescentem truncum ramosque amplexa, morabar;

Et, fateor, volui sub eodem cortice condi.

Ecce! vir Andramon genitorque miserrimus adsunt,

Et quarunt Dryopen: Dryopen quarentibus illis 365

Ostendi Loton. tepido dant oscula ligno:

Affusique p sua radicibus arboris hærent.

Nl, nisi jam faciem, quod non foret arbor, habebat

Chara soror. lacryma misero de corpore factis

Irrorant foliis; ac, dum licet, oraque præstant 370

Vocis iter, tales effundit in aëra questus:

Si qua fides miseris, hoc me per numina juro

Non meruisse & nefas. patior sine crimine pœnam.

Viximus innocuus: Si mentior, arida perdam

Quas habeo frondes, & casa securibus urar! 375

Hunc

Hun

Et a

Lac

Cum

Et

r St

Et f

Cha

Et,

A p

Et q

Erig

Dur

Plur

Colla

Ex c

Cont

Des

Corp

Duo

u En

Alc

Res

x Pe

Ora

H

Don

Non

Bella

Hau

Sub

ut ad

b Va

taret,

interi

& me

tuis c

pides

Hunc tamen infantem maternis demite ramis,
 Et date nutrici, noſtraque ſub arbore ſapo
 Lac facitote bibat, noſtraque ſub arbore ludat.
 Cumque loqui poterit, matrem facitote ſalutet,
 Et triſtis dicat; Latet hoc in ſtipite mater. 380
 † Stagna tamen timeat, nec carpat ab arbore flores,
 Et frutices omnes corpus putet eſſe dearum.
 Chare vale conjux, & tu germana, paterque:
 Et, ſi qua eſt pretas, ab acuta vulnere ſaleſi,
 A pecoris morſu, frondes defendite noſtras. 385
 Et quoniam mihi fas ad vos incumbere non eſt;
 Erigite huc artus, & ad oſcula noſtra venite
 Dum tangi poſſum, parvumque attollite natum.
 Plura loqui nequeo: nam jam per candida mollis
 Colla liber ſerpiſt, ſummoque cacumine condor. 390
 Ex oculis removete manus: † ſine munere veſtro
 Contegit inductus morientia lumina cortex.
 Deſerat ſimul ore loqui, ſimul eſſe: diuque
 Corpore mutato rami caluere recentes.
 Dumque refert Iole factum miſerabile, dumque 395
 † Eurytidos lacrymas admoto pollice ſiccant
 Alcmena, (ſlet & ipſa tamen) compeſcunt omnem
 Res nova triſtitiam: nam limine conſtitit alto
 † Pene puer, † dubiaque tegens lanugine malas,
 Ora reformatus primos lolaus in annos. 400

Callirrhœs filii impuberes in viros.

FABULA IO.

Hoc illi dederat Iunonia muneris † Hebe,
 Viſta † viri precibus. Quæ cum jurare pararet
 Dona tributuram poſt hunc ſe talia nulli;
 Non eſt paſſa † Themis. Nam jam diſcordia Thebe
 Bella movent, dixit, † Capaneuſque niſi ab Iove
 vinci 405
 Haud poterit, † ſientque pares in vulnere fratres,
 Subductaque ſuos manes tellure videbit

ut ad l. i. v. 321. vide etiam quæ Chyrald. 15. Synt. & Iac. Boiffard. de Divinat.
 † Vnus eſt ſeptem ducibus ad Thebas; qui cum incenia ſcalis conſcendere tenta-
 ret, lapidibus à deſenſoribus obrutus eſt. Hinc ut ait Veget. l. 4. fulmine Iovis
 interiſſe dictus. hunc toto Iove futurus ad alium corripuit. Statius 10. Thebaid.
 & mox. paulum ſi zar dicit artus ceſſiſſent, pennis fulmine meruiſſe ſecundum. † Mu-
 tuis concident vulnerebus Eteocles & Polyuces Oedipi filii, de quibus Euri-
 pides, Seneca, Statius,

† Meo moni-
 tus Exemplo.
 † Inclinare.
 † Oculos mori-
 entium clau-
 dere erat
 pietatis offi-
 cium, quod
 ad quemque,
 ut erat ſan-
 guine aut af-
 finitate pro-
 ximus, ſpecta-
 bat. quod offi-
 cium hic ſu-
 pervacuum
 ait, ubi cor-
 tex id preſtar.
 † Iole: Eury-
 ti filia. † Iol-
 aus ex ſene
 deuo puber-
 tatè adeptus.
 quod de eo
 hngitur, quia
 in ætate ſene-
 cta multa &
 egregia faci-
 nora geſſit.
 † Quæ malas
 veſtit in tran-
 ſitu à pneris
 in adoleſcea-
 tes.

† Hercules in
 Deos relatus
 Heben Iuno-
 nis filiam
 in uxorem
 duxit. Iuven-
 tem ſc. Ro-
 bur.

† Dea, quæ
 ſas jubet, ne-
 ſas vetat. va-
 ticinij & o-
 raculi præſes

à Amphigraus vates facti sui præficius, non rediturum se è bello Thebano, latuit. proditus tamen ab Euriphyle uxore quam corripuit Polyoides, donato illi aureo monili Hermione

Prius à Venere dato, & Thebas profectus à terra deliscente absorptus est. præcepit itaque filio Alcmaëoni, ut mortem suam matris morte ulcisceretur. quo facto, Alcmaëon furili agitur morbi remedium quaerivit à Phaege, cujus filia Alphefibœæ, quam in uxorem duxerat, monile illud fatale dedit. Sed ubi apud Phageum non inveniret morbi medelam, ab oraculo monitus se ad Acheloum contulit, cujus filiam Callirhoen cum amaret, illa autem ab eo postereum non dedit, ad Alphefibœam contendit ab ea repetiturus illud. — e — Callirhoë igitur à Iove impetrabat liberis suis ex Alcmaëone præproperatam juventutem, quo patris necem ulcisci possent. f Hebes, qua Junonis filia, Herculis uxor, dona, id est, juventutem.

d *Vivus adhuc vates, ultusque parente parentem
Natus erit factus pius & sceleratus eodem:
Attentusque malis, exul mentisque domusque, 410
Vultibus Eumenidum, matrisque agitabitur umbris;
Donec cum conjux fatale poposcerit aurum,
Cognatumque latus Phlegeius hausserit ensis.
e Tum demum magno petet hoc Achelœia supplex
Ab Iove Callirhoë, natis infantibus annos 415
Addat, neve necem sinat esse ultoris inultam.
Iuppiter his motus, f privigna dona, nurusque
Præcipiet, facietque viros impubibus annis.*

Byblis in fontem. F A B. II.

g Aurora Hyperionis filia, foror patrue-
lis Pallantis
fil. Crei. He-
nod. Theo-
gon. ibi,
Θρία δ' ἠλίαν
τα μίγαν,
καμπερόν τε
σελίον Ηώθ
ἢ πάντιον,
&c. h Ti-
thoni, quem
Aurora succo
suo perfudit,
& cui à Par-
cis immorta-
litate impet-
travit, oblita
interim per-
petuitatem

juventutis poscere. exaruit itaque in cicadam versus. Ad Cl. Baconi Sap. Vet.
i Iovis ex Electra filium, Cereri adamatam, ex qua genuit Plurum. vide quæ
Jacob. Boissardus l. de Divinatione in Iapyge. & Lib. 2. v. 554. Hæc ex Stoa
noster. Stoicis enim quod in fatiis est ipsum exsuperat Iovem. Sed vide Tertull.
lib. de fato. August. s. l. de civitate Dei. D. Thomam lib. de fato. Euseb. 6. l. de
præparatione Evangelii. Miant, Felicis Octavium, Inj. Sirenum de fato.

Hæc ubi fatigano venturi præscia dixit
Hore Themis, vario superi sermone fremebat: 420
Et, cur non alius eadem dare dona liceret,
Murmur erat. Queritur veteres & Pallantias annos
h Conjugis esse sui; queritur canescere mitem
i Iasona Ceres; repetitum Mulciber avum
Pascit & Erichthonio, Venerem quoque cura futuri
Tangit, & Anchise renovare paciscitur annos. 426
Cui studeat Deus omnis habet: crescitque favore
Turbida seditio; donec sua Iuppiter ora
Solvit; & , O nostri si qua est reverentia, dixit,
Quo ruitis? Tantumne aliquis sibi posse videtur. 430
l Fata quoque ut superet? Fatis Iolasse in annos,
Quos egit, redit: satis juvenescere debent
Callirhoë geniti, non ambitione, nec armis.

Vos etiam, quoque hoc animo meliore feratis;
 1 Me quoque fata regunt: qua si mutare valerem; 435
 Nec nostrum serî curvarent ^m Æacon anni,
 Perpetuumque avi florem Rhadamanthus haberet
 Cum ^m Minoë meo, qui propter amara senectæ
 Pondera despicitur, nec, quo prius, ordine regnat.
 Dicta Iovis movere deos: nec sustinet ullus, 440
 Cum videat fessos Rhadamanton & Æacon annis,
 Et Minoa queri; qui, dum fuit integer avi,
 Terruerat magnas ipso quoque nomine gentes:
 Tunc erat invalidus, ^u Deionidenque juventa
 Robore Miletum, Phæboque parente superbum 445
 Pertimuit; credensque suis insurgere regnis,
 Haud tamen est patriis arcere penatibus ausus.
 Sponte fugis, Miletè, tua, celerique carina
 Ægeas metiris aquas, & in Aside terra
 Mænia constituis, positoris habentia nomen. 450
 Hic tibi, dum sequitur patriæ curvamina ripæ
 Filia ^o Mæandri toties redeuntis eodem,
 Cognita Cyaneæ præstanti corpore Nympha
 Byblida cum Cauno prolem est enixa gemellam.
 Byblis in exemplo est, ut ament concessa puella; 455
 Byblis ^p Apollinei correpta cupidine fratris,
 Non soror ut fratrem, nec qua debebat, amavit.
 Illa quidem primo nullos intelligit ignes,
 Nec peccare putat, quod sapius oscula jungat,
 Quod sua fraterno circumdet brachia collo: 460
 Mendacique diu pretatis fallitur umbra.
 Paulatim declinat amor; visuraque fratrem
 Culta venit, nimiumque cupit formosa videri.
 Et, si qua est illic formosior, invidet illi;
 Sed nondum manifesta sibi est: nullumque, sub illo 465
 Igne facit votum, verum tamen aestuat intus.
 Iam dominum appellat; jam nomina sanguinis odit;
 Byblida jam mavult quam se vocet ille sororem:
 Spes tamen obscenas animo demittere non est
 Ausa suo vigilans: ^q placida resoluta quiete 470

m Iovis ip-
 sius fil. qui,
 propter infi-
 gnam in vivis
 justitiam, ju-
 dices inferni
 finguntur.
 n Deiones ex
 Phæbo filii,
 qui Minoë
 jam senescen-
 te, Crætae re-
 gnum inva-
 dere molie-
 batur. veram
 à Iove deter-
 ritus in Asiam
 navigans Mi-
 letum urbem
 condidit. ibi
 ex Cyaneæ
 Nympha pe-
 mit gemellos
 Cauno &
 Byblida.
 Aut. Libera-
 lis refert, Mi-
 letum, con-
 sulente Sarpe-
 done, in Car-
 riam profu-
 gisse, ibique
 Eidotheam
 Euriti Carum
 regis filiam
 uxorem du-
 xisse fab. 30.
 o Lib. 2. vers.
 245. & l. 3 v.
 162. p Form-
 mosi & refe-
 rentis Apol-
 linem avum
 suum, Mile-
 ti sc. patrem.
 q Censebat
 Zeno ex in-
 somniis suum
 quæque pro-
 cessum senti-
 re: si neque

exultare se ulla turpitudine neque admittere vel agere quicquam scelerate aut
 injuste in somnis videat, &c. Quam rem jam ante Plato expressit advertens
 quidnam agat anima sponte sua per imaginationem in somnis, ubi jam destituitur
 ratione. Plurarch. libell. Quæadmodum sentias te in virtute proficere.
 vide in Indice nostro poetico, titulum, Somnia sibi quisque facit. citatisque ibi
 autoribus adde quæ Claudianus habet in præfatione ad Panegyricum de sexto
 Consulatu Honorii Augusti,

r Necdum determinat amorem suum, aut potiundi ejus votum concipit: vago tantum amore intus æstuat. cujus reciprocas fluctuationes modo audientis habenas rationis, modo sensuum ventis tota permittentis vela, summo artificio (ut & l. 7. in Medea, l. 8. in Scylla) ingeniosissimus exprimit poeta. ut omitram quibus gradibus ab initio insensibili sensum assurgat ad summum scelus. Nemo repente fuit turpissimus.

f Felicitas & gratia Gortumpni vitiorum exempla, magnis cum subeant animos auctoribus.

z Sororem. si Mortuæ, è lecto funebri compositæ, ad rogum efferendæ.

* Consensum poscit ambarum partium.

y Aolo quidem, ut habet

Sape videt quod amat, visa est quoque jungere fratri
Corpus, & erubuit, quamvis sopita jaceret.
Somnus abit: silet illa diu, repetitque quietis
Ipsa sua speciem, & dubiaque ita mente profatur.
Me miseram! Tacita quid vult sibi noctis imago?
Quam nolim rata sit! Cur hæc ego somnia vidi? 476
Ille quidem est oculis quamvis formosus iniquis;
Et placet, & possis, si non sit frater, amari;
Et me dignus erat. verum nocet esse sororem.
Dummodo tale nihil vigilam committere tentem;
Sape licet simili redeat sub imagine somnus. 481
Testis abest somno, nec abest imitata voluptas.
Proh Venus, & tenera volucer cum matre Cupido!
Gaudia quanta tuli! quam me manifesta libido
Contigit! ut jacui totis resoluta medullis! 485
Ut meminisse juvat! quamvis brevis illa voluptas,
Noxque fuit præcepti, & cæptis invida nostris.
O ego, si liceat mutato nomine jungi,
Quam bene, Cæone, tuo poteram nurus esse parenti!
Quam bene, Cæone, meo poteras gener esse parenti!
Omnia Dii facerent, essent communia nobis; 491
Præter avos! Tu me vellem generosior esses.
Nescio quam facies igitur, pulcherrime, matrem.
Hei mihi! quæ male sum, quos tu, sortita parentes!
Nisi frater eris: Quod obest, id habebimus, unum.
Quid mihi significat ergo mea visa? quod autem 496
Somnia pondus habent? an habent & somnia pondus?
Dii melius: Diu nempe suas habuere sorores.
Sic Saturnus Opimam junctam sibi sanguine duxit,
Oceanus & Tethyn, & Iunonem rector Olympi. 500
Sunt superis sua jura: Quid ad cælestia ritus
Exigere humanos, diversaque fœdera tento?
Aut nostro vetitus de corde fugabitur ardor,
Aut, hoc si nequeo, peream precor ipsa, toroque
Mortua componar, ut postquam det oscula frater. 505
Et tamen x arbitrium quarit res ista duorum.
Finge placere mihi: scelus esse videbitur illi.
At non y Eolida thalamos timuere sororum:

Homer. Odyss. 10. ἀσπίδα παίδεσσι μεγάρους γυγίλασιν. Ἐξ μὲν θυγατέρος ἢ ἔξ υἱῆς ἡλώωντος. Ἐξ δὲ θυγατέρος πόρην ὑπὸν ἰναυ ἀκούσας. Quia tamen, ubi Macareus ex sorore Canace filium suscepit, Eolus indignatus gladium filiaë misit, quo adversus se uteretur incestus vindicæ, Macareus vero fuga sibi consuluit; videtur Byblis multitudinis usa numero, ad majorem criminis auctoritatem conciliandam, simul & suum scelus elevandum.

Vnde

h Sententia
& locutione
haud dissimi-
lissus est in
laudatissimo
illo opere
Medea tra-
gœdiæ, quam
citât Qulin-
tillianus, Ser-
vare potui, per-
dere as possim
votas?
i *De virtutibus.*
k Juris le-
gumque api-
ces norint &
observent
siccî senes:
nos flore æ-
tatis nostræ
utamur. Nos
vivamus &
amemus, Mo-
resque senum
severiorum non-
ner unius aspi-
cemus asir.
l Saturni, Io-
vis, Oceani,
qui suas ha-
buere foro-
res. 498. v.
supra.
m Intra qua-
tuor ex quin-
que illis amā-
di licetis, vi-
sum, alloqui-
um, tactum,
osculum sine
suspensione li-
cet confiteri:
cur non &
quintam? cur
non & quinta
illa iudicandi
xaj iudicandi
nectaris par-
te, non imbu-
ere nos, sed

Cogor, opemque tuam timidis exposcere votis,
h Tu servare potes, tu perdere solus amantem;
Elige utrum facias: non hoc inimica precatur;
Sed qua, cum tibi sit junctissima, junctior esse 550
Expetit, & i vinclo tecum propiore ligari.
k Iura senes norint: & quid liceatque, nefasque,
Fasque sit, inquirant; legumque examina servant.
Conveniens Venus est annis temeraria nostris.
Quid liceat, nescimus adhuc, & cuncta licere 555
Credimus, & sequimur magnorum exempla deorum.
Nec nos aut durius pater, aut reverentia fama,
Aut timor impedit: tantum absit causa timendi.
Dulcia fraterno sub nomine furtâ regemus.
Est mihi libertas tecum secreta loquendi: 560
Et damus amplexus, & jungimus oscula coram.
m Quantum est quod n̄ desit? miserere fatentis amorē,
Et non fassura, nisi cogeret ultimus ardor:
Neve merere meo subscribi o causa sepulchro.
Talia nequicquam perarantem plena reliquit 565
Cera manum, & summoq; in margine versus adhesit.
Protinus impressa signat sua crimina q̄ gemma,
Quam tinxit lacrymis: lingua defecerat humor.
Deque suis unum famulis pudibunda vocavit:
Et paulum blandita, Fer has, fidissime, nostro, 570
Dixit, & adjecit longo post tempore, fratri.
Cum daret, elapse mambus cecidere tabella:
Omne turbata est; misit tamen. Aptâ minister
Tempora nactus adit, traditque latentia verba.
Attonitus subita x̄ juvenis Mæandrius ira 575
Projicit acceptas, lecta sibi parte, tabellas:
Vixque manus retinens trepidantis ab ore ministri,
Dum licet, ô vetita scelerate libidinis autor,
Effuge, ait: Qui, t̄ Si nostrum tua fata pudorem
Non traherent tecum, pœnas mihi morte dedisses.
Ille fugit pavidus, dominaque ferocia Cauni 581
Dicta refert: palles audita, Bybli, repulsa;
Et pavet obsessum glaciali frigore x̄ pectus.

proluere datur? vide v. 343. l. 10. n̄ Al. desit. o Mortis. p Ita Juvenalis
Sat. 1. i. summi plena jam margine libri Scripsit, & in tergo, necdum finitus. q Au-
nulo, sigillo inclusa. se lautum atque beatum exiguis tabulis & gemma fecerit uda-
ibid. r Caunus Mæandri nepos. supra v. 444. s Nisi necis tuæ reddenda
ratio nobis crearet dedecus, t Rectius utique ex autoritate Ms. Ciofaui &
mei quam quod vulgo legitur, corpus.

Mens tamen ut rediit, pariter rediere furores,
 Linguaque vix tales icco dedit aere voces, 585
 Et merito. Quid enim temeraria vulneris hujus
 Indicium feci? quid, qua celanda fuerunt,
 Tam cito commissi properatis verba tabelli?
 Ante erat ambiguus animi sententia dictis
 Prætentanda mihi, ne non sequeretur euntem; 590
 Parte aliqua, veli qualis foret aura, notare
 Debueram, tutoque mari decurrere: qua nunc
 Non exploratis implevi linteæ ventis.
 Nunc feror in scopulos igitur: submersaque toto
 Obruo Oceanum, nec habent mea vela recursus. 595
 Quid quod & omnibus certis prohibebam amori
 Indulgere meo tunc, cum mihi ferrè jubenti
 Excidit, & fecit spes nostras cera caducas?
 Nonne vel illa dies fuerat, vel tota voluptas,
 Sed potius mutanda dies? Deus ipse monebat, 600
 Signaque certa dabat, si non male sana fuisset.
 Et tamen ipsa loqui, nec me committere cera
 Debueram, præsensque meos aperire furores:
 Vidisset lacrymas, vultus vidisset amantis.
 Plura loqui poteram, quam qua cepere tabella: 605
 Invito potus circumdare brachia collo,
 Et, si rejiceret, potui moritura videri,
 Amplectique pedes, & affusaque poscere vitam.
 Omnia fecissem: quorum si & singula duram
 Flectere non poterant, poterant tamen omnia men-
 tem. 610
 Forsitan & missi sit quadam culpa ministri:
 Non adit apte, nec legit idonea, credo, (tem.
 Tempora, nec petiit horamque, animumque vacan-
 Hac nocuere mihi, & neque enim de tigride natus,
 Nec rigidos silices, solidumq; in pectore ferrum, 615
 Aut adamanta gerit, nec lac bibit ille leæna.
 Vincetur: repetendus erit, nec radia cæpti
 Vllâ mei capiam, dum spiritus iste manebit.
 Nam primum, si facta mihi revocare liceret,

& qua mollissima fandi tempora. a Neque enim natus es de scopulo, nu-
 tritus lacte sereno: Nec dicam silices pectus habere tuum. 3. Trist. el. 11. vide
 citatos à nobis in Indice Poetico, sub titulo Davrus. qui omnes Homerum
 fecerit, Illia. 6. γλαυκὴ δὲ σὺ Νηλεὺς Σάλαρα, Πέριον τὴν ἡλικίαν, ἔτι τὰς ὄψεις
 ἔστιν ἀπρηγός. adi etiam A. Gellium lib. 12. cap. 1. Macrobius, lib. 5, Saturnal.
 cap. 11. Iul. Scalig. 5, lib. Poetices cap. 3.

u Allegoria
 pulchre con-
 tinuata se
 temeritatis
 in scribendo
 arguit: mox
 augurii ma-
 le servati,
 diei crisis
 improbat,
 nuncium
 importunum.
 Lascivior
 aliquanto est
 Ovidius, in-
 quit Fabius
 lib. 10. Insti-
 tutionum.
 2. cap. &
 nimis arda-
 tor ingenii
 sui, & mox:
 Ovidii prædeca
 videtur mihi
 ostendere,
 quantum vir
 ille præstare
 poterit, si
 ingenio sua
 temperare,
 quam indul-
 gere mani-
 fet. Et hic
 sane faten-
 dum est, lasci-
 vire ipsius
 ingenium,
 factum scilicet
 materiam se-
 quacem &
 genio suo
 affinem.
 x Ad pedes
 illius provo-
 luta.
 y Quæ non
 profuerant
 singula, multa
 juvenc.
 z Non op-
 portunus ten-
 tavit aditus,

b Incepta
perficere.
c Ms. Cele-
stinus, Cio-
fanus, & c
meis unus ha-
bent, qui plu-
rimus uis &
ussu.
d Amore,
Cupidine.
e Identidem
interpellat
eum, uirum-
que repulsum
passa.
f Καὶ
ἐξουκ τῆς γῆς
ἐκινῶν, &c.
Cauus ter-
ram illam de-
seruit. Dolo-
ribus inde
plurimis
affecta By-
blis, pater-
nam & ipsa
domum reli-
quit, & per
deserta diu
oberrans &
propter fru-
stratos amo-
res animo
fracta, nexo
de zona la-
queo, ex nuce
seipsam su-
spendit. Inde
ab illa flente
fluxerunt la-
crymæ, &
fons hinc
enatus, quem
Byblida in-
digennæ no-
mīant. Hæc
Photius ex

Conone. Aliter Liberalis, ut mox ad vers. 653. g Vtque Threiciæ
Bacchides, in Orgiis tuis vibrantes thyrsos. i. hastas pampinis involutas,
furore concitâ discurrunt. de Bacchanalibus, vide quæ ad 528. vers. lib. 3.
de Trietericis ad vers. 587. lib. 6. h Caria. Babasus Caria regio est.
i Populum Caria in Asia. 8. lib. 6. vers. k Montem Lycia. l Vr-
bem Lycia. m Fluvii Lycia. n Ita legendum ex autoritate duorum
Vaticana. Vrsini, Cœlestini, monet Ciofanus. quia ex meis unus desertum
habet hircin alter superscriptum. vulgo leg. hircin, & alii leg. Quodque
Chimara jugum, de Chinæra, vide quæ supra ad lib. 6. vers. 339.

Non capisse fuit: b cæpta expugnare, secūdū est. 620
Quippe nec illo potest, (ut jam mea vota relinquam),
Non tamen ausorum semper memior esse meorum :
Et, quia deserim, leuiter voluisse videbor.
Aut etiam tentasse illum, insidiisque petisse ;
Vel certe non hoc, c qui plurimus urget, & urit 625
Pectora nostra, d Deo, sed victa libidine credar.
Denique jam nequeo nil commisisse nefandum ;
Et scripsi, & petii : Temerata est nostra voluntas ;
Vt nil adjiciam, non possum innoxia dici. (vum.
Quod superest, multum est in vota, in crimina par-
Dixit: & (incerta tanta est discordia mentis) 631
Dum pigeat tentasse, libet tentare; modumque
Exit, & infelix c committit saepe repelli.
Mox ubi finis abest, f patriam fugit ille, nefasque:
Inque peregrina ponit nova moenia terra. 635
Tum vero mactam tota Miletida mente
Defecisse ferunt: tum vero à pectore vestem
Diripuit, planxitque suos furibunda lacertos.
Iamque palam est demens: inconcessamque fatetur
Spem Veneris, sine qua patriam, inuisosque penates
Deserit, & profugi sequitur vestigia fratris. 641
& Vtque tuo motæ, proles Semeleia, thyrso
Ismaria celebrant repetita tæmia Bacchæ:
Byblida non aliter latos ululasse per agros
h Bubasides videre mirus; quibus illa relictiis 645
i Caras, & armiferos Lelegas, Lyciamque pererrat.
Iam k Cragon, & l Lymiram, m Xanthique relique-
rat undas,
n Quoque Chimæra jugo, mediis in partibus hircum,
Pectus & ora leæ, caudam serpentis habebat.
Deficiunt syluæ, cum tu lassata sequendo 650
Concidis, & dura postis tellure capillis,
Bybli jaces, frondesque tuo premis ore caducas.

• Sape illam Nympha teneris Lelegeides ultris
Tollere conantur, Sape ut medeatur amoris
Præcipiunt: surdaque adhibent solatia menti. 655
Muta jacet, viridesque suis tenet unguibus herbas
Byblis, & humectat lacrymarum gramina rivo.
Najadas his venam, qua nunquam arescere possit,
Supposuisse ferunt: Quid enim dare majus habebant?
Protinus, ut selto piceæ de cortice gutta, 660
Virve tenax gravida manat tellure bitumen,
Utque sub adventum spiratus lenæ Favoni
Sole remollescit qua frigore constitit unda :
Sic lacrymis consumpta suis P Phæbeia Byblis
Vertitur in fontem, qui nunc quoque vallibus illis
¶ Nomen habet domina, nigraque sub ilice manat.

blidem immortalitate donatam in suum sodalitium, contubernium sc. Hamadryadum adsciverunt. Liguor è saxo illo distillans, in huac usque diem ab incolis appellatur Lacryma Eybliæ. ¶ Phœbi neptis. ad vers. 444. supra. ¶ Εν δὲ τῇ Μιλωσί πηγῇ τῇ ἐστὶ Βυβλῆς, καὶ ἔστι ἐν τῇ Βυβλῆϊ τῶν ἱερῶν ἕδου. Strabo 7. lib.

- Iphis in marem. F A B. 12.

Fama novi centum^r Cretæas forsitan urbes
Impleisset monstri: si non miracula nuper
Iphide mutato Crete propiora tulisset.
¶ Proxima Gnoſſiaco nam quondam Phæstia regno 670
Progenit tellus ignotum^r nomine Lyctum
Ingenua de plebe virum; nec census in illo
Nobilitate sua major; sed vita, fidesque
Inculcata fuit. gravidæ qui conjugis aures
Vocibus his monuit, cum jã prope partus adesset. 675
Qua voveam duo sunt: ⁿ minimo ut relevere do-
lore,

Utque marem parias. * Onerosior altera fors est :
Et vires fortuna negat. ¶ Quod abominor ergo,
Edita forte tuo fuerit si fœmina partu,
(Invitus mando, pietas ignosce) necetur. 680
Dixerat; & lacrymis vultum lavere profusus,
Tam qui mandabat, quam cui mandata daban-
tur :

Sed tamen usque suum vanis Telethusa maritum

voveo. * Educatione & dote gravior, sexus sequior.
avertant Dii.

ο Επὶ δὲ κατ' ἡμέραν ἕγξο
καλῶν τε καὶ
δαίμων, & c.
Cum vero
indies magis
urgeret malus
genius, inquit
Liberalis,
noctu statuit
seipsam de
saxo præci-
pitem dare.
proximum
ergo montem
conscendit.
Nymphæ au-
tem miseratæ
eam cohiebue-
runt. & By-

¶ Vnde Mi-
letus colo-
niam dedu-
xerat in
Asiam. vers.
444. supra.
/ Phæstus,
opp. Cretæ,
prope Gnoſ-
sum celebrem
Cretæ ur-
bem.

† Hunc Ant.
Liberalis
nominat
Lamprum,
uxorem Ga-
lateam, filiam
Leucippum,
Deum auxi-
liarem, quæ
nostro Iis,
Latonam.
¶ Facilita-
tem pariundi,
& foetum
masculum
¶ Quod omen

7 Ne desperet Deorum opem.
 a Isis, ex Io Inachi filia.
 ut lib. 1. vers. 729. Hanc inquit Diodorus lib. 1. alii Isidem, alii Cereiem, & Thesinophoram, Lunam alii, nonnulli Iunonem. oportune itaque adest parturienti, & in somniis. Namque, ut ibidem Diodorus, in somniis opitulatur eis quos

*Sollicitat precibus, & ne spem sibi ponat in arcto.
 Certa sua est Lyeto sententia. jamque ferendo
 Vexerat illa gravem maturo pondere ventrem,
 Cum medio noctis spatio sub imagine somni* 685
*a Inachis ante torum, pompa comitata sacrorum
 Aut stetit, aut visa est. Inerat b lunaria fronti
 Cornua, c cum spicis nitido flaventibus auro. 690
 Et d regale decus; cum qua latrator e Anubis,
 Sanctaque f Bubastis, & variisque coloribus Apis,
 h Quique premit vocem, digitoque silentia suadet:
 Sistraque erant, i nunquamque satis quasitus Offi-
 rii, 695
 k Plenaque somniferis serpens peregrina venenis.
 Tum, velut excussam somno, & manifesta videntem
 Sic affata Dea est: Pars o Telethusa mearum,
 Pone graves curas, mandataque falle mariti;
 Nec dubita, cum te partu Lucina levavit, 700*

cenfuerit dignos, &c. b Isis simulachrum muliebre, erat cornutum. Herodotus in Euterpe. Colebatur autem Isis sub specie vaccae, cujus corniculata forma referret Lunam; ut & Osiris sub specie bovis, cujus cornua pleno orbe coeuntia repræsentarent Solem. Alii autem per vaccam Isin significari Ægyptum Osiri. i. Soli suppositam, vel Osiri. i. Nilo inundatam. lege Plutarch. libel. de Iside, & Osiride. Macrobi. Saturn. 1. lib. 20. c. Diodor. Sic. lib. 1. Gyrard. Syntagm. 12. Euseb. de præparat. Euang. 2. lib. cap. 1. de Theologia Ægyptiorum, & lib. 3. cap. 11. c. Est Isis, quæ Græca lingua dicitur *Διμήτριος*. i. Ceres. Herodot. Euterpe. Tertullian. de Corona miris. c. 7. Apulejus 7. Metam. d. Diadema corniculatum, vel etiam aspidibus redimitum, quarum duo eriguntur, quæ Lunam referant. e. Deus *κεκεξίφωξ*, sive ille significet tempus, vel Horizontem, vel Nilum, vel Mercurium, vel Canem stellam, qui Solis recessus & Nili inundationis tempus denotat. vide quæ nos ad Lucan. lib. 8. vers. 832. & præter citatos ibi auctores, adi. Lil. Girard. 9. Synt. f. Diana Ægyptiis præcipue culta in urbe Bubasti. Herod. Euterpe. Gyrard. 12. Synt. g. Bos ab Ægyptiis vice numinis cultus, insigne ei in dextro latere candicans macula, non est fas eum certos vitæ annos excedere. mersum itaque in fonte sacerdotes enecant, quasi tui luctu alium quem substituant, &c. Plin. lib. 8. cap. 46. Hunc Epaphum Isis filium fuisse scribit Herodotus in Thalia, & hæc illi esse signa; in fronte maculam albam formæ quadratæ, in tergo effigiem aquilæ, cætera nigrum, cantharum in palato, duplices in cauda pilos. Hunc alii eundem cum Osiride putant, adi. Boissardum de Divinat. tit. Serapis. & quos citat Clariss. To. Seldenus Syntagmate de DIIS Syris 1. cap. 4. & Gyrardi Synt. 6. h. Harpocrates, Deus silentii, qui digito ori admoto taciturnitatis symbolum est. i. Sacerdotes in sacris lugentes repræsentant Isidem reliquias Osiridis mariti à fratre Typhone cæsi, & in 26 partes dissecti. Diodor. 1. lib. redi ad notata super Api vers. præced. k. Aspis cujus morsu homines tanquam sopiti moriuntur. Micylus crocodilum intelligit, cujus venenosus morsus insanabilis. Vtraque Ægyptiis indigena, aliis terris peregrina. Turneb. 7. lib. 8. c. Sed ut credam aspidem intelligi, suadet *somniculosa aspis*. A. Gel. lib. 9. cap. 12. *ὄφραξ* Solino dicta. Cleopatrae aspidem, quæ ad mortem fecere occultum soporis iter, Propert. 3. l. 11. eleg. & Lusan. l. 9. v. 610. & 701.

l Tollere,

1 Tollere, quicquid erit. Dea sum^m auxiliavis, opemq;
 Exorata sero: nec te coluisse quereris
 Ingratum numen. monuit, thalamoque recessit.
 Lata toro surgit, purasque ad sidera supplex
 2 Cressa manus tollens, rata sint sua visa precatur. 705
 Ut dolor increvit, o seque ipsum pondus in auras
 Expulit, & nata est ignaro scemina patri,
 Iussit ali mater puerum, mentita: fidemque
 Res habuit; neque erat facti nisi conscia nutrix.
 Vota pater solvit, nomenque imponit avitum: 710
 Iphis avus fuerat. Gavisa est P nomine mater,
 Quod commune foret, nec quenquam falleret illo.
 3 Impercepta pia mendacia fraude latebant.
 Cultus erat pueri: facies; quam, sive puella,
 Sive dares puero; fieret formosus uterque. 715
 Tertius interea decimo successerat annus;
 Cum pater, Iphi, tibi flavam despondet Ianthen:
 Inter Phastidas que laudatissima forma
 Dote fuit virgo, Dictæo nata Theleste.
 Par atq; par forma fuit; primasque magistris 720
 Accepere artes elementa atatis ab iisdem.
 Hinc amor amborum tetigit rude pectus, & æquum
 Vulnus utrique dedit: sed erat fiducia u dispar.
 Conjugium, pactaque expectant tempora tædæ,
 Quemque virum putat esse, suum fore credit Ianthe.
 Iphis amat, x quo posse frui desperat, & auget 725
 Hoc ipsum flammis, ardetque in virgine virgo;
 Vixq; tenent lacrymas: Quis me manet exitus inquit:
 Cognita quam nulli, quam prodigiosa, novæque
 Cura tenet Veneris? Si Dii mihi parcere velent, 730
 Perdere debuerant: si non & perdere velent,
 y Naturale malum saltem, & de more dedissent.
 Nec vaccam vaccæ, nec equas amor urit equarum:
 Vrit oves aries; sequitur sua scemina cervum;
 Sic & aves coeunt: interque animalia cuncta 735
 Scemina famineo correpta Cupidine nulla est.

1 Educare,
 non exponere,
 non interficere. Quicquid peperisset, decreverunt tollere.
 Terent. Andria.

m Redi ad notata super vers. 688.
 vide & Apulejum l. 11.
 Met. Tu quidem sancta,
 & humani generis sospitatrix, &c.
 z Telethusa Cretensis.

o Citra opem obstetriciam, ne qua forte compositrix sceminam natam patri indicaret: conscia tantum nutrice.
 p Ambiguo, ut quod utriusque sexui conveniret.
 q Indeprehensa, non animadversa.
 r Epi 3
 ἡμῶντο ἢ κέρη, καὶ ἰγνύσσο
 ἄσπτον τι καὶλλο. Ant.
 Liberalis, in hac eadem fab.
 / Disciplina plane Laconica; siquidem in iisdem gymnasiis,

sub iisdem magistris artium imbiberint elementa grandis virgo, bonisque puer, ut habet Martialis lib. 8. epigr. 3. t Contactum nulli ante cupidinibus. Propert. 1. u In sequentibus redditur ratio; fiducia in Ianthe, dissidentia in Iphide. x Alli leg. qua. Sed & ferri potest quo phrasi Græca: Iphis amat rem qua se posse frui desperat. Tulle lupus stabulis. Virgil. καὶ λύκος ἀγχιώτατον. Platq. infra etiam vers. 748. & alibi. y Ut viri, non virginis amore caperet.

2 Vellem non esse me, aut etiam peritisse.

a Pasiphae. vide quæ nos ad Virgii Eclog. 6. & l. Æneid. 6. Hic crudelis amor lauri, suppositaque furto Pasiphae. & quæ ad S. l. supra vers. 156.

b Inclusa vaccae lignæ, Dædali opera, ut habent mythologi. vide Natal. Comitem l. 6. c. 5. & ad Martialem l. spectacul. 5. epigr. quod & representatum à Nerone.

Suetonius in vita ejus, cap. 12.

c Et erat adulter qui posset decipi; brutum. sc. animal.

d Fallere alios in proclivi est; sed ipsum à se falli miserrimum. Plurarch. de

Adult.

e Dies nuptiis dictus.

f Allusum ad Tantali fabulam.

g H $\pi\pi\rho\upsilon\sigma\iota\mu\epsilon\tau\alpha$

scilicet. quæ nuptam viro conciliat, itaque hæc boni ominis gratia erat veteribus univira. auspiciatis nuptiis & legitimis advocabatur Iuno nuptiarum præses $\gamma\alpha\mu\eta\lambda\iota\alpha$.

h Lib. 4. vers. 758. i Nubere, proprie est, sponse caput velare flammeo, ut quæ ad sponsum esset deducenda. Ita hic innuitur, sponsum & sponsam esse sceminas. Vide quæ lib. 1, vers. 700, k Nuptiarum, vide quæ ad vers. 60, lib. 4.

2 Vellem nulla forem. Ne non tamen omnia Crete Monstra ferat: taurum dilexit 2 filia Solis; Fœmina nempe marem. Meus est furiosior illo, Si verum profiteamur, amor: tamen illa secuta est Spē Veneris, tamen illa b dolis & imagine vacca 740 Passa bovem est; c & erat, qui deciperetur, adulter. Huc licet ex toto solertia confluat orbe,

Ipse licet revolet ceratis Dædalus alis,

Quid faciet? num me puerum de virgine doctis

Artibus efficiet? num te mutabit, Ianthe? 745

Quin animum firmas? teque ipsa recolligis, Iphi?

Consilique inopes, & stultos excutis ignes?

Quid sis nata, vides: d nisi te quoque decipis ipsam.

Et pete, quod fas est: & ama, quod fœmina debes.

Spes est qua capiat, spes est qua pascat amantem.

Hanc tibi res adimit. Non te custodia charo 751

Arcet ab amplexu, nec cauti cura mariti,

Non patris asperitas; nec se negat ipsa roganti,

Nec tamen est potiunda tibi; nec, ut omnia fiant,

Esse potes felix, ut Diique, hominesque laborent. 755

Nunc quoque Votorum pars nulla est vana meorum:

Ducite mihi faciles quicquid valere dederunt.

Quod volo, vult genitor, socer & vult ipse futurus:

At non vult natura, potentior omnibus istis,

Quæ mihi sola nocet. Venit (ecce!) optabile tempus 760

e Luxque jugalis adest, & jam mea fiet Ianthe,

Nec mihi continget. f Mediis sitiemus in undis.

g Pronuba quid Iuno? quid ad hæc, h Hymenæe, venitis

Sacra, quibus qui ducat abest? ubi i nubimus ambæ?

Pressit ab his vocem: nec lenius altera virgo 765

k Estuat, utque celer venias, Hymenæe, precatur.

Quod petit hæc, Teletusa timens, modo tempora dif-

fert,

Nunc ficto languore moram trahit; omnia sepe,

Visaque causatur: sed jam consumpserat omnem

Materiam ficti, dilataque tempora k redæ 770

Institerant, unusque dies restabat. At illa

Crunalem capiti vittam nataque sibi que

Detrahit, & passis aram complexa capillis,
 Ipsi, in Paratonium, Mareoticaque arua, Pharonque
 Qua colis, & septem digestum in cornua Nilum. 775
 Fer precor, inquit, opem, nostroque medere timori.
 Te, Dea, te quondam, tuaque hac insignia vidi,
 Cunctaque cognovi, sonitum, comitesque, facesque
 Sistrorum, memorique animo tua jussa notavi.
 Quod videt hac lucē, quod non ego puerior ipsa, 780
 Consilium, monitumque tuum est: miserere duarum,
 Auxilioque juva. Lacrymæ sunt verba secuta.
 P Visa Dea est movisse suas (& moverat) aras:
 Et templi tremuere fores, & imitataque Lunam
 Cornua fulserunt, crepuitque sonabile sistrum. 785
 Non secura quidem, fausto tamen omne lata
 Mater abit templo, sequitur comes Iphis euntem
 Quam solita est majore gradu, nec candor in ore
 Permanet, & vires augentur, & acrior ipse est
 Vultus, & incomptis brevior mensura capillis, 790
 Plusque vigoris adest, habuit quam sæmina: nam
 qua

Fæmina nuper eras, puer es. Date munera templis,
 Nec timida gaudete fide. Dant munera templis,
 Addunt & titulum: titulus breve carmen habebat,
 Vota puer solvit, qua fæmina voverat, Iphis. 795
 Postera lux radiis totum patefecerat orbem:
 Cum Venus, & Iuno, sociusque Hymeneus ad
 ignes
 Conveniunt, potiturque sua puer Iphis Ianche.

ἄκλαρη, καὶ μισθὸς τὴν εὐχὴν τῆς παιδὸς εἰς κόρον. Liberalis 17. fab. q. Supra ad vers. 659. v. Dextra ferebat arenam crepitaculum: cuius per angustam laminam in modum Balthæi securatam, trajectæ mediæ paucæ virgulæ, crispante brachio tergeminos jactus, reddebant argutum sonorem. Apul. de Iside lib. 11. Metamorph. Quin & fistri formam & formæ rationem, vide apud Plutarch. in lib. de Iside & Otride. f. Ταύτης ἔτι μίμνημι τῆς μυσθολῆς Φαισίου, καὶ Σούρου Πυθίη Ἀηθῆς, ἧλις ἔκουσε μήδεα τῆς κόρου, &c. Liberalis fab. 17. : Dii conjugales. ut l. 4. v. 758. & alibi sæpius. u In sacris nuptialibus faces adhibitas & sacrificia. l. 1. v. 37. & l. 4. v. 60.

l Supra vers. 658.

m Quam colit Ægyptus, in qua Paratonium opp. & portus; Mareotis palus; Pharos insula Alexandriæ obiecta, turri & specula lucernis instructa nocturnæ navigationi accommoda illustris; & Nilus septem ostiis se in mare exonerans.

n Vers. 657. supra.

o Sanior videtur lectio Ciofani, cui subscribit Ms. unus noster, sonitum, comitantiaque ara Sistrorum. neque enim huc faciunt faces sistrorum. p H Ἡ Ἀηθῆς συνεχεῖς ὄκουρον καὶ ἰκλήου αὐκου

L I B E R X.

Orphei descensus ad inferos, & Olenus &
Lethæa in arbores. F A B. I.

^a Qui con-
color flam-
meo, quo no-
va nupta pu-
doris & boni
omnis gratia
velatur.

^b Thraciæ
pop. ad Il-
marum mon-
tem & Bito-
nidem lacum.

^c Neque
enim feliciter
cessere nu-
ptiæ. vide
l. 6. vers. 425.

^d Lib. 4.
vers. 60.

^e Virgil. 4.
Georg. refert
Eurydiceu
dum fugeret
Aristæum in-
cidisse in co-
lubrum, cuius
morsu inter-
iit. ^f Ten-
narus pro-
montorium
est Laconia,
ubi antrum,
cujus vastus
hiatus, teter
mephitæ, au-
ditus strepi-
tus occasio-
nem dedere
fabulantibus
patere hic
descensum
ad inferos.
Virg. 4.

Georg. super

hac eadem re; ^g Tenarias etiam fauces, alta ostia Ditiæ & calicantem, &c.
^g Umbras, animas. ^h Lib. 4. vers. 432. & quos in Indice Poetico mou-
strat tit. *Inferi.* ⁱ Inferorum. lege quæ Coelius Rhodigin. lib. 2. cap. 15.
^k Cerberi. quem, ut & Orthum Geryonis canem peperit ex Typhaone Echid-
na Medusæ progenies. ^l Volui quidem, & quod in me fuit, laboravi ferre
jacturam & desiderium dilectæ conjugis. ^m Lib. 5. vers. 386.

Inde per immensum, ^a croceo velatus amictu,
Æthera digreditur, ^b Ciconumque Hymeneus ad
oras

Tendit: & Orpheia nequicquam voce vocatur.

Affuit ille quidem: ^c sed nec solemnia verba,

Nec latos vultus, nec felix attulit omen.

^d Fax quoque, quam tenuit, lacrymoso stridula fumo
Usque fuit: nullosque invenit motibus ignes.

Exitus auspicio gravior: ^e nam nupta per herbas

Dum nova Naiadum turba comitata vagatur,

Occidit, in talum serpentis dente recepto.

Quam satis ad supera postquam Rhodopeius auras

Deflevit vates, ne non tentaret & umbras,

Ad Styga ^f Tenaria est ausus descendere porta,

Perque ^g leves populos, simulacraque funta sepulcro

Persephonen adit, ^h mamænaque regna tenentem ^l

Umbrarum dominum, pulsisque ad carmina nervis

Sic ait: O ⁱ positi sub terra numina ⁱ mundi,

In quem decidimus quicquid mortale creamur,

Si licet, & falsi positis ambagibus oris,

Vera loqui finitis. Non huc, ut opaca viderem ²⁰

Tartara, descendi, nec uti villosa colubris

Terna ^k Medusæ vincirem guttura monstri:

Causa via est conjux, in quam calcata venenum

Vipera diffudit, crescentesque abstulit annos.

^l Possè pati volui; nec me tentasse negabo: ²⁵

Vicit amor; supera Deus hic bene notus in ora est.

An sit & hic, dubito: sed & hic tamen auguror esse:

Famaque si veteris non est mentita ^m rapina,

Vos quoque junxit amor. Per ego hac loca plena ti-
moris,

Per

Per ⁿ Chaos hoc ingens, vastique silentia regni, 30
Eurydices oro, properata retexite fata.

Omnia debentur vobis: paulumque morati,
o Serius aut citius sedem properamus ad unam.

Tendimus huc omnes; hæc est domus ultima:
vosque

Humani generis p longissima regna tenetis. 35

Hac quoque cum justos matura peregerit annos,

Iuris erit vestri: pro munere poscimus usum.

Quod si fata negant veniam pro conjuge; certum est

Nolle redire mihi: letho gaudete duorum.

Talia dicentem, q nervosq; ad verba moventem, 40

Exangues flebant anima: nec t Tantalus undam

Captavit refugam, stupuitque t Ixionis orbis,

Nec carpere t jecur t volucres: urnisque vacarunt

t Belides; inque tuo sedisti, t Sisyphæ, saxo.

t Tum primum lacrymis victarum carmine fama est

Eumenidum maduisse genas; u nec regia conjux 46

Sustinet oranti, nec qui regit ima, negare;

Euridicenque vocant: umbras erat illa recentes

Inter, & incescit passu de vulnere tardo.

Hanc simul & legem Rhodopeus accipit Orpheus,

Ne flectat retro sua lumina, donec Avernæ 51

Exierit valles: aut, irrita dona futura.

Carpitur acclivis per muta silentia trames

Arduus, obscurus, caligine densus opaca;

Nec procul absuerant telluris margine summa: 55

Hic, ne deficeret, metuens, avidusque videndi

Flexit amans oculos; & protinus illa relapsa est.

Brachiaque intendens, prendiq; & prendere certans,

Nil nisi cedentes infelix arripit auras.

z Lib. 1.
vers. 6.

o Serius,
ocytus Sors
exitura. Ho.
rat. 2. lib. 3.

Ode. πῦτιν
δαιθρώτοις

δφείλεται
ἀποθνήσκῃ ἢ
πρότιγον ἢ
ἕσιγον. Archi-
nus. Longius

aut proprius
sors sua quem-
que manet.

Propert. 2.
lib. 28. eleg.

p Latissime
parentia,

omnium ca-
pacissima,

non habitura
finem.

q Citharæ
chordis ver-
ba socian-
tem. r Vide

lib. 4. v. 461.

f Τὸν τετυδὸν
κατὰ γῆς δόο
γῆρας ἰδῶσιν.

Lucillus,
Antholog. β.

i Quid mirum?
ubi illis car-
minibus stu-
pens Demitit

atra bellua
centiceps Au-
rer, & inserti
capillu Eume-
nidum re-

evantur angues? Sc. Horat. lib. 2. ode 13. u Memoriae proditum est, in-
quit Pausanias in Bœoticiis, Orpheum, uxore mortua, venisse ad Aœonium
Theoprotiæ, ubi per necromantiam evocarentur umbræ: ibi, cum Eurydices
animam pone sequi putasset, & tua se opinione falsum respiciens animadverti-
tisset, ultro sibiipsum, incœrore confectum, mortem conscivisse. Eiusmodi de
Bavaro quodam refertur fabula à Sabino. Neque illepidum est illud carmen
Hispano scriptum idiomate & ingenio, quo invertitur hæc Orphei fabula.
Abuscava su muger Orfeo baxo à el infierno. Que por la muger no pudo baxar
à otra parte Orfeo, Orpheus ad inferos descendit quaesitum uxorem. Nam ubi
alias quærenda erat uxor? Descendebat cautans. Et hoc licebat viduo jam &
calibì. Dederunt Orpheo Pluto & Proserpina ut uxorem abduceret. Patatio-
nem scilicet fore locum rati unde mulier discessisset. & umbrae sane subsœcra est
à supplicii sua cessatio. Sed hac lege dederunt hoc Orpheo, ne illam respice-
ret, priusquam ad superas oras reversus esset. Ille, ne cruciatum sibi ab is-
feris in superas auras subveheret, consulto respexit.

Lam-

x Vir quidam erat timidus, qui metu Herculis speluncam subiit, unde capite inclinato procumbens, prospiciens aliquando Herculem, dum Cerberum traheret, dirigit in saxum vetus. Suidam adi, in Δαδῶρσῃ τῆ πρῶτον τοῦτῷ, & Zenobium. y Lethæa forma sua freta se Deabus prætulit. Cujus superbiam illæ jam ulticæ essent, uxoris crimen in se transtulit. Olenus, supplicio interveniens, una itaque cum uxore in lapidem fuit

conversus. Turneb. lib. 1. cap. 23. legit tuque d̄ confixa figura Infelix Lethæa tua. atque interpretatur, tu, d̄ Lethæa, cum figura tua in lapidem obriguisti. Mei certe membranei manu exarati habent, tuque d̄ confixa figura Infelix Lethæa tua. z Πολυπίδῃ fontibus scateas. a Ἀστὶ cibo altinens. b Tertia jam vice Sol emensus fuerat Zodiacum, cujus ultimum signum Pisces.

Iamque iterum moriens, non est de conjugē quicquam 60

Quæsta suo: quid enim nisi se quereretur amatam?
 Supremumque vale, quod jam vix auribus ille
 Acciperet, dixit: revolutaque rursus eodem est.
 Non aliter stupuit gemina nece conjugis Orpheus,
 Quam tria x qui timidus, medio portante catenas,
 Colla canis vidit, quem non pavor ante reliquit. 66
 Quam natura prior, saxo per corpus oborto:
 y Quique in se traxit crimen, voluitque videri
 Olenus esse nocens, tuque d̄ confixa figura
 Infelix Lethæa tua, junctissima quondam 70
 Corpora, nunc lapides, quos z humida sustinet Ide.
 Orantem, frustra que iterum transire volentem
 Portitor arguerat: septem tamen ille diebus
 Squalidus in ripa, a Cereris sine munere, sedit.
 Cura, dolorq; animi, lacrymaque, alimenta fuere. 75
 Esse Deos Erebi crudeles questus, in altam
 Se recipit Rhodopen, pulsung; Aquilonibus Hamū.
 b Tertius aquoreis inclusum Piscibus annum
 Finierat Titan: omnemque refugerat Orpheus
 Fæmineam Venerem: seu quod male cesserat illi; 80
 Sive fidem dederat; multas tamen ardor habebat
 Ingerere servati; multa doluero repulsa.
 Ille etiam Thracum populis fuit autor, amorem
 In teneros transferre mares: citraque juventam
 Etatis breve ver, & primos carpere flores. 85

Orphei cantus, & Attis in pinum. F A B. 2.

e Orpheum hoc theatrum nostro lib. 1. vers. 22. & Martiali 21. epigr. lib. Spectacul. a Quercus qua Chaonia, olim Molossia, in Epiro abundat. e Populeum. lib. 2. vers. 340. Sed adi Indicem Poeticum nostrum, tit. Arbores. quibus adde quæ Seneca in Oedipo vers. 530.

Collis erat, collemque super planissima campi
 Area, quæ viridem faciebat graminis herba.
 Umbra loco deerat, quæ postquam parte resedit
 Diis genitus vates, & sila sonantia movit:
 Umbra loco venit, non d̄ Chaonis absuit arbor, 90
 Non e nemus Heliadum, non frondibus æsculus altis,

Nec

Nec tilia molles, nec fagus, & ^f innuba laurus,
 Et coryli fragiles, & fraxinus utilis hastis,
 Enodisque abies, curvataque glandibus ilex,
 Et platanus & genialis, acerque ^h coloribus impar,
 Amnicolaque simul salices, & aquatica lotos, 96
 Perpetuoque virens buxus, tenuesque myrica,
 Et ⁱ bicolor myrtus, ^k & bacca carula ficus.
 Vos quoque ^l flexipedes hederæ venistis, & una
 Pampinea vites, & ^m amictæ vitibus ulmi, 100
 Ornique, & piceæ, pomoque onerata rubenti
 Arbutus, & lentæ ⁿ victoris premia palma,
 Et succincta comas, hirsutaque vertice pinus
 ° Grata Deum matri: siquidem Cybeleius Atys
 Exiit hac hominem, truncoque inaurust illo. 105

^l Cissos & adolescens fuit histrio & saltator Liberi patris: qui dum thya-
 sos exerceret, in profundum terræ hiatus casu lapsus, interiit. Tellus in
 gratiam Bacchi pro juvene remisit hederæ fruticem, quæ nunc etiam flexi-
 pes est, implicitos statorum nexus imitata ex Geoponicis Parrhasius.
^m Al. amica. ⁿ Ut quæ oneri imposito non cedat, sed contra nitatur. ° Puer
 à Cybele amatus, qui cum in Sagittide nympha peccasset, in furorem versus
 se caltravit, mox à Dea in pinum versus est. De quo post cæter. Mytholo-
 gos legatur Gyraldus Syntagm. 4. & Catulli Galliambicum, & Aruobius f. lib.
 & Diodorus Sic. lib. 4.

Cyparissus in cupressum. F A B. 3.

ADfuit huic turba ^p metas imitata cupressus,
 Nunc arbor, puer ante ^q Deo dilectus ab ^r illo,
 Qui citharam nervis, & nervis temperat arcum.
 Namque sacer Nymphis ^r Carthæa tenentibus arva
^s Ingens cervus erat, lateque ^t patentibus altis 110
 Ipse suo capiti præbebat cornibus umbras:
 Cornua fulgebant auro, demissaque in armos
 Pendebant tereti gemmata monilia collo.
 Bulla super frontem parvis argentea loris
 Vincita movebatur; ^u parilique atate nitebant 115
 Auribus è geminis circum cava tempora bacca:
 Isque metu vacuus, naturalique pavore
 Deposito, celebrare domos, mulcendaque colla
 Quamlibet ignotis manibus præbere solebat.

^p Κωνοειδής.
 metas modo
 in acutum
 surgens pyra-
 midalis Virg.
 3. Æneid.
 coniferi cypa-
 rissi, hinc
 etym. ἀπὸ
 τῆς κωνί-
 σος τῆς ἀκρῆ-
 τισσας.
^q Apolline,
 qui cithara,
 & arcu æque
 claret.
^r Carthæia,
 est autem
 Carthæa
 una ex qua-

tuor urbibus Cææ inf. è numero Cycladum, Cyparissi patria. ^f Adum-
 bratus hic cervus ad illum Sylvæ & Tyridarum, Æn. 7. sed huic cultus
 elegantior. ⁱ Patalis scil. cervus, Arist. lib. 9. hist. ad animalium παρῆ-
 λας. ^u Pares proinde & ipsi uniones. Sed Mss. nostri habent parilique
 vitore nitebant. minus eleganter.

Sed

x Sylvani hunc fuisse amasium tradit Servius ad vers. 20. 1. Georg. Virg. cervam mansuetam à Sylvano infocio interemptam, hic puerum dolore extinctum à Sylvano in arborem verfum. Pierius lib. 52. Hieroglyph. Asclepiadem citat authorem, nomen huic arbori inditum à Cyparissa filia Boreæ regis Cætarum. Didymus Cyparissos Eteoclis filias.

cuisse dicit, quæ choreas ducentes in puteum devolutæ, à Tellure vicem earum miserata in arbores versæ sunt. y Cupressum his simulare ut alibi non raro, nec ubi vacet nuda marginis area, obvenit. Cupressum rogis adhiberi scribit Varro propter gravem ultrinæ nidorem. amovendi scilicet tetri cadaveris gratia. Plin. lib. 16. cap. 33. est Diti sacra, & ideo funebri signo ad domos posita. hoc, ne quis nescius ingressu pollueretur; illud, quia excisa non repullulat recidiva.

Sed tamen ante alios Cæa pulcherrime gentis 120
Gratus erat x Cyparisse tibi: tu pabula cervum
Ad nova, tu liquidi ducebas fontis ad undas,
Tu modo texebas varios per cornua flores,
Nunc eques in tergo residens, huc latus & illuc
Mollia purpureis frenabas ora capistris. 125
Æstus erat, mediusque dies: solisque vapore
Concava litorei fervebant brachia Cancræ.
Fessus in herbosa posuit sua corpora terra.
Cervus, & arborea frigus ducebat ab umbra.
Hunc puer imprudens jaculo Cyparissus acuto 130
Fixit: & ut saxo morientem vulnere vidit,
Velle mori statuit. Quæ non solatia Phæbus
Dixit? & ut leviter, pro materiaque doleret,
Admonuit. gemit ille tamen, munusque supremum
Hoc petit à superis, ut tempore luceat omni. 135
Iamque per immensos egesto sanguine fletus,
In viridem verti cæperunt membra colorem:
Et modo qui nivea pendebant fronte capilli,
Horrida casaries fieri, sumptoque rigore
Syderum gracili spectare cacumine cælum. 140
Ingemuit: tristisque deus, Lugebere nobis,
y Lugebisque alios, adersique dolentibus, inquit.

Iupiter in aquilam, & raptus Ganymedis. F A B. 4.

x Lib. 1. vers. 151. & 154. a Hos alii in ea parte Macedoniae quæ postea Pallenæ dicta est. Stephan. Alii in Thessalia; in Campania alii statuunt, ubi Forum Vulcani.

Tale nemus vates attraxerat: inque ferarum
 Concilio medius, turba volucrumque sedebat.
 Ut satis impulsas tentavit pollice chordas, 145
 Et sensit varios, quamvis diversa sonarent,
 Concordare modos, hoc vocem carmine movit:
 A Iove Musa parens (Cedunt Iovis omnia regno)
 Carmina nostra move; Iovis est mihi sæpe potestas
 Dicta. Prius cecini plectro graviore² Gigantes. 150
 Sparsaque a Phlegræis vitætricia fulmina campi:

Nunc

Nunc opus est leviore lyra; ^b puerosque canamus
 Dilectos superis, inconcessisque puellas
 Ignibus attonitas meruisse libidine pœnam.
 Rex superum ^c Phrygii quondam ^c Ganymedis amore
 Arsit: & inventum est aliquid quod Iuppiter esse, 156
 Quam quod erat, mallet, nulla tamen alite verti
 Dignatur, nisi que portat sua fulmina terra.
 Nec mora: percussio mendacibus aere pennis
 Arripit Iliaden, qui nunc quoque pocula miscet, 160
 d Invitæque Iovi nectar Iunone ministrat.

in aquilam verso raptus fingitur. Ἰὺδι Γανυμήδην ἢ σάματ, ἢ ἀλλὰ ψυχῆς ἕνεκα ὑπὸ Διὸς ἢ φημι Ολομῶν ἀναγκάστῃναι, &c. Xenophon. in Symposio. videatur Sabinus, & Cl. Minos in Alciati embl. 4. d. Ægre ferente rapti Ganymedis honores, remota à pocillandi ministerio filia sua Hebe.

^b Hæc & quæ sequuntur canit Orpheus in gratiam puerorum Diis amatorum, & odium mulierum vers. 80. supra. ^c Ganymedes Trois Phrygiæ regis filius à Iove

Hyacinthus in florem. F A B. 5.

TE quoque ^e Amyclide possisset in athere Phœbus,
 Tristia si spatium ponendi fata dedissent:
 Qua licet, æternus tamen est, quotiesque repellit
 Ver Hiemem. Piscique Aries succedit aquoso: 165
 Tu toties oreris, viridique in cespite flores.
 Te meus ante omnes genitor dilexit; & ^f orbe
 In medio positi caruerunt præside Delphi,
 Dum deus Eurotan, & immunitamque frequentat
 Sparten; nec cithara, nec sunt in honore sagittæ: 170
 Immemor ipse sui non retia ferre recusat,
 Non tenuisse canes, non per juga montis iniqua
 Ire comes, longaque alit assuetudine flammæ.
 Iamque fere medius Titan vementis, & acta
 Noctis erat, spatioque pari distabat utrinque: 175
 Corpora veste levant, & ^h succo pinguis olivæ
 Splendescunt, latique meunt certamina ⁱ disci.
 Quem prius æriæ libratum Phœbus in auras
 Misit; & oppositas dijecit pondere nubes.
 Decidit in solidam longo post tempore terram 180
 Pondus, & exhibuit iunctam cum viribus artem.
 Protinus imprudens, actusque cupidine lusus

^e Fili Amyclæ, qui urbem Amyclas condidit.

^f Apollo amore Hyacinthi captus deserto oraculo Delphico, juxta Parnassum, quem τὸν τῆς γῆς ὀμφαλὸν appellat Strabon lib. 9. ad quem locum vide quos citat Is. Causabonus. & fab. quam ex Pindaro citat. de duabus columbis à Iove emissis ex Oriente & Occidente, quæ hic con-

venerint. ^g Lacedæmonii moenibus urbem cingere diu noluerunt, ut qui tuendæ urbi virtutem juvenum sufficere arbitrarentur. ^h Oleo se ungere non luctantur modo, ut ad 35. vers. lib. 9. dictum, sed & lufuri solebant.

Tollere

i Orbis ex ferro, aere, lapide aut etiã ligno. qui medius loro vice amenti trajectus, in sublime jaciebatur, ut infra præscriptos fines decideret. Mercurial. Gymnast. lib. 2. cap. 12. k Lacon. Tænarus enim Laconicæ promontorium. l Zephyrum Apollinis rivalem & sibi in amore prælati, vehementius flantem divertisse discum in pueri caput, scribunt Palarphatus l. 1. & Tzetzes l. Chil. 11. & Lucianus in Dialogo Apollinis & Mercurii. m Purpureus veluti cum flor succisus aratro Linguescit moriens, lassove papavera colto Demisere caput, &c. Virg. de Euryalo

Abn. 435. vers.

n Lacon. Oebalia urbs est Laconicæ. Micyllus per Prolepfin dictum vult ab Oebalo Hyacinthi nepote ex Cynosta fratre. Apollo ipse apud Lucianum dict. dial. ἰσχυροῦ πινθῶ τὸν Λάκωνα τὸν Οὐβάλου. o Mox, versu 215. p Ajax Telamonius, è cuius sanguine natus flos. Qui prius Oebalis fuerat de vulnere natus. Litera communis mediis pueroque viroque Inscripta est foliis: hæc nominis, illi querelæ. 13. lib. vers. 396. unde liquet scribendum non hya, ut in vulgaris, sed ai ai q — Ita apud Sophoclem Ajax: Αἰ. αἰ. τὸ ποτ' αἰετ' αἰετ' αἰετ' ἰσχυροῦ τ' οὐδὲν ἔσθλοισιν ὄνομα τοῖς ἡμεῖς κενεῖς; ad stipulante Plinio lib. 21. cap. 11. Hyacinthum comitatur fabula duplex, luctum præferens ejus quem Apollo dilexerat; aut ex Ajacis crnore educti, ita discordantibus venit, ut Græcarum literarum figura AI legatur inscripta. Lege quæ Rigaltius in Tertullianum de coronis, & quæ Ge. Sabinus referat de ejusmodi flore ad Laz. Bonamicum Alexandria allato, quia & Planudes vertit. καὶ αἰ αἰ τὸ ἡδὲ ἰξαι δὲ γερραμύδα.

Flos

Tollere^k Tanarides orbem properabat: at illum
Dura repercussò subjecti in aere tellus

In vultus, Hyacinthe, tuos; expalluit aque, 185

Quam puer, ipse Deus, collapsosque excipit artus,

Et modo te resovet, modo tristia vulnera siccant.

Nunc animam ad mortis fugientem sustinet herbis.

Nil profuit artes: erat immedicabile vulnus.

Vi si quis violas, rignoque papavera in horto, 190

Liliaque infringat fulvis hærentia virgis;

Marcida demittant subito caput illa gravatum,

Nec se sustineant, spectentque cacumine terram:

Sic vultus moriens jacet, & deserta vigore

Ipsa sibi est oneri cervix, humeroque recumbit. 195

Laberisⁿ Oebalide prima fraudate juventa,

Phœbus ait, videoque tuum mea crimina vulnus.

Tu dolor es, factusque meum: mea dextera letho

Inscribenda tuo est; ego sum tibi fineris autor.

Quæ mea culpa tamen? nisi si lusisse vocari 200

Culpa potest; nisi culpa potest & amasse vocari.

Atque utinam pro te vitam, tecumque liceret

Reddere! quod quoniam fatali lege tenemur,

Semper eris mecum, memorique hærebis in ore.

Te lyra pulsa manu, te carmina nostra sonabunt: 205

Flosque novus^o scripto gemitus imitabere nostros.

Tempus & illud erit, quo se, p fortissimus heros

Addat in hunc florem, folioque legatur eodem.

Talia dum vero memorantur Apollinis ore:

Ecce! cruor, qui fusus humi signaverat herbas, 210

Desinit esse cruor, Tyrioque nitentior ostro

Flos oritur, formamque capit, quam lilia; si non

Purpureus color his, argenteus esset in illis.

Non satis hoc Phœbo est (is enim fuit autor honoris)

Ipse suos gemitus foliis inscribit, & q ai ai 215

*Flos habet inscriptum : funestaque littera ducta est.
Nec gemuisse pudet Sparten Hyacinthon : honorque
Durat in hoc avu, celebrandaque more priorum
Annua pralata redeunt & Hyacinthia pompa.*

περὶ τῆς τῆς Ἀπόλλωνος θυσίας ἐς τῆσιν. Ἰακίνθου τὸν βωμὸν δὲ
κῆς ἐπαγίλασι. & in Messenicis.

r Horum fer-
rorum memi-
nit Pausa-
nias bis in
Laconicis.
ἐν Ἰακινθίαις,
δὲ δὲ δὲ δὲ

Cypri incolæ in boves. F A B. 6.

AT si forte roges sæcundâ ¹ Amathunta metallis,
An ² genuisse velit ³ Propætidas? annuat, æg. 221
Atque illos, gemino quondam quibus aspera cornu
Frons erat, unde etiam nomen traxere ⁴ Cerastra,
Ante fores horum stabat Iovis ⁵ hospitis ara,
Lugubris sceleris: quam si quis sanguine tinctam
Advena vidisset, mactatos crederet illic. 226
Latentes vitulos, Amathusiacaque bidentes.
Hospes erat casus. sacris offensa nefandis,
Ipsa suas urbes, ⁶ Ophiusiaque arva parabat (bes
Deserere alma Venus. Sed quid loca grata, quid ur-
Peccavere mea? quod, dixit, crimen in illis? 231
Exilio pœnam potius gens impia pendat,
Vel nece, vel si quid medium est mortisque fugaque.
Idque quid esse potest, nisi versa pœna figura?
Dum dubitat, quo mutet eos: ad cornua vultum
Flexit, & admonitæ est hac illis posse relinqui, 236
Grandiaq; in torvos transformat membra juvencos.

f Cypri ur-
bem, ut &
ipsam insu-
lam ærifodi-
nis claram.
i Ratione
simili & rela-
tione ferri
potest lectio
genuisse, vers.
217. modo
sed genuisse
videtur po-
tius inuere
annuas cere-
monias fune-
bres & infe-
rias Hyacin-
thiorum.

ra sua vulgo prostitissent, in lapides versa sunt. x Cyprus ipsa Cerastra
olim dicta, quod multa ⁷ xipolæ, inquit Str phanus, hoc est æxes. id est, pro-
montoria habeat. unde forte occasio fabulae. y Hospitalis, ⁸ zēvis, sed uti,
maris ⁹ Iovis. namque hic humanæ immolabantur victimæ. z Cypria. cu-
jus tamen nominis Cypro competentis neque mentio ulla apud Geographos,
neque ratio apud interpretes.

u Quæ Vene-
rem Deam ef-
se negare au-
sæ, numinis
ira, post-
quam corpo-

Propætides in filicem. F A B. 7.

SVnt tamen obscæna ^a Venerem Propætides ausæ
Esse negare deam: ^b pro qua sua numinis ira
Corpora cum forma prima vulgasse feruntur. 240
Vique pudor cessit, sanguisque induruit oris,
In rigidum parvo filicem discrimine versa.

a Respice,
quæ ad vers.
223. supra.
b Ab eo
orta videtur
hæc fab.

præis virginibus refertur à Justino lib. 18, quæ se ad lirus prostituentes cor-
poris quaestu dotem quaerunt.

Pygma-

Pygmalionis statua in eburneam. F A B. 8.

e Quæstum
diutium
corpore fa-
cientes.

d Et moveri
velle, nisi ve-
taret hoc
virginibus à
natura infi-
tus pudor,
& à proba
educatione
acquisita ve-
recundia &
silentium &
filiis
et *παρθένους*
νύμφου Cypri-
e Philote-
phanus in
Cypriacis
author est,
inquit Aruo-
bius lib. 9.
Pygmaleo-
nem regem
Cypri simu-
lachrum Ve-
neris, quod
sanctitatis
apud Cy-
prios & reli-
gionis habe-
batur anti-
quæ, ada-
masse ut foc-
minam;
mente, ani-
mo, lumine
rationis judi-
ciique cæca-
tis; solitum-
que demen-
tem, tanquam
si uxoria res
esset, suble-
vato in lectu-
lum numine

copularier amplexibus atque ore; resque alias agere libidinis vacua ima-
ginatione frustrabiles. Sed legatur & historia nobilis cujusdam juvenis,
qui simulachrum Veneris Cnidie impotens amabat apud Lucianum in Amo-
ribus. f Armillas & lineas ex electro seu succino Rillante à populis in quas
Phaethontis sorores versa fuguntur. 2. lib. vers. 364. g Uniones, mar-
garitæ. h Purpura Sidonia seu Tyria. i Politis, vittatis, inauratis.

Quas quia Pygmalion e ævum per crimina
agentes

Viderat: offensus viriis, qua plurima menti
Fæmæa natura dedit, sine conjuge cælebs 245
Vivebat, thalamique diu consorte carebat.

Interea nrvewm mira feliciter arte
Sculpsit ebur, formamque dedit, qua fæmina nasci
Nulla potest, operisque sui concept amore.

Virginit est vera facies, quam vivere credas, 250
d Et, si non obftet reverentia, velle moveri;

Ars adeo latet. arte sua miratur, & e haurit
Pectore Pygmalion simulati corporis ignes.

Sape manus operi tentantes admovent, an sit
Corpus, an illud ebur: nec adhuc ebur esse fatetur. 255

Oscula dat, reddique putat, loquiturque, tenetque,
Et credit tactis digitos insidere membris,

Et metuit pressos veniat ne livor in artus,

Et modo blanditias adhibet, modo gratia puellis
Munera fert illi conchas, teretesque lapillos, 260

Et parvas volucres, & flores mille colorum,

Liliaque pictasque pilas, & ab arbore lapsas
f Heliadum lacrymas: ornat quoque vestibus artus,

Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo;

Aure leves & bacca, redimicula pectore pendent, 265
Cuncta decent, nec nuda minus formosa videtur.

Collocat hanc stratis h concha Sidonide tinctis,

Appellatque tori sociam: acclimatque colla

Mollibus in plumis, tanquam sensura, reponit.

Festa dies Veneris tota celeberrima Cypro 270

Venerat: & blandis induta cornibus aurum

Conciderant ista nivea cervice juvenca,

Thuraque fumabant, cum munere functus ad aras

Constitit, & timide. Si dii dare cuncta potestis,

Sit conjux opto, non ausus eburnea virgo 275

Dicere

f Thraciæ
nostræ geli-
dæ, quæ non
calet amore
incesto.

z Simili Epi-
trope vitæ
Virg' hinc in
conferenda
cum aliis ter-
ris Italia.

Georg. 2.
vers. 140.

z vers. 461.
ubi cæteris
vitæ rationi-
bus rusticam
præfert.

u Panchaia
Arabie Fel-
licis pars fe-
licissima, ur-
pote flagran-
tissimo So-
lis fiderei
subiecta.

Totaque thu-
viferæ Pan-
chaia vînguis
arbit. al.
arbit.

2. Georg.
139. vers.

x Vt incesto
quis amore
polluat.

Neque enim
hic amor à
face cupidi-
næ: sed à
Tartarea fa-
ce quam in-
tentavit Fu-
riarum una
viperis cri-
nita.

y Certatim
nuptias Myr-
rhæ ambiunt.

z Pater
tuus.

a Vacillat primum dubia, labascit mox impotens, hinc natura-
lem brutorum Venere probat, gentium sed barbararum morem defen-
dit. Ad saniores subiunde mentem reversa sese increpat, nefandam libi-
dinem damnat. sensui tandem malefavo succumbit victa ratio. ejusmodi
Iustam videre est in Medea lib. 7. in Scylla lib. 8. in Byblide lib. 9. *b* Myr-
rha parentem, sed non ut filium debet, amavit, 1. lib. de Arte. *c* Pater.
d Coniux.

f Gentibus Ismariis, & nostro gratulor orbi, 305

Gratulor huic terræ, quod abest regionibus illis

Quæ tantum genuere nefas. *z* Sit dives amomo,

Cinnamaque, costumque, suam, sudataque ligno

Thura ferat, floresque alios *u* Panchaica tellus;

Dû ferat & Myrrham: *x* Tanti nova non fuit arbor.

Ipse negat nocuisse tibi sua tela Cupido 311

Myrrha, facesque suas à crimine vindicat isto:

Stipite te Stygio, tumidisque afflavit Echidnis

E tribus una soror. Scelus est odioso parentem;

Hic amor est odio majus scelus: undique lecti 315

Te cupiunt proceres, totoque Oriente juventus

y Ad thalami certamen adest. Ex omnibus unum

Elige Myrrha virum: dû non sit in omnibus *z* unus.

Illa quidem sentit, fædoque repugnat amori:

Et secum: Quo mente feror? quid molitor? inquit. 320

Dii precor, & pietas, sacrataque jura parentum,

Hoc prohibete nefas, scelerique resistite nostro;

Si tamen hoc scelus est: *z* sed enim damnare negatur,

Hanc Venerem pietas; coeuntque animalia nullo

Cætera delicto, nec habetur turpe juvenca 325

Ferre patrem tergo, sit equo sua filia coniux,

Quasque creavit, mit pecudes caper, ipsaque cujus

Semine concepta est ex illo concipit ales.

Felices quibus ista licent: humana malignas 330

Cura dedit leges, & quod natura remittit,

Invida jura negant. Gentes tamen esse feruntur,

In quibus & nato genitrix, & nata parenti

Iungitur, & pietas geminato crescit amore.

Me miseram, quod non nasci mihi contigit illic!

Fortunaque loci lador! Quid in ista revolvor? 335

Spes interdicta discedite: *b* dignus amari

Ille, sed ut pater, est. Ergo si filia magni

Non essem Cnyra, Cnyra concumbere possem;

Nunc quia jam *c* meus est, non est à meus; ipsaque

damno

Est m
Ire li
Dum
Vt pra

Oscul
Ultra

R Nec
h Tun

Tune
Nec n

Quas
Noxi

Passa
Concu

Velle
Mor

Dixe
Quid

k Nor

Illa s
Est

Virgin
Flere

Myrr
Optet

Non
Tam

Dimi
Nocti

Solve
Carpi

Et m
Et cu

nomi
riuo,

quid i
ardent

scelus
arbit

que li
nefact

Est

Est mihi^e proximitas : aliena, potentior essẽm. 340
Ire libet procul hinc, patriaque relinquere fines,
Dum scelus effugiã. Retinet malus ardor amantem,
Vt presens f spectem Cinyram, f tangamque, lo-
quarque

Osculaque admoveam, si nil conceditur ultra.

Ultra autem sperare aliquid potes, impia virgo? 345

Et Nec quod confundas & jura, & nomina sentis?

h Tune eris & matris pellex, & adultera patris?

Tune soror nati? genitrixque vocabere fratris?

Nec metues sacroⁱ crinitas angue sorores,

Quas facibus sevis oculos atque ora petentes 350

Noxia corda vident? At tu, dum corpore non es

Passa nefas, animo ne concipe : neve parentis

Concubitu vetito natura pollue fœdus.

Velle puta, res ipsa vetat ; pius ille, memorque

Moris : & O vellem similis furor esset in illo ! 355

Dixerat. At Cinyras, quem copia digna procorum,

Quid faciat, dubitare facit, scitatur ab ipsa

k Nomnibus dictis, cuius velit esse mariti.

Illa silet primo : patrisque in vultibus hærens

Estuat, & tepido suffundit lumina^l rore. 360

Virginei Cinyras hac credens esse timoris,

Flere vetat, siccataque genas, atque oscula jungit.

Myrrha datis nimium gaudet, consultaque qualem

Optet habere virum, Similem tibi, dixit. At ille

Non intellectam vocem collaudat : & , Esto 365

Tam pia semper, ait. Pietatis nomine dicto,

Dimisit vultum, sceleris sibi conscia virgo.

Noctis erat medium, curasque & corpora somnus

Solverat : at virgo Cinyreia pervigil igne

Carpitur indomito, furiosaque vota retrahat. 370

Et modo desperat, modo vult tentare ; pudetque.

Et cupit, & , quid agat, non invenit. m Vique securi

e Sanguinis
& generis
propinquit-
tas.

f De quin-
que amandi
lineis vide
quæ adnota-
ta ad vers.
560. lib. 9.

g Itaque? na-
tura, gen-
tiumque ju-
ra, sangui-
nis generis-
que nomina
tragicos su-
pergressa in-
cestus, pro-
miscue con-
fundis? ne-
que interim
ejusmodi
scelerum ul-
trices Furias
perhorre-
scis?

h Enigma
simile posuit
de se Oedi-
pus in The-
baide Seneca.
vers. 134.

i Avi gener,
patrisque ri-
vulus sui, Fra-
ter suorum
liberum, &
fratrum pa-
rentis; k No

avia parvis
liberas pepe-
rit viro, Ac
sibi nepotes.
l Furias

ἀφροδίτης.
lib. 4. vers.
452. & 480.

m Vique securi

nomines Egrius, scelerum ultrices. Nolite, inquit Cicero pro Roscio Ame-
rino, purare, quemadmodum in fabulis sæ penumero videtis, eos, qui ali-
quid impie scelerateque commiserint, agitari & perterri furiarum tedis
ardentibus. sua quemque fraus, & suus terror maxime vexat : suum quemque
scelus agit, amentiaque afficit, &c. k Procorum τούτων διά τῶν
πλάσσει καὶ ἐκ πλάτων πλάσιον ἐμνήστουον. Liberalis 34. fab. l Lacrymarum.
na Ac veluti summi antiquis monibus ornatum Cum ferro accisam crebris-
que lippitibus instans Erruens agricola certatim : illa usque minatur, Es ne-
mesia comam concusso vertice inniat, &c. Bæuid. 2.

Remedium
amoris ulti-
mū, ut habet
epigramma
incerti auto-
ris lib. 1. Au-
tholog. c. 27.

Ερωτῆ πᾶσι
λεπὸς ἂ δὲ
μῆ, ἕδονθ.
Εδῶ δὲ μὴδὲ
ταῦτα τῆν
ἐλόγησθ σείσθ,
Θεσσηπία σοι
τὸ λυπὸν
ἠερῆσθ δεδ-
χθ. Suidas
Crateti tri-
buit, ut &
Lzertius.

o Amatorie,
& tanquam
aliena à pa-
tris nomine
abstiner, ut
quod amori
obstaret.

p Nutricem
hanc Libera-
lis 24. fib. ap-
pellat Hippo-
lyten. q Zo-
nam laquei
vice de poste
revinctam.

r Hinc Phae-
drae nutrix il-
la in Hippo-
lyto Senecæ;
per has Senecæ
splendidas
supplex comas
Fessumque cu-
ris pessum, &
tara ubera
Precor, furo-
rem siste, te-
que ipsam ad-
pua.

Pars sanitatis, velle sanari fuit. v. 245. s Imo male scdula abunde. ut
infra vers. 433. verum de improbitate huiusmodi vetularum quæ plerumque se
scelerum & flagitiorum præstant ministras atque instrumenta; vide quæ ad
hunc locum Georgius Sabinus. r Quid valeat Magia in amoribus sol-
vendis aut impediendis dixi ad 4. lib. Æneid. Virg. Hac se carminibus
promissis solvant mentes Quas velis, &c. vide etiam 7. lib. supra. vers. 100.
&c. 235.

Saucia trabs ingens, ubi plaga novissima restat,
Quo cadat in dubio est, omnique à parte timetur :
Sic animus vario labefactus vulnere nutat 375
Huc levis, atque illuc, momentaque sumit utroque.
Nec modus, & requies, nisi mors, reperitur amoris :
Mors placet. Erigitur, laqueoque innectere fauces
Destinat : & , zona summo de poste revincta,
o Chare vale Cinyra, causamque intellige mortis,
Dixit : & aptabat pallenti vincula collo. 381
Murmura verborum fidas p nutricis ad aures
Pervenisse ferunt, limen servantis alumna.
Surgit anus, reseratque fores ; mortisque parata
& Instrumenta videns, spatium conclamat eodem, 385
Seque ferit, scinditque sinus, ereptaque collo
Vincula dilaniat : tum denique flere vacavit,
Tum dare complexus, laqueique requirere causam,
Muta silei virgo, terramque immota tuetur,
Et deprensâ dolet tarda conamina mortis. 390
Instat anus, r canosque suos, & inania nudans
Vbera, per cunas, alimentaque prima precatur,
Ut sibi committat quicquid dolet : illa rogantem
Aversata, gemit. Certa est exquirere nutrix :
Nec solam spondere fidem. Dic, inquit, opemq, 395
Me sine ferre tibi : Non est mea r pigra senectus.
Seu furor est; habeo quod r carmine sanet, & herbis :
Sive aliquis nocuit; magico lustrabere ritu :
Ira deum sive est; sacris placabimus iram.
Quid rear ulterius ? Certe fortuna, domusque 400
Sospes ab incurso est : vivunt genitrixq, paterque
Myrrha patre audito, suspiria duxit ab imo
Pectore : nec nutrix etiamnum concepit ullum
Mente nefas, aliquemque tamen presentit amorem,
Propositiq, tenax, quodcumque est orat ut ipsi 405
Indicet, & gremio lacrymantem tollit anili.
Atque ita complectens infirmis membra lacertis,

^a Sensimus, inquit, Amas : Et in hoc mea (pone timorem)

Sedulitas erit apta tibi, nec sentiet unquam
 Hoc pater. Exiit gremio furibunda, torumque **410**
 Ore premens, Discede, precor, miseroque pudori
 Parce, ait : instanti, Discede, aut desine, dixit,
 Querere quid doleam. Scelus est, quod scire laboras.
 Horret anus, tremulasque manus annisque metuque
 Tendit, & ante pedes supplex procumbit alumna :
 Et modo blanditur, modo, si non conscia fiat, **416**
 Terret, & indicium laquei, caepaque minatur
 Mortis, & officium ^x commisso spondet amori.
 Extulit illa caput, lacrymisque implevit obortis
 Pectora nutricis, conataque saepe fateri, **420**
 Sape tenet vocem, pudibundaque vestibus ora
 Texit, &, *YO*, dixit, felicem conjugem matrem !
 Hactenus, & gemuit. Gelidos nutricis in artus,
 Ossaque ^x (sensit enim) penetrat tremor, albaque toto
 Vertice canicies rigidis stetit hirta capillis, **425**
 Multaque, ut exciteret diros, si possent, amores,
 Addidit : at virgo scit se non falsa moneri ;
 Certa mori tamen est, si non potiatur amore.
 Vive, ait hac, potiere tuo : non ausa parente
 Dicere, conticuit ; promissaque ^a numine firmat. **430**
^b Festa pia Cereris celebrabant annua matres
 Illa, quibus nivea velata corpora veste
 Primitias frugum dant spicea ferta suarum,
 Perque novem noctes Venerem, tactusque viriles
 In vetitis numerant. turba ^c Cinyreis in illa **435**
 Regis adest conjux, arcanaque sacra frequentat,
 Ergo legitima vacuus dum conjugem lectus,
 Nacta gravem vino Cinyram male sedula nutrix,

expertem sine crimine vitam Degere move fera ? Quamquam enim de matrimonio queritur Dido, tamen huc erupit ejus affectus, ut sine thalamis vitam non hominum putet, sed ferarum. Aliud apud Ovidium genus, apud quem & Myrtha nutrici amorem patris sic constititur : *O*, dixit, felicem conjugem matrem ! ^a Agnovit enim in quo laboraret pestis hæc amoris. ^a Numen jurata ac testata. ^b Mense Boedromione celebrabantur Eleusinia, quæ & Thesmophoria, sed Romanis recepta Cerealia dicta. hæc celebraturæ novem noctibus à Venereis abstinere & vino. albis deinde vestibus induta & vitæ procedebant. Mystæ lampades seu faces manu ferebant, media scilicet nocte. matronæ aliæ primitias frugum offerebant. virgines præcedebant canaphoræ cistas in capite ferentes. vide quæ ad 343. vers. lib. 5. ^c Cinyræ uxor, quam Lactantius grammaticus, Cenchreda vocat.

^a Qua fortia Lepidus Mathematicus, vel ut alii tradunt, Erastriatus medicus amorem indagavit Antiochi filii Seleuci regis, qui novercam deperit, lege apud Plutarchum in Demetrio, Appianum in Syriacis ; Val. Maximum lib. 5. cap. 7.
^x Fidei suæ credito.

^y *Εστ* *Εμψ* *οις*, inquit Plutarchus lib. de Homero, *ἡμερ* *δι* *ὄρω* *σεως* ; *παι* *δ* *ο* *ι* *ν* *τ* *ἄγε* *μ* *ι* *ν* *π* *α* *ρ* *ε* *σ* *θ* *ο* *ι* *ν*, est Emphasis, ut ait Quirilianus lib. 9. Inst. cap. 2. cum ex aliquo dicto latens aliquid eruitur, ut apud Virgilium : *Non licuit thalamis*

d Conticini
notatio. Ms.
συνκρίσις
νῆσ' ἄλφει,
Σελίπριος δ'
ἄπει & ἡδὴ
Κορὰ Ζήρα
τῆν Σόβρα.
Anacreon.
e Luna prius
nitida & sy-
dera latue-
runt subito
subibus tecta
tanti sceleris
conspectum
perhorre-
scentia. pra-
ecipue vero
Erigone pro-
pter pietatem
in patrem
Icarium à ru-
sticis inter-
emptum in
constellatio-
nem Virginis
relata. Hy-
g. n. fab. 130.
f Offendisse
pedem in li-
mine sinistra
omnis in
gressu erat.
ut & augu-
rium infau-
rum bubonis
carmen.
g Nox &
amor vinum-
que nihil mo-
derabile sua-
deat: illa
pudore vacat,
Liber, amorque
metu. Ov. 6.
el. 1. lib.
Amorum. &
Terent. in
Adelphis:
Persuasit nox,
amor, vinum.
Quia, ut Plan-
tus in Bacchide, istoc illecebratus fieri nihil potest: nox, mulier, vinum he-
minis adulescentulo. h Metu languido & succumbenti. Et corde & genibus
tremat. Horat. 22. od. 1. lib. i Mss. corpora iunxit. k Filiam suam, ex
se natam. l Gravida ex patre.

Nomme mentito veros exponit amores,
Et faciem laudat: quasitis virginis annis, 440
Par, aut, est Myrrha. Quā postquā adducere iussa est
Vique domum redit, Gaude mea, dixit, alumna,
Vicinus. infelix non toto pectore sensit
Latitiam virgo, praeaque pectora morent,
Sed tamē & gaudet: Tanta est discordia mentis. 445
d Tempus erat, quo cuncta silent, interque Triones
Flexerat obliqui plaustrum temone Bootes.
Ad facinus venit illi suum, & fugit aurea caelo
Luna, tegunt nigrae latitantia sidera nubes,
Nox caret igne suo: primus tegis Icare vultus, 450
Erigoneque pio sacrata parentis amore.
f Ter pedis offensi signo est revocata: ter omen
Funereus bubo lethali carmine fecit. (rem:
It tamen, & g Tenebrae minuunt, noxque atra pudo-
Nutricisque manum lava tenet, altera motu 455
Cacum iter explorat. Thalami jam limina tangit.
Iamque fores aperit, jam ducitur intus: at illi
Poplite h succiduo genua intremuere, fugitque
Et color, & sanguis, animusque reliquit euntem.
Quoque suo propior sceleri est, magis horret, & ausi
Pœnitet: & vellet non cognita posse reverti. 461
Cunctantem longava manu deduxit, & alto
Admotam lecto cum traderet, Accipe, dixit,
Ista tua est Cinyra; devotaque i pectora iunxit.
Accipit obsceno genitor k sua viscera lecto, 465
Virgineosque metus levat, hortaturque timentem.
Forsthan atatis quoque nomine, Filia, dixit;
Dixit & illa, Pater: sceleri ne nomina desint.
l Plena patris thalamis excedit, & impia diro
Semina fert utero, conceptaque crimina portat. 470
Postera nox facinus geminat: nec finis in illa est.
Cum tandem Cinyras avidus cognoscere amantem
Post tot concubitus, illato lumine vidit
Et scelus, & natam, verbisque dolore retentis,
Pendenti nitidum vagina deripit enses, 475
Myrrha fugit, tenebrisque & caca munere noctis

Intercepta neci est, latoque vagata per agros,
 Palmiferos Arabas, Panchaæque rura reliquit,
 Perque novem erravit redeuntis cornua Luna.
 Cum tandem terra requievit fessa Sabæa,
 Vixque uteri portabat onus, tum nescia voti,
 Atque inter mortisque metus, & radia vita,
 Est tales complexa preces; ^m O si qua patetis
 Numina confessis, merui; nec triste recuso
 Supplicium: sed, ⁿ ne violem vivosq; superstes: 485
 Mortuaque extinctos, ambobus pellite regnis,
 Mutataque mihi vitamque necemque negate.
 Numen confessis aliquod patet; ultima certe
 Vota suos habuere deos: nam crura loquentis
 Terra supervenit, ^o ruptosq; obliqua per ungues 490
 Porrigitur radix, longi firmamina trunci,
 Ossaque robur agunt, mediaque manente medulla
 Sanguis it in succos, in magnos brachia ramos,
 In parvos dexti, duratur cortice pellis.
 Iamq; gravè crescens uterum præcinxerat arbor 495
 Pectoraque obruerat, collumque operire parabat.
 Non tulit illa moram: venientique obviam ligno
 Subsedit; merfitque suos in cortice vultus.
 Qua quanquam amisit veteres cum corpore sensus,
^o Flet tamè, & tepida manant ex arbore gutta: 500
 Est honor & lacrymis, stillataque cortice Myrrha
 Nomen herile tenet, nulloque tacebitur avo.

adesset pariendi tempus, dirupto dehiscenteque cortice peperit Adonia.
 n. Αδωνίη ἢ ἀνακτόρα τὰς χεῖρας ἠέχετο μήτηρ παρὰ τῷ στήθει, μήτ' ἐν νεοταῖς ἐκ-
 ἠήθη. Ant. Liberalis. ^o Pater, inquit Fulgentius, evaginato eam persequi-
 tur gladio. Illa in arborem myrrham conversa est, quam pater gladio percus-
 sit, Adon exinde natus est. Quid sibi vult hæc fabula? Myrrha est ex gene-
 re arborum quæ Solis calore crepant. Iam quia Solis vi quasi genitrix præ-
 gnans parit, patrem amasse dicitur: illa itaque iusto partus tempore rhaga-
 des facit, per quas succum defudat, quæ myrrha dicitur: & redolentibus
 lacrymosa guttulis stetus suaves scissuris hiantibus emittit. lib. 3. Plinius
 lib. 12. cap. 17. Inciduntur bis & ipsæ. Sndant autem sponte prius quam inci-
 dantur, statim dictam, cui nulla præfertur. Quid autem sit: exort' ex Theo-
 phrasto & Dioscoride docet Io. Brodæus lib. 5. Miscellau. cap. 7.

Adonis à Venere amatus. F A B. IO.

AT P male conceptus sub cortice creverat infans:
 Quærebaturque viam, qua se, genitrice relicta,
 Exeret: media gravidus tumet arbore venter, 505

p. Ex incesto
 Cinyra &
 Myrrhae con-
 cubitu.

9 Infans in utero.
 r Neque Myrrha jam arbor potest invocare Iunonem Lucinam. de qua dictum ad 284. vers. 9. lib.
 f Quæ puerperii dolores levare & solvere possint. z Mss. fisso. & in elegia de Nuce:
At cum intras fisso nova cortice rimas Nux agit.
 u Myrrhæ guttis. Illius lacrymis, quas arbore fundit odora, Vngitur, & demina nomina gutta tenet. 1. de Avie.
 * Redi ad vers. 347.
 y Apollodorus lib. 3. scribit Myrrham, ab ira tate Venere, quod eam nibili faceret, in dirum patris amoris fuisse impulsam.
 Lactantius matri hoc Myrrhæ imputat. que est *κόβρυξ*. Est *Amathia*, est *celsa* mihi *Paphos*, atque *Cythera*. *Aneid.* 10. & in *Idyllio* Adonidis & apri, quod Theocrito ascribitur, *Αδωνίη η κόβρυξ ως ίδε νεσθω*, &c. producitur penult. *Hesiodus* tamen habet *Αφροδίτη τε δάει καί δυσέχουον κόβρυξω*. quem secuti alii, *Parce meum Cythera*. 1. *Aneid.* *Iam Cythera choros ducit.* *Horat.* sunt itaque hæc litorea, ad quæ *Venus Cythera* primum è mari apparuit. a *Promontorium Carix* velut *peninsula*, in qua urbs *celebris Veneris imagine* quam fecit *Praxiteles*, quam ut viderent, ab omni parte plurimi navigarunt *Cnidon*. *Plin.* 36. lib. 5. cap. b *Aristodinis.* supra 220. vers. c *Venatrix facta Venus*, comitatura *Adonia*.

Tendit & onus matrem, neq; habent sua verba dolo-
 Nec *Lucina* potest parientis voce vocari; (res.
 Nutenti tamen est similis, curvataque crebros
 Dat gemitus arbor, lacrymisque cadentibus humet.
 Constitit ad ramos mitis *Lucina* dolentes, 510
 Admovitque manus, & verba puerpera dixit.
 Arbor agit rimas, & scisso cortice vitum
 Reddit onus, vagitque puer: quem mollibus herbis
Najades impositum lacrymis, unxere parentis.
 Laudaret faciem livor quoque: qualia namque 515
 Corpora nudorum tabula pinguntur *Amorum*,
 Talis erat. Sed ne faciat discrimina cultus,
 Aut huic adde leves, aut illis deme pharetras.
 Labitur occulte, fallitque volatilis ætas,
 Et nihil est annis velocius. Ille sorore 520
 Natus & avoque suo, qui conditus arbore nuper,
 Nuper erat genitus, modo formosissimus infans,
 Iam juvenis, jam vir, jam se formosior ipso est,
 Iam placet & Veneri, matrisque ulciscitur & ignes;
 Namque pharetratus dum dat puer oscula matri,
 Inscius extanti distinxit arundine pectus. 526
 Lesa manu natum dea reppulit: altius actum
 Vulnus erat specie, primoque fefellerat ipsam.
 Capta viri forma, non jam Cythereia curat
 Litora; non alto repetit *Paphon* aquore cinctam, 530
 Piscosamque *Cnidon*, gravidamque *Amathuntæ*
 metallis,
 Abstinet & cælo: Cælo præfertur *Adonis*.
 Hunc tenet, huic comes est, assuetaque semper in um-
 Indulgere sibi, formamque augere colendo. (bra
 c Per juga, per sylvas, dumos, & saxa vagatur 535
 Nuda genus, vestem ritu succincta *Diana*:
 Hortaturque canes, tutæque animalia præda,

Aut
 Aut
 Rapi
 Vitas
 Tu q
 Poss
 Inqu
 Para
 Nev
 Stet
 Nec
 Seti
 & Fi
 Imp
 Inv
 Dic
 Sed
 Opp
 Dat
 Et r
 Inq
 Sic
 Hi
 F
 Ille
 Lau
 1 So
 Ne
 Ned
 Ter
 Viv
 Con
 Vid
 Pra
 M
 2y
 lap
 que
 esse

t Veretur, ne
 cuius forte
 victoria sibi
 Atalantæ
 nuptias præ-
 ricipiat. Mi-
 cyllus legit.
 Invidiæque
 timet. ipse
 se. invidens
 aliis timet, ne
 quis victo-
 riam præri-
 piat.
 in Audentes
 fortuna juvat,
 Turus 10.
 Aeneid.
 n Bœotico
 Hippomeni.
 est Aonia
 pars Bœotia.
 o Restat, re-
 tro agit tala-
 ria pedibus
 ablata.
 p Ievaδία quæ
 gloss. ge-
 nium vincu-
 la, seu orna-
 menta.
 q Fuitque in
 Atalantæ
 corpore is
 color rubi-
 candens: qui
 solet à pur-
 pureo velo
 aut aulæo
 suspensio re-
 flecti in al-
 bum parie-
 tem.
 r Mecum col-
 lato cursu
 certa.
 s Voticon-
 potem, ut l. 2.
 v. 66. & 80.
 & alibi sæ-
 pius. t Raph. Regii editio habuit; Namque mihi genitor Macareus, Acestor
 illi. emendat Micyllus distinguitque; Namque mihi genitor Macareus Onchestius,
 illi Est Neptunus avus, autore Pausania in Atticis; Βοιωτῶν δ' ἐν Οὐκισσῶ Μή-
 γατος τῆ Πελοπόννησος ἀκμαῖος γένετ' Ἰωνίου πατρὶ, &c. Idem tamen
 in Bœoticis Onchestum statuit Neptuni filium, πατρὶ δ' Ἰωνίου ἀκμαῖος Πελο-
 νησῶν πατρὶα Οὐκισσῶ.

Illa quidem immitis: sed. (tanta potentia forma)
 Venit ad hanc legem temeraria turba procorum.
 Sederat Hippomenes cursus spectator iniqui: 575
 Et petitur cuiquam per tanta pericula conjux?
 Dixerat: ac nimios juvenum damnarat amores.
 Ut faciem, & posito corpus velamine vidit,
 Quale meum, vel quale tuum, si scemina fias,
 Obstupuit, tollensque manus, Ignoscite, dixit. 580
 Quos modo culpavi: nondum mihi premia nota,
 Quæ peteretis, erant. Laudando concipit ignem:
 Et, ne quis juvenum currat velocius, optat,
 Invidiamque timet. Sed, cur certaminis hujus
 Intentata mihi fortuna relinquitur? inquit: 585
 Audentes deus ipse juvat. Dum talia secum
 Exigit Hippomenes, passu volat alite virgo.
 Quæ quaquam Scythica non segnius ire sagitta
 Aonio visa est juveni; tamen ille decoris
 Mirator magis est, cursus facit ipse decorem. 590
 Aura resert ablata citis talaria plantis,
 Tergaque jactantur crimes per eburnea, queque
 Poplitibus suberant picto & genualia limbo,
 Inque puellari corpus candore ruborem 594
 Traxerat: haud aliter quam cum super atria velum
 Candida purpureum similem dat, & insicit umbram.
 Dum notat hac hospes, decursa novissima meta est:
 Et tegitur festa victrix Atalanta corona.
 Dant gemitum victi, penduntq; ex fœdere pœnas:
 Non tamen eventum juvenum deterritus horum 600
 Constitit in medio, vultuque in virgine fixo,
 Quid facilem titulum superando quaris merces?
 Mecum confer, ait. Seu me fortuna potentem
 Fecerit; à tanto non indignabere vincit:
 (Namq; mihi genitor Megareus, Onchestius illi:
 Est Neptunus avus, pronepos ego regis aquarum; 606
 Nec virtus citra genus est) Seu vincar; habebis
 Hippomene victo magnum & memorabile nomen.
 Talia dicentem molli Schœneia vultu

Adspicit, & dubitat, Superari, an vincere malit:

Atque ita, ^a Quis deus hunc formosus, dixit, iniquus

Perdere vult, charaque jubet discrimine vita 612

Conjugium petere hoc? Non sum me iudice tanti.

Nec forma tangor; poteram tamen hac quoque, tangi:

Sed quod adhuc puer est, non me movet ipse, sed atas.

Quid quod inest virtus, & mens interrita lethi? 616

Quid quod ab aquorea numeratur origine quartus?

Quid quod amat, tantique putat connubia nostra,

Vt pereat, si me fors illi dura negarit?

x Dum licet, hospes, abi, thalamosque, relinq, cruentos;

Conjugium crudele meum: Tibi nubere nulla 621

Nollet, & optari potes à y sapiente puella.

Cur tamen est mihi cura tui tot jam ante peremptis?

z Viderit: intereat; quoniam tot cade procorum

Admonitus non est, agiturque, in tadia vite. 625

Occidet hic igitur, voluit quia vivere mecum?

Indignamque necem pretium patiatum amoris?

Non erit invidia victoria nostra ferenda.

Sed non culpa mea est: utinam desistere velles!

Aut, quoniam es demens, utinam velocior esses!

Ah! quam virgineus puerili vultus in ore est!

Ah miser Hippomene! nollem tibi visa fuisset:

Vivere dignus eras. Quod si felicior essem,

Nec mihi conjugium fata importuna negarent:

Vnus eras, cum quo sociare cubilia vellem. 635

Dixerat: utque rudis, primoque Cupidine tacta,

Quod facit ignorans, amat, & non sentit amorem.

Iam solitos poscunt cursus, populusque, a paterque,

Cum me sollicita proles Neptunia voce

Invocat Hippomenes; Cythereaque, comprecor, ausis

Adsit, ait, nostris, & quos dedit adjuvet ignes. 641

b Detulit aura preces ad me non invida blandas:

Motaque sum fateor, nec opis mora longa dabatur.

Est ager, indigena c Tamasum nomine dicunt,

b Quæ vota rata cupiebant, ad Deorum aures à benignis auris perferri preca-

bantur: Potentiaque venti divum referat ad aures. Virg. ecl. 3. quæ irrita vole-

bant, ea ventis malignis dissipanda aut procul avehenda tradebant. Hæc jubent

repidos irrita ferre Notos. Tibul. l. 3. eleg. 4. Idem, venti temeraria vota, Acria & nubes

diripienda ferant. c Levi unius literæ mutatione restitutum spero redonatum-

que solo cœloque Cyprio agrum suum. Damascum sibi habeat Syria, Dama-

scum, Damascenum Critici. Inter oppida Cypri quindecim admittit Tamasum

Plin. l. 5. c. 31. & Stephanus. Tamasum in eadem ins. agnoscit Strabo. lib. 14.

ἡ δὲ γῆ τῆς χερσονήσου ἐστὶν ἡ πόλις ἢ τὰ μέρη αὐτῆς. hodie Borgo di Tamasso, Ferrarius.

a Lucta hæc affectuum, &

deliberatio

δύσκολοι ἄνθρωποι,

τῶν δὲ ἀκατα-

κλίτων ἀν-

θρώπων, ὡς

multi habet

in utraque

partem mo-

menta. hinc

miseretur

Hippomenis

ætatis, tangi-

tur forma,

virtuti favet,

generi, & a-

mori: inde

oraculi mius

& eventum

timet, dissua-

dentis conju-

gium ut inu-

tile & perni-

ciosum. idem

artificium in

Medea l. 7.

Scylla, & Al-

thæa, l. 8.

x Ad absen-

tem Apotro-

phe. Est enim

hæc mentis

& apud se

deliberatio:

non vocis co-

ram admoni-

tio. y Dotes

tuas, uti par

est, æstimante,

& cui nup-

tiæ cordi.

z Verum ipse

viderit. Vide-

ris utilitas; ego

capta fideliter

edam. a Pa-

tresque. Pontæ.

d Mala hæc
ex Hesperidum hor-
tis depor-
tata narrat
Scholiastes
Theocriti in
Idyll. 3. &
Virgil. 6.
eclog. Tum
canis Hesperidum miratam
mala puellam.
Scyros au-
tem certami-
nis hujus sce-
na est.

e Mala esse
inter illicia
& symbola
Veneris no-
tum ex
Theocriti
Idyll. 6.

Bάλλει καὶ μέ-
λας ἢ ὑπό-
λον ἢ Κλά-
σιον. & in-
terprete i-
bi, ut &
Scholiaste
Aristophan-
is. Mala
que Galatea
petit. Virg.
3. eclog.
f illa vel in-
tacta segetis
per summa
volare Gra-
mina, &c.
Virgil. 7.
Æneid.
de Camilla.
g Hippome-
nes Megareus
filius. Ne-
ptuni ne-
pos. vers.
605. supra.

Pomum aureum. Ἀργύρεον ἀνάσσει πέντε ἢ πέντε τῆ ταχέως Νυκτὶ Μαλα-
κίονι μέλας χρυσὸν ἰσχυρῶς. Καὶ ταύτῃ δὲ συνάγουσα, καὶ ἔστις ἡτληθῆσα.
Μελλόν δὲ τῆτος ἴσχυρος ποδὶν καὶ ἔστις ἡτληθῆσα. Io. Tzetzes 13. Chil. 453. qui ibi
dem citat Theocriti versum ex Idyll. 3. Ἰσχυρῶς ἔστις δὴ, &c. i Mss. nostri,
aliquæ vet. Cios. niidum. k Cl. Baconus hanc fab. interpretatus, Atalau-
zæ, inquit, id est, artis prærogativam & vigorem, mala aurea retardant. illa
enim plerumque stadium deserit & ad lucrum declinat, &c. quæ videre operæ
pretium.

Telluris Cypria pars optima, quam mihi præseri 645
Sacra vere senes, templisque accedere dotem
Hanc jussere meis: medio viret arbor in arvo
Fulva comas, fulvo ramis crepitantibus auro.
d Hinc tria forte mea veniens decerpta ferebam
Aurea e poma manu, nullique videnda, nisi ipsi:
Hippomenen adii, docuique, quis usus in illis. 651
Signa tuba dederant, cum carcere pronus uterque
Emicat, & summam celeri pede libat arenam:
f Posses putes illos sicco freta radere passu,
Et segetis cana stantes percurrere aristas. 655
Adjiciunt animas juveni clamorque, favorque,
Verbaque dicentum: Nunc, nunc incumbere tempus,
Hippomene propera, nunc viribus utere totis,
Pelle moram, Vnces. Dubium & Megareus heros
Gaudeat, an virgo magis his Schoneia dictis. 660
O quoties, cum jam posset transire, morata est,
Spectatosque diu vultus invita reliquit!
Aridus a lassò veniebat anhelitus ore,
Metaque erat longe: tum denique de tribus unum
Fœtibus arboreis proles & Neptunia misit. 665
Obstupuit virgo, nitidique cupidine pomi
Declinat cursus, aurumque volubile tollit.
Præterit Hippomenes: resonant spectacula plausu.
Illa moram celeri cessataque tempora cursu
Corrigit, atque iterum juvenem post terga relinquit:
Et rursus pomi jactu ramorata secunda 671
Consequitur, transitque virum. Pars ultima cursus
Restabat: Nunc, inquit, ades dea muneris autor,
Inque latus campi, quo tardius illa rediret,
Iecit ab obliquo liquidum juveniliter aurum. 675
An peteret virgo visa est dubitare; coëgi
Tollere, & adjeci sublato pondera malo,
Impediique oneris pariter gravitate, moraque:
Neve meus sermo cursu sit tardior ipso;
k Præterita est virgo, duxit sua præmia victor. 680

**LIBROS
DEL DR.**

Apuntamiento de Madrid

Dignane

645 Dignane cui grates ageret, cui thuris honorem
 Ferret, Adoni, fui? Nec grates immemor egit,
 Nec mihi thura dedit. Subitam convertor in iram,
 Contemptuque dolens, ne sim spernenda^l futuris,
 Extemplo caveo, meque ipsam exhortor in ambos.
 651 *Templa deum matris, qua quondam clarus^m Echion*
Fecerat ex voto, nemorosis abdita sylvus, 687
 Transibant: & iter longum requiescere suasit.
 Illic concubitus intempestiva cupido
 Occupat Hippomenen à numine concita nostro. 690
ⁿ Luminis exigui fuerat prope templa recessus
 Spelunca similis, nativo pumice tectus,
 Religione sacer prisca: quo multa sacerdos
 Lignea contulerat veterum simulacra deorum.
 Hunc mit, & vetito temerat sacraria probro. 695
 660 Sacra o retorserunt oculos: P turritaque mater,
 An Stygia fontes, dubitavit, mergeret unda.
 Pana levis visa est. Ergo modo levia fulva
 Colla juba velant, digiti curvantur in ungues,
 Ex humeris armi fiunt, & in pectora totum 700
 665 Pondus abit: summa cauda verruntur arena,
 Iram vultus habet, pro verbis murmura reddunt,
 Pro thalamis celebrant sylvas, aliisque timendi
 Dente premunt domito Cybeleia frana leones.
 Hos tu chare mihi, cumq; his genus omne ferarum,
 Quod non terga fuga, sed pugna pectora prabet, 706
 671 Effuge: ne virtus tua sit damnosa duobus.

Marsaque caput, &c. q Leonibus in pectore summa subdidet moles.

Adonis in Anemonen, & Minthe nympha in Mentham
 herbam. F A B. 12. 13.

680 **I**lla quidem monuit, junctisque per aera cyncis
 Carpit iter: sed stat monitis contraria virtus.
 Forte^r suem latebris vestigia certa secuti 710
 Excivere canes, sylvisque exire parantem
 Fixerat obliquo juvenis Cinyreus ictu.
 Protinus excussit pando venabula rostro,
 Sanguine tincta suo: trepidumque, & ruta petentem
 Trux aper insequitur, totosq; sub inguine dentes 715

f Ανεμωνη & η ερω και η μητρο Αδωνος. Μινθη δ' ε η κυδωνια φησι ποτι κερειον ελ-
κω. Bion, Eidyll, lege lepidum Theocriti Idyllion, in mortuum Adonin.

L 7

Abdi-

l Posteris.
 Rex forte
 Scyri inf.
 n Al. Limi-
 nis exigui.
 o Averte-
 runt oculos,
 ne scelus
 viderent.
 p Cybele,
 mater Deo-
 rum. quam
 turrigera,
 instar mura-
 lis, corona
 cinctam fe-
 runt; vel,
 quia urbis
 Midæ clau-
 sæ muros
 capite sub-
 levavit, at-
 que ita est
 ingressa,
 Arnob. 5.
 lib. vel
 quod primis
 iuribus urbis
 illa deat.
 Ovid. Fast.
 vel quia
 eadem est
 cum Terra,
 quæ urbes
 turribus
 munitas susti-
 net. Lucret.
 lib. 2.

z In plurimis
Orientis civi-
tibus, iu-
quit Iul. Fir-
micus, Ado-
nis quasi ma-
ritus plau-
gitur Veneris,
& per-
cussor ejus
circumstan-
tibus, vul-
nusque
monstratur,
&c.

Quæcunque
certe sole-
nia luctus
aut gaudii
contra, Egy-
ptii institute-
runt Osiridi
suo, Isidi, &
Typhoni;
eadem Syrii
colebant in
Adouide,
Venere &
Marte. Ofi-
ridis autem
& Adonidis
ἀδωνιδου,
ὄσινου, ἑρπυ-
σίου, accessum
& recessum

representare volunt. Adonin enim, Attyu, Osirim, Horum aliad non esse
quam Solem probat Macrob. 1.1. Saturn. 21. c. videantur Lucianus de Dea Sy-
ria. Gyraldus Syntagm. 1.3. Nat. Comes. 5. l. 16. c. I. Seldenus de Diis Syris
Syntagm. c. 10. de cultu Thammuz. Qui ad Physiologiam transferunt fabu-
lam, per Adonin intelligunt Solem; per Venerem, tellurem; per aprum,
Zodiaci Capricornum, signum brumale. u Menthen Plutonis pellicem Pro-
serpina in herbam cognominem mutavit. Nicandri interpres in Alexiphar-
macis. x Forma flos brevis ævi; bonum fragile, anceps, fugax. Immo-
dicis brevis est ætas, & rara senectus. Martial. 6. l. 29. epigram. In anemonen
itaque mutatur Adonis, cujus florem, ut & rosæ, *Fra dies aperit, Conficit
unadites.* Et cujus formæ ventus quilibet spoliū aufert. Allusum simul ad
nomen floris ἀδὼν τῆ ἀνίας.

Abdidit, & fulva moribundum stravit arena.
Vestta levi carru, medias Cytherea per auras
Cypron olorinis nondum pervenerat alis.

Agnovit longe gemitum morientis, & albas
Flexit aves illuc; utque athere vidit ab alto 720

Exanimem, inque suo jactantem sanguine corpus,
Desiliit, pariterque sinum, pariterque capillos
Rupit, & indignis percussit pectora palmis;

Quæstaque cum fatis, Et non tamen omnia vestri
Iuris erunt, dixit: Luctus monumenta manebunt 725

Semper, Adoni, mei; repetitaque mortis imago
Annua plangoris peraget simulamina nostri;

At cruor in florem mutabitur. An tibi quondam
u Famineos artus in olentes vertere menthas,

Persephone, licuit? nobis Cinyreius heros 730

Invidia mutatus erit? Sic fata, cruorem
Nectare odorato sparsit: qui tactus ab illo

Intumuit, sicut pluvio perlucida cælo
Surgere bulla solet. Nec plena longior hora

Facta mora est, cum flos de sanguine concolor or-
tus, 735

Qualem, qua lento celant sub cortice granum,
Punica ferre solent: x Brevis est tamen usus in illo.

Namque male hærentem, & nimia levitate cadu-
cum

Excutiunt iidem, qui perflant omnia, venti.

LIBER XI.

Orpheus à Bacchis discerptus, & serpens in lapidem.

FABVLA I.

CArmine diom tali * *sylvas, animosq; ferarum,*
Threicius vates, & saxa sequentia traxit:
 Ecce ! ^b *Nurus Ciconum testæ lymphata ferinis*
Pectora velleribus, tumuli de vertice cernunt
Orphea percussis sociantem carmina nervi. 5
E quibus una, leves jactato crine per auras,
 En ! ait, En ! ^c *Hic est nostri contemptor: & hastam*
Vatis Apollinei vocalia misit in ora;
Quæ ^d foliis prasuta notam sine vulnere fecit.
Alterius telum lapis est: qui missus, in ipso 10
Aere, concentu victu vocisque lyraque est.
Ac veluti supplex pro tam furialibus ausis
Ante pedes jacuit, sed enim temeraria crescunt
Bella, modusque abiit, insanaque regnat Erinyis:
Cunctaque tela forent cantu mollita; sed ingens 15
Clamor, & inflato ^e Berecynthia tibia cornu,
Tympanaque, & plausus, & Bacchei ululatus
^f *Obstrepuere sono cithara. Tum denique saxa*
Non exauditi rubuerunt sanguine vatis.
Ac primum attonitas etsiamnum voce canentis 20
Innumeras volucres, anguesque, agmenque ferarum,
Manades Orphei titulum rapuere & theatri.
Inde cruentatis vertuntur in Orphea dextris,
Et cœunt, ut aves, si quando luce vagantem
Noctis avem cernunt: structos, ^h utrinq; theatro 25
Vt matutina cervus periturus arena
Prada canum est: vatemq; petunt & fronde virentes

* Orpheus, postquam Naturali instruetus Philosophia id rerum corruptibilium conservatione & instauratione laborasset, sed frustra: ad Moralem & Civilem conversus, homines à sylvestri & ferino victu ad æquitatem & pacem transferre; vitia tollere; virtutes, leges, religionem sancire; opida munire, agros colere instituit. sed & hæc successu haud feliciori. namque & hic seditiosi rudis vulgi oboriuntur tumultus; quorum inter strepitus non audiuntur le-

ges, verum in ipsorum principum & legislatorum perniciem sevit populi furor. quod in Lycurgi, Solonis, aliorum, misero exitu videre est. ^a Sentus. infra v. 43. ^{perique} *as Anaium saxa intelletumque ferarum Sensibus.* ^b Threice Bacchantes. sunt ^a. Cicones Thraciæ populi ad Ismartum montem. ^c Lib. 10. v. 81. ^d Pampinis involuta & hedera, uti soleat thyrsi. ^e Qua primum usi sunt in sacris Cybeles, quæ Berecynthia dicta à monte Phrygiæ Berecyntho Matri Deum dicato. *Tympana vos, buxusque vocat Berecynthia Mauri Idæa.* ^{Æn.} 9. 619. ^f Respice notam primam supra *. ^g Lib. 10. vers. 88. ^h Amphitheatro in quo spectacula matutina, ubi cum bestiis puguabant: & meridianæ, ubi qui superfluebant ex bestiarum pugna, inter se dimicabant. Lipsi. Saturn. 3. lib. 15. c.

Con-

Non hos qua-
situm inuenit
in usus. AEn.
4. de gladio
Aeneae.

Hæc post-
quam furen-
tes Bacchæ
rapuere, &
boves cornu
minaces ab a-
ratro avulse-
re, ut inde
aratri partes
raperent. Re-
gilius exponit,
dilataverit.
ut infra v. 58.
de serpente
& Orphei ca-
pite, *Lambit
& hymniferos
inhiat dirulle-
re vultus.* Ms.
alter supra
fera præfert
scriptum nu-
rus alter insa-
na. uterque
cornuque minaci
Dirulsere
boves.

Non audi-
ta, nihil pro-
ficientia a-
pud ebrias
foeminas ver-
ba, quæ sa-
xis prius au-
dita fuerant
& feras mo-
verant.

Lege An-
tipatri epi-
gramma in
Orph. 3. l.
Anthol. 25.
cap.

Membra tamen Orphei discepta à Musis collecta & in Dio Macedoniae con-
dita refert Pausanias in Bœoticis. caput in Lesbum, lyram in sidus novem
insignitum stellis relata[m] ferunt. Lege quæ Lucianus habet aduers. indoctum,
de Neantho nactò Orphei lyram. o Eurydices vox ipsa & frigida lingua, Ah
miseram Eurydices anima fugiens vocabat: Eurydices toto referebant litore vi-
pæ. Virg. 4. Georgic. p. Avr. 20. q. Sic Mss. nostri & quos citat Ciofa-
nus. in quibus omnibus non apparet veritas tertius. *Lambit & hymniferos, &c.*
Vulgati habent, *Hic ferus exposito peregrinæ anguis arenæ Obstitit, quos securus
Planudes vertit. Αγριος ὄφις ἀντρίση.*

Conjiciunt thyrsos, non hæc in miviera factos.

Ha glebas, ista direptos arbore ramos,
Pars torquent silices, neu desint tela furori, 30

Forte boves presso subigebant vomere terram,
Non procul hinc multo fructum sudore parantes
Dura lacertosi fodiebant arva coloni,

Agmine qui viso fugiunt, operisque relinquunt
Arma suis, vacuosque jacent dispersa per agros 35
Sarculaque, rastrisque graves, longique ligones.

Qua postquam rapuere fera, cornuque minaces
Dirulsere boves: ad vatis fata recurrunt,

Tendentemque manus, atque illo tempore primum
Irrita dicentem, nec quicquam voce moventem 40

Sacrilega perimunt: perq; os (proh Iuppiter!) illud
Auditum saxi, intellectumque ferarum
Sensibus, in ventos anima exhalata recessit.

Te mœsta volucres, Orpheu, te turba ferarum,
Te rigidi silices, tua carmina sæpe secuta 45

Fleverunt sylva, positus te frondibus arbos
Tonsa comas luxit: lacrymis quoque flumina dicunt

Increvisse suis; obscuraque carbasa pullo
Najades, & Dryades, passosque habuere capillos.

Membra jacent diversa locis: caput, Hebre, lyramq;
Excipit, & (mirum) medio dum labitur amne, 51

Flebile nescio quid queritur lyra, flebile lingua
Murmurat exaumis. P. respondit flebile vipæ.

Iamque mare invecta flumen populare relinquunt,
Et Methymnæ potiuntur litore Lesbi. 55

Hic ferus expositum peregrinis anguis arenis
Os petit, & sparsos stillanti rore capillos

Lambit, & hymniferos inhiat dirvellere vultus.

Tandem Phæbus adest, morsusque inferre parantem
Arcet, & in lapidem rictus serpentis apertos 60

Congelat, & patulos (ut erant) indurat hiatus.

Vmbra

30 *Umbra subit terras, & quæ loca viderat ante,
Cuncta recognoscit: quærensque per arva piorum
Invenit Eurydicen: cupidisque amplectitur ulnis.
Hic modo conjunctis spatiantur passibus ambo: 65
Nunc præcedentem sequitur, nunc prævius anteit;
Eurydicenque suam jam tuto respicit Orpheus.*

7 Imago, anima & corporis simulacrum. Hoc autem ex opinione eorum, quibus homo constat anima,

corpore, umbra, animam cælo, astris, aeri; corpus terræ; umbram inferis reddi volunt. Dido 6. Æneid. Et nunc magna mihi sub terras ibit imago. & quæ uos ibi. Non lege data ne respiceret eam, ut antea, l. 10. v. 50.

Thraciæ mulieres in arbores.

F A B. 2.

40 *Non impune tamen scelus hoc finit esse Lyæus:
Amissoque dolens sacrorum vate suorum,
Protinus in sylvis matres Edonidas omnes, 70
Quæ videre nefas, torta radice ligavit.
Quippe pedum digitos, & in quantum est quæque se-*

45 *cuta,
Traxit, & in solidam detrusit acumine terram.
Vique suum laqueis, quos callidus abdedit auceps,
Crus ubi commisit volucris, sensitque teneri, 75
Plangitur, ac trepidans adstringit vincula motu:
Sic, quæcumque solo desixa cohæserat harum,
Externata fugam frustra tentabat; at illam
Lenta tenet radix, exultantemque coerces.
Dumque ubi sint digiti, dum pes ubi quarit, & unguis, 81
Aspicit in teretes lignum succedere suras;
Et conata femur moerenti plangere dextra,
Robora percussit: pectus quoque robora fiunt;
Robora sunt humeri; longos quoque brachia vera
Esse putes ramos, & non fallere putando. 85*

quæ adfuere. & Vbi quæque constiterat sequendo. & Alis se verberat: sed quo magis contra vincula tendit, eo artius constringitur.

Midas & aurea Pactoli arena. F A B. 3.

on-
nem
m,
Ah
vi-
ofa-
&c.
nus
60 *Nec satis hoc Baccho est. Ipsos quoque deserit a-
gras,
Cumque a choro meliore, b sui vineta c Timoli,
Pactolonque petit: quamvis non aureus illo
Tempore, d nec charis erat invidiosus arenis.*

scilicet, optimi vini. c Timoli montis Lydiæ, d Necdum pretiosis & auriferis,

Hunc

7 Sacra Liberi Patris Orpheus primus iuduxit in Græciam, celebravitque in monte Bœoticiæ Cithero. Ea sacra Orphica nominantur. Laërtius 1. lib. & Diodorus lib. 1. 11. cap. 11. Non quæ fecere nefas tantum, sed quæ videre,

ὁπὸρ Ἡδωνῶν
τῶν Μῦθων
ἐδελφῶν.

Steph.
x Non quæ fecere nefas tantum, sed quæ videre,

a Quam qui Orpheum discerpit.
b Feracissimi

e Quisq; senex
 ferula titubans
 ter ebrius ar-
 tus sustinet,
 &c. de eodem
 Seleno, lib. 4.
 v. 26. f Ser-
 tis coronif-
 que, ex edera,
 apio, myrto,
 rosa præci-
 pue, quæ vini
 exhalationes
 arceant, capi-
 tis gravitatem
 sedent, &
 æstuantis re-
 frigerent, re-
 dimitos in
 conviviis po-
 tasse veteres,
 nemini non
 notum, ex
 ipsis fertis
 vincula huic
 Sileno injectis
 Chromio
 & Maasylum
 notum etiam
 ex Virg. eclo-
 ga 6. neque
 enim Semio-
 deos nisi vin-
 ctos retineri
 aut vaticinari
 solere.

g Midam sa-
 crorum solen-
 nibus ab Or-
 pheo initia-
 tum, Phry-
 giam religio-
 ne excoluiffe,
 scribit Iusti-
 nus lib. 11.
 h Eleusinio
 seu Athenien-
 si, Musæi fi-
 lio, Orphei
 discipulo. ad
 differentiam
 Thracensis, qui filius Neptuni & Chiones. i Max. Tyrius refert, Midam à
 captivo Satyro inebriato, non à Baccho, impetrasse ut arbores, segetes, flores,
 terra, omnia in aurum verterentur. annonæ hinc penuriam Phrygas invasisse.
 quem vide Dissertat. 30. vide Photii bibliothecam, ex Conone. vide & Phi-
 lostrat. 1. l. Icon. k Midas rex Phrygiæ, in qua mons Berecynthus. l Re-
 ferebat aureum imbrem, quo Iupiter auripluus Danaen elusit. 4. l. 611. vers.
 m Panes. Dona laborata Cereris. Virg. 3. l. n Bacchum. vinum.

Hunc assueta cohors Satyri, Bacchaq; frequentant; 90
 At Silenus abest: e titubantem annisque, meroque,
 Ruricola cepere Phryges, f vinctumque coronis
 Ad regem duxere Midam, s cui Thracius Orpheus
 Orgia tradiderat cum h Cecropio Eumolpo.

Qui simul agnovit socium, comitemque sacrorum, 95
 Hospitis adventu festum gemaliter egit
 Per bis quinque dies, & junctas ordine noctes.

Et jam stellarum sublime coegerat agmen
 Lucifer undecimus, Lydos cum letus in agros
 Rex venit, & juveni Silenum reddit alumno. 100

i Huic deus optanti gratum, sed inutile, fecit
 Muneris arbitrium, gaudens altore recepto.
 Ille male usurus donis, ait: Effice, quicquid
 Corpore contigero, fulvum vertatur in aurum.

Annuit optatis, nocituraque munera solvit 105
 Liber: & indoluit, quod non meliora petisset.

Latius abit, gaudetque malo k Berecynthius heros,
 Pollicitique fidem tangendo singula tentat.

Vixque sibi credens, non alta fronde virentem
 Illice detraxit virgam; virga aurea facta est: 110

Tollit humo saxum; saxum quoque palluit auro:
 Contigit & glebam; contactu gleba potenti

Massa sit: arentes Cereris decerpit aristas;
 Aurea messit erat: demptum tenet arbore pomum;

Hesperidas donasse putes: si postibus altis 115
 Admovit digitos; postes radiare videntur.

Ille etiam liquidis palmas ubi laverat undis,
 Vnda fluens palmis l Danaen eludere possit.

Vix spes ipse suas animo capit, aurea singens
 Omnia: gaudenti mensas posuere ministri 120

Extructas dapibus, nec tosta frugis egentem.
 Tum vero, sive ille sua m Cerealia dextra

Munera contigerat; Cerealia dona rigebant:
 Sive dapes avido convellere dente parabat;

Lamina fulva dapes admoto dente nitebat. 125
 Miscuerat puris n autorem muneris undis;

Fusile

Fusile per rictus aurum fluitare videres.

Attonitus novitate mali, Divesque, miserque,

Effugere optat opes, & qua modo voverat, odit.

Copia nulla famem relevat; sitis arida guttur 130

Vrit: & invisio meritum torquetur ab auro.

Ad cœlumq; manus, & p splendida brachia tollens.

Da veniam Lenæ pater, peccavimus, inquit :

Sed miserere, precor, speciosoque cripe damno.

Mite deum numen: Bacchus peccasse fatentem 135

Restituit, & factique fide data munera solvit.

Neve male optato maneat circumlitus auro,

Vade, ait, ad magnis & vicinum Sardibus annem,

Perque jugum ripa labentibus obvius undis

Carpe viam, donec venias ad fluminis ortus, 140

Spumigeroque tuum fontis, qua plurimus exit,

Subde caput, corpusque simul, simul elue crimen.

Rex iussa succedit aqua: rvis aurea tinxit

Flumen, & humano de corpore cessit in annem.

Nunc quoque jam veteris percepto semine vena 145

Arva rigent, auro madidis pallentia glebis.

lib. de virtutibus mulierum, solertiam uxoris cujusdam Pythæ, cui in aurifodinis tori occupato opposuit panes & cibos aureos, adeoq; avocavit à metallis ad agriculturam. *¶* Quæ & ipsa contactu efficaci, ab auro, in quæ vertebant cætera, radiabant. *¶* Eadem fide qua dederat, data munera resolvit atque irrita fecit. Neque enim placet quod habent interpretes; ob præstantiam fidem restituendo *Silonyæ amissum.* *¶* Pactolum ex Imolo monte ortum Sardis opp. præterflerè scribit Strabo lib. 13. per medium Sardiæ forum fluere, Herodotus lib. 5. *¶* Propter grumulos & ramenta auri quæ sabulo suo mista devehit Pactolus inter Chrysothoos fluvios nobilitatur, quæ perhibentur Indus, Ganges, Heimus, Pactolus, Iber, Tagus, Arimaspus, Padas, Hebrus, Rheus, &c.

Midæ aures in afininas. F A B. 4.

Ille ^t perosus opes, sylvasque & rura colebat,
Panagæ montanis habitantem semper in antris :

^u Pingue sed ingenium mansit, nocituraque, ut ante,

Rursus erant domino stolidæ præcordia mentis. 150

Nam freta prospiciens late riget arduus alto

plius Satyrum, sed Deos Deasque precari omnes, ut priorem illam focundam paupertatem sibi restituerent, aurum in hostium capita transferrent. *¶* Quod deprecatur Venuſinus vates, ipse utcuque pinguis, nitidusque bene curata cute & Epicuri de grege porcus, Satyra 6. *hac prece te oro, Pingue pecus domino facias, & cætera, præter Ingenium.*

o Dives utique erat Midas φίλος γενεῶσθε Σιδῆα; ὄπῳς τὸ θησαυρῶν ἀδύσῳ ἡγεθῶν, ut habet Photius; sed avarus; cui tam deerat quod habuit, quam quod non habuit: Tantalus inſtar congesto pauper in auro. nec habendi fructu felix, & cupiditate quæ reodi miserimus; *salix atque miser, dives inopsque simul.* Lege apud Plutarchum,

^z Ibi, inquit Max. Tyrius Dissertat. 30. Midas divitias deplorare suas, preces averſari priores: nec an-

Timolus

x *Disparibus calami compagine cetera junctis.* lib. 1. vers. 712.

y Deo montis. namque & montibus sua fuerunt numina æque ac fontibus.

z Vt modo, Deum pecoris spectavit: & quod sequitur vultum sua sylva secuta est. Alii tamen præferunt resolut. Alii venist.

a Magnifice procedebant in scenam cum histriones tum citharœdi, purpureum induti trahentesque syrma. Horat. in Arte, traxitque vagus per pulvita vestem.

Sed ---- b Vide habitum ornatumque ipsius Phœbi apud Tibullum l. 3.

eleg. 4. necnon citharœdi 4. lib. ad Herennium, Vti citharœdi, cum prodierit optime vestitus, palla inaurata indutus, cum chlamyde purpurea coloribus variis intexta, & cum corona aurea fulgentibus gemmis illuminata, citharam teneus exornatissimam, auro & ebore distinctam, &c. c Nymphis & Diis rusticis. d Aristophanis interpres narrat, Midæ natura prælongas fuisse aures. vel etiam, quod Bacchi afinos præteriens injuria affecisset, affixas illi ab irato numine aures asininas. Midam tyrannum dimittere solitum Corycæos ἀφῆκε referunt Lucianus, Suidas, Phorius, Io. Tzetzes ad illa Lycophronis. Ὁς δὴ πρὸς ἀμφώδοντο; ἐξ ἀκρῶν λαβῶν φθίσας κώφους καὶ κελυφῶν παραυτίδας refert, duos fuisse in Phrygia colles, qui aures asini vocarentur, quos cum expugnasset Midas, latronesque inde iudulisset, fabulose dictum esse, Midam asini aures occupasse.

Imolus in ascensu, clivoque extensus utroque Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis. Pan ibi dum teneris jactat sua carmina Nymphis, Et leve x cerata modulatur arundine carmen, 155
Ausus Apellineos præ se contemnere cantus, Iudice sub y Imo'o certamen venit ad impar. Monte suo senior iudex confedit, & aures Liberat arboribus: quercus coma carula tantum Cingitur, & pendent circum cava tempora glandes. 160

Isque deum pesoris spectans, In iudice, dixit, Nulla mora est. Calamis agrestibus insonat ille, Barbaricoque Midam (aderat nam forte canenti) Carmine deliniit. Post hunc sacer z ora retorset Imolus ad os Phœbi; vultum sua sylva secuta est. 165

Ille caput flavum lauro Parnasside vinctus, a Verrit humum Tyrio saturata murice palla, b Distinctamque lyram gemmis, & dentibus Indis Sustinet à leva: tenuit manus altera plectrum.

Artificis status iste fuit. Tum stamnis docto 170 Pollice sollicitat: quorum dulcedine captus Pana jubet Imolus cithara summittere canas. Iudicium, sanctique placet sententia montis

c Omnibus: arguitur tamen, atque injusta vocatur Vnius sermone Midæ. d Nec Delius aures 175 Humanam stolidas patitur retinere figuram: Sed trahit in spatium, villisque albetibus implet, Instabileque illas facit, & dat posse moveri. Cætera sunt hominis: partem damnatur in unam, Induiturque aures lente gradientis aselli. 180

Cannæ vocales. FAB. 5.

Ille quidem celare cupit, turpique pudore
 Tempora purpurei tentat velare tiaris.
 Sed solitus longos ferro refecare capillos
 Viderat hoc famulus: qui cum nec proderet visum
 Deducus auferet, cupiens efferre sub auras, 185
 Nec posset reticere tamen, secedit, huiusque
 Effodit, & domini quales conspexerit aures,
 Voce refert parva, terraque immurmurat hausta,
 Indiciumque sua vocis tellure regeſta
 Obruit, & scrobibus tacitus discedit opertis. 190
 Creber arundinibus tremulis ibi surgere lucus
 Cæpit, & ut primum pleno maturuit anno,
 Prodidit agricolam: leni nam motus ab Austro
 Obruta verba refert, dominique coarguit aures.

Apollo & Neptunus auxiliares Laomedonti in Troja condenda. FAB. 6.

Vltus abit Imolo, liquidūq; per aera vectus 195
 & Angustum citra pontum Nephelidos Helles
 Laomedonteis Latioius adstitit arvis.
 h Dextera Sigai, Rhætei læva profundi
 Ara Panomphæo vetus est sacrata Tonanti.
 Inde nova primum moliri mœnia Troja 200
 Laomedonta videt, susceptaque magna labore
 Crescere difficili, nec opes exposcere parvas:
 Cumque i Tridentigero tumidi genitore profundi
 & Mortalem induitur formam, Phrygiaque tyranno
 Edificat muros, pacto pro mœnibus l auro. 205
 Stabat opur: pretium rex inficiatur, & addit
 Perfidia cumulum, falsis perjuris verbis.
 Non impune feret, rector maris inquit: & omnes

dextra & Rhœtem à sinistra ara est Iovis Panomphæi, ex πῦρ & ἄσπετος, quod omnium voces audiat, vel quod omnium vocibus colatur. Eustath. i Neptuno l. 3. v. 196. k Quid Apollo? inquit Lactantius l. 1. nonne muros Laomedonti extruxit, cum Neptuno, mercede conductus, &c. Iovis iussu, ut Pindarus in Olympiis: damnati à Iove quod cum Iunone adversus Iovem conspirassent, ut habet Didymus. i Herodotus scribit, Laomedontem templum Apollinis & Neptuni depeculatum, thesauros Deorum sacris dicatos ad extruenda Troja mœnia convertisse. Quamvis vero similis est, lutea, vel etiam lateritia mœnia aqua Neptunia primum mista, Phœbea deinde sacce aruissæ. Martialis crateras aureos fuisse ait. Laomedontea fuerant hæc pœcula mœnia. Særet ut hæc, muros struxit Apollo Ipa. lib. 8, epigr. 6.

e Servum tonforem, qui scrobi verba illa infoderat. Persius Sat. 1. Men' mustræ nefas? nec clam, nec cum scrobe? anquam? Hic gemen infodiens, vidi, vidi ipse, libelle, Auriculas asini quis non habet?

f Apollo ultus Mide, vere asini ad lyram, iudicium, à Imolo Lydiæ in agrum Trojanum migrat. g Citra Helleſpontum, cui nomen ab Helle Athamantis ex Nephelè filia, quæ ab aureo vellere vecta ibi intercedit. h Inter promontoria Sigeum à

Incl.

m Hefione
 ceto exponi
 jubetur.
 n De femine
 Solis equo-
 rum proge-
 nitos.
 o In Deos
 primum, dein-
 de in Hercu-
 lem.
 p Frater Te-
 lamonis.
 q Thetide.
 r Iovis.
 s Nerei.

Inclinavit aquas ad avare litora Troja,
 Inque freti formam terras convertit, opesque 210
 Abstulit agricolis, & fluctibus obruit agros.
 Pœna neque hac satis est. Regis quoq; in filia monstro
 Pofcitur aquoreo: quam dura ad saxa revinctam
 Vindicat Alcides, promiffaque munera dictos
 Pofcit n equos; tantique operis mercede negata, 215
 o Bis perjura capit superata mania Troja.
 Nec pars militie Telamon sine honore recessit:
 Hefioneque data potitur. Nam conjuge p Peleus
 Clarus erat q diva; nec t avi magis ille superbit
 Nomine, quã t foceris: siquidem Iovis esse nepotem 220
 Contigit haud uni, conjux dea contigit uni.

Thetis in varias figuras. F A B. 8.

t Mariæ, per
 numina ma-
 tris aquosa.
 Brifeis Achil-
 li, epist. Al.
 mada.

n Varticinii
 hujus memi-
 nit Lucian. i.
 dialogo Deo-
 rum. Iovi,
 inquit Ful-
 gentius, qui
 igois est, cum
 Thetide, id
 est, aqua, coi-
 re non licet.
 lib. 3.

x Pelenm
 Eaci filium,
 quem peperit
 Iovi Egina;
 ut alii, Euro-
 pa. y Pro-
 montoria
 utrinque.
 r Hic nunc
 Emathia por-
 tus patriamque
 revifit Palle-
 nes, &c. Virg.

4. Georg. de Proteo ipso. y Πρωταν Θέτιν κατήραψε ἐγκοῦντι. Pinda-
 rus 3. Nemeorum. z Thetis apud Homerum indigne fert nuptui se à Iove
 dari viro mortali, Ex μὲν μ' ἄλλαν ἄλλως ἀνδρὶ δαίμονιν. & apud Qu.
 Calabrum Οὐνικα μ' ἐκ ἰδύσσων ὄν' ἀνδρὶ δῆνι δαίμονι, &c. lib. 3. vide
 Catulli epigr. 65, Pelei & Thetidos nuptias,

NAmq; senex Thetidi Proteus pradi-
 xerat t uda,
 Concipe: n mater eris juvenis, qui fortibus armis
 Acta patris vincet, majorque vocabitur illo.
 Ergo ne quicquam mundus Iove majus haberet, 225
 Quamvis haud tepidos sub pectore senserat ignes
 Iuppiter, aquorea Thetidis comubia vitat,
 Inque sua x Eaciden succedere vota nepotem
 Iussit, & amplexus in virginis ire marma.
 Est sinus Emonia curvos falcatus in arcus, 230
 y Brachia procurrant; ubi si foret altior unda.
 x Portus erat: summis inductum est aquor arenis:
 Litus habet solidum, quod nec vestigia servet,
 Nec remoretur iter, nec opertum pendeat alga.
 Myrtea sylvæ subest bicoloribus obsita baccis, 235
 Et specus in medio, natura factus, an arte,
 Ambiguum; magis arte tamen: quo saepe venire
 Franto Delphice sedens, Theti, nuda solebas.
 Illic te Peleus, ut somno victa jacebas,
 Occupat: & quoniam precibus tentata repugnas, 240
 y Vim parat, innectens ambobus colla lacertis.
 z Quod nisi venisses variatis saepe figuris
 Ad solitas artes, auso foret ille potitur.

z Sed
 Nunc
 Tertia
 Territu
 Isque
 Et pec
 Donec
 Eaci
 Tu mo
 Ignara
 Nec te
 Sed p

Dixer
 Adm
 Pronu
 Hesper
 Nerei
 Vix be
 Illa n
 Sensit
 Tum
 i Exh
 Et pot

e Pelet
 est hum
 hinc na
 g Imp

Ch

F
 E
 Omni
 Expu
 Acci
 Lucif

ius fur
 Nerei
 xia,
 tamen

z Sed

^a Sed modo tu volucris; volucrem tamen ille tenebat:

Nunc gravis arbor eras; hærebat in arbore Peleus:

Tertia forma fuit maculosa tigridis; illa 246

Territus *Æacides* à corpore brachia solvit.

Ipse Deos pelagi ^b vino super aquora fuso.

Et pecoris fibris, & fumo thuris adorat,

Donec ^c *Carpathius* medio de gurgite vates, 250

Æacide, dixit, thalamis potiere petitis:

Tu modo, cum gelido sopita quiescit in antro,

Ignaram laqueis, vinclorque innecte tenaci;

Nec te decipiat centum mentita figuras,

Sed preme quicquid erit, ^d dum, quod fuit ante, re-
formet. 255

Dixerat hac *Proteus*: & condidit equore vultum,

Admisitque suos in verba novissima fluctus.

Pronus erat *Titan*, inclinatoque tenebat

Hesperium temone fretum, cum pulchra relicto

Nereis ingreditur consueta cubilia fluctu. 260

Vix bene virgineos ^e *Peleus* invaserat artus:

Illæ novat formas, donec sua membra teneri

Sensit, & in partes diversas brachia tendit.

Tum demum ingemuit, neque ait, sine numine vincis,

^f Exhibita estq; *Thetis*, confessam amplectitur heros,

Et potitur votis, ingentisque ^g implet *Achille*. 266

^e *Peleus*, inquit *Fulgentius*, est *πῆλξ*, lutum, terra i. e. caro; *Thetis* aqua, id est humor; *Jupiter*, qui utraq; gignit & conjungit, est ignis i. e. anima. hinc natus *Achilles* i. e. homo perfectus, &c. lib. 3. ^f Modo vers. 255. ^g Imprægnat, gravidam facit.

^a *Chione* ab *Apolline* & *Mercurio* compressa, & *Dædalion* in accipitrem.

FAB. 8.

Felix & nato, felix & conjugæ *Peleus*,

Et cui, si demas ^h jugulati crimina *Phoci*,

Omnia contigerant. Fraterno sanguine fontem,

Expulsionemque domo patria ⁱ *Trachiniam* tellus 270

Accipit: hic regniam sine vi, sine cade regebat

Lucifero genitore satus, patriumque nitorem

tus suæ, quæ *Scyrouis* erat filia. namque *Phocum* *Peleo* peperit *Pamathe* *Nerei* filia. *Pausan.* *Corinth.* Aut. *Liberalis* 38 fab. ⁱ *Thessalix* regio *Ἰσθμίου*, in qua *Trachin* urbs ab *Hercule* condita. infra vers. 627. *Apollodoros* tamen l. 3. refert *Peleum* non *Trachin* sed *Phthiam* exulatum pervenisse.

Ore

& Velamenta
supplicum
erant κλωσθ
ἀλαίας ἐίσι
πρηνήλαυ μί-
νοι. Aristo-
phanis in-
terpr. in Plu-
to. pacem
quippe aut
veniam pen-
rentes præfe-
rebant oleæ
ramos laneis
vittis obvolu-
tos, qui re-
præsentarent
manus victas
& sese deden-
tes. Virg. 7.
Æn. 237. v.
& 11. Æn.
160. vers.

l Dissimulat
veram, aliam
commentus.
m Commo-
da, quæ vel
plebeis ho-
spitibus in-
dulgemus, tibi
viro uobili &
claro negare
periuurium
foret.

n Lucifero,
qui illi me-
cum genitor
communis.
o Auroræ
præuius, &
qui languen-
tium ex con-
spectu Solis
orientis stel-
larum fixa-
rum agmina
cogit, & cæli
statione no-
uissimus exit.
l. 2. vers. 115.
utpote (phæ-
æa terræ pro-
piore vectus.

p Quaslibet columbas, Synecdoche. Thisbæ autem oppidum Bœoticiæ colum-
bis frequens. q Cui nomen forte à niye, quæ κλωσθ. De cognomine qua-
dam Martial. 3. l. 34. ep. Frigida es, & nigra es; non es, & es Chiron
& Monte Arcadiæ. s Amoris. t Somno resoluta.

Ore serens Ceyx, illo qui tempore mæstus,
Dissimilisque sui, fratrem lugebat ademptum.
Quo postquam Æacides fessus curaque viaque, 275
Venit, & intravit paucis comitantibus urbem,
Quosq; greges pecorum, quæ secum armenta trahebat,
Haud procul à muris sub opaca valle reliquit.
Copia cum facta est ad eundi tecta tyranni,
k Velamenta manu prætendens supplice, qui sit 280
Quoque satus memorat: tantum sua crimina celat.
l Mentiturque fuga causam; petit urbe, vel agro,
Se iuuet. Hinc contra placido Trachinius ore
Talibus alloquitur: m Media quoque commoda plebi
Nostra patent, Peleu, nec inhospita regna tenemus. 285
Adjicis huic animo monumenta potentia, clarum
Nomen, auiumque Iovem. Ne tempora perde pre-
cando:

Quod petis omne seres, tuaque hæc pro parte vocato
Qualiacunque vides: utinam meliora videres!
Et stebat. Moveat tantos qua causa dolores, 295
Et Peleus, comitesque rogant: quibus ille profatur,
Forssitan hanc volucrem, rapto que vivit, & omne
Terret aves, semper pennas habuisse putetis.
Vir fuit: & tanta est animi constantia, quantum
Acer erat. belloque ferox, ad vimque paratus, 295
Nomine Dædalion, n illo genitore creatus,
o Qui vocat Auroram, cæloque novissimus exit.
Culta mihi pax est; paci mihi cura tuenda
Conjugique fuit: fratri fera bella placebant.
Illius virtus gentes, regesque subegit, 300
Quæ nunc p Thisbæas agit at mutata columbas.
Nata erat huic q Chions, quæ dotatissima forma
Mille proci placuit, bis septem nubilis annis.
Forte revertentes Phæbus, Majaque creatus,
Ille suis Delphis, hic t vertice Cyllæno, 305
Videre hanc pariter, pariter traxere t calorem.
Spem Veneris differt in tempora noctis Apollo:
Non fert ille moras, virgaque movente soporem
Virginis os tangit. Tactu t jacet ille potenti,
Vimque Dei patitur. Nox cælum sparserat astris: 310

Phæb
Vt su
Alpe
Nas
Qui f
Cand
Nasc
Carm
Quid
Et for
Esse s
Obsur
Sust
Ira se
Nec n
Impu
Lingu
Conan
b Qu
Corde
Que
Acci
Vt ve
In me
Conci
Spicu
Qua
Plus
Effug
Vertic
Cum
Fecit
Orag
Virtu
Et nu
Savi

a Sarc
b Ita
habent
ex Bo
fame a
mjnis
vz in

Phæbus

Phœbus animum simulat, ^a præceptaque gaudia sumit.

Vi sua maturus complevit tempora venter :

Alipedis de stirpe Dei versuta propago

Nascitur Autolycus, furtum ingeniosus ad omne,
Quis facere assuerat, ^z patria non degener artis, 315

Candida de nigris, & de candentibus atra.

Nascitur è Phœbo ^y (namque est enixa gemellos)

Carmine vocali clarus citharæque ^z Philammon.

Quid peperisse duos, & Dux placuisse duobus,

Et forti genitore, & progenitore Tonante 320

Esse satam prodest? An obest quoque; gloria multis?

Obfuit huic certe, qua se præferre Diana

Sustinuit, faciendam Deæ culpavit. At illi

Ira serox mota est: ^a factisque placebimus, inquit.

Nec mora: curvavit cornu, nervoque sagittam 325

Impulit, & meritam trajecit arundine linguam.

Lingua jacet, nec vox tentataque verba sequuntur :

Conantemque loqui cum sanguine vita reliquit.

^b Quam miser amplexans ego tunc, patrioque, dolorem

Corde tuli, fratricque pio solatia dixi. 330

Quæ pater haud auster, quam cautes murmura Ponti

Accipit: & natam delamentatur ademptam.

Vi vero ardentem vidit; quater impetus illi

In medios fuit ire rogor: quater inde repulsus

Concita membra fuga mandat, similisque, juvenco 335

Spicula crabronum pressa cervice gerenti,

Qua via nulla fugit: jam tum mihi currere visus

Plus homine est, alasque pedes sumpsisse putares.

Effugit ergo omnes, veloxque cupidine lethi

Vertice Parnassi potitur. ^c Miseratus Apollo, 340

Cum se Dadalion saxo misisset ab alto,

Fecit avem, & subitis pendentem sustulit alis,

Oraque adunca dedit, curvos dedit unguibus hamos,

Virtutem antiquam, majores corpore vires. 345

Et nunc accipiter nulli futis equus, in omnes

Savit aves, alisque dolens fit causa dolendi.

^a Tam animo prius concepta.

Ms. & Vulg. cod. præveria. scilicet Mercurio.

^x Καὶ κέρως κακὸν ὄστρον.

Pater quidem Mercurius

Ἡὸς γυγὼν ἰσθμῶς

Ἡὸς ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

ἰσθμῶς ἰσθμῶς

^a Sarcasmus. si non facie & forma; re certe & factis senties me placituram.
^b Ita est in editione And. Naugerii, & Ms. Ciofani antiquiore. vulgati cod. habent, Quam miser (d' pietas) ego tunc. ^c Aliam Metamorphoseos causam ex Boei Ornithogonia recitat Aut. Liberalis fab. 3. Hieracem quia Tencria fame ab irato Neptuno immissa laborantibus supperias tulisset, ejusdem nominis ira in accipitrem versum. καὶ τὸ εἶδος ἄλλοθεν, ἀφανίσας μίγνυσα ἴδ' ὅτι ἀφ' ὧν ἔστιν φιλίη ἰσθμῶς πλῆθ' ἐπιπέτα ἰσθμῶς ὅτων δ' ὅτων μισθῶν, &c.

Lupus in lapidem. F A B. 9.

d De fratre suo Dædalione. e E Phocide oriundus. f Et ipse Ceyx timore obmutuit.

g Aquatum, aut ad refrigerium. Mercurius, patris iussu, arma istius regionis ad litus compellit. sub exitu lib. 2.

h Tanque dies mediis rerum contraxerat umbras, Et sol ex aquo meta distabat utraque. lib. 3.

i Adjacet mari templum, rude, inornatum, vili aut nullo schemate excukum, in luco veteri, Nereo Nymphisque marinis Nerei filiabus sacro, quantum ex piscatoribus intelleximus.

k Fulminis instar omnia prosternentis. De fulmineis apri dentibus dictum ad 305. v. lib. 8.

l Boam sauciorum mugitu reboantes. m Permittit. ut lib. seq. Viribus usus avis, pennis, vestique redempto. pro adunco n Consciis sibi parricidii Peleus suspicatur Phocæ matrem, Nerei filiam, quæ in templo illo colebatur, sibi infensam, boum caedendo filio suo Phoco inferias referre velle; reprimunt ergo se suosque ab armis & virgibus, atque ad placandum numen se convertit.

QUæ dum Lucifero genitus miracula narrat,
 d De consorte suo, cursu festinus anhelo
 Advolat armenti custos e Phocæus Anetor,
 Et, Peleu Peleu, magna tibi nuncius adsum 350
 Cladis, ait. Quodcumque ferat, jubet edere Peleus:
 f Pendet & ipse metu trepidi Trachiniis oris.
 Ille refert, Fessos & ad litora curva juvencos
 Appuleram, h medio cum sol altissimus orbe
 Tantum respiceret, quantum superesse videret: 355
 Parsque boum sulvis genua inclinarat arenis,
 Latarumque jacens campos spectabat aquarum;
 Pars gradibus tardis illuc errabat & illuc;
 Nant alii, celsoque extant super æquora collo.
 i Tempora mari subsunt, nec marmore clara, nec auro,
 Sed trabibus densis, lucoque umbrosa vetusto: 361
 Nereides, Nereusque tenent. Hos navita ponti
 Edidit esse Deos, dum retia litore secat.
 Iuncta palus huic est densis obsessa salictis,
 Quam restagnantis fecit maris unda paludem.
 Inde fragore gravi strepitus loca proxima terret. 365
 Bellua vasta lupus, sylvisque palustribus exit
 Oblitus & spumis, & crasso sanguine rictus
 k Fulmineas, rubra suffusus lumina flamma.
 Qui quanquam sevit pariter rabieque, fameque,
 Acrior est rabie: Neque enim jejuna curat 370
 Cade boum, diramque famem finire, sed omne
 Vulnerat armentum, sternitque hostiliter omnes.
 Pars quoque de nobis funesto saucia morsu,
 Dum defensamus, letho est data: sanguine litus,
 Undaque prima rubet, l demugit æque paludes. 375
 Sed mora damnosa est, nec res dubitare m remittitur.
 Dum superest aliquid, cuncti coeamus ad arma:
 Arma capeffamus, conjunctaque tela feramus.
 Dixerat agrestis. Nec Pelea damna movebant:
 n Sed memor admissi Nereida colligit orbam 380
 Damna suo inferias extincto mittere Phoco.

Indue
 Rex j
 Ire: j
 Proflig
 Dijic
 Mitta
 Et lac
 Eac
 Pone r
 Non p
 Num
 Arce
 Ascen
 Cum g
 Ore fe
 9 Inde
 Carule
 Orat.
 Flectis
 Accep
 Cade t
 Donec
 Marm
 Omnia
 Tam n
 Nec ta
 Fata s
 Sumit

figus d
 sollicita
 set. ut
 inermes
 bobus c
 faret Ir
 dit & o
 fit inter

I Nter
 An.
 Confusa

deinde
 lapidem
 curis, f

Indue

Induere arma viros, violentaque sumere tela
 Rex jubet ° Oetaus; cum quis simul ipse parabat
 Ire: sed Halcyone conjux excita tumultu
 Proflit, & nondum totos ornata capillos, 385
 Disjicit hos ipsos, colloque infusa mariti,
 Mittat ut auxilium sine se, verbisque precatur
 Et lacrymis, animasque duas ut servet in una.
 Æacides illi: Pulchros, Regina, proisque
 Pone metus; P plena est promissi gratia vestri: 390
 Non placet arma mihi contra nova monstra movere;
 Numen adorandum pelagi est. Erat ardua turris,
 Arce locus summa, fessis loca grata carinis.
 Ascendunt illuc, stratosque in litore tauros
 Cum gemitu aspiciunt, vastatoremque cruento 395
 Ore ferum, longos infectum sanguine villos.
 ¶ Inde manus tendens in aperti litora ponti,
 Caruleam Peleus P samathen, ut finiat iram,
 Orat, opemque ferat. Nec vocibus illa rogantis 399
 Flebitur Æacida: Thetis hanc pro conjuge supplex
 Accepit veniam. Sed enim irrevocatus ab acri
 Cade lupus perstat, dulcedine, sanguinis asper,
 Donec inharentem lacera cervice juvenca
 Marmore mutavit, corpus, præterque colorem,
 Omnia servavit. Lapidis color indicat illum 405
 Jam non esse lupum, jam non debere timeri.
 Nec tamen hac profugum consistere Pelea terra
 Fata sinunt: Magnetæ adit vagus exul, & illic
 Sumit ab Æmonio purgama cadis Acasto.

fugus deinde ad Acastum contendit. is eum (ab uxore falso insinulatum de sollicitata pudicitia quum ipsa in amore repulsam à continenti Peleo passa esset. ut Pindarus Nemeor. 5. & Horat. 7. ode 3. l.) in Pelio monte solum & inermem destituit. Peleus oberrans ad Chironem venit. inde multis ovibus & bobus collectis ad Irum pergit, eaque cædis multæ nomine offert. cum recurreret Irus, Peleus ea, oraculo monitus, iucustodita dimittit. Ibi lupus ea invadit & occidit. Is lupus divino prodigio in saxum mutatur, quod diu permansit inter Locridem & Phocidem.

Ceyx & Halcyone in halcedones. F A B. IO.

Interea & fratrisque sui, fratremque secutus 410
 Anxia prodigiis turbatus pectora Ceyx,
 Consulat ut sacras hominum oblectamina sortes,

° Ceyx rex Trachinis urbis Thessaliæ, quam Hercules sub Oeta monte condidit. supra ad 270. v.

¶ Pro plena cumulataque gratia duco promissum à vobis hospitium, oblatum auxilium. illo quidem utar, hoc minime. precibus advertenda est numinis infensi ira.

¶ Sed audi Ant. Liberalium fab. 38. Peleus ad Eurytionem Iri fil. se confert, eiq; supplex ca de expiatur. Hunc Peleus in venatione postea, dum aprum ferire intendit, imprudens interficit. Pro-

Dædalionis Chione filia Diana iram provocante, orbat, ipsius

deinde in accipitrem mutati, lupi denique Pelei hospitis sui boves persecuti, in lapidem versi prodigiis territus. ¶ Quæ mentes humanas auxiliis expediant curis, futura præmoncaut, infortunis medeantur.

Ad Apollinis Clarii oraculum. Claros aurem urbs fuit Ionia non procul à Colophone. ubi templum & nemus Apollini dicatum. Strabo l. 14. « Thesalus, Lapithæ filius, vir ferax & facilegus. Pausan. Eliac. prior. Phlegyas autem Delphicum templum spoliare aggressus, idem testatur in Phocicis. x Sicubi in bello, naufragio aut peregre interissent aliqui, ita ut corpora eorum haberi non possent ad sepulturam iustam, amicorum pietas illis exaruebat representativa busta, sepulchra imaginaria seu cenotaphia. persuasum scilicet antiquis insipientium animas, Stryga trahere non posse per annos 100. nisi corporibus quoquo modo sepultis iustisque peractis. tumulum inanem Hectoris appellat Virg. 3. Æn. & Deiphobi 6. Æn. Vide Anthol. l. 4. c. 22. & Naucyhoræ. y Lib. 4. v. 663. z Sufque deque habita, sine respectu aut cura pertuibata. Maria ac terras celumque profundum. Quippe ferunt rapidi secutas, verumque per auris. Æn. 1. x Halcyones, quam noſter Æoli filii Hippotæ filiam facit: Lucianus vero, in Halcyone sua, filiam Æoli Hellenis, qui fuit Deucalionis nepos. b Ceyx Lyciferi filius. c Neque enim in amore suo cedit uxori. d Non tamen persuadet uxori, quo minus discessum ægre ferat.

Ad Clarium parat ire Deum: nã templa^u profanus
Invia cum Phlegyas faciebat Delphica^u Phorbas.
Consilii tamen ante sui fidissima certam 415
Te facit Halcyone: cui protinus intima frigus
Ossa receperunt, buxoque simillimus ora
Pallor obit, lacrymisque gena maduere profusus.
Ter conata loqui, ter fletibus ora rigavit.
Singultuque piis interrumpente querelas, 420
Qua mea culpa tuam, dixit, charissime, mentem
Vertit? ubi est, qua cura mei prior esse solebat?
Iam potes Halcyone securus abesse relicta?
Iam via longa placet? jam sum tibi charior absens?
At puto per terras iter est? tantumque dolebo, 425
Non etiam metuum? curaque timore carebunt?
Aquora me terrent, & ponti tristis imago:
Et laceras nuper tabulas in litore vidi,
Et sæpe in x tumulis sine corpore nomina legi.
Neve tuum fallax animum fiducia tangat, 430
Quod focer y Hippotades tibi sit, qui carcere sortes
Contineat ventos, & cum velit, aquora placet:
Cum semel emissi tenuerunt aquora venti,
Nil illis vetitum est; z incommendataque tellus
Omnis, & omne fretu est; cæli quoq; nubila vexant,
Excutiuntque feris rutilos concursibus ignes. 436
Quo magis hos novi (nam novi, & sæpe paterna
Parva domo vidi) magis hos reor esse timendos.
Quod tua si flesti precibus sententia nullis
Chare potest conjux, nimiumque es certus eundi, 440
Me quoque tolle simul, certe jactabimur una:
Nec, nisi qua patiar, metuum, pariterque feremus.
Quicquid erit, pariter super aquora lata feremur.
Iulibus z Æolidis dictis lacrymisque movetur
b Sydereus conjux: c neq; enim minor ignis in ipso est.
Sed neque propositos pelagi dimittere cursus, 446
Nec vult Halcyonen in partem adhibere pericli;
Multaque respondit timidum solantia pectus:
d Non tamen idcirco causam probat; addidit illis

Hoc qu
Longa
e Per p
Ante u
His ub
Protim
f Apt
Qua r
Horru
Ampl
Ore va
At ju
h Ord
Eque
Humen
Concu
Prima
Longin
Dum b
Hac qu
Vela ta
Vt nec
Seque
Halcyo
Portub
Obvert
Cornua
Carbas
Aut m
Puppe
Cum m
Fluctib
Ardua
Clamat

Ho, qua
tur, Pro
Qua vel
ter credi
vem, vel
est, vel
si quand
secundis
nis subno
lum ante

Ho

Hoc quoque lenimen, quo solo flexit amantem. 450

Longa quidem est nobis omnis moras: sed tibi iuro

Per patrios ignes (si me modo fata remittant)

Ante reversurum quam Luna bis impleat orbem.

His ubi promissis spes est admota recursus:

Protinus eductam navalibus aequore recursum,

† Aptarique suis pinum jubet armamentis.

Qua rursus visa, veluti presaga futuri

Horruit Halcyone, lacrymasque emisit obortas,

Amplexusque dedit, tristisque miserrima tandem

Ore vale, dixit, & collapsaque corpore toto est. 460

At juvenes, quarente moras Ceyce, reducunt

h Ordinibus geminis ad sortia pectora remos,

Æqualique illic scindunt freta. Sustulit illa

Humentes oculos, stantemque in puppe recurva,

Concussaque manu dantem sibi signa maritum 465

Prima videt, redditque notas, ubi terra recessit

Longius, atque oculi nequeunt cognoscere vultus:

Dum licet, insequitur fugientem k lumine pinum.

Hæc quoque, ut hæud poterat spatia summota videns,

Vela tamen spectat summo fluitantia malo. 470

Vi nec vela videt, vacuum petit anxia lectum,

Seque toro ponit: renovat lectusque locusque

Halcyones lacrymas, & quæ pars admonet l absit.

Portubus exierant, & moverat aura rudentes:

Obvertit lateri pendentes navita remos, 475

Cornuaque in summa locat arbore, totaque malo

Carbasa deducit, venientesque excipit auræ.

Aut minus, aut certe medium non amplius æquor

Puppe secabatur, longeque erat m utraque tellus:

Cum mare sub noctem tumidis albescere cæpit 480

Fluctibus, & præceps spirare valentius Euris.

Ardua jamdudum demittite cornua, rector

Clamat, & n antennis totum subnectite velum.

e Per patrem

memum Luci-

ferum stellam

lucidissimam.

f Instrui na-

vem jubet,

armarique

ingis, anten-

nis, velis, ru-

dentibus,

remis.

g Animo

dellinquens

auras agræ

suavit.

h De remo-

rum remi-

gumque ordi-

nibus, vide

quæ nos ad

5. lib. Æneid.

triplici pubes

quæ Darda-

na versus im-

pellunt; ternis

conferunt

ordine remi.

vers. 119. &

quosibi cita-

mus.

i Videsue

navem illam?

(inquit Cice-

ro in Lucilio,

) stare no-

bis videtur:

at is qui in

navi sunt, mo-

veri hæc vil-

la. quæ ra-

tionem cur-

ita videatur,

&c. reddent

Mathematici.

Oculus nem-

pe quiescere

non judicans,

motu conspe-

cto, quasi semet retractans, terram retro tendere, solventibus è portu, opinatur, Prævehitur portu, terraque, urbesque recedunt. 3. Æneid. & Lucret. 4. lib.

Qua vehitur navis, fertur, cum stare videtur: Quæ manet in statione, ea præ-

ter credi solet, &c. supra 6. l. 513. v. k Oculis prospicientibus virum, na-

vem, vela denique. l Priscianus l. 9. legit. abilis. i. e. ab illis, verum nil tanti

est. m Hinc Trachine, inde Ionia in qua Claros. supra v. 333. n Nautæ,

si quando spirante valentius Euro ingruat tempestas, aut etiam ventis vimium

secundis vela negent, demittunt anteonas, vela colligunt, & complicata anten-

nis subnectunt. Frustra itaque sunt qui interpretantur, subnectite, destrahite ve-

lum antennis, &c. Est enim inquit dictum quasi denebente.

o Equid elegantius aut ingeniosius dici fugive potest? & tamen Hypercriticus Iul. Scalig. in 5. lib. poetices qui Criticus inscribitur, 12. cap. nōn proferre hęc induci à nostro clamitat. *As enim vero,* inquit, nautas ita repente facere amicos minime decuit. nōndum enim se desperat, Hic rapit antennas, &c. p. Tempestatem hanc maris conser, si lubet, cum Virgiliana, 1. Aen. vers. 83. ut & illa 3. Aeneid. 194. & in Culice vers. 348. videantur & Horat. 10. Epod. Ovid. Fastor. 3. v. 587. Ovid. Trist. 1. lib. el. 2. & 3. & eleg. 10. Senec. Agamem. v. 462. Thyest. 575. Lucan. 5. l. vers. 565. & 625. Stat. Theb. 3. lib. vers. 26. & 5. lib. vers. 363. Sil. Ital. 17. lib. vers. 241. Val. Flac. 1. lib. 614. vers. Iuvenal. 12. Satyr. 17. vers. Barcl. Enphor. 1. lib. 2. metr. Caussin. Solym. 3. act. scen. 2. Iac. Gaddii lib. 2. vers. 65. q. Supra vers. 456. v. Quibus tabulæ, navium inter se committuntur. Subscudes, Felt. 17. lib. cuceatæ tabellæ quibus tabulæ inter se configuntur, quia, quo ex immittuntur, succiditur. Turnebo 14. l. 1. c. succiditur. Vitruvio lib. 10. securiculæ, à forma, quibus duo tigna tenuissime inter se vincuntur. Nostri hirundinum caudas appellant. s. Picis, qua obducuntur navium rimæ. Scaliger 5. lib. poet. 12. cap. hunc locum confert cum illo Virgiliano, *Lexis laterum compagibus omnes Accipiunt inimitum imbrem rimisque satisfiunt.*

*Hic jubet: impediunt adversa iussa procella,
Nec sinit audiri vocem fragor aquoris ullam; 485
Sponte tamen properant. Alii subducere remos.
Pars munire latus, pars ventis vela negare:
Egerit hic fluctus, o aquorque refundit in aquor;
Hic rapit antennas, quæ dum sine lege geruntur,
Aspera crescit hyems, omnique à parte feroces 490
Bella gerunt venti, fretaque indignantia miscent.
Ipse pavet, nec se, quis sit status, ipse saturetur
Scire ratis rector, nec quid jubeatve, velitve:
Tanta mali moles, tantoque potentior arte est.
Quippe sonant clamore viri, stridore rudentes, 495
Vndarum incursum gravis unda, tonitrubus ather.
Fluctibus erigitur, cælumque aquare videtur
Pontus, & inductus aspergine tangere nubes.
p. Et modo, cum fulvas ex imo vertit arenas,
Concolor est illis; Stygia modo nigrior unda; 500
Sternitur interdum, spumisque sonantibus albet.
Ipsa quoque his agitur vicibus Trachinia puppis;
Et nunc sublimis veluti de vertice montis
Despicere in valles, inumque Acheronta videtur:
Nunc, ubi demissam curvum circumstetit aquor, 505
Suspiciere inferno summum de gurgite cælum.
Sape dat ingentem stultu latus icta fragorem:
Nec levius pulsata sonat, quam ferreus olim
Cum laceras arces ballistave concutit arces.
Vique solent, sumptis incursum viribus, ire 510
Pectore in arma feri protentaque tela leones:
Sic ubi se ventis commiserat unda coortis,
Ibat in 9 arma ratis, multoque erat altior illis.
Iamque labant r cunei, spoliataque tegmine cæra
Roma patet, præbetque viam lethalibus undis. 515
Ecce! cadunt largi resolutis nubibus imbres:
Inque fretum credas totum descendere cælum;*

Inque

Inque plagas cœli tumefactum scandere pontum.
 Vela madent nimbis, & cum cœlestibus undis
 Equorea miscetur aqua, caret ignibus æther. 520
 Cœaque nox premittitur tenebris hyemisque suisque.
 Discutiunt tamen has, ^u præbentque micantia lumen
 Fulmina: fulmineis ardescunt ignibus undæ.
 Dat quoque jam saltus intra cava texta carina
 Fluctus, & ut riles numero præstantior omni 525
 Cum sæpe assiluit defensa mœnibus urbis,
 Spe potitur tandem, laudisque accensus amore
 Inter mille viros, murum tamen occupat unus:
 Sic, ubi pulsarunt celsi latera ardua fluctus,
 Vastius insurgens ^x decima ruit impetus undæ; 530
 Nec prior abscessit fessam oppugnare carinam,
 Quam velut in capta descendat mœnia navis.
 Pars igitur tentabat adhuc invadere pinum,
 Pars maris intus erat: trepidant haud sequius omnes,
 Quam solet urbs, aliis murum fodientibus extra, 535
 Atque aliis murum, trepidare, tenentibus intus.
 Desicit ars; animique cadunt: totidemque videntur,
 Quot veniunt fluctus, ruere, atque irrumperere mortes.
 Non tenet hic lacrymas; stupet hic; vocat ille beatos,
 Funera quos maneat; hic votis numen adorat, 540
 Brachiaque ad cœlum, quod non videt, irrita tollens
 Postulat opem. subeunt illi fraterque, parensque;
 Huic cum pignoris domus, & quod cuique reli-
 Halcyone Ceyca movet, Ceycis in ore (Etum est.
 Nulla nisi Halcyone est; & cum desideret unam, 545
 Gaudet abesse tamen; patria quoque vellet ad oras
 Respicere, inque domum supremos vertere vultus;
 Verum ubi sit nescit: tanta vertigine pontus
 Fervet, & inducitur piceis è nubibus umbra
 Omne latet cœlum; ^a duplicataq; noctis imago est. 550
 Frangitur incursu nimboſi turbinis ^b arbor,
 Frangitur & ^c regimen, spoliisque animosa superstes

^t Stellis, quæ jam nubibus obductæ.

^u incendia lumen præbent, aliquisque malo suis usque in illo. 2. l. de Phaethontis incendio.

^x Decumanus fluctus, qui maximus putatur. Sic & maxima quæque dicitur decumana.

Ora, scuta, porta in castris, decumana. denarium quippe numerum volebant esse perfectissimum, ut qui consistet ex uno, duobus, tribus & quatuor. unde ad numerum denarium progressi redimus ad unitatem. Sphærarum insuper decada munda tribuebant Pythagoræi. Laudat & ipse Scalig. 5. lib. Poet. 12. cap. numeri huius expressionem 2. el. 1. l. Tristium. Qui venit hic fluitans, fluitans superveniet

quæ, Posterior non est, undecimæque prior. y In mari interire acetæbe tulerunt fortes, ubi virtuti suæ non erat locus, ut pulchre extirent è vita. Arist. 3. lib. Ethic. Nicom. 6. cap. Adde quod animam censebant veterum plerique igneam esse, quam in aquis extinguî naturæ contrarium videbatur. Super omnia exequiarum honore desitui & exequiis, horrebant. sine quibus Styga trausvelit per annos 100. desperabant. Vide quæ ad vers. 429. supra. & Trist. 1. lib. el. 2. Est aliqui satore suo, &c. z A qua vero parte sita sit patria, nescit. a Supra vers. 251. Cœaque nox premittitur tenebris hyemisque suisque. b Malus. c Clavus, gubernaculum.

d Naufragium describit Lucret. 2. l. 55. vers. Propert. 3. l. 7. eleg. Lucan. 1. l. 493. vers. Silius 10. l. 321. v. Iuvenal. 14. Sat. 395. vers. Claudian. 4. conf. Honorii vers. 135. e Bolum. f Luciferum. g Nubes atra, aquis grvida, inquit. ego fluctum instar arcus triumphalis advolutum factumque intelligo. h Non patronis tantum purpuras traherant clientae plebeiae, ut Horat. 15. ode l. 2. sed & nobilissimarum foeminarum erat lana ac tela. viris, fratribus, sibi, liberis vestes manu sua texebant, ut omittam Dianeam & Clytemnaeram; Augustus non temere alia quam domestica veste usus est, ab uxore & sorore & filia neptibusque confecta. Sueton. August. 73. c. ad quem locum vide quae Caufabonus. i Virg. 4. Aen. Iunoni ante omnes cui vincula jugalia curae. k Ut nullam aliam ipsi praeferret. l Thura manibus funestis injiciebat aris, si cui polluta esset domus morte alicujus e familia. m Ergo Iris croceam per collum roscula pennis, diis trahens variis adverso Sole colures Devolat. Aen. 4. sub exitu libri. ad quem locum vide quae nos, videatur & Iul. Scalig. exercitat. 10.

Vnda, velut victrix, sinuat aequae despicit undas;
 Nec levius quam si quis Athon, Pindumiq; revulsor
 Sede sua, totos in apertum verteret aquor, 555
 Praecipitata cadit; pariterque & pondere, & ictu,
 Mergit in ima ratem: cum qua pars magna virorum
 Gurgite pressa gravi, neque in aera reddita, fato
 Functa suo est, alii partes, & membra carina 559
 Trunca tenent, tenet ipse manu, qua sceptrum solebat,
 Fragmina navigii Ceyx, e socerumque, f patremque
 Invocat (heu!) frustra. Sed plurima nantis in ore
 Halcyone est conjux: illam meminitque refertque;
 Illius ante oculos ut agant sua corpora fluctus,
 Optat, & exanimis manibus tumuletur amicis. 565
 Dum natat, absentem, quoties finit hiscere fluctus,
 Nominat Halcyonem: ipsisque immurmurat undis.
 Ecce! super medios fluctus & niger arcus aquarum
 Frangitur, & rupta mersum caput obruit unda.
 Lucifer obscurus, nec quem cognoscere posses, 570
 Illa nocte fuit; quoniamque excedere caelo
 Non licuit, densis textit sua nubibus ora.
 Eolis interea tantorum ignara malorum
 Dinumerat noctes: & jam, quas induat ille,
 h Festinat vestes, jam quas, ubi venerit ille, 575
 Ipsa gerat: reditusque sibi promittit inanes.
 Omnibus illa quidem superis pia thura ferebat:
 i Ante tamen cunctos Iunonis templa colebat,
 Proque viro, qui nullus erat, veniebat ad aras,
 Utque foret sospes conjux suus, utque rediret 580
 Optabat, nullamque sibi praeferret: At illi
 k Hoc de tot votis poterat contingere solum.
 At Dea non ultra pro sancto morte rogari
 Sustinet: utque manus l funestas arceat aris,
 Iris, mea, dixit, fidissima nuncia vocis, 585
 Vise soporiferam Somni velociter aulam,
 Exinctique jube Ceycis imagine mittat
 Somnia ad Halcyonem veros imitantia casus.
 Dixerat. m Induitur velamina mille colorum

x Ab Hercule conditam ad vers. 383. supra.
y Ita & Cereris nymphea lib. 9. vers. 314.

Quaerquam aberrat longe, quanquam modo veerat illuc, Visa tamen sensisso famem, &c.

z Ex numero innumerorum somniorum, evocat Morphea, qui primipilus, tribunus, ceu dux somniorum, quae formam, personamque humanam sustinere possunt.
a Secundus hic princeps est eorum, quae animantium sed rationis experitium assument imagines, unde Icelos, & quia terret, Phobetor dicitur.

b Tertius eorum praefectus, quae inanimatorum representant imagines. unde & nomen.
Quintum hoc somniorum genus statuitur à Macrobio lib. 1. in somnium Scipionis cap. 3.

c Trachina; urbem Thessaliae. ut supra ad 270. vers. d Naufragi, e Redi ad vers. 577. supra.

Fessa ministeriis mulces, reparasque labori: 625
Somnia, quae veras aequans imitamine formas,

x Herculeam Trachina jube, sub imagine regis,
Halcyonen aedeant, simulacraque naufraga singant.
Imperat hoc Iuno. Postquam mandat a peregris,
Iris abijt; y neque enim ulterius tolerare soporis 630
Vim poterat: labique ut somnum sensit in artus,
Effugit, & remeat, per quos modo venerat artus.

At pater z è populo natorum mille suorum
Excitat artificem, simulatoremque figura
Morphea: Non illo jussos solertius alter 635
Exprimit incessus, vultumque sonumque loquendi;

Adjicit & vestes, & consuetissima cuique
Verba; sed hic solos homines imitatur. a At alter
Fit fera, fit volucris, fit longo corpore serpens;
Hunc Icelon superi, mortale Phobetora vulgus 640
Nominat. Est etiam diversa b tertius artis
Phantasos: ille in humum, saxumque, undamque,
trabemque

Quaeque vacant anima fallaciter omnia transit.

Regibus hi, ducibusque suos ostendere vultus
Nocte solent: populos alii, plebemque pererrant. 645

Præterit hos senior: cunctisque è fratribus unum
Morphea, qui peragat Thaumantidos edita, Somnus
Eligit, & rursus molli languore solutus,

Deposuitque caput, stratoque recondidit alto.

Ille volat nullos strepitus facientibus alis 650
Per tenebras, intraque mora breve tempus m c urbem

Pervenit c Amoniam, positisque è corpore pennis
In faciem Ceycis abijt, sumptaque d figura

Luridus, exanimi similis, sine vestibus ullis,
Conjugis ante torum miseræ stetit: uda videtur 655
Barba viri, madidisque gravis fluere unda capillis.

Tum lecto incumbens, fletu super ora profuso,

Hæc ait: Agnoscis Ceyca, miserrima conjux?

An mea mutata est facies necesse respice? nosces,

Inveniesque tuo pro conjuge conjugij umbram. 660
Nil opus, Halcyone, nobis tua c vota tulerunt.

Occidimus: falso tibi me promittere noli.

Nubilus

Nubilus^f Agæo deprendit in aquore navem
 Auster. & ingenti jactatam flamme solvit :
 Oraque nostra tuum frustra & clamantia nomen 665
 Implerunt fluctus. Non hac tibi nuncia: auctor
 Ambiguus, non ista vagis rumoribus audis ;
 Ipse ego fata tibi presens mea naufragus edo :
 Surge age , da^h lacrymas , i lugubriaque indue :

nec me
 Indeploratum sub^k inania Tartara mitte. 670
 Adjicit his vocem Morpheus, quam conjugis illa
 Crederet esse sui : stetus quoque fundere veros
 Visus erat, i gestumque manus Ceycis habebat.
 m Ingemit Halcyone : lacrymas movet atq; lacertos
 Per somnum, corpusq; petens amplectitur auras. 675
 Exclamatque, Mane, Quo te rapis? Ibimus ionia.
 Voce sua, specieque viri turbata, soporem
 Excudit, & primo si sit circumspicit illic
 Qui modo visus erat : (nam moti voce ministri
 Intulerant lumen) Postquã non invenit usquam, 680
 Percutit ora manu, n laniatque à pectore vestes,
 Pectoraque ipsa ferit, nec crimesolvere curans
 Scindit, & o altrici, qua luctus causa, roganti,
 p Nulla est Halcyone, nulla est, ait, occidit una
 Cum Ceyce suo : solantia tollite verba. 685
 Naufragus interit ; vidi, agnovique, manusque
 Ad discedentem, cupiens retinere, tetendi :
 Umbra fuit; sed & umbra tamen manifesta, virique
 Vera mei. Non ille quidem, si queris, habebat
 Assuetos vultus, nec, quo prius, ore nitebat. 690

κραι φοβόντο τάρτα πάντ. Quint. Calaber. 3. lib. Nec minus in funerum
 umbris exigebantur, & infelici. Οφρα τάρτα κατὰ πρότρον ἐρικλοῦτας κωνίης.
 Nonnus lib. 11. Dionysiac. i Vestes pullas, luctui convenientes. lib. 3.
 vers. 443. & auratis mutavit vestibus auras. h Virgil. 6. Æneid. dixit
 domos Divi vacuas & mania regna. in quibus sc. neque corpora, nec ani-
 mæ, sed idola tantum, umbra & simulachra rerum. Dido 4. Æneid. Εἰ
 πῦρ magna mei sub terra ibit imago. Η εἶ τι εἶσι καὶ ἐν ἰδίοις ὄψεσσι λυ-
 γῆ καὶ ἰδῶδα, ὅτῃς φερέσσι ἐκ ἐνὶ πέτρῳ. & Οἷον περὶ πῶδα, τοὶ δὲ σκιά
 αἰῶσσι, &c. quæ Homeri citat Plato 3. de Republica. Hinc Horatio 4.
 odelib. 1. domus exilis Plutonia. nisi præferas lectionem Cl. Heinssii domus
 exilii Plutonia quam confirmat ex eodem, ode 3. lib. 2. Et nos in æternitatis
 Exilium impositura cymba. l Planudes, καὶ σκῆπτρον τῆ χειρὶ ἔχει. m In-
 gemit Halcyone lacrymans, movet atque lacertos. editio Aldina. n In do-
 lore crines lacerare, vestes abscindere usitarum. 12. Æneid. Amata mortura
 manu distendit amictus. ibid. in scissa veste Latinus. Curtius 3. lib. nobilium
 foeminarum turba steterat, laceratis crinibus, abscissa veste. o Principibus
 & nobilibus foeminis additæ à Poetis nutrices à consiliis, p Perii, interii,
 occidi, nulla sum.

f Quod è
 siuu Maliaco
 sub Heraclea
 ceu Trachi-
 ne solventi
 trajiciendum
 est in Iosiam
 naviganti.
 supra vers.

478. namque
 Agæum ma-
 re duo alluit
 Græciae la-
 tera; illud
 ad ortum So-
 lis, hoc ad
 Meridiem,
 &c. Strabo
 lib. 7.

Agæum un-
 de dicatur
 vide quæ ad
 Senecæ The-
 baïdem vers.
 313. & Vers.
 566. supra.

h Lacrymas
 in justis de-
 siderari, de-
 beri, solvi,
 nemo non
 novit. Δείπτε
 δι χθονὸν πάσῃ
 πτεὶ τίκου
 Διουκίδιο
 Δείχουσι, καὶ
 μίγῃ πένθῳ
 ἐνέγειν αὐτῶ
 δι λυγῶν Μυ-
 ροπέου δῆ-

q Pulchra, & mira, inquit Glareanus. Phantasia.

r Te perentem, quæ melior pars mei. *Sic meo*
stipula, quæ
5 mita.

f Vide quæ dicta ad vers. 429. supra, de cenotaphiis, sepulchris imaginariis, tumulis honorariis sive repræsentativis. & Epitaphium. inscribitur scilicet sepulchro Halcyone Ceyxi conjux.

lib. seq. vers. de cenotaphio, in nullo quoque nomen habent. ii. * Discedentem Ceyca. u Dixitque sibi Halcyone, dum Ceyx meus hic morabatur, dum hinc solvebat, discedens dedit mihi hoc in loco oscula. x Prospicit primum quasi corpus; deinde propius appulsum apparet esse corpus humanum; appropinquans denique plane corpus est mariti sui.

y Portus manu & arte facti notatio. quam Iuvenal. Sat. 12. circumscribit, postea inclusa per æquora volens, Tyriensamque Pharon, portæque brachia rursus, Quæ pelago occurrat medio, longæque relinquunt Turram.

Pallentem, nudumque, & adhuc humente capillo,
Infelix vidi; stetit hoc miserabili ipso
(Ecce!) loco: & quærivit vestigia siqua supersint.
Hoc erat, hoc animo quod divinate timebam, 695
Et, ne me fugiens ventos sequerere, rogabam:
At certe vellem, quoniam periturus abibus,
Me quoque duxisses. Fuit (ah!) fuit utile, tecum
Ire mihi: neque enim vita de tempore quicquam
Non simul egissem, nec mors discreta fuisset. 700
Nunc absens perii, jactor quoque fluctibus absens,
Et sine me te pontus habet: crudelior ipso
Sit mihi mens pelago, si vitam ducere vitæ
Longius, & tanto pugnem superesse dolori.
Sed nequæ pugnabo, nec te, miserande, relinquam: 705
Et tibi nunc saltem veniam comes, inque sepulchro
Si non urna, tamen junget nos & littera; si non
Ossibus ossa meis, at nomen nomine tangam.
Plura dolor prohibet: verboque intervenit omni
Plangor, & attonito gemitus à corde trahuntur. 710
Mane erat: egreditur tectis ad litus, & illum
Mæsta locum repetit, de quo spectarat euntem.
u Dumq; moratur ibi, dumq; hinc retinacula solvit,
Hoc mihi discedens dedit oscula litore, dixit;
Dumq; notata oculis remissitur acta, fretumq; 715
Prospicit; in liquida; spatio distante tuetur
Nescio quid, * quasi corpus, aqua; primoque, quid
illud
Esset, erat dubium: postquam paulum appulit unda,
Et quantum aberat, corpus tamen esse liquebat.
Quis foret ignorans, quia naufragus, omne mota
est: 720
Et tanquam ignoto lacrymas daret, Heu miser, inquit,
Quisquis es, & siqua est conjux tibi! fluctibus actum
Fit propius corpus; quod quo magis illa tuetur,
Hoc minus & minus est mentis; jã jamq; propinquat.
Admotum terra, jam quod cognoscere posset 725
Cernit, erat conjux, Ille est, exclamat, & viã
Ora, comas, vestem lacerat, tendensque trementes
Ad Ceyca manus, Sic, ô Charissime conjux,
Sic ad me miserande redis? ait, y Adjacet undis

Facta

Facta manu moles, qua primas aquoris undas 730
 Frangit, & incurfus qua pradelassat aquarum.
 Insilit huc, mirumque fuit potuisse; & volabat:
 Percutiensque levem modo natis aera pennis,
 Stringebat summas ales miserabilis undas.
 Dumque volat, & mæsto similem, plenumque querela
 Ora dedere sonum tonui crepitantis rostro. 736
 Ut vero tetigit mutum & sine sanguine corpus,
 Dilectos artus amplexa recentibus alis,
 Frigida nequicquam duro dedit oscula rostro.
 Senserit hæc Ceyx, an vultum ^b motibus unda 740
 Tollere sit visus, populus dubitabat; at ille
 Senserat: & tandem superis miserantibus, ^c ambo
 Alite mutantur. Fatis obnoxius iisdem
 Tunc quoq; mansit amor; nec conjugiale solutum est
 Fœdus in alitibus: coeunt, fiuntque parentes, 745
 Perque dies placidos hyberno tempore septem
 Incubat ^d Halcyone pendentibus equore nidis.
 Tum via tuta maris: ventos custodit, & arcet
 Æolus egressu, ^e præstatque nepotibus aquor.

mutatam. ^a Γωδὴ δὲ ἀλαδὴς τὸν ἕχον ἀφίει τὸ ζῶον. Lucianus in Halcyone. ^b Agitatione & impulsu undæ cadaver insistentis. ^c Μυζάλην μὲν τοὶ δὲ τὴν καταδελίαν ἐλάττοι παρὰ τὸν θένον τιμῶν. Ἰωὶ δὲ τῆ τόνου νορήσῃ, &c. Lucian. in Halcyone. Magnum quidem ob amorem conjugalem acceperunt à Diis honorem. namque in istacum avium nidulatione, per mediam hyemem agit mundus tranquillios dies. ἡ δὲ ἀλάδου τίκτα πρὸς τῆς ἀφίει, &c. Arist. 5. lib. hist. animalium. Plin. lib. 10. cap. 32. Alian. hist. anim. 1. lib. vers. 37. Plutarch. Quæ animalia magis ratione utantur. ^d Πρὸς τὸ ἰν ἄλ. νέου. ^e Tranquillat, placidumque reddit æquor suis ex Halcyone nepotibus, nidificantibus, ova excludentibus, exclusis.

Ælæcus in mergum. FAB. II.

HOs aliquis senior circū freta lata volantes 750
 Spectat, & ad finem servatos laudat amores.
^f Proximus, aut idem, si fors tulit, hic quoque,
 dixit,

Quem mare carpentem, substrictaq; crura gerentem
 Aspicias, (ostendens spatiosum in guttura mergum)
 Regia progenies, & si descendere ad ipsum 755
 Ordine perpetuo quaris, & sunt hujus origo
 Illus, & Assaracus, raptusque Iovi Ganymedes.

Illus, Assaracus & Ganymedes; Illi autem filius Laomedon, Laomedontis Priamus, qui pater hujus Ælæsi.

^f Qui prope senem hunc additit, aut forte ipse senex, qui modo laudaverat constantes Ceycis & Halcyones amores.

^g Ortum hic ducit à Troe, cui filii erant

h Hecuba, quam Dymantis filiam facit Homerus, Euripides filiam Cissei regis Thracum, peperit Priamo 17 liberos; reliqui nati erant ex concubinis.

i Venere non legitima.

k Dum parturiret; Rippi bicornis arboris inuixa; ex more parturientium, ut habet Apollonii scholiastes, proxima quæque apprehendentium, ut sic dolores sublevent enixius. uti de Larona dictum ad vers. 334.

lib. 6. Nam quod de furca aut instrumento bicorni dicunt interpretes, non placet. l Filiam Cebreni, qui fluvius Troadis.

m Ut quæ sæpe ab Ælaco fuerit captata modo

vers. 769.

o Sic aqua lupum, sic cerua leonem, sic aquilam, &c. 1. lib. vers. 505.

p Eurydiden pari modo à colubro interfectam, persequente Aristæo, narrat Virgilius 4. Georg.

q Al. Debit in pontum.

r Corpore carcere, custodia, ergastulo corporis, animæ sepulchro. lege quæ Seneca in Consolatione ad Helviam cap. 11. & quæ Macrobius lib. in somnium Scipionis cap. 11.

s Ad mergi subvolantis seque subinde mergentis naturam fabulam accommodat poeta.

Laomedonque senex, Priamusque novissima Troja
Tempora sortitus. Frater fuit Hæctoris iste,
Qui nisi sensisset prima nova fata juventa, 760
Forſitan inferſus non Hæctore nomen haberet:
Quamvis eſt illum h proles emixa Dymantis.
Æſacon umbroſa l furtim peperiffe ſub Ida
Fertur Alixithoe gracili k conata bicorni.
Oderat hic urbes, nitidaque remotus ab aula, 765
Secretos montes, & inambitioſa colebat
Rura, nec Iliacos cœtus, niſi rarus, adibat:
Non agreſte tamen, nec inexpugnabile amori
Pectus habens, ſylvas. captatam ſape per omnes
Aſpiciſ l Eperien patria Cebrenida ripa 770
Injeſtos humeris ſiccantem Sole capillos.
Viſa m fugit Nymphæ, n veluti perterrita fulvum
Cerva lupum; longeque lacu deprenſa relicto
Accipitrem fluvialis anas, quam Troius heros
Inſequitur o celeremq; metu, celer urget amore. 775
Ecce! P latens herba coluber, fugientis adunco
Dente pedem ſtrinxit, viruſque in corpore liquit.
Cum vita ſuppreſſa fuga eſt. Amplectitur amens
Exanimem, clamatque, piget, piget eſſe ſecutum:
Sed non hoc timus, nec erat mihi vincere tanti. 780
Perdidimus miſeram nos te duo: vulnus ab angue,
A me cauſa data eſt; Ego ſum ſcleratioſ illo,
Qui tibi morte mea mortis ſolatia mittam.
Dixit: & è ſcopulo, quem rauca ſubederat unda,
q Decidit in pontum. Tethys miſerata cadentem 785
Molliter excepit, nantemque per aquora pennis
Texit: & optata non eſt data copia mortis.
Indignatur amans invitum vivere cogi,
Obſtarique anima r miſera de ſede volenti
Exire: utque novas humeris aſſumpſerat alas, 790
l Subvolat, atq; iterum corpus ſuper aquora mittit.
Pluma levat caſus: Furit Æſacus, inq; profundum
Pronus abit, lethique viam ſine fine retentat.

n Sic aqua lupum, ſic cerua leonem, ſic aquilam, &c. 1. lib.

o Hic ſpe celer, illa timore. 1. lib. verſ. 539. p Eurydiden pari modo à colubro interfectam, perſequente Ariſtæo, narrat Virgilius 4. Georg.

q Al. Debit in pontum. r Corpore carcere, custodia, ergaſtulo corporis, animæ ſepulchro. lege quæ Seneca in Conſolatione ad Helviam cap. 11. & quæ Macrobius lib. in ſomnium Scipionis cap. 11.

s Ad mergi ſubvolantis ſeque ſubinde mergentis naturam fabulam accommodat poeta.

Fecit

*Fecit amor maciem; longa internodia crurum,
Longa manet cervix, caput est a corpore longe : 795
Æquor amat, nomenque manet, quia mergitur illo.*

LIBER XII.

Serpens in saxum, & cerva pro Iphigenia
supposita. FAB. 1. & 2.

Nescius assumptis Priamus pater Æsacon alis
Vivere, lugebat : ^a tumulo quoque nomen habenti

^b Inferias dederat cum fratribus Hector ^c manes.

Desuit officio Paridis presentia tristi :

Postmodo qui rapta longum cum ^d conjuge bellum 5

Attulit in patriam, ^e conjuratæque sequuntur

^f Mille rates, gentisque simul & commione Pelasga.

Nec dilata foret vindicta, nisi æquora sævi

Invia fecissent venti, Bœotique tellus

^h Aulide piscosa puppes tenuisset ituras.

Hic patrio de more Iovj cum sacra parassent,

Vt vetus accensis incanduit ignibus ara,

ⁱ Serpere caruleum Danaï videre draconem

In platanum, cæptis qua stabat proxima sacris.

Nidus erat volucrum bis quattuor arbore summa, 15

Quas simul & matrem circum ^k sua damna volan-

Corripuit serpens, avidaque recondidit alvo. (tem

Obstupere omnes. At veri providus augur

^l Thestorides, Vincemus, ait, gaudete Pelasgi,

Troja cadet : sed erit nostri mora longa laboris, 20

^m Atque novem volucres in belli digerit annos.

Ille, ut erat virides amplexus in arbore ramos,

geo in litore inanem Constitui. Vel quoad ipsos fato functos. sic poeta finus
Marcelli prosequitur eod. libro. *Hic saltem atcumulem donis, & fugeat inani*
Munere. & lib. 11. in exequiis Pallantis, *Nos juvenem exanimem vano comi-*
statur honore. ^d Helena. de cujus rapto Const. Manasses, Coluthus, Dares,
Herodotus, Nat. Comes, alii. fab. potissima, & longa. ^e Conjuraverant
principes & populi Græciæ, se non reversuros nisi recuperata Helena, aut
excisa Troja. ^f Numerus rotundus, qui Homero 1185. Dycti 1225. Dete-
ri Phrygio 1140. ^g Tò xενδν, populus universus. resp. Cic. 4. Verrin.
Statuæ à communi Siciliæ data. ^h Pórtu Bœotix. vide 182. vers. lib. 18.
ⁱ Nota hæc ex Homeri Iliade 2. que interpretatur Cic. 2. de Divinatione.
^k Pigoora sua, pullos &. à dracone devoratos. ^l Calchas, filius Thestoris
cui pater Idmon vates. ^m Passer hieroglyphice denotat annum. Pierius
20. lib. Serpens autem denotat tempus edax rerum. Pierius, lib. 14.

^a Cenotaphio, quod
nomine signa-
batur, cui
justa solve-
bant, tan-
quam legiti-
me condito,
& inferias
dabant. De
cenotaphio,
dictum ad
419. vers.
lib. præce-
dentis.

^b Xεία.
fundebant
enim infere-
bantque tu-
mulis lac,
mel, sangui-
nem, vinum,
oleum, flo-
res, thura,
lacrymas.
^c Vel quoad
cenotaphium
ipsum. sic
Deiphobo
Aneas 6. lib.
Tunc egomet
tuzoulam Rha-

Fit

n Constat sibi maris ira, & venti adversi remorantur Græcorum classem, 6 Lib. 1. vers. 204. p Dianæ iratæ Agamemnoni propter cervam sibi peculiarem ab illo caesam. Cic. 3. offic. Quid Agamemnon ? cum devovisset Dianæ, quod in suo regno pulcherrimum esset natum, eo anno, immolavit Iphigeniam. Lucret. 1. lib. 13. *Aulide quo pacto Triviai virginis iram, &c.* 9 Lib. 13. vers. 187. *Atque in vege patre tamē est.* r Cervam suppositam, avectamque Iphigeniam in Tauricam scribit etiam Euripides in Aulide, & no-ster 4. eleg. 4. lib. Tristium. quod tamen negant Pindarus, Pausanias, alii, immo-
lataque asserunt ex more Scythicæ Dianæ, cui litatum victimis humanis. Ex SS. historiis adumbratum voluit alii. Iephtes sc. ex voto temerario immolantis filiam: aut Abrahami, cui filium immolaturus, pro filio suppositus est hircus. f Conferatur descriptio Famae cum illa Virgilii 4. Aeneid. vers. 173. & aliorum, quos citat Index noster Poeticus, tit. Fama, & Cl. Fr. Baconi, Soro Gigantium sive Fama, lib. de Sapientia veterum. 2 Lib. vers. 132. Fama loquax: qua veris addere falsa Gaudes, & è minimo sua per mendaciam crescit.

Fit lapis: & servat serpentis imagine saxum.
n Permanet Aoniis Nereus violentus in undis,
Bellaque non transfert. Et sicut, qui parcere Trojae 25
Neptunum credant, o quia mœnia fecerat urbis;
At non Thestorides: neque enim nescitve, tacetve
Sanguine virgineo placandam virginis iram
Esse p Dea: Postquam pietatem publica causa,
q Rexq; patrem vicit, castumq; datura cruorem 30
Flentibus ante aram stetit Iphigenia ministris,
Victa Dea est: nubemque oculis objecit. & inter
Officium turbamque sacri, vocesque precantum,
r Supposita fertur mutasse Mycenida cervam.
Ergo ubi, qua decuit, lenita est cade Diana, 35
Et pariter Phœbes, pariter maris ira recessit:
Accipiunt ventos a tergo mille carina,
Multaque perpeffa Phrygia potiuntur arena.
f Orbe locus medio est inter terrasque, fretumque,
Cœlestesque plagas, triplicis confinia mundi, 40
Vnde quod est usquam, quamvis regionibus absit,
Inspicitur, penetratque cavas vox omnis ad aures:
Fama tenet, summaque domum sibi legit in arce,
Innumerosque aditus, ac mille foramina tectis
Addidit, & nullis inclusit limina portis, 45
Noctē, dieque patet, tota est ex ære sonanti,
Tota fremit, vocesque refert, iteratque quod audit.
Nulla quies intus, nullaque silentia parte;
Nec tamen est clamor, sed parva murmura vocis:
Qualia de pelagi (si quis procul audiat) undis 50
Esse solent; qualemve sonum, cum Iuppiter atras
Increpuit nubes, extrema tonitrua reddunt.
Atria turba tenet: veniunt leve vulgus, euntque;
r Mistaque cum veris passim commenta vagantur
Millia rumorum; confusaque verba volutant. 55
E quibus hi vacuas implent sermonibus aures,
Hi narrata ferunt alio: mensuraque ficti
Crescit, & auditis aliquid novus adjicit autor.

Illic

*Illic Credulitas, illic temerarius Error,
Vanæque Latitæ est, consternatique Timores,
Seditioque recens, dubioque autore Sufurri.
Ipsa quid in cælo rerum, pelagoque geratur
Et tellure videt: totumque inquirat in orbem.*

60 u Famigationis hlios cœcipetas forentes belle depingit Megarouides in Plauti Tri-

nummo; Sciunt id, quod in aurem Rex Regina dixerit. Sciunt, quod Iuno fabulata est cum Iove. Sciunt Quæ neque futura, neque facta sunt: tamen illi sciunt, &c. Illam famiger. laudat more suo Iuven. 6. Sat. Hec eadem novit, quid cæto fiat in orbe; Quid Sceres, quid Thraces agant, &c.

Cycni & Achillis certamen, & Cycnus in avem.

FABVLA 3.

Fecerat hæc notum, Grajas cum milite forti
Adventare rates: neque inexpectatus in armis
Hostis adest, prohibentq; aditus, litusq; tuentur 66
Troës, & ² Hectorea primus y fataliter hasta
Protesilæ cadis, commissaque prælia magno
Stant Danaï: fortesq; anima, nec cognitus Hector,
Nec Phryges exiguo, quid Achaïca dextera possit,
Sanguine senserunt; & jam Sigæa rubebant 71
Litora, jam letho proles Neptunia Cycnus
Mille viros dederat, jam ² curru instabat Achilles,
Totaque ² Peliaca sternebat cuspide ictu
Agmina, perq; acies aut Cycni aut Hectora quærens,
Congreditur Cycno. Decimum dilatus in annum 76
Hector erat. Tum colla jugo canentia pressos
Exhortatus equos, currum direxit in hostem,
Concutiensque suis vibrantia tela lacertis,
Quisquis es, o juvenis, dixit, b Solamen habeto 80
Mortis, ab Emonio quod sis jugulatus Achille.
Hactenus Eacides. Vocem gravis hasta secuta est:
Sed quavisquam certa nullus fuit error in hasta,
Nil tamen emissi profecit acuminis ferri.
Vix hebeti pectus tantummodo contudit ictu, 85
Nate dea, (nam te fama prænovimus) inquit
Ille, Quid a nobis vulnus miraris abesse?
(Mirabatur enim) non hæc, quam cernis, c equinus

x AM. 3. adu, y diu ptoedv up' Exloe, kē te dædñis H òc Προσιόηα @. Calaber. v. l. Alii tamen Aneæ, alii Achate manū cecidisse eum autumant. y Oraculi præmonitu, occubiturum illum qui primus de Græcis in litus Trojanum exfenderet, Sors quoque nescio quem feto designat, &c. epit. Laodamiæ. Ausonius in Epitaphiis Heroum, omen a nomine sumit. Fatale adscriptum nomen mihi Protesilaos, &c. Quod tamen illi

postea inditum, cum prius Iolaus dictus fuerit. x Ab illo Virgiliano 1. Æn. m. staveri curru cistatus Achilles, inspidum enim est quod vulgo legebatur, jam curru stabat Achilles, vel, curru stabat Achilla. a Confecta ex arbore in monte Pelio cæsa. Sic & Argo, Peltas arbor dicta. b Vide 191. v. 15. c Galearum cristas insignibant heroes iulis equinis. Hinc Homero ἰπποδύκτη κύρυς. ἀφ' ὅσων ἰπποδύκτων ἰπποδύκτων. ἄνθ' ἰπποδύκτων. Virg. Æn. 10. κρηταίης λυβύης equina.

Fulva

d Me vel nudum & inermē nullo vulnere poteris distringere.

e Sed Neptuno, cui famulatur Nereus matris tuæ pater. f Decimo tergore.

erat ergo clypeus decemplex. g Ita emendare ausus sum, Mss. meorum, qui disertim ita habeat, autoritate. ur & Planudis, qui verit. ἐπι-

συναξὶς ἢ τῦρο ὁ ἦχος Ἀχιλλεύς. nec non Mariangeli. edigi habent Excipit hoc heros. h Arinīs nudatum.

i Pallas, id est, effigies hominum rubris iuducas vestibus quas stramento aut fœno farciebant, tauris in arena obiectare soliti sunt, quo eos ad pugnam irritare voluerunt. Senec. 3. l. de Ira.

Taurum color ubi iuducas excitat. Plutarch. in Connub. monitis. Οἱ προτιότες ἐλίφασιν ἰοθῆσσι λαμπρὸν ἢ λαμπρῶν, ἃδὲ φωνικίδας ἐὶ τῶν τοῖς διαγυγίνῃ ἢ ὑπὲρ τῶν χρομάτων τῶν μάλιστα τὰ ζωα. k Lyraellus erat uirb Troadis, patria Hippozamitæ Briseidos. l Thebas in Cilicia, ubi regnavit Eteion Andromaches pater. Ὀρχομενὸς ἐς Θήβην ἰσθμὸν πόλιν Ἡερίωνος τὴν δὲ διαπράδομεν, Iliad. 1. m

Vulnus & auxilium. Thelephus rex Mysiæ tranfitu prohibeturus Græcos ad Trojam proficiscentes ab Achille vulneratus est. vulnus ubi putrescebat, oraculo consulto responsum tulit, quærendum esse remedium ab eadem hasta. conciliatus ergo Achilli, a rugine cuspidis sanatus est. Sunt qui ad Achilleum usque autorem, aut etiam Chironem, à quo Medicinam edoctus est, referant unguentum armarium seu Magneticum. De ὀπλιστικῆς. videantur Paracelsus. Bapt. Peras, Grollius, Goclenius, Robertus de Fluctibus, alii.

Vel cum purpureus populari cede Cæcus Fluxit, m opusque mea bis sensit Telephus hasta.

Hic quoque tot casus, quorum per litus acervos Et fecit, & video, valuit mea dextra, valetque.

Dixit: & ante altis veluti mala crederet, hastam Misit in adversum Lycia de plebe Menæten, 116

Loricamque simul, subiectaque pectora rupit. Quo plangente gravem moribundo pectore terram, Extrahit illud idem calido de vulnere telum, Atq; ait. Hac manus est, hac qua modo vicimus, hasta:

Fulva júbis cassis, nec onus cava parma sinistra
Auxilio mihi sicut: decor est quasitus ab istu. 90
Mars quoque ob hoc capere arma solet. Removebitur omne

Tegminis officium, d tamen indistrictus abibo.
Est aliquid, Non esse satum Nereide, e sed qui
Nereaque, & natus & totum temperat aquor.

Dixit: & hasurum clypei curvamine telum 95
Misit in Eaciden, quod & ar, & proxima rupit
Terga novena boum, f decimo tamen orbe moratu est.

Excudit hoc heros, rursusque trementia forti
Tela manu torfit: Rursus sine vulnere corpus
Sincerumque fuit. Nec tertia cuspi, h apertum, 100

Et se præbentem valuit distringere Cycnum.
Haud secus exarsit quam circo taurus aperto,
Cum sua terribili petit irritamina cornu

i Phœniceas vestes, elusaque vulnera sentit.
Non tamen exciderit ferrum considerat hasta. 105
Harebat ligno: Manus est mea debilis ergo?

Quasque, ait, ante habuit vires, effudit in uno?
Nam certe valuit: vel cum k Lyrnessia primùm
Mœnia dejecit; vel cum Tenedonque, suoque

l Ectioneas implevi sanguine Thebas; 110
Vel cum purpureus populari cede Cæcus
Fluxit, m opusque mea bis sensit Telephus hasta.

Hic quoque tot casus, quorum per litus acervos
Et fecit, & video, valuit mea dextra, valetque.

Dixit: & ante altis veluti mala crederet, hastam
Misit in adversum Lycia de plebe Menæten, 116

Loricamque simul, subiectaque pectora rupit.
Quo plangente gravem moribundo pectore terram,
Extrahit illud idem calido de vulnere telum,

Atq; ait. Hac manus est, hac qua modo vicimus, hasta:

Taurum color ubi iuducas excitat. Plutarch. in Connub. monitis. Οἱ προτιότες ἐλίφασιν ἰοθῆσσι λαμπρὸν ἢ λαμπρῶν, ἃδὲ φωνικίδας ἐὶ τῶν τοῖς διαγυγίνῃ ἢ ὑπὲρ τῶν χρομάτων τῶν μάλιστα τὰ ζωα. k Lyraellus erat uirb Troadis, patria Hippozamitæ Briseidos. l Thebas in Cilicia, ubi regnavit Eteion Andromaches pater. Ὀρχομενὸς ἐς Θήβην ἰσθμὸν πόλιν Ἡερίωνος τὴν δὲ διαπράδομεν, Iliad. 1. m

Vtar in hoc iisdem; sit in hoc precor exitus idem. 121
 Sic fatur, Cycnumque petit: nec si axinus errat,
 Inque humero sonuit non evitata sinistro.
 Inde velut muro solidaque à caute, repulsa est:
 Qua tamen ictus erat, signatur sanguine Cycnum
 Viderat, & frustra fuerat gavissus Achilles: 126
 Vulnus erat nullum; sanguis fuit ille Menæta.
 Tum vero praeceps curru fremebundus ab alto
 Desilit, & nitido securum comminus hostem
 Ense petens, parmam gladio, galeamque cavari 130
 Cernit, & in duro lædi quoque corpore ferrum.
 Haud tulit ulterius: gladioque adversa reducto
 Ter quater ora viri capulo & cava tempora pulsat,
 Cedentemque sequens instat, turbatque, ruitque,
 Attonitoq; negat requiem. Pavor occupat illum, 135
 Ante oculosque natant tenebra, retroque ferenti
 Aversos passus, medio lapis obstitit arvo:
 Quem super impulsus resupino corpore Cycnum
 Vi multa vertit, terraeque affixit Achilles.
 Tum clypeo, gembusq; premens praecordia duris, 140
 Vincla trahit gales, qua presso subdita monto
 Elidunt fauces, & respiramen, iterque
 Eripiunt anima. Victum spoliare parabat:
 Arma relicta videt, corpus Deus aquoris albam
 Contulit in volucrem, cuius modo nomen habebat. 145

n Retundi.
 o Hinc illa
 Lycophroni,
 τὸν ἐξήθη
 τὸν ἐξήθη
 δὲ; ἰσχυρῶς
 μὴδῶ, vide-
 tur jure re-
 fellere Is.
 Tzetzes.
 Φιλοῦς δ' ἰσχυ-
 ρῶς μὴδῶ, &c.
 Fallitur, in-
 quit, Lyco-
 phron; neque
 enim humeris
 sed capite, ab
 Achille, pul-
 sato interlit
 Cycnus. erat
 enim toto
 corpore in-
 vulnerabilis,
 excepto ca-
 pite. Aliter
 Hesiodus in
 Clypeo. Ne-
 que de suo
 interea, qui
 etiam apud
 veteres in usū
 fuisse autu-
 ment amuleta
 & carmina,

quibus praemuniti, neque comminus, punctim aut caesim vulnerari possunt.
 * Al. affixit.

Cæneus in virum invulnerabilem, & deinde in volucrem.
 Lapitharum cum Centauris pugna. F A B. 4. & 5.

Hic labor, hac requiem multorum pugna dierum
 Attulit: & positis pars utraq; substitit armis.
 Dumque vigil Phrygios servat custodia muros,
 Et vigil Argolicas servat custodia fossas:
 Festa dies aderat, qua Cyeni victor Achilles 150
 P Pallada mactata placabat sanguine vacca.
 Cujus ut imposuit & profecta calentibus aris,
 Et Diis acceptus penetravit in athera nidor:

p Mactatur
 vacca Miner-
 vae; Aipeal
 vitulus; ius-
 tino tibi, sum-
 me Deorum.
 l. 4. v. 755.
 idem Auso-
 nius epigr. 64.
 9. Carnes ho-

stiarum quas profecabant. id est, primum secabant Diisque adolebant. Par-
 tem, inquit Turneb. l. 15. c. 7. Diis adolebant; partem sacerdotibus dabant;
 partem sibi apponebant. Cujus commentu rationem ex hoc Ovidii loco vi-
 detur sumphile.

Sæta

Heroicis temporibus elixa carne vesci non solum Servius adnotat ad 1. Æn. vide & Athenæum l. 1. c. 8.

Lepidissimum, inquit Plutarchus, est illud convivium, in quod non intrat tibiæ. Quibus de rebus in convivio dissendendum sit, docet A. Gellius 13. l. 11. c. & Macrobr. 7. l. Saturn. 1. c. hic dicitur de virtute bellica & pugnis.

Argos, Ætolia, impenetrabilis, invulnerabilis. Palaephato l. 1. Apollonio 1. Argonaut. 63. v. Æργός, ἄκαυτος. Perrhæbi, pop. Thessaliæ, qui à Lapithis devicti in montana confugerunt ad Olympum & Tempe sita.

Homer. 2. Il. Περρῆες ἄκαυτοι τὸ Περρῆες ἄκαυτοι versu sc. gratia cum Straboni l. 9. passim sint ἄκαυτοι. Lycophroni Περρῆες ἄκαυτοι 7. v. c. Perrhæbi tremere cacumina Pinû. non itaque necessaria erit hic Enallage interpretum, Perrhabum poni pro Perrhæbiis. x Hinc Eustathium, Servium, alios falli liquet, qui nonagenarium tantum faciunt Nestora; seculum 30. annis terminantes, neque iam tantum mira foret illa vitæ longinquitas, si conferatur (ut primæ ætatis mortales taceam quorum meminit Sacra pagina) cum ea que à Plinio receperetur. 7. l. 43. c. quin & hodie Anu. Dom. 1635. Londini videntur in ædibus Arundelianis ex agro Salopienû accitus quidam Thomas Pat

Sacra tulere suam, pars est data cætera mensis.
 Discubere toris proceres: & corpora r̄ tosta 155
 Carne replent, vinoque levant curasque, sitimque.
 Non illos cithara, non illos carmina vocum,
 Longaque multifori delectat tibia buxi:
 Sed noctem sermone trahunt: virtusque loquendi
 Materia est. Pugnas referunt hostisque suasq̄, 160
 Inque vices adita atque exhausta pericula sæpe
 Commemorare juvat: Quid enim loqueretur Achilleus
 Aut quid apud magnis potius loquerentur Achilleis
 Proxima præcipue domito victoria Cycno
 In sermone fuit. Visum mirabile cunctis, 165
 Quod juvenis corpus nullo penetrabile telo,
 Invictumque à vulnere erat, ferrumque terebat;
 Hoc ipse Laocides, hoc mirabantur Achivi:
 Cum sic Nestor ait, Vestro fuit unicus avo
 Contemptor ferri, nullogue r̄ forabilis ictu 170
 Cycnus; at ipse olim parentem vulnere mille
 Corpore non laeso Perrhabum Cænea vidi,
 Cænea Perrhabum, qui factis inclytus Othryæ
 Incoluit; quoque id mirum magis esset in illo.
 Fæmina natus erat. Monstri novitate moventur, 175
 Quisquis adest, narretque rogant: quos inter Achilleus
 Dic age (nam cunctis eadem est audire voluntas)
 O facunde senex, avi prudentia nostri,
 Quis fuerit Cæneus, cur in contraria versus,
 Qua tibi militia, cujus certamine pugna 180
 Cognitus, à quo sit victus, si victus ab ullo est.
 Tum senior, Quamvis obstet mihi tarda vetustas,
 Multaque me fugiant primis spectata sub annis:
 Plura tamen memini; nec, que magis hæreat, ulla
 Pectore res nostro est, inter bellique domusque 185
 Acta tot. Ac, si quem potuit spatiosa senectus
 Spectatorem operum multorum reddere: Vixi
 x Annos bis centum, nunc tertia vivitur ætas.

Clara decore fuit proles & Elatœia Cœnis 189

Theſſalidum virgo pulcherrima, perque propinquas,

Perque tuas urbes (tibi enim populans Achille)

Multorum frustra votis optata procorum.

Tentasset Peleus thalamos quoque forsitan illos :

Sed jam aut contigerant illi connubia matris,

Aut fuerant promissa tua ; nec Cœnis in ullos 195

Denupsit thalamos, secretaque litora carpens

Æquores vim passa Dei est. Ita fama ferebat ,

Vique nova Veneris Neptunus gaudia sensit,

Sint tua vota licet , dixit , secuta repulsa ,

Elige quid voveas : eadem quoq; fama ferebat. 200

Magnum , Cœnis ait , facit hæc injuria votum,

Tale pati jam posse nihil, Da famina ne sim,

Omnia præstiteris. Graviore novissima dixit

Verba sono , poteratque viri vox illa videri,

Sicut erat : nam jam voto Deus æquoris astiti 205

Annuerat , dederatque super , ne saucius ullis

Vulneribus fieri , ferove occumbere posset.

Munere latus abit , studiisque virilibus ævum

Exigit a Atracides , Peneiaque arva pererrat.

Duxerat b Hippodamen c audaci Ixione natus : 210

d Nubigenasque feros , positis ex ordine mensis ,

Arboribus lecto discumbere jusserat antro.

Æmonii proceres aderant ; aderamus & ipsi :

Festaque confusa resonabat regia turba. 214

Ecce ! Canum e Hymenæon, & f ignibus atria fumant :

annum ætatis
ageus centesi-
mum quin-
quagesimum
secundum.

Navius por-
to apud A.
Gellium l. 9.

c. 7. vocat
eum Triſeſiſe-
nem. seculum
autem Scal.

2. lib. de e-
mendatione
temporum

definit annis
110. lustris
nempe 22.

quos tamen
numero ro-
tundato re-
centeri, cen-

teno, ait. se-
culum tamen
à nonnullis

pro tempore
vitæ hominis,
quæ plerum-
que est 79.

annorum,
usurpari ait.

Tot d. h. d. d. d.
m. v. v. v. v. v.
e. g. m. v. d. d. d.

et sc. c.
Pylo ab Her-
cule expu-

gnata & Neleo cum filiis undecim interfectis, Nestori, qui apud Gerenios a-

lebarur, superstii fugunt poëtæ adjectos annos fratribus ademptos. vide, &

Phleg. Trallianum *μειζυποβίαν*, & Eusebium de præp. Evangel. lib. 9. c. 13.

y Elati Lapitharum regis filia. z Illata mihi contra virginittatis perpetue

votum & iustitium meum injuria hæc immensa, me etiam voti à te mihi in-

dulti immodicam facit. Ne itaque ultra cogar contumeliam pati, da ut è sexu

sequi & imbelli migrem in masculum & fortem. a Cœneus Theſſalus. est

enim Atrax urbs Theſſaliæ apud Peneum fl. b Ichomachen, nominat Propertius

lib. 2. el. 2. Deidamiam, Theseus in Plutarcho. c Junonem de adulterio

interpellare auso. d Nube pro Junone à Iove supposita genitos. fabulam

exponit Palaephatus lib. 1. de incolis montani pagi, cui nomen Nephelæ,

qui equos primi domuerunt, iidem equis veñti tauros cestro in furore exa-

gitatos & Theſſaliæ culta, sata, & pecora infestantes, ab Ixione præmio in-

vitati juteremerunt. unde & nomen *ἄγρο τῶν ἀνθρώπων ταύρων*. Sed neque Cœ-

neus fuerunt, neque, &c. Lucretius lib. 5. z Nuptiale carmen. de Hy-

menæo vide quæ nos ad Senecam. Theb. vers. 262. & Medæe vers. 67. f Nu-

ptiis non faces modo, sed & aræ, & sacra adhibita, Diique advocati.

Cræta

g Ex formula
sponfos salu-
t antium.

Feliciter. Quod
tamen omen
propemodum
inominatum
irritumque
fecerat Cen-
taurorum vis
nupte, matro-
nis, virgini-
bus per vi-
num illata.

* Eupollion
Hom. Odyss.
21. & Pausa-
niae in Eliacis
prioribus.

h Eupollion
καὶ τῶν ἑβριῶν
δὲ τῶν πρῶτων.

Verum hic
emphatice,
me, qui ami-
cus. i. e. alter
ego, dimi-
dium animae
divisae in
duobus cor-
poribus.

i Craterem
hunc Hylæo
dat Virgilius
2. Georg.

Et magno Hy-
læon Lapithis
cratere niman-
tem. Martia-
lis Rhæto,
Hoc cratere se-
vor commisit
prælia Rhæto,
cum Lapithis.
l. 8. epigr. 6.
Hoc telo Per-
seus Erithum
sternit l. 5.

vers. 81. k Vide quæ ad v. 40. l. 5. l Centauri bifformes. modo ad v. 21.
m Natiis usura lactis scypho pugnant. Hor. Od. 27. l. 1. Crateres mensæ; velant
Flaccus l. 1. vide quæ ad 52. v. l. 5. furor arma ministrat. Æneid. 1. n Funale
(describente Isidoro l. 20. c. 10.) erant candelabra extantes stimulos habentia
quibus funiculi cera vel hujusmodi alimento luminis oblii figebantur. Vnde
conjicio fuisse hoc funale lychinuchum trabalem, de fornicato laqueari & ca-
mera coeli cavum referentem pendente, lampadibus aut lucernis stellatum. Vnde
l. 1. Æn. 730. v. dependens lychni laquearibus aureis incens, & nobis flammas
nathar vincunt. Petron. lucerna bilychni de camera pendebat.

Cintraq, adest virgo matrum nuruumq, cateruâ, 216

Prægnis faciem. & Felicem diximus illa

Conjuge Pirithoum, quod pene sefellimus omen.

Nam tibi savorum savissime Centaurorum

Euryte, quam vino pectus, tam virgine visa 220

Ardet: & Ebrietas geminata a libidine regnat.

Protinus eversa turbant convivia mensæ,

Raptaturque comis per vim nova nupta prehensis.

Eurytus Hippodamen; alii, quam quisque probabat

Aut poterat, rapiunt: captaq, erat urbis imago.

Fæmineo clamore sonat domus. Ocyus omnes 226

Surgimus: & primus, Quæ te vecordia, Theseus,

Euryte pulsat, ait, qui h me vivente lacessas

Pirithoum? violæque duos ignarus in uno?

Neve ea magnanimus frustra memoraverit heros, 230

Summovet instantes, raptamque furentibus aufert.

Ille nihil contra; neque enim defendere verbis

Talia facta potest: sed vindicis ora protervis

Insequitur manibus, generosaque pectora pulsat.

Forte fuit juxta signis extantibus asper 235

Antiquus i crater, quem vastum vastior ipse

Sustulit Ægides, adversaque misit in ora.

Sanguinis ille globor pariter, cerebrumque, merumque

Vulnere & ore vomens, madida resupinus arena

k Calcitrat: ardescunt germani cade l bimembres, 240

Certatimque omnes uno ore arma arma loquuntur.

Vina dabant animos: & prima pocula pugna

Missa volant, fragilesque cadi, curvique lebetes,

m Res epulis quondam, tum bello & cadibus apta.

Primus Ophionides Amycus penetrâlia donis 245

Haud timuit spoliare sus: & primus ab ade

n Lampadibus densum rapuit funale coruscis,

Elatumque alte, velut qui candida tauri

Rumpere sacrificia molitur colla securi,

Illisit fronti Lapithæ Celadontis, & ossa 250

Non cognoscendo confusa reliquit in ore.

Exluere oculi, disjectisque ossibus oris
Acta retro naris, medioque est fixa palato.

Hunc pede convulso mensa Pellus acerna
Stravit humi Pelates, dejecto in pectora mento, 255

Cumque atro o mistos spumantem sanguine dentes,
Vulnere Tartareas geminato misit ad umbras.

Proximus ut steterat, spectans p altaria vultu
Fumida terribili, Cur non, ait, utimur istis?

Cumque suis Gryneus immanem sustulit aram 260

Ignibus, & medium Lapitharum jecit in agmen,
Oppressitque duos, Brotean & Orion: Oris

Mater erat Mycale, & quam deduxisse canendo
Sape reluctantis constabat cornua Luna.

Non impune feres, teli modo copia detur, 265

Dixerat Exadius: telique habet instar, in alta
& Qua fuerant pinu, votivi cornua cervi.

Figitur hinc duplici Gryneus in lumina ramo,
Eruiturque oculos: quorum pars cornibus hæret,

Pars fluit in barbam, concretaque sanguine pendet.
Ecce! Rapit mediis flagrantem Rhætus ab aris 271

Primitivum torrem, dextraque a parte Charaxi
Tempora perfringit fulvo protecta capillo.

Correpti rapida, veluti seges arida, flamma
Arserunt crines, & vulnere sanguis inustus 275

Terribilem stridore sonum dedit: ut dare ferrum
Igne rubens plerumque solet, quod forcipe curva

Cum sabet eduxit, lacubus demittit; at illud
Stridet, & in tepida submersum sibilat unda.

Saucius hirsutis avidum de crinibus ignem 280

Excudit, inque humeros limen tellure revulsam
Tollit, onus plaustris: & quod ne permittat in hostem,

Ipsa facit gravitas; socium quoque saxea moles
Oppressit spatio stantem propiore Cometen.

Gaudia nec retinet Rhætus: Sic comprecor, inquit,
Cætera sit fortis castrorum turba tuorum, 286

Semicremoque novat repetitum stipite vulnus
Terque quaterque: gravi juncturas verticis ictu

o Virgilius
dixerat,

crassimque
cruorem Ore

rejecit, &
mistisq; in

sanguine den-
tes. Æneid. 5.

p In nuptiis
armis & ructæ

& læta vi-
ctimam &
thuris, Dii

advocati
sunt, uti di-
ctum ad lo-
cum huic

germanum
l. 5. in nuptiis
Persei &

Andromedæ.
nisi post alta-
ria Phineus

isset. v. 36.
& Lunam de-
ficientem cre-
debat olim

vulgus e cæ-
lo devocari
caminibus

magicis.
vide quæ
ad vers. 333.

l. 4. & Virg.
8. eclog.

Camina vel
cælo possunt
deducere hu-
nam.

Thessa-
lia autem ve-
nificiis infam-
is erat.

v Ecloga 7.
Virg. Dianæ
vovet ramosa

Mycon viva-
cua cornua cer-
vi. cornibus

itaque pinu,
in qua fige-
bantur votiva

Dianæ, di-

reptis subitorum vice armorum utitur Exadius. f Qui maximus erat & prima
mæ magnitudinis. ita l. 12. Æn. ambustum torrem Chorinæ ab ara Corripit, &
veniens Ebuso, plagamque ferentis Occupat os flammæ: illi ingens barba ralixit.
Quod ne valeres, quo destinarat, projicere, retardat ipsa molis gravitas.

Rupis

u Pressa de-
scenderunt.
x Dryantis
hujus, ut &
Exadii, de
quo modo
265.v. Caneis
& aliorum
meminit ipse
Nestor 11. a.
Hom. Odyss.
πω τοις ἰδού
ἀνδρῶν, ἄδῃ
ἰδούσιν. Oloy
Πηλεΐδου τῆ
Δρόμω τῆ
πρωτοῦ Λαῶν,
Καὶ ἴκα ἔ'
Ἐξάδου τῆ,
&c.

γ Σιπυθίου
αἰνῶ ἀγῖου,
σὺδibusque pra-
ustu. 7. An.
& 11. An.
Σιπυθίου fer-
ruis, σὺδibus-
que inicitur
obusiu.
z Periturus
Herculis sa-
gitta, ubi
Deianiram
aliquando
trahens, de-
positum fal-
lere paraver-
ris. lib. 5.
v. 127.

a Alium
hunc esse à
Cæneo pri-
maria hujus
fabulæ perso-
na, numerus
syllabarum,
& penultima
longa, & vul-
nus instructum
arguunt. Mss.
aliquot ha-
beant *Cæneus*.

b Allusum voluit ad Pomponium quendam vulnus in ore multoties jactum, monitumque Cæsaris dictorio ne posthac fugiens respiceret. Quintil. 6. c. 3. Necnon alium ab Augusto simili notatum scommate. Macrob. Saturn. 1. 2. c. 4. c Naugerti editio & Mss. *Aphidas*. d lu Olla moue nutritæ, etiam captæ. e *linc Stygii ebrius hausit aquas*.

Rupit, & in liquido u sederunt ossa cerebro.
Victor ad Evagrum. Coritumque, z Dryantaque
transit: 290

E quibus ut prima tectus lanugine malas
Procubuit Coritus, Pueri que gloria fuso
Parta tibi est? Evagrus ait: Nec dicere Rhætu
Plura sinit: rutilasque ferox in aperta loquenti
Condidit ora viri, perque os in pectora flammæ. 291

Te quoque save Drya, circum caput igne rotato,
Insequitur: sed non in te quoque constitit idem
Exius. Assidue successu cadis evantem,
Qua juncta est humero cervix, y sude figis obusta.
Ingemuit, duroque sedem vix osse revelit 300

Rhætu: & ipse suo madefactus sanguine fugit.
Fugit & Orneus, Lycidasque, & saucius armo
Dexteriore Medon, & cum Pisenore Caumas,
Quique pedum nuper certamine vicerat omnes
Mermeros, accepto tum vulnere tardius ibat, 301

Et Pholus, & Menelaus, & Abas predator aprorum
Quique suis frustra bellum dissuaserat augur
Astylos: ille etiam metuenti vulnere Nesso,
Ne fuge, ad Herculeos, inquit, z servaberis arcu
Ac non Eurynomos, Lycidas, & Araus, & Imbro

Effugere necem, quas omnes dextra Dryantis
Perculit adversos. Adversum tu quoque, quam
Terga fuga dederas, vulnus, z Canee, tulisti:
b Nam grave, respiciens, inter duo lumina ferru

Qua naris fronti committitur, accipis. ma. 302
In tanto fremitu cunctis sine fine jacebat
Sopitus venis, & mexperrectus c Aphyphas,
Laugentique manu carchesia mista tenebat,
Fusus in d Ossa villosis pellibus urfa.

Quem procul ut vidit frustra nulla arma moventem
Inferit amento digitor, miscendaque, dixit,
c Cum Styge vna bibes, Phorbas. Nec plura locutus
In juvenem torsit jaculum: ferrataque collo
Fraximus, ut casu jacuit resupinus, adacta est.
Mors caruit sensu: plenoque e gutture fluxit 303

Inque toros, inque ipsa niger ^f carchesia sanguis.
 Vidi ego Petraum conantem evellere terra
 Glandiferam quercum: quā dum complexibus ambit
 Et quatit huc, illuc, labefactaque robora pulsat,
 Lancea Pirithoi costis immissa Petrai 330
 Pectora cum duro luctantia robore fixit.
 Pirithoi cecidisse Lycum virtute ferebant;
 Pirithoi virtute Chromin: sed uterque minorem
 Victori titulum, quam Dictys, Helopsque dederunt.
 Fixus Helops jaculo est, quod tempora pervia fecit,
 Et missum a dextra lavam penetravit ad aurem:
 Dictys ab ancipiti delapsus acumine montis, 337
 Dum fugit instantem trepidans Ixione natum,
 Cecidit in praeceps, & pondere corporis ornum
 Ingentem fregit, suaque & induit ilia fracta. 340
 Vitor adest Phareus, saxumque è monte revulsum
 Mittere conatur: mittentem stipite querno
 Occupat Aegides, cubitique ingentia fregit
 Ossa, nec ulterius dare corpus inutile leitho
 Aut vacat, aut curat, tergoque Bianoris alti 345
 Insilit, haud solito quenuquam portare nisi ipsum,
 Opposuitque genu costis, prensamque sinistra
 Caesariem retinens, vultum, minitantiāque ora
 Robore nodoso, praduraque tempora fregit.
 Robore i Nedyimum, jaculatoremque Lycespen 350
 Sternit, & immissa protectum pectora barba
 Hippason, & summis extantem Riphea sylvis,
 Thereaque Aemonis qui prensos montibus ursos
 Ferre domum urvos indignantesque solebat.
 Haud tulit utentem pugna successibus ultra 355
 Thesea Demoleon, solidoque revellere dumo
 Annosam pinum magno molimine tentat:
 Quod quia non potuit, praefractam misit in hostem.
 Sed procul a telo Theseus veniente recessit
 Palladii admonitu (credi sic ipse volebat) 360
 Non tamen arbor ^k iners cecidit: nam Crantoris alti

f If. Casaubonus carchesium ab Athenæo ex Callixeno descriptum, & à Macrobio versum, nec intellectum probe, ex verbis Graecis sanitati restituit. Carchesium, inquit, est poculum procerum & circa mediam partem compressum medio-criter, ansatum, ansis à summo ad infimum pertinentibus. Macrobius hoc poculi genus ut & cymbium aliaque à re navali ducta autumat. l. 5. Saturnaliorum c. 21. Casaub. à ^{κίρρο} Ioni-ce pro ^{κίρρο}, milium, cujus formam habuisse carchesia dicit. ad Athenæi l. 11. c. 7.

g Ventrem, omni, quam illapsu corporis sui fregerat, schidio confixit.

* Clava è robore nodoso. i Tumultuarias hujusmodi pugnas & caedes promiscuas habes apud Virg. 9. 10. 11. & 12. l. An. vide nostrum lib. 5. sub initio in nuptiis Persei & Andromedæ. adi etiam Indicem nostrum Poëticum tit. Pugna tumultuosa. Hujus meminit Homer. 1. & 2. l. Hesiodus in clypeo, Horat. Od. 18. l. 1. k Non incassum & sine ictu. namque Crantora percussit atque interemit, armigerum Pelei, quem ei Amyntor Dolopum rex Phoenicis pater ab eo victus, Peleo obfidem dederat,

I Nec validis
tantum lacer-
tis & cor-
poris viribus;
sed mentis
quoque,
id est, tan-
ta ira atque
indignatio-
ne, quan-
tam capere
valuit ani-
mus amicæ
animæ vin-
dex.

m. Peleum.
n. Equi &
hominis:
Centauri
scil. infra
vers. 478.

Qua vir e-
quo commis-
sus erat.

o Πείρηγος
Σήπυξ.

Strabol. 11.
cudones feri-
dos Silius
vocat galeas
hæcæ pelli-
bus tectas.

Virgil. 7.
Æneid. 688.
vers.

fultusque lu-
pi de pelle
galeos Tegmen
habens Cæpii.

vide quæ
nos ad Se-
necæ Hip-
polytum
v. 541.

p. Pycrum
Epirotarum
regem cor-
nua hircina
in galea ge-
stasse scribit
Plutarchus.

Non subscribo interpretibus qui Dorylam putant itidem cornu
bubula in galero gestasse: quia manu gerebat potius, uti cervi cornua Ex-
dius: vers. 267. supra. q. Siquidem formæ laus in Centauream cadat
tam, r. Summorum artificum operibus & statuis non multum inferiora.

Abscidit jugulo pectusque, humerumque sinistrum.
Armiger ille tui fuerat genitoris, Achille,
Quem Dolopum rector bello superatus Amyntor
Æacida dederat pacis pignusque fidemque. 365
Hunc procul ut sædo dejectum vulnere Peleus
Viderat, Inferias, juvenum gratissime Crantor,
Accipe, ait: validoque in Demoleonta lacerto
Fraxineam misit^l mentis quoque viribus hastam,
Qua laterum cratem perrupit, & ossibus hærens 370
Intremuit. Trahit ille manu sine cuspide lignum,
Id quod vix sequitur: cuspis pulmone retenta est.
Ipse dolor vires animo dabat. æger in hostem
Erigitur, pedibusque^m virum conculcat equinis.
Excipit ille ictus galea clypeoque sonantes, 375
Defensatque humeros, pratentaque sustinet arma,
Perque armos unoⁿ duo pectora perforat ictu:
Ante tamen letho dederat Phlegraon, & Hylen
Eminus; Iphinoum collato Marte Danique.
Additur his Dorylas, qui tempora tecta gerebat
o Pelle lupi, sævique vicem præstantia teli 381
p Cornua dura bouum multo rubefacta cruore.
Huc ego (nam vires animus dabat) Aspice, dixi,
Quantum concedant nostro tua cornua ferro,
Et jaculum torfi: quod cum vitare nequiret, 385
Opposuit dextram passura vulnera fronti.
Affixa est cum fronte manus; sit clamor: at illum
Hærentem Peleus, & acerbo vulnere victum
(Stabat enim propior) mediam ferit ense sub alvum.
Prosiluit, terraque ferox sua viscera traxit, 390
Traçtaque calcavit, calcataque rupit, & illis
Crura quoque impedit, & inani concidit alvo.
Nec te pugnantem tua, Cyllare, forma redemit.
q Si modo naturæ formam concedimus illi:
Barba erat incipiens, barba color aureus, aurea 395
Ex humeris medios coma dependebat in armos,
Gratus in ore vigor, cervix, humerique, manusque,
Pectoraque r artificum laudatis proxima signis,
Ex qua parte vir est; neque equi mendosa sub illo

Deteriorque viro *f*acies. Da colla, caputque, 400
Castore dignus erit: sic tergum sessile, sic sunt
Pectora celsa toris, totius pice nigrior atra,
Candida cauda tamen; color est quoque, cruribus albus.
Multa illum petiere sua de gente, sed una
Abstulit Hylonome: qua nulla decentior inter 405
Semiferas altis habitavit femina sylvis.
Hec & blanditiis, & amando, & amare fatendo
Cyllaron una tonet: cultus quoque quantus in illis
Esse potest membris, ut sit coma pectine levis,
Vt modo rore maris, modo se violave, rosave 410
Implicet, interdum canentia lilia gestet,
*Bisque die lapsis *x* Pagasæ vertice sylvæ*
Fontibus ora lavet, bus flumine corpora tingat,
Nec nisi qua deceant, electarumque ferarum
Aut humero, aut lateri pratendat vellera lavo! 415
Par amor est illis: errant in montibus una.
*Antra simul subeunt, & tum *y* Lapitheia tecta*
Intrabant pariter, pariter fera bella gerebant.
^a Autor in incerto est: jaculum de parte sinistra
Venit, & inferius, qua collo pectora subsunt, 420
Cyllare, te fixit: parvo cor vulnere lesit.
Corpore cum toto post tela educta refixit.
Protinus Hylonome morientes excipit artus,
Impositaque manu vulnus fovet, oraque ad ora
Admovet, atque ^a anima fugienti obsistere tentat.
Vt videt extinctum: dictis, qua clamor ad aures 426
Arcuit ire meas, telo quod inhaeserat illi
Incubuit, moriensque suum complexa maritum est.
^b Ante oculos stat & ille meos, qui sava leonum
Vinxerat inter se connexis vellera nodis 430
^c Phaeomes, hominemque simul protectus, equumque:
^d Codice qui misso, quem vix iuga bina moverent
Iuncta Phonoleniden summo de vertice fregit.
Fracta ^e volubilitas capitis latissima, perque os

f Forma, figura, species. *i* Alulsum ad Castoris equum cogominem, qui tamen alternis inseriebat fratribus Dioscoris, uti dictum ad 3. Georg. Virg. *Talis Amyclæi domitus Pellicis habentis Cyllarus.*
x Centaurea, biforini, semifera.

x Pagasæ vel Pagala, oppidum Thessaliæ in ora ad Pagasicum sinum Iolco proximum, cui *πυγών*, id est, tonitium copiam nomen indidisse volunt, repugnante tamen syllabæ quantitate. vide quæ ad 7. l. Mutam. 1. 2.

y Antrum arboribus tectum quo Pirithoi Lapitharum regis celebrata sunt nuptiæ. supra vers. 212.

z Ecce viro fridens alis

*dilatata sagitta est: Incertum qua pulsa manu, quo in hinc adacta, &c. Verg. Æn. 12. ^a Veteribus in more positum, ut parens, cognatus, aut amicorum intimorum quispiam expirantem deosculatus, extremum habitum & fugientem animam ore exciperet. uti dictum ad 7. lib. 170. vers. & ad 4. Æneid. Virg. ibi. *vulnera lymphis Abluam, & extremus si quis super balium eras, ut loquar.* Hic autem Hylonome animam Cyllari fugientem obstruere videtur & coercere ne effugiat. *b* Videtur & ille mihi ante oculos stare. subit mihi illius imago, quic *c* Exuviis illis leonem se totum tegens, qua homo fuerit, qua equus, *d* Arboris stipite, *e* Caput rotundum magnumque.*

f Sicut lac
coagulatum
per hircellam,
aut per cri-
bri foramina
transmissum
ferum aut li-
quor alius.

g Peleus.
h Πισυρόλο-
γία hac leni-
le quiddam
est, & ætati
nostræ (inquit
Cato Cice-
ronianus)
conceditur.

Videtur
ait, ut apud
Homerum sæ-
pissime Nes-
tor de virtu-
tibus suis
prædicet?
tertiã enim
jam ætatem
hominum
vixerat; nec
erat ei verend-
um, ne vera
de se prædi-
cans, uimis
videretur aut
infolens, ant
loquax, &c.
i Centauri.

Φῆρ @ λαιχί-
ωλ @ 2. Iliad.
k Puram è
corno hastam.
l Lapitha Pe-
lethronium
Thessaliæ
montem in-
colens. Fræna
Pelethronii La-
pithæ; γυροσque
dedere imposi-
ti dorso. 3.
Georg.

m Halta Ma-
cedonia. Q. Curtius l. 9. Macedo iusta arma sumpserat, areum clypeum, ha-
stam, quam sarissam vocant, læva tenens, dextra lanceam, &c. sed & ἰσθῆν
advertit in secunda syllaba. n Per contemptum & cum indignatione expro-
brat Cæneo sexum & concubium Neptuoi, de quo supra v. 195. vid. & Ant.
Liberalem fab. 17. & Phlegonta Trallianum de monstis sexuum. Remulus 9.
Æn. Virg. Q. vero Phrygiæ, neq; enim Phrygiæ. Homer. ll. 7. Ἀχαιῶν δὲ ἵπ' Ἀχαιῶν

Perque cavas nares, oculosq; auresq; cerebrum 435

Molle fluit; ^f veluti concretum vimine querno

Lac solet; utve liquor rari sub pondere cribri

Manat, & exprimitur per densa foramina succu.

Ast ego, dum parat hic armis nudare jacentem,

(Scit tuus hoc ^g genitor) gladium spoliantis in ima

Ilia demisi. Chthonius quoque, Teleboasque 441

Ense jacent nostro; rimum prior ille bifurcum

Gesserat, hic jaculum: jaculo mihi vulnera fecit;

Signa vides, apparet adhuc vetus inde cicatrix.

^h Tunc ego debueram capienda ad Pergama mitti;

Tunc poteram magni, si non superare, morari 446

Hæctoris arma meus: illo sed tempore nullus,

Aut puer Hæctor erat; Nunc me mea deficit atas.

Quid tibi victorem gemini Periphanta Pyreti,

Ampyca quid referam qui ⁱ quadrupedantis Oicli

Vixit in adverso ^k cornum sine cuspidè vultu? 451

Vehte ^l Pelethronius Macareus in pectus adactò

Stravit Erigdupum: memini & venabula condi

Inguine Nessèi manibus conjecta Cymeli.

Nec tu credideris tantum cecinisse futura 455

Ampyciden Mopsu. Mopso jaculante biformis

Occubuit frustra que loqui tentavit Odites,

Ad mentum lingua, mentoque ad guttura fixo.

Quinq; neci Caneus dederat, Stiphelumq;, Bromumq;.

Antimachumque, Helimumque, securiferumque.

Pyracmon: 460

Vulnera non memini; numerum, nomenque notavi.

Provolat Emathii spoliu armatus Alesi,

Quem dederat letho, membris & corpore Latreus

Maximus: huic atas inter juvenemque, senemque,

Vis juvenilis erat, variabant tempora cani. 465

Qui clypeo, gladioque ^m Macedoniaque sarissa

Conspicuis, faciemque obversus in agmen utrumque

Armaque concussit, certumque equitavit in orbem,

Verbaque tot sudit vacuas animosus in auras: 469

Et te, ⁿ Cani, seram? nam tu mihi sæmina semper,

Tu mihi Canis eris. Nec te natalis origo
 Commonuit, mentemque subit, quo pramia facta;
 Quaque viri falsam speciem mercede pararis?
 Quid sis nata vide, vel quid sis passa; ° columque.
 I, cape cum calathis, & stamma pollice torque: 475
 Bella relinque virus. Istanti talia Caneus
 Extentum cursu missa latus eruit hasta,
 Qua vir equo commissus erat. Fuit ille dolore,
 Nudaque P Phyllei juvenis ferit ora sarissa:
 Non secus hac resilit, quam tecti à culmine grando;
 Aut si quis parvo feriat cava tympana saxo.
 Comminus ag greditur, laterique recondere duro
 Luctatur gladium: gladio loca pervia non sunt.
 Haud tamen effugies: medio jugulaberis ense,
 Quandoquidem mucro est hebes, inquit; & in la-
 tus ensem

485

Obliquat, & longaque amplectitur ilia dextra.
 Plaga facit gemitus, ut corpore marmoris ictu,
 Fractaque dissiluit percussio lamina collo.
 Ut satis illas miranti prebuit artus,
 Nunc age, ait Caneus. Nostro tua corpora ferro. 490
 Tentemus: capuloque tenus demisit in armos
 Ensem fatisferum, & cacamque in viscera movit
 Versavitque manum, vulnusque in vulnere fecit.
 Ecce! ruunt vasto trepidi clamore bimembres,
 Telaq; in hunc omnes unum mittuntque, feruntque:
 Tela retusa cadunt; manet imperforatus ab omni 496
 Inque cruentatus Caneus Elateius ictu.
 Fecerat attonitor nova res. Heu dedecus ingens!
 Monychus exclamat, Populus superamur ab uno,
 Vixq; viro; ° quanquam ille vir est: nos segnibus actis
 Quod fuit ille, sumus. Quid membra immania profunt?
 Quid gemina vires? & quid fortissima rerum 502
 In nobis duplex natura animalia junxit?
 Nec nos x matre dea, nec nos Ixione natos
 Esse reor; qui tantus erat, Iunonis ut alta 505
 Spem caperet: nos semimari superamur ab hoste.

vulnus in vulnere fecit. f Tmesis. † Centaurum. μονένυξ, solidungu-
 lus. ° Qui tamen se virum approbat. Illa virago viri est. Nos vites anti-
 mosque viti gerimus muliebres. ex Ennio. x Iunone. ubi pro Iunone Ixi-
 oni supposita. ἐπὶ νεφέλῃ παραίχθητο, ψεύδι γλυκὺ μέδιππον αἰδέας ἀνήρ, &c.
 Pindar. Pyth. Od. 2. & supra v. 211.

ο Ἰξὸν ἐπιπέ-
 νουθὸς ἐὼν ἔν-
 τοοθὸς μελέ-
 Ἰρων. Αὐδρῶσ
 εἰ' ἡμετέρων
 πτεῖ πωλέμενα
 μελέεσσι.

Q. Calaber
 1. l. Cura iuli
 Divum effi-
 gies & templa
 tueri; Bella
 viri pacemque
 gerent, quos
 bella gerenda.
 Turnus s. Æ-
 neid. & Clau-
 dianus in Eu-
 tropium eun-
 nuchum.

Quid sic inopif-
 sine bellum in-
 tu? aut servie
 pententia Pal-
 lada campu?
 Tu potes alta-
 rius studiis ha-
 vere miserum;
 Tu telas, nam
 tela pati; tu
 stamina nosse.
 &c.

p Canej,
 Thessali. est
 enim Phyl-
 los opp. Thes-
 salia, Strabo-
 ni lib. 9.

q Extento
 brachio cæ-
 sim ferit, &
 obliquo ictu;
 non punctim,
 ut antea.
 r Gladium
 intra vul-
 nus, quem
 dum visce-
 ra rimando
 versaret,

y Cæneus, inquit Palæphatus, erat vir bello strenuus & pugnae sciens.

Is cum in multis variisque bellis versatus fuisset, neque vulneratus unquam, cum Lapithis aliquando pugnavit, à Centauris interceptus illorum multitudine obrutus est, cuius corpus ubi nullo vulnere confossum advertissent Centauri,

ab iis invulnerabilis existimatus est. *ἤ ἑλληνισμῶν. arboribus undatus. α Οἱ δὲ Ἰεπάλων ἐρμηνεύει Ὀδυσσεὺς ἰχθυοῦναι ποταμῶν ἐπιπύου, οὗτος δὲ τὸ ζῷον. ΑΜ. ἡ δὲ ῥησιμῶν, ἡκαμπελῶν ἰδιώτατο*

μῖοδι γαίης, Θειόμανθῶς ἑσπαρῆσι καὶ ἰσθμῶν Ἰλίουσσιν. Apollon. l. i. v. 61. b De terræ motu, vide quæ ad 299. v. l. 15. c Mopsus vates, Ampyci filius, ὅν περὶ πάλιν Ἀπὸ τῆς ἰδὲ ἑστῆς θροῦ ποταμῶν διακῶν. Apollon. Argon. l. i. v. 65. d Ex autoritate Mss. aliquot, Aldinaque editionis, præfertur hæc lectio illi vulgo receptæ. Quæ mihi tum præteritis fuerat conspecta, volucris, quorsum enim geminatur hic ἄνω & volucris? mox etiam dicit, sed avis nunc unica, Cæneus. e In pristinum rediisse sexum autumat Virg. 6. Æn. v. 448. & juvenis quondam, nunc femina, Cæneus, Rursus & in veterem sato revocata figuram. f Mopso ita vaticinante.

y Saxa, trabesque super, totosque involvite montes, Vivacemque animam missis elidite sylvis: Sylva premat fauces; & erit pro vulnere pondus. Dixit: & insani dejectam viribus Austri 510 Forte trabem nactus, validum coniecit in hostem. Exemplumque fuit: parvoque in tempore nudus Arboris Othrys erat, nec habebat Pelion umbras. a Obrutus immani cumulo sub pondere Cæneus Æstuat arboreo, coniectaque robora duris 515 Fert humeris: sed enim postquam super ora, caputq; Crevit onus, nec habet quas ducat spiritur auras, Desicit interdum; modo se super aëra frustra Tollere conatur, jactasque evolvere sylvas, Interdumq; movet, b veluti quam cernimus (ecce!) Ardua si terra quatitur motibus Ide. 521 Exitus in dubio est: alii sub inania corpus Tartara detrusum sylvarum mole ferebant. Abnuat c Ampycides, medioque ex aggere fulvis d Vidit avem pennis liquidas exire sub auras, 525 Quæ mihi tunc primū, tunc est conspecta supremum. Hanc ubi lustrantem leni sua castra volatu Mopsus, & ingenti circum clamore sonantem Aspexit, pariterque animo est oculisque secutus, O salve, dixit, Lapithea gloria gentis, 530 Maxime vir quondam, e sed avis nunc unica, Cæneus. Credita res f autore suo est. Dolor addidit iram. Oppressumque agre tulimus tot ab hostibus unum: Nec prius abstinimus ferro exercere dolorem, 534 Quam data pars letho, partem fuga, noxq; removit.

g Filius Herculis ex Astioche, inique fereus silentio præteriti patris sui

Periclymenus in aquilam, & ab Hercule interfectus. F A B. 6.

Hæc inter Lapithas, & semihomines Centauros Prælia, & Tlepomenes, Pylis referente, dolorem

audatam operam in Centaurorum devictorum gloria.

Præter-

Præfati Alcida tacito non pertulit ore,
 Atque ait: Herculeæ mirum est obliviam laudis
 Acta tibi, senior; Certe mihi sæpe referre 540
 Nubigenas domitos à se, pater ipse solebat.
 Tristis ad hæc Pylus: ^h Quid me meminisse malorum
 Cogis? & ⁱ abductos annis ^k restringere luctus?
 Inque tuum genitorem odium, offensaque fateri?
 Ille quidem majora fide quoque gessit, & orbem 545
 Implevit meritis, quod mallem posse negare:
 Sed neque Deïphobum, nec Polydamanta, nec ipsam
 Hectora laudamus: ^l Quis enim laudaverit hostem?
 Ille tuus genitor Messenia mænia quondam
 Stravit, & immeritas urbes Elinque, Pylumque 550
 Diruit, inque meos ferrum, flammæque penates
 Impulit: utque alios taceam, quos ille peremit,
 Bis sex Neleida fuimus, conspecta juvenus;
^m Bis sex Herculeis ceciderunt, me minus uno,
 Viribus. Atq; alios vinci potuisse ferendum est: 555
 Mira ⁿ Periclymeni mors est; cui posse figuras
 Sumere quas vellet, rursusque reponere sumptas
 Neptunus dederat, ^o Nelei sanguinis autor.
 Hic, ubi nequicquam est formæ variatus in omnes,
 Vertitur in faciem ^p volucris, quæ fulmina curvis
 Ferre solet pedibus, divum gratissima regi. 561
 Viribus usus avis, pennis, rostroque ^q redunco,
 Hamatisque ^r viri laniaverat unguibus ora:
 Tendit in hanc nimium certos Tirynthius arcus,
 Atque inter nubes sublimia membra ferentem, 565
 Pendentemque ferit, lateri qua jungitur ala.
 Nec grave vulnus erat: sed rupti vulnere norus
 Deficiunt, motumque negant, viresque volandi.
 Decidit in terram, non concipientibus auras
 Infirmis pennis: & ^s qua levis hæserat ala, 570
 Corporis affixi pressa est gravitate sagitta,
 Perque latus summum jugulo est exacta sinistro.
 Num video debere tui præconia rebus

^h Quid me
 alta silentia
 cogit Rumpere,
 & obdũctum
 verbis vulgare
 dolorem?
 luno Virgilia
 na 10. Æneid.
 v. 63.
ⁱ Temporis
 diurnitate
 quasi calle
 obductos,
 & sopitos.
^k Rursum &
 de novo tan-
 gere & exe-
 rere. *revo-*
care dolorem.
 2. Æneid.
 restringere
 viam pro
 aperire usur-
 pavit Lucro-
 tius, inquit
 Gifanius in
 Collectaneis,
 quia
 restringere va-
 let, id quod
 antea constitu-
 gebatur, sel-
 vere.
 Apulejus Me-
 tamorph.
 Iumentum
 restrinxit,
 abireque li-
 berum stabu-
 lo sivit. Edi-
 tio Aldina a-
 liæque non-
 nullæ, Mss.
 insuper no-
 stri habent
 rescindere.
 l Et tamen
 Virtus lauda-
 tur in hoste.

^m Vide quæ ad v. 158. supra. ⁿ Vains è fratribus meis. omnes nominat in-
 terpres Apollonii. ad l. 1. v. 156. ^o Familie nostræ autor. pater scilicet Nelei.
^p Aquilæ, qui Iovis ales armiger. Negant, inquit Plin. l. 10. c. 3. hanc alitem
 solam fulmine examinatam. Apollonii vero interpretis ad vers. 156. l. 1. in mus-
 cam versus ab Hercule cælum refert, ubi & multa alia de Periclymeno.
^q Adunco. ut lib. præced. remittit pro permissis & l. 6. rejecta est Pallada di-
 ctâ, pro profectâ est. ^r Herculis.

f Τριπλάσιον
 εἰς Ἡρακλείδης
 ἢ ὡς τὰ μέγας
 τὸ Ἐκ Ρόδου
 Ἰονίαν νῆος
 ἐξ Ἰου Ροδίου
 ἀγροῶν.
 Iliad. 2.
 ε Τὸ καὶ ἀπὸ
 γλώσσης μάλιστα

Hercules, ὁ Ῥωδία ductor pulcherrime classis?
 Ne tamen ulterius, quam fortia facta silendo, 575
 Ulfiscar fratres, Solida est mihi gratia tecum.
 Hac postquam dulci Neleius edidit ore,
 A sermone senis u repetito munere Bacchi
 Surrexere toris: nox est data cætera somno.

γλωσσίου πέν ἀσκή. Iliad. 2. u Vers. 155. supra.

Mors Achillis. F A B. 7.

* Mox. v. 594.
 triplici cuspide,
 id est, tridenti.
 qui cur
 Neptuno fit
 pro sceptro,
 vide quæ ad
 596. v. 3. l.
 y Cygnum.
 v. 145. supra.
 alias plane
 res agebant,
 qui huic
 Phæthontis
 cognatum in-
 terpretati
 sunt.

x Apollinem,
 cui mures, qui
 lingua Cre-
 tetensium ἑμι-
 θισι appellan-
 tur, sacri
 sunt. Τὸ δὲ
 πρὸ τῆς Τρι-
 κρης καὶ τῆς
 μέγας, ἢ ὡς ὁ
 ἑμιθισι,
 ἐπὶ τῇ σμύρ-
 νῃ μῦθι. δεῦρο
 μετακλή-
 νον.
 Strabo 13. l.
 Sed rationes

nominis varias seu fabulas lege apud Lil. Gyraldum Syntagm. 7. a Peritura
 nempe, à Græcis delecta, ut ut Deorum opus. l. 11. v. 204. b Sic Mss. melior-
 ris notæ & editio Aldina, & Mariangelus; ne claudicat versus qui in vulgatis
 est. Ecquid, ubi Afracas cujus prima corripitur, ubi significat partem quar-
 tam orbis. c Ter circum Iliacos raptaverat Hæctora muros, &c. Æn. 1. d Qui
 Hæctore adempto, tradidit fessis leviora tolli Pergama Graiis. ut canit Horat. 4.
 Od. 2. l. e Naviget modo, seq; mihi credat, sentiat faxo vindicem. f In impe-
 rio meo, mari. * In templo Apollinis Thymbraei, quo invitatus fuerat Achilles
 ab Hecuba ad nuptias Polyxene, interfectus est à Paride post simulacrum la-
 tente. Dictys Cretensis l. 4. irretitum amplexibus Deiphobi nuptias sororis illi
 gratulati, à Paride confossum scribit. Q. Calaber lib. 3. ab ipso Appolline
 cæsum indignatur.

AT deus, aquoreas qui x cuspide temperat undas,
 Atque volucrem corpus nati y Cycneida versum 581
 Mente dolet patria: saxumque perosus Achillem
 Exercet memores plus quam civiliter iras.
 Iamque fere tracto duo per quinquennia bello,
 Talibus intonsum compellat z Sminthea dictis: 585
 O mihi de fratris longe charissime natis,
 a Irrita qui mecum posuisti mænia Troja,
 b Ecquid, ubi has jamjam casuras aspicias arces,
 Ingemis? aut ecquid tot descendenti muros
 Millia casâ doles? ecquid (ne persequar omnes) 590
 Hæctoris umbra subit c circum sua Pergama tracti,
 Cum tamen ille ferox, belloque cruentior ipso
 Vivit adhuc, d operis nostri populator Achilles.
 e Det mihi se: Faxo, triplici quid cuspide possim,
 Sentiat. At quoniam concurrere f comminus hosti
 Non datur, occulta, nec opinum, perde sagitta. 596
 Annuit, atque animo pariter patruisque, suoque
 Delius indulgens, nebula velatus, in agmen
 Pervenit Iliacum, * mediaque in cade virorum
 Rara per ignotos spargentem cernit Achivos 600
 Tela Parin, fassusque deum, Quid spicula perdis
 Sanguine plebis? ait: Siqua est tibi cura tuorum,

Vertere in *Æaciden*, casosque ulciscere fratres.
Dixit: & ostendens sternentem Troica ferro
Corpora Peliden, arcumque obvertit in illum, 605
† Certa que lethifera direxit spicula dextra.

Quo Priamus gaudere senex & post Hectora posset,
Hoc fuit. Ille igitur tantorum victor, Achille,
Victus es a timido Graja raptore marita:
At si fœmineo fuerat tibi Marte cadendum, 610
‡ Thermodontiaca malle cecidisse bipenni.

Iam timor ille Phrygum, decus & tutela Pelasgi
Nominis *Æacides*, caput insuperabile bello
Arserat: armarat ^l Deus idem, idemque cremarat.
Iam cinis est, & de tam magno restat Achille 615
Nescio quid, parvam quod non bene compleat ur-
nam:

At vivit totum qua gloria compleat orbem.
Hac illi mensura viro respondet: & hac est
Par tibi Pelide, ^k nec ^l inania Tartara sentit.
‡ Ipse etiam, ut cuius fuerit cognoscere possis, 620
Bella movet clypeus; deque armis arma feruntur.

‡ Non ea Tydides, non audent *Oileus* Ajax,
Non minor *Atrides*, non bello major & avo
Pescere, non alii: soli *Telamone* creato
° Laerteque, fuit tanta fiducia laudis. 625

‡ A se ¶ *Tantalides* onus invidiamque removit,
‡ Argolicosque duces mediis considerare castris
Iussit, & arbitrium litis trajecit in omnes.

Senec. Herc. Oet. 1982. vers. i Vide quæ ad 62. vers. lib. 11. m Achil-
lis arma, clypeum, galeam, thoracem, ocreas, gladium, hastam, The-
tis in medium proposuit, illi ex ducibus auferenda, qui rebus gestis optimo
de filio & re Græcorum meruisset. Qu. Smyrnæus 5. lib. paralip. n Ne-
que enim lothæan poscit *Achillis* *Thersites*, in qua se traducebat *Vlysses* ancipi-
nem. Iuvenal. 11. Satyr. o Laerteque creato, id est, *Vlyssc*. Alii *Lar-
tiadaque*. ut *δ πατὴρ Ἀχέρησι*. in Sophoclis *Ajace*. vers. 1. p Homer. Il. 11.
& Qu. Smyrnæus lib. 5. tradunt, *Agamemnonem* hoc arbitrium Trojanis
captivis mandasse, ex consilio *Neitoris*. *Πηλεΐδης δὲ Τηλέωυ δίδουσι*. *Vlysses*
ipse *Odyss.* 11. q *Agamemnon* filius *Atrei*. cui *Pelops* pater, *Tantalus*
avus, r *Menelaum*, *Diomedem*, *Idomeneum*, se, &c.

f Qui *Parida*
direxit tela
manusque Cor-
pis in *Æaci-
da*. *Æneas*
Phœbum pre-
catus 6. *Æa*.
In eam cor-
poris partem
quæ erat
vulnerabilis,
calcaneum
nempe, quem
prehendens
mater eum in
Stygia tinxit
palude.
g Post *Hecto-
ra* adem-
prum.

h Penthesi-
lex, reginæ
Amazonum
*Thermo-
doontis* fl.
accollarum,
securibusque
armatarum,
manu.

i *Vulcanus*,
qui *Thetido* s
rogatu arma
Achilli fa-
bricaverat.
k Nunquam
Stygias fertur
ad umbras *In-
clyta* virtus.

L I B E R XIII.

Contentio inter Ajacem, & Vlyfsem: & Ajacis
crucor in Hyacinthum. F A B. I.

^a Vide quæ
ad vers. 626.
lib. præced.
& Qu. Smyr-
nacum l. 5. ubi
habetur ista
τῶν ὀπλων κρι-
σις, & oratio-
nes utrius-

que. ^b Tan-
torum seriora
septem vocat
Vlyfles infra
vers. 347. ex
Homero cui
Il. 7. est ὄμιλος
αἰῶνος ἐπιλο-
εῖταιν Τάβρου
Ζητιῶν. So-
phocl. ἐπιλο-
εῖταιν ἄρρηκτοῦ
ὄμιλου.

^c Ad qualita-
tem, inquit
Fabius, perti-
net locus ad
commendationem & in-
vidiam valet:
nam & Ajax
apud Ovi-
dium, Ante
rates agimus
causam, & c.
l. 5. c. 10. Ex
decoro etiam
personæ mili-
tariæ, & affe-
ctuum, iræ
atque indi-
gnationis ad-
hibetur exor-
dium abru-
ptum.

^d Iliad. 15. & infra vers. 91. ^e Rationem sui in iudicio hoc habendam præ-
stulat Ajax, tanquam 1 virtute rebusque gestis clarioris, 2 genere nobilioris
3 sanguine Achilli conjuncti: premit autem rejicitque adversarium, ut 1 igno-
vum, 2 ignobilem, 3 alienum. ^f Lib. 11. vers. 217. ^g Lib. 7. vers. 1
h Adversarium perstringit, quem fama ferebat ex Anticlea à Sisypho latere
ne Isthmum obfidente, compressa natum, ante Laertæ nuptias, 1 Patruum
certe, ut mox vers. 41.

Confedere ^a duces, & vulgi stante corona, (Ajaci:
Surgit ad hos clypei dominus ^b septemplex
Vique erat impatiens ira. Sigeia torvo
Litora prospexit classemque in litore vultu,
Intendensq; manus. ^c Agimus (pro Iuppiter!) inquit, 5
Ante rates causam, & mecum confertur Vlyfles?
At non ^d Hectoreis dubitavit cedere flammis,
Quas ego sustinui, quas hac à classe fugavi.
Tutus est igitur fectis contendere verbis, (ptum,
Quam pugnare manu: sed nec mihi dicere prom-
Nec facere est isti; quantumque ego Marte feroci, 11
Inquis acie valeo, tantum valet iste loquendo.
Nec memoranda tamen vobis mea facta Pelasgi
Esse reor (vidistis enim) sua narret Vlyfles,
Qua sine teste gerit, quorum nox conscia sola est. 15
Præmia magna peti fateor: sed demit honorem
Emulus Ajaci. Non est tenuisse superbum,
Sit licet hoc ingens, quicquid speravit Vlyfles.
Ipse tulit pretium jam nunc certaminis hujus.
Qui, cum victus erit, mecum certasse feretur. 20
^e Atque ego, si virtus in me dubitabilis esset,
Nobilitate potens essem Telamone creatus,
^f Mænia qui forti Trojana sub Hercule cepit,
Litora que intravit & Pagasæ Colcha carna.
Æacus huic pater est, qui jura silentibus illis 25
Reddit, ubi Æoliden ^h saxum grave ^h Sisyphon ur-
Æacon agnoscit summus, prolemque fatetur (get)
Iuppiter esse suam: Sic à love tertius Ajax.
Nec tamen hac series in causam proffit Achivi,
S; mihi cum magno non sit communis Achille: 30
^h Frater erat; fraterna peto. Quid sanguine cretus
Sisyphio, furtisque, & fraude simillimus illi,

Infer

Inferis Laecidis aliena nomina gentis?

*An, quod in arma prior, nulloque sub indice veni,
Arma neganda mihi? potiorque videbitur ille, 35
Ultima qui cepit, & detrectavitque furore
Militiam fido, donec solertior isto,*

*Et sibi inutilior, timidi commenta retexit
Naupliades animi, vitataque traxit ad arma?*

*Optima nunc sumat, qui sumere noluit ulla: 40
Nos mhonorati, & donis patruelibus orbi,
Obtulimus quia nos ad prima pericula, simus.*

*Atq; utinam, aut verus furor ille, aut creditus esset,
Nec comes hic Phrygias unquam venisset ad arces
Hortator scelerum! Non te, m Pœantia proles, 45*

*Expositum Lemnos nostro cum crimine haberet,
Qui nunc (ut memorant) sylvestribus abditus antris,
Saxa moves gemitu, Laertiadaque precaris
Quæ meruit: quæ (si dii sunt) non vana precaris.*

*Et nunc ille eadem nobis juratur in arma, 50
(Heu!) pars una ducum, quo successore sagittæ
Herculis utuntur, fractus morboque, fameque,*

*Venaturque, aliturque avibus, volucresque petendo
Debita Trojanis exercet spicula fati.*

*Ille tamen vivit, quia non comitatur Vlysses. 55
Vellet & infelix Palamedes esse relictus:*

*Viveret, aut certe lethum sine crimine haberet,
Quem, male convicti nimium memor iste furoris,
Prodere rem Danaüm finxit, fictumque probavit
Crimen, & ostendit quod jam præfoderat aurum.*

*Ergo aut exilio vires subduxit Achivis, 61
Aut nece: sic pugnat, sic est metuendus Vlysses.*

*Qui licet eloquio fidum quoque Nestora vincat;
Haud tamen efficiet P desertum ut Nestora crimen
Esse rear nullum: qui cum imploraret Vlysses 65
Vulnere tardus equi, fessusque senilibus annis,*

k Vlysses uxoris amore detectus infanitiæ simulatione militiam subterfugere voluit. bove & asino juuctis terram profcudit, saleni fevit. Palamedes vero Nauplii f. Talemachum aranti objecit, adeoque patrem aratrum ufque suspendentem simulate infanitiæ deprehensum ad Trojam ire una cogebat. Vide Lucian. de Domo.

l Ut qui memorem sibi Vlyssis iram hinc accersiverit, cujus falsa proditiõne iute-riit. mox vers. 58.

m Philoctetes Pœantis fil. cui Hercules in Oeta arsurus arcum & sagittas dederat, sine quibus Trojam capi non posse responderat oracu-

lum. Qui tamen à venenatarum sagittarum una, quæ in pedem deciderat saucius, cum navigare per dolorem vulneris non posset, in Lemno inf. relictus est. Vide Sophoclis Philoctetem. Cic. 2. de Finibus. Qu. Smyrn. l. 5. & l. 9. Pindari Pythia od. 1. xj. xxiij. & c. quibus refert Lycophron. vide Scholiasten. » Huic lectiõni favet quod ex Actio citatur à Cicerone 1. de Finibus, Philocterem pennis contextu corpori tegumenta fecisse. vulg. leg. Venais. & s. de finib. propagabat vitam aucupio sagittarum. necnon Sophocles in Philoctete, & Smyrnæus lib. 9. o In teatorio Palamedis, per servos illius corruptos. p Nestor, Græcis fulmine territis, & jugali altero ab Alexandro vulnerato, pene interisset ab Hectore intercepit, nisi auxilio occurrisset Diomedes, frustra invocato Vlyse & ipso jam fuga sibi consulente, Il. 5,

Luce nihil gestum est, nihil est Diomede remoto. 100

Si semel ista datis meritis tam vilibus arma :

Dividite, & pars sit major Diomedis in illis.

Quo tamen hac Ithaco, qui clam, qui semper inermis

Rem gerit, & furtis incautum decipit hostem?

Ipsè nitor galea claro radiantis ab auro . 105

Insidias prodet, manifestabitque latentem.

Sed neque Dulichius sub Achillis casside vertex

Pondera tanta feret, nec, non onerosa, gravisque,

& Peltas hasta potest imbellibus esse lacertis, 110

Nec & clypeus vasti cœlatus imagine mundi

Conveniet timide, natæque ad furta sinistra.

Debilitaturum quid te petis, improbe, munus?

Quod tibi si populi donaverit error Achivi,

Cur spolieris, erit; non, cur metuaris ab hoste : 115

Et fuga, qua sola cunctos, timidissime, vincis,

Tarda futura tibi est gestamina tanta trabenti.

Adde, quod iste tuus tam raro pralia passus,

Integer est clypeus: nostro, qui tela ferendo

Mille patet plagis, novus est successor habendus.

Denique quid verbis opus est? Spectemur agendo. 120

Arma viri fortis medios mittantur in hostes :

Inde jubete peti, & referentem ornate relatis.

Fmiera Telamone satus, vulgique secutum

Vltima murmur erat: donec Laertius heros

Astitit, atque oculis paulum tellure moratos 125

Sustulit ad proceres, expectatque resolvit

Ora sono; neque abest sacundis gratia dictis.

Si mea cum vestris valuissent vota Pelasgi,

Non foret ambiguus tanti certaminis hares :

Tuque tuis armis, nos te potiremur Achille. 130

Quem quoniam non aqua mihi vobisque negarunt

Fata (manuque simul veluti lacrymantia tersit

Lumina) quis magno melius succedet Achilli,

Quam per quem magnus Danais successit Achilles?

rat Latro, Mittamus arma in hostes, & petamus. Naso dixit; *Arma viri fortis medios mittantur in hostes; Inde jubete peti.* Senec. l. 1. controvers. 10.

Ex arte & Rhetorum præcepto. Etiam cum ad iudicem nos converterimus, & consultus Prætor permiserit dicere, non protinus est erumpendum, sed danda brevis cogitationi cura. Mire enim auditorum dicturi cura delectat, & iudex se ipse componit. Hoc præcipit Homerus Vlyssis exemplo, quem stetit dicit oculis in terram defixis, immotoque scæpro, priusquam illam eloquentiæ procellam effunderet. Quint. 11. 1. 3. c. locus autem Homeri est 3. ll. Ἐτάσκει

ἄντρον ἢ ἰσοκί κελὴν ἔχοντος ἰμμάτην πῆξας, &c.

ἢ Dulichium inf. est maris Iouii Ithacæ vicina, Vlyssi regnata. f. Achillis hasta, quam patris dedit Chiron ex Pelio recisam monte. ll. 16. Qu. Smyrn. lib. 5. h. Hujus fabricam & cœlaturam vide apud Hom. ll. 18. Qu. Smyrn. 5. l. Silius lib. 7. h. Hanc controversiam, inquit Seneca, memini me videre Nafonem declamare apud rhetorem Arellium Fuscum, cujus auditor fuit. Nam Latronis aduicator erat, &c. Oratio ejus jam tum nihil aliud poterat videri, quam solum carmen. Adeo autem studiose Latronem audivit, ut multas ejus sententias in versus suos transfulerit. In armorum judicio dixit

k Οὐ τοι ἀνι-
 στήρ ἐστὶ θυῶν
 δευδία δὲ
 ἐστ. 1 Tacite
 familiam
 Ajacis fratri-
 cidii notat.
 Peleus enim
 Phocum fra-
 trem disco
 interemit, uti
 dictum ad v.
 269. l. 11. quin
 & Telamo-
 nem, ferro in
 cervicem
 Phoci ad-
 acto, fratrem
 cædis non in-
 fontem fuisse
 arguit Vlyc-
 ses mox v.
 149. ut &
 commentator
 in 5. oden Ne-
 meorum Pin-
 dari.
 m Mercurius,
 à Cyllene
 monte Arca-
 diae ubi natus
 est. Anticlea
 autem Vlyssii
 mater Auto-
 lyci filia fuit;
 Autolycus
 Mercurii ex
 Chione Dæ-
 dalionis fil.
 n Vbi Peleus.
 o Vbi tum
 Pyrrhus;
 postea quidē
 accersitus à
 Græcis.
 p Prater. fi-
 lius Telamo-
 nis ex Hesi-
 oe, uti Ajax
 ex Eribœa.
 Versu 31. su-
 pra frater po-
 nitur pro patruele. q Thetis Nerei filia, cum ex Proteo didicisset filium in Tro-
 jana expeditione interiturum, cultu illi muliebri dissimulato Lycome
 regi Scyri inf. educandum tradidit. Quem tamen exploravit Vlysses, & qu-
 in satis erat, Trojam sine illo capi non posse, deprehensum ad Trojanum
 lum protraxit, Hygia. fab. 96. Statius in Achilleide, alii.

Huic modo ne prosit, quod, ut est hebes, esse videtur;
 Neve mihi noceat, quod vobis semper Achivi 136
 Profuit ingenium: meaque hæc facundia, si qua est
 Quæ nunc pro Domino, pro vobis sæpe locuta est,
 Invidia careat, k bona nec sua quisque recuset.
 Nam Genus, & proavos, & quæ non fecimus
 ipsi, 140

Vix ea nostra voco. Sed enim, quia rettulit Ajax
 Esse Iovis pronepos, nostri quoque sanguinis autor
 Iuppiter est, totidemque gradus distamus ab illo:
 Nam mihi Laërtes pater est, Arceſius illi,
 Iuppiter huic; neque in his quisquam 1 damnatus,
 & exul. 145

Est quoque per matrem m Cyllenius addita nobis
 Altera nobilitas. Deus est in utroque parente.
 Sed neque materno quod sum generosior ortu,
 Nec mihi quod pater est fraterni sanguinis infont,
 Proposita arma peto. meritis expendite causam: 150
 Dummodo, quod fratres Telamon, Peleusq; fuerunt
 Ajacis meritum non sit; nec sanguinis ordo,
 Sed virtutis honor, spoliis quaratur in istis.

Aut si proximitas, primusque requiritur hæres,
 Est genitor Peleus, est Pyrrhus filius illi 155
 Quis locus Ajaci? n Phthiam hæc, o Scyronæ ferax
 Nec minus est isto Teucer p patruelis Achilli: (tu
 Non petit ille tamen. Num, si petat, auferat illa
 Ergo operum quoniam nudum certamen habetur,
 Plura quidem feci, quam quæ comprehendere dictis

In promptu mihi sit rerum tamen ordine ducar. 160
 q Præcia venturi genitrix Nereia lethi
 Dissimulat cultu natum: & deceperat omnes,
 In quibus Ajacem, sumpta fallacia vestis.

Arma ego fæmineis, animum motura virilem, 165
 Merctibus inferui: neque adhuc projecerat heros
 Virgineos habitus, cum parmam, hastamque tenens
 Nate dea, dixi, tibi se peritura reservant
 Pergama: Quid dubitas ingentem evertere Trojam
 Injectque manum, fortemque ad sortia misi. 170

à matre
 stram mi
 nor 3. Il
 οὐν Αχι
 Paris i
 1. lib. ut
 καὶ Ἀχιλλεύς

Ergo ope
 Pugnan
 Quod
 Me Ten
 Et u S
 Procub
 Vique a
 Hectora
 Illis hæc
 Arma
 Ut dolor
 Aulida
 Expecta
 Flamin
 Immeri
 Denega
 b Atqu
 Ingeniu
 Nunc e
 Difficil
 Huic ta
 Suanma
 c Mitto
 Decipie
 Orba su
 d Mitto
 Visaque
 Plenaq
 Quam
 Accuse
 Et mot
 At Par
 Vix ten
 Primag
 à matre
 stram mi
 nor 3. Il
 οὐν Αχι
 Paris i
 1. lib. ut
 καὶ Ἀχιλλεύς

Ergo opera illius mea sunt. ⁊ Ego Telephon hasta
Pugnantem domui: victum, orantemque refeci.

Quod Theba cecidere, meum est: me credite Lesbon,
Me Tenedon, ⁊ Chrysenq, ⁊ Cillan Apollinis urbes,
Et Scyron cepisse: mea concussa putate 175
Procubuisse solo Lynessia mania dextra.

Vigite alios taceam, qui seivum perdere posset
Hectora nempe dedi: per me jacet inclytus Hector.
Illis hac armis, ⁊ quibus est inventus Achilles,
Arma peto: vivo dederam, post fata reposco. 180

Vt dolor ⁊ unius Danaos pervenit ad omnes,
Aulidaque Euboicam complerunt ⁊ mille carina:
Expectata diu, nulla, aut contraria classi
Flamina sumi, a duraque jubent Agamemnona sortes
Immeritam seiva natam mactare Diana. 185

Denegat hoc genitor, divisque irascitur ipsis;
Atque in rege tamen pater est. Ego mite parentis
Ingenium verbis ad publica commoda verti.

Nunc equidem fateor; fassoque ignoscat Atrides:
Difficilem tenui sub iniquo iudice causam. 190

Hunc tamen utilitas populi, fraterque, datique
Summa movet sceptri, laudem ut cum sanguine
penset.

Mittor ⁊ ad matrem; qua non hortanda, sed astu
Decipienda fuit: quo si Telamoniussit,
Orba suis essent etiam nunc lintea ventis. 195

Mittor ⁊ Iliacas audax orator ad arces,
Visaque ⁊ intrata est alta mihi curia Troja:
Plenaque adhuc erat illa viris. Interritus egi,
Quam mihi mandarat communis Gracia, causam:
Accusoque Paris, predamque, Helenamque re-
posco, 200

Et moveo Priamum, Priamoque Antenora jun-
At Paris ⁊ fratres, ⁊ qui rapuere sub illo, (Etum.
Vix tenuere manus (scis hac Menelae) nefandas:
Primaque lux nostri tecum fuit illa pericli.

à matre petiit Vlysses. Euripides tamen in Iphigenia, literis ad Clytæmne-
stram missis, accitiam Iphigeniam narrat. a Hujus legationis meminit Ante-
nor 3. Iliad. Ἡδὴ δὲ καὶ διὐρὸ πρὸς Ἡλιδὸς δῖος Ὀδυσσεύς, Σαῦ ἔνκα' ἀγχιπέδῳ
σὺν Ἀχιλλεῖω Μενελάῳ. e Antenor censet belli praevidere causam. Quid
Paris i ut saluus revertet vivaique beatus, Cegi posse negat. Horat. 2. epist.
1. lib. uterque ex Homeri Il. 7. ubi Antenor, Διὸς ἄγχι' Ἀχιλλεῖω Ἐλίδῃ
καὶ κλισίῃσ' ἄμ' αὐτῇ Δωρίαν Ἀπειθήσιν ἄγειν, &c.

r Liber 12.
vers. 112.

f Thebae in
Cilicia. l. 12.
vers. 110.

f Troadis
urbes.

u Alii Seston,
Siphnon aut
Syron, alii
legunt ut
sint urbes

Troadis,
Chrysa, Cilli-
lae & Lyrniso
adnumeratae.

Neque enim
legerunt
quod Eusta-
thius scribit,

Scyron, ins.
ab Achille
captam ad
Il. 9. v. 664.

ἢ ἢ αὖ αὖ πρὸς
δῖος Ἀχιλλεῖος,
Σκῦρον ἑλίδῳ
ἀπὸ τῶν ἑλιδῶν
ὡς πρὸς ἑλιδῶν.

x Modo
vers. 165.

y Menelai,
propter He-
lenam sibi
ablatam.

z Vide 12. l.
6. vers.

a Vide quae
ad vers. 30.

lib. 12.

b Pietatem
publica causa,

Rexque pa-
trem vocat.

30. vers. l. 12.

c Prætexit
sc. sponfalium

& nuptiarum
cum Achille,
Iphigeniam

f Pugnatum est, inquit Dares Phrygius, apud Trojam, annis decem, mensibus sex, diebus duodecim.

g Fossam inueneri videtur quæ à Græcis ante navium stationem ducta & muro munita est. de cuius porta ab Hectoris & Sarpedone rupta, ipsa denique fossa à Neptuno merfa totus est lib. 12. Iliados. ἡ δὲ τῆς ἑμὲ Τάφης. Ἡ ἕρπον Δαυαίων καὶ τῆς ἕρπον ἕρπον Εὐρό, τὸ ποῦ σταντο ναύ ἕρπον, &c. h Vti cum Chryseide, patri restituenda, Iliad. a. & alio.

i De pernicioso somnio à Iove misso Agamemnone suorum animos explorante, Vlysse Græcos jam naves deducuros retinente, necnon Therstæ petulantiam castigante, legendus est Homerus 2. Iliad. sub initio. καὶ Ἰοῦ. ἢ Ἄλλὰ καὶ Ἰαπίης Ἀχαιοῦ τὸ ἕρπον τε μῖνον, κίρπον τὸ νῆσδαί. Τὰ ἔτα φίλοι καὶ μίνατα, &c. Iliad. 2. τὸ ἕρπον δὲ μετὰ τῆρον ἦδα καὶ ἕρπον Πηλεΐδην, &c. ibidem. n Respondit ad illud quod objecerat Ajax, vers. 100.

Longa referre mora est, qua consilioque, manuq; 205
Vtiliter feci spatiosi tempore belli.

Post acies primas, urbis se manibus hostes
Continuere diu; nec aperti copia Martis
Vlla fuit: decimo demum pugnavimus anno.

Quid facis interea, qui nil nisi prælia nosti? 210

Quis tuus usus erat? Nam si mea facta requiris,
Hostibus insidiosus, & fossas munimine cingo,
Consolor socios, ut longi tædia belli

Mente ferant placida: doceo, quo simus alendi
Armandique modo: mittor h quo postulat usus. 215

i Ecce! Iovis monitu deceptus imagine somni
Rex jubet incæpti curam dimittere belli.

Ille potest & autore suam defendere vocem:

Non sinat hoc Ajax, delendaque Pergama poscat,
Quodque potest pugnet. Cur non remoratur ituros?
Cur non arma capit? det, quod vaga turba sequatur. 221

Non erat hoc nimium, nunquam nisi magna loquenti.

Quid quod & ipse fugit? Vidi, puduitque videre,
Cum tu terga dares, inhonestaque vela parares.

Nec mora, quid facit? que vos dementia, dixi, 225

Concitat, o socii, captam dimittere Trojam?

Quidve domum fertis decimo, nisi dedecus, anno?

Talibus atque aliis, in qua dolor ipse disertum

Fecerat, aversos profuga de classe reduxi.

Convocat Atrides socios terrore paventes, 230

Nec Telamoniades etiam nunc hiscere quicquam

Audet, & ausus erat reges incessere dictis

Theristes, etiam per me haud impune protervius.

Erigor, & trepidos cives exhortor in hostes,

Amisissamque mea virtutem voce reposco. 235

Tempore ab hoc quodcumque potest fecisse videri

Fortiter iste, meum est, qui dantem terga retraxi.

n Denique de Danais qui te laudatve, petitve?

At sua Tydides mecum communicat acta:

Me probat
Est aliquis
A Diome
Sed tamen
P Ausum
Interimo:
Prodere, &
Omnia cog
Et jam pro
Haud cont
Inque suis
Atque ita
Ingredior c
& Cujus eq
Arma neg
Quid Lyci
Devastata
& Caranon,
Alcandrun

n Exitioque
Et Charope
Quique mi
Procubuer
Ipso x pulc
Aspicite en
Pectora sem
At nihil in
Sanguinis in
Quid tamen
Arma tulis
Confiteor que
Detrectare

cujus ἕρπον
te poposcerat
mei. Ironice
à Mss. omnib
destinata. Vt
Ἀλκάνδρον θ'
ἔν. 9. hos ip
nimque. Veru
paz potius q
ἄρθε ἕρπον
& Adversa,
N
vers. 3. 391.

Me probat, & socio semper confidit Vlyffe. 240
 Est aliquid, de tot Grajorum millibus unum
 A Diomede legi: nec me fors ire jubebat.
 Sed tamen & sprets noctisque hostisque periclo,
 P Ausum eadem qua nos, Phrygia de gente Dolona
 Interimo: non ante tamen, quam cuncta coegi 245
 Prodere, & edidici quid perfida Troja pararet.
 Omnia cognoram, nec quid specularer habebam:
 Et jam promissa poteram cum laude reverti.
 Haud contentus eo, petii tentoria & Rhefi,
 Inque suis ipsum castris, comitesque peremi: 250
 Atque ita captivo victor, votisque potitus,
 Ingredior curru latos imitante triumphos.
 Cujus equos pretium pro nocte poposcerat hostis,
 Arma negata mihi: fueritque benignior Ajax.
 Quid Lyci referam Sarpedonis agmina ferro 255
 Devastata meo? Cum multo sanguine sudi
 Caranon, Iphitidenque, Alastoraq;, Chromiumque,
 Alcandrumque, Haliumque, Noemonaque, Pryta-
 numque:
 Exiitque dedi cum Chersida amante Thoona;
 Et Charopen, fatisque, immittibus Emiomon actum: 260
 Quisque minus celebres nostra sub manibus urbis
 Procubuerunt manu. Sunt & mihi vulnera, crives,
 Ipso pulchra loco; nec vanis credite verbis:
 Aspicite en! (vestemq; manu diduxit) & hac sunt
 Pectora semper, ait, vestris exercita rebus. 265
 At nihil impendit per tot Telamonius annos
 Sanguinis in socios: & habet & sine vulnere corpus.
 Quid tamen hoc refert, si se pro classe Pelasga
 Arma tulisse refert contra Troasque Iovemque?
 Constitute tulit: neq; enim benefacta maligne 270
 Detrectare meum est: modo ne communi solus

o Ad omnes enim res gerendas, optime inter se conveniunt Menes & Menus, Consulium & Auxilium, Vlysses & Diomedes, qui & ipse de Vlysse quem sibi socium elegerat, Τέρψη δὲ ἰσορρομίου, καὶ ἐκ πυρῆς ἀπορρομίου Αμῶν νοήσομαι, ἐπὶ πρῆσις νοήσω. Il. 10. & Q. Smyrn. lib. 5. Τόυτι εὐφροσύνη θεῶν πατρῶν Ομηροῦ Ἰσχυρὸς μὲν ἐκ πάντων, &c. p. Missum ab Hectore exploratum castra Græcorum; sicut & nos speculationum pes Trojanas. q. Thracum regis. vide quæ nos ad Virg. 1. Æn. Nec pericul hinc Rhefi nivi tentoria velis, &c. r. Achillis.

cujus ἰσχυρὸς καὶ ἀρρομῆ ποιητικῶν χαλκῶν speculationis suæ pretium ab Hectore poposcerat Dolon. Il. 10. / Majorque sit Ajacis apud vos gratia quam mei. Ironice ferat hæc ut dignior Ajax. est conjectura Ant. Mureti. quæ à Mss. omnibus discedit. t. Misella hæc nomina, & capita à poetis cædi destinata. Vlysses apud Hom. Il. 5. Κοίρων ἔϊλαν, Ἀλλήσορα τῆ. Κρόμιν τῆ Ἀλκωνδῶν θ'. Ἀλῶν τῆ. Νοήμονα τῆ. Πρῶτον τῆ. Turnus apud Virg. Æn. 9. hos ipsos interficit Alcandrumque, Haliumque, Noemonaque, Prytanumque. Verum sonora hæc nomina & congesta ad ornatum poematis usurpant potius quam ad successum historiæ advertit Servius. u. Iliad. 11. Αὐτῆρ ἰσχυρὸς ὄνομα καὶ Ἐνωμον Ἰσχυρῶν (Vlysses) Χερσίδαμῶν δὲ ἰσχυρῶν. Adversa, honesta, pectore excepta. vide hic Ciof. y Vide quæ ad vers. 3. 391. infra.

Sed neq; Naupliades facinus defendere tantum, 310
 Tamque patens valuit: nec vos audistis in illo
 Crimina, vidistis, ¹ pretio qua objecta patebant.
 Nec, Pœantiaden quod habet Vulcanisa Lemnos,
 Esse reus merui, Crimen defendite vestrum,
 Consensistis enim: nec me suasisse negabo, 315
 Ut se subtraheret bellique viaque labori,
 Tentaretque feros facere lenire dolores.
 Paruit, & vivit: Non hac sententia tantum est
 Fida, ^m sed, & felix cum sit, facit esse fidelem.
 Quem quoniam vates delenda ad Pergama poscunt,
 Ne mandate mihi: ⁿ melius Telamonius ibit, 321
 Eloquioque virum, morbisque, iraque furentem
 Molliet, aut aliqua perducet callidus arte.
 Ante retro Simois fluet, & sine frondibus Ide
 Stabit, & auxilium promittet Achæa Troja, 325
 Quam cessante meo pro vestris pectore rebus
 Ajacis solidi Danais solertia proficit.
 Sis licet infestus sociis, regique, mihiq;
 Dure Philoctete, licet execrere, meumque
 Devoveas sine fine caput, cupiasque dolenti 330
 Me tibi forte dari, nostrumque haurire cruorem.
 Vique tui mihi, sic fiat tibi copia nostri:
 Te tamen aggrediar, mecumque reducere nitar,
 Tamque tuis potiar (faveat fortuna) sagittis,
 Quam sum ^r Dardanio, quem cepi, vate potitus; 335
 Quam responsa deum, Trojanaque fata retexi;
 Quam rapui Phrygia ^l signum penetrabile Minerva
 Hostibus e mediis. ^t Et se mihi comparat Ajax?
 Nempe capi Trojam prohibebant fata sine illo.
 Fortis ubi est Ajax? ubi sunt ingentia magni 340
 Verba viri? cur hic metuit? cur audet Vlysses
 Ire per excubias, & se committere nocti?
 Per que feros enses, non tantum mania Troja,
 Verum etiam summas arces intrare, suaque
 Eripere ade Deam, raptamque efferre per hostes? 345

I Resp. ad v.
 45. ubi lege
 quæ à nobis
 adnotata.
 m Successus
 consilii mei,
 vivente
 etiamdum in
 Lemno Phi-
 loctete, arguit
 me in consu-
 lendo fuisse
 fidelem. Sed
 nescio an fa-
 ctor sit lectio,
 quam ex duo-
 bus Vaticana-
 nis, suo uno,
 & Cœlestino
 adducit Herc.
 Ciofanus.
 Non hat sen-
 tentia tan-
 tum est Fida,
 sed & felix;
 cum sit satis
 esse fidelem.
 n Ironice.
 o Impossibi-
 lium condi-
 tiones nega-
 tionis vim ha-
 bent. p Apo-
 strophe ad
 Philoctetem,
 qui annum
 jam decimum
 in Lemno re-
 lectus, uti di-
 ctum ad vers.
 45. supra,
 Atridis &
 Vlyssi tan-
 quam deserti
 sui autoribus
 mala omnia
 imprecatus
 est. τανῦτ'
 ἤ τ' ὀδυροῦσθαι
 ἢ τ' ὀδυροῦσθαι

φιλῶν πάλ, δὲ δὲ ἀποκρ. οἷς Ὀλύμπιοι θεοὶ Δοῖν ποτ' αὐτοῖς ἀντίπων ἢ μὴ παρῶν. So-
 phoclis Philoctetes. q Infra vers. 403. r Heleno, quem cepit Vlysses, omnia-
 que Trojanorum fata revelare coegit. lege quæ Photius in bibliotheca, ex-
 cerpsit ex Conone & Apollodoro. 34. s Palladium, quo Trojanis incolumi,
 fore Trojam in fati erat. Qu. Smyrn. lib. 10. vers. 354. Sil. Ital. l. 1.
 tennitricis pignora Troja. & lib. 13. vers. 40. & deinceps. Sapiencia sc. ex urbi-
 bus sublata, tum demum evertuntur Respublicæ. Allusum etiam ad Tutelares
 Deos. s Dixerat Ajax supra; Et mecum confertur Vlysses? vers. 6.

u Respice
quæ ad v. 2.
hujus lib.

x Resp. ad
vers. 100.

y Oilei filius.
z Thoas.
a Creta. de
his videatur
Catalogus
Homeri 2. Il.
b Menelaus.

c Ουτιδανόν
ας φησιν καὶ
ἀεγυλλίου καὶ
ἑναλλίου Εμ-
μίνου, ὃς οἷα
πολλόν, ὁπίε-
τιρ. εὐχο-
μα εἶναι Μή-
δισι καὶ μύ-
θουσι, τὰ τ'
ἀνδρῶσι κάρ-
τ. αἰετι.
Καὶ ἦδ, &c.
Qu. Smyr-
naeus lib. 5.
d Atque hinc
toties ab Ho-
mero dictus
est πολέ-
σιος. Οδυσσ.
σιος.

e Lege epi-
grammata
Archiaë,
Leontii &
aliorum in
Ajacem.
lib. 3. An-
thologię,
cap. 14.

Qua nisi fecissem, frustra Telamone creatus
Gestasset lava u taurorum tergora septem.
Illa nocte mihi Troja victoria parta est :
Pergama tunc vici, cum vinci posse coegi.
x Desine Tydiden vultuque & murmure nobis
Ostentare meum : pars est sua laudis in illo.
Nec tu, cum socia clypeum pro classe tenebas,
Solutus eras; tibi turba comes : mihi contigit unus,
Qui, nisi pugnacem sciret sapiente minorem
Esse, nec indomita deberi premia dextra,
Ipse quoq; hac peteret ; peteret moderatior y Ajax
Eurypylusque ferox, z claroque Andremonē natum
Nec minus Idomeneus, a patriaque creatus eadem
Meriones ; peteret majoris b frater Atrida :
Quippe manu sortes, nec sunt tibi Marte secures
Consilium cessere meis. Tibi dextera bello
Vtilis : ingenium est, quod eget moderamine nostrum
Tu vires sine mente geris : mihi cura futuri est.
Tu pugnare potes : pugnandi tempora mecum
Eligit Atrides. Tu tantum corpore prodes ;
c Nos animo : quantoque ratem qui temperat antea
Remigis officium ; quanto est dux milite major,
Tantum ego te supero. Nec non in corpore nostro
Pectora sunt potiora manu : vigor omnis in illis.
At vos, o proceres, vigili date premia vestro,
Proque tot annorum curis, quas anxius egi,
Hunc titulum meritis pensandum reddite nostrum
Iam labor in fine est ; d obstantia fata remouit ;
d Altaque, posse capi faciendo, Pergama cepi.
Per spes nunc socias, casuraque mœnia Troum,
Perque deos oro, quos hosti nuper ademi,
Per, si quid superest, quod sit sapienter agendum
Si quid adhuc audax, ex præcipitiq; petendum
Si Troja fati aliquid restare putatis,
Este mei memores ; aut, si mihi non datis arma,
Huic date. & ostendit signum fatale Minerva
Mota manus procerum est : & quid facundia p
Tum patuit, sortisque viri tulit arma disertus.
Hectora qui solus, qui ferrum, ignemque, Iovis
Sustinuit toties, unam non sustinet iram :
e Invidiumque virum vicit dolor. Arripit enses
Et meus hic certe est ; an & hunc sibi poscit V
Hoc, ait, utendum est in me mihi ; quique creatus

Sape Phrygi
Ne quisquam
Dixit, & in
Qua patuit
Nec valuer
Expulit ipse
Purpureum
Qui prius h
i Littera con
Inscripta est

itaque solo, qu
phronis. ὅν ἔχ
vide vers. 267.
Sophoclem. &
Πρόξ τέρ' ὄρω
Iam dabo purp
Anson. Epitaph
i Lege quæ ac
tullianum de C
dentis puerum.

Hecuba I
& i

Victor a
Et veto
Transferat : t
Vela dat, ut r
Qua postquan
vex
Imposita est se
Troja simul
Perdidit infel
a Externasque
Longus in ang
llion ardebat,
Exiguumque

iris propter foo
pia actæ in marit
vers. 337. five p
ulis sagittas. Ti
cete, ab Vlyss
Smyrn. lib. 9.
odem Priamo,
vine casti, s

¶ Ecce tra-
 bebatur passu
 Priamem vir-
 go Crinibus,
 a templo Caf-
 sandra adytis-
 que Minerva,
 &c. Virg.
 2. Æn.
 ¶ Hectoris
 f. dictus &
 Scamandrius.
 vide Euri-
 pid. Sen.
 Troad. vers.
 1069. &
 Smyru. l. 13.
 y Vlyssis.
 Dulichium
 ius. maris Io-
 nii Ithacæ
 vicina, Vly-
 si regnata
 cui & forte
 præda obti-
 git Hecuba.
 Eurip. Se-
 nec. Troad.
 978. vers.
 ¶ Troadi è
 regione re-
 spondet
 Thriaca. in
 qua lacus
 est Bistonis.
 a Hunc Po-
 lydorum auri
 quondam cum
 pondere ma-
 gno. Insethe
 Priamus, &c.
 Æneid. 3.
 Virgil.
 ἄπειρα πλάτῃ
 Τρωϊκῆς
 ἄπειρος, Πο-
 λυμήσορος
 πρὸς δὲ Πριάμην,
 &c. Poly-
 dori umbra
 Hecuba Euri-
 pidis prolog.
 vide & Aufonii,
 epitaphium Polydori.
 tum narrat Virgil. 3. Æneid. Sed noster Euripidem sequitur, apud quem
 Hecuba queritur Polydori umbra, Κλισίη μὲν χερσὶν τὸν τάλαίωτος
 εἶνος παρῶδες, καὶ κλαυθὸν ἐς αἶδμα' ἄλλος Μενηζοῦ, ἦν, &c. c Vide Euripid.
 & Senecæ Troadas vers. 359. & 938. vers. & Q. Smyracum lib. 14. vers.
 a Petrus erat. Iliad. 6.

Combiberat, trahis que u comis antistita Phœbi
 Non profecturas tendebat ad athera palmas.
 Dardanidas matres patriorum signa deorum,
 Dum licet, amplexas, succensaque templa tenentes,
 Invidiosa trahunt victores premia Graji. 415
 Mittitur x Astyanax, illis de turribus, unde
 Pugnantem pro se, proavitaque regna tuentem
 Sæpe videre patrem monstratum a matre solebat.
 Iamque viam suadet Boreas, flatuque secundo
 Carbasia mota sonant, jubet uti navita ventis. 420
 Troja vale, rapimur, clamant, dantque oscula terra
 Troades, & patria fumantia tecta relinquunt.
 Vltima conscendit classem, miserabile visus,
 In mediis Hecube natorum inventa sepulchris.
 Prensantem tumulos, atque ossibus oscula dantem
 y Dulichia traxere manus. tamen unius hausit, 426
 Inque sinu cineres secum tulit Hectoris hausos.
 Hectoris in tumulo canum de vertice cinem,
 Inferias inopes, cinem lacrymasque reliquit.
 Est, ubi Troja fuit, z Phrygia contraria tellus, 430
 Bistonis habitata viris: Polymnestoris illic
 Regia dræes erat, cui te commisit alendum
 a Clam, Polydore, pater, Phrygiisq; removit ab armis
 Consilium sapiens, sceleris nisi premia magnas
 Adjecisset opes, animi irritamen avari. 435
 Vt cecidit fortuna Phrygum, capit impius ense
 Rex Thracum, juguloque sui demisit alumni,
 Et tanquam tolli cum corpore crimina possent,
 Exanimem b è scopulo subjectas misit in undas.
 Litore Therco classem religarat Atrides, 440
 Dum mare pacatum, dum ventus mitior esset.
 Hic subito, quantus cum viveres esse solebat,
 c Exit humo late rupta, similisque minanti
 Temporis illius vultum referebat Achilles,
 Quo ferus injusto d petiit Agamemnona ferro.
 Immemoresque mei disceditis, inquit, Achivi
 Obrutaque est mecum virtutis gratia nostra?

b Telis confixum. & terram
 a Petrus erat. Iliad. 6.

Ne facite : utq; meum non sit sine honore sepulcrum,
Placet Achilles mactata Polyxena manes.

Dixit : & , immitti sociis parentibus umbra, 450
Rapta sinu matris, quam jam prope sola fovebat,
Fortis, & infelix, & plusquam fama virgo
Ducitur ad tumulum diroque fit hostia busto.

Qua memor ipsa sua, postquam crudelibus aris
Admota est, sensitque sibi fera sacra parati ; 455
Vique Neoptolemum stantem ferrumque tenentem ,
Vtique suo vidit figentem lumina vultu,

Vtere jamdudum generoso sanguine, dixit.
Nulla mora est. ^c Aut tu jugulo, vel pectore telum
Conde meo : jugulumque simul, pectusq; , retexit. 460

Sicilicet ^e haud ulli servire Polyxena vellem.
Haud per tale sacrum numen placabitis ullum :
& Mors tantum vellem matrem mea fallere possit ;
Mater obest, minuitq; , necis mihi gaudia, quamvis
Non mea mors illi, verum sua vita gemenda est. 465

h Vos modo, ne Stygiis adeam non libera manes,
Este procul, si justa peto; tabeque viriles
Virgineo removete manus : acceptor illi,
Quisquis is est, quem cade mea placare paratis,
Liber erit sanguis. Si quos tamen ultima nostri 470
Verba movent oris, i Priami vos filia regis
Nunc captiva rogat : genitrici corpus memptum
Reddite, neve auro redimat jus triste sepulcri,
Sed lacrymis : Tunc, cum poterat, redimebat &
auro.

Dixerat : Et populus lacrymas, quas illa tenebat,
Non tenet; ^k ipse etiam fletus, in vultusq; , sacerdos 476
Præbita coniecto rupit præcordia ferro.

Illæ super terram ^l defecto poplite labens,
Pertulit intrepidus ad fata novissima vultus.
in Tunc quoq; , cura fuit partes velare tegendas, 480
Cum caderet, castique decus servare pudoris.
Troades excipiunt, deploratosque recensent
Priamidas, & quid dederit domus una cithoris.

e Idd, τὸ δὲ
ἢ μὴν σίειν
ὡ ἔκταν
Παύειν πρὸς
μὴ πρὸς
ἢ δὲ ὡν ὡ
ἔκταν. ἔκταν
παύειν λαμῶν
ἐν τῆς ἔδα.
Polyxena in
Euripid. He-
cuba. f Aci
μὲ δρμῶτων
ἰλαύσειεν Πίγ-
γ. τὸ δὲ,
ἄδῃ πρὸς τὴν
ἄντ' ἰδὸν ὀ-
μοῦ, & c. ibid.
ε Μαρτὴρ σὺ
δὲ ἡμῶν μο-
δίον ἐμπροσθὶν
γῆν, & μοχ-
λῶς πρὶν σκα-
γῆται γ' ἐκ-
τίτρακα κατ-
δύαν Θεοῦσι
μηδῶς.
h ἐκῶσα θνή-
σκου, μὴ τις
ἄλλῳτι χρεός.
T δὲ μὴ, Ἑλ-
θῆσαν ὅ μ'
ἄ, ἐλευθῆρα
ἴανω, Πρὸς
ἴανω μὴδῶσι,
κτίσῃσῃ.
ibid.
i Tὶ γὰρ μα-
δᾶ ἴαν, ἢ πα-
τῆρ μὴ ἴν
ἀντὶ Θεοῦτων
ἀπανταν,
μοχ, Νῦν δὲ
ἐμὶ δὲ λη.
Polyxena
apud Euri-
pid. in Hecu-
ba. k O δὲ
(Neoptole-
mus, namque
ἴανωτ' ὅ δὲ
ἐπιπέτη; λαίως

^r ἐπίση τὸ δὲ πᾶσι Αχιλλεύς) ἢ ἴανω τὴ καὶ ἴανω, οἷον κῆρ, τῆ μὴ σὶ δὴ-
ρω πνεύματι & διαζῆρος, ibid. l Ciofianus e Vaticano adfert lectiorem de-
fexo statummare videtur illud apud Euripidem de hac eadem Polyxena, κα-
θῆσα πρὸς γῆται γῆν. m H ὅ καὶ δῆρκα, ἔρωσι Πωλλῶν πρὸς τὴν ἐν-
ἔκταν πρὸς τὴν. Eurip. de eadem. hanc vero morientium cusam, ut hooeite
caderent, in multis observant historici, poetæ, aliâ.

Teque

in Ipsa in Se-
neca Troad.
Mea fors ti-
metur: sola
suas Danaus
metus. vers.
62. & v. 977.

Estne aliqui
Hecubam qui
suam dici ve-
lii? Helen.

Ithaco obti-
gisti prada
nolenti bre-
vis. o Po-
lyxene,
Ἰθακῆϊς, ἡ-
χὴν τ' αἰεὶς.
Euripid.

p Hoc mo-
riens Hector
male omina-
tus est Achil-
li, Iliad. 22.

ὄτρ' αἰὼς Πά-
ρις καὶ Φοῖβος
Ἀπόλλων

Ἐὐδλὸν ἴδου'
ὀλέσασθαι ἐνὶ
σπῆραι πύ-
λῃσι. vide
quæ ad vers.
599. lib. 12.

q Habet hoc
Moutanus
vitium, in-
quit Seueca,
controversia
28. senten-
tias suas repe-
tendo cor-
rumpit, &c.
solebat ita-
que Scaurus
eum inter
oratores Ovi-
dium vocare.

Nam & Ovidius nescit, quod bene cessit, relinquere. Cum Polyxena
abducta, ut ad tumulum Achillis immolaretur, Hecuba dixit: cinis ipse
pulchri in genus hoc pugnat. poterat hoc contentus esse, adjecit: tumulo
quoque sensimus hostem. Nec hoc contentus, adjecit: Aecida fecunda
Ovidium asserit H. Stephanus lib. de Criticis, & Io. Passeratus præfat.
amorum iudicium. r Divina sunt alia: uni mihi Pergama restant. e
Penelop. ego sc. omnibus omnium miseris misera superstes vivo. f
beri Priamo quot fuerint, & nomina eorum lege apud Hyginum cap.
& Apollodorum lib. 3. Εὐπαις πότ' ἔσται. ὡν ἴ γ' ἔσται, ἄπαις ἴ
Ἀπαις, Ἰθῆμη, ἰδ' Ἰουάτη, Βρετῶν. Hecuba apud Euripid.

Teque gemunt virgo, teque, o modo regia conjux,
Regia dicta parens, Asia florentis imago, 489
Nunc etiam præda mala fors: quam victor Vlysses
Esse suam nollet, nisi quod tamen Hectora partu
Ediderat. Dominum matris vix repperit Hector.
Quæ corpus complexa anima tam fortis mane,
Quas toties patria dederat, natisque, viroque, 490
Huic quoque dat lacrymas, lacrymas in vulnera
fundit,

Osculæque ore tegit, consuetæque pectora plangit,
Cantiemque suam concreto sanguine verrens,
Plura quidem, sed & hæc laniato pectore dixit:
Nata tua (quid enim superest?) dolor ultime matris
Nata jaces: videog, tuum mea vulnera pectus. 491
Et, ne perdiderim quenquam sine cade meorum,
Tu quoque vulnus habes: at te, quia sæmina, reb-
A ferro tutam. Cecidisti & sæmina ferro,
Totque tuos idem fratres, te perdidit idem, 500
Exitium Troja, nostrique orbator Achilles.

At postquam p cecidit Paridis Phæbique sagittæ
Nunc certe, dixi, non est metuendus Achilles:
Tunc quoque mi metuendus erat. q Cinis ipse sepe
In genus hoc sævit: tumulo quoque sensimus hostem
Aecida fecunda sui: jacet Ilion ingens, 501
Eventuque gravi finita est publica clades.

Sed finita tamen: r Soli mihi Pergama restant,
In cursuque meus dolor est. Modo maxima rerum
f Tot generis natisque potens, nurbusque, viroque, 502
Nunc trahor exul, inops, tumulis avulsa meorum
Penelopæ munus, qua me data pensa trahentem
Matribus ostendens Ithacis, Hæc Hectoris illa est
Clara parens, hæc est, dicet, Priameia conjux.
Postque tot amissos tu nunc, qua sola levabas 503
Maternos luctus, hostilia busta præsti.

Inferias hosti peperit: quo ferrea resto?

Quidve moror? quo me servas damnosa senectus?

Quo dii crudeles, nisi uti nova funera cernam,

Vivacem differtis animum? Quis posse putaret 520

Felicem Priamum post diruta Pergama dici?

Felix morte sua est. Nec te, mea nata, peremptam

Aspicit: & vitam pariter, regnumque reliquit.

At puto & funeribus dotabere regia virgo,

Condeturque tuum monumentis corpus avitis: 525

Non hæc est fortuna domus. Tibi munera matris

Contingens fletus, & peregrinaque haustus arena.

Omnia perdidimus: superest, cur vivere tempus

In breve sustineam, proles gratissima matri,

Nunc solus, quondam minimus de stirpe virili; 530

Has datus Ismario regi Polydorus in oras.

Quid moror interea & crudelia vulnera lymphis

Abluere? & sparsos immitti sanguine vultus?

Dixit, & ad litus passu procedit anili.

Albentes lacerata comas: date Troades urnam, 535

Dixerat infelix, liquidas hauriret ut undas.

Aspicit ejectum Polydori in litore corpus,

Factaque Threiciis ingentia vulnera telis.

Troades exclamant, Obmutuit illa dolore:

Et pariter vocem, lacrymasq; introrsus obortas 540

Devorat ipse dolor; duroque simillima saxo

Torpet, & adversa sicut modo lumina terra,

Interdum torvos extollit ad aethera vultus;

Nunc positi spectat vultum, nunc vulnera b nati;

Vulnera precipue, seque armat, & instruit ira. 545

Qua simul exarsit, tanquam regina maneret,

Vicisci statuit: pœnaque in imagine tota est.

Vique furiæ catulo lactante orbata leana,

Signaq; nacta pedum, sequitur quem non videt hostem:

Sic Hecube, postquam cum luctu miscuit iram, 550

Non oblita animorum, annorum oblita suorum,

Vadit ad artificem dira Polymnestora cadis,

τ καὶ γὰρ ἴδ' ἔκ
βήθησκου οὐ μὲν
ἐχθρὸν θανάτῳ.
Ὁδὴ ἄλλοστ' ἔσθ
Ζεὺς, τίτις
δ' ἔσται; ἔρω
Κακῶν καὶ
ἄλλ' αὖ μὴ ζῶσα.
ibid.

u Non est
Priami mise-
randa mei
Mors, illader.
Felix Pria-
mus, & c.
Senec. Troad.
140. x Fu-
nereo hono-
re. y Leve-
que munus,
terræ tibi
injectæ, pro-
cul à patria,
in externa
regione.

x Ad gemi-
num morem
allusum, ab-
luendi cada-
veris Poly-
xenæ, & c.
sui purgan-
di. a Alia
est hæc ab
Euripidis
oeconomia:
ubi ancilla
aquam peti-
tum missa
ad abluen-
dum corpus
Polyxenæ
corpus Poly-
dori in lito-
re invenit,
& pallio in-
volutum ad
dominam
portat.

b Οὐρα. quæ

τιμωρίας ἔργῳ, ultionis appetitus Scal. exer. 313. e Σκόμον μ' ὄσ
ἀριθμῶν, Μόρον δὲ λεία δὲ λεία ἰσθία χερσὶ ἀναρταζάν Στς, & c.
Eurip. Hecuba. d Apud Euripidem, acceritur ab Hecuba Polymne-
stor, pretextente thesauros esse Illi absconditos, quos illi veller indica-
re; itaque in tentorium introductus à mulieribus ad hanc rem ab He-
cuba in insidiis ibi positus excocatur, filique quos una adduxerat fe-
cum, ἐκθ.

o Al. Expoliat-
que. al. expel-
litque. f. Oe-
dipus ad So-
phoclem, ut
& apud Sene-
cam, verſ.
965. ſuas Ra-
dice ab ima
funditus vul-
ſos ſimil Evol-
vit orbes, hæ-
vet in vacuo
manus, & ſixa
penitus ungui-
bus lacerat
caros Alie
reſſus lumi-
num & inanes
ſiue. g. He-
cubam pro-
pter maledi-
ctorum ra-
biem quibus
Thracas in-
ceſſebat, la-
pidibus ab
iis obrutam
in canem ver-
ſam fuiſſe
prædicabant.
Plautus in
Menæchmis,
Tzetzes in illa Lycophrouis Επεὶ δὲ λαὸς ἀπείρων ἡγεῖσάμενον, &c. Q. Smyr-
næus in ſaxeam canem mutatam vult, quod Straboni lib. 13. & Polluci,
ἡρώδης ἱστορίας. lib. 5. cap. 5. lege Hecubæ epitaphium apud Aufonium, h. Fabi-
que Hecubæ fors miſeranda vel hoſti.

Colloquiumque petit : nam ſe monſtrare relictum
Velle latens illi, quod nato redderet, aurum.
Credidit Odryſius, pradaque aſſuetus amore, 555
In ſecreta venit. Tum blando callidus ore,
Tolle moras Hecube, dixit ; da munera nato :
Omne fore illius quod das, quod & ante dediſti,
Per ſuperos juro. Spectat truculenta loquentem,
Falfaſque jurantem, tumidaque exaſtuat ira. 560
Atque ita correpto, captivarum agmina matrum
Invocat, & digitos in perfida lumina condit,
& Expilatque genis oculos (facit ira valentem)
Immergitque manus, ſædataque ſanguine fonti
Non lumen (neq; enim ſuper eſt) loca luminis haurit.
Clade ſui Thracum gens irritata tyranni, 566
& Troada telorum lapidumque inceſſere jaſtu
Cæpit. At hac miſſum rauco cum murmure ſaxium
Morſibus inſequitur, riſtuque ad verba parato
Latravit conata loqui : locus extat, & ex re 570
Nomen habet, veterumque diu memor illa malorum
Tum quoque Sithouios ululavit mæſta per agros.
Illius, Troasque ſuos, hoſtesque Pelasgos,
Illius fortuna deos quoque moverat omnes :
Sic omnes, h ut & ipſa Iovis conjug; ſororque, 575
Eventus Hecubam meruiſſe negaverit illos.

Memnonis cineres in aves. F A B. 3.

i Quem
ſuum ex Ti-
thono filium,
Aethiopum
regem, vel
etiam domi-
torem, (nam-
que è Suis
Perſarum ad-
veniſſe eum
ſcribit Pau-
ſanias in
Phocicis)
ad bellum
Trojanum
miſit Aurora. Multa de illo Qu. Smyræus, lib. 2. lege Cl. Baconi
viva live Præmiſſum in ſap. vet.

Non vacat Aurora, quanguam iſdem favori-
armis,
Cladibus & caſu Troasque Hecubaque moveri.
Cura deam propior, luſtusque domeſticus angit
i Memnonis amiſſi: Phrygiis quem lutea campis 580
Vidit Achillea pereuntem cuspide mater.
Vidit : Et ille color, quo matutina ruſcunt
Tempora, palluerat; latuitque in nubibus æther.
At non impoſitos ſupremis ignibus artus
Suſtinuit ſpectare parens : ſed crine ſoluto 585

alii. Sed
nonis fo
Homero

Sicut erat, magni genibus procumbere non est
 Dedignata Iovis, lacrymisque has adtere voces.
 Omnibus inferior, quas sustinet aureus ather,
 (Nam mihi sunt totum rarissima templa per orbem)
 Diva tamen veni, non ut delubra, & diesque 590
 Des mihi sacrificios, caliturasque ignibus aras.
 Si tamen aspicias quantum tibi fœmina præstem,
 Tum cum luce nova noctis confinia servo,
 Præmia danda putes. Sed non ea cura, neque hic est
 Nunc status Auroræ, meritos ut poscat honores: 595
 Memnonis orba mei venio, qui fortia frustra
 Pro¹ patruo tulit arma suo, primisque sub annis
 m Occidit à forti (sic Diu voluistis) Achille.
 Da precor huic aliquem solatia mortis honorem,
 Summe deum rector, maternaq; vulnera leni. 600
 Iuppiter annuerat. Cum Memnonis arduus alto
 Corruit igne rogas, nigrique volumina fumi
 Infecere diem: veluti cum flumina natas
 Exhalant nebulas, nec Sol admittitur infra.
 Atra favilla volat, glomerataque corpus in unum
 Densatur, faciemque capit, sumitque colorem 606
 Atqueⁿ animum ex igni: levitas sua præbuit alas.
 Et primo similis volucris, mox vera volucris
 Insonuit pennis: pariter sonuere sorores
 Innumera, quibus est eadem natalis origo. 610
 Terque rogam lustrant, & consonus exit in auras
 Ter plangor: quarto seducunt castra volatu.
 o Tunc duo diversa populi de parte feroces
 Bella gerunt, rostrisque & aduncis unguibus tras
 Exercent, alasque, adversaque pectora lassant: 615
 Inferiæque cadunt cineri cognata sepulto
 Corpora, seque viro forti meminere creatas.
 Præpetibus subitis nomen facit autor: ab illo
 Memnonides dicta, cum Sol duodena peregit
 Signa, parentali moritura morte rebellant. 620
 Ergo aliis latrasse p Dymantida flebile visum est:
 Luctibus est Aurora suis intentâ, piisque
 Nunc quoque dat lacrymas, & toto rorat in orbe.

k Ms. unus
 bovesque. Al.
 Dehisque Des
 mihi sacrifici-
 cum.

t Priamo.
 nanque Ti-
 thonum
 Memnonis
 patrem Lao-
 medontis
 filium esse
 voluit qui-
 dam, alii
 fratrem.

m Αχχιλλεύς
 γαμψή κωβ-
 βός ἄφ' ἄε-
 μέτων Φαί-
 νός ἴδεν ἱά-
 ερθε Αἴδης,
 &c. Pinda-
 rus 6. od.
 Nem.

n Propter
 motum ce-
 lerem qui-
 dam philo-
 sophi ani-
 mam igneæ
 esse naturæ
 dixerunt.

o Ad sepul-
 chrum Mem-
 nonis in Ilie
 ex Æthio-
 pia quotan-
 nis, (ut alii,
 quinto quo-
 que anno)
 advolare a-
 ves Mem-
 nonidas &
 parentalia
 quasi cele-
 brantes de-
 pugnare,
 scribit Pli-
 nius lib. 10.
 cap. 26. Pau-
 sanias in
 Phocicis,

ali. Sed adi Coel. Rhodigin. lib. 22. cap. 2. Qu. Smyrnæus tradit Mem-
 nonis socios in aves hæc versos lib. 2. p Hecubam Dymantidis filiam
 Homero, Cissei Euripidi,

Anni filia in columbas. F A B. 4.

¶ Vatici-
nium Neptu-
ni de redivo
Trojanæ stir-
pis, in Æneæ
posteris, im-
perio, lege
apud Hom.
Iliad. 20.
vers. 306. &
apud Qu.
Smyrn. 13.
vers. 334.
præceptum
& vaticinium
Calebanis.
rita & 4. Fast.
Iam pius Æ-
neas sacra
& sacra al-
tera patrem
Afferet. &
eodem lib.
pietas spectata
per ignis, Sa-
cra, patremque
humeris altera
sacra tulit.
f. Capto Ilio,
Græci per
præconem
denunciava-
bant, ut sin-
guli ex civi-
bus quod
vellent unum
aliquod se-
cum aufer-
rent. Æneas
Deos penates
sustulit. Græ-
ci pietate
viri moti per-
miserunt, ut
nam aliquid insuper ex suis tolleret: ille patrem senio confectum humeris
sublatum portabat, &c. Ælian. Var. hist. l. 3. cap. 22. 1. Classenque sub ipsa
Antandro & Phrygia molitur montibus Ida. 3. Æneid. u. Delon Claram.
his lucem pete ex Æn. 3. Virg. ibi. egressi veneramus Apollinæ urbem. Rex
Antus, rex idem hominum Phœbique sacerdos, &c. x. Palmam & olivam
vide que ad 334. vers. lib. 6. y. Non hoc ex ritu. namque in ara Apollinis
y. hostia quæ Deli est, hostia nulla cæditur, Macrobr. 3. lib. Saturnal. x. To-
ris tapeibus intratis. a. Coniugio scilicet. Veneri dignare superbo. secus, heros
est ex altero parente Deo natus. b. Quam tamen alii ab Eurymacho ita no-
minatam volunt. c. Filiabus quatuor, œconomis diligentiibus, quæ propter
rem familiarem strenue auctam conservatamque, quæ attraherent omnia in
siumentum, vinum, oleum convertisse fingebatur.

Non tamen eversam Troja cum mœnibus esse
Spem quoque & fata sinunt. 1. sacra, & sacra
altera patrem 625

Fert humeris venerabile onus Cythereius heros,
De tantisque opibus prædam pius eligit illam,
Ascaniumque suum, profugaque per aquora classe,
Fertur ab Antandro, scelerataque litora Thracum,
Et Polydoro manantem sanguine terram 630
Linqvit, & utilibus ventis, astuque secundo
Intrat Apollineam, sociis comitantibus, urbem.
Hunc Anius, quo rege homines, antistite Phœbus
Rite colebatur, temploque domoque recepit,
Urbemque ostendit, delubraque vota, duasque 635
Latona quondam stirpes pariente retentas.
Thure dato flammis, vinoque in thura profuso,
y. Caesarumque boum fibris de more crematis,
Regia tecta petunt: 2. positisque tapetibus altis
Munera cum liquido capiunt Cerealia Baccho. 640
Tunc pius Anchises: O Phœbi lecte sacerdos,
Fallor? an & natum, cum primum hæc mœnia vidi,
Bisque duas natas, quantum reminiscor, habebas?
Huic Anius niveis circumdata tempora vittis
Concitiens, & tristis, ait, Non falleris, a heros 645
Maxime; vidisti natorum quinque parentem,
Quem nunc tanta homines rerum inconstantia versat)
Pene vides orbem. Quod enim mihi filius absens
Auxilium? quem b. dicta suo de nomine tellus
Andros habet, pro patre locumque, & regna tenentem.
Delius augurium dedit huic: dedit altera Liber 651
c. Fœmine stirpi voto majora fideque
Munera. Nam tactu natarum cuncta mearum

In

In segetem, laticemque meri, baccamque Minerva
Transformabantur: divesque erat usus in illis. 655

Hoc ubi cognovit Troja populator Atides,

(Ne non ex aliqua vestram sensisset procellam

Nos quoque parte putes) armorum viribus usus

Abstrahit iruitas gremio genitoris, alantque

Imperat Argolicam caelesti munere à gentem. 660

Effugiunt quo quaque potest: Eubœa duabus,

Et totidem natis Andros fraterna petita est.

e Miles adest: & ni dedantur, bella minatur.

f Victa metu pietas consortia corpora pœna

Reddidit: & timido posses ignoscere fratri. 665

Non hic Eneas, non qui defenderet Andron

Hector erat, & per quos decimum durastis in annum.

Iamque parabantur captivis vincula lacertis.

Ille attollentes etiamnum libera cælo

Brachia, Baoche pater, fer opem, dixere: tulitque

Muneris autor opem, (si miro perdere more 671

Ferre vocatur opem) nec qua ratione figuram

Perdiderint, potui scire, aut nunc h dicere possum.

Summa mali nota est: Pennas sumpsere, tuæque

i Conjugis in volucres niveas abiere columbas. 675

cujus conjugio, hoc est, concubitu tu Anchisa dignatus eras. columbæ autem
Veneris alites.

Orionis filia pro Thebanis immolata: & duo
juvenes ex earum favillis. F A B. 5.

Talibus atque aliis postquam convivia dictis

Implerunt, mensa somnum petiere remota,

Cumque die surgunt, adeuntque oracula Phœbi:

Qui petere k antiquam matrem, cognatæque jussit

Litora. Prosequitur rex, & dat l munus iturus: 680

m Anchise sceptrum, chlamydem, pharetramque

nepoti,

Craterem Eneas, quem quondam miserat illi

Hospes ab n Aoniis Therses Ismenius oris.

Miserat hunc illi Therses: fabricaverat Alcon

tum Prima tulit tellus, &c. Al. murea. m Seni scipionem: Ascanio ju-

veni pharetram, & arcum. Et Phrygiam Ascanio chlamydem. Eneid. 3.

n Ita rectius, quam quod in aliis habetur, Harmonia, in aliis Aonia. Est

enim Aonia pars Bœotia, ut & Ismenus fluvius.

d Gifanius
& Mss. non-
nulli classen,
exponunt
que exerci-
tum.

e Milites
Græci ab
Agamemao-
ne missi.

f Sorores
frater utrun-
que pius red-
dere coactus.

g Quicquid
apud dura
cessatum est
mania Tro-
ja, Hectoris

Eneaque
manu victo-
ria Grajorum

Hæsti, & in
decimum ve-
stigia restitit
annum. Dio-
medes lib. 11.

Eneidos
Virg.
h Al. discere.

i Veneris,
columbæ autem

k Italiam,
unde Darda-
nus Trojana
gentis autor
in Phrygiam
venerat. ora-
culum ha-
bes 3. Eneid.
Virgil. Dar-
dania duræ,
qua vos à

stirpe paren-

o Siculus.
Myle enim
opp. est Sici-
lia. ad di-
finitionem
ab illo Cren-
tensi, cujus
menitit Vir-
gil. ecl. 5.
p Thebe
urbis ἐμύλω-
λ@.
q Oplow@
τῆς Υειῶτος ἐν
Βοιωτίας Συ-
γγραψῆς, &c.
Orioni Hy-
riei f. in
Bœotia duæ
eraut filiae,
Meriocha &
Menippa.

Cum grassaretur per Aoniam pestis, responsumque esset ex oraculo, placatum iri Deorum iram, si duæ virgines immolarentur, cæteris recursantibus, hæc pro salute patriæ se devoverunt, &c. Ant. Liberalis 25. fab. ex Nicandro & Corinna. 7 Mss. alter, Coronas. qui Græce σφραγοί. Ipsas certe duas virgines apud Orchomenum consecratas ἕχει ἰὼν προσπαροῦσσι τῆς Αλεξῆς, καὶ εὐνοίας παρῆνυς. ibidem.

Iudex Ambracius in saxum, & filii
Molossi in aves. F A B. 6. 7.

f De acan-
tho, multa
hic Herc,
Ciofanus,
quam Simi-
lancem asperam
esse probat.
z Anio, qua
sacerdoti,
acerram;
qua regi,
pateram, &
duplicem gem-
mā ἀμύλω
εὐνοίας.
Æneid. 1.
vers. 659.
u Coelum
insalubre &
pestilens. *Diæa negat tibi Iuppiter æva.* 3. Æneid. Virg. unde hæc omnia
clarius innotescunt. Alii leg. *luem.* κ Creta. ἐκαστέμωλι. 7 Harpyjarum
una, quæ Virgilio *Celano* 3. Æneid. 3. *Dulichionumque Sarcæque* & Neritium
ἀρῆνα σαξί, &c. ibid.

Hætenus antiquo signis fulgentibus ære
Summus in aurato crater erat asper acantho.
Nec leviora datis Trojani dona remittunt,
Dantque sacerdoti custodem thuris acerram:
Dant pateram, claramque auro gemmisque coro-
nam. 705
Inde recordati Teucros à sanguine Teucrici
Ducere principium, Cretam tenuere, locique
Ferre diu nequiere Iovem: centumque relictiis
Viribus Ausonios optant contingere portus.
Sævit hyems, jactatq; viros: Strophadumque receptus
Portubus infidis exterruit ales 7 Aëlio. 711
z Et jam Dulichios portus, Ithacamque, Samumque,

Ne
Pra
a
Iud
c Vo
Cha
Imp
prel
tulit
sylva
pe.
tal.
næo.
Po
P
But
Inde
Pria
Sica
E qu
Mol
Æg
Hanc
Sub
k Sa
Inse
1 Illa
Virg
Fict
Hanc
Ad
Ibat
Cui
Talib
Te ta
Expe
ἐν κ
πυμ
CASA C

Neritium

Neritiasque domos, regnum fallacis Vlyssæi,
Prætereunt vecti : certatam lite Deorum

^a Ambraciam, versiq; vident sub imagine saxi 715

Iudicis, ^b Actiaco qua nunc ab Apolline nota est,

^c Vocalemque sua terram Dodonida quercu,

Chaoniosque sinus : ^d ubi nati rege Molosso

Impia subiectis fugere incendia pennis.

^a Opp. Epi-
ri. De lite hac
Deorum

N. L.

^b Actium
promontorio
Epiri
est, ubi cul-
tus Apollo,
qui in navali

prælio, quo devicit Augustus Antonium & Cleopatram, auxilium Augusto tulisse credebatur. ^c Reddentesque responsa e quercu columbas duas in sylva prope Dodona urbem Epiri. Odyss. Hom. 14. & 19. Herodot. in Euterpe. Æschylus in Prometheus vinceto. Pausan. in Phocicis. Strabo lib. 7. Natal. Comes lib. 6. cap. 12. Iacob. Boissardus de Divinatione in Iove Dodonæo. ^d Fab. obscurior.

Polyphemus Galatææ amore captus, & Acis
in fluvium. F A B. 8.

Proxima ^e Phaacum felicibus obsita pomis 720

Rura petunt : Epiros ab his, regnataque ^f vati

Buthrotos Phrygio, & simulataque Troja tenetur.

Inde futurorum certi, qua cuncta fidei

Priamides Helenus monitu prædixerat, intrant

Sicantiam : ^h Tribus hac excurrit in aquora ⁱ lin-
guis : 725

E quibus imbriferos est versa Pachynòs ad Austros,

Mollibus expositum Zephyris Lilyæon ad Arctos

Æquoris expertes spectat, Boreamque Peloros.

Hanc subeunt Teuceri remis, astuque secundo,

Sub noctem potitur Zanclæa classis arena. 730

^k Scylla latus dextrum, lævum irrequieta Charybdis

Infestat : vorat hæc raptas, revomitque carinas ;

^l Illa feris atram canibus succingitur alvum,

Virginis ora gerens, & (si non omnia vates

Ficta reliquerunt) aliquo quoq; tempore virgo. 735

Hanc multi petiere proci : quibus illa repulsis

Ad pelagi Nymphas, pelagi gratissima Nymphis,

Ibat, & elusus juvenum narrabat amores.

Cui dum petendos præbet Galatæa capillos,

Talibus alloquitur referens suspiria dictis : 740

Te tamen, ô virgo, venus haud immite virorum

Expetit; utque facis, potes his impune negare.

^e Pop. insulæ
Corcyre, h. e.
Corfu. bife-
ris Alcinoi
pomariis,
nobilitate.

Od. 9.

^f Heleno,
cui, post Pyr-
rhum ab Ore-
ste cæsum,
cesserat uxor

ejus Andromache cum

regno Epiri.

^g Parvam

Trojan, simu-
lataque magnæ

Pergamæ, &c.

^{3.} Æneid.

^h Promontorio

tribus.

unde insulæ

nomen Tri-

nacria.

ⁱ Messanz

urbe in ora

Peloritana,

prius Zanclæ

dicta ab in-

curvo sinu.

Ζεφυριον τὸ
τὸ σκελίον.

Ἐπει καὶ Ζεφυριον τὸ δειπνων. Eustath. ad Odyss. 12. Quis locum curva
nomina salcu habet. Ovid. Fastor. 4. ^k Dextrum Scylla latus, lævum impla-
cata Charybdia, &c. Æneid. 3. ^l Vide lib. 14. Met. vers. 60.

m Quinquaginta Nereidas unnerat
Hesiodus in Theogonia.
n Scyllam, Phorci & Crataeidis, quae & He-
cate dicta, filiam. ἢν τίκει
Φέρος Νυκτί-
πάλος θ' Ἑκίτη, τῆν
τε κλείνοσι Κραταΐν.
Apollon. l. 4. Crataeis au-
tem fl. est Calabriae.
o Filia Symathi fl. Siciliae, prope
Catanam. Cluverii Sici-
lia. lib. 1. cap. 10.
p Ὀρχαίῳ Πολύφωμῳ,
&c. Ἰχθύου Ἰχθύου ὑπο-
καρδίου Ἰλκος Κύπριος ἐκ
μεγάλας.
Theocr. Cyclops.
q Nec visus facilis, nec
ditibus affabilis ulli. 3. Aeneid.
ἄνθρωπος ὀφθαλμοῦ. Odyss. 9.
r Πολλὰν ταῖ δῖος παρὶ
ταύλακον αὐ-
ταῖ ἀψήτων Χλωφῆας ἐκ
βοτάνας.
Theocr.
s Infra vers. 481.
t Ἐπεὶ τις ἰθάδε μῦν-
τις ἀνθρ ἤυς
τις μέγας τε, Τηλεμος Εὐρυμίδης ὁ μανθῶν ἰκ' ἀγο. Καὶ μανθῶν ὄμνος κεν-
τῆρα Κικελώπιδος. Hom. Od. 9. u Αἰ αἰ. παλαιὸς χρόνος ἀπερρίνετο.
Τυφλὴν ὅδ' ὄψιν ἐκ σίθην σὺχρησεν μ' ἴφην, Τελαῖας ἀφορεμῆδίντος Cyclops En-
ripidis. x In formam cunei longi & acuti.

At mihi, cui pater est Nereus, quam carula Doris
Enixa est, quae sum^m turba quoque tuta sororum,
Non nisi per luctus licuit Cyclopi amore 745
Effugere. & lacryma vocem impediere loquentis,
Quas ubi marmoreo deterfit pollice virgo,
Et solata Deam est, Refer o rarissima, dixit,
Neve tui causam tege, sum tibi fida, doloris.
Nereis his contra rescuta u Crataide natam est. 750
Acis erat Fawio Nymphaque o Symethide cretus,
Magna quidem patrisque sui, matrisque voluptas,
Nostra tamen major: nam me sibi junxerat una
Pulcher, & obtonus iterum natalibus actis
Signarat teneras dubia lanugine malas. 755
Hunc ego, me Cyclops nullo cum sine petebat.
Nec, si quasteris odium Cyclopi, amore
Acidis in nobis fuerit praestantior, edam.
Par utrumque fuit. Proh! Quanta potentia regni
Est, Venus alma, tui! Nempe p ille immitis, & ipsi
Horrendus sylvis, & q visus ab hospite nullo 761
Impune, & magni cum Dis contemptor Olympi.
Quid sit amor sentit, nostrique cupidine captus
Vritur, r oblitus pecorum, antrorumque suorum.
Iamque tibi forma, jamque est tibi cura placendi:
Iam rigidos pectus rastris, Polypheme, capillos, 766
Iam libet hirsutam tibi falce recidere barbam,
Et spectare feros in aqua & componere vultus.
Cedis amor, feritasque, sitisque immensa cruoris
Cessant, & tuta veniunt abeuntque carina. 770
Telemus interea Siculum delatus in aquor,
Telemus Eurymides, quem nulla sefellerat ales,
Terribilem Polyphemon adit: u Lumenque, quod
unum
Fronte geris media, rapiet tibi, dixit, Vlysses.
Risit: & O vatum stolidissime, falleris, inquit; 775
Altera jam rapuit. Sic frustra vera monentem
Spernit: & aut gradiens ingenti litora passiu
Degravat; aut fessus sub opaca revertitur antra.
Prominet in pontum x cuneatus acumine longo
Collis; utrumque latus circumfluit aquoris unda: 780

Huc

Huc ferus ascendit Cyclops, mediusque ⁊ resedit;
Langerā pecudes nullo ducente secuta.

Cui postquam pinus, baculi quæ præbuit usum,
Ante pedes posita est, ⁊ antennis apta ferendis,
Sumtaque arundinibus compacta est fistula centum:
Senserunt toti pastoria sibi montes,

Senserunt undæ. latitans ego rupe, meique
Acidus in gremio residens procul, auribus hausi
Talia dicta meis, auditaque verba notavi.

^b Candidior ^c folio nivei Galatea ligustri,
Floridior prato, longa procerior alno,
Splendidior vitro, ^d tenero lascivior hœdo,

Levior assiduo detritis aquore conchis,
Solibus hybernis, æstiva gratior umbra,
Nobilior pomis, platano conspectior alta,

Lucidior glacie, matura dulcior uva,
Mollior ^e cycni plumis, ^f lacte coactæ,
Et, si non fugias, riguo formosior horto.

Savior indomitis eadem Galatea juvencis,
Durior amosa quercu, fallacior undis,
Lentior ^g salicis virgæ, ^h vitibus albis,

His immobilior scopulis, violentior anne,
ⁱ Laudato pavone superbior, acrior igni,
^k Asperior tribulis, facta truculentior ursa,

^l Surdior aquoribus, calcato immittior hydro.
Et, (quod præcipue, si possem, demere vellem)
Non tantum cervo claris latratibus acto,

Verum etiam ventis, volucrique fugacior aura.
At, bene si noris, pigeat fugisse: morasque
Ipsa tuas damnes, ^m & me retinere labores.

Sunt mihi pars montis urvo pendentia saxo
ⁿ ^o Antra, quibus nec Sol medio sentitur in æstu,
Nec sentitur hyems: sunt poma gravantia ramos,

^p ^q Sunt auro similes longis in vitibus uva,
Sunt ^r ^s & purpureæ; tibi ^t ^u has servamus, ^v ^w & illas.
Ipsa tuis manibus sylvestri nata sub umbra

Mollia fraga leges: ipsa autumnalia corna,
sim celebratur. vide I. Passeratium in 2. l. Claudiani & Brodæi Advers. 4. l. 13.

ἢ Καὶ ἔτι πικρὰς
ἔστιν ἐπὶ πικρὰς
Ἰνὸν ἄνθος, ἐς
πύργου ἔργον
ἄνθος τοῦ αὐτοῦ.
Theoc. Cycl.
a Trunca ma-
nium pinus ve-
gii, & vestigi-
a firmas. 3.
Æneid.

786

790

795

800

805

810

816

Polyphemus
ancientus Cy-
clops longius pe-
des, & porro
hinc manu bac-
illum, quem
malus navis in-
corbita maxi-
mus ulla.
Lucilius. &
Io Boccacius
l. 4. General.
refert inven-
tum in Siculo
antro cada-
ver, Poliphe-
mi ut crede-
batur, cujus
læva contum
tenebat cu-
jusvis navis
malo major-
rem, &c.

^b Amatoria
hæc cantile-
na est, & illæ
Virgilio ecl.
2. & 7. adum-
bratæ sunt
ex Theocriti
Cyclope;
Ω λικὸς Γαλα-
ταία, τὶ ἴσι-
λίου ἀποβάλλ-
η; Διαιωρί-
ες πακίδε.
&c. c Flo-
re ipso ligu-
stri, cujus
candor pas-

ἢ Βοτὸν Χίμαιρα
βίβω.

Cyclops
Theocriti.
k Miss. nostri,
& Ciofani
duo, & Vrsini.
habent circen-
iani. inter-
pretatur
Rhegius,
gressum ovium
magnitudine
uberum im-
pediri.

ἢ Κῆκ τῶτων
τὸ κρᾶτις οὖν
ἐμμελῶς ἔμενον
γᾶλα πίνο.

Τυρὸς δ' ἔστι λει-
πὴ μ' οὐτ' ἐν
θέρῃ, οὐτ' ἐν
δωρῶ, Οὐ
χῆμαιρα πᾶ-
ρα.

Theocr.
Idyll. 11. Lac
mihi non astat
te novum, non
frigeo defers.

Virg. Coryd.

2. eclog.
ἢ Καὶ σκυ-
μιας τέτοιας
ἀρκίω. Cy-
clops Theo-
criti.

ἢ Καὶ ἢ θῆ-
δος ἰδῶ.

ἔχω κκεῶν, ὡς
μὲ λέγοντι.

ἢ ἢ πᾶν
ἔστι πῶλον ἰσ-
βλεπῶν, ἢ
ἢ γαλᾶνα.

Theocr.
Idyll. 6.

οὐδὲ μοι
λαοία μὲν
δορῆς ἐπὶ
πυλῆσι μῶω.

Sec. Idyll. 11.
Theocr.

ἢ Καὶ καλὰ μὲν τὸ γένος, καλὰ δ' ἔστι μὲν ἂ μὴ κωμῶ. 6. Idyll. 9. Eius δ' ἔστι
δορῆς μὲν ἔστι. Idyll. 11. ἢ Ingens, quod torva solim sub fronte latebas, Aeneid. 3.

ἢ καλὰ μὲν τὸ γένος, καλὰ δ' ἔστι μὲν ἂ μὴ κωμῶ. 6. Idyll. 9. Eius δ' ἔστι
δορῆς μὲν ἔστι. Idyll. 11. ἢ Ingens, quod torva solim sub fronte latebas, Aeneid. 3.

ἢ καλὰ μὲν τὸ γένος, καλὰ δ' ἔστι μὲν ἂ μὴ κωμῶ. 6. Idyll. 9. Eius δ' ἔστι
δορῆς μὲν ἔστι. Idyll. 11. ἢ Ingens, quod torva solim sub fronte latebas, Aeneid. 3.

ἢ καλὰ μὲν τὸ γένος, καλὰ δ' ἔστι μὲν ἂ μὴ κωμῶ. 6. Idyll. 9. Eius δ' ἔστι
δορῆς μὲν ἔστι. Idyll. 11. ἢ Ingens, quod torva solim sub fronte latebas, Aeneid. 3.

ἢ καλὰ μὲν τὸ γένος, καλὰ δ' ἔστι μὲν ἂ μὴ κωμῶ. 6. Idyll. 9. Eius δ' ἔστι
δορῆς μὲν ἔστι. Idyll. 11. ἢ Ingens, quod torva solim sub fronte latebas, Aeneid. 3.

ἢ καλὰ μὲν τὸ γένος, καλὰ δ' ἔστι μὲν ἂ μὴ κωμῶ. 6. Idyll. 9. Eius δ' ἔστι
δορῆς μὲν ἔστι. Idyll. 11. ἢ Ingens, quod torva solim sub fronte latebas, Aeneid. 3.

ἢ καλὰ μὲν τὸ γένος, καλὰ δ' ἔστι μὲν ἂ μὴ κωμῶ. 6. Idyll. 9. Eius δ' ἔστι
δορῆς μὲν ἔστι. Idyll. 11. ἢ Ingens, quod torva solim sub fronte latebas, Aeneid. 3.

Prunaque non solum nigro lruentia succo,
Verum etiam generosa, novaeque imitantia ceras.
Nec tibi castanea, me conjuge, nec tibi deerunt 820
Arbuti; factus: Omnis tibi serviet arbor.

i Hoc pecus omne meum est: multa quoque vallibus
errant,

Multas sylva tegit, multa stabulantur in ovtris.
Nec, si forte roges, possem tibi dicere, quot sint.
Pauperis est numerare pecus: de laudibus harum
Nil mihi credideris; praesens potes ipsa videre, 826
Ut vix sustineant distentum cruribus uber.
Sunt factura minor tepidis in ovilibus agni:
Sunt quoque par atas aliis in ovilibus haedi.

l Lac mihi semper adest niveum; pars inde bibenda
Servatur; partem liquefacta coagula durant. 831

Nec tibi deliciae faciles, vulgataque tantum
Munera contingent: damae, leporesque, capraeque,
Parque columbarum, demprusque cacumine nidus.

Inveni geminos, qui tecum ludere possint, 835
Inter se similes, vix ut dignoscere possis,

m Villosa catulos in summis montibus urse:
Inveni, & dixi, domina servabimus istos.

Iam modo caruleo nitidum caput exere ponto,
Iam Galatea veni: nec munera despicere nostra. 840

n Certe ego me novi, liquidaque in imagine vidi
Nuper aquae: placuitque mihi mea forma videnti.

Aspice sim quantus: non est hoc corpore major
Iuppiter in caelo (nam vos narrare soletis

Nescio quem regnare Iovem) o coma plurima tor-
vos 845

Prominet in vultus, humerosque ut lucus obumbrati
Nec, mea quod duris horrent densissima setis

Corpora, turpe puta: Turpis sine frondibus arbor;
Turpis equus, nisi colla iuba flaventia velent.

Pluma tegit volucres, ovibus sua lana decori est: 850
p Barba viros hirtaque decent in corpore seta.

q Unum est in media lumen mihi fronte, sed instat
Ingentis clypei. Quid? Non haec omnia magno

Sol videt e caelo? Solis tamen unicus orbis.

Adde, quod in vestro genitor meus aquore regnat.
Hunc tibi do socerum: tantum miserere, precesq;
Supplicis exaudi: tibi enim succumbimus iui. 857
Quique Iovem, & cælum sperno, & penetrabile
fulmen,

Nerei te veneror: tua fulmine scivior ira est.
Atque ego contemptus essem patientior huius, 860
Si fugeres omnes. Sed cur, Cyclope repulso,
Acin amas? præsersque meis amplexibus Acin?

Ille tamen placeatque sibi, placeatque licebit,
Quod nollem, Galatea, tibi: Modo copia detur,
Sentiet esse mihi tanto pro corpore vires, 865
Viscera virva traham: dirvulsaque membra per agros,
Perque tuas spargam, si se tibi misceat, undas.
Vror enim, lasusque exastuat acrius ignis,
Cumque suis videor translata viribus Atnam

Pectore ferre meo: Nec tu Galatea moveris. 870
Talia nequicquam questus (nam cuncta videbam)
Surgit: & ut taurus vacca furibundus adempta
Stare nequit, sylvisque & notis saltibus errat.
Cum serus ignaros, nec quicquam tale timentes
Me videt, atque Acin, Videoque exclamat, & ista
Vltima sit faciam, Veneris concordia vestra. 876

Tantaque vox, quantam Cyclops iratus habere
Debit, illa fuit. Clamore perhorruit Atna.
Ast est vicino pavescita sub aquore mergor.
Terga fuga dederat conversa Symæthius heros, 880
Et, Fer opem Galatea, precor, mihi ferte parentes,
Dixerat: & vestris periturum admittite regnis.

Insequitur Cyclops, partemque è monte revulsam
Mittit, & extremus quamvis pervenit ad illum
Angulus è saxo, totum tamen obruit Acin. 885
At nos, quod fieri solum per fata licebat,
Fecimus, ut vires assumeret Acis avitas.
Puniceus de mole cruor manabat: & intra
Temporis exiguum rubor evanescere cæpit,
Fitque color primo turbati fluminis imbre, 890

rum & Pachynum se in mare exonerans, à Catena distans 8. millia passuum
hodie accolis La Laveta dictus. Cluverii Sicilia lib. 1. 2. Rapidissimo agmi-
ne fertur Symæthus. Silius lib. 14. rapidique colens vada flava Symæthi. avum
imitatus nepos non leniore fluit agmine Acis, à fagitta nomen sortitus. xxi 3
Ακίς, ὀρεφύρας καὶ ἰκάνου πολέμου, τῆν δὲ τῆς οὐρανικῆς ἀκίδου· κλίσιν ἔχων.
Bustathius in Homeri Iliad. 16.

Neptunus.
Viro virtute
stantes Iovis
filios poetæ
appellave-
verunt, ut
Æacium,
Minoam, Sar-
pedona: fe-
roces vero
& immanes,
Neptuni
filios dixe-
runt, ut Cy-
clopa, Cer-
cyona,
Scyrona, &
Læstrigo-
nas. hos
mari geni-
tos, illos cæ-
lo. Agell. lib.
15. c. 21.
τ Ζηνὸς δὲ
ἰγῶν κεραιυῶν
ἢ φπιαῶν ἔστι,
Οὐδ' εἰδ' ἔρε
Ζεὺς ἰσ' ἰκάν
κπεδων ἦδ' ἰσ.
Euripidis
Cyclops.
u Ita Mss.
nostri, &
Ciofani, &
alii. Vulgo
leg. veteror.
κ Mss. acrior
ignis.
γ Acis Sym-
mæthidis
Nymphæ fi-
lius, vers.
751. supra.
Est autem
Symæthus,
vel, ut aliis,
Simethus,
fluvius Sici-
liæ maximus,
inter Pelo-

a Al. jaſta.
pars ſcil.
montis à Po-
lyphemo ja-
cta, & Aciu
obruens.
b Ms. propere-
taque. propere
nata.
c Ripas. vide
quæ ad v. 30.
l. 9. cur fluvii
corona habere dicantur. d Vide quæ ad 3. v. l. 9. e Qui & hodie accolis
vocatur *Acii* vel *Iacii*.

Purgaturque mora. Tum moles^a taſta dehifcit,
Vi^aque per rimas, b proceraque surgit arundo :
Osque cavum saxi sonat exultantibus undis.
Miraque res. Subito media tenus extitit alvo
Incinctu juvenis flexis nova^c cornua^d cannis, 895
Qui, niſi quod major, quod toto carulus ore eſt,
Acis erat : Et ſic quoque erat tamen Acis in amnem
Verſus, & e antiquum tenuerunt flumina nomen.

Glauco in deum marinum. F A B. 9.

f Nereidum.
nympharum
pelagi coetu
diuiſo.
g Glaucus
Anthedone,
quæ Bœotia,
Eubœam
contra, urbs,
natus, nuper
Deus maris
factus.
h Τοῖς τῆς κό-
βης ἀποῖς ὀρέων
φερραίων. Pe-
tritis innot
addidi. / alus.
Hen. Steph.
Schediaſm.
l. 6. c. 3.
i. Ms. colle-
ctus.
k Declivis, de-
vexus ad ma-
re. l Vide
Iconem Glau-
ci marini 2. l.
Philostrati
Iconum.
m Vel propter
formam
Sireniam;
vel quod à nonnullis in balenam verſus dicatur. Ιχθύων δὲ ἕνα τῶν λοιπῶν τῶν
Γλαυκῶν δὲ ἀπὸ τῆς ὀρέων ἰσημερία καὶ πρὸς τὴν ἰχθυὸν ἰπτισφόρον. Philostratus ibid.
z Scopulo. o Lib. 4. v. 540. p Erat, inquit Palæphatus, Glaucus, natatol
atque urinator peritissimus. Ita ut portu Anthedonio in conspectu civium ena-
tans, & in litore insulæ deserto per dies aliquot latitans, postmodo rediret se-
que sub undis per id tempus degisse affirmaret, &c. Quin & hyberno tempo-
re, pisces, quoscumque cives sui poposcerant, adducebat, &c.

Desperat Galatea loqui : f cætuque soluto
Discedunt, placidissq; natant Nereides undis.
Scylla redit : neq; enim medio se credere ponto 901
Audet, & aut bibula sine vestibus errat arena,
Aut ubi lassata est, seductos nocta recessus
Gurgitis, inclusa sua membra refrigerat unda.
Ecce ! Fretum scandens alii g novus incolæ ponti, 905
Nyper in Euboica verſis Anthedone membris,
Glaucus adest, viſaque cupidine virginis ardet,
Et, quacumque putat fugientem posse morari,
Verba refert: Fugit illa tamen, h veloxque timore
Pervenit in summum positi prope litora montis. 910
Ante fretum est ingens apicem i conjectus in unum
Longa sub arboribus k convexus ad aquora vertex.
Constitit hic, & tuta loco, monstrumne, Deusne
Ille sit ignorans, admiraturque colorem,
l Casariemq; humeros subjectaque terga tegentem,
m Vltimaque excipiat quod tortilis inguina piscis. 916
Sensit, & imitens, quæ stabat proxima, n moli,
Non ego prodigium, nec sum fera bellua, virgo,
Sed Deus, inquit, aquæ; nec majus in aquore Proteus
Ius habet, & Triton, o Athamantiadesq; Palæmon:
Ante tamen mortalis eram, p sed scilicet altis 921

Dedi-

Deditus aquaribus, tantum exercebar in illis.

Nam modo ducebam ducentia retia pisces :

Nunc in mole sedens moderabar arundine limum.

Sunt viridi prato consinia litora, quorum

Altera pars undis, pars altera cingitur herbis :

Quas neque corniger & morsu lesere iuvencæ,

Nec placida carpsistis oves, hirtave capella.

Non apis inde tulit collectos sedula flores,

Non data sunt capiti genialia ferta, nec unquam

Falcifera secuere manus. Ego primus in illo

Cespite consedi, dum lina madentia sicco.

Vique recenserem captivos ordine pisces,

Insuper exposui, quos aut in retia casus,

Aut sua credulitas in aduncos egerat hamos. 935

Res similis fictæ : sed quid mihi fingere prod-est ?

Gramine contacto caput & mea præda moveri,

Et motare latus, terraque ut in aquore niti.

Dumq; moror, mirorque simul, fugit omnis in undas

Turba suas, & dominumq; novum, litusq; relinquunt.

Obstupui : dubitoq; diu, causamque requiro, 241

Num Deus hac aliquis, num succus fecerit herba.

Quæ tamen has, inquam, vires habet herba? manug;

Pabula decerpsi, decerptaque dente momordi.

Vix bene combiserant ignotos guttura succos : 945

Cum subito trepidare intus præcordia sensi,

Alteriusque rapti naturæ peccus amore.

Nec potui restare diu : repetendaque nunquam

Terra vale dixi, corpusque sub aquore mersi.

Dii maris exceptum socio dignantur honore, 950

Vique mihi, quacunque feram mortalia, demant,

Oceanum, Tethynque rogant. Ego lustror ab illis,

Et, purgante nefas novies mihi carmine dicto,

Pectora fluminibus jubeor supponere centum.

Nec mora : diversis lapsi de partibus amnes, 955

Totaque vertuntur supra caput aquora nostrum.

Quæ postquam redeunt, alium me corpore toto,

Ac fueram nuper, nec eundem mente recepi.

Hactenus acta tibi possum memoranda referre:

Hactenus & meminui: nec mens mea cætera sensit. 960

Hanc ego tum primum viridem ferrugine barbam,

& Casariemq; meam, quam longa per aquora verro,

Ingentesque humeros & carula brachia vidi,

7 Pisces, jamque exanimés.

r Me.

7 Τῆς ἀειζῶς ἑορτῆς, ἧς ὁ Ἀνδρόδουτος ἐκάλει δαίμων ἰμφορῆσις, ἀδύνατος γὰρ οὖν. Athenæus l. 15. c. 7. vid. eund. l. 7. c. 12.

Τὴν δὲ βελτίων ἦς ἐγὼ καὶ οὐκ ἔσθ' ἰσχυρῶς, ὡς ἂν τινὲς ἀνίστανται.

If. Teetz. ad illa Lycophronis Πρὸς κῦμα δὲ πῆμα ἐμπαλάσμιον, &c. r Ἀδάμαλον δὲ βελτίον καὶ αὐτὸς

ὡς καὶ ἡμεῖς ὡς ἐξ ἀκροῦ γήρους ἤρξετο, καί τις φέροι ἐδίσκουσιν αὐτῶν εἰς

δάλματον. καὶ ἐτιμήθη ὡς θεοῦ ληοῦτος. Scholias

tes in l. 1. Apollonii Argonaut.

u Vitiurum labem & fordes ex antea

acta vita humana contractas & concreras,

x Υψὺ δὲ λαμπρῶν τι καὶ κέρειν ἤδη ἀίρας, &c. Apollonius 1.

Argonaut. lege & Glaucci Icona apud Philostratum l. 2.

Iconum.

y Supra, ad
vers. 916.
z In quibus
homines in
varias bestia-
rum formas
mutati carmi-
nibus & præ-
stigiis Circes.

lib. sequente. & Virgil. 7. Æneid. sub initio. ex 5. Odyss. Homeri express.
a Solis, qui è Titanum familia & numero, filia.

y Cruraque pinnigero curvata novissima pisce.
Quid tamen hæc species? quid Diis placuisse marinis?
Quid juvat esse Deum, si tu non tangeris istis? 966
Talia dicentem, dicturum plura reliquit
Scylla Deum: Furit ille, irritatusque repulsa,
z Prodigiola petit a Titanidos atria Circes.

L I B E R X I V.

Scyllæ inguina in canes. F A B V L A I.

a Ætnæ incen-
dientia, cujus
crateres evo-
munt lapides
ignitos, flam-
marum glo-
bos & cinere-
s Poëtæ
imputant En-
celado, Ty-
phoëo & gi-
gantibus à
Iove debellat-
is, atque ex
Ætnæ super-
injectæ cami-
nis quasi fau-
cibus, ignem
eructantibus.

l. 5. v. 353.
b Arva tri-
bus Cyclo-
pum scopu-
lis, hodie Li-
Favignoni, sub-
jecta, fertilia,
sed inarata.
c Glaucus

I Amque a giganteis injectam faucibus Ætnam,
b Arvaq; Cyclopum, quid rastra, quis usus aratri.
Nescia, nec quicquam junctis debentia bobus,
Liquerat c Euboicus * tumidarum cultor aquarum:
Liquerat & d Zanclen, adversaque mœnia Rhegi, 5
Navisragumq; fretum, gemino quod litore pressum:
Ausonia Siculaque tenet consinia terra.
Inde e manu magna Tyrrhena per aquora vectus,
Herbiferos adiit colles, atque atria Glaucus
f Sole sata Circes, & variarum plena ferarum. 10
Quam simul aspexit, dicta, acceptaque salute,
Drva Dei miserere, precor: nam sola levare
Tu potes hunc, dixit, (videar modo dignus) amorem.
Quanta sit herbarum, h Titan, potentia nulli
Quam mihi cognitius, qui sum mutatus ab illis: 15
Neve mei non nota tibi sit causa furoris,
Litore in Italico, Messenia mania contra,
Scylla mihi visa est. Pudor est, promissa, precesq;
Blanditiasque meas, contemptaque verba referre.
At tu, sive aliquod i regnum est in carmine, car-
men 20

Anthedonius. l. præced. v. 906. * Mss. Liquidarum. d Messanam urbem Siciliæ, cui è regione respondet Rhegium in Italia, interjecto freto Siculo, infra mi naufragiis, scopulis, Scylla & Charybdi. e Στυμπί ἀπορία τοῦ κυπρί. Apollon. Argon. l. 1. de Glauco. f Lege quæ nos ad 74. v. 1. 7. Scholiast. ad Apollon. Argon. 3. l. 200. v. necnon Diodor. l. 5. Augustin. de civitate Dei l. 18. c. 17. & quæ ibi L. Vives. Hesiod. in Theogon. Mythologi Sole natam referunt ad herbarum scientiam, quarum vigor à Sole. g De Circe Ἐρωταλάσσο. Hom. 10. Odyss. Lycophron. & commentator ejus. Pallad. l. 1. Antholog. c. 72. Virg. 7. Æn. statim ab initio. Mythologi omnes. h Lib. præced. ultimo v. i Potentia, imperium, efficacia.

Ore move sacro : sive expugnantior herba est,
 Vitere tentatis ^k operosa viribus herba.
 Nec medeare mihi , sanesque hac vulnera mando ;
 Fimeque nil opus est : ^l partem ferat illa caloris.
 At Circe (neg, enim ^m flammis habet aptius ulla 25
 Talibus ingenium : seu causa est hujus in ipsa,
ⁿ Seu Venus indicio facit hoc offensa paterno)
 Talia verba refert : Melius sequerere volentem,
 Optantemque eadem , parilique cupidine captam.
 Dignus eras, ultro poteras certeque rogari : 30
 Et, si spem dederis, mihi crede , rogaberis ultro.
 Ne dubites : adsitque tua fiducia forma.
 En ! Ego cum Dea sim , nitidi cum filia Solis,
 Carmine cum tantum , ^o tantum quoque gramine
 possim ,

Vt tua sim, voveo ; ^p spernentem sperne, sequenti 35
^q Redde vices ; unoque duas ulciscere facto.
 Talia tentanti , ^r prius, inquit, in aquore frondes,
 Glaucus , & in summis nascentur montibus alga,
 Sospite quam Scylla nostri mutentur amores.
 Indignata Dea est : ^s & ladere quatenus ipsum 40
 Non poterat , nec vellet amans, irascitur illi,
 Qua sibi pralata est , Venerisque offensa repulsa,
 Protinus horrendis infamia ^t pabula succis
 Conterit , & tritis ^u Hecateia carmina miscet,
^x Carulaque induit velamina , perq, ^y ferarum 45
 Agmen adulantum media procedit ab aula,
^z Oppositumque petens contra Zancleia saxa
 Rhegion , ingreditur ^a ferventes astibus undas.
 In quibus , ut solida ponit vestigia terra,
 Summaque decurrit pedibus super aquora siccis. 50
 Parvus erat gurgēs curvos sinuatus in arcus ,
 Grata quies Scylla : quo se referebat ab astu
 Et maris , & cæli , medio cum plurimus orbe
 Sol erat , & minimas à vertice fecerat umbras.
 Hunc Dea prævitiat , portentificisque venenis 55
 Inguinat : hic ^b pressos latices radice nocenti
 Spargit , & obscurum verborum ambage novorum

^u Incantationes à matre Hecate edoctas. vide 7. l. v. 74. ^x Nigra , magicis
 sacris convenientia. ^y Hominum in feras & bestias transmutatorum. supra
 v. 10. & ult. v. l. præced. ^z Supra ad v. 5. ^a Fretum pedes transgreditur.
 fretum autem à similitudine ferventis aquæ dictum vult Varro lib. 6. de L. L.
 & Jallii. ^b Succos ex herbis noziis expressos.

l Efficacis.
 l Mutuo mgi
 amore ar.
 deat. m E-
 jusmodi amo-
 ribus concili-
 andis.
 n Seu Venus
 ulta indicium
 Solis, qui
 Martis adul-
 terium ad
 Vulcanum
 detulit, tur-
 pissimis amo-
 ribus omnem
 Solis proge-
 niem tradu-
 cit. *Stirpens*
perosa Solis
invisi Venus,
*Per nos cate-
 nus vindicæ*
Martii sui.
 Senec. Hip-
 polyt. v. 123.
 o Mss. *quan-*
tum quoq; gra-
mine possim.
 Sed nihil mu-
 tandū censeo.
 p Scyllam.
 q Me amau-
 tem mutuo
 amore profe-
 quere.
 r Rerum na-
 turæ inverfa-
 rum conditio
 aut impossibi-
 lum, vim
 negationis
 implicitam
 habet. / In
 quantum
 Glaucum jam
 Deum lædere
 non posset, &
 que ipsillum
 amaret.
 t Mss. aliquos
 gramina.

Ter

c Scyllam nonnulli saxum esse ajuat muliebrem referens superne formam, ad cuius exelas inferne cavernas allisi fluctus luporum ululatus & canum latratus referant. Iustiu.

I.4. Navigantes, inquit, magnis pelagi desidentis vorticibus territi, latrare putant undas, quas torbentis æstus vorago collidit. Strabo l. 1. interpretatur versus Homeri Odyss. μ. inuere venationem galeotarum piscium, quos Canes & Xiphias vocant, apud Scyllæum. Palæphatus Scyllam fuisse triremem prædatoriam in mari Siculo exponit. Ethici exp. homines divinæ animæ compotes per obscœnas voluptates degenerare in belluas, canes puta, lupos, fures, &c. Ponticus Heraclides, Σκύλλου τῆς πελοποννησίου ἀναδεδεικται ἡδὲ ἡγέρως. Alii unum extremorum in medio quorum consistit virtus, Charybdi vero alterum. Ex Homero Aristoteles 2. l. Ethic. Nicom. καὶ θάλασσα ἢ Καλυψὶς περιήγη, ὡς τὸ μὴν καπνὸν καὶ κόμαστος ἐκ τῶς ἱερῆς Νῆας. d Terribiles, instar trifaucis canis Cerberi. e Virg. 6. ecl. & 3. Æn. & Scholiastes Apollonii ad 3. l. v. 527. Lycophr. ἐκ τῶς μετὰ πέντε κούρῳ.

f Sex. Em. vñds ἑτάρος ΕΞ ἑλῆδ' ἐν χερσίν τε βίησι Φέρ- ἑτῶς ἡσπαῖο. Hom. Odyss. 6.

g Errores, amores, descensum Æneæ ad inferos satius habet Virgilius sex prioribus libris Æneidos, quorum hic quasi epitome est. h Vixit Æneas 285. annos ante Didonem. historiæ tamen fidem prægravat Virgilio figmentum, ut dictum à vobis ad 1. & 4. l. Æn. i Ab Ænea deserta deceptaque decepti ipsa moritura fororens,

Ter novies carmen magico demurmurat ore.
Scylla venit, mediæque tenuis descenderat alvo,
Cum sua fœdari^c latrantibus inguina monstris 65
Aspicit; ac primo non credens corporis illas
Esse sui partes, refugitque, abigitque, timetque
Ora proterva canum: sed quos fugit, attrahit una,
Et corpus quærens femorum, crurumque, pedumq;^d
d Cerbereos rictus pro partibus invenit illis; 65
Statque^e canum rabies, subjētaque terga ferarum
Ingumbus truncis, uteroque extante coerces.

Scylla in saxum. F A B. 2.

FLevit amans Glaucus, nimiumque hostiliter usa
Viribus herbarum fugit connubia Circes.
Scylla loco mansit: cumque est data copia primum,
In Circes odium^f sociis spoliavit Vlyssē.
71
Mox eadem Teucras fuerat mersura carinas,
Ni prius in scopulum, qui nunc quoq; saxeus extat,
Transformata foret: scopulum quoque navita vitat.

Cercopes in simias. F A B. 3.

HVnc ubi Trojans remis, avidamque Charybdim,
Heviceræ rates, cum jam prope litus adessent 76
Ausonium, & Libycas vento referuntur ad oras.
h Excipit Ænean illic animoque, domoque,
Non bene discidium Phrygiæ latúra maris,
Sidonis: inque pyra sacri sub imagine facta 80
Incubuit ferro, & deceptaque decipit omnes.
Rursus arenosa fugiens nova mænna terra

Ad w
Sacr
Qual
Solv
Sulph
Siren
P Inar
Colle
q Qui
Cercop
In des
Dissim
Memb
Contua
Totaqu
Mist
Verbor
Possē q
Has ub
Mæni
Eolia
Lstora
Intrat:
Orat.
Erexit,
q Insula
stros. in
tus dictu
Accepte
sui simii
res, cines
sed & ip
Reguli,
Rcip. Ha
à Sirene
Are ciera
tur ratio
Sphyllæ e
consilii I
bant Ro
varie vari
decem. vi
Syntagm
eum L. V
qua l. 4. c
nus ad An
nos ad 6.
gine orac

Ad ^k sedes Erycis, fidumque relatus Acesten,
 Sacrificat, tumulumque sui genitoris honorat,
 Quasque rates Iris Iunonia pene cremarat, 85
 Solvit, & ^l Hippotada regnum, ^m terrasque calenti
 Sulphure fumantes, ⁿ Acheloiadumque relinquit
 Sirenum scopulos: ^o orbataque praside pinus
 P Inarimen, Prochytenque legit, sterilique locatas
 Colle Pitheclusas habitantum nomine dictas. 90
 Quippe Deum genitor fraudem & perjuriam quon-
 Cercopum exosus, gentisque admitta dolosa, (dam
 In deforme viros animal mutavit, ut iidem
 Dissimiles homini possent, similesque videri,
 Membraque contraxit, naresque a fronte remissas 95
 Contudit, & rugis peraravit anilibus ora,
 Totaque velatos flaverit corpora villo
 Misit in has sedes, nec non prius abstulit usum
 Verborum, & nata dira in perjuriam lingua:
 Possit queri tantum rauco stridore reliquit. 105
 Has ubi prateriit, & ^r Parthenopeia dextra
 Mœnia deseruit, lava de parte ^l canori
 Aolida tumulum, & loca sacra palustribus undis
 Litora Cumarum, ^t vivacisque antra ^u Sibylla
 Intrat: & ut manes adeat per Averna paternos, 110
 Orat. At illa diu vultum tellure moratum
 Erexit, tandemque x Deo furibunda recepto,

9 Insulae Inarimes incolæ, ut habet Suidas, impii atque improbi erant im-
 piosiores. in his fratres duo Candulus & Atlas, quorum alter *paxillus*, alter *in-*
tor dictus: fidem Iovi datam cum violassent, omnes in simias mutati sunt.
Accepit fabula prisca fidem. Quid enim aliud quam clunæ in purpura, & bys-
 sini simii sunt, non, sicut tantum, & blandi moriones, plani, agyrea, saltato-
 res, ciccodi, quorum *Dimidias*, ut habet Martialis, *velat Gallica palla naves?*
 sed & ipsi majorum gentium fures, fumivenduli. Thurini, bipedum nequissimi
 Reguli, ranae Aegyptiacæ, delatores, quadruplatores, instrumenta palatina,
 Reip. Harpyiæ, polypi, verricula? Neapolin, prius Parthenopen dictam
 à Sirene cognomine ibi sepulta. s. Mileni Aoli f. quo non *præstantis* alter
Are cire viros, Martemque accendere cantu. 6. An. 1. Infra, v. 144. reddi-
 tur ratio. n. Vatis Cumanæ. Fœminæ vero vates, ut habet Lactantius lib. 1.
 Sibylla erant à veteribus nuncupatae, vel ab unius Delphidis nomine, vel à
 consiliis Deorum denunciandis: *omnes enim Deos, & consilium βαλλῶν* appella-
 bant Aoles. Aliis quasi *οὐδὲ βουλή*, quasi Deo plena. De numero earum
 varie varii. Lactantius libro dicto de falsa Religione numerat nominatque
 decem. vide Suidam. Pausaniam in Phocicis. Diodorum Sic. l. 5. Lil. Giraldi
 Syntagm. Poet. hist. 2. Augustin. 18. l. de civitate Dei, cap. 23. atque ad
 eum L. Vivem. Bulegerum de Divinatione. l. 4. Cluverium in Italia anti-
 qua l. 4. c. 2. I. Boissardum de Divinatione c. 2. Sed videatur If. Casaubo-
 nus ad Ann. Baron. n. 18. necnon R. Montacutii Apparatus 3. x Vide quæ
 nos ad 6. l. Virg. Æn. sub initio. quæ item ad Lucanum. l. 5. v. 83. de ori-
 gine oraculorum ex Iustino l. 24. & Diodoro Siculo l. 1. & 16.

k Siciliam,
 in qua mons
 Eryx, ab Ery-
 ce Veneris fi-
 lio ibi cōdito.
 l Aolias in-
 sulas. Aolus
 cur dictus
 Hippotades,
 habes l. 4.
 vers. 663.
 m Vulcani
 insulas, Lipa-
 ram, Hieram,
 Strongylen.
 n Sirenum.
 o de quibus di-
 ctum ad vers.
 552. lib. 5.
 o Destituta
 gubernatore
 Palinuro.
 Æn. 5. l. sub
 fine.
 p Anariam
 ins. Pithecu-
 fas, Ischiam.
 sed de nomi-
 ne Inarimes
 ab Homeri
 d. v. Ag. 105
 lege quæ dis-
 ferit Ery-
 thraeus in iu-
 dice Virgilii.

Magna

y Ima, id est, inferos. Namque supremum mundi regnum, est cœlum; medium, terra cum aquis; ultimum, inferi. ^z Aureum Prudentiæ ramum, Proserpinæ deferendum minus. Homer. Odyss. 11. Virg. Æn. 6. Igitur ille (de Vlyse loquitur Apulejus) hac (Prudentia seu Mierva) duce, omnia horrenda subiit, omnia adversa superavit. Quippe ea aditricem Cyclopi spectus introivit, sed egressus est; Solis boves vidit, sed abstinuit; ad Inferos demavit, sed ascendit, &c. lib. de Deo Socratis, sub exitu. ^a Te quoque magna manent regni penetralia nostris, &c. Æneas Sibyllæ. 6. Æneid. Virg. ^b Immortalitas. ^c Arenæ pugillum. ^d Ancestris. ^e Lege his quæ Seneca commentatur, epist. 108. super illis versibus Virgilii Optima quoque dies miseris mortalibus ævi Prima fugit, subeunt morbi, stisque senectus, Et labor & dura rapit inclementia mortis. Georg. 3. lib. f Annos 700. vide quæ ad vers. 188. lib. 12.

Magna petis, dixit, vir factus maxime, cuius
 Dextera per ferrum est, pietas spectata per ignes.
 Pone tamen, Trojane, metum: potiere petitis; 11
 Elysiæque domos, & regna y novissima mundi
 Me duce cognosces, simulacraque chara parentis.
 In via virtuti nulla est via. Dixit: & auro
^z Fulgentem ramum sylvæ Iunonis Averna
 Montravit, jussitque suo divellere trunco. 120
 Paruit Æneas, & formidabilis Orco
 Vidit opes, atavosque suos, umbramque senilem
 Magnanimi Anchisæ: didicit quoque jura locorum,
 Quaque novis essent adeunda pericula bellis.
 Inde ferens lapsos adverso tramite passus, 125
 Cum duce Cumæa fallit sermone laborem.
 Dumq; iter horrendum per opaca crepuscula carpit,
 Seu Dea tu præsens, seu Diis gratissima, dixit,
 Numinis instar eris semper mihi, meque fatebor
 Muneris esse tui; quæ me loca mortis adire, 130
 Quæ loca me visa voluisti evadere mortis:
 Pro quibus aeris meritis evectus ad auras,
^a Templâ tibi statuam, tribuam tibi thuris honorem.
 Respicit hunc vates, & suspiratibus haustis,
 Nec Dea sum, dixit, nec sacri thuris honore 135
 Humanum dignare caput. neu nescius erres,
^b Lux aterna mihi, carituraque sine dabatur,
 Si mea virginitas Phæbo patuisset amanti.
 Dum tamen hanc sperat, dum præcorruptere domum
 Me cupit: Elige, ait, virgo Cumæa, quid optes, 140
 Optatis potiere tuis. Ego ^c pulveris hausti
 Ostendens cumulum, Quot haberet corpora pulvis,
 Tot mihi ^d natales contingere vana rogavi.
 Excidit, ut peterem juvenes quoque protinus amicos
 Hos tamen ille mihi dabat, æternamque juventutem
 Si Venerem paterer. contempto munere Phæbi 145
 Immuba permaneo. Sed jam ^e felicior atas
 Terga dedit, tremuloque gradu venit ægra senectus,
 Quæ patienda diu est: nam jam mihi ^f secula septem
 Acta vides; superest numerus ut pulveris aquæ, 150

Terce
 Temp
 Long
 Ad m
 Nec p
 Vel non
 h Vsq
 Voce t

solum
 quæ cu

Vly

T S
 Troius
 Litora
 Hic qu
 m Ner
 Desert
 Noscit
 Vivere
 Servat
 Prora
 Talia q
 Iam su
 Fatur
 r Asp
 Hac mi
 Si min
 Esse sati
 Quod le
 Aspicio
 Ille ded
 Venit, &
 Vt tum
 Quid m
 Sensum

+ Misere
 no potio

*Tercentum messes, & tercentum musta videre.
Tempus erit, cum de tanto me corpore parvam
Longa dies faciet, consumptaque membra senecta
Ad minimum redigentur onus; nec amata videbor,
Nec placuisse Deo: Phœbus quoque forsitan ipse 155
Vel non agnoscat, vel dilexisse negabit.
h Usque adeo mutata ferar, nullique videnda,
Voce tamen noscar: vocem mihi fata relinquent.*

solum cecinisse, quæ, dum viveret, prodesse hominibus; sed etiam quæ cum perisset ipsa, &c.

Vlyssis socii in suos, & rursus in pristinam
formam. F A B. 5. 6.

Talia ⁱ convexum per iter memorante Sibylla,
Sedibus ^k Euboicâ Stygiis emerfit in urbem 160
Troius Aneas: sacrisque ex more litatis,
Litora adit nondum ^l nutritis habentia nomen.
Hic quoque substiterat post tadia longa laborum
^m Neritius Macareus, comes ⁿ experientis Vlyssæ:
Desertum quondam medius in rupibus Ætne 165
Noscit ^o Achameniden, improvisoque repertum
Vivere miratus, Quis te casusve deusve
Servat Achamenidem? Cur inquit, ^p barbara Gra-
Prora vehit? Petitur vestra qua terra carina? (jum
Talia quarenti jam non hirsutus amictu, 170
Iam suus, & spinis ^q concreto tegmine nullis
Fatur Achamenides: Iterum Polyphemon, & illos
^r Aspiciam fluidos humano sanguine rictus,
Hac mihi ni potior domus est, Ithacique carina,
Si minus Aneam veneror genitore. Nec unquam
Esse satis potero (præstem licet omnia) gratus. 176
Quod loquor, & spiro, cælumque & lumina Solis
Aspicio (possimne ingratus & immemor esse?)
Ille dedit: quod non anima hæc Cyclopi in ora
Venit, & ut lumen jam nunc vitale relinquam, 180
Vt tumulo, aut certe non illa condar in alvo.
Quid mihi tunc animi, nisi quod timor abstulit omnem
Sensum, animumque, fuit, cum vos petere alta re-
lictus

^v Misere peream Polyphemi redditus antro, nisi mihi hæc sub Ænea condici-
tio potior sit, quam illa sub Vlyssæ, &c.

^g De Nesto-
re, Qui dextra
computat an-
nos, Quicque
novum toties
mustum bibit,
Juvenal. 10.
Satyr.
^h Varro 1. l.
1. cap. Ne-
que patiar
Sibyllam non

ⁱ Ascensu
arduum.
^k Cumas
Chalciden-
sium colo-
niam. Chalcis
autem oppi-
dum est Boco-
tiæ. ^l Postea
ab Aneæ nu-
trice Cajetam
dictam. Sed
vide quæ nos
ad 1. v. 7. lib.
Æn. & infra
vers. 443.
^m Ithacen-
sis. Neritos
mons est
Ithacæ.
ⁿ πολυφῆμος.
^o Vide 3. l.
Æn. sub exi-
tu libri.
^p Trojana
navis.
^q Iam non
formam mihi,
servandaque
cultu, Cui dira
illuvies, immiss-
sæque barba, &
Conserium re-
gimen spinis,
ut 3. Æneid.
sed cultus &
liber, & sibi
redditus.

Æquora

ἡ ἄρα δὲ
ἀπορρήξας κο-
ρυθὴν ὄρεος
μυάλοιο, &c.
Homer.

Odyll. 10.
vers. 431.

ἐπιτρετὴ δὲ
ἀπορρήξας

πίερας αὐτοῖ-

σι πὺν καὶ ἄρα

συνεψύωθεσ-

λων. Euripid.

Cyclops.
vers. 700.

τὸ αὐτὰρ ὄγ-

γῆσιν, πολὺ

μυήσας ἄλλων

ἀείρας, &c.
Odyll. 10.

vers. 536.

ἢ Excoecatus

scil. modo ab

Vlysse.

x Am. ἔγυς

δῖον Ὀδυσσεύ,

ἦνε ται πᾶρ

ξείνων θείων.

Odyll. 10.

516. vers. item

vers. 535. im-

precatur

Vlyssi redi-

tum mole-

stum.

y Henr. Gla-

reaus disti-

guendum pu-

tat post ter,

hoc sensu vidi

ter bina cor-

pora quater

affligi. Quia

apud Home-

Aequora ¹ *conspexi?* volui inclamare; sed hosti

Prodere me timui: vester quoque clamor Vlyssis 18

Pene rati nocuit. Vidi, cum monte revulsam

Immanem scopulum medias permisit in undas:

Vidi iterum veluti tormenti viribus acta

Vasta giganteo jaculantem saxa lacerto:

Et, ne deprimeret fluctusve lapisve carinam, 19

Pertimuit, jam me non esse oblitus in illa.

Ut vero fuga vos ab acerba morte reduxit,

Ille quidem totam gemebundus obambulat Aetnam

Prætentatque manu sylvas, & luminis orbis

Rupibus incurfat, sæ dataque brachia tabo 19

In mare protendens, gentem execratur Achivam,

Atque ait: x O si quis referat mihi casus Vlyssæ,

Aut aliquem ex sociis, in quem mea sæviat ira,

Viscera cuius edam, cuius viventia dextra

Membra mea lauiem, cuius mihi sanguis inundet 20

Guttur & elisi trepident sub dentibus artus!

Quam nullum, aut leve sit damnum mihi læ-

adempta!

Hæc & plura ferox. Me luridus occupat horror

Spectantem vultus etiamnum cæde madentes,

Crudelesque manus, & inanem luminis orbem, 20

Membræq; & humano concretam sanguine barbæ

Mors erat ante oculos, minimum tamen ipsa doloris

Et jam prensurum, jam nunc mea viscera rebar

In sua mensurum: mentique hærebat imago

Temporis illius, quo vidi y bina meorum 21

Ter quater affligi sociorum corpora terræ;

z Cum super ipse jacens hirsuti more leonis

Visceraque, & carnes, cumque albis ossa medullis,

Semianimesque artus avidam condebat in alvo

Me tremor invasit: stabam sine sanguine mæstus, 21

Mandentemque videns, a ejectantemque cruentas

Ore dapes, & frustra b mero glomerata vomente

Talia fingebam misero mihi fata parari:

Perque dies latitans multos, omnemque tremiscentem

Iræ negabat

fitata. Simplicior & sanior erit constructio, Vidi bina meorum sociorum corpora, tribus scilicet vicibus affligi terræ. Ita nempe Virg. 3. Aneid. *Vidit e-
nat, duo de numero eorum corpora nostro, &c.* Mar. Accursus legit *vina* p-
bina. Homer. *Ἔνθ' ἴδον μὲν ἄρα τὸ σκύλακος πρὸς γαίῃ Κόπῃ.* &c. Odyll.
9. vers. 280. *ἢ Ἦσθι δὲ ὡς τὸ λίον ὀρεσπέσορος, ὅθ' ἀπέλυεν ἑγκάλῃ
σάρκας τὸ καὶ ὄρεα μυελόων.* ibidem. *α Φάροχος δὲ ἔξοργοιο οἶνος*
δὲ ἀνδρόμαχοι. vers. 373. *β* Dato sibi ab Vlyssæ.

Ad str

Glands

Solut,

Hanc p

Oraviq

Et mov

c Tu qu

Et duci

Æolon

Æolon

e Quos t

Dulichi

Lucibus

Proxim

Invidia

Esse ratu

Cum qu

Æoliq

Inde Lan

Venimus

Missus

Vixque f

k Tertius

Ora crus

Concitat

Conjiciun

Vna tame

Effugit. 1

Multaq

Quas pro

Insula vi

Nate Dea

Hosti es e

Nos quog

Antiphat

Ire negaba

n Epitheton

riang. Accu

apud Virgili

Ad strépitum, mortemque timens, cupidusque mori,

220

Glande famem pellens, & mista frondibus herba,
Solutus, inops, exspes, letho pœnaque relictus,
Hanc procul aspexi longo post tempore navem,
Oravique fugam gestu, ad litusque cucurri,
Et movi, Grajumque ratis Trojana recepit.

225

Tu quoque pande tuos, comitum gratissime, casus,
Et ducis, & turba, qua tecum est credita ponto.

Eolon ille refert Thusco regnare profundo,
Eolon d Hippotaden cohibentem carcere ventos,

230

Quos bovis inclusos tergo (memorable munus)
Dulichium sumpsisse ducem, flatuque secundo

Lucibus isse novem, & terram aspexisse petitam:
Proxima post nonam cum sese aurora moveret,

Invidia socios, pradaque cupidine victos
Esse ratus aurum, & dempsisse ligamina ventis,

235

Cum quibus isse retro, per quas modo venerat undas,
Eolique ratem portus repetisse tyranni.

Inde Lam veterem Lastrygonis, inquit, h in urbem
Venimus: Antiphates terra regnabat in illa.

Missus ad hunc ego sum, numero comitante duorum,

240

Vixque fuga quasita salus comitique, mihi que:
Tertius è nobis Lastrygonis impia tinxit

Ora cruore suo. Fugientibus instat, & agmen
Concitat Antiphates: coeunt, & saxa, trabesque

Conjiciunt, merguntque viros, merguntque carinas;

245

Vna tamen, que nos, ipsumque vehebat Vlysssem,
Effugit. Amissa sociorum parte dolentes,

Multaque conquesti in terris allabimur illis,
Quas procul hinc cernis: Procul hinc (mihi crede)

videnda

Insula visa mihi: Tuque o justissime Troum
Nate Dea (neque enim finito Marte vocandus

250

Hostis es Aenea) moneo, fuge litora Circes.
Nos quoque Circao religata in litore pinu

Antiphata memores, immansuetique Cyclopi
Ire negabamus, vel tecta ignota subire.

255

In Epitheton hoc pro abjecto & nimis leni vellicant nonnulli.

defendit Mariang. Accursus & Herg. Ciofanus; non segnius quam illandati Enfridiæ alas apud Virgilium, Agellius lib. 2. cap. 6.

c O Macaren.

d Iovis ex Acela Hippotæ Trojana filia, filium.

v. 663. lib. 4.

e Δῶκε δὲ μετ' οὐρανῶν ἀσπερὸν

ἔσθ' ἰνὲς ἄστ' ἔνθα δὲ σικεταίων ἀνὴρ μόνος

κατέβηκε κλυτὰ τε, &c.

Odyss. 10. vers. 19.

f Ithacam.

g Ἀσπὸν μὲν λῦσαν, ἀνέμας δ' ἐκ πύργου

ἔβησαν, Odyss. 10.

vers. 47.

h Quæ postea Formiæ dicta est

Λάμης ἀπὸ πηλοῦσι δῶρον.

Homer.

i Ἄνδρες δὲ κείνας, κείθεν κέρου' ἄμ' ἀπὸ κούρας,

vers. 107.

k Ἀντίχ' ἴνα μάρτυρας ἐτάρην, ἀπὸ λῆστον

ἄδρον. v. 121.

l Ἐς πόντου ἰπηρεσίας, εὐρυς στήθεας

Νηὺς ἰμὴ ἀντάς αἱ ἄλλαι ἀσπλίς αὐτοῦ

ἔλεστο. v. 136.

m Circaum indigitat promontorium,

olim insulam, nunc continenti junctum.

Virgil. 7. Aen. statim ab initio.

ο Κλέριος ελ' εν κρυψή Ζεφ' κήρεσι πάλλο- μιν δίκαι Εκ ελ' Ἴδομε κλη- ρεσ' μεγαλή- τερος Εὐφροδ- χοιο, &c. Odyll. 10. vers. 206.

ρ Αρι με δαι- μονσ' αἰσα κικη και ἀδισφατσ' οἶνσ'. Elpe- noris umbra, Odyll. 11. vers. 61.

ρ Viginti duos præter Eurylochum, Homero. ἄνω τῷ γυ δῶκα και δίκασ' ἑταίροσ. 10. Odyll. vers. 208.

ρ Αμαρ δὲ μιν λίκασ ἦσαν θεσπιοσ. ἦδε λιοτρε, v. 212.

Quid aliud, inquit Eras- mus, innuit Circes fabu- la, beneficiis homines ver- tentis in fe- ras, nisi quod homines ratio- nis clavo destituti in pecudum de- generant natu- ram. libidi- ne scil. in urfos, rapaci- tate in lupos, ebrietate in fues, ferocia in leones, &c.

Quid Ulysses, non mutatus, nisi constantem sapientis habitum, qui affectuum illicis, nec discriminum terroribus ab honesto abduci potest & Pallada epigr. lib. 1. Anthol. cap. 72. τρεσ ἀνδρων. 10. Odyll. 215. vers. 1 Exporrecta fronte, vultuque lat- nobis omnia pro voto nostro benigne respondit. 11 Τυρὸν τσ και ἀλατρεσ μιλι Ζαφόν Οἶνο προμωσιω ἰβητα, ἄνιμσγυ ἦ σίση Φάρεμκα λυρεσ, &c. 10. Odyll. vers. 234. x Ρῆδωσ περιληγῶσ και συφεοισι ἱεγυν. ibide

Sorte sumus lecti: sors me, fidumque Politen, Eurylochumque simul, P nimirumque Elpenora vini, Bisque novem socios Circea ad mœnia misit.

Qua simul attigimus, stetimusque in limine tecti, Mille lupi, mistique lupis ursisque, leaque 260 Occursu fecere metum: sed nulla timenda,

Nullaque erat nostro factura in corpore vulnus. Quin etiam blandas movere per aera caudas; Nostraque adulantes comitant vestigia, donec

Excipiunt famula, perque atria marmore tecta 265 Ad dominam ducunt. Pulchro sedet illa recessu Sublimi solio, pallamque induta nitentem: Insuper aurato circum velatur amictu.

Nereides, Nymphaeque simul, qua vellera motis Nulla trahunt digitis, nec fila sequentia ducunt, 270 Gramina disponunt, sparsosque sine ordine flores Secernunt calathis, variasque coloribus herbas.

Ipsa, quod hæ faciunt, opus exigit: ipsa quis usus, Quoque sit in folio, qua sit concordia mistis

Novit, & advertens pensas examinat herbas. 275 Hæc ubi nos vidit, dicta, acceptaque salute, Diffudit vultus, & reddidit omnia votis.

Nec mora: n misceri tosti jubet ordea gran, Mellaque, vimque meri, & cum lacte coagula pass

Quique sub hac lateant furtim dulcedine succos 280 Adjicit. Accipimus sacra data pocula dextra. Quo simul arenti sitientes hausimus ore,

Et tetigit virga summos Dea dira capillos, Et pudet, & referam, Setis horrescere capi,

Nec jam posse queri, pro verbis edere y raucum 285 Murmur, & in terram toto procumbere vultu, Osque meum sensi pando occallescere rostro.

Colla tumere toris, & qua modo pocula parte Sumpta mihi fuerant, illa vestigia feci.

Cumque eadem passis (tantum medicamina possunt 29 Claudor in antra. suis solum caruisse figura

Vidimus
Qua nisi
Nunc qu
Certior
b Pacifen
Moly vo
Tutus eo
Ille dom
Pocula, d
Reppulit
Inde fide
Conjugi a
Spargim
Percutim
Verbaque
Quo mag
Erigimur
Rima ped
Brachia s
Hæremus
Villa prior
Annua
Tempore t
Hoc quoq
Quatuor e
Cum duce
Illa mihi
Ostendit ju
Ede sacr
Quis foret
Cur hanc f
Accipe, a
Hinc quoq

interpretant
vide quæ ad
Αἰάνωσ, &c
δω Δὴ τότε
& Αἰσ' ἑτα δ
anni tempe
terpretantur
omnia, deuect

29
Vidimus

Vidimus ^a Eurylochum: solus data pocula fugit.
 Qua nisi vitasset, pecoris pars una maneret
 Nunc quoque setigeri: nec tanta cladis ab illo
 Certior ad Circeen ultor venisset Vlysses. 295
^b Pacifer huic dederat ^c florem Cyllenius album
 Moly vocant superi, nigra radice tenetur.
 Tutus eo, mentisque simul caelestibus, intrat
 Ille domum Circes, & insidiosa vocatus
 Pocula, ^d conantem virga mulcere capillos 300
 Reppulit, & stricto pavidam deterruit ense.
 Inde fides, dextraque data, ^e thalamoque receptus
 Conjugii dotem sociorum corpora poscit.
 Spargimur ignota succis melioribus herba,
 Percutimurque caput conversa verbera virga, 305
 Verbaque dicuntur dictis contraria verbis.
 Quo magis illa canit, magis hoc tellure levati
 Erigimur, setaque cadunt, bifidosque relinquit
 Rima pedes: redeunt humeri, & subiecta lacertis
 Brachia sunt, flentem flentes complectimur illum,
 Heremusque ducis collo, nec verba locuti
 Vlla priora sumus, quam nos testantia gratos.
 & Annua nos illic tenuit mora, multaque praesens
 Tempore tam longo vidi, multa auribus hausi:
 Hoc quoque, cum multis, quod clami mihi rettulit una
 Quatuor e famulis ad talia sacra paratis. 316
 Cum duce namque meo Circe dum sola moratur,
 Illa mihi nveofactum de marmore signum
 Ostendit juvenile, gerens in vertice picum
 Aede sacra positum, multisque insigne coronis. 320
 Quis foret, & quare sacra coleretur in aede,
 Cur hanc ferret avem, quarenti, & scire volenti,
 Accipe, ait, Macareu, dominaeque potentia quae sit
 Hunc quoque disce mea. Tu dictis adjice mentem.

^a Qui solus
 ex 23 sociis
 Vlyssis non
 intrabat, οἰσ-
 σήμονος δόλον
 ἴδεν, quique
 superisset
 nunciaturus
 haec Vlyssi.
^b Pacis in-
 ternuncius &
 conciliator.
^c caducifer di-
 ctus lib. 2.
 vers. 71.
 ad quem vide
 quae nos.
^d Πικρὴ μὲν
 μέλαινα ἴσος,
 γάλακτι δὲ σικ-
 κῶν ἄλοος, Μῶ-
 λυν δὲ μὲν κί-
 λῆσιν θραύει
 λατὸν δὲ τ'
 οὐρανῶν Ἀν-
 δρῆσι. &c.
 Odyss. 10.
 vers. 304.
 Plin. lib. 25.
 cap. 3. Pho-
 tius ex Pto-
 lem. Heph-
 stion, Lycop-
 hron. Lil.
 Girald. 14.
 dialogism.
 herbam haec
 à Mercurio
 Vlyssi datam
 tanquam
 amuletum
 adversus ve-
 neficia praes-
 sentissimum,
 φε ἐκείνῳ αἰ-
 τωθεοσύνην

interpretantur alii, cujus aditum arduum, exitum felicissimum esse volunt.
 vide quae ad vers. 114. supra, Τῆς ἀετῆς ἰδέωμαι θηοὶ προπάροισιν Ἰθρυαυ
 Ἀθήνας, &c. Hesiod. 129. δ Οὐρανὸς καὶ Κίρκη σὺ Ἰλάην περιμήκει μᾶ-
 ῖον Δὴ τότε σὺ εἶσο, 10. Odyss. v. 293. & Ibid. vers. 295. f Ibid. v. 392.
 & Ἀν. 87. δὴ ἐκείνους ἴδω, &c. Odyss. 10. v. 469. Ancillas vero quatuor
 anni tempestates exponunt quidam; alii elementa quatuor, ipsam Circeen in-
 terpretantur missionem & alterationem diversarum rerum, unde generentur
 omnia, beneficio Solis, cujus filia Circe,

Picus

Picus in avem sui nominis. F A B. 7.

h Picus patri Saturno successit in regno Latii; quo, à Iove pulsus, confugerat Saturnus.

i Picus equum domitor.

Virg. 7. Æneid. 1. 276. 277.

k Nondum illi per ætatem (ut qui vicesimum non attingisset annum) licuit quater agere spectatorem sudorum Olympicorum, quos quinto quoque anno ineunte edebant Græci. Expeditor hæc lectio, quam Lipsiensis, *Quinquennem poterat Grajam quater edere pugnam.* & sanior expositio, namque ibi corrector edere interpretatur dicere, hac mente atque ordine: non-

dum poterat Picus dicere, se quater spectasse Olympia. Mss. aliquot, Graje quater edere. Qui non longe à fonte suo se in Tiberim exonerat. in Nymphæ colentes stagnum in nemore Aricino, quo Dianam ex tauris Scythicis, ut molabantur illi victimæ humanæ, tulit Orestes. 3. Faistor. 1. de Ponto, in Bifronti, bicipiti. o Ipsa mone, qua nomen habes à carmine dicitur Ovid. 1. Faistorum. p Purpuream indutus chlamydem, quam augens oblimbus, vel potius, Lato quam circumplectitur auro Baltheus, & tereti subnectula gemma. Æneid. 5. vide & v. 394. infra. q Circe. v. ult. l. 13. Cadmi comitibus. 3. l. Effluxere undæ maxibus; sanguisque reliquis Corpore attonito; subitæ tremor occupat artus.

h **P**icus in Ausoniis, proles Saturnia, terris Rex fiet, & utilium bello studiosus equorum. Forma viro, quam cernis, erat: licet ipse decorem Adspicias, fictaque probes ab imagine veram. Par animus formæ: nec adhuc spectasse per annos Quinquennem poterat Grajos quater edere pugnam. Ille suos Dryadas Latus in montibus ortas Vertérat in vultus: illum fontana patebant Numina Naiades, quas Albula, quasq; Numici, Quas Aniens aqua, & cursuque brevissimus Alma, Narve tulit præceps, & opaca Farsarus unda. Quæq; colunt Scythica stagnum nemorale Diana. Finitimosque lacus; spretis tamen omnibus, iram Ille colit Nympham, quam quondam in colle Palæ Dicitur ancipiti peperisse Venilia Iano. Hæc ubi nubilibus primum maturuit annis, Præposito cunctis Laurenti tradita Pico est. Rara quidem facie, sed rarior arte canendi, Unde Canens dicta est: sylvas, & saxa movere, Et mulcere feras, & flumina longa morari Ore suo, volucresque vagaretinere solebat. Quæ dum sæmnea modulatur carmina voce, Exierat tecto Laurentes Picus in agros, Indigenas fixurus apros, tergumque premebat Acris equi, levaque hastilia bina gerebat, P Phœniceam fulvo chlamydem comprehensus ab arce Venerat in sylvas & q filia Solis easdem: Utque novas legeret sæcundis collibus herbas, Nomine dicta suo Circeæ reliquerat arva. Quæ simul ac juvenem virgultis abdita vidit, Obstupuit: & cecidere manu quas legerat herbas, Flammaque per totas visa est errare medullas.

LIBROS
DEL DR.
MARCO

7. *Vi primum valido mentem collegit ab aestu,*
Quid cuperet fassura fuit. Ne posset adire,
Cursus equi fecit, circumfusisque satellites:
Non ramen effugies, vento rapiare licebit,
Si modo me novi, si non evanuit omnis
Herbarum virtus, nec me mea carmina fallunt.
Dixit: & effigiem nullo cum corpore falsi
Finxit apri, praterque oculos transcurrere regis
Iussit, & in densum^a trabibus nemus ire videri, 365
Plurima qua sylva est, & equo loca pervia non sunt.
Haud mora: continuo prada petit inscius umbram
Picus, equique celer spumantia terga reliquit,
Spemque sequens vanam, sylva pedes errat in alta.
Concipit illa preces, & verba precantia dixit, 370
Ignotosque Deos ignoto carmine adorat,
Quo solet & nivea^y vultum confondere Luna,
Et patrio capiti bibulas subtexere nubes.
Tunc quoque cantato densatur carmine caelum,
Et nebulas exhalat humus, cacisque vagantur 375
Limitibus comites, & abest custodia regis.
Nacta locum, tempusque, Per. o, tua lumina, dixit,
Qua mea ceporunt, perq; hanc, pulcherrime, formam,
Qua facit, ut simplex tibi sim Dea, consule nostris
Ignibus, & socerum, qui praevidet omnia, Solem 380
Aspice, nec durus Titania de spice Circe.
Dixerat. Ille serox ipsamque, precesque repellit,
Et quacunque es, ait, non sum tuus: altera captum
Me tenet, & teneat per longum comprecor avum,
Nec Venere externa^b socialia foedera ladam, 385
Dum mihi Ianigenam servabunt fata Canentem.
Saepe retentatis precibus Titania frustra,
Non impune ferēs, neque ait, reddere Canenti;
Lesaq; quid faciat, quid amans, quid saemina, discēs
Rebus, ait: sed amans, & lesa, & saemina, Circe est.
Tum bis ad occasum, bis se convertit ad ortum: 391

360 f Comites,
 stipitatores
 circumfusi:
 Effigiem
 hanc umbra-
 tilem adum-
 brasse Noster
 videtur ad il-
 lam quam Iu-
 no nube caeva
 tenuem sine
 viribus um-
 bram, In fa-
 ciem Aenea
 finxit. Aeneid.
 10. vers. 636.
 vel uterque
 ex Homeri
 Iliade 5. ubi
 Apollo idolo-
 lon fecit
 Aeneae simile;
 aut Iliade 21.
 ubi idem
 Apollo se
 Agenori assi-
 milat, quem
 persequitur
 Achilles. Au-
 vero ejusmo-
 di effigies
 compingi
 possunt, vide
 Delrii Disqui-
 sit. Magicas,
 lib. 3. quæst.
 27. sect. 2.
^a Arborum
 ramis, arbori-
 bus. ^x Bu-
 lengerus l. 2.
 adversus Ma-
 gos, cap. 1.
^y Vide quæ
 ad v. 333. l. 4.
 & v. 263. l. 12.
^z Soli. l. præ-
 ced. vers. ult.
^a Oculi quip-
 pe sunt in amore duces. *ἔνθα δὲ δῶδεχοι*, animi sui indices, alieni explora-
 tores & prædatores. *Cæpi enim vires paulatim, utriusque videndo Fæmina.*
Aeneid. 4. ἀεὶ τῷ ἰεῖν ἢ διὰ τῆς ὄψεως ἠδὲ τῆς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ. Arist. Eth. Ni. 9. l. 5. cap.
 Ipsi tui oculi per meos oculos ad intima delapsi præcordia, meis medullis
 acerrimum commovent incendium, inquit Apulejus lib. 10. Metamorphos.
Cynthia prima sua miserum me cepit caecis. Propert. 1. lib. 1. el. reflexu scil.
 radorum lippium amatores oculi & dum spectant lasos, laduntur & ipsi.
 vide vers. 440. lib. 3. ^b Conjugalia. ^c Duri magno sed amore dolores
 Polito, noninque furenti quid fæmina possit. *Æn. 5. vers. 5.*

a Religionis
summæ Py-
thagoricus
hic numerus,
& masculinæ
virtutis, &
Deorum supe-
rium propter
trinam regu-
lam divinæ
rationis. vide
quæ nox ad
Virgilio
eclog. 8. nu-
mero deus impare gaudet.

e Picus equum domitor: quem capta cupidine con-
jux (lege quæ nos ad locum illum) Aurta percussum virga, versumque recu-
mi fecit avem Circe, sparsisque coloribus alas. Virg. 7. Æneid.

d Ter juvenem baculo tetigit, tria carmina dixit.
Ille fugit: e sed se solito velocius ipse
Currere miratus, pennas in corpore vidit;
Seque novam subito Latius accedere sylvis
Indignatus avem, duro fera robora rostro
Figit. & iratus longis dat vulnera ramis.
Purpureum chlamydis penna traxere colorem:
Fibula quod fuerat, vestemque momorderat, aurum
Pluma sit, & fulvo cervix pracingitur auro, 400
Nec quisquam antiquum Pico, nisi nomina, restat.

395

Pici socii in feras. F A B. 8.

INterea comites clamato saepe per agros
Inequivquam Pico, nullaque in parte reperto,
Inveniunt Circe, (nam jam tenuaverat auras,
Passaque erat nebulas ventis ac sole resoluti) 405
Criminibusque premunt veris, regemque reposcunt,
Vimque ferunt, sævisque parant incessere telis.
Illa nocens spargit virus, succosque veneni,
Et noctem, noctisque deos, & Ereboque, Chaoque
Convocat, & longis Hecaten ululatus orat. 410
Exiluisse loco (dictu mirabile) sylva,
Ingemuitque solum, vicinaque palluit arbor,
Sparsaque sanguineis rubuerunt pabula guttis,
Et lapides visi mugitus edere raucos,
Et latrare canes, & humus serpentibus atris 415
Squallere, & tennes animæ volitare videntur.
Attonitum monstris vulgus pavet. Illa paventum
Ora venenata tetigit mirantia virga:
Cujus ab tactu variarum monstra ferarum
In juvenes veniunt. Nulli sua mansit imago. 420

f Carmina
quid possior,
iocantationes
scilicet, & vene-
ficia, prædi-
cant passim
poetæ, quos
citat Index
nostri Poeti-
cus tituli.

Maxie vis.
Vide etiam
quæ nos ad
vers. 200. &
223. lib.
7. supra.

g Ita Mss.
nostri & Gio-
anni. atque

ita legit Priscianus lib. 6. exponitque, ab Erebo & à Chao. Neque enim
placet quod obrudunt nonnulli Erebonque Chaoque, contra fidem lib. refer-
runtque ad noctis Deos, qui intelliguntur Pluto, Hecate, Demogorgon. vide
quæ nos ad Lucanum lib. 6. vers. 746. Est autem Erebus, obscurissimus in-
ferni locus, de Chao dictum ad 6. vers. lib. 1.

Canes

Canens Pici uxor in auras. FAB. 9.

Presserat occiduur^h Tartessia litora Phæbus,
 Et frustra conjux oculis antmoque Caventis
 Expectatus erat: famuli populisque per omnes
 Discurrunt sylvas, atque obviam lumina portant.
 Nec satis est Nymphæ flere, & lacerare capillos. 425
 Et dare plangorem; facit hæc tamen omnia, seque
 Proripit, ac latos errat vesana per agros:
 Sex illam noctes, totidem redeuntia Solis
 Lumina: viderunt^k inopem somnique cibusque,
 Per juga, per valles, qua fors ducebat, euntem. 430
 Ultimus aspexit fessam luctuque viaque
 Tybris, & in gelida ponentem corpora ripa.
 Illic cum lacrymis ipsos modulata dolores,
 Verba sono tenui mærens fuidebat: ut olim
 Carmina jam moriens canit exequialia cygnus. 435
 Luctibus extremum tenues liquefacta medullas
 Tabuit, inque leves paulatim evanuit auras:
 Fama tamen signata loco est, quem rite Carentem
 Nomine de Nymphæ veteres dixere coloni.
 Talia multa mihi longum narrata per annum, 440
 Visaque sunt. resides, & desuetudine tardi
 Rursus inire fretum, rursus dare vela jubemur:
 Ancipitesque vias, & iter Titania vastum
 Dixerat, & sevi restare pericula ponti.
 Pertimus, fateor, nactusque hoc litus adhasi. 445

septimum lethalis est inedia. Durasse & ultra undecimum plerosque certum est. Plin. l. 11. c. 54. Cycnum tanquam Apollinis avem, fati sui approximantis præscium suavissime canere scribunt Plato in Phædone, Cic. Tusc. quest. 1. Callimachus, Philostratus, Oppianus, Lucretius, alij innumeri. Negat Athenæus l. 9. c. 11. ὁ δὲ Μύδιος φησι Ἀλεξανδρῶν πολλοῖς τελευτῶσι περικλυθὸς, ἐκ ἀκρίων ἀδόντων. Et Alianus lib. 1. cap. 9. Ἐγὼ δὲ ἀδολῶ κίχων ἐκ ἡκιστοῦ, τῶν δὲ ἐστὶ κελῶ. Nesnon Pierius 23. lib. Hieroglyph. cap. 1. & Scaliger 232. exercitat.

Diomedis comites in aves Diomedæas.

FABULA. IO.

Finierat Macareus. urnaque^m Aenea mixta
 Condita, marmoreo tumulo breveⁿ carmen ha-
 Hic me Cajetam nota Pietatis alumnus, (bebat:

hoc, Hic me Cajetam, &c. p Redi ad v. 627. hujus lib. & quæ nos ad eum.

P 2

^h Al. Cothe-
 sia litora. Car-
 theia enim
 Melæ, Ptole-
 mæo, & Plin-
 io eadem
 cum Tartes-
 so. quæ aliis
 Tavissa est,
 opp. Hispaniæ
 Bæticæ inter
 Calpen &
 Belonem: aliis
 Algerira:
 aliis Gadium
 insula. Strabo
 lib. 3. refert
 veteres Bæ-
 tin appellasse
 Tartesium.
 Secundum
 vero opinio-
 nem vulgare-
 rem è litore
 Hesperio pro-
 spicientibus
 Sol in Ocea-
 no, tanquam
 in plano, oc-
 cidere vide-
 tur. i Fun-
 talia, faces.
^k Expertem.
 Homini non
 utique ante

^m Cajeta. vi-
 de 167. v. su-
 pra, & quæ
 nos ad lib. 7.
 Abn. vers. 1.

ⁿ Epitaphium
 Ereptam.

q Funebri.
r Famofæ
veneficiis
Circes.
f Atque hęc
Æneas ingen-
tem ex aquore
lucum Prospi-
cit. 7. Æneid.
z Fortibus
rapidū, &
multa flavus
arena in mare
prorumpit.
ibid. u Fano
& Marica
geniti. x Ru-
tulis. quorum
rex Turnus.
verum hæc
omnia li-
quent ex
Virg. 7. l. Æn.
y Mezentius
rex Thusco-
rum à parti-
bus Turni stat
contra Lati-
nos & Troas.
a Copiis ex-
ternis. Anea
an Evandro
auxilium pe-
tente; Turno
à Diomede.
Æneid. l. 8.
b Diomedes
à bello Tro-
jano reversus,
ubi comperit
fæt uxorem
Ægialen à
Comata filio
Stheneli cor-
ruptam, vitæ

que suæ infidiantem, in Apuliam profugit: ubi regni parte & filia in uxorem à Dauno donatus, Argyripam condidit. c Apulo. ut 6. l. Faſtor. Es gentium *Oenides*, *Apule Daune, tuum*. Confunduntur hæc nomina, Apulia, *Carlabria*, *Lapygia*: quæ proprie continet Messapios, Pæncetios, Danniōs. Cluver. Italia. lib. 4. cap. 10. d Diomedes Tydei Atoliz regis filius. Sed lege orationem ipsam Venuli. 11. Æneid. e Ajax Oilei filius Naritia, quæ Locridis urbs est, oriundus: Cassandra regiam virginem è templo Palladis raptam Rupravit. Sacrilegium ultura Dea iram in univèrsam Græcorum classem diffudit, tempestate deprehensam in reditu. Virg. 1. Æn. *Vnius ob nocentem*, &c. Qu. Smyrnezus lib. 14. f Nauplius Palamedis filii mortem ulturus, Minervæ suavis, faces extulit noctu Græcis tempestate laborantibus quasi portus signa. unde plerique ad Capharea & cautes Eboicas naufragi interierunt, *uliorque Caphareis*. 11. Æneid.

Ereptam Argolico q quo debuit igne cremavit.
Solvitur herboso religatus ab aggere funis 450
Et procul insidias, x infamatque relinquunt
Tecta Dea, f lucosque petunt, ubi nubilus umbra
z In mare cum fulvus prorumpit Tybris arena,
u Faunigenæque domo potitur nataque Latini,
Non sine Marte tamen. Bellum cum x gente feroci
Suscipitur, pactaque furit pro conjuge Turnus. 456
y Concurrit Latio Tyrrhenia tota, diuque
Ardua sollicitis victoria quaritur armis,
Auget uterque suas z externo robora vires,
Et multi Rutulos, multi Trojana tuentur 460
Castra; neque Æneas Evandri ad mœnia frustra,
At Venulus frustra b profugi Diomedis ad urbem
Venerat. ille quidem sub c Lapyge maxima Dauno
Mœnia condiderat, dotaliaque arva tenebat;
Sed Venulus Turni postquam mandata peregit, 465
Auxilium petiit. Vires d Etolius heros
Excusat, nec se, aut soceri committere pugna
Velle sui populos, aut quos è gente suorum
Armet habere ullos. Neve hac commenta putetis,
Admonitu quanquam luctus renoventur amari, 470
Perpetiar memorare tamen. Postquam alta cremata
Illos, & Danaas paverunt Pergama flammæ, (est
e Nariciusque heros à virgine. virgine rapta,
Quam meruit pœnam solus, digessit in omnes:
Spargimur, & ventis inimica per æquora rapti. 475
Fulmina, noctem, imbres, iram cœlique marisque,
Perpetimur Danaï, cumulumque f Capharea cladis.
Neve morer referens tristes ex ordine casus,
Gracia tum potuit Priaxio quoque flenda videri.
Me tamen armifera servatum cura Minerva 480

Flietibus

f De Paee
adi Servium
in 2. ecloga
Virg. Nat.
Comitem. l. 5.
c. 6. Lil. Gy-
rald. hist.
Deorum. Syn-
tagm. 15. Cla-
riss. Baconum
de Sapiaentia
veterum, Pan-
sive Nativa.
Alciati em-
blema 97. at-
que ad illud
Claud. Mi-
noem.

‡ Amarulentiam, qua lingua notabatur.

In quibus antra videt, qua multa nubila sylva.
Ee levibus guttis manantia † semicaper Pan 520
Nunc tenet, at quodam tenuerunt tempore Nympha.
Apulus has illa pastor regione fugatas
Terruit, & primo subita formidine movit :
Mox ubi meus redit, & contempserit sequentem,
Ad numerum motis pedibus duxere choreas. 525
Improbat has pastor, saltuque imitatus agresti
Addidit obscœnis convitta rustica dictis :
Nec prius obtulit, quam guttura condidit arbor ;
Arbor enim est, succoque licet cognoscere mores.
Quippe ‡ notam lingua baccis oleaster amaris 530
Exhibet: asperitas verborum cessit in illas.

Æneæ naves in Nymphas. F A B. 12.

u Ecce super,
misti magni
Dionædis ab
urbe Legati
responsa se-
runt, &c.

11. Æneid.

x Auxilia

Diomedis

Ætoli.

‡ Classem, que

lateri castro-

rum adjecta

jacebat, &c.

9. Æneid.

‡ Naves. Ita

epist. 19. Pi-

etæ moe tetigi

quo pede texta

rasu. magistro

usius Catullo

in Nuptiis

Pelei & The-

tidos, Pineæ

conjugens in-

flexa texta

carinæ.

a Picem fert

u **H**Inc ubi legati rediere, negata ferentes
Arma Ætola sibi, Rutuli sine viribus illis
Bella infasta gerunt: multumque ab utraque cruoris
Parte datur, † Fert (ecce!) avidas in 2 pinea Turnus
Tecta faces: ignesque timent, quibus unda peper-
cit. 536

a Tamque picem & ceras, alimentaq; cætera flamma
Mulciber urebat, perque altum ad carbasa malum
Ibat, & incurva fumabant transtra carina.

b Cum memor has pinus Idæo vertice casus 540
Sancta deum genitrix, c tinnitibus æthera pulsi
Æris, & inflati complevit murmure buxi.

Perque leves domitis invelta d leonibus auras,
Irrita sacrilega jactas incendia dextra,

Turne, ait: Eripiam, nec me patiente cremabit 545
Ignis edax nemorum partes, & membra meorum.

Intonuit dicente dea, tonitrumque secuti
Cum saliente graves ceciderunt grandine nimbi :
Aerique, & tumidum subitis concursibus æquor

e Astræi turbant, & eunt in prælia, fratres. 550
E quibus alma parens unius viribus usa,

‡ Cymbala & Veneti, Astræi gigantis & Auroræ filii. Ἀστραίας ἢ ἡδὲ ἀνέμους τέρας κρηπέων ἡμῶν, &c. Hesiodus in Theogonia.

‡ Stupper

f Stuppea prarupit Phrygia retinacula puppis,
 Fertque rates pronas, medioque sub æquore mergit.
 Robore mollito, lignoque in corpora verso,
 In capitum factes puppes mutantur adunca, 555
 In digitos abeunt & crura natantia remi,
 Quodque sinus fuerat, latus est, mediisque carina
 Subdita navigiis spina mutatur in usum,
 Lina coma molles, antema brachia fiunt,
 Carulus, ut fuerat, color est, quasque ante time-
 bant, 560

Illas virgineis exercent lusbibus undas.
 Najades aquoreæ, & summis in montibus orta,
 Mollæ fretum celebrant: nec eas sua tanq̄it origo.
 h Non tamen oblita quam multa pericula sæpe
 Pertulerint pelago, jactatis sæpe carnis
 Supposuere manus, nisi siqua vehebat Achivos. 565

ge & epigrammata in Naves 1. lib. Anthologiæ cap. 57. h Non ignaræ
 mali miseris uavigantibus succurrere didicerunt: exceptis tantum Græcis, qui
 Trojæ hostes. estque transitio ad seq. fabulam.

Navis Vlyssis in scopulum. F A B. 13.

C Ladis adhuc Phrygia memores, odere Pelasgos,
 Neritisque ratis viderunt fragmina latis
 Vultibus, & latis videre rigescere k puppim
 Vultibus Alcinoi, saxumque increfcere ligno. 570

enatantem hospitio excepit Alcinoi Phæacum rex: navique & comitatu in-
 struxit, qua in Ithacam veheretur. Hanc navem Neptunus Polyphemi sua
 vindex in scopulum mutavit. Homer. Odyss. 13. lib.

Ardea Turni civitas in avem. F A B. 14.

S Pes erat in Nymphas l animata classe marinas
 Posse metu monstri Rutulum desistere bello. (rum
 m Perstat; habetque n deos pars utraq; quodq; deo-
 Instar, habent animos. nec jam dotalia regna,
 Nec sceptrum sœceri, nec te Lavinia virgo, 575
 Sed vicisse petunt, deponendique pudore

hæc monstra petunt, &c. 9. Æneidos. n Hæc Venerem. o Sat fœu Venerique datum, &c. sunt & mea contra Fata mihi, &c. Tur-
 nus 9. Æneid. 137. vers.

f Funis quo
 navis litori
 alligatur,
 Græcis dicitur
 & πύγος
 & πύγος,
 Latinis ora,
 ut Quinillia-
 nus: Sublatæ
 sunt ancho-
 ræ, solvimus
 oram. Gy-
 rald. l. de na-
 vigiis.
 g Pineæ sylva
 mihi multos
 dilectæ per
 annos, Lucus
 in arce fuit
 summa, &c.
 Cybele apud
 Virgil. 9.
 An. v. 35. le-

i Qua veñus
 est Vlysses
 Ithacæ, in
 qua mons Ne-
 ritos, dux.
 k Vlysses è
 naufragio

l Mutata in
 Nymphas.
 m At non
 audaci cessit
 fiducia Turno:
 ultro animos
 utèdū sollit, et-
 que increpat
 ultro; Trojanos
 illa lunonem.

o Trojanus. Namque Ardeam Rutulorum regni caput, interfecto Turno, Aeneas incendit. Frustra sunt Servius & alii, qui hoc ad Annibalem referunt. Trojani enim, aliique omnes

Bella gerunt: tandemque Venus victrix nati
Arma videt, Turnusq; cadit; cadit Ardea, Turno
Sospite dicta potens. Quam postquam o barbarus
ignis

Abstulit, & tepida patuerunt tecta favilla, §80
Congerse è media tum primum cognita p præpes
Subvolat, & cineres plausis everberat alis:
Et sonus, & macies, & pallor, & omnia, captam
Qua deceant urbem, nomen quoque mansit in illa
Vrbis; & ipsa suis deplangitur Ardea pennis. §85

Græcis Barbari habitis, mox etiam Latinis. p Avis, ut in auguribus præpetes dicantur felices aves, & quæ altius subvolant. Agell. l. 6. c. 6.

Æneas inter deos Indigetes translatus.

F A B V L A 15.

9 Ut qui gloria suæ satis vixisset, meritis jam onustus, cælo maturus, Divis adscitibendus esset. r Satis fit Heroi semel vidisse Inferorum regna, semel Styga transisse. supr. vers. 116. & Virg. Æn. 6. vide quæ nos ad illa. 6. Æneid. Bū Stygios innare lacus, bñ nigra videre Tartara. f Lege quæ Agellius lib. 2. cap. 6. atque ejus compilator Macrobius lib. 6. cap. 7. z Annuebat & Inno ipsa. u Latii fl. Æneæ terminus vitæ. Secundum inde prælium Latinis, Æneæ etiam ultimum operum mortuum fuit. inquit Livius lib. 1. Namque ibi pugnavit cum in flumine interisset, nec corpus ejus inveniretur, ad Deos migrasse credebatur. Dionysius lib. 1. Juvenali Satyr. 11. Hercules & Æneas. Alter aqua, alter flammis, ad sidera missus, & Tibul. l. 2. el. 3.

Amque deos omnes, ipsamque Æneia virtus
Iunonem veteres sine coercuit iras:

Cum bene fundatis opibus crescentis Iuli,
q Tempestrus erat cælo Cythereus heros.
Ambieratque Venus superos, colloque parentis §90
Circumsusa sui; Nunquam mihi, dixerat, ullo
Tempore dure pater, nunc sis mitissimus opto:
Æneaque meo, qui te de sanguine nostro
Fecit avum, quamvis parvum, des, optime, numen,
Dummodo des aliquod. r Satis est inamabile regnum
Aspexisse semel, Stygios semel esse per annes. §96
Assensere dei. r nec conjux regia virtus
Immotos tenuit; placatque annuit ore.
Tum pater, Est is, ait, cælesti numine dignus:
Quæq; petis, pro quoq; petis, cape nata, quod optat.
Fatus erat: gaudet, gratesq; agit illa parenti, 601
Perque leves auras junctis invecita columbis,
Litus adit Laurens, ubi tectus arundine serpit
In freta flammæ vicina u Numicius undis.
Hunc jubet Æneæ quæcumque obnoxia morti 605
Abluere, & tacito deferre sub aquora cursu.

z Annuebat & Inno ipsa. u Latii fl. Æneæ terminus vitæ. Secundum inde prælium Latinis, Æneæ etiam ultimum operum mortuum fuit. inquit Livius lib. 1. Namque ibi pugnavit cum in flumine interisset, nec corpus ejus inveniretur, ad Deos migrasse credebatur. Dionysius lib. 1. Juvenali Satyr. 11. Hercules & Æneas. Alter aqua, alter flammis, ad sidera missus, & Tibul. l. 2. el. 3.

x Corni-

x Corni
Quicq;
Et res
Lustra
Vixit
Contig
Nuic

Romanu
jusque
tem sur
quasi in
gem A
Dij.
hujusm
fius lib.

Tyb
P

c INd
Re
Quo sa
Nomin
Epitus
Sed Ca
Cepit,
Nomin
Acrota
d Fulm
Fratre
Tradit
Monte
Iamque
Rege su
Inter e
Nec fui
Vnde te
Rus am

cognome
Calpetru
tinus. 13.
Iovis &
phas, qu

x Corniger exequitur Veneris mandata, suisque,
 Quicquid in Aenea fuerat mortale, repurgat
 Et resperisit aquis: y pars optima restitit illi.
 Lustratum genitrix divino corpus odore 610
 Vixit, & ambrosia cum dulci neqtare mista
 Contigit os, fecitque deum: quem^z turba Quirini
 Nuncupat^a Indigetem,^b temploque arisque recepit.

x Fluvii cuncti
 cornuti &
 tauriformes,
 vide lib. 9.
 vers. 30. &
 lib. 13.
 vers. 895.
 y Pars melior,
 anima.
 z Populus

Romanus. a Situs est, inquit Livius lib. 1. quemcumque eum dici fas jusque est, super Numicium fl. Iovem Indigetem appellant. Indigetes autem sunt qui ex mortalibus indigenis in Deorum numerum relati sunt, quasi in Diis agentes. vide quæ nos ad 12. lib. Æneid. 794. vers. Indigetem Aneam scilicet ipsa, &c. & quæ Lil. Gyrard. primo Syntagmate de Diis. b Latini sacellum tanquam Heroi dicaverunt, cum inscriptione hujusmodi: Πλωτὸς Διὸς Ἰνδίου, ὃς πλοῦτος Νόμικος βεῖμα δῖον. Dionysius lib. 1.

Tyberinus in Tyberim: Aventinus mons:
 Pomona à pomis dicta, & Vertumni
 varia metamorphosis. F A B. 76.

c Inde sub Ascantii ditone binominis Alba
 Resque Latina fuit. successit Silvius illi: 515
 Quo satus antiquo tenuit repetita Latinus
 Nomina cum sceptro. Clarus subit Alba Latino;
 Epitrus ex illo: post hunc Capetusque, Capysque;
 Sed Capys ante fuit. regnum Tyberinus ab illis
 Cepit, & in Thusci demersus fluminis undis 620
 Nomina fecit aqua. de quo Remulusque, seroxque
 Acrota sunt geniti: Remulus maturior annis
 à Fulmineo periit imitator fulminis ictu.
 Fratre suo sceptrum moderatior Acrota forti
 Tradit Aventino: qui, quo regnarat, eodem 625
 Monte jacet positus, tribuitque vocabula monti.
 Iamque Palatina summam Proca gentis habebat:
 Rege sub hoc Pomona fuit, qua nulla Latinas
 Inter e Hamadryadas coluit solertius hortos,
 Nec fuit arborei studiosior altera fetus; 630
 Unde tenet nomen. non sylvas illa, nec amnes;
 Rus amat, & ramos felicia poma ferentes.

c Cessit non
 verca Laviniam
 Ascantii
 sive Iulius,
 Albamque
 condidit.
 In hac Albanorum
 regum genealogia
 dissentit à se
 nostro, in
 quarto Fastorum.
 A nostro Livius
 1. lib. &
 Dionysius.
 successione
 vero breviter
 sic cape. 1.
 Ascantius. 2.
 Sylvius Posthumus
 Æneæ filius. 3.
 Æneas Sylvius:
 mansit enim
 Sylvius postea
 omnibus

cognomen. 4. Latinus. 5. Alba. 6. Atis, seu Epitrus. 7. Capys. 8. Capetus. seu Calpetus. 9. Tiberius. 10. Remulus. 11. Agrippa, qui nostro Acrota. 12. Aventinus. 13. Procas. 14. Amulius. Numitor. d Alter Salmonæus, Qui flavonæ Jovis & sonius imitatus Olympi & vertumni, vero interit fulmine. e Nymphas, quæ vero sint Hamadryades dictum ad 777. vers. lib. 3.

f Inuiles fal-
ce ramos am-
putat, Felicio-
res inserit.
Horat. 2.

epod. Infitio-
num genera
docent Colum-
mella 5. lib.
de re rustica
71. cap. idem
lib. de arbor-
ribus. Palladi-
us in Fe-
bruario, tit.
17. Plin.
lib. 17. c. 14.
Virgil. 2.
Georgic.
vers. 69.

g Miraturque
novas frondes
& non sua
poma, Ibid.

h Vide quæ
ad vers. 150.
lib. 1. & 500
vers. lib. 3.
i Al. Fanni.

Τὰς μὲν ἄλ-
λα τῶν σκ-
τέρας ἀπέκο-
ψας, ὄνομα δὲ
σκαλιῶν. Pau-
faulias in At-
ticis. Ms. Syl-
vanusque.

k Priapus,
cujus fures
dextra coarce-
ret, Obscuro-
que ruber
porrectus ab
ingwine palus.

Horat. Serm. 1. lib. 3. Sat. 1 Qualis Deus fuerit Vertumnus, quæ nominis
ratio, & in varias formas mutabilitas docet Propertius 4. lib. el. 2. & ad
eum Beroaldus & Io. Annius. vide & Lil. Gyrald. Syntagm. 4. necnon Be-
puita Pii Annot. Pöster. cap. 33. Ad anni vertentis varias vices refertur Ver-
tumnus. Seu quia vertentis fructus percepimus anni, &c. Propertius ibid.
m Sicubi scalas attulisset, arboribus eas admotur. n Laborat hic locus,
& in eo multi; necdum sanitati restitutus convaluit. Mss. aliquot Ciofani, &
ex nostris unus habent, tantoque peritior, inquit. Sed versus duo qui sequuntur
Omnibus es Nymphis & Solve virginis qui in vulgaris leguntur, in castigatio-
ribus editionibus Aldina, Naugeriana, Heinsiana, non admittuntur, ut qui
in Vaticanis Mss. octo, aliisque quos citat Ciofani, non compareant.
Prior quidem in Ms. nostro non reperitur, ut hi pro nothis atque aduleter-
nis ejiciantur, aliquid tamen mihi ad contextum & sensum desiderari vi-
detur.

Nec jaculo gravis est, f sed adunca dextera falce,
Qua modo luxuriam premit, & spatiantia passim
Brachia compescit, fisso modo cortice lignum 635
Inserit, & succos & alieno præstat alumno,
Nec sentire sitim patitur, bibulaque recurvas
Radici fibras labentibus irrigat undis.

Hic amor, hoc studium. Veneris quoq; nulla cupido est:
Vim tamen h agrestium metuens, promaria claudit
Intus, & accessus prohibet refugitque viriles. 641

Quid non & Satyri saltatibus apta iuventus
Fecere, & pinu præincti cornua i Panes,
Silenusque suis semper juvenilior annis,
k Quique deus fures vel falce, vel inguine terret,
Vi potrentur ea? Sed enim superabat amando 646
Hos quoque l Vertumnus: neque erat felicitior illis.

O quoties habitu duri messoris aristas
Corbe tulit, verique fuit messoris imago! 650
Tempora sæpe gerens sano religata recenti,

Desectum poterat gramen versare videri.
Sæpe manu stimulos rigida portabat; ut illum
Iurasses fessor modo diiunxisse juvencos.

Falce data frondator erat, vitisque putator.
m Induerat scalas: lecturum poma putares. 655
Miles erat gladio, piscator arundine sumpta.

Denique per multas aditum sibi sæpe figuras
Repperit, ut caperet spectata gaudia forma.

Ille etiam picta redimitus tempora mitra,
Innitens baculo, positus per tempora canis, 660
Assimulavit animum, cultosque intravit in hortos,
Pomaque mirata est, n Tantoque potentior, inquit,
Omnibus es Nymphis, quas continet Albula ripis,
Salve virginis flos intemerate pudoris:

Pauca
Vera a
Suspici
Vimus
Quam
P At
Nil pr
Hæc q
Si non
Tu tan
Concub
Atque
Sollicit
Prælia
Nunc e
Mille
Et qua
Sed tu
Hanc a
Plus qu
Vertum
Me qu

Quam
Hac loc
Quam
Ardor
Adde,
Munus
Et, quo
Quid,

Primus
Sed nec
Nec, qu
Nec qui
Quod p
Vltorefg

decorus et
re: rebar
cabantur
Avventiohe

Paucag; laudata dedit oscula, qualia nunquam 665

Vera dedisset anus, glebaque incurva resedit

Suspiciens pandos Autumnus pondere ramos.

Ulmus erat contra speciosa^o nitentibus uvis,

Quam socia postquam pariter cum vite probavit,

P At si staret, ait, calebs sine palmito truncus, 670

Nil prater frondes, quare peteretur, haberet :

Hac quoque qua juncta vitis requiescit in ulmo,

Si non juncta foret, terra acclinata jaceret.

Tu tamen exemplo non tangeris arboris hujus,

Concubitusque fugis, nec te conjungere curas. 675

Atque utinam velles ! Helene non pluribus esset

Sollicitata procis, nec q qua Lapitheia movit

Prælia, nec r conjux timidi, aut audacis Vlyssæi.

Nunc quoque, cum fugias, averserisque petentes,

Mille viri cupiunt, & semideique, deique, 680

Et quacunque tenent Albanos numina montes.

Sed tu, se sapiens, si te bene jungere, animumque

Hanc audire voles, qua te plus omnibus illis,

Plus quam credis amo, vulgares rejice tedas,

Vertumnumque tori socium tibi delige, pro quo 685

Me quoque pignus habe : Neque enim sibi notror
ille est,

Quam mihi, nec toto passim vagus errat in orbe,

Hac loca magna colit, nec, uti pars magna procorum,

Quam modo vidit amat : Tu primus & ultimus illi

Ardor eris, solique suos tibi devovet annos. 690

Adde, quod est juvenis r quod naturale decoris

Munus habet, formasque apte fingetur in omnes,

Et, quod erit jussus, (jubeas licet omnia) fiet.

Quid, quod amatis idem ? quod, qua tibi poma coluntur,

r Primus habet, lataq; tenet tua munera dextra, 695

Sed neque jam fatus desiderat arbore demptos.

Nec, quas hortus alit, cum succis mitibus herbas,

Nec quicquam, nisi te. Miserere ardentis, & ipsum

Quod petit, ore meo presentem crede precari.

Uitrosque deos, & pectora dura perosam 700

decorus ero. Propertius lib. 4. eleg. 2. & mox ; At mihi quod fornax unum
venerat in omnes, Nomen ab eventu parva lingua dedit. r Vertumno di-
cabantur fructuum primitiæ. ipse dicto Propert. loco ; Prima mihi variat
liventibus vva ractem, Et coma lactenti spica fruge tuncet, &c.

o Al. tumentibus. p At

visti maritatas haberent

vites ulmi

aut populi,

nil prater frondes suas

haberent.

Calebs unde dicatur, vide

quæ ad Seneca Hip-

polytum.

vers. 230.

q Hippodamia, cujus

pulchritudo incitabat bel-

lum inter

Lapithas &

Centaros, in nuptiis

Pirithoi.

lib. 13.

vers. 220.

r Ms. Nostre

novus habet

conjux timidi ? aut audaci

Vlyssæi.

& in margine

adicitur :

color est rhetoricus, correctio.

Aldus, Nau-

gerius &

Heinius timidi atque

audaci Vlyssæi.

quod exponitur à Raph.

Regio, timidi in pugna,

audacis in

struendis infidiis.

[Opportuna meta est civitatis natura

figuræ : In quacunque

voles, verte ;

ⁱ Nemesi
Deæ super-
borum inso-
lentiam &
factum ulci-
scentis. de
qua, vide quæ adnotavimus ad 406. vers. lib. 3.

*Idaliam, memoremque time ⁱ Rhamnusidis iram.
Quoque magis caveas, (etenim mihi multa vetustas
Scire dedit) referam tota notissima Cypro
Facta, quibus flecti facile, & mitescere possis. 704*

Iphis amoris impatientia laqueo vitam finit,
& Anaxarete in saxum. F A B. 17 et 18.

ⁱ Quem Te-
lamon pater,
quia Ajacis
fratris necem
non fuerat
ultus, Sala-
mine arcebat.
is itaque in
Cypro insula
novam con-
didit Sala-
mina.

ⁱ Hunc ver-
sum habes
antea lib. 7.
vers. 10.

ⁱ Hæc ex pe-
nitissimis ar-
tis & exper-
ientia suæ
mysteris
poeta. sole-
bant enim
amatores
per nutrices,
ancillas, fa-
mulus sollici-
tare amicas
suas; tabel-
lis, prece
supplici &
obsequio
ambire, postes
noctu corol-
lis & fertis ornare ; cantu delinire, querelis implorare ; in limine pernoctare ; lacrymas, vinum, aquam ad januæ cardines effundere, &c. Plautus in Curculione Act. 1. scen. 1. Horat. 1. lib. od. 25. & lib. 3. od. 10. Persius Sat. 5. dum Chrysidia udas Ebrui ante fores extimela cum face canto. Noster in lib. de arte passim. in 2. Sape feves imbrem caelesti nube solutum, Frigidæ & nuda sæpe jacebis humo, &c. a Stellis duabus infra capram sub humero Erichthonii, quæ ortu & ocafusu suo tempestatem cient. b Apud Noricum Austriae, vel, ut alii, Bavariae pop. optima ferri & vena & temperatura. Plin. lib. 34. cap. 14. c Lærum, quasi parva victoria, carmen, quod proprie tamen hymnus est Apollini sacer, qui & ipse Pæau.

Viderat à veteris generosam sanguine ⁱ Tenori
Iphis Anaxareten humili de stirpe creatus :
Viderat; & totis perceperat ossibus ignes,
ⁱ Luctatusque diu, postquam ratione furorem
Vincere non potuit, supplex ad limina venit.
ⁱ Et modo nutrici miserum confessus amorem, 710
Ne sibi dura foret, per spes oravit alumna :
Et modo, de multis alicui blanditus amicis,
Sollicita petiit propensum voce favorem.
Sæpe ferenda dedit blandis sua verba tabellis :
Interdum madidas lacrymarum rore coronas 715
Postibus intendit, posuitque in limine duro
Molle latus, tristisque sera convitia fecit.
Sævior illa freto surgente, cadentibus a hædis,
Durius & ferro, quod b Noricus excogit ignis,
Et saxo, quod adhuc vivum radice tenetur, 720
Spernit, & uridet : factisque immitibus addit
Verba superba ferox, & spe quoq; fraudat amantem.
Non tulit impatiens longi tormenta doloris
Iphis; & ante fores hæc verba novissima dixit :
Vincis Anaxarete, neq; erunt tibi tadia tandem 725
Vlla ferenda mei, lato molire triumphos,
Et c Paana voca, nitidaque incingere lauro,
Vincis, ait, moriorque libens; age ferrea, gaude.

ⁱ Nemesi
Deæ super-
borum inso-
lentiam &
factum ulci-
scentis. de
qua, vide quæ adnotavimus ad 406. vers. lib. 3.

Certe ab
Quo tibi
Non tan
Quam
Nec ideo
Ipse ego
Corpore
& Si tan
Este me
Sustinet
Et, qua
Dixit :
Humem
Cum for
Hac tibi
Inseruit
Atque
Ita pea
Visa dea
Prodidit
(Nam
Accipit
Membr
Edidit,
Funera
Luria
Forte vi
Pompa
Venit A
Mota ta
Et patu
Vixque
Diriguo
Inducto
Ferre pe
Hoc qu
Quod si
Neve ea
Servat.

in Miseni
vel, Neum

Certe

Certe aliquid laudare mei cogaris, eritque
 Quo tibi sim gratus, meritumq; fatebere nostrū. 730
 Non tamen ante^d mihi^e curam excessisse memento,
 Quam vitam: f geminaq; simul mihi luce carendum
 Nec ubi fama mei ventura est nuncia lethi: (est.
 Ipse ego, ne dubites, adero, presensque videbor,
 Corpore ut exanimi crudelia lumina pascas. 735
 & Si tamen o superi mortalia facta videtis,
 Este mei memores (nihil ultra lingua precari
 Sustinet) & longo facite ut narremur in aeo,
 Et, qua dempsistis vita, date tempora fama.
 Dixit: & ad postes^h ornatos saepe coronis, 740
 Humentes oculos, & i pallida brachia tollens,
 Cum foribus laquei religaret vincula summis,
 Hac tibi ferta placent, crudelis & impia, dixit,
 Inseruitq; caput: sed tum quoq; versus ad illam est,
 Atque ouus infelix elisa sauce pependit. 745
 Icta pedum motu^k trepidantem, & multa gementem
 Visa dedisse sonum est, adaperaque janua factum
 Prodidit: exclamant famuli, frustra que levatum
 (Nam^l pater occiderat) referunt ad limina matris.
 Accipit illa sinu, complexaque frigida nati 750
 Membra sui, postquam miserarum verba parentum
 Edidit, & matrum miserarum facta peregit.
 Funera ducebat mediam lacrymosa per urbem,
 m Luridaqueⁿ arsurio portabat membra feretro:
 Forte via vicina domus, quo flebilis ibat 755
 Pompa, fuit; duraque sonus plangoris ad aures
 Venit Anaxaretes, quam jam^p deus ultor agebat:
 Mota tamen, videamus, ait, miserabile finus,
 Et patulis inuit tectum sublime fenestris,
 Vixque bene impositum lecto prospexerat Iphim. 760
 Diriguere oculis, calidusque e corpore sanguis
 Inducto pallore fugit, conataque retro
 Ferre pedes, hesit; conata avertere vultus,
 Hoc quoque non potuit: paulatimq; occupat artus.
 Quod fuit in duro jam pridem pectore, saxum. 765
 Neve ea ficta pu'er: domina sub imagine signum
 Servat adhuc Salamis, Veneris quoque nomine tem-
 plum

d Al. tui.
 e Amorem
 tui.
 f Vitae &
 tui, qua lux
 mea, sic
 enim Catul-
 lo, Propertio,
 aliis sonat
 amica.
 g Si qua
 est caelo pie-
 tas, qua ta-
 lia curat.
 h Aeneid.
 i nū mōvōv
 γα θοι κη
 εμυβς ερω.
 Odyll.
 Hom. 17.
 k Lege quae
 modo ad
 vers. 705.
 l Ex amore.
 m Palleat omnia
 amans, color
 hic est aptus
 amanti. De
 arte lib. 1.
 n Et in hunc
 viola pallor
 amantium.
 Horat. ode
 10. lib. 3.
 o Al. trepidan-
 tum & multa
 gementium.
 p Iphidis.
 q Vipote
 strangulati
 juvenis, cui
 fauces laqueo
 elisa.
 r Feretrum
 una cum ca-
 daverē rogo
 impositum
 combureba-
 tur, ut & to-
 rus super quo
 compositus
 jacebat mor-
 tuus, vide
 quae nos de
 ritu funebri

in Miseni funere 6. Aeneid. & Pallantis. 11. Aeneid. ο Παισημ θος Ερωβς,
 vel, Nemesis potius de qua modo ad vers. 696. & plura ad vers. 406. lib. 3.

p Nomen hoc
fumpisse vi-
detur à specie
& forma
prospicien-
tis e fenestra
cum fastu &
contemptu
Anaxeretes,
eadem specie
à Venere ul-
trice in faxum
conversæ.
q Vertum-
nus. ut supra
v. 642. & 657.

r Mitram, baculum, canos, habitum una & formam anilem quam assumpserat.
vers. 655. supra. s Multa hic Rhegius, ut r finalis in opus liquefcat, & se-
quatur namque figura. Plura contra Rhegium Micyllus. Sed vi non est opus,
si admittamus lectionem, quam in nonnullis veteribus calamo aratis codicibus
se reperisse ait Mariangelus: *Vinque parat: sed opus non est vi; namque*
figura.

P *Prospicientis habet. Quorum memor, O mea lentos*
Pone (precor) fastus, & amant: jungere, Nympe:
Sic tibi nec vernum nascentia frigus adurat 770
Poma, nec excutiant rapidi florentia venti.
Hæc ubi nequicquam formas q deus aptus in omnes
Edidit: in juvenem redit, & r anilia demit
r Instrumenta sibi, talisque apparuit illi,
Qualis ubi oppositas nitidissima solis imago 775
Evicit nubes, nullaque obstante reluxit,
Vimque parat. s sed vi non est opus, inque figura
Capta dei Nympha est, & mutua vulnera sensit.

Aquæ frigidæ in calidas, & Romulus in Deum
Quirinum. F A B. 19.

t Amulius
armis potea-
rior, & ipse
injustus, ut
qui pulso
fratre natu
majore Num-
mitore reg-
num occu-
pavit, filio
Lauso inter-
empto, filia
Rhea Vestæ
sacerdotio
consecrata,
cujus tamen
ex Marte fi-
lius, interfecto
Amulio reg-
num avo

Numitori restituerunt. u Festum hoc, sive Palilia, à Dea pastorum Pale,
sive à partu pecorum Parilia, nuncupatum, agebatur x: i Calendas Majas,
quo die urbis fundamenta jacta sunt. x Propter rapum Sabinarum. vi-
deantur historici. Livius, Florus, Plutarchus, Dionysius, Victor, ut & no-
ster 1. de Arte & Propriet. 4. lib. 4. eleg. ubi & agitur de Tar-
peja y Quæ Sp. Tarpeii arcis Rom. præfecti
filia, arcem hosti prodidit, sed & ipsa clypeis eorum obruta, pãta armillas
quas in sinistris habuerunt. q Sabini, quorum urbs princeps Cures. a Ro-
mulus Ilia filius. b Janualem tamen Tarpeja virgo reclusit, c Sacello la-
no, qui & hoc auxilium sibi adscribit, 1, Fastorum.

P *roximus Ausonias t injusti miles Amuli*
Rexit opes: Numitorque senex amissa nepotum
Munere regna capit, festisque u Parilibus urbis 781
Mœnia conduntur. Tatiuss, patresque Sabini
x Bella gerunt, arcisque via y Tarpeja reclusa
Dignam animam pœna congestis exiit armis.
Inde z sati Curibus, tacitorum more luporum, 785
Ore premunt voces, & corpora victa sopore
Invadunt, portasque petunt, quas obice firmo
Clauserat a Iliades: b unam tamen ipsa reclusit,
Nec strepitum verso Saturnia cardine fecit.
Sola Venus porta cecidisse repacula sensit: 790
Et clausura fuit, nisi quod rescindere nunquam
Diis licet acta deum. c Iano loca juncta tenebant

Najades
Has rogat
Sustinuer
Elicuere p
d Ora e p
Lurida su
Incendunt
Viribus hi
Fontis, &
Audebat
Flammise
Portaque
Fonte fut
Induerat
Obtulit, &
Corporibu
Sanguine
Pace tam
Decertare
Occidera
Romule, j
Talibus a
Tempus a
Res Roma
Premia ja
Solvere, &
Tumhi co
(Nam me
o Vnus erit
Dixisti: n
Annuit o
Occuluit,
Quæ sibi p
Imixusqu
Impavidu
r Verberis

u Romulo
o Versus hic
Vnus est, q
que Romulo
cum magao
visus fuerit.
que Sagello.

Najades

Najades Ausonia, gelido rorantia fonte :
 Has rogat auxilium. Nec Nympha iusta petentem
 Sustinuerit deam, venasque, & flumina fontis,
 Elicuere sui : nondum tamen invia Iani 795
 d Ora^e patentis erant, nec iter præcluserat unda.
 Lurida supponunt facundo sulphura fontis,
 Incenduntque cavas fumante bitumine venas :
 Viribus his, aliisque vapor penetravit ad ima
 Fontis, & ^e Alpino modo qua certare rigori 800
 Audebatis aqua, non ceditis ignibus ipsis.
 Flammifera gemini fumant aspergine postes,
 Porta que nequicquam rigidis promissa Sabinis
 Fonte fuit præstructa novo, dum & Martius arma
 Induerat miles: quem postquam Romulus ultro 805
 Obtulit, & strata est tellus Romana Sabinis
 Corporibus, strata estque suis, ^h generique cruorem
 Sanguine cum ⁱ sociis permiscuit impius ensis,
 Pace tamen sisti bellum, ^k nec in ultima ferro
 Decertare placet, Tatiique accedere regno. 810
 l Occiderat Tatius, populisque aquata ^m duobus,
 Romule, jura dabas; posita cum casside Mavors
 Talibus affatur divumque hominumque parentem :
 Tempus adest genitor (quoniam fundamine magno
 Res Romana valet, & praside pendet ab uno) 815
 Præmia jam promissa mihi, dignoque ⁿ nepoti
 Solvere, & ablatum terris imponere cælo.
 Tu mihi concilio quondam prasente deorum,
 (Nam memoro, memorique animo pia verba notavi)
 o Vnus erit, quem tu tolles ad sidera cæli, 820
 Dixisti : rata sit verborum summa tuorum.
 Annuit omnipotens : & p nubibus æera cæcis
 Occuluit, tonitruque, & fulgure terruit orbem.
 Qua sibi promissa sensit data signa & rapina,
 Immixtusque hasta pressos temone cruento 825
 Impavidus conscendit equos Gradivus, & scitu
 r Verberis increpuit; pronumque per æera lapsus

d Oraque, qua
 pollens ope
 sum, fontana
 reclusi, sum-
 que repenti-
 nas etacila-
 tas aquas.
 Ibidem.

e Quod si-
 gnum belli:
 uti clau-
 sum Iani
 templum si-
 gnum pacis.
 Ante ianem
 madidu sub-
 jecti sulphura
 vena clau-
 deret ut Ta-
 tio ferrivus
 humor ier.

1. Fakt.
 f Alpium,
 que nivosis
 rigent aquis.
 g Romanus,
 Marte oriun-
 dus. h Roma-
 norum, qui
 filias rapu-
 erant
 i — Sabi-
 norum.

k Non ad in-
 ternecionem.
 l Lavinii,
 cum ad so-
 leone sacrum
 eo venisset,
 concursu fa-
 cto, interfe-
 ctus est. post-
 que annos
 quatuor pari-
 cum Romulo
 potestate
 imperasset.
 Liv. 1.
 m Romanis
 & Sabinis.

n Romulo filio meo, tuo nepoti. recensetur & hæc ^o dicitur; 2. Factor.
 o Versus hic Eunii, sed paulum immutatus, integrum usurpavit. 2. Factor.
 p Hic est, quem tu tolles in cæli Templi. p Hoc ex historia. nam-
 que Romulo exercitum recensente ad Capræ paludem, oborta est tempestas
 cum magno fragore & tonitru, ita ut rex nimbo opertus non ultra in terris
 visus fuerit. q Romuli rapiendi è terris, & cælo adscribendi. r Injunctis
 que Argelle. Æneid. 7.

LIBER XV.

Myrcellus absolutus, calculis nigris in albos conversis.

F A B U L A I.

QVaritur interea ^a quis tanta pondera molis
Sustineat, tantoque queat succedere regi.

Destinat imperio clarum ^b prænuntia veri
Fama Numam. ^c Non ille satis cognosse Sabina

Gentis habet ritus: animo majora capaci
Concipit, & , qua sit rerum natura, requirit.

^d Hujus amor cura, patria, Curibusque relicta,
Fecit, ut ^e Hercules penetraret ad ^e hospitii urbem.

Graja quis Italicis autor posuisset in oris
Mania quarenti, sic è senioribus unus

Rettulit indigenis, veteris non inscius avi:
Dives ab Oceano bobus Iove natus Iberis

^f Litora felici tenuisse ^f Lacinia cursu
Fertur, & , armento teneras errante per herbas,

Ipse domum magni nec inhospita tecta Crotonis
Intrasse, & reque longum relevasse laborem,

Atque ita discedens, avo, dixisse, nepotum
Hic locus urbis erit. promissaque vera fuerunt.

Nam fuit Argolico generatus Alehone quidam
Myrcellus, illius diis acceptissimus avi.

Hunc super incumbens pressum gravitate soporis
& Claviger alloquitur: Lapidosas ^h Esaris undas

binis habitabat Numæ, vir consultissimus, &c. ^d Per Placentiam porius
quam Veronam sibi aditum struit Noster ad narrationem Pythagoricæ do-

ctrinæ. Fieri non potest, inquit Dionysius Halicarn. lib. 1. Rom. antiquæ
ut Numæ cum Pythagora, qui quatuor post ætatis floruerit, Philosophiæ

operam dederit, & quidem Crotonæ, quæ nondum erat edita. Audi &
Livium lib. 1. Autorem doctrinæ ejus falso Saniæ Pythagoram edunt,

quem Servio Tullio regnante Romæ, 100 amplius post annos, circa Meta-
pontum & Crotonem, juvenem cœtus habuisse constat, &c. ^e Croto Her-

culem ex Hispania redeuntem cum armentis Geryouis hospitio excepit. ab
eo didicit fore ut aliquando eodem in loco urbs conderetur. quam tandem

condidit Myrcellus, ut habet Strabo lib. 6. & Scholiastes Aristophanis
in Nubibus. Suidæ est Myrcelos. Luciano in Catapl. Micyllus. Ab Her-

cule jussam ædificari, in gratiam Crotonis, scribit Iamblichus 9. cap. lib.
de vita Pythagoræ. ^f Lacinium promontorium, à Lacinio latrone nuncupatum. à quo distat Crotona 6. mill. pass. ^g Hercules. ^h Fl. qui me-

diam Crotopam interfuit.

4 Quis tanti
Imperii one-
ri ferendo
par sit, post
Romulum.

5 ^b Magoa, in-
quit Plinius
3. ep. lib. 2.

Isaum fama
præcellerat,
major inven-
tus est.

10 ^c Neque in-
genio tantum
ad virtutes
dotatus,
aut severa

& tetrica Sa-
binorum di-
sciplina inti-
tutus vide-
batur; sed

& studiosus
naturæ inda-
gator rerum
causas specu-
labatur.

20 Sed lege Li-
vium lib. 1.
Curibus Sa-

binis habitabat Numæ, vir consultissimus, &c. ^d Per Placentiam porius
quam Veronam sibi aditum struit Noster ad narrationem Pythagoricæ do-

ctrinæ. Fieri non potest, inquit Dionysius Halicarn. lib. 1. Rom. antiquæ
ut Numæ cum Pythagora, qui quatuor post ætatis floruerit, Philosophiæ

operam dederit, & quidem Crotonæ, quæ nondum erat edita. Audi &
Livium lib. 1. Autorem doctrinæ ejus falso Saniæ Pythagoram edunt,

quem Servio Tullio regnante Romæ, 100 amplius post annos, circa Meta-
pontum & Crotonem, juvenem cœtus habuisse constat, &c. ^e Croto Her-

culem ex Hispania redeuntem cum armentis Geryouis hospitio excepit. ab
eo didicit fore ut aliquando eodem in loco urbs conderetur. quam tandem

condidit Myrcellus, ut habet Strabo lib. 6. & Scholiastes Aristophanis
in Nubibus. Suidæ est Myrcelos. Luciano in Catapl. Micyllus. Ab Her-

cule jussam ædificari, in gratiam Crotonis, scribit Iamblichus 9. cap. lib.
de vita Pythagoræ. ^f Lacinium promontorium, à Lacinio latrone nuncupatum. à quo distat Crotona 6. mill. pass. ^g Hercules. ^h Fl. qui me-

I pete

i Longe hinc
ab Argis
scilicet distan-
tis.

k Paternos
lares; su-
pellestem;
mobilia, ut
dicunt, bo-
na.

l Accusatio,
crimen mi-
grationis
e patria,
legibus in-
terdictæ.
m Mss. &
alii excusi
tollens.

n Lib. 9.
vers. 183.

o Notus hic
mos ex illo
Alcibiadis,
qui cuidam

querenti,
δὲ πικρῶς
τῆ πατρίδι
τῆς πατρὸς
καί τοι

respondit
ὅδ' ἂν μὴ
πῶς δὲ σοί-
κα ἦν μὴ ἄ-
νεχθῆναι.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

I peteⁱ diversi, patrias age desere sedes :
Et, nisi paruerit, multa ac metuenda minatur.

Postea discedunt pariter, Somnusque Deusque. 25

Surgit Alemonides : tacitaque recentia mente
Visa refert, pugnatque diu sententia secum.

Numen abire jubet : prohibent discedere leges ;
Pœnaque mors posita est patriam mutare volenti.

Candidus Oceano nitidum caput abdiderat Sol, 30
Et caput extulerat densissima sydereum nox :

Visus adesse idem Deus est, eademque monere,
Et, nisi paruerit, plura & graviora minari.

Pertinuit : k patriamq; simul transferre parabat
In sedes k penetrare novas. Fit murmur in urbe, 35

Spretarumque agitur legum reus : utque peracta est
l Causa prior, crimenque patet sine teste probatum,

Squalidus ad superos m tendens reus ora, manusque,
O cujus cælum bis n sex fecere labores,

Fer, precor, inquit, epem : nam tu mihi crimini
autor. 40

o Mos erat antiquus, niveis, atrisque lapillis,
His damnare reos, illis absolvere culpa.

Tunc quoque sic lata est sententia tristis, & omnis
Calculus immitem demittitur ater in urnam.

Quæ simul effudit numerandos versa lapillos, 45
Omnibus è nigro color est mutatus in album :

Candidaque Herculeo p sententia nomine facta
Solvit Alemoniden. Grates agit ille parenti

Amphitryoniada : ventisque faventibus æquor
Navigat Ionium ; q Lacedæmoniumq; Tarentum 50

Præterit, & r Sybarim, Salentiumque s Neaethum,
Thurimosque sinus, t Temesencque & u Iapygis arva

Vixque pererratis, quæ spectant litora, terris
Invenit Esarei x fatalia fluminis ora ;

Nec procul hinc tumulum, sub quo sacrata Crotone
Ossa tegebat humus ; jussaque ibi mœnia terra
Condidit, & nomen tumulati traxit in urbem.
Talia constabat certa primordia fama
Esse loci, positaque Italici in finibus urbis.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

z ἢ τῆν μί-
λαιῶν ἡ-
καλλῆ ἂν τῆ
τῆς λιβαῆς
ψῆφον.

Pythago

V Ir fuit

Et Sa.

Sponte erat

Mente deo

Visibus hum

Cumque an

In medium

Dicitaque n

Et rerum c

Quid deus

Iuppiter, a

Quid quat

Et quodcu

Arguit im

Docta qu

Parcite m

Corpora : s

Condere po

Sunt herba

Mollirique

Eripitur, n

Prodiga di

Suggerit, e

Carne fera

Quippe eq

Ar, quibus

Armenia

Cumque li

Heu ! qua

Congestiqu

Invenit, silent

Exploratos a

Aut quom

Quæ cum me

Pera appella

Iamblic

Cælo, meteo

Laertium in

Philosophor

logos, astron

1.4. c. 1.

Pyth

Pythagoræ oratio, ab esu carniū dehortans.

FABVLA 2.

Vlr fuit hic ortu ^a Samius: sed fugerat una **60**
 Et Samon, & ^b dominos, odioque tyrannidis exiit
 sponte erat; isque, licet cæli regione remotus,
 mente deos adiit, & quæ natura negabat
 visibus humanis, ^c oculis ea pectoris hausit:
 Cumque animo, & vigili perspexerat omnia cura, **65**
 In medium discenda dabat, ^d cætumque silentium,
 Dætiæque mirantium, ^e magni primordia mundi,
 Et rerum causas, & quid natura, docebat;
 Quid deus, unde nives, quæ fulminis esset origo;
 Iuppiter, an venti, discussa nube tonarent;
 Quid quateret terras, quæ sidera lege mearent; **70**
 Et quodcunque latet: primisque animalia mensis
 Arguit imponi, primus quoque talibus ora
 Docta quidem solvit, sed non & credita, verbis.
 Parcite mortales dapibus temerare nefandis **75**
 Corpora: sunt fruges; sunt deducunt ramos
 pendere poma suo, tumidæque in vitibus uva;
 Sunt herbæ dulces; sunt quæ mitescere flamma,
 Mellisque queant; nec vobis lacteus humor
 Eripitur, nec mella thymi redolentia flore. **80**
 Prodigæ divitias, alimenta que mitia tellus
 Suggestit, atque epulas sine cade & sanguine prabet,
 Carne fera sedant Ieiunia; nec tamen omnes:
 Quippe equus, & pecudes, armætag, gramine vivunt;
 At, quibus ingenium est, immansuetumq, serumque,
 Armenia tigris, iracundique leones, **86**
 Cumque lupis ursi, dapibus cum sanguine gaudent.
 Heu! quantum scelus est in viscera viscera condit,
 Congestoque avidum pinguescere corpore corpus,

^a Ex inf. Samo. Sed Iamblichus 2. cap. ex Samo opp. Cephalenæ inf. Laertio 1. 8. & Eusebio Etangel.

^b præp. lib. 10. c. 4. Thuscus. Mnesarchi filius Pherecydis auditor, post cuius obitum profectus in Samum Hermodamanti se in disciplinam dedit. Porphyrius ex Cleanthe Syrum fuisse refert. ex Lyco, Philiæum, alius Metaponticum.

^c Ex Aegypto reverso patriam, à tyranno Polycrate occulari offendens Crotonem in Italia petiit. Laertius lib. 8. & Porphyrius in vita Pythag. e Anaximoptica vacavit.

^d Ἐξ ἄρχαίου

silentiū se. ad tempus pro a stimato solentis captu in iunetu in quos exploratos admisit Pythagoras, voluitque prius ^e esse quam ^f ^g aut ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

g Lege ora-
tiones duas
πρὸς σαρκωφά-
γίας, quæ
adscribuntur
Plutarcho.
h Ἀντιποτόφι-
ον. vide
quæ de Poly-
phemo supra
l. 14. v. 205. &
Virgil. Æ-
neid. 3. Ho-
mer. Odyss.
9. Eurip. in
Cyclope.
i Incontinen-
tis, dissoluti
ὁμιλίῃ ἀδύ-
φρον. cui
carne opus est
ut satur esse
queat. Ms.
margo habet
male consueti;
à moribus.
k Lib. 1. v.
103.
l Quia & pi-
scium esum
interdixit
suis Pytha-
goras. An
quod Ἰλλοπίς
suis, silentii
cultores,
quod ipse
divinum quid
existimabat?
ut habet A-
thenæus l. 5.
cap. 16.

An hoc à Pherecyde Syro habuit. Pisces enim iuter numina venerantur Sy-
ri. vide quæ ad vers. 45. l. 4. supra. capturam piscium redemisse Pythagor-
ram scribit Iamblichus, Laert. Apulejus in Apologia: m Iovi hoc im-
putant poëtae, auctori sc. tum facilis victus atque simplicis vitæ invisa & amor-
tae, tum immittisse Pandoræ. vide quæ Tzetzes ad illa Hesiodi, Ἀλλὰ Ζεὺς ἔπει-
ψε, &c. & Virgil. 1. Georg. Pater ipse colendi Haud facilem esse viam voluit
&c. m Prima Ceres avida gavisæ est sanguine porca, &c. 1. Factor. mor-
tæde caper vitæ; tamen hinc cum stabit ad aras, &c. quanquam aras incre-
mentas voluit, & placentas tantum obtulit, sacrificia inanima sunt tamen,
inquit Laertius, qui gallos atque hœdos mactasse dicant. imo cuncta illam
animata in cibum permittisse, πόνον δ' αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἀποθήκων ἁποθήκων ἁποθήκων ἁποθήκων
Idem Iamblichus. Lege & 25. cap. 6. lib. Lactantii, & Allian. var. histor.
libro quinto, capite decimoquarto,

Alteriusque animantem animantis vivere letho! 90
Scilicet in 8 tantis opibus, quas optima matrum
Terra creat, nil te nisi tristia mandere savo
Vulnera dente juvat? ritusq; referre h Cyclopum?
Nec, nisi perdidideris alium, placare voracis
Et male morati poteris jejunia ventris? 95
At vetus illa atas, cui fecimus Aurea nomen,
k Fœtibus arboreis &, quas humus educat, herbis
Fortunata fuit: nec polluit ora cruore.
Tunc & aves tutæ movere per aëra pennas,
Et lepus impavidus mediis erravit in arvis, 100
Nec sua credulitas l piscem suspenderit hamo:
Cuncta sine insidiis, nullamque timentia fraudem,
Plenaque pacis erant. Postquam non utilis autor
Victibus invidit, m (quisquis fuit ille deorum)
Corporeasque dapes avidam demersit in ælvum, 105
Fecit iter sceleri: primoque è cade ferarum
Incaluisse putes maculatum sanguine ferrum;
(Idque satis fuerat) nostrumque potentia let huan
Corpora missa nec salva pietate fatemur:
Sed quam danda neci, tam non epulanda fuerunt.
Longius inde nefas abiit. m Et prima putatur 111
Hostia sus meruisse mori: quia semina pando
Eruerit rostro, spemque interceperit anni.
Vite caper morsa Bacchi mactatus ad aras
Dicitur ultoris. Nocuit sua culpa duobus. 115
Quid meruistis oves placidum pecus, inque tuendos
Natum homines, pleno qua fertis in ubere nectari?
Mollia qua nobis vestras velamina lanas
Præbetis, vitæque magis, quam morte, juvatis?
Quid meruere boves, animal sine fraude doloque. 120

Innocuu
Inmem
Qui pot
Rurico
illa, qui
Tot dede
Nec sati
Inscrip
Cade lab
Vittima
Nam P
Sistitur
Imponiq
Quas col
Nescit in
Protmu
Nspiciun
Inde fam
Audetis
Refacit
umque
Mandere
quonia
ne den
Ethera
Magna
uæque
stra, j
ube veh
alanteq
Respecta
exhor

resis in
atpicipina
B. & ad
te certam
dam Sam
frant: An
ad dæon
lo Hype
, &c. I
2, 7. C

Nec manet, ut fuerat, nec formas servat easdem, 170

*Sed tamen ipsa eadem est: anima sic semper eandem
Esse, sed in varias doceo migrare figuras.*

*Ergo ne pietas sit victa cupidine ventris,
Parcite (vaticinor) cognatas cade nefanda
Exturbare animas, ne sanguine sanguis alatur. 175*

*Et quoniam magno feror equore, plenaque ventis
Vela dedi: h Nihil est toto quod perstet in orbe;*

i Cuncta fluunt, omnisque vagans formatur imago.

*k Ipsa quoque assiduo labuntur tempora motu,
Nec secus ac flumen: Neq; enim consistere flumen,
Nec levis hora potest; sed, ut unda impellitur unda,
Urgeturque eadem veniens, urgetque priorem, 182*

*Tempora sic fugiunt pariter, pariterque sequuntur,
Et nova sunt semper: nam quod fuit ante, relictum est,
Fitq; quod haud fuerat, momentaq; cuncta novantur.*

Gernis & emensas in lucem tendere noctes, 186

Et h jubar hoc nitidum nigra succedere nocti.

*Nec color est idem caelo cum lassâ m quiete
Cuncta jacent media, cumque albo Lucifer exit
Clarus equo: rursusque alius, cum pravia lucis 190
Tradendum Phæbo n Pallantias inficit orbem;*

o Ipse dei clypeus, terra cum tokitur ima,

*Mane rubet, terraque, rubet, cum conditur ima:
Candidus in summo est, melior natura quod illic
Aetheris est, terraque procul contagia fugit. 195*

Nec par, aut eadem nocturna forma Diana

*Esse potest usquam: semperque hodierna sequente,
Si crescit, minor est; p major, si contrahit orbem.*

q Quid? Non in species secedere quattuor annum

tionis ex eo, quod est prius & posterius. Aristot. 4. l. Phisic. cap. 14. cujus
ne minimum quidem momentum consistit, non τὸ ὄν. Fluit tempus, & avi-
dissimo sui deserit. Nec quod futurum est, verum est; nec quod fuit. In
puncto fugientis temporis pendeo, &c. Senec. Natur. 6. cap. ultim. quem vi-
de & lib. de Brevitate vitæ. cap. 10. l Solem. m Nocte media. n Au-
rora, Pallantias filia. o Ipse orbis Solis. An utique è forma clypei, quæ ro-
tunda? an forte concepit hoc noster, atque expressit ex illo Plantino, *Curate,*
ut splendor meo sit clypeo clarior, Quam Solis raris esse olim, quam sudum est, soker.
Miles gloriosus 1. vers. an ex illo Virgiliano 3. Aneid. Argoici clypei, aut
Phæbeæ Lanopadii instar, de Polyphemi oculo. p Vbi decrevit luna, ho-
dierna major est quam crastina. q Διούριος δὲ κη. τὸν τῆς ἀνδρῶν εἶον ὄλως.
αἰεὶς, ἴαοι, ἴτα, &c. Sunt autem ætates istæ & anni temporibus accommodatæ,
veri puer, ætaci adolescens, &c. Laertius in vita Pythagor, lege & quæ
Deu, Crinitus lib. 5, de Honesta disciplina, cap. 9.

g Abstinen-
dum ab ani-
matis, suavit
propter
transmigra-
tionem ani-
marum. ex
Photii excer-
ptis, vide &
Crinitum lib.
11. cap. 3.
& Hieroclem
in aurea car-
mina Pytha-
goræ.
i Constat, æ-
terna positum-
que lege est, ut
constet geni-
tum nihil.
Boethius l. 2.
metr. 3.
i Omnia in
fluxu sunt
& motu. mu-
tatur rerum
omnium fa-
cies.

ἢ ἡ ζωὴ καὶ
ὁ δὲν τὸν
& corruptio
unius est ge-
neratio alter-
terius.

k Tempus
ipsum, ens
potius est ra-
tionis quam
rei; numerus
quippe mo-

Aspi-

Accretione aut diminutione mutatur. adveniente scilicet nova materia, aut fluente, parte post partem; manente tamen forma materiali, id est, anima vegetativa per totam vitam, eadem numero.

Ita per gradus & numeros, è semine, coagulo, sanguine, embryo, formatur in utero matris, infusa denique anima, tempestiva tandem maturitate in lucem producitur. Plinium ad il. 7. cap. 6.

Et quæ ex Hippocrate ad illum Dalecampius. Solium 4. c. phisicos alios & medicos.

Reptans videturque allusum ad Sphingis æ-

nigma; Qui quadrupes foret, & bipes, & tripes unus & idem. vide quæ ad Thebaida Senec. v. 119. u Admicula geniculis adaptato, ne varæ, compernes fierent. Varro lib. 8. de L. Lat. serperastrum vocat. x Alii furis, alii fugit. y Qui, cum jam senex esset, inquit Cicero in Catone, etque athletas se exercentes, aspexisse lacertos suos dicitur, illacrymans dixisse. At hi quidem jam mortui sunt. Hujus miserabilem exitum refert P. sanias in Coriath. post. Agellius l. 15. c. 16. alii. y Helena, Tyndari & Lysilia, à Theseo novennis rapta, sed à fratribus Dioscuris recuperata, Meant in matrimonium data, mox à Paride rapta, &c.

Aspicis, atatis peragentem imitamina nostra? 200
 Nam tener, & lactans, puerique simillimus avo
 Vere novus est: tunc herba nitens, & roboris expert
 Turget, & insolida est, & spe delectat agrestes.
 Omnia tum florent, florumque coloribus almæ
 Ludit ager: neq; adhuc virtus in frondibus, ulla est.
 Transít in Æstatem post Ver robustior annus, 206
 Fitque valens juvenis: neque enim robustior atas
 Vlla, nec uberior, nec, qua magis ardeat, ulla est,
 Excipit Autumnus, posito fervore juvenæ,
 Maturus, mitisq; inter juvenemq; senemque 210
 Temperie mediis, sparsus quoque tempora canis.
 Inde senilis hyems tremulo venit horrida passu,
 Aut spoliata suos, aut, quos habet, alba, capillos.
 Nostra quoque ipsorum semper requeque sine ulla
 Corpora x vertuntur: Nec quod fuimusve, sumusve
 Cras erimus. l Fuit illa dies, qua semina tantum 216
 Spesq; hominum prima, matrisq; habitavimus alve:
 Artifices natura manus admovit, & angí
 Corpora visceribus distenta condita matris
 Noluit, eque domo vacuas emisit in auras. 220
 Editus in lucem jacuit sine viribus infans:
 Mox t quadrupes, rituz, tulit sua membra ferarum.
 Paulatimque tremens, & nondum poplite firmo
 Constitit, adjutisque aliquo u conamine nervis.
 Inde valens, veloxque x fuit, spatiumq; juvenæ 226
 Transít, & emeritis medu quoq; temporis annis,
 Labitur occidua per iter declive senectæ.
 Subruit hæc avi demoliturque prioris
 Robora. Fletque y Milo senior, cum spectat inane
 Illos, qui fuerant solidarum morte ferarum 230
 Herculeis similes, fluidos pendere lacertos.
 Flet quoque, ut in speculo rugas conspexit aniles
 x Tyndaris, & secum, cur sit bis rapta, requirit.
 Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas

Omnia destratis, vitiataque dentibus avi
 Paulatim lenta consumitis omnia morte. 235
 Hac quoque non perstant, qua nos elementa vocamus:
 Quasque vices peragant, animos adhibete, docebo.

Elementorum mutationes, & aquæ in terras,
 montes in valles, & contra. F A B. 4.

Quattuor a æternus b genit alia corpora mundus
 Continet: ex illis duo sunt onerosa, suoque 240
 Pondere in inferius tellus atque unda feruntur;
 Et totidem gravitate carent, nullogue premente
 Alta petunt, ær, atque ære purior ignis.

Quæ quanquam spatio distent, tamen omnia sunt
 Ex ipsis, & in ipsa cadunt: resolutaque tellus 245
 In liquidas rarefcit aquas; tenuatus in auras
 Aëraque humor abit: dempto quoque pondere rursus
 In superos ær tenuissimus, emicat ignes.

Inde retro redeunt, idemque retexitur ordo:
 Ignis enim densum spissatus in aëra transit; 250
 Hinc in aquas; tellus c glomerata cogitur unda.

d Nec species sua cuique manet: rerumque novatrix
 Ex aliis alias reparat natura figuras.

Nec perit in tanto quicquam (mibi credite) mundo,
 Sed variat, faciemque novat: e Nascique vocatur.

Incipere esse aliud, quam quod fuit ante; f Morique
 Desinere illud idem. g Cum sint huc forsitan illa, 257
 Hæc translata illuc: summa tamen omnia constant.

Ni equidem durare diu sub imagine eadem
 Crediderim: h sic ad ferrum venistis ab auro 260
 Secula; sic toties versa est fortuna locorum.

i Vidi ego, quod fuerat quondam solidissima tellus,
 Esse fretum; vidi factas ex aquore terras:

Et procul à pelago concha jacuere marina; 264
 Et vetus inventa est in montibus anchora summis;

Lucretius l. lib. & Iovian. Pontan. cap. 2. Meteor. e Condensata. d Su-
 pra ad vers. 178. Cantia fluunt, omnisque vagans formatur imago. e Gene-
 rari. f Corrupti. g Vi rerum constet æquilibrium & proportio; nihil,
 in tanta rerum vicissitudine & mutationibus, de summa deperit. h De
 quatuor mundi ætatis vide lib. prim. vers. 88. i De insulis æ mari enatis,
 Plin. lib. 2. cap. 86. & 87. & Senec. l. 2. Nat. Quæst. cap. 26. quibus locis
 maria recesserint. Plin. l. 2. c. 87. Quas terras interruperint maria l. 2. cap. 88.
 & Seneca lib. 6. Nat. quæst. cap. 29.

a Hoc ex
 Schola Ari-
 stotelica,
 cui mundus
 fuit ab omni
 æternitate.
 b Elementa
 4. corpora
 simplicia, ex
 quibus com-
 ponuntur
 sublunaria;
 & in quæ re-
 solvuntur.
 c quorum
 qualitibus
 primis, secun-
 dis; activis,
 passivis;
 d symboliza-
 tione, mu-
 tua in se
 transmuta-
 tione; cor-
 ruptione &
 contrario,
 generatione
 à simili; ita
 ut alteratio
 generatio-
 nem & cor-
 ruptionem
 antecedit,
 &c. consu-
 lendi philo-
 sophi naturæ
 rerum mystæ.

Q

Quod.

k Diluvio,
inundatione.
l Terræ mo-
tæ causas
erudite ex-
aminat Sene-
ca lib. 6.
cap. 4, 5, 6.
& seq. Plin.
lib. 2. cap. 79.
Aristotel. 2. Meteorolog. cap. 7. Lucret. 6. lib.

Quodque, fuit campus k vallem decursus aquarum
Fecit, & eluvie mens est deductus in aquor;
Eque paludosa siccis humor aret arenis;
Quaque sitim tulerant, stagnata paludibus hument.
Hic fontes natura novos emisit, & illic 270
Clausit: & antiquus tam multa tremoribus orbis
Flumina profiliunt; aut exsiccata residunt,

Quæ deinceps sequuntur fabulas ad numerum usque 43,
require in margine. F A B. 5.

5 Lycus Asiæ
fl. terræ hiatu
absorptus,
post 5. itadia
rursus emer-
git. Plin. l. 2.
cap. 103.
Senec. Nat.
quæst. 3. lib.
c. 26.
6 Erasinus
fl. Arcadiæ.
Plin. l. 2. c.
103.
7 Mysiæ fl.
terra haustus.
fontem, al-
veum & no-
men mutavit,
nunc Caius
dicitur.
8 Amasenus
fl. Siciliae.
9 Anigrus fl.
Peloponnesi,
ex dulci a-
maris potu
factus est,
postquam in
eo lavere se
Centauri ab
Hercule vul-
nerati.
10 Insulae
continentes
factæ.

5 **S**ic ubi terreno Lycus est epotus hiatu,
Exiit procul hinc, alioque renascitur orbe.
6 Sic modo combibitur, tecto modo gurgite lapsus
Redditur Argolicis ingens Erasinus in agris. 276
7 Et Mysum capitisque sui ripaque prioris
Pœnituisse ferunt, alia nunc ire, Caicum.
8 Nec non Sicanias volvens Amasenus arenas
Nunc fiat: interdum suppressis fontibus aret. 280
9 Ante bibebatur; nunc quas contingere nolis
Fundit Anigrus aquas: postquam (nisi vatibus omnis
Eripenda fides) illic lavere Bimembres
Vulnera, clavigeri quæ fecerat Herculis arcus.
10 Quid? Non & Scythicis Hypanis de montibus 285
ortus,

Qui fuerat dulcis, salibus vitatur amaris?
11 Fluctibus ambita fuerant Antissa, Pharoque,
Et Phœnissa Tyros: quarum nunc insula nulla est.
12 Leucada continuam veteres habuere colonis;
Nunc freta circumveniunt. Zanole quoque, juncta fuisse
Dicitur Italia; donec confinia pontus 291
Abstulit, & media tellurem reppulit unda.
13 Si quaris Helicen, & Buran Achaidas urbes,
Invenies sub aquis: Et adhuc ostendere nautæ
Inclinata solent cum manibus oppida mersis. 295
14 Est prope Pittheam tumulus Træzena, sine vallis
Arduus arboribus; quondam planissima campi

11 Antissa Lesbo inf. Pharos Aegypti, Tyros Phœnicis adjectæ. 12 Le-
cadem à continenti avulsi accolarum opera: Messanam, totamque Sicilian
ab Italia Pontus. 3. An. Virg. 13 Terræ motu urbes istas absorptas scribunt
Orosius l. 3. c. 3. Strabon. l. 1. Diodor. l. 15. 14 Prope Træzena urbem Pelop-
ponnesi Pittheo quondam regnatam, areæ, exhalationum in cavernis subterre-
neis vi in collein intumuit, non secus ac vesica aut uter inflatus.

Area, nunc tumulus : Nam (res horrenda relatu)

Vis fera ventorum cacis inclusa cavernis
Expirare aliqua cupiens, luctataque frustra 300

Liberiore frui cælo, cum carcere rima
Nulla foret toto, nec peruisa statibus esset,

Extentam tumescit humum, ceu spiritus oris
Tendere vesicam solet, aut birepta bicornis

Terga capri. Tumor ille loci permansit, & alti 305
Collis habet speciem, longoque induruit ævo.

15 Plurima cum subeant audita aut cognita nobis,
Pauca super referam. Quid? Non & Lympha figuras

Datque, capitque novas? Mediotua, Corniger Am-
mon,

Vnde dies gelida est, ortuque obituque calescit. 310
16 Admotis Athamanis aquis accendere lignum

Narratur, minimis cum Luna recessit in orbes. (dit
17 Flumen habent Cicones, quod potum saxæa red-

Viscera, quod tactis inducit marmora rebus. 314
18 Crathis, & hinc Sybaris vestris conterminis

Electro similes faciunt auroque capillos. (oris
19 Quodque magis mirum est. Sicut qui non cor-

pora tantum,
Verum animos etiam valeant mutare liquores.

Cui non audita est obscæna Salmacis unda?
20. Æthiopesque lacus? quos si quis faucibus

hausit, 320
Aut furit, aut patitur mirum gravitate soporem.

21 Clitorio quicumque sitim de fonte leuarit
Vina fugit, gaudetque meris abstemius undis:

Seu vis est in aqua calido contraria vino, 324
Sive, quod indigena memorant, Amithaone natus

Prætidæ attonitæ postquam per carmen & herbas
Eripuit furiis, purgamina mentis in illas

Misit aquas, odiumque meri permansit in undis.
22 Hinc fluit effectû dispar Lyncestis amnis:

Quem quicumque, parum moderato gutture traxit, 330
Haud aliter turbat, quam si mera vina bibisset.

Æthiopia epoti furorem inducunt aut veterum. 21 Vinum tædio ventre

his qui ex Clitorio lacu biberint, scribit Plin. l. 32. c. 2. est autem lacus ille

Arcadiæ in Peloponneso. Vitruvius lib. 8. refert epigramma in eandem seu-

rentiam, fontis lapidi inscriptum. Præti autem filias Sybaris laborantes Me-

lanchus Amithaonis filius sanæ menti restituit, morbi que à τὴν δὴγεωγῆ in

fontem coniecit; ut Poëta placet. 22 Lyncestis aqua, in Macedonia, vini

modo temulentos facit, inquit Plin. l. 2. c. 03.

15 De fontis
 hujus, nec
 non aliorum,
 miraculo, vi-

de Plin. l. 2.
 c. 103. Cur-

tium l. 4.
 Arrianum l.

2. Lucret. l. 6.
 de Iove Am-

monæ arietina
 forma culto,
 vide quæ nos

ad Lucanum
 lib. 9. v. 512.

16 Apud A-
 thamanas E-

piri popul.
 fons Dodo-

naus faces
 extinguit,
 extinctas ac-

centid, &c.
 Plin. l. 2.
 c. 103. Sof-

nus c. 12.
 Mela l. 2. c. 3.

Lucret. l. 6.
 17. Plin. c.

103. lib. 2. &
 Seneca lib. 3.

Natur. quæst.
 cap. 20.

18 Ο δὲ Κε-
 δίης τῶν Ἀρχαίων
 τῶν Ἐπιπέ-
 ρων ἢ τῶν Ἀρ-
 χαιῶν μοίης.

Strabo sexto
 lib. ubi &
 de Sybari,

Æuripid. in
 Troad.

19 De Sal-
 macide fon-
 te Caræe

dicitum l. 5.
 ver. l. 235. i

20 Lacus
 quidam in

Q 2

23 Est

23 Lacum hunc Arcades Styga vocant, inquit Pausanias in Arcadicis. vide & Plinium l. 4. c. 6.
 24 De inf. Delo erratica, supra l. 6. vers. 186. & ad 3. Æa. Virgil. De Cyaneis infl. vide quæ ad 63. v. l. 7. & quæ ad Senecæ Medeam v. 341. & ad Hercul. Fur. v. 1212. Hom. Odyss. µ. Piodar. Pyth. 4. Oden Apollon. Argonaut. l. 2. 25 Præter Pœtas à me citatos in Indice Poëtico tit. Æna, Lucretium, Virgilium, Claudianum, &c. vide Aristotelem libro de mundo. Senec. epist. 79. Plin. l. 3. c. 6. Solin. c. 11. Strab. 6. l. adfert nos tres incendii causas. 1. ab animali spiritu; 2. à ventis inclusis; 3. à bitumine & sulphure. 26 Herodotus in Melpomene, pennas has interpretatur nives. & Plin. l. 2. c. 12. Mox, inquit, Riphæi montes, assiduo nivis casu, pinuarum similitudine, Pterophoros appellata regio, &c. 27 Ad autores à me citatos ad v. 200. & 223. l. 7. quin & Pamphile fit bubo. 3. Met. Apuleji. 28 Μίασμα ἔστιν ἄριστον ἀριστῶν, Aristæi inventum. 1. Factorum. Columella l. 9. c. 14. Varo l. 3. R. R. l. 26. citat illud Archelai; ἄθος ἔστιν ἄριστον ἀριστῶν τῶν κτηνῶν. Plin. l. 11. c. 20. apes in totum amissas reparari ajunt ventribus bubulis recentibus cum fimo obrutis Virgilius 4. Georgic. juvencorum corpore exaunato, sicut

23 Est lacus Arcadia, Phenium dixere priores, Ambiguus suspectus aquis; quas nocte timeto: Nocte nocent pota; sine noxa luce bibuntur.

24 Sic alias aliasque, lacus & flumina, vires Concipiunt. Tempusque fuit cum navit in undis; 336 Nunc sedet Ortygie. Timuit concursibus Argo Vndarum sparsas Symplegadas elisarum: Quæ nunc immota perstant, ventisque resistunt.

25 Nec quæ sulfureis ardet fornacibus Ætna 340 Ignea semper erit: neque enim fuit ignea semper. Nam, sive est animal Tellus, & vivit, habetque Spiramenta locis flammam exhalantia multis; Spirandi mutare vias, quotiesque movetur, Has finire potest, illas aperire cavernas: 345 Sive leves imis venti cohibentur in antris, Saxaque cum saxis, & habentem semina flamma Materiam jactant, ea concipit ictibus ignem; Antra relinquuntur sedatis frigida ventis: Sive bituminea rapiunt incendia vires, 350 Luteave exiguis arescunt sulfura fumis; Nonne ut terra cibos, alimentaque pinguis flamma Non dabit, absumptis per longum viribus avum, Naturaque suum nutrimentum decrit edaci, Non feret illa famem, desertaque deseret ignes. 355

26 Esse viros fama est in Hyperborea Pallene,

Qui soleant levibus velari corpora plumis, Cum Tritoniacam novies subiere paludem. Haud equidem credo: 27 Sparsa quoque membra veneno

Exercere artes Scythides memorantur easdem. 360

28 Siqua fides rebus tamen est addenda probatis: Nonne vides quæcunque mora, fluídoque calore Corpora tabuerint, in parva animalia verti? I quoque, delectos mactatos obrue tauros. (Cognita res usu) de putri viscere passim 365 Florilega nascuntur apes, quæ more parentum

26 Herodotus in Melpomene, pennas has interpretatur nives. & Plin. l. 2. c. 12. Mox, inquit, Riphæi montes, assiduo nivis casu, pinuarum similitudine, Pterophoros appellata regio, &c. 27 Ad autores à me citatos ad v. 200. & 223. l. 7. quin & Pamphile fit bubo. 3. Met. Apuleji. 28 Μίασμα ἔστιν ἄριστον ἀριστῶν, Aristæi inventum. 1. Factorum. Columella l. 9. c. 14. Varo l. 3. R. R. l. 26. citat illud Archelai; ἄθος ἔστιν ἄριστον ἀριστῶν τῶν κτηνῶν. Plin. l. 11. c. 20. apes in totum amissas reparari ajunt ventribus bubulis recentibus cum fimo obrutis Virgilius 4. Georgic. juvencorum corpore exaunato, sicut

Rura colunt, operique favent, in spemque laborant.

29 Pressus humo bellator equus crabronis origo est.

30 Concava litoreo si demas brachia cancro,
Catera supponas terra: de parte sepulta

Scorpius exibat, caudaque mimabitur unca.

31 Quaeque solent canis frondes intexere filis

Agristes tineae (res observata colonis)

Ferali mutant cum papilione figuram.

32 Semina limus habet virides generantia ranas,
Et generat truncas pedibus: mox apta natando

Crura dat, utque eadem sint longis saltibus apta,

Posterior superat partes mensura priores.

33 Nec catulus partu quem reddidit urfa recenti.

Sed male urva caro est: lambendo mater in artus

Fingit, & in formam quantam capit ipsa reducit.

34 Nonne vides quos cera tegit sexangula fetus

Mellisferarum apium sine membris corpora nasci?

Et serosque pedes, sacrasque assumere pennas?

35 Iunonis volucrem, qua cauda sydera portat,

Armigerumq; Iovis, Cytheriadausq; columbas,

Et genus omne avium mediis è partibus ovi,

Nesciret fieri, quis nasci posse putaret?

36 Sunt qui, cum clauso putrescens est spina se-

pulchro,

Mutari credant humanas angue medullas.

Hac tamen ex aliis generis primordia ducunt.

37 Vna est qua reparat seque ipsa reserminat ales,

Assyrii Phœnica vocant: nec fruge nec herbis

Sed thuris lacrymis, & succo vivit amomi.

Hac ubi quinq; sus complevit secula vitæ

Illicis in ramis, tremulaque cacumine palma,

Vnguibus & duro nidum sibi construit ore,

Quo simul ac casias, ac nardi lenis aristas

Quassaque cum sulva substravit cinnama myrrha,

Se super imponit, finitque in odoribus avum.

36 Anguem ex medulla hominis spinæ gigni, accepimus à multis. Plin. l. 10.

c. 66. circa sepulchra itaque visuntur. 37 Præter Claudianum & alios à

me citatos in *Italiæ meo Poëtico* tit. *Phœnix*. Lege Tacit. *Annual.* l. 5. *Alban.* l. 5.

cap. 58. Pier. hieroglyph. l. 20. Gesnerum, alios. Phœnicem jactant Indi

avem unicam, nescio an fabulose, inquit Plin. l. 10. c. 2. Soli sacram, vivere

annos 660, casia thurisq; furculis nidum construere & superemori. ex ossi-

bus & medullis ejus nasci vermiculum, inde fieri pullum, &c. justa priori

reddere, totum nidum deferre prope Panchaiam, in Solis urbem, & in ara

ibi deponere, &c.

29 — Equorum corpore
vespas atque
crabrones.

30 — *Ἰππων μὲν
σφῆκας ἴσως,
μύζων δὲ μὲν
λαοῦ.*

Varro *ibid.*

31 Inde vermiculus parvus, & triduo eruca; rupto deinde cortice volat papilio. Plin. l.

11. c.

32 Neque enim opus est hæc de bombycibus intelligi.

33 Versarum foetus nasci informes lambendo figurari scribitur auctores non ultimi commatis.

Falsum id esse, oculus contrarii testis asseruat Dalecampius ad 36. c. l. 5.

Plin. *hist.*

34 Servio, quod sine pedibus nascantur, nomen habere dicunt, quasi *ἀπὸ
δῆ;* Scaligero vero l. 4. de

L. L. c. 94. ab opere, *πῶς
τὸ ἀμεν.*

38 Hyænis
utraq; esse
naturam au-
nis alteris
credit vul-
gus. Aristote-
les negat,
inquit Pliu.
l. 8. c. 30.

Tales, inquit
Sabini, sunt
Theologi
ambigue de
gravissimis
rebus pro-
nunciantes &
docentes, &c.
39 Chamæ-
leon omnium
que tangit
refert colo-
rem. rubrum
candidum-
que excipit
Plutarchus
lib. de Adul.
de quo Pliu.
lib. 8. c. 33.
Tertul. de
Pallio. Pie-
rius lib. 27.
Alciat. embl.
63.

40 Ex urina
lyncis lapis
lyncurius.
41 Ut ante
l. 4. v. 744.

in Lacedæmon, Mycenæ, Athenæ, ab Amphione conditæ Thebæ, Oedipo-
idæ regnate, Urbes quondam florentissimæ, nunc prostratæ & dirutæ, ut
bium cadavera projecta jacent, ut Sulpitius, epist. 5. lib. 4. ad Ciceronem.

Inde ferunt, totidem qui vivere debeat annos
Corpora de patrio parvum Phænica renasci.
Cum dedit huic ætas vires, onerique ferendo est,
Ponderibus nidi ramos levat arboris alta,
Fertque pius cunasque suas, patriumq; sepulcrum,
Perque leves auras Hyperionis urbe potitus 406
Ante fores sacras Hyperionis ade reponit.

38 Si tamen est aliquid miræ novitatis in istis,
Alternare vices, & qua modo sæmina tergo
Passa marem est, nunc esse marem miremur Hy-
enam. 410

39 Id quoque quod ventis animal nutritur, &
aura,

Protinus assimilat, tetigit quoscunque colores.

40 Vincta racemifero Lycas dedit India Baccho,
E quibus, ut memorant, quicquid vesica remisit
Vertitur in lapides, & congelat aere tacto. 415

41 Sic & Coralium quo primum contigit auras
Tempore durefcit: mollis fuit herba sub undis.

Desinet ante dies, & in alto Phæbus anhelos
Equore tinget equos, quam consequar omnia disti
In species translata novas. 42 Sic omnia verti 420

Cernimus, atque alias assumere robora gentes,

Concidere has: sic magna fuit censugue virisque

Perque decem potuit tantum dare sanguinis annos;

Nunc humiles veteres tantummodo Troja ruinas,

Et pro divitiis tumulos ostendit avorum. 425

in Clara fuit Sparte; magna viguere Mycena;

Necnon & Cecropis; necnon Amphionis arces:

Vile solum Sparte est; alta cecidere Mycena;

Oedipedia quid sunt, nisi nomina, Thebæ?

Quid Pandionæ restant, nisi nomen, Athenæ? 430

Roma ab Ænea fundata, & quod carnibus non est
omnino vescendum. F A B. 43.

in A Darda-
nidis condi-
tam Romam,
quam alluit Tybris ex Apennino medio profluens.

Nunc quoque in Dardaniam fama est consurgens
Romam.

Appet

Appenninigena qua proxima Tybridis undis
 Mole sub ingenti rerum fundamina ponit.
 Hac igitur formam crescendo mutat; & olim
 Immensi caput orbis erit: sic dicere vates 435
 Faticinasque ferunt sortes, o quantumque recorder,
 Dixerat *Aenea*, cum res Trojana labaret,
 Priamides Helenuis flenti, dubioque salutis:
 Nate Dea, si nota satis prasagia nostra
 Mentis habes, Non tota cadet te sospite Troja. 440
 P Flamma tibi ferrumque dabunt iter: ibis, & una
 Pergama rapta feres; donec Trojaque, tibi que
 Externum patrio contingat amicus aruum.
 Urbem etiam cerno Phrygios debere nepotes,
 Quanta nec est, nec erit, nec visa prioribus annis.
 Hanc alii q proceres per secula longa petentem, 446
 Sed dominam rerum r de sanguine natus Iuli
 Efficiet: quo, cum tellus erit usa, fruuntur
Etherea sedes, calumque erit exitus illi.
 Hac Helenum cecinisse Penatigero *Aenea* 450
 Mente memor refero, cognataque maenia lator
 Crescere, & r utiliter Phrygibus vicisse Pelasgos.
 Ne tamen oblitis ad metam tendere longe
 Expatiemur equis: Cælum, & quodcumque sub il-
 lo est, 454
 Immutat formas; tellusque, & quicquid in illa est.
 Nos quoque, pars mundi (quoniam non corpora solum,
 Verum etiam u volucres anima sumus, inque serinas
 Possimus, ire domos, pecudumque in pectora condi)
 Corpora que possunt animas habuisse parentum, 459
 Aut fratrum, aut aliquo junctorum sedere nobis,
 Aut hominum certe, tuta esse, & honesta sinamus:
 x Neve Thyesteis cumulemus viscera mensis.
 Quam male consuescit, quam se parat ille cruore
 Impius humano, vituli qui guttura cultro
 Rumpit, & immotas prabet mugitibus aures! 465
 Aut qui vagitus similes puerilibus hædum
 Edentem jugulare potest, aut alite vesci
 Cui dedit ipse cibos! Quantum est quod desit in istis

orbis capite, renata. u Adeoque ex alio in aliud corpus migrantes. x Ne
 itaque vim inferamus pecudibus in quarum corpora migrarunt forte parentum
 nostrorum aut cognatorum animæ; nec viscera eorum in nostra condamus, im-
 pite Atreum imitati & mensas Thyesteas, de quibus vide Senecæ Thyesten, &
 que nos ad illum,

o Fictionem
 hujus prædi-
 ctionis appo-
 site imputat
Isaiah
 goras, qui se
 temporibus
 Trojanis Eu-
 phorbum fu-
 isse deliravit.
 sed vide que
Aeneas Hele-
 nus. Virg. 3.
Aeneid.

p Deos pa-
 trios, patrem-
 que terenti-
 ensis & ignis
 cesserunt. in-
 fra.

q Reges, Con-
 stules, alii ro-
 ga & fago
 clari.

v Octavius
 Augustus,
 Iulii Cæs.
 adoptione fi-
 lius, qui ma-
 terum genus
 ad Africanum,
 qui & Iulus,
Aeneas filium
 referebat.

f Repete que
 ex *Aliano*
 adnotavimus
 ad vers. 625.

t Iactura ut-
 que Phry-
 gibus vituli,
 utpote in bo-
 num cedeat.
 e Trojæ
 cinibus Ro-
 ma, urbium
 principe &

7 Ultima
cruditatis
consummati-
onem, i.e. ho-
micidium &
dapes Cyclo-
peas ac Thye-
steas.

8 Lanam ad
vestes.

a Formidiosi-
bus, i.e. lineis
quibus plu-
ræ verico-
lores inter-
textæ, ex-
demque ustulatæ suspendantur, quæ cervos visu & odore territos in vera
plagas impellunt. Punicæve agitant pavidos formidant penna. Virg. 3. Georg.
Senec. Hippolyt. v. 46. & Lucan. l. 4. v. 437.

*Ad 7 plenum facinus? Quis transitus inde paratur?
Bos aret, aut mortem senioribus imputet annis. 470
Horrisferum contra Borean ovium arma ministret.
Vbera dent satura mambus pressanda capella.
Retia cum pedicis, laqueosque, artesque dolosas
Tollite, nec volucres viscata fallite virga,
Nec a formidatis cervos includite pennis, 475
Nec celate cibus uncor fallacibus hamos.
Perdite, si qua nocent, verum hæc quoque perditæ
tantum:
Ora vacent epulis, alimenta que congrua carpant.*

Numa deorum cultum instituens, & Egeriæ luctus.

F A B U L A 44.

b Vide quæ
adnotavi ad
7. vers. hujus
lib. Sunt
tamem qui a-
lium à Sa-
mio Pytha-
gora, Lace-
dæmonium
scil. fuisse
Numæ
vultus
aurum et
quem in Ita-
lia exulan-
tem audire-
rit.

c De impe-
rio Numæ
delato, reli-
gione & pa-
ce ab eo in-
stitutis, Ege-
riæ nympha,
&c.

consultendi historici, Livius, Dionysius, Plutarchus, alii, Virgil. 6. Aeneid.
a Dianæ Scythicæ simulachrum & sacra ex Taurica in Italiam tulisse fertur
Orestes cum Iphigenia sorore, & in nemore Aricino statuisse. vide Lil-
Gyrald. Syntag. 12. & Lactant. lib. 1. cap. 21. & Hippolytus Thesei filius,
vitæ ab Æsculapio restitutus & templo Dianæ in Aricina sylva præfectus,
ut iuxta.

T Alibus atque aliis b instructo pectore dictis,
In patriam remeasse ferunt, c utroque petrum
Accepisse Numam populi Latialis habenas: 481
Conjuge qui felix Nympha, ducibusque Camænis
Sacrificos docuit ritus, gentemque feroci
Assuetam bello pacis traduxit ad artes.
Qui postquam senior regnumq, avumq, peregit, 485
Extinctum Latiaeque nurus, populisq, patresq,
Dessevere Numam: nam conjux urbe relicta,
Vallis Aricina densis latet abdita sylvis,
Sacræque d Orestea gemitu quæstuque Dianæ
Impedit. Ab quoties Nympha nemorisq, lacusq,
Ne faceret, monuere, & consolantia verba 491
Dixerunt! quoties flenti e Theseius heros,
Siste modum, dixit! nec enim fortuna querenda
Sola tua est: Similes aliorum respice casus;
Mitius ista feres. Vinamq, exempla dolentem, 495
Non mea te possent relevare! Sed & mea possunt.

Hippo-

Hippolytus in Virbium. q. d. bis
virum. F A B. 45.

Fando aliquem Hippolytum, vestras si contigit
aures,

^f Credulitate patris, scelerata & fraude noverca
Occubuisse neci, mirabere, vixque probabo.

Sed tamen ille ego sum: me & Pasiphaeia quondam
Tentatum frustra patrium temerare cubile, 501

Quod voluit, finxit voluisse, & crimine verso,
Indicium metu magis, ^h offensave repulse

Arguit, immeritumque pater projecit ab urbe,
ⁱ Hostilique caput prece detestatur euntis. 505

^k Pittheam profugo curru Troezena petebam,
Iamque Corinthiaci carpebam litora ponti,

^l Cum mare surrexit, cumulusq; immanis aquarum
In montis speciem curvari, & crescere visus. 510

Et dare mugitus, summoque cacumine findi,
Corniger hinc taurus ruptis expellitur undis,

Pectoribusque tenuis molles erectus in auras
Neribus, & patulo partem maris evomit ore.

Corda pavent comitum: mihi mens interrita mansit
Exiliis contenta suis. Cum colla feroces 515

Ad freta convertunt, arrectisque auribus horrent
Quadrupedes, monstrique metu turbantur, & altis

Præcipitant currus scopuli: ego ducere ^m vana
Frena manu spumis albescentibus oblita luctor,

Et retro lentas tendo resupinus habenas. 520

Nec vires tamen has rabies superasset equorum:
Ni rota, perpetuum qua circumvertitur axem,

Stipitis occursu fracta & disiecta fuisset.
Excutor curru, lorisque tenentibus artus

Viscera viva trahi, nervosque in stirpe teneri, 525

Membra rapi partim, partim reprehensa relinqui,
Ossa gravem dare fracta sonum, sessamque videres

Exhalare animam, nullasque in corpore partes,
Noscere quas posses: ⁿ unumque erat omnia vulnus. 530

Num potes, aut audes cladi componere nostra,
Nympha, tuam? vidi quoque luce carentia regna,
Et lacerum soti Phlegethontide corpus in unda.

Eurip. & Sen. ^m Frustra retinere equos territos laboranti.
ⁿ Omnia ple-

f Fabula notissima ut no-
tior sit, le-
gendum argu-
mentum Hip-
polyti apud
Euripidem &
Senecam, ad-
eoque ipse
tragediæ.

g Phædra,
Pasiphaes &
Minois filia,
uxor Thesei,
Hippolyti
noverca.
h Erubuit
nempe hæc, cum
fastidia repul-
sa. Iuven. 10.
Sat. de eadem
Phædra.

i Ex tribus
optatis, in-
quit Cic. 1.
Off. hoc erat
ultimum,
quod de Hip-
polyti inte-
ritu iratus
oprayit.

Ω θροί, Πέτρα-
δεν, ως εδ' ἦσθ'
ἰμῶς παρ' ἡε,
Οὐδὲς ἄκιστος;
ταῦν ἰμῶν κα-
ταγυμῆτων.

& Senec. Hip-
pol. vers. 940.
k Troezena
urbem Pello-
ponnesi, ubi
educatus fue-
rat Hippoly-
tus à Pittheo
rege.

l Audi nun-
cium hæc re-
ferentem
apud utrum-
que tragicum.

n Omnia ple-

o Æsculapii
Adi Virgil.
7. Æn. vers.
765. Namque
ferunt fama
Hippolytum,
&c. & La-
etantium l. 1.
cap. 10.
p Medica.
Pæan nomen
medici apud
Hom. à quo
curatus Plu-
to. quia &
Pæan, Apollo
medicinæ in-
ventor.

q Miuni sibi
imperium,
violari regni fœdera, vitæ restituitis qui interierant. r Diana. ut Apollo
Cynthius; à Cyntho monte Deli, ubi nati. s. Qui primum fuerat Demo-
pho; deinde ab equis imperium solventibus dilaniatus, Hippolytus; nunc
vitæ restitutus, Virbius dicitur.

Egeria in amnem. F A B. 46.

Non tamen Egeria luctus aliena levare
Damma valent; montisq; jacens radicibus imis
Liquitur in lacrymas: donec pietate dolentis
Mora soror Phœbi gelidum de corpore fontem 550
Fecit, & æternas artus tenuavit in undas.

Gleba in puerum Tagen, qui futurorum
apud Hetruscos scientiam invenit.

F A B U L A. 47.

t Hippoly-
tus.

u Thusco
cuidam aran-
ti, emerit
subito è terra
sub vomere
pressa, puer,
cui inde no-
men iaditum
Tages. is
Etruscos aru-
spiciam docuit. Cic. 2. lib. de Divinatione. Lucan. 1. lib. vers. 636. Mar-
cellin. lib. 21. Arnobius lib. 2. Crinitus lib. 10. cap. 7. & 16. lib. cap. 1.
Gyrald. Syntagm. 1. obscurum hunc aliquem, Terræ filium, & quasi ex gle-
ba Theologum interpretatur Sabinius.

AT nymphas tetigit nova res: & r Amazone natum
Haud aliter stupuit, quam cum u Tyrrenus ara-
Fatalem glebam motis aspexit in arvis (107)
Sponte sua primum, nulloque agente moveri, 551
Sumere mox hominis, terraque amittere formam,
Oraque venturis aperire recentia fati.
Indigena dixere Tagen: qui primus Hetruscum
Edocuit gentem casus aperire futuros.

Lancel

Lancea Romuli in Cornum arborem.

FABULA. 48.

VTque Palatinis harentem collibus olim, 560
 Cum subito vidit ^x frondescere Romulus ha-
 Qua radice nova, non ferro stabat adalto: (stam,
 Et jam non telum, sed lentis viminis arbor
 Non expectatas dabat admirantibus umbras.

gium significavit statum imperii Romani armis fore florentem.

Cippus cornutus factus, & regnum
 respuens. F A B. 49.

AVt sua fluminea cum vidit ^y Cippus in uida 565
 Cornua: vidit enim, falsamque in imagine cre-
 Espe fidem, digitis ad frontem saepe relatis (dens
 Qua vidit, tetigit: nec jam sua lumina damnans
 Restitit, ut victor domito veniebat ab hoste,
 Ad cœlumque oculos, & eodem cornua tollens, 570
 Quicquid, ait, superi monstro portenditur isto,
 Seu latum est aliquid patriæ, populoque Quirini,
 Sive minax, mihi sit: viridique e cœspite factas
 Placat odoratis herbosas ignibus aras,
 Vinaque dat ^z pateri, macularumque bidentum 575
 Quod sibi significant trepidantia consultit exta.
 Qua simul aspexit ^b Tyrrhena gentis aruspex,
 Magna quidem rerum molimina vidit in illis:
 Non manifesta tamen. Cum vero sustulit acre
 A pecudis fibris ad Cippi cornua lumen, 580
 Rex ait, O salve: tibi enim, tibi Cippe, tuisque
 Hic locus, & Latia parebunt cornibus arces:
 Tu modo rumpe moras, portasque intrare patentes
 Adpropera, sic fata jubent. Namque urbe receptus
 Rex eris, & sceptro tutus potere perenni. 585
 Rettulit ille pedem, torvamque a manibus urbis
 Avertens faciem, Procul ô procul orania, dixit,
 Talia dii pellant: multoque ego justius avum
 Exul agam, quam me videant Capitolia regem. 589
 Dixit, & extemplo populumque gravemq; senatum

^y Genito
 Cippo Præ-
 tori paludato
 portam egresso,
 in capite
 subito veluti
 cornua emer-
 serunt, inquit
 Valerius
 Max. l. 5. c. 6.
 responsum-
 que est eum
 regem fore, si
 in urbem re-
 vertisset,
 quod ne acci-
 deret, volun-
 tarium ac
 perpetuum
 libimet in-
 dixit exilium.
^z E pateris
 vero vinum
 inter victimæ
 cornua, & in
 aram fundere
 moris erat.
^a Vide quæ
 nos ad 1. Lu-
 cani v. 617.
^b Etruscos a
 Tage aruspici-
 nam accep-
 disse, modo
 dictum ad
 vers. 553. Ac-
 citos ex Etru-
 ria aruspices ad lustrationes & prodigia procuranda: quin & ex Romauorum
 principum filiis tradi sex in disciplinam singulis Etruriae populis, notum ex
 Cicer, 1, lib, de Divinatione,

c Coronam regium gestamen à cornu dictum volunt, ut habet Pierius l. 41. Hieroglyph. quem ad. Bacchus cur cornutus fuerit dictus, vide quæ nos ad Senecæ Hippolytum vers. 753. atque ibidem de Mosis facie coranta seu radiata. Corona. inquit Plinius, quadrupedum generi tantum data. Aethiopenim enim, & Cippum, etiam in Latina historia, fabulosos reor, lib. 11. cap. 37. à Pinus enim, tereti trunco, alte quàm succincta, prope cacumen ramos profundit. e Amaris habent scripti & cusi codices. prætulerim tamen aratis, dactylis ratione & fide historiarum, quam habes apud Valer. Maxim. l. 6. cap. 6. Cuius testandæ rei gratia, capitis (Cippi) effigies æreæ portæ, quæ excesserat, inclusa est, distaque Raudufensia; quod olim Rauda æta dicebatur. Idem Festus, & Varro.

Convocat: ante tamen capitis nova^c cornua fronde
Velat, & aggeribus factis à milite forti
Insistit, præcosque deos de more precatus,
Est, ait, hic unus, quem vos nisi pellitis urbe,
Rex erit: is qui sit, signo, non nomine dicam. 595
c Cornua fronte gerit, quem vobis indicat augur,
Si Romam intrarit, famularia jura daturum.
Ille quidem potuit portas irumpere apertas;
Sed nos obstitimus: quamvis conjunctior illo
Nemo mihi est, vos urbe virum prohibete Quirites,
Vel, si dignus erit, gravibus vincite catenis, 601
Aut finite metum fatalis morte tyranni.
Qualia d succinctis, ubi trux insibilat Euris,
Murmura pinetis fiunt: aut qualia fluctus,
Ægærei faciunt, si quis procul audiat illos: 605
Tale sonat populus, sed per confusa trementis
Verba tamen vulgi vox eminet una, Quis ille est?
Et spectant frontes, prædictæque cornua quarunt.
Rursus ad hos Cippus, Quem poscitis, inquit, habetis.
Et dempta capiti, populo prohibente, corona 610
Exhibuit gemino præsignia tempora cornu.
Demisere oculos omnes, gemitumque dedere:
Atque illud meritis clarum (quis credere possit?)
Inviti videre caput: nec honore carere
Vlterius passi, festam imposuere coronam. 615
At procæres, quoniam muros intrare vetaris,
Ruris honorati tantum tibi Cippe dedere,
Quantum depresso subjectis bobus aratro
Complecti posses, ad finem lucis ab ortu:
Cornuæque^c aratis miram referentia formam 620
Postibus insculpunt, longum mansura per ævum.

Æsculapius Romam accersitus & in serpente mutatus. F A B. 50.

f Pandite
nunc Heliconia
Dea, cantusque
mox, &c.

P Andite nunc Musæ, præsentia numina vatam,
(Scitis enim, nec vos fallit spatiosa vetustas)

mox, Et meministis enim Divæ, &c. Virgil. 7, Æneid, uterque ex illo
Homeri 2. Iliad. Egeus vñ pã pã, &c.

Vnde

Vnde B C
Insula R
h Dira t
Pallidaq
Funerib
Tentame
Auxili
Orbis h
Vtque sa
Sorte v
Et locur
Intremu
Hanc ad
Quod p
Et pete
Quz mi
Ite boni
Inssa D
Quam e
Quique
Qua fin
Conclun
Oraver
Fimat
Disside
Non pu
Non em
Dum d
Vmbraq
Cum D
Ante r
Esse sole
P Casar

Cujus cor
ad Virg.
ad Lucan
cum sinu
reans. S
unde exp
viam affe
ni. Ag
o Human
culus &
Pier. Hie
cur Æsc

Vnde & Coroniden circumflua Tybridis alti
Insula Romulae sacris arcesserit urbis. 625

h Dira lues quondam Latius vitia verit auris,
Pallidaque exanguis squallebant corpora morbo.
Funeribus fessi, postquam mortalia cernunt
Tentamenta nihil, nihil artes posse medentum.

Auxilium cœleste petunt, i mediamque tenentis 630

Orbis humum Delphos adeunt oracula Phœbi :

Vtque salutifera miseris succurrere rebus

Sorte velit, tantæque urbis mala finiat, orant.

Et locus, & laurus, & quas habet ipse pharotras,

Intremuere simul, k cortinaque reddidit imo 635

Hanc adyto vocem, pavefactaque corpora movit :

Quod petis hinc, l propiore loco Romane petisses,

Et pete nunc propiore loco: nec Apolline vobis,

Quæ minuat luctus, opus est, sed Apolline nato.

Ite bonis avibus, prolemque accersite nostram. 640

Iussa Dei prudens postquam accepere Senatus,

Quam colat, explorat juvenis Phœbeus urbem :

Quæque l petant ventis Epidauria litora mittant.

Quæ simul incurva missi tetigere cortina :

Concilium, Grajosque patres adiere, darentque 645

Oravere Deum, qui presens funera gentis

Finiat Ausonia: m certas ita dicere sortes.

Dissidet, & variat sententia; parsque negandum

Non putat: auxilium multi retinere, suamque

Non emittere operam, nec numma tradere suadent. 650

Dum dubitant, seram pepulere crepuscula lucem,

Vmbraque telluris tenebras induxerat orbi,

Cum Deus in somnis n opifer consistere visus

Ante tuum, Romane, torum; sed o qualis in ado

Esse solet: * baculumque tenens agreste sinistra 655

P Casarem longa dextra deducere barba,

g Esculapium, Coronei nepotem, Apollinis ex Coronide filium. qui enim prædeunt seculo matris utero, huic, utpote medicinae Deo, sacri sunt. l. 2. vers. 647.

h Esculapium Epidaurorum accitum Romam, amollienda pestilitatis gratia, refert Liv. 10. dec. 1. l. & 9. dec. lib. 3. Aur. Victor. c. 12. Val. Max. l. 1. c. 7.

i Parnasum montem, sub quo Delphi opp. Apollinis oraculo clari, umbilicem orbis statuerunt. Strabo l. 9. Lucan. l. 5. vers. 71.

Claudian. præfat. ad Manlii Theodori consultatum. k Occiso Python tripodis custode, inquit Iul. Scaliger, oraculum suum fecit.

Cujus corio obducta stripus, inde etiam cortina fuit appellatus. vide quæ nos ad Virg. 3. An. & mugie aditu cortina reclusis. & ad Senecæ Oedip. v. 33: & ad Lucan. l. 5. v. 81. l A Roma tamen brevior est navigatio per Corinthiacum sinum ad Delphos, quam ad Epidaurum in Peloponnesos ut recte H. Glareanus. Sed & Apollon, interdum & vates ipsius. m Sic Ms. mei, & alii. unde expeditior sensus, quam ex lectione Varic. certant aditice sortes. quæ viam affectat ad verbum prætorium aditice. n Τίχων Ανωδοῦνις; ἄριστος ὑγιεινός. Ανοδοῦνις. ἄριστος ὑγιεινός. Πίνδαρ. Pyth. 3. ode. o Humana specie. * Esculapio prout medico cur tribuantur insignia baculus & draco, lege apud Phornutum de Nat. Deorum. Macrobi. Sat. 1. l. c. 10. Pier. Hieroglyph. l. 16. Natalis Com. 4. l. c. 11. p. Demulcere sibi barbam. quæ cur Esculapio sit promissa, vide apud Pierium 52. l. hieroglyph.

Et placido tales emittere pectore voces,
 Pone metus, veniam, simulacraque nostra relinquam.
 Hunc modo * serpentem, baculum qui nexibus ambit,
 Perspice, & usq; nota, visum ut cognoscere possis: 660
 Vertar in hunc, sed major ero, tantusque videbor,
 In quantum verti caelestia corpora possunt.
 Extemplo cum voce Deus, cum voce Deoque
 Somnus abit: somnique fugam lux alma secuta est.
 Postera sydereos Aurora fugaverat ignes: 665

q Epidaurii.
 r Magnificis
 operibus ex-
 structi, instru-
 et, ut innox
 vers. 672. fa-
 stigio aureo,
 solo marmo-
 reo, &c.
 s Epidauri,
 an Romæ.
 f Animo ad
 sacra atten-
 to, præstate
 sacris silen-
 tium, pia vota
 concipite,
 bona verba
 dicite, mox
 vers. 682.
 præstant &
 voce & mente
 favorem.
 t Præeuntis
 sc. verbis con-
 ceptis.

u Diuina ve-
 linquendi, &c.
 Est salutari
 tempus in
 omne mihi.
 1. Trist. el. 3.
 * Lege quæ
 Val. Max. lib.
 1. c. 1. & quæ
 Pierius l. 16.
 Hieroglyph.
 y Epidaurio-
 rum Deum
 abeuntem
 prosequen-
 tium.
 z Felicis na-
 vigationis
 sacro.

Incerti quid agant q proceres, ad templa petiti
 Conveniunt r operosa Dei, t quaque ipse morari
 Sede velit, signis caelestibus indicet, orant.
 Vix bene desierant, cum cristis aureus altis
 In serpente Deus pronuncia sibila movit, 670
 Adventuque suo, signumque, arasque, foresque,
 Marmoreumque solum, fastigiaeque aurea movit,
 Pectoribusque tenus media sublimis in ade
 Constitit, atque oculos circumtulit igne micantes.
 Territa turba pavet: cognovit numina castus 675
 Evinctus vitæ crines albente sacerdos.
 En! Deus est, Deus est; t animis, linguisque favete,
 Quisquis adest, dixit. Sis, o pulcherrime, visus
 Vituliter, populosque juves tua sacra colentes.
 Quisquis adest, visum veneratur numen: & omnes 681
 Verba t sacerdotis referunt geminata, piumpque
 Aeneada præstant & voce, & mente favorem.
 Annuit his, motisque Deus rata pignora cristis,
 Et repetita dedit vibrata sibila lingua.
 Tum gradibus nitidis elabitur, oraque retro 685
 Flectit, & antiquas abiturus respicit aras,
 Affluetasque domos, habitataque templa n salutat.
 Inde per injectis adopertam floribus ingens (bem)
 Serpit humum, flectitque sinus, z mediamque per ur-
 Tendit ad incurvo munitos aggere portus. 690
 Resistit hic: agmenque suum, y turbaque sequentiu
 Officium placido visus dimittere vultu,
 Corpus in Ausonia posuit rate. Numinis illa
 Sensit onus: pressaque Dei gravitate carina,
 Aeneada gaudent, z casoque in litore tauro; 695
 Torta coronata solvunt retinacula navis.
 Impulerat levis aura ratem: Deus eminent alte
 Impositaque premens puppim cervice recurvam
 Caruleas despectat aquas, modicisque per aquor

Ioni

Ionium ^a Zephyris ^b sexta Pallantidos ortu 700
 Italiam tenuit, praterque ^c Lacina templa
 Nobilitata Dea, Scyllaæque litora fertur.
 Linqvit Iapygiam, levibusque * Amphryssa remis
 Saxa fugit, dextra prærupta Ceraunia parte,
 Romechiumque legit, Caulonaque, Naryciamque, 710
 Evincitque ^d fretum, Siculique angusta Pelori,
 Hippotadaque domos regis, ^e Temesesque metalla,
 & Leucostiamque petit, tepidique ^f rosaria Pasti:
 Inde legit ^g Capreas, promontoriumque Minerva,
 Et Surrentino generosos palmitæ colles, 715
^h Herculeamq; urbem, ⁱ Stabiasque, & in otia natam
 Parthenopen, & ab hac ^m Cumææ templa Sibylla.
 Hinc ⁿ calidi fontes, lentisciferumque tenetur
 Linternum, multamque trahens sub gurgite arenam
 Vulturinus, niveisque frequens Sinuessæ colubris, 720
 Minturna^{q;} ^o graves, & p quâ tumulavit alumnus,
 Antiphataque domus, ^r Trachasque obsessa palude,
 Et ^s tellus Circeæ, & spissi litoris ^t Antium.
 Huc ubi veliferam nautæ advertere carinam,
 (Asper enim jam pontus erat) Deus explicat orbis,
 Perque sinus crebros & magna volumina labens, 726
 Templa parentis init flavum tangentia litus.
 Equore placato patrias Epidaurius aras
 Linqvit, & hospitio ^u juncti sibi nummis usus
 Litoream tractu squama crepitantis arenam 730
 Sulcat, & innixus moderamine navis, in alta
 Puppe caput posuit: donec ^v Castrumque, sacrasque
 Lavini sedes, Tyberinaque ad ostia venit.
 Huc omnes populi passim, matrumque patrumque

^a Ventis.
^b Synechoche.
 Namque Epidaurio in Italia navigantibus non convenit Zephyrus.
^c Sextæ Augustoræ.
^d Lacinium promontorium, ubi Iunonis templum.
^e Calabriæ, quæ olim Magna Græcia dicta est, litus legens, agnoscit Lacinium & Iapygium promont. Caulona, Locros, Naryciolorum coloniam: Verum ubi fiat Amphryssa vel Amphissia saxa, ubi in Italia sint Ceraunia, vel Celsina, ubi Romechium, nec mihi vola aut vestigium apparet. in prodigiis hisce procurandis laborat.

rat Adr. Turnebus lib. 1. capite 22. neque tamen litat. ^d Siculum, inter Scyllium Italiæ prom. & Pelorum Siciliæ. ^e Insulas Æolias. vide lib. 4. vers. 663. ^f Temesen, seu Tempfam opp. Brutiorum xrisofodinis nobile. ^g Insulam Lucanæ, in sinu Pæstano. ^h Opp. Lucanæ rosis nobile, ⁱ Ins. maris Tyrrheni contra Promontorium Minervæ, Tiberii secessu notam. ^k Campaniæ urb. ^l Amœnitate, & studiorum secessu nobile Neapolim, Horat. 5. Epod. ociosa dicitur. ^m Cumas. vide quæ nos ad 6. Æneid. 2. vers. ⁿ Bajæ, forte; quamquam & hæ prius occurrunt. ^o Propter exhalationes palustres. ^p Cajetam. 7. Æneid. vers. 1. ^q Formiæ. Antiphatae Lastrygonum regi regnatæ. ^r Tarrecina. Anxur. ^s Circei. ^t Recte. namque Anxur ordine suo præcessit. Ancon longe distat. Valerium testor lib. 1. cap. 8. Ac prosperram emensi navigationem, postquam Antium appulerunt; anguis, qui utique in navigio remanserat, prolapsus, &c. ^u Apollinis scilicet templi. ^v Castrum Inui, i. Paues, Latii opp.

Obvia

x Virgines
Vestales.

y Subiectos.

Iof. Scal.

z Cur sibi in
insula Tiberi-
na sedem le-
gerit Afcula-
pius, vide
apud Plutar-
chum, pro-
ble. 94.

a Resumpta
imagie divi-
na, deposita
anguinea.

Obvia turba ruit, x quaque ignes Troica servat 735
Vesta tuos: latoque Deum clamore salutant.
Quaque per adversas navis cita ducitur undas,
Thura super ripas, aris ex ordine factis
Parte ab utraque sonant: & odorant aera fumis,
Istaque y coniectos incalfacit hostia cultros. 740
Iamque caput rerum, Romanam intraverat urbem.
Erigitur serpens, summoque acclivis malo
Colla movet, sedesque sibi circumspicit aptas.
Scinditur in geminas partes circumfluvius amnis,
z Insula nomen habet, laterumque a parte duorum 746
Porrigit aquales media tellure lacertos.
Huc se de Latia pennis Phœbeius anguis
Contulit: & sinem, a specie cœleste resumpta,
Luctibus imposuit, venitque salutaris urbi.

Iulii Cæsaris per cometam Apotheo-
sis. F A B. 51.

b Non rece-
ptus aliunde
Deus, sed In-
digena, Indi-
ges, vide que
nos ad 12. lib.
Æn. Indige-
tem Æneam
scia ipsa. &
que ad 608.
vers. l. 14. su-
pra. Deos
enim reliquos
accepimus
(inquit Val.
Maximus)
Cæsares de-
dimus, in
præfat. ad
Tiberium.
c Infra ad
vers. 848.
d Octavius

Hic tamen accessit delubris advena nostris: 750
Casar b in urbe sua Deus est, quem Marte, ro-
Præcipuum, non bella magis finita triumphis, (gaque
Resque domi gesta, properataque gloria rerum
c In hydus vertere novum, stellamque comantem,
Quam d sua progenies. Nec enim de Cæsaris actis 755
Vllum majus opus, quam quod pater exitit hujus.
e Scilicet f agnoreos plus est domuisse Britannos,
Perque g papyrifera septemstria flumina Nils
h Victrices egisse rates, Numidasque rebelles,
i Cinyphiumque Iubam, k Mithridateisq; tumentem,
Nominibus Pontum, Populo adjecisse Quirini, 761
l Et multos meruisse, aliquos egisse triumphos,
Quam tantum genuisse virum, quo præside rerum
Humano generi, superi, favistis abinde.
Ne foret hic igitur mortali semine cretus, 765

Augustus, adoptione Iulii Cæsaris filius & hæres, quem C. Octavio peperit
Accia filia Iulie sororis C. Iulii Cæsaris. e Ironice elevat gesta Cæsaris,
quo adoptionem Augusti consiliis gestisque omnibus præferat. f Mari cœ-
ctos, insulares. g Adi Melchioris Guilandini commentarium de papyro, & in
eum animadversiones Iosephi Scaligeri. h Devicto Ptolemæo rege. Sueton-
nius in vita Cæsaris cap. 35. i Mauritaniæ regem, a Cinyphe fl. Scipionis &
reliquitur Pharsalia partes tuentem. Appianus videndus, Plutarch. Dion.
Suetonius, alii. k Mithridates, Ponti rex cum Romanis annos 40. bellum
gessit, Pharnacem filium ejus bella forocius moventem Cæsar ex Alexandria
advolans una acie profligavit. l De triumphis Cæsaris & diverso eorum ap-
paratu & instrumento lege Sueton. in Cæs. cap. 37. & Velleium lib. 2.

Ille De
Æne
o Pon
Palluit
Aspi
Insidie
Quod
Solane
Quam
Nunc
Qua v
Iactari
Bellag
Cum I
Damm
Non sin
Quos p
Cade
Talia n
Verba j
Ferrea
u Sign
Arma
x Terri
Præmon
Lurida
Sape fa
Sape in
Carulus
Sparsus
Tristia
Mille lo
Auditi
Victima
a Fibra
Inque f
Nocturn
Erraviss
vita Cæs
dign, por
que arma
moralib
vers. 701.
eleg. Scir

Ille Deus faciendus erat. quod ut^m aurea vidit
 Aenea genitrix, vidit quoque tristeⁿ parari
 Pontifici lethum, & P conjurata arma moveri :
 Palluit, & cunctis, ut cuique erat obvia divus,
 Aspice, dicebat, quanta mihi mole parentur 770
 Insidia, quantaque caput cum fraude petatur,
 Quod de Dardanio solum mihi restat Iulo.
 Solare semper ero injustis exercita curis ?
 Quam modo Tydida Calydonia vulneret hasta;
 Nunc male defensa confundant mœnia Troja ? 775
 Quas videam & natum longis erroribus actum,
 Lactarique freto, sedesque intrare silentium,
 Bellaque cum Turno gerere, aut, si vera fatemur,
 Cum Iunone magis ? Quid nunc antiqua recordo
 Damna mei generis ? Timor hic meminisse priorum 780
 Non sinit. In^r me acru sceleratos cernitis enses :
 Quos prohibete, precor, facinusque repellite, neve
 Cade^t sacerdotis flammam extinguite Vestæ.
 Talia nequicquam toto Venia anxia celo
 Verba jactat, superosq; movet :^r qui rumpere quamquã
 Ferrea non possunt veterum decreta fororum, 786
ⁿ Signa tamen luctus dant hæc incerta futuri.
 Arma ferunt inter nigras crepitantia nubes,
^x Terribilesque tubas, auditaque cornua celo
 Premonuisse nefas. Solis quoque tristis imago 790
 Lurida sollicitis præbebat lumina terris.
 Sape faces visa medius ardere sub astris :
 Sape inter nimbos gutta cecidere cruenta.
 Carulus & vultum ferrugine Lucifer atra
 Sparsus erat : sparsi lunares sanguine currus. 795
 Tristia mille locis & Stygiis dedit omnia tubo ;
 Mille locis lacrymavit^r ebur : cantusque feruntur
 Auditi, sanctis & verba minantia lucis.
 Victima nulla litat, magnosque instare tumultus
^a Fibra monet, casumq; caput reperitur in extis. 800
 Inque foro, circumque domos, & templa deorum
 Nocturnos ululasse canes, umbrasque silentium
 Erravisse ferunt, motamque^b tremoribus urbem.

m Xερων
 Αφροδιτη,
 Homero.
 n Infra ad
 vers. 776.
 o Inf. ad v.
 778. p Dio-
 medes, filius
 Oenei, Caly-
 donia regis
 vulneravit
 Venerem.
 Hom. II. 5.
 q Aeneæ erro-
 res, descensus
 ad Inferos,
 bella cum
 Turno, pne-
 ris nota ex
 Virgilio.
 r Progeniem
 meam. In
 Cæsarem
 conjuratum à
 60 amplius,
 Cassio, Mar-
 cellis, Bruto
 principibus
 conspirationis.
 Sueton.
 cap. 80.
 s Iulii Cæs.
 Pontificis
 max. Sueton-
 nii Cæsaris.
 cap. 13.
 t Ex Stoa
 hoc. videri
 quæ ad
 vers. 431.
 lib. 9.
 a Prodigia,
 quæ Cæsaris
 cædem por-
 tenderunt,
 lege apud
 Virgilium
 sub exitu pri-
 mi lib. Georgi-
 con. Plu-
 tarchum, &
 Suetonium in
 nostro tit. Pro-
 digia, portentia, causas examinat Plutarchus in Coriolano. x Atque iudas, at-
 que arma, &c. Tibul. 2. lib. 5. eleg. Lucan. lib. 1. v. 578. y Funestus, dirum
 moribus omnem, lib. 5. supra. z Simulachra Deum eburnea. Seneca Thyest.
 vers. 701. Tibullus 1. lib. 5. eleg. a Virg. 1. Georg. vers. 480. Tibul. dicta
 eleg. Seneca Oedip. 376. vers. Lucan. 1. lib. 618. vers.

Non

b Terræ motibus.

c In senatu in Curia Pompeii trucidatus est Cæsar 23. vulneribus confossus. d Homer. Iliad. 3.

e Iliad. 5. f Supra ad vers. 781. & lib. 9. v. 431. g Parcæ quippe decreta Iovis excipiunt, utpote librariæ superum, archivique custodes. Martian. Capella, lib. 1.

h Tonitru. Calque severa Concussit sonitu, Lucret. lib. 2. i Iul. Cæs. complevit datam à fatiis ætatem. nempe 56. annos.

k Octavius Augustus. vide quæ ad 750. vers. supra. Ms. è meis unus habet natusque suus, ita

& Regii editio. Ciofani codex, natusque simul. l Imperii molem. 1. vers. lib. præsentibus Bellorum initium & causa, prætextus saltem, avunculi necem ulcisci. Sueton. 10. cap. Aug. n D. Brutum Mutinæ obsederat Antonius. obsidione levavit missus à Senatu Octavius. Sueton. 10. c. Florus 1. 4. c. 4. o Perpetua ab autoribus confundi Pharsalam in Thessalia, ubi victi Brutus & Cassius ab Octavio & Pompejum; & Philippos in Thracia, ubi victi Brutus & Cassius ab Octavio & Antonio, dictum à nobis ad 1. lib. Lucani vers. 680. p Sextus Pompeii filius Cn. Pompeii Magni, navali pugna ab Octavio victus. Appian. lib. 5. civil. bel. q Cleopatrar non bene cedent nuptiæ cum Antonio, quos demerret ruinæ Funis & imperio parentes, ad Actium devincer Octavius Aug. Herat. 1. lib. 37. ode. Florus 1. 4. c. 11. Sueton. 17. c. Aug. Vellejus lib. 2. Appian. 5. l. Bell. Alex. Zonaras lib. 2. Dio. 1. 51. r Sueton. cap. 27.

Non tamen insidias, venturaque vincere fata
Pramontus potuere Deum; stricteque feruntur 805

In templum gladii: Nec enim locus ullus in urbe

Ad facinus, diramque placet, nisi, c curia, cadem.

Tum vero Cytherea manu percussit utraque

Pectus, & atherea molitur condere nube,

Qua prius infesto d Paris est ereptus Atrida, 810

c Et Diomedeos Aeneas fugerat enses.

Talibus hanc genitor: f Sola insuperabile fatum

Nata movere paras? Intres licet ipsa sororum

Tecta trium: cernes illic molimine vasto

Ex ære, & solido rerum & tabularia ferro, 815

Qua neque h concussum cæli, neque fulminis iram,

Nec metuant ullas ruita atque aterna ruinas.

Invenies illic incisa adamante perenni

Fata tui generis: legi ipse, animoque notavi.

Et referam, ne sis jam nunc ignara futuri. 820

i Hic sua complevit, pro quo Cytherea laboras,

Tempora, perfectis, quos terra debuit, annis.

Vt Deus accedat cælo, templisque colatur,

Tu facies: natusque k tuus, qui nominis hæres

Impositum feret unus l omis, m casique parentis 825

Nos in bella suos fortissimus ultor habebit.

n Illius auspiciis obsessa mœnia pacem

Victa petent Mutina: o Pharsalia sentiet illum,

o Emathique iterum madescent cade Philippi,

Et p magnum Sculis nomen superabitur undis: 830

q Romanque ducis conjux Egyptia tædæ

Non bene fisa cadet; frustra que erit illa mimata

Servitura suo Capitolia nostra Canopo.

Quid tibi barbariem, gentesque ab utroque jacentes

Oceano numerem? Quodcunque habitabile tellus 835

Sustinet, hujus erit: pontus quoque serviet illi.

Pace da

Jura su

Exemp

Tempo

Prospic

Ferre si

Nec, ni

Æther

7 Hanc

Fac jub

Divus a

Vix e

Constitu

Cæsaris

Passa re

Dumqu

Emisit q

x Flam

Stella n

Essè sui

Hic sua

Liberâ f

Invitun

2 Sic m

Ægea

Deniqu

Sic &

Tempera

Terra su

b Di

Cesserun

Vrbis, &

rum Deor

& perfluat

Itus edebat

nam esse

gusti. ut v

a Coeli, in

visum im

claudit V

don Senec

quæ ad 6

Pati

Pace data terris, ^r animum ad civilia vertet
 Iuxta suum, legesque feret justissimus auctor,
 Exemploque suo ^l mores reget, inque futuri
 Temporis atatem venturorumque nepotum
 Prospiciens, ^r prolem sancta de Coniuge natam
 Ferre simul nomenque suum curasque jubebit.
 Nec, nisi cum senior ^u similes aquaverit annos,
 Æthereas sedes cognataque sidera tanget.
 x Hanc animam interea caso de corpore raptam 845
 Fac jubat, ut semper Capitolia nostra, forumque
 Divus ab excelsa prospectet Iulius ade.

Vix ea fatus erat, media cum sede senatus
 Constitit alma Venus, nulli cernenda, sui que
 Casaris eripuit membris, nec in aëra solvi: 850
 Passa recentem animam, caelestibus intulit astris.
 Dumque tulit, numen capere, atque ignescere sen-
 sit,

Emisitque simul: simul evolat altius illa,
 x Flammisserumque trahens spatioso limite crinem
 Stella micat, y natique videns benefacta, fatetur
 Esse suis majora, & vinci gaudet ab illo. 855

Hic sua praeferi quanquam vetat acta paternis,
 Liberã fama tamen, nullisque obnoxia iustus
 Invitum praefert, unaque in parte repugnat.

z Sic magnis cedit titulis Agamemnonis Atreus;
 Ægea sic Theseus; sic Pelea vincit Achilles: 861
 Denique ut exemplis ipsos aquantibus utar,
 Sic & Saturnus minor est Iove. Iuppiter arces
 Temperat aetherias, & mundi regna ^a triformis;
 Terra sub Augusto: Pater est & Rector uterque. 865

b Dii, precor, c Aenea comites, quibus ensis, &
 ignis

Cesserunt, Dique d Indigetes, genitorque Quirina
 Virbi, & invicti genitor Gradive Quirini,

rum Deorum, inquit Suetonius, relatus est: non ore modo decernentium, sed
 & persuasione vulgi. Siquidem ludis, quos primo consecratos ei heres Augu-
 stus edebat, stella crinita per 7 dies continuos fulsit, &c. creditumque est, ani-
 mam esse Caesaris in coelum recepti, c. 28. & Dio l. 45. Zonaras, alii. y Au-
 gusti, ut vers. 750. supra. x Sic Horat. 15. ode lib. 1. Tydides melior patre.
 a Coeli, aetheris, aeris, namque terræ & maris imperium tenet Augustus. Di-
 visum imperium cum Iove Caesar habet. b Precatione simili librum 1. Georg.
 claudit Virgilius; Dii Pavii, Indigetes & Romule, Vestaque mater, &c. Nec-
 eon Seneca, Consol. ad Polybiam. & Plin. Panegy. ad Trajanum. c Vide
 Suet. ad 625. vers. lib. 13. d Ad vers. 608, lib. 14.

f Cenfor.
 z Tiberium
 ex Livia
 Drusilla uxore, sed gra-
 vida impetra-
 ta à Druso,
 successorem
 nominis &
 Imperii crea-
 bit. u Mori-
 bus, ut inter-
 linearis Ms.
 mei, addo,
 pace, felici-
 tate, Virg. 4.
 Ecl. Talia secla
 suis dixerunt
 curiæ fuis
 Concordes
 Pace. Mar-
 tial. 4. lib. 1.
 ep. & hoc
 vultu, vel
 meliore nit.
 Neque enim
 subscribo
 Pontano, cui
 placet. Gla-
 reani scho-
 lion; videri
 scripsisse hoc
 Ovidium,
 Augusto non-
 dum conse-
 cuto annum
 56. quæ fuit
 ætas Iulii,
 quam tamen
 postea supe-
 ravit, annis
 20. Qui enim
 potuit senior
 esse, & aqua-
 re tamen an-
 nos tantum?
 x In nume-

e Vesta-

e Sacellum
Vestæ erat
in Palatio;
cujus in parte
Apollini tem-
plum excita-
vit Augustus,
addita porti-
cu, cum bi-
bliotheca.

f Al. *Latus*. al. *caesus*. g Cum respectu fortassis ad numinum Tutelarium nomina vera, quæ ignota esse voluerunt, ne quando hostium carmine evocarentur, Macrobius, Saturual. lib. 3. cap. 9.

e *Vestaque Casareos inter sacrata penates.*
e *Et cum Casarea tu Phæbe domestice Vestæ,* 870
Quique tenes et altus Tarpejas Iuppiter arces,
g *Quosque alios vati fas appellare, primumque est:*
Tarda sit illa dies, et nostro serior avo,
Qua caput augustum, quem temperat orbe relicto,
Accedat cælo; faveatque precantibus absens. 875

PERORATIO.

a De signaturis quas operibus suis adfigunt Poetæ in Exordiis & Epilogis, lege censuram Iulii Cæs. Scaligeri cap. ult. lib. 5.
b Ingenii fama & nomi-

a **I**amque opus exegi, quod nec Iovis ira, nec ignis,
Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas.
Cum volet illa dies, qua nil nisi corporis hujus
Ius habet, incerti spatium mihi finiat ævi:
b *Parte tamen meliore mei super alta perennis*
Astra ferar, nomenque erit indelebile nostrum.
Quaque patet domitis Romana potentia terris,
Ore legar populi: perque omnia secula fama,
Si quid habent veri vatum presagia, vivam.

LIBROS
DEL DR.
L. MARCO

F I N I S.

INDEX

INDEX RERVM,

tum in Autore ipso, tum in notis ad
eum memorabilium.

*Prior numerus, cui character Romanus, librum;
alter, cui barbarus seu Arithmeticus,
versum designat.*

A.

A Cheloi cum Hercule certamen IX, 1
A Achilles XI, 85
 Aconitum I, 147. VI, 139. VII, 411
 Actæon III, 192
 Adonis, idem qui Osiris, Artis, Sol X, 726
 Æneæ pietas XIII, 625
 Æolus IV, 663
 Æs in magicis VII, 228
 Æsculapius II, 647. XV, 640
 Ætates animalium III, 194. 444
 Ætæa II, 22. V, 353. XIV, 1. XV, 340
 Albanorum regum series XIV, 610
 Alpheus V, 409. 487. 610
 Amaltheæ cornu IX, 87
 Amicus, pars animæ VIII, 406
 Ammon V, 17. 328
 Amoris lineæ IX, 560. X, 343
 Amphiarus IX, 408
 Amphion traxit lapides VI, 152
 Animalia ex corruptione I, 416
 Animis linguisque favete XV, 677
 Ante obitum nemo felix III, 135
 Annibis IX, 591
 Aper Calydonius VI, 415
 Apis I, 749. IX, 692.
 Apollo & Bacchus comati I, 564
 Apollo, cur Smintheus XII, 585
 Apollo Admeti pavit armenta II, 681
 Apollo & Neptunus auxiliares Priamo in condendis Trojæ moenibus XI, 204
 Aqua Nectar VI, 356
 Aquila XII, 560
 Aquila serpentem rapiens IV, 362. 714
 Arachne VI, 5
 Argo VI, 721
 Argus I, 625
 Ariadnes corona VIII, 178
 Arma ministrat furor V, 82
 Aspis IX, 695
 Atheniensium regum series VI, 677
 Atalanta Meleagri VIII, 317
 Atalanta Hippomenis X, 564
 Athenis unde nomen II, 136. VI, 77
 Atlas II, 296. IV, 628. 655
 Aurea mala XV, 637. 655

Atheniensium tributum 14. è libris

VIII, 170
 Atys X, 104
 Aureum vellus VII, 155
 Aurora Pallantias IX, 423. XV, 700

B

Babylon IV, 58
 Bacchi tres III, 520
 Bacchanalia III, 528. VI, 590. IX, 642
 Battus II, 684
 Baucis & Philemon VIII, 632
 Bœotia III, 13
 Boreas VI, 680
 Byblis IX, 454

C

Cadmus & Draco III, 59
 Cæneus XII, 459
 Cæsar's mors XV, 760
 Cæstum pugna V, 107
 Capaneus IX, 405
 Caput velatum, &c. in sacrificiis I, 382
 Carthesium XII, 326
 Cecrops dictus II, 556
 Cenotaphia VI, 568. XI, 429
 Centauri XII, 221
 Chyron Centaurus II, 632
 Cephalus & Procris VII, 666
 Cerberus IV, 450. VII, 412
 Ceres legifera V, 343
 Cervus longævus III, 194
 Ceyx XI, 412
 Chaos I, 6
 Cippus cornutus XV, 565
 Circe XIII, 969. XIV, 10. 255
 Chimera VI, 339. IX, 648
 Cissos X, 199
 Cithæædorum processus in scenam XI, 167
 Cithæron II, 223
 Cuidos X, 531
 Cœnæ tres missus VIII, 675
 Coralium IV, 744
 Coronati in conviviis XI, 92
 Cœnæ hostiarum inaurata VI, 162
 Corycides pynphæ I, 320
 Cunei navis XI, 514
 Creta Iovis incubabula II, 407. pro
 Cretensia, Cydonia, Diæa, Gnozia,
 Gortinia VII, 494. VIII, 40
 Curæ ad ipsa in morte recedat III, 504
 Curetes

Curètes	IV, 282. VIII, 153	Fluvii cur anguinei	IX, 63
Cybele Turrita	X, 596	Furiæ	IV, 452. 480. X, 349
Cycnus	II, 378	Formido. linea venatica	XV, 475
Cycnus an fati præsciens canat	XIV, 430	Fucalia	XII, 247
Cygni & Achillis certamen	XII, 71	Furor, amentia	IV, 495
Cythorum buxo abundans	IV, 310	Flamma emicans, boni omniis	X, 279
Cyparissus	X, 106	G.	
Cyprus, Cerastis dicta	X, 223	Ganymedes	X, 155
Cythero	X, 529	Gigantes anguipedes	I, 151. 11
D.		Glauco in Deum marinum	XIII, 945
Daphne in laurum	I, 472	Grajæ	IV, 774
Dædali alæ, quæ	VIII, 221	Galeæ <i>ἰαχολογία</i>	XII, 11
Delos erratica	VI, 186. I, 454	H.	
Deliberatio	VII, VIII, IX, X, 611	Alcyones	IX, 240
Decumanius fluctus	XI, 530	Hamadryades	VII, 777
Dætes apri cur fulminei	I, 309. VIII, 289	Harpocrates	IX, 193
Deoïda	VI, 113	Hecare	VI, 74. triceps VII, 194
Dercetis	IV, 45	Hecate Perseis	VII, 74
Dia inf.	VIII, 147	Hecuba	XIII, 445
Diçjuna	II, 442	Herculis labores	IX, 143
Dii majorum gentium	I, 173	Hermaphroditi, Androgyni	IV, 374
Dii quieti agunt	IX, 797	Herculis sagittæ fatales ad capiendam	
Dii conjugales	I, 261	Trojam	IX, 233
Diluvium	XI, 459	Hecuba in canem	XIII, 567
Diomedes	X, 177	Hippolytus	XV, 497
Discus	II, 259	Hippomanes	X, 571
Doris	VI, 293	Horizon, mare	II, 523
Duplicata vulnere Niobe	IX, 614	Hostiarum frontes coronatæ, cornu	
Durus		aurata	VII, 162. XV, 131
E.		Hyacinthus	X, 162. XIII, 357
Ebur ostro tinctum	IV, 332	Hyades	III, 585
Echinades	VII, 575	Hydra	IX, 23
Echo	III, 357	Hymenæus	IV, 715
Elementa	XV, 239	Hymæus in Bacchum.	IV, 11
Electrum	II, 364	I.	
Eleucini	X, 431	Iafonis expeditio	VII, 1
Emphasis	X, 422	Icarus	VIII, 195
Erichthonius	II, 554	Illichya	IX, 234
Erigone	X, 451	Imago, Idolum, umbra ad inferos de-	
Erichthon	VIII, 745	jata	XI, 61
Ericina	V, 362	Impoffibilem conditiones negatæ	XIII, 324
Evoc	IV, 523. VI, 597	Inania Tartara	XI, 675
Europa rapta	II, 559	Inarime	IV, 1
Excipit	IV, 790	Indigetes Dii	XIV, 60
F.		Inferorum descriptio	IV, 43
Fama	XII, 39	Insultatio Ironica	V, 11
Faines	VIII, 794	Invidiæ descriptio	II, 76
Fax rotata per eundem orbem	IV, de	Invidiam facere	IV, 54
Tifiphone.		Invulnerabilis	XII, 138. 172. XIII, 33
Fabulæ è sacris fontibus	I, 211. 260.	Io, acclamatio	IV, 11
	VIII, 626	Iovis amores & furta	VI, 13
Fata, Stoicè	X, 431	Iupiter panomphæus	XI, 19
Felicitas quæ	VI, 155	Iphigenia	XII, 1
Fide pro fidei	III, 341. VII, 733	Iris, Thaumantias	IV, 41
Flammæum	X, 1	Iris	IX, 655. 77
Fulmen trifidulum	II, 325	Isthmus Corinthiæus	VI, 4
Fluvii cur tauriformes	IX, 50. XII, 595	Iurare per caput	I, 77
Fluvii arundine redimisti	IX, 3	Ixonis supplicium	IV, 461. IX, 1

L.

- L**abyriathus VIII, 157
 Lacrymæ in funeribus & inferiis, XI, 669
 Latonæ allegor. VI, 315. parturiens VI, 334
 Lanrus Phœbo sacra I, 553
 Lelegeia moenia. Megaræ VIII, 6
 Lenusiades XIII, 400
 Linigeri sacerdotes Aegyptiaci I, 743
 Loci honoris, medius, dexter, &c. IV, 754
 Luctatores arena sparguntur IX, 35
 Luna delectati auxiliari IV, 333. III, 2
 Lyræ resonant moenia Megarenfis VIII, 15
 Lyrcea I, 598
 Lycanthropi I, 236. VII, 270

M.

- M**agia VII, 200. 223. XIV, 405
 Mæander II, 246. VIII, 162
 Mala inter symbola Veneris X, 650
 Maleficia per effigies VIII, 522
 Mars & Venus deprehensi IV, 176
 Medea recoquit Aisonem VII, 290
 filios occidit VII, 389
 Medusæ allegor. IV, 794
 Meleager VIII, 324
 Memnon XIII, 580
 Mercurius caducifer II, 710. 745
 Micylus XV, 18
 Midas XI, 95
 Minotaurus VIII, 156. IX, 740
 Minyæ VI, 720
 Miseraunda vel hosti VI, 276
 Mely XIV, 292
 Moriens pulsat humum V, 40. 86
 Moriens animam cum sanguine fundit VI, 253
 mors portus à malis IV, 15
 Motus violenti & naturales coelorum II, 70
 Mulca tellure jacentem VII, 422
 Mundi deflagratio I, 256
 Mycillus XV, 18
 Myrmidones VII, 659

N.

- N**arcissus III, 388
 Naufragio interire, mors acerbissima XI, 540
 Nemesis III, 406
 Nephuni filii, qui immanes XIII, 855
 Nephelus, equus VI, 117
 Nestor trisechisenex XII, 183
 Nicias II, 254
 Niobe VI, 158
 Nictua II, 595
 Nomina mutant in Deos relati IV, 541
 Nubere de viro I, 700
 Numa XV, 4

- Numerus impar VII, 262. XIV, 387
 Nuptiæ inauspicatæ VI, 428. X, 4
 in Nuptiis ara & sacra V, 37. IX, 797.
 XII, 255
 Nuptiæ tribus modis fiebant VII, 54

O.

- O**ceanus & Tethys cani II, 510
 Oculi in amore duces III, 440.
 XIV, 373
 Oculi in morte natantes V, 71
 Oculos morientium clauderant proximi IX, 391
 Oculos jam morte gravatos tollere vocati IV, 145
 Orcus capax omnium IV, 439
 Ore legunt animam VII, 370. XII, 425
 Orgia. vide Bacchanalia.
 Orpheus X, 3. XI, 1
 Ortygia Syracusana V, 495
 Ostris IX, 694
 Ossibus ora confudit IV, 58
 Ozymoron III, 5. VII, 341. VIII, 477

P.

- P**alladis festa canephoris II, 714
 Palladium XIII, 337
 Pan amat Syringa I, 690
 Panos certamen Musicum cum Apolline XI, 156
 Panachaia X, 309
 Parnassus
 Pasiphaë. vide Minotaurus.
 Pegasus fontem pede elicit V, 257
 Peleus & Thetis XI, 239
 Pelias à natibus cæsus VII, 300
 Pentheus III, 512
 Perseus IV, 611
 Pestis VII, 528
 Phaëthon I, 752. II, 1
 Phaëthonis sorores II, 340
 Philemon & Baucis VIII, 632
 Philoctetes XIII, 45
 Philomela, Procne, Tereus VI, 420
 Phineus VII, 3
 Phlegræi campi X, 151
 Phryxus. vide aureum velus.
 Phoenix XV, 392
 Pice V, 669
 Pierides in pice à musis victæ V, 300
 Pilæ ad irritandas feras in arena XII, 104
 Piritboi nuptiæ XII, 20
 Plejades III, 595
 Plutonis equi V, 402
 Polydorus XIII, 433
 Polyuces IX, 406
 Polyphemus XIII, 760. XIV, 180
 Polypus IV, 366
 Polyxena XIII, 448
 Poma, bacca IV, 88
 Portus arte factus XI, 730
 Potens,

Potens, voti compos	VIII, 66. 80. X, 604	Syncopatones	VIII, 500
Procris & Cephalus	VII, 695	Synecphouesis	I, 150
Profani arceatur sacris	VII, 256	T.	
Prometheus	I, 364	Tages	XV, 553
Pronuba	IX, 763	Tanarus	X, 13
Profecta	XII, 152	Taurus an lovi mactetur	IV, 755
Proserpina	V, 438	Tedæ	IV, 60
Protesilaus	XII, 67	Telæ descriptio	VI, 54
Proteus	VII, 735	Telephi vulnus & auxilium	XII, 112
Pugna tumultuaria	V, 4. XII, 350	Temescæ æra	VII, 201
Pygmalion	X, 243	Tempe	I, 559
Pyramus & Thisbe	IV, 55	Tempestat	XI, 500
Pythagoras	XV, 60	Terra navigantibus recedere videtur	VI, 512. XI, 466
Python	I, 438	Thebæ	III, 11
R.		Themidos oraculum	I, 310
Ramus aureus	XIV, 114	Theologica, fab. I, 89. 151. 211. 250.	XII, 54
Rhodus	IV, 204. VII, 367	Theoproporia	V, 155
Rubor verecundus	III, 183	Theseus	VII, 495
S.		Thetis	XI, 211
Sacra, ut Diis inferis fiant	VII, 244	Tithonus	IX, 445
Salmacis fons	IV, 285. 385	Tirefias	III, 395
Salutatio fauorum, ararum, &c.	VI, 327	Torus	VIII, 615
Deorum	I, 320. III, 24	Tridens Neptuni	VIII, 595
Scylla Nisi	VIII, 17	Trieterica	VI, 142
Scylla Phorcæ	XIII, 750. XIV, 60	Triptolemus	V, 44
Seculum	XII, 188	Triton	I, 312
Sedes scelerata	IV, 456	Tritionia	II, 785. V, 41
Semeles & Bacchi allegor.	III, 310	Trivia	II, 41
Serpens	III, 37	Typhon	III, 303. V, 321. 341
Serpens posita senecta novus	IX, 267.	Tyrrheni Lydis, & Mæconis origines	III, 51
Serpentis dentes missi partim ad Aëten	III, 105. VII, 122	V.	
Serpens custos aureorum malorum	IV, 647	Velamina supplicum oleagini ramis vitis laueis obvoluti	XI, 211
Sibi quisque est Deus	VIII, 72	Venus cum Marte deprehensa	IV, 17
Sibylla	XIV, 104	Venus appetitur	IV, 61
Sinistra & dextra pars cœli	II, 84	Vercunus	XIV, 64
Sirenes	V, 51	Verbera	VII, 24
Sistrum	IX, 78	Velles discindere in dolore usitatum	XI, 61
Sol oritur & occidit maris	II, 62	Victoria dubiis volitat pennis	VIII, 11
Solis regia	II, 62	Vitis	V, 11
Somni regia	XI, 342	Vitis cum Ajace contentio	XII, 11
Somnia	IX, XI, 83	Vitis stipes & focii in bestias	XI, 11
Stella cadens	II, 321	Vomunt irrita cupiebant, ventis	X, 11
Striges	VII, 250	Z.	
Styx Deorum timor & iuramentum	II, 41. II, 200	Zona	
Styga non transeuntur insuper	IV, 412		
Stylus ferrens	IV, 23		
Sudat marmor	VI, 512		
Supplicia inferorum	IV, 457		
Symplegades	VII, 62		

500
150
V, 553
X, 13
V, 755
V, 60
VI, 54
I, 112
II, 208
I, 569
I, 509
videtur
XL, 464
II, 14
I, 321
I, 260
XII, 34
V, 215
II, 407
XI, 210
IX, 413
II, 375
III, 617
III, 199
VI, 187
V, 644
I, 313
785. V
II, 410
321. 34
e orium
III, 5. 1
gini ran
XI, 21
sa 17
17
IV, 51
XIV, 44
VII, 24
uficari
XI, 68
is VII
V, 4
XIII
stias X
venti
X, 4
1.

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

I.D 1200037778

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid